

Womhaj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pitnje džěłal,
Strowja će
Swóbnjy statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mčeny
Luboś ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf měrnj
Čerastwod da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnjo džěłal
Wědnjo dny;
Džěł pak swjatosk,
Dul daty,
Wotpośi ty.

Z njebjes mana,
Njeh ó křmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kř Bóh poda,
Wokřew će
V.

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa šo kóždu łopjotu w Šsmolerjez knjižnicach čerani w Budyšinje a je tam ja štomórtětnu wšěpělatu 40 pj. dostać.

Prěnja njeđzela po šfjoh kralach.

1. Wóšj. 28, 10—17.

„Bóh daj tebi Abrahamowe požohowanje!“ Š tymle pšěcšom Išaak šwojeho šyna Zafaba, pšěd bratrowej kurowosěžu cšěłazeho, wot hejje pušćěti k dalokim pšichowšnym. Štat a pod kotrymi wobštejnoscemi Wóš Išaakowu proštwu wušpěłcha, widžimj i džensnišćeho telka.

Zafab dyrbi cšěłaz. Wón dže i Weršady a cžeňnje do Harana. Pšěrowodžimj jeho trudy puca pšěs hote pušćiznj. My pošnawamy, kał wobcžejne je ja njeho, kř bė drošćawina nješwědomny, tole pučowanje pšěs njeňate krajiny, hđžež ani pučnikow njebe; kał polna štarosje a tyšćnosje je jeho wutroba pšiji pohlabže do cžěmneho pšichohoba, kał i rostakšom napjeljena pšiji špominanju na šanđenosć! Wšyle na lědna minjene podawšny jeho dusku wobnjeja. Hđžeže křinzi jemu we wušidomaj macerine napominanje k cžěłanju, nanowe pučne požohowanje, ale tež bratrowe wječenske hroženje. A pšije wšjoh to šfjohi wón šfjohanski hšóš šwojeho šwědomja. Wóšj pak dyrbi pruha Wozeje huady, kotraž tajke rostake nad hřčom k našćemu šbožu we wutrobach šubnjež, Zafabowu štruchlotu šašo wozitwěz. Na šwojim pučenj, kotryž jeho najprjedy k wozkož pšěs šanaanski traj wjedže, čže wón wot hšóm njebjom nozowacž, dofał bė hšóžjo hšóm šakšadžalo. Šamjeň jemu ša hšowat šfjuzi. Wón wušnje a jemu šo džije: Nėbl šfejti na šemi, kotryž je šwojim kšnzom hačž do njebjew došaha, a Woži jandželjo

po nim horje a dele kšodža. Nėbl šjednočža wšchšchu a nišćhu měšćnosč, tał š možewš wot jeneje k drugej dońć. Nėbl, kotryž Zafab wo šnje widži, wježe njebjio se šemju. Šdalene je njebjio wot šemje; ale tónle šon šarucža nam, taž Zafubel, tu wšćnosč, šo nješćte žyłe wot šo dželenje. Duž šo teho trojčtuzemj, šo možemj do njebja pšichinč. Dale w tym šonje widžimj, šo Woži jandželjo po rėblu horje a dele kšodža. Wo šeb. 1, 14 šu jandželjo šfuzobni duchoj, pošłani na šfuzbu tųch šamymų dła, kř budža šbožnosč herbowacž. Jandželjo kšodža po rėblu horje a dele. To pošafuje na wobštajny wozkšad, wobštejazny mjes nam cšłowjetami, kř budžemj šbožnosč herbowacž, a mjes Bohom, kotryž čže nam ju dačž. „Ja čže nočžu wopušćěz, ani nišdy čže štomđić“, je Wóš prajit; tole šfowto plačži tež w našćpanju našćje šbožnosče. Nětko pak njeje žane druge mjeno cšłowjetow dajte, w kotrymž mohli šbožni bječ, hačž mjeno šefom škrjyta. Duž je tež jeno šefu škrjytuš, w kotrymž ma tamne šjednosčenje šwoj trajazy wobštaw. To nam wón šam praji, hšuz rjetnje: „Wot nětk (hšuz šym pšichoh) budžeče widžić njebjio wotewřene a Wožič jandželow horje a dele pšichadžecž na cšłowšćeho šyna“ (šana 1, 51).

Tón šnješ štejšće horlach na rėblu a djełje: „Ja šym tón šnjež, Abraham, twojeho wóžza, Wóš, a štaaka Wóš.“ Wóš wosjewja šo Zafubel najprjedy jako šnjež, kotryž je možny, po tajtim šwoje šfubjenje dopjelnicž móže; potom šašo Wóš, kotryž je miłosčizny, po tajtim šwoje šfubjenje dopjelnicž čže; a to šašo Wóš

Abrahama a Izaaka, Jakuboweju wótzow, kotrymajž bė wón kóžy čas swjety Wóh był, a kotrejuž bješe f hradu nošcherjow flubienja czińik. Něto wón noweho nošcherja flubjenjow trjeba a postaja f temu Jakuba, hdyž praji: „Kraji, na kotrymajž ležiš, chzu tebi a tvojemu hymjenju dacž.“ Taje: „Twoje hymjo budže jako proch na semi; a roszchřěšič hō f wječoru, f ranju, f poknozy a f poldnju.“ Stóněžnje: „We tebi a w tvojim hymjenju budža požohnowane wšchitke naroby na semi.“ Tu mamy jašo tamne z kručki Abrahamoweho požohnowanja: kraj flubjenja, lud flubjenja a jako jadro flubjenja: pšchidobne sbože Messijaša. — Tebi chzu kraj dacž, twoje hymjo budže jako proch, we tvojim hymjenju budža požohnowane wšchitke naroby na semi — praji tón Knjež. Tak cžini wón Jakuba ja nošcherja flubjenja. Hdyž pak Wóh dawá, dha wón bohacze dawá, haj, wón tež pšchego hřěcže tak rjež pšchidawá. Zehobla wón něto f tak požohnowanemu Jakubej praji: „A hlej, ja hym f tobu a chzu cže swarnowacž, hdyžž požehnjesh; a chzu tebe jašo pšchijesh; do teho kraja. Pšchetož ja tebe nochzu wopulchěcž, hacž wšchitko hym cžinił, sčtož bym tebi rěcžal.“

Hdyž nětk Jakub fe swojeho spanja wozuczi, bješe wón: „Woprawdže tón Knjež je na tym mješčje, a ja njewjedžič.“ Derje wjedžiče Jakub wo sjewjenjach Wóžich w domje swojeho nana Izaaka a snajeshje te swjate městna, hdyžž ho wón modelše a woprowašche; wón je tež wo Wóžich sjewjenjach w domje swojeho džeđa Abrahama a wo sjewjenjach, prawótžomaj Hadamej a Noačej ho dostatyč, wjedžič. Duž našta w nim mysl, lo ho Wóh fe swojimi sjewjenjami na městnošč bydenja a woprowańa swojich nušwolnych wbmjesuje. Nětko pak ho jemu, runjež daloto wot bydla swojeho nana nozowašche, Wože sjewjenje došta, sčtož jeho wučěšche, so je Wóh w sčehowšchudžomnu. Prjedy wón to njewjedžičše. Wny njebychmy to tež wjedžič, njebudžičše nam to Wóh we swojim flowje sjewil (Psaln 139, 7—10).

W 27. sčtučcy 25. flawa so Jakub sprawny muž mjenuje, kotryž w hětach wošta; dale wěmy, so bė wón wot swojeje mačěrje wošebje lubowany. Kajtá slystnota jeho wječor pšchod honom jimašche, jako ho šaleny wot nanowych hětom, šaleny wot mačěrnej lubošče, woddaty wot torhazeje swěriny f spanju lehnj! Kajtá radošč hřěšchimy pak nětko f jeho flowom: „Woprawdže tón Knjež je na tym mješčje!“ Wješčje pjelnajučo město bojošče tojke myšle jeho wutrobu, kajčej Dawit w 4. sčtučcy 23. psalma wurčenuje: „Dacž ja runje thodju w cžemnym dole, njeboju so žaneho nješboža; pšchetož ty hy wšchi mni, twój prut a twój kj troščkujetoj nje.“ Radošč, njeboja: náošč a troščk po tajim nowe pónačje wo Wošej wšchodowšchudžomnoščji do Jakuboweje wutroby wulnwašche. A tola wo nim rěta: „Wón boješche ho a bješche: Kajt flwjate je to město! Tu ničžo druhe njeje, hacž Wóži dom, a tu hu njebjeshje wrota.“ Hřěšchimi cžlowětojo hym my wšchitny, wulny hřěšchimizy pšchod flwjatym Wóhom. Šsamo najhrubšchich cžlowjetow wěta hroša nabeđnje, hdyž do Wožeho domu šastupja. Cžim žiwitcho bliskišč flwjatejo Wóha šacžuwamy, cžim bóle tale hroša do bojošče pšchěpadža. Jakubej bė ho sjewjenje došta wo wšchodowšchudžomnoščji flwjateho Wóha, a tole sjewjenje durbješche w nim šacžuce bojošče šudžič. To pak njeje bojošč pšchod njechodu na pšchodšestjazym pučowanju,

ale je tamne flwjate šacžuce, kotrež naš, tež hdyž hym flami a njewobšchěbowani, f Josefom wutwolač wuczi: „Kajt mošč ja tajku wulku šlěšč czińice a pšchecziwo Wóhu šřěšchěč?“ F.

Po nowym lěcje.

Nětk wutroby f njebeham, ruzy na pšcu,
Wóh lěto je nowil, dny hnabowne du;
D nješchřěšič šastuščecž we buščji šaš;
Najš mišchtr je tady a wota nětk naš? —

Wny jeho hym hweđu jow wobladałi,
Křiz f njemu nam jošni pučž drohowašči;
Duž džimy, bej Šebđnika na ruzy wšacž —
A što a wryuč a maru jom' dacž! —

K. A. Fiedler.

Sachodnošč cžaša.

Kajt šwatašč, o cžho,
Dom f wěčnoščji ty!
Nam f Wóha bu šašo
Ty wonowjeny.

Šwět, hory, lud, kraje
Šso pominu šaš;
Wiško šacžawa, šnje
Najš sachodny cžaš.

Ščto wuhuda, praji,
Ščto pšchidobne ma ba?
Hacž šboja dny taji,
Křičž, njechodu ma?

Hacž radoščje hraja
Nam ja bliščji cžaš?
Hacž maru nam štoja,
Kow pšchitrywa naš? —

Šso šmėru, o buščja!
Wušč wšes štaročje.
Wóh wě, ščto cži šlajša
A špomějne je!

K. A. Fiedler.

Ja a mój dom džemy temu Knješej flwizč.

Tak dha je ho nowe lěto šapocja a štare f romu donješho. Hdyž dny a hodyšny šašđeneho lěta wostachu? Hdyž hu nošče flowa a štaff, hdyž wšče sjewjenja šwastowneho a šwastowneho žiwjenja? Hdyž na to špominauy, durbimy wulnacž: Wšchitko je sachodne, wšcho jako šon, wšcho kněžomne. Tola ně, w ščdym nastupanju tak njeje. Nowolětně ščjenje (Lut. 2, 21) nam mjeno „Šefuš“ mjenuje, kotrež ho ženje nješhabka, ženje nješaribše, kotrež wostanje, hdyž tež njebo a šemja šahinjetej; pšchetož Šefuš šhryšniž wčera a džemka a tónhamo do wěčnoščje. A ščtož je hebi tole mjeno do wutroby šarišal, ščtož twjerđe do njeho wěri, tón budže žimy, hacž wón runje wuruje. Duž wobšantamj twjerdy šwajš! f thyle wěčnym mjenom a cžinam to f tym flwom: „Ja a mój dom džemy temu Knješej flwizč.“

Woblabajamy w thyle ruzščach najrjeđe na teho Knješa, kotrejuž džemy flwizč, a potom na ni šluzbu, kotrež džemy jemu wopofawoacž.

Šadny džej šhutyam a štaročšwym buščam tak wjele roš-

Bjet wscho s Božeje ruki!

Wšćich lóh, kiz czi s tym lětom panje? —
Kizkiz? Ibože? Ichtaraja? Zjohowanje? —
Měr? wójna? tycze? njeplónnosć? —
Sćhó loščiz schlewjet, hujcze křany?
Dže křwa stakam wušpěch rjany,
Kcže s dobocjom mēr, wješełosć? —

Wóh w nowym lěcže swěta twary
Tež bale sfožeriz kiz w czaš stary,
Nam wscho da, tež najmješčiz dar.
Duž pój a bjet tycž darow wele,
Tež nješłodbne, kiz czi ješe
Tvoj lěkar, paštřiz, sařtarař!

K. A. Fiedler.

Mišionar a maczerna rěč.

Přjedy hačz hebi mišionar swěri, ewangelij pohanam předo-
wacž, wón jich rěčz nawuřnje. Ze czašy su, dšak budž Woju, na
wěcne nimo, hōžez hebi mišionarowo wušlachu, so moža Woje křowo
pohanam pšćes tořmaczera pšćipowjedacž. Woječřy wujřiz, pšće-
lupřy, pučowarow, satojřizy a podobni ludžo drje mjes pohana-
nami byhla, jich rěčz njenamulna a s nimi pšćezow pšćes tořma-
czerjow rěča. Ale mišionar dyrbi ludowu rěčz poľnje wobnježez;
heřak wón ani mjena „mišionar“ njeřabžiz. Čeztož wšćak je,
zju rěčz nawuřnjiz, wohebe toľtu, do kotřezjež hiščezje biblijia
pšćelozena njeje a kotraž je Europiskim hiščezje zyle njeřnata. To
dyrbičich potom wostřudacž, kaľ ludžo rěča, potom mačž sřpřacž,
po nimi rěčezč, a něto sřonšč, so maja woni wšćelake řny, kiz
ty ani wurěz njeřožez. Sřpřacž je wurěz, dha je czi, kaľ by
hebi dyrbičak najwřožoz jaspř stamacž. A řy stěnczje tať daloko,
so je czi poradžito, potom czi wšćelake křowo powracujia.
Šušto mačž dotho pŷtacž, přjedy hačz to prawe namafacž.

Mišionar Ğottřiz jako přeni t Wařamba-negarjom pšćihubže.
Wón bē hebi bōřiz tořščto křowom wostřudacž a bē jara řbo-
žowny, hdy by řařo jene jich křowom řaľ. Zene křowo namafacž,
řo jemu paľ niđby poradžez nječajče. To bē křowo ja „Sbōžnit“
abo „Wumōžnit“. Řjōm dwē lěcže bēřče řa tutym křowom řlē-
džiz, ale podarmo. Duž ras wječor pšći wohuju wonfadž heđžajče
a tam řiřwječje, tať mēdoh pohān powjebajče, řo bu jeho řnješ
pšćed křōřim wot řyľneho lawa nadpānjemy a řo je wōn jeho
ř lawowje řylamy wumohľ. Mišionar s řapřajřimaj wuřřōmaj
keđžowajče, hačz tutōn pohān něto to prawe křowo řa „wumōžnit“
pšćinjēje; dotho podarmo keđžowajče. Stōnczje pať tutōn
pohān, hōžz bē podawť wuwowjebad, řo řiwōje rēčzi řjelnj: „A
tať buč řa wumōžnit řiwōjeho řnyje“. Něřto bē prawe křowo
won, něřto mišionar prawe křowo řa „Sbōžnita“, řa kotřymž bēřče
tať dotho pŷtaľ, řnaječe. Na mēřče wōn wofoto hebe heđžajřim
pohānam wofetajēče, tať je řřyřřuř řa nař do řmjerēze řřōř a
nař wot najřōřščeho lawa, wōn čereta a hele, wumohľ. A hdyž
wōn to powjebajče, dha řo we wōcřōmaj pšćipowšćudajřych pohā-
now řabžijota. „Řaj“, woni wřřacdu, „něřto řořymim, řřto
čezčel nam prajcz. Zesuf je wurjeľ, řo by nař wot řmjerēze
a čereta wumohľ.“ Wubžizje mišionar wot křowom přjedy
wječajč, dha budžizřu tamni pohānjo tež řjōm přjedy do řřyřřuřa
wēřit. „Sa řym“, tať wōn wōn tym řpř, „wōjajč řo wō řřyřřy
byť. Pšćes jene zyle dothē lēto tam ani řřōžeziz řlēřa woptal
njeřřym, mēřžay dotho řym řo wot řameho řřōřa a řřitansřčich
bunow (řapōřow) řwiti. Šušto njeřēžajč ničō ř řēžž, hačz mrowje
žaby, řapōřzi a podobne wēřoz. Na řmizju řym 30 křōž řřory

4

řezaj; pohānřy ruľeznjizy řu mje řušto nadpārowali; trōžiz
mje law nadpārowit a řřyřři křōž řřitansřčich řhinozerō; toľto
wšćo čezř hiščezje řad jumu pšćečezřpiz, hdy buč řa to hiščezje
jumu to pšćes mēřu wuľte wjeřeľe dočřakal, řo maľ hiščezje řednu
řřitansřčich lud w jeho rēčzi teho domjēřč moľ, řo je Zesuf nař
wumohľ.“

Maczerna rěčz wšćak řu a wostanu řa Wože křowo jeničře
durje do čřowřezje wutrobny. Teho bla najwjeřščiz džēľ mišion-
řeho džēľa w tym wōčřeziz, ludowu rěčz nawuřnjcz a potom
pohānřte džēčzi křowiz, řo bučřu řame řiwōju maczernu rēčz
prawje nawuľte. Potom řu řa Wože křowo durje do wutrobny
wotwōrijene.

Řadobne řhonjenje cřinja řerřizy duchowni w Šerbach.
Tať dotho hačz řo džēčzi w řerřřez rēčzi rowuřzujia, ju řeřna-
waju a řo jim Wože křowo řerřiz přēduje, řu řřyřře potne a
bōľe maczernu rēčz wotpōľujuje, dha je řřyřře lēto wōt lēta přōřb-
niřča. S maczernē rēčzu tež luboľē ř řřyřře řařča. To řo
nam džiwno řa, přēčž paľ řo to njeřōđzi. Mišionarow to derje
wječřa; teho bla wořa hebi woni tať jara maczernu rēčz pohānow,
řo řřyřřu jim podarmo njeřpředowali.

Pohānjo budža w twōjim řwēľe řhōđizč.

Řet. 60, 3.

Přofeta Zesajōř widžiz wuľte řwēľto, kiz řo s njebeřz bele
na řiwōřři kraj a wot tam bele na řřyľ jemu řēřa. Čeztož je
řo w Wožej nožy nab Wethlehemom řlato, to widžiz wōn pšćes
Woju řnabō 8 řēřřitow do přēřa. Řřařne řwēľto to je, kiz je
nam w nařřim Sbōžnitu pšćihřčto. Wdwenřřti czař nam wono
řōžde řēřo ř nowa řřadžā. A hōby řo na nař ř polřnyim řřōřym
přebami wuľna. Wđžēřzi wřřřōřu a wone řezuwaju, řo maju tu
wřāžy hačz řeřře dary. A dorōřčentym je řōwowne řōžē řarōwōř
na to řōžē, kotřez maju we řiwōjim řřym řiwōjenju w řřyřřuřiz.
Řhdyž řo řřyľu poľnje řiwōjemu Woju dowēřiz, řo tōn jeho a jeho
dom řařara; řhdyž řřōřy bjeř bojořčze řřōřōř rōřēž a řo řōř-
řyľniz widžiz a je hebi teho wēřřiz, řo Wōh ničō řřōřōřne na njeřo
njeřōwupřčeziz; řhdyž mřezajř řiwōju řlowu ř mēřom ř wōľēřnjemu
řpānjju poľožiz, jať by to ničō druhe njeřhōľ, hačz řhdyž je heřak
wječor řēřnyč řřōľ — a řhdyž pola tycž wječřē řāneho řřyľa a
řāneje bojořčze njeje: řhā, dha je to toľto wōľřōžōze řwēľto, kiz
tať řřēje a wōľřčejowa. „A tuto řwēľto je nam w Wožej nožy
řēřřadžāto.

Řny řhōđizym w tutym řwēľe. Řječz tež wōtre wēřřy
čezčizč czařow do nař řřōřajř; nječz tež řwēľto řenjřeho řřōžā
wofoto nař řhōřā; nječz nam tež řēřōžiz njeřpřčezřēřje do pučřom
řřōřu: wofoto řřēřčezřjāna Sbōžnitowē řwēľto nječāřnje.
Řřēřčezřjān wē, řo jeho řōn řnyes wōřž, a ř wōcřōmaj nadřřje
řhāwa wōn pšćezow nutš do řhōžizje wōľřwēľentych řiwow njebe-
řezje domijny.

Alle pohānjo řu hiščezje wuľamřnjeni wot tuteho řwēľta.
Toľto mišionarow, řēžžy ř nič řam na hebi wōřčēř řřyřřuřřo-
wōje řwēľta, řu ř nim na pučřu. A kaľ řo ludžo do czařa ře-
řupāju a řēždy wōřime řiwōřiz abo druhu řřēřzu do řuť a
něřto czařnu woni won do čřmowje nožy a ř nimi dže řwēľto
řōw a nad řřym czařom a nad řřyľe wofotinu řēřa řo řřāna
řwēľřina kaľ řařřez řera: tať wōřča mišionarow je řiwōřim
ewangelijom řřyřřuřřowē řwēľto won mjes pohānow. Řāč džēľo
je čezčē a pšćečezřizny mořow řo jim wšćudžōm wjeľe do pučřa
řēřa; mŷ paľ njeřdamy pšćeřřacž, řo řo řo přōřōwacž a řo
mōľčiz, řo bučřu řřōw wřřřizy pohānjo w řřyřřuřřowym řwēľe
řhōđizč.

Sy-li spěwał,
Pijnje džólał,
Strowja óo
Swójby statok
A twój awjatok
Zadny je.

Za staw sprócný
Napoju mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak awórny
Přez spań mórný
Čerastwosć da.

Nječ ty spěwaj,
Swórne džólał
Wádnosć dny;
Džóo pak awjaty,
Duš daty,
Wotpoóó ty.

Z njebjes mmas,
Nječ čí kkmnas
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew čó F.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerzjz katolickichcšćelni w Wudychinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. doštačj.

Druha njedzela po šfjad kralach.

1. Móšj. 50, 15–21.

Šwójate pšjmo nam durje nětótrebo doma wotewri a nam do njeho pohladáč da. My widžimj, šo ma Abramam w šwójim domje šwěrného wotročjka, Eliešerja, na kotrehož móže šo tak špuchčezčj, šo domjaze šbože šwójeho šyna do jeho ruki položi. W šfaakowym domje pał mačj šwójeho mlódshego šyna bóle lubuje hačj šarshego, a tuta njeprawda wupłodži jedyn hrěch po druhim a pšchinješe šlónčnje najwjetšiku šrudobu. Škajše hrošnosće šu šo pał hałke mjes murjemj Davitoweho křašneho hrobu šta! Ale pał tež š telto šylkami pofuty je tutón kral šny šwójeho hrobu mačjał, jako bě jemu Maršan pšchinował: „Ty šy šton muž!“ Šdyž pał něšto š Jerusalema do blišćeje Be-šanije džemy a do Łazaroweho domu šupimj a Marju a Marthu š jeju beatom w prawej lubošej šjednoczenej wi- džimj a šo wšchizy šfjo tak šusto š napiatej nutročnjeju na Škřypušoweho šłoma pofšuchaju, dšja je nam tał, jako šnydmj do křezjozeje šahrobt šupili, hdyžj hiščeje na štwětač roža leži, w kotrežj čšjstjch křjepčach šo pruhi rańšhego šłónza šyóola.

Dženšnišči tekst nam pał wošebje mjes bratrow pohladáč da.

My widžimj:

- 1) Šo hrěščna wina hiščeje po wjele lětačj čłowjetej do žiwjenja rži,
- 2) šo šo bohobojajny pšchězjwo bližšjemu pšchězjo prawje šadžerži, a

š) šo Bóh šlónčnje šamo čłowšiki hrěch do šwojeje šlužby štaječ wě.

I. Hrěščna wina hiščeje po wjele lětačj čłowjetej do žiwjenja rži.

„Jofefowi bratšja šo bojachu, jako bě jich nan wu- mřel, a džachu: Šsnadž budže Jofef naš hidžič a nam šapčáčič wšchitu šlócj, kotraž šny mje činiłi.“

Jofefowi bratšja běchu šo tola pšhe wšchu měru na šwójim bratšje pšchěhřchili. Wjes winy wšchaf nad tym jich nan tež byl njebe. Škaž bě jeho wošaf bóle lubo- wala, hačj jeho bratom, tał bě jemu Jofef lubšči, hačj jeho družu šynojo; pšchetož kaž šo winowa šalofo wot jeneje žerdki na družu pleče, tał hrěch wot jeneho naroda š druhemu. Še šawjčju běchu teho dla na Jofefa jeho bratšja šładałi, běchu jeho do žubšy ja njewólnika (šchłofu) pšchědali a Jofefowu š křowju namacjanu šuknju šakubej pofšłali a jemu tu kžu prajičj dali: „Tu šny namatali, džimje šwěro je Jofefa roštorhał.“ Šcho je tehyby šary šakub wšcho čezpječ me! Šak je pał tež wošebje šorta bološej mšo- demu Jofefej do wutroby kaž šakhe šleičjeje pšchimala, jako jeho šmaelšju wuwjajachu, na šwoje wjelšbudy šadžichu a pšezčj wjedžechu po pšezčj do balofej Egiptowšje — a šady njeho šo paštwy a hory lubeho wózného kraja šhubjowachu a wón čeznjěšhe, ša njewólnika pšchědaru, šwójemu šubjenštwu napšchězjwo, po pšezčj, kiž bě za njeho čezšči, hačj šdy by do šimjereje hičj dšrbjal. Wjes tym bě šo wjele lěł minšjo a wjele šo šłalo. Jofef bě po šaraonje přeni muž w žylm kraju, šo šwójim pofutnym

wostanje hrédh. Jednu troscht pak chzemy hebi s Jozefowych bslowow wsacz. Hdyž hmy hebi se hwojnim hrédhom hami czeže njebože nacznili a hdyž pod nim tež drusy czerpja a naš tole wošpěje czijdeči, my pak hmy we wérnej pokuče, kaž něhdy Pétr, hwoj hrédh woplatowali a hmy hebi Wožeho wodaca wěščji, dha chzemy ho potom tež teho dopomnic, zo hmano Wóh s našichu hrédhom po hwojeji hnadže te najwótřišče czerenje switorba a stónčnje tola hiščěje wščo f dobremu wobročji.

Mjes bratrow hmy hromadže pohladali. Tež do twójeho doma ludžo hladaju. Stej ja tym, so hudyh tam lěpšče sadžerjenje namafali. A hy ho tež ty tu a tam njeprawje sadžerjal, dha nješomdž ho s pokutu, so by stónčnje tola twój wučbód s czahnojče a twój jatup do wječnojče posočizja — Woža h n a d a. Hamjen. K. w H.

Bože džěčastwo.

Romf. 8. 14.

Chzetch Bože džěčo byč, mój hiščěczano, Sčěčjěp skrytja wobras do ho blytoko, So čji, kaž jemu, hrédhi hrošnojč ho, Čži lubošč, mišćošč hwojće wo wóčtju; So ty kaž postrow Woži s njeješč hy Do hwieta hdy, hrédha stajeny.

Nječ jeno Woži Duch tal wodži cze, So to ho w hwozac, skutakj potaže; Wubž w šóby cžah kaž Šbóžnik samjleno, Dha woprabže ty Wože džěčo hy, Riz šbóžnojč hšodji hšom na semi A s Wožej hnabu tež we wječnojčsi!

K. A. Fiedler.

Wěrna pokuta.

Džěčo je ho sabudžito wot wótzneho domu. Měninšchi, so je na prawych, dobrych pučach, dže pšěgo dale a dale, ale to hu wopacžne puče. Šlónžo sachoba, nóz ho bliži, cžěmna nóz. Žana jošna hwěta na njebju njechwěčji, žaneje wěšće cžěje wjazy njeje. Š blisťich lěhow jallnězjuje ruče swěrim, ho na rubjeństwu hotowazaje, a hwežu, kotrež džěčo widži, hu bładničzi; ale wono ja nimi dže do džimweje puščim, dha š stónčnje hšólnawa: Now dječich šónz wsacz! Žeho wolanje ničt nještšichi; jehi hšyhi ničt njewidži; šyhtnojč jeho wutroby je wulla. Hlej, ty blyščiči ho jemu hiščěje wo dalinje hweža napščěšimo. A tale hweža ho pšěgo bóle a bóle bliži, a tón, kiz tu hwežu njeje, je pšćerčel jehi wótzneho domu. Wón je wuščoz, so by sabudžene džěčo pytal, je jehi dla wjele pšěgo nadowja, je tohamo dotho wotat, dotho pytal, a stónčnje jo namafa a praži: Wšódž ho tola, dži f hwojemu wótznemu domej! Dofelž sabudžene džěčo jehi derje jnaje joko nanoweho pšćerčela, dha ho jemu donwěra a s nim dže. A mjes tym so f nim dže, ho nóz pšěgo bóle minječ počizna, ranje hwiato, a hlej, wono widži joho hwoj wótzny dom. Wuz do njeho šajupja, wěšo žple trunblate a womasane, ale nan na wšcho to njeđizna, nošč jemu nowe, čjšte wobleczenja, a džěčezowa wutroba je něšto počna wješkela, a jehi pšćedewlaccje je, ženje jošo f wótzneho doma njezwotšadžěč, ale pšěgo w nim šawostamac.

Žabacze tuteho wobrafa wužoženje? Džěčo, kotrež je wótzny dom wupuščezito, je hrěšćnič, a nóz, do kotrežej šajupi, je nóz hrédha. Władničzi, kotrež widži, to je hwet, kiz jemu hwoje šbože pšćed wóczomaj barbji a bslowo njeđeržji, ale do najšlubšičeho

hšijněstwu, do šyška a tyščmowče samjeduje, a kotrehož puče ho w nozy a hróbje šónča. Ruče swěrim, to je šafot je hwojei kucowšcu, kotrež dže budžiči, a hweža, ho jemu najprědy žyle hšabje napščěžimo blyščezajo, je to tamne hšubjenje stareho testamenta, kotrež wo mišćoščnym Wóžu rěči. Pšćerčel wótzneho domu, to je ščyršćuk, kiz dže tež wuščabž, so by hšubjenych pytal a šbóžnych čjinič, a ho wješkeli, hdyž jich namafa. A nowe wobleczenja, kotrež woni dostawaju, hu wobleczenja šboža, a nowe byče a woliaccje we wótznyh domje, to je nowe šbēnočžěństwu s Wóhom, kotrež ho w plobach prawdoščje wosjenjuje.

F.

Šwědženi šfjoch kralow — hody pohanow.

Nlašče hody hu ho minje. Šketo hwečzow w domach a šaloch, bđež ho wobradžěče! Šketo hšoblenja a blyščezjenja sa matych, šketo hwieta a krašnojče ja wulstiči! Šajke rjane hwiato joho wěrjazum šhčelčjajonštim wutrobam hwečěječe!

A něšto na šónzu hodownych hšwjatych dnjow šteješče hweđženi šfjoch kralow. Šo hu pohanow hody. Wdy šašo hšyščimy wo tamnych pohanach s raiščeho kraja, kiz ja hšwědu čžahnu, so hudyh hšwědu žimjenja namafali.

Šo je mišionšti hweđženi sa wóhadu. Pohanow čžma, jich wušladowanje ja hwičkom a šbožom jě pšćed wóczji šupa. Ššo s nimi šobu wješkelič, wěra šbudžuje; jim f tajemu wješkeli šobu dopomhacž, lubošč čžeri.

Pohanow kraje hu f džěla wjele rjěšiče dylži našč kraj, jich rostliny puščnišče, jich swěrina wullkotnišča, jich poklady na semi a pod šemju bobatišče. Ale Wóh dže pošalacž, so je to wěrne šbože, kiz je naščemu krajeji a Europje wobradžik, wot teho nje-wotwišne. Wón wobradža rady tam, bđež ničo njeje. A nječ hu ludžo tež w pohanišćich krajach derje žwi a f pšćitwóžjenja hmano bóle hšibicizna a šradomni hacž my, to wěrne wješkeli hiščěje njeje. Nam pak je Wóh to prawe šbože w ščyršćukju wobradžik.

Šola wščaj, kaž naš lubošč čžeri, pohanam na pomoc pšćinič je hwojimi hšědkami šč próšiwami, tal tež naš žyly šbód hwieta f temu šbudžuje. W hwečje ho hwečimych hšědow trjeba. A nječ tež wone hame njemucziznja, w dobrej ruzy šthowane a f jašnumy hščelčjajonštim duchom nadožene, wone wuziř a žohnowanje pšćinješu. Šo widomne f njewidomnym šjenočene hu móž pšći mišionštim škutowanju.

Nlašč Šbóžnik šam je ho w cžele šjewit jako ta widomna móž Woža; cžlowjekoju trjebachju wumozniča w cžlowšjei podobje. Šo wščaj je jodro hodowneho wješkela a potajništwa, jo je ho Wóh f luboščju cžlowjeř narodžik.

Ššmy-li hebi wobradžěč dali, wobradžějmy Wóhu s tym, so na tych špominamych, kiz hiščěje w cžěmnoščji, a w ščěnje šmjerčje hēdža. Dopomni ho, luby čžartarjo, pšći tym tež na štaru cželčš keršbšeho luda, kiz f šóžnym lětom tal šohate wopory ja mišionštwu pšćitobuje. Š tym wopoztažěč, so je šfjoch kralow niz jeno wob-jamtuženje hodownych hšwjatych dnjow, ale tež jich wješč. Wěra je w škutluch džělawa, a prawe wěra ho w škutla pšćetrážnjuje.

Pšćidawk k powjěčji wo šfjoch kralach.

Nuški profesor Petrow powjeda wo hwojeji knižy: „Na pučžu f Wóhu“ tule podawišnu:

Nimo tamnych šfjoch kralow f raiščeho kraja bē tež hiščěje jedyh ščtwórti, f mjenom Artaban, tu jašnu hwičdu na njebju wobšodat a čžyščje tež hodu f tamnyh do Wěřlěhema cžohyčji a ho f Šbóžničej pomoblič. Ruče pšćeba teho dla wščě hwojei hrody a šubla a šupi hebi ja nje šfj jara žadne a krašne dejmanty. Š postajenym čžahu měješče ho f tymi tamnymi mudrymi šefčž

duž jara šhwataſche, pſchetoz wón meſjeſche jeno hiſcheje neſotre hođiſki czaſa. Artaban pſches lěb jechaſche a wuhlada tam na jene dobo czeſto ſhoreho a žle wotkabinjenoho žida ležo. **Schto durbjeſche nětko ſapoczecz?** „Woflanjeſch-li“, tak pſchi hebi rjeſny, „tu pſchi tym ſhorym, dha pſchepoſbe f ſwojim towaſſcham pſchitnizeſch, a woni pónbu bjez tebe do Sceruzalema. **Co bych paſ wobehoho ſhoreho tu bjez pomozj ležo wotſtaji,** to czi ſajo twoje ſhwodomije njeſchjeba.“ **Dokho hebi taſte pſchemyſlowaſche, ſkónčnije paſ kmiſnoſcz f ſnjejom woſta.** „Ty ſam wſchaf“, tak pſchi hebi we ſwioj wutrobje f **Schónitje,** w dalotim Wethſchemje leżazemu, rjeſny, „ſy ludolez; bjez kmiſnoſcje we wutrobje czi ničtý bluzičej njemóže.“

Wjele hođimow ho Artaban wo ſwojeho ſhoreho pržowalſche. **Skónčnije** bu jemu lěpje, ale mjes tym będu czi druhy kralojo dawno wotſchli a Artaban rjeby jich twojz doleſchawęcz mohł. **Tola tón žid jeho troſtowalſche:** „Nječez twoji towaſſchojo pſchego ſwioju drohn czaſmu; woni ani njewjedža, hđe maja teho newonarobžjenoho krala pytač. **Ja paſ wem,** ſo je ho wón w Wethſchemje narobžil. **Duž poſtał a wimi hebi ludzi a czeſn f nimi runy pučž do Wethlehema.**“

Artaban cjinjeſche tał. **Wón tón přeni ſwojich ſhocž dejmantow pſcheba,** doſta ja njón jara wjele pjenes, naja hebi i nim ludzi, nakupi hebi konje a wjelbudy a poda ho na pučž do Wethlehema. **Pučž bę dalot, wjele meſagow bę na pučju,** ſkónčnije paſ do Wethlehema pſchitnize. **Alle ſaſo ho pokola,** ſo bę pſchepoſbe pſchichof. **Marja bę f Zeſuſom hižom do Egiptowſkeje czeſta,** a w Wethſchemje trefj wo baſach czeſkeje. **Herodowſkije wotracžny runje wſchęz małyſch hynłow kſowowachu.** **W tej hoipodje,** hđež Artaban pſchenozowalſche, bę paſ tež mały hynł. **Zato wojażu do tuteho dſomo ſotkupicu a ja hólčkom hrabawcu,** ſo bychu jeho f **tebiu pſchewłiti,** proſchdeſche džeſčezowa mačž Artabana, pſcheb nim na kolenomaj ležo, ſo by, je-li jemu to móžno, jeine džečatko wumohł. **A Artaban, wſchón hnuw,** wučžahny tón druhy dejmant a da jón tym wojaſam, ſo bychu hynł pſchepuſchęzili, ſchtož tež cziniochu.

Nětko woſta jemu wot wſcheho přjedawſcheho ſamoženja jeno hiſcheje jeničzi dejmant wuſche. **S tym pſchjehodzi Artaban jara wjele krajow,** ſo by **Schónika** pytał. **Wſchudže** namaka wjele žaloſče a huſjenſtwa, kſhudoby a ſhorowčom a wſchudže wón pomohalče, wjelež móžeſche, na czož te wón ſwojeho přejneho dejmanta ſhwitne pjenjeſch domuda, **Schónika** paſ njenamafa.

Tať ſandže 33 lę. **Duž hiſchejeſche Artaban,** ſo je **Zeſuſ** w **Židowſkej.** „**Na meſjeſche cžu ho**“ — tak džeſche ſam pſchi hebi — „**tam podačž a cžu jemu ſwój poſledni dejmant jaſo ſmanjo ſwojeje ludboſče f njemu dačž.**“

Artaban pſchitnize do Sceruzalema. **A hlaj,** runje wjedžeſchu **ſchryſtija** na horu **Galgatha.** **Kaſdala wón žyly dolhi czaſ w džeſche.** „**Tať dha,** hebi Artaban porotowalſche, „**ſyjm ſaſo ſkondžiti!**“ **a wón tebra ſwoje poſlebine mozgy a czeſjeſche f meſtu wotprawjenja.** **Duž jemu cžjōda wojałow pučž ſaračzi,** kiž runje jara rjany młodu ſnježnu jaſu je hoču wjedžeſchu. **Zato ta Artabana wuhłaba,** **ho wojałam wutoržny,** wobja Artabanowej kolenje a **žebrjeſche f gorzumi hylſami:** „**Woh ſam je tebe pōkſta.** **Woh** n je wumrječ a dohł ſawotſtaji a woni ſchęžba mje nětko do njeſpōžęziwoſče a haniby pſchędačž, ſo by ho tał nanowý dohł ſaplačzil. **Ja žaneho pſchęčzela** nimam. **Duž ſmil ho a wutrup mje,** ſo bych do nječezjeſche njetjeſchafa.“

Artaban widžeſche wobju ſnježnu w jejných hylſach a gorze kmiſlenje jeho wutrobu ſaja: „**Ty, ſnježe a Schóniko,** wſchaf moſeho dejmanta njetjeſchaf, ſo ta paſ by mi tutu žónſtu pōkſtał, ſo bych jón ja nju dał“, tak pražijz Artaban ſwój ſječzi a po-

ſledni dejmant wučžahny, a ta ſnježna bę wuſhwobdžena a cžj wojaży wot njeje wotkupicu.

W tutym woſtomu paſ ſchryſtjz na ſchjizu wumrje, ſemja ſarža a domy ho hnujachu. **S třečzi bliſteje hřeje wupadny czeſki lamječ,** padny na Artabana, **rowoljwoſchi jemu hłowu,** a hlaj, w tutym poſlebinim woſtomitjenju jeho žiwjenja — ſtejeſche na jene dobo pſcheb nim, wot njebejeſchego hweita wobſhwęttlem, tón dotho pytany kral prawdy, **tuteſ Zeſuſ,** a wón džeſče f **Artabanaj:** „**Sawęnjenje,** ja praju czi, ſchtož by ty cžinił jenemu mjes tymi najmjenſchimi mojich bratrow, to ſy ty mi cžinił. **Węčžne ſbože czała na tebe!**“

A tať wumrje Artaban wſchón ſwjeſeleny; pſchetoz tež wón bę ſwojeho **Schónika** namafał, tež jecho dary bę wón pſchjaj.

Wukup ſwój czaſ!

W jenej přijeſtje pomjedahny raſ muž, kiž ho po móřſkim brjoſy wuhobžowalſche, **połny meſchf małyſch wotmuſkřow namafa.** **Nječebžſtjwje ho wón tym lamuſchſam mjes porſtami ſwuhnuwęcz da,** wobtežžujjazy pſchi tym te mnohe bęle rybornati, **totrež ho nad móřſkimi žoktami cžumpachu.** **W přodnjej hraj** wón f tymi kamuſchſtami ſa tyni ptaſkami mjeſtaſche, a jebny kamuſchf po druhim ho w žokmacž ſhubi. **Tola jedyn f nich tón muž w ruzy wročžo ſthowa a jón hoču domoj wſa.** **Wulle bęchu jemu ſtrōžeje,** **lafa wón piđi wohnju pjezafo ho trahnje bęhčęčžazy dejmant wuhłaba,** tať ſo bu jemu jaſne, **kaſti poſtał bę roſtrovojł.** **Wón f brojebje wročžo bęžeſche,** ſo by ſhubenje kamjenje pytał. **Tola podarmo, wome w móřſtje htabjnie ležachu.** **Jane žere kamowobſtoržby,** žane bohly njemōžachu jemu nječebžſnje přečęžſchjeny poſtał ſažo dačž.

Lubi cžitaro! **Njechrajemy** mu runje tať nječebžſtjwje f nam borjenym cžajom žiwjenja, **lotriž kiž njehōdny ſchęker roſtrojwaj,** **hačž ſkónčnije** — **huſto pſchepoſbe** — **poſnawamy,** **taſje drobotne kurbto ho nam f tym na pſchego pominy?** **Njedawno je ſažo lęto ſaſchto,** **my hmy węčžnoſčje f nowa fročel bliže ſlupili.** **Pramy tež tónle žiwjenſki wotžel nječebžſtjwje pſchęčžinił,** **abo w ſwomym imyſle czaſ wutkupil,** tať ſo nam tole lęto nječęſche podarmo borjene? **F.**

ſkaženju wučžeknył.

Mjes tyni, **lotriž** w hydromdžeſchahny lętač ſaſdžjenoho lętiſtka džełaczęſtjwo f wotpadaj wot žiweho **Woha** ſawječęž ptačahu, **bęſche tež węſty Zielowſki.** „**Dačeje hebi wot ſwojeho Woha pomhacž,** **nam durbja naſche jemeje pomhacž,** **bęſche wón w jenej lubnej ſhromadžijnje njamuz přebřežja na teho napominaje a proſchgaſe hřowo ſnapſchęčžiwil.** **Wōchly** na to bu wón wot božeje ručzi ſajaty.

W ſhorowim Wethaniji w Schęčęčžijnje tón czeſtoſhorý wuſthowanie namafa. **Žom hiſcheſche wotuhłabaſta,** **ho jeho jedyn wječorč f ſwojemu wultemu ſpodžiwjanju modliče:** „**Semilny Wōžo,** **Zeſom ſchryſta,** **naſchego jeničžeho hřednita bla,** **ja tebe proſchju,** **ſpožęzi mi tola tule nož něčhto ſpanja,** **dha cžu węcřicž,** **ſo ſy to ty!**“

Zato ho wón je ſwojeho ſhorotožna poſbřeje, **bęſche wón węrijazy ſchęčęčžijn,** **totriž nětko ſwojeho Schónika** tať hortjwje ſhwalečž ptačalče, **taž bęſche jeho přjebý žanił;** **w jenej lubnej ſhromadžijnje paſ wón roſhorjenym džełaczęrijam pſchjwofa:** „**Ja ſyjm we ſwojej ſhorowčej něčhto nawuſnył,** **ſchtož Wam wſchřitkim pſchęje:** **ja ſyjm ho modličž nawuſnył.**“

W ſchęčřimowčej a pomžnoſčej wón wſchřitfo wuſmęčžowaje **ſwojich přjedawſchich towaſſchow ſnježe,** **domiž w dezbembu 1879 w poſtoju domoj džeſche. **F.****

Sy-li spěwał,
Plinje dźółał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój awjatak
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Prěz spaf mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwał,
Swérnje dźótał
Wiédne dny;
Džed pak awjaty,
Dušl daty,
Wotpoášt ty.

Z njebies mans,
Njech či křmnan
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřeće će

Sserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho kóžbu hototu w Šsmolerjez knižiczišćejni w Budyšćinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. doštaš.

Češca njeđzela po šfjoch kralach.

Wialm 19, 2—15.

Češecž Bóhu Knjesej daježe!

Š jašnym wóćkóm, š žurim wuchóm, š čužicwjej wutrobu šteji pšalmista w Božej štwórbje, je špóđžimanjom pohladuju na wškitke Bože džiny a šfutki, nutrne pohladajo na tyžazory křelušč hłóžow a šynow; a ščtož tam wóđži a šlyšči, to wškitto namata šašo, kaž we wulkim ščpřišću, we Božim šlowje, š štwórež šašo šwětle pruhi Božič šjewjenjom na wškitke štworjenja a šwajiny šwěta džeja; hłuboki wotšóš pak wšjeho teho křinczi jemu na- pšćecziwo š čłowšćejne wutroby. Š kajtimi šlowami? Š kotrym křeluščóm?

Češecž Bóhu Knjesej daježe!

Kedžbui, wěrjaza wutroba, na tónke šhwalošny křelušč we Božej štwórbje, we Božim wšimje, we šebi šamej.

Niz wěrnó, šubj ščepšćizjano, hđžekšćiz bu někajte džěto došonjane, tam bė přjedy jedyn džekacž, hđžekšćiz wóhładaš hotowy šfuk abo grat abo twar, tam je bješ duwěla mišćtr abo wumjež to šebi wumyšćil a potom šwěto wotmyšćenje wumjeđ a došonjał. Ščtó je to čžini? wot koho je to? š čžomu to šlyži? To šu džekšćowje prašćenja, wšćednje tyžazorje wóšpjetowane dla wěžow a wobrašow, kotřž naš nutšćach a wotšćach wó-

dawoju. A tež to je wěšće, čžim wješćiči, rješćiči, mudrišćiči a došpóknišćiči je někajti šfuk čłowšćeho duha, čłowšćejne ruky, čžim wješćiči a mudrišćiči jěho mišćtr. Čžecž Bóhu Knjesej daježe! D kał pšće wšču měru wulki a mudy a móžny je naš Bóh, štwórež rukow džělo šu njebieša a twerđžina šemie! Štup won do čžičejne nozy pod Bože njebo polne šwětkých hwěđow, wóčajak na wóšpóej horje šřadženje Božeho šłóncza, pohladaj a pohladaj na ščumjaze žolny wulkeho hłuboteho morja, wóhładaj to njewerjenje mišćonow a bišćonow žiwých štworjenjom wot najwješćičich w indišćim palmowym šču hacž š najmješćičim we wóđnej kapšćejzy a we šłóncžnym prošćku, — móhš dha to wškitto bješ hłuboteho hnuca duha a wutroby wóhładačž? Njełłěži to tebie na šolenje š čžičemu nutrenemu ščwemšćenju a modlenju, a njepošćěnje to tebie šašo, šo š rozjašćenjem wóšćonow a š wupšćelšćerajnamaj rutomaj šwójemu štwóricžej šapěwašć: Čžecž Bóhu Knjesej daježe! A je-li wopomnišć, šo to, ščtož my wo Božej štwórbje šnajemy a wěmy, je jeno „wo křuchach“ a šnadž porno temu, ščtož je nam hišćeje potajne a pšćirzyte, kaž „křjepka wody w šowje a kaž ščerpaka na wažy“, dha šteji pšched tobu, kaž tam pšched profetu na polu, křašćowčž twójeho Bóha, twójeho Wóžza, křž je to wškitto ša šwoje čłowšće džěčzi štwóricž, šo ščhu š šowžownje jemu šřajžile a špěwał je šłowom a žiwjenjom: Čžecž Bóhu Knjesej daježe! Šsu dha čžłowčetojo, křž šwojeho štwóricžela, čłowšće džěčzi, křž šwojeho njebiešćeho Wóžza přjča a praja: Bóh njeje? Aš, wono křinczi kaž čžwotne hudačćto, hđžž žijom

14. psalm ho japoćnije: Głupi rjetnu we swojej wutrobje: Bóg njeje! A bobuje! tajtki blańnow je tež wjele w našim czaśu, kiż runje wono abo strażu we wutrobje tak rjetnu, hać runje Boga stwórcza jim Boże byće a wschepomóg a wschepomudróćj předuje a s tyżazornymi hłokami naš napomina: Cześćj Bohu Knjejeje dajće! Duż dha, wj wérjazj, śchóž tamni Bógowemu stwórczelej japoćjedźujo, to njeśmij my cšim śwérnićho a dźaknićho pšchod jeho trón a woblićo: tšwalobny tšerćnišj našchego wschepomógneho Knjeja, našchego kšimleho njejełsteho Wóztja!

Wobroczelej dale swojej woćzi a wutrobne myšle do druheje kniži, wot Boga tebi do rukow dateje, do Božeho pišma, do twojeje biblie, a hódž do tejele swjatniwiz jastupišć, dha swjećj swoju dušdu, dha wuślij swoje czirije wot swojeju nohow; pšchetož to město, hódžej stejich, je swjata semjo, dha poskafij ho pšchod tym, kotrehož swedćenje a siewjenje Boie pišmo je. Sstych! Kajt tšerćnišj! Neho spěwarjo w Božim pišmie su swjećzi jandźeljo a wobnadhane hrěšnišj, mudri profetjo a lube džeći, mógni tralajo a džełoczerjo w prošće semleho džeła, pial-mištojo s harsami a czerpazjo martirajo w plomjeniz a smiertnych cšwilach. Wišćitich woćzi su t njebiešam wobrocene, wišćitich ruti a wutrobj t horam pomozj, t Wóztju swěta polbehnje a wot jich jastrow kšyćišć tšerćnišj, drubdy kaž s hłokom móžneho wichora, drubdy kaž zani wotkšóž s njejełstich wušćinow, te słowa: Cześćj Bohu Knjejeje dajće! Jeli je twoja wutroba wot swjateho Duchu rozjastnjena, dha kšyćišć tónle psalm pod palmami jahroby Edena a w bańi Wamre, wšči brojty Czerńeného Morja a wofoto hory Sinai, pšči kšiwistich wrotach a w Babyloniskim jastrowe. A wj swjatniwiz a hory, wu studnje a měłna nowego jatonja, fak we waš a pšchod waš a nad wami kšicizj a swnězj soho a jašo tšerćnišj wěru, džaka, modlenja: Cześćj Bohu Knjejeje dajće! Wot Bethleema hać t horje Goltgata, wot Zabora hać t wšćotłožej Jezusoweho knježiswjećza kšyćišć ty tónle hłóž a swnj t njebieš dele t semi, wot semje horje t njebiešam: Cześćj Bohu Knjejeje dajće!

Aho nješy dha džal a kšwalat a modlenie winojty swojemu Knjejeje jako darcicelej Božeho jatonja, kiż je bjes poroka a teho dla czi potajuje, tak mašć tež ty bjes poroka a nastorla tšodžicj; kiż je kaž dobre wobhrodženje a plót wofoto hěty a pola twojeho žiwjenja. Sčelapa bludna podróžniwiz by cšłowistja ischlatja, cšłowistja wutroba byta bjes jatonja Božego pišma. A něto? We twojim swětle swěto widžimy! Twoje słowo je wojimaj nohomaj swěza a swěto na mojim puću! A kajte woskšewjenje duške namafatšj ty w nim! Jedyu najmudrićich cšłowjetow je wospiet wuśnal, so by rad Bgoje kniži, Bgoje pišma, swoju mudróćj dať ja Bože słowo a trošćt 23. psalma. Sšwedćenja teho Knjeja su wérne a budža wostacj a wostacj, hódž wišćitje jastij lestrarjom a janiczerjom budža woněmjene. Haj, hižom dženša, kaž w Pawofotnym czaśu a w bėhu pšichodnych lěttotkow, budže ho wopotafacj, so Bože słowo njerojomnych mudrych czi, so Boga mudróćj wšću swětnu pšicetjehi. 1. Kor. 1, 25. Czećid-li wšćeteje a czište wutrobj wostacj, dha wuśi Knjejowje pšitafnje a tšodž po nič; mašć-li kšabei, sacjmenej, kšyšojte woćzi. — Bože pišmo je studnićta a kšwinja, s kotrećej dalsam a lěkatřtwa doćj dostanješć. Czećid-li ho prawy wobarnowacj, haj, wěćenje wostacj, — biblija je wućerka, kotraž tebe puće

hněma a hudy Bože wući a nadobó cze wodži na puću žiwjenja. Hdy będu twoje blida a kšamory polne wšćech jeshćitich kšawnoćow a bohatřtwow byle, ale Božeho wšma sčoz a kšawnoćj by ho na nič a we nič njenamafata, dha je tola twoj dom kšudy a twoje žiwjenje tež. Nuts do lubyh heršćich domow a rukow, harach kaž džeći, našće krašne a tak tunje heršće biblie a jastrowaj a dopjeli jeine słowa, dha smeješć jako swěrnj wotročć a swěrna džowta „wulku mšou“, hódž tu se johonowanej a tam je šbóžnej dušdu jastpewacj: Cześćj Bohu Knjejeje dajće! —

We hěbi hamej, cšłowistka wutroba, kšyćišć tónle psalm a tšerćnišj. Kak rjenje praji swjaty Augustinjas wo cšłowistej wutrobje: „Ty, Božo, su našdu wutrobu stwóřt ja hěbe, a našda wutroba je njeměrna, dóžj wona njewotpoczeje we tebi!“ Sa tebe, ja Boga stwóřena! So by mēr, potoj, žiwjenje we Bogy namafata, so by tóždy wotdych, hibanje, jaczwanje a myšl byla kaž džakna moblitna, kaž tšwalobny tšerćnišj ja žoro a wotřtjněny kónž našchego žiwjenja. Pšchetož sčto šmy my pšchod tym jeshćim kšamym móžnym a swjatym, kšalom wišćitich tralow, kiż šam na nješmirtnoćej a bydli w šwětle, do kotrehož ničto kšupic njemóže? Wbudne džeći! kšudži hrěšnišj! A tym je džećkatřtwa Bože se swjotim Sęynom wobradžil, haj ja nič dana wujeho Sęyna do tšubede jeshćeho žiwjenja a do martry kšwizja a smjerca, so bychmy wy mēr mēli a jastojeni bęli pšchod jeho rany. Cześćj Bohu Knjejeje dajće! Bóćje, wj wérjazj, do Bethleema, do Nazaretha, do Bethanije, kšyćidže Knjejowje słowa, wobladačeje Knjejowje dźwju, napjelicze woćzi a wutrobj a ruti s darami jeho mozy, luboćje a hnady a jeli potom móžeće njelěćjeć a wonećiz, dha njeh kamjenje spěwaja: Cześćj Bohu Knjejeje dajće!

Ně! niž kamjenje! wy lube wérjazje wutrobj, stare a mlode, šudne a wješele, domapřtane a wobšbožene, wišćitje wy bohate wobnadhjene kšeczičjaniste wutrobj, šhromadžje ho w czičim hatotu a w swjatniwiz Božej, wšči dupje a woltarju, wšči sprawnym džele a nježelškim wotpocziaktu, na jeshćich pućach a wšči trawnych hórčach drohich we Bogy wušćenij. S džaknym dopominjećem na Bože wódženje, s wérjazjom wuśnacjom teho mjena, kiż je wušće wišćitich mjenow, s dospołnym njekšablažym dowěrenjom na Bgojeho trala a pařtřja, je šbóžnej nadžiti teho, sčtož buděmy, jastpewajmy: Cześćj Bohu Knjejeje dajće! A sčtož tu w słaběszi spěwamy, to njeh ho tebi, wulki Knjeje Bože, špoboda. Wontaj hnadnje, so se jeshćeho psalma budže wěćejny njejełst tšerćnišj, pšchod tobi, Knježe, moja staka, a mój wumóžniko! Šamjen.

W. w. N.

Cześćj Boha.

(Wěšć wot Collecta, budža wot Bethlehena.)

Sa Bogy tšwalob ho njebieša horja;
Duž krašnja mjeno Wšćicěneho.
Sšwet Boga štawi, czećj spěwajti morja;
Sstych tónle hłóž, o cšłowistwo!

Wšćid ty, sčto na njebu hwěđiznu wodži?
Sčto stan tam kšónu wotanla,
Kiž hwěđi, hěje a nadbala kšodži,
Sšwój puć kaž rjet tam mēricž ma?

Ty pódáješ, wuáde junu cšah,
 Wšehes Khrysta krej na wěczny kwoš,
 Hódžež méta palmu wěja.

Džerž Bohu hwěru w lubojsči,
 Káž hwět tať lubowasche,
 So jemu Ssyna wobradži,
 Hdyž čłowstwo w hrěšach spasche.
 Duž džerž ho f Bohu f lubojsču,
 Wón dopomha čži f žiwjenju
 Wšehes Knjesa Jefom Khrysta.

Džerž Bohu hwěru w nadžiji;
 Da wón tež šwiltu cšalac,
 A tebi w twojej tpičnosći
 Najhóćeže hylšy ptafáč —
 Wón w prawym cšahu sawěćeže
 Čže f křtiza, nudy wumože,
 So jemu šwiltu spěwosče.

Haj, hwěrenty budž hač do smjereče,
 Dha šbóžny kónz ty smječije,
 Nječ čžeke tež je bžžjenje.
 Ty w Božej wuzy mřeješ.
 Wdyž twojej duški wšehes Khrysta
 Tam hwěry huadnu krónu da,
 Hódžež wěczne hwěto hwěći!

K. A. Fiedlef.

Wšchelake f bliška a f daloka.

— Wólby na šležorstwowy šejm hač na wufalanšće wólby
 šu nima. Wobužel je ho 65 sozjaldemokratow hnydom wufwolito.
 W tych wotkrešach, hódžež najšči Ešerbjja ho bu wola, šu wšchudžom
 wufalanšće wólby. We Wojeorowšo-Króšbóřskim wotkrešju je taž
 wěšte, šo ho knjes krajny radžicel Hegenešheid we Wojeorežach wu-
 šwolil, dofelž jemu hžjom pšči přenjeji wólbeje jenož 600 htošow
 f wjetščinje pobrachowasche. W Budyšto-Klamjenštim wotkrešju ma
 botalny šapšćkanz knjes Graša 2000 htošow wjazy hač sozjal-
 demokrat Buf. Nadžijmy šo, šo šo tež tónle wotkreš hžžorsto-
 hwěneji štronje šžžerži. Sozjaldemokratjo wšchal wščitko
 špytaja, ludži šatralošičž a šaššepičž. Tať wudawaja, šo je
 sozjaldemokratšči kandidat Kuziččan a šo jato šyn šerššejnu štar-
 ščejnu w Budyščinje narodžit. To dyró šahalk šaššepjenje byčž.
 Tón muž šo ženje ša Ešerbami prašchal ujeje, ale nětko, hdyž
 dyršja Ešerbjja jeho wufwoliočž, šo na to dopomni, šo šaj šnawo
 jeho štarščej wótžefeho rodu bytoj. Sozjaldemokratjo šo ša žany
 narodom njepraščaja, ale wščitku narodnu myšl a wótčžijniku luboščž
 a narodnoščž šaprewaja. Duž nadžejmy šo, šo najšči Ešerbjja
 twjerdbje ščja pšchěčželam najščeho wótžneho kraja.

— Nowy škulšči šakón je na šaššči šejm pšchščo. W bližšchim
 cšahu šo jeho wšpšhčiježe wššjerwi a my potom šhowne myšle
 nowšho šakónja tež šudy podamy.

A rozpominanju.

Čžičha myšl runa šo wulfej štale we morju, na šotrežž šo,
 hačž runje šama f mčrom wššanje, tola wščitke džiwje žolmy
 šamaju.

Jene nušne!

Dut. 2, 48. Šaj, twój nan a ja šmój
 čže f wšchnej botošču pštatoj.

(Eins ist not! wer hat dies Eine?)

Štšš: Jene nušne je, to jeno —

Jene nušne! maščž to jene?
 Jeno mašč-šči Khrysta ty.

Šelžž dawo woššobžene,
 Měrne, wješke wutroby.

Ščtšžž wufwolil Khrysta, tom' wščitko šo lubi;
 Ščtšžž Žeho pať šhubi, tón wščitko wšchal šhubi.
 Hdyž pštalšž Žoh' šwěru, šoh' namalajšž Žoh',
 A krašne maščž myto, hdyž woššowajšž Žoh'.

Wobžž mje, Jezu, taž šu šhubil,
 Ššam je šwozej prawizu,
 So čže šhroble njebych šhubit
 Dužy domoj na pučju.

Ačž pomhaj, šo njebych toť tebe šo šdalk
 A šabyšžo Tebeje w štym towašštwje štalit;
 Ščtšžž f štemu šo šwacžuje, wopuščžšči čže; —
 Wšchal hrěščinštw raba čže pohšřčžuje.

Daj, šo byčž ja dženkša wučje,
 Haj, dženkš f Tebi wróčžil šo,
 So byčž potuky šchoť puče,
 Wštal twoje towašštw.

Daj, šo byčž čže pštal tež wodnjio a w nožy,
 Káž Marja a Žofej wšchž našožil přožy;
 So byčž tebe žadal je šochžowanjom,
 Čž špššnosču, f botošču, f rošrubženjom.

Wšchžo hrěči durje šamtačž
 Wšchžo f lubom' Wščženi.

Duž, o Jezu, daj šo nam'kačž,

Dženkš 'šchčže byčž čžu pšči tebi.

Káž Marja čže namata me šwitatm měšče,
 Tať budu ja tebe tež namafáčž wěšče.
 O tať je jej' wutroba šhorita šo! —
 Čžeb šóry šo šrudnym, mój Wumóžniko.

Pošylšči štabu měru moju,

So byčž tebe šapščijak;

A šo f tebi luboščž šwoju

Wutoržnyčž šej njebych šaf.

Daj, šo byčž šej tebe do wutroby štajil,
 Wšchčž twoje byčž šlowa tež w šwěnoščž hajil;
 Ačž špožžž, šo byčž wšchšjerak na mudwoščž,
 A tažž tež na lětach tať na mlčoščž.

Šurij Wrbšš.

„Pomhaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow
 duchownych, ale tež we wšchčch pšch-
 dawacnjach „Ešerb. Nowin“ na wšchč
 a w Budyščinje doštačž. Na ščhtwóřž
 lěta pšacžž wón 40 pj., jenotliwe čžička
 šo ša 4 pj. pšchdawaju.

Sy-li spěwał,
Pilno džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf měrný
Čerstwoš da.

Nječ ty spěwał,
Swérnje džěłal
Wšědne dny;
Děš pak swjaty,
Duši daty,
Wotpošń ty.

Z njebjes mana,
Nječ éi khmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Klě Bóh pada,
Wokrěš će

F.

Serbske njedźelske kopjeno.

Wudawa šo kóždu hobotu w Šsmolerjez knižnicyšćěcetni w Budyšćinje a je tam ša šchwórtlěmu pšchedplatu 40 pj. dostacž.

Šchwórtla njedźela po šćoh kralac.

Wšalm 12, 2—6.

Bomhaj, Knježe, šwjeczi šu wotbjerali!

Je lěpje š našćim cžahom, je hórje hač š sańdženymi lětami a lětitotkami? Kroczi cžłowšća šlachta dopřěbta abo nafady? Šušto šlyšćhane prašćhenja w našćich dnjach! Wo njě jara wšćelacich a rošdžělnych wotmolwjenjow namakacš, wukhwalerjow tu, kotřiz našć cžah pšćekrašnjuja, šaniczerjow tam, kotřiz jón jako najšubějšći wuwolaju. Duž je njnje a prawe, šo wěrjazy šćěšćejan šwój rošćud, šwoje šćejnišćeho we šwojim cžahu, ša šwój cžah abo pšćěčizno njemu še šćowom Wožeho wšćma wpta a wobćrucuju. Š temu njech šćuzi našće pšalmšće šćowo š tym napšćimom:

Bomhaj, Knježe, šwjeczi šu wotbjerali!

Je tuta stara šćóřzba prawa tež w našćim cžahu? Š ćěmu dyrbi tuta stara a pšćeho nowa šćóřzba našć nućěz?

Šćwjeczi šu wotbjerali! to rěta tu njz „šudžo hješ hřešća“, ale kaž šnydom tale šćhucžta dale praji: „wěni“ abo „wěrjazy“, kotřiz maja šwoje žiwjenje w Wošy, kotřiz šu šlawy, šćromadžimny šwjatycž“. Štara, prašćara šćóřzba! Šy ju cžajacž a šćyšćišći w Wožim wšćimje přejdu wulkeje ličěny, potom še cta šćarych wěrjazych wóžow a šušto še žalobneho šćěrěšćha Wožich šćewariow, kaž tudy š Dawitoweho 12. pšalma. Wěra še wotbjeraca, lubošć je wu-

mrjela, prawošć je podkročćena, tať šo šubjeni budža hječće bóle šahubjeni a šćudzi šćohću. Wšěbóžne žiwjenje je rošćo a šo wšćědnje a bóle wopofašuje š njewužitnymy wězami, š pšćihšćodźenjotom a š dwójakeť to rěta šćahćanej wucžbu a wutrobu. Šsamo pšćěčizno wšćehomóžnemu Bóhu a Knješej šo šwjeczuja. „Šćhó je našć Knješ?“ š faraonowym lěšćrowanjom praja. Šeho džěbžša š tróna šćorečizje a šami šćujeczi.

Njeje to šćudny cžmowny wobras šwojeho cžaha, totruz Dawit tudy nam pšćeh woczi šćaji? A bu potom lěpje? Ach, Woži profetjo a jich najwějšći, Jan wšći Jordanje, dyrbjaču jako wofatni předarjo wušćupicž, kaž wšćitćik předarjow najwějšći, našć wšćofotšćowalemy Knješ a Šbóžnit Ješus Šćryšćuš šam, a wšćizny jeho japošćotšjo. A pjatnacze lěšćtšćow pošćižićo? Šo wšćitćim předowanju, napominanju, šćwarjenju hřešćow dyrbješće Luther šćěpěwacž: „Ach Wožo, šćabaj š nješćehow na šwoje šćude džeczi, tať malo je tyč šćěšćecjanow tu na tym žyćim šćweczi; twój šćwjate šćowo šćazpja a wšćitću wěru wuhlašća cži šćbóžni šćwěni šćudžo.“

Dženja pať, lubi šćěšćejćenjo, drje tuta šćóřzba wjazy trjeba njeje? Šćaj, wječ lěšćtšćow je Bóh luby Knješ nam dať šćwěćto a móž Wožeho ewangelija a nješćěšće žohńowanje šćwjatejow šćamentow, je rěčal š našćim ludom wo wšćhoracž a š šćohodny šćhadny hšćohom, je šo nam na tyžazore wšććhne wopofašal jako našć móžny Knješ a šćimilny Wóž. Šha tola dyrbi rěćacž: Šćaj, Knježe, šwjeczi šu pšćibjerali, twoje mjeno šo šćwjeczi, twoje

králestvo je vschítáto a vschítáno, tvoja wola ho stawa kaž w njebiebach, tak tež na zemi. Hdy bychmy tola tak vschob Bože woblíczo stupići móhli! Ale my bychmy tola woprawdže s karifejstej hordocije sašlepienje byli, hdy bychmy ho a swoj čzab tak wustwákali, doležá bohužel tež dženšá bishčeje a dženšá šašo dyrbi rělač: Šewjeći su wotbjerali. Daloto budž wot naš, so bychmy dobre woti, šwetej pruih, i wěstej wupřijeje a dobytji swojeho čzaba nje-wobšili a přeli kaž nutekáč w zyrtoi a wóznym kraju, tak wotkáč na wulkim polu šwjateho mišionistwa. Ale pschi tym a runje teho bla dyrbimy tež jašne wočžo a potuhtu wutrobu mječz ja čzjzke brachi, čzmowe bludy, žalostne hřeči, šwjertne sčoby našeho ludowaného luda. Pohladaj toh! njeinjoječ dža tudže džešočá hrozoznych wostforjerjow našeho luda, Bože kolnje? Kěto pschibohow horkáč a delkáč! Káč wjele wopaczných, šekhatnych šalknych pschibahow — žalostnje wjele wozy, dužji přebj! Boži džen, wot Doha čjelnemu wtopočintej, wutrobnemu a duchownemu wotšewjenju a polěpšowanju postajeny a daty — wón je, kaž budnište statifikji dopofaluja, ja wulki džel luda džej — hřeča! Hže su pěkne požukijne džejzi, frómá czeledž? Sčto pláčji abo njepláčji w našim čzabu štwow wyschnoječe, sčto štal a králestwo, šhezor a šhezorlivo, hčež runje našč Šbójnik praji: „dajče šhezorej, sčtož je šhezorow“, hčež runje Bože štwow pschitaluje: „čzjzčejče krála“? Pohlednje dny su to tež w Šakstej a šamo tu a tam w Šerbach potalate! A nješteji jara frudnje s hřečami pschecziwo pjatej kasni, hdyž jene štwoczko „šamomorbastwo“ šlyšćimy, pschecziwo šdofetej kasni, hdyž na šjawow nješočejiwocž, na nječejne žiwjenje w měštáč a na wšach, na nješojowne nješanbžjstwe džejzi, na wjele škoznych mandželstwow špominamy? Njedž je dolež šrudnych wobrazow s ludoweho žiwjenja našeho čzaba, nječ dopofaluja, so móž wěry a bohobojawnoče, móž Božeho štwowa a šhješćizijanstwe zyrtoje je jara wotbjerála a w tej šamej mērije rostla bjesbójnowčje a s njeje wusthadžaze škoznej žiwjenja. Pomhaj, Knježe, šwjeczi su wotbjerali. Tále štara škoržba je tež prawa a nušna w našich dnjach.

Ale žyle škorženje a žalofeženje šamo na šebi ničjo njepomha, jeli t polěpšichju tych wězow, wobštejnowčejow, čzabow, lužji, bla kotrychž škozimy, njezwjēdža. Tuž dale wopominamy to wažne prašdenje: t čzemu dyrbi tamna štara a pschezo nowa škoržba naš pohnuwacž a nucizjež?

Pomhaj, Knježe! To je přenje štwoczko našeho tefta. Woczi a wutroby t temu Knjezej we vschitim a ja wščo, sčtož našč čzab a lud, sčtož twoje a moje žiwjenje nastupa, nječ prošbumy: Knježe, wobarnuj a požohnuj! abo: Knježe, wobaraj a wotpomhaj! A t temu Knjezej šo wobrocžamy dla jeho pomozy; pschtož wón je móžny a šmilny. Njespušćejemy šo na šwet a lužji, njetwarimy na šwojw čzobitwž móž, mudrosčej, wutrobu, ale poručejemy wšitko šwojemu Bohu.

Twarimy na šlubjenje a štwow našeho Knješa a Šbójnika Žejom Škrysta, kotremuž je data móž w njebiebach a na zemi, nad pscheczelemi a nješpšeczelemi, kotrehož je dobryje a wječna krašnosč. Šwětlo a šol ježo šwjateho ewangelijsa budže štajnje šwoju móž w čzobitčich duščach wopofalowacž, tak šo pschi vschitim wotbjeranju šwjatnych budže šydom tawšyntow, kotřiz šwoje tolena pschēd Waalom nješhibuja. Šaj, wón dyrbi wěšče dobryč a nam dyrbí njejo wostáč.

A teho bla je našče psalmstwe štwow kaž wótry hšof jašneje truby: Šchromadž šo, ludo Boži, wotkolo šwojeho Knješa; wopofáč, čzeji ty šy a tomu šlyšič. Šsu-li tam šwjeczi wotbjerali, čzim bóle šwjeczi my mjeno šwojeho Knješa a čzimy mo Božim prawym štwowe a jeho čzistej wucžbje jato džejzi Bože. Jeli wěra a žiwjenje we wěrije frudnje tu a tam wotbjera, dža pohylimy my šo we šbójnyčejzinajze, šwētšewwinajzej wěrije. Wobarnujmy šwoj jašf čzisty a šlyšimy s čzistej wutrobu šwojemu Knjezej. Čzim wozy je šamopafčnych rěčejow a naduhtych wachnjow mjes šwētymy ludžim, čzim poniznišho podečšimy šo wulkemu šmilnemu Bohu, čzim wješelscho a šwētnišcho wušnajmy jeho šwjate drože mjeno.

Káč je naš šwjata epistola pohlednjeje njeđeje napominadž? Nječaj šo štemu pschewinycz, ale pschewiti ty to šje s dobrum. Šlaj, to je pučž plóbneho dobryčejšeho šhješćizijanstwa. Niz hoče prošbne škoržby, ale šwērne dželo, šwjate wojojanje! Niz želniwe špominanje a powjedanje wo šajženyh šěpšich čzabach — sčto wě, hčež bēchu wopravdže we wščem tak dobre —, ale šwjertne dželo na polu našeho čzaba, našeho luda, šwojeje wšobdy, gmejny, šwōšby, wutroby! Niz šony a njeplóbne žēženje ja wobštejnowčemi, kotřez šu šakšče a šo nihby njewrocžza, ale wobšewojanje šhšja a přēdwojanje Žesuhoweho mjena na rēczi a po wobštejnowčadž našich dnjom a naščeje šklachty.

Mudry šašnik Šōšja je prajił: Sčto ludžo tak woloju dla šlych čzabow! Polěpšichimy šo, dža budža čzaby hnydom šěpšče. Tak wobšladany budž našč psalm, napominanje potuty, wobroczenja, wobnowjenja žiwjenja ša naš, potowanje t šwjatemu dželu a wojojanju pschecziwo štemu w naš a wotkolo naš, šbundenje t šwjatej šwērije ša našeho Knješa Žejom Škrysta. Šotom škoržba: Knježe, pomhaj, šwjeczi šu wotbjerali, njebudže podarmo, njewajitna a přšdna, ale budže žohnowana a plóbna.

Wušlaby ša šhješćizijanstwa a zyrfej šu wěšče frudne w našim čzabu, jato by njemdre morjo pschecziwo Božemu měštaczju šachumilo a šo šmuczilo. Šohanjjo šo ššehaj, krałoj šeme pschitupřja a knježa škladnja hromadž radu pschecziwo Knjezej a jeho žalbowanemum. A tola, tola! Měšto Bože dyrbi pěkne wješe wostáč je šwojimi štwēnčikami. Wš je šrjēdža w nim. Wš pomha jemu rano!

We wěrije pohladujmy na Žesuhá! Wón ja naš wojuje a je naš wjēbł do tehole bēdženja, wón wē, čžeho dla a t čzemu. W nadžiji pohladujmy na šplēbni kōz; dobryče budže našče, nječ tež po wjele bitnacž. Štrōncenje dobryčerjo, šlōncenje frōnowani a šbōjni! Še šmilnowčju špominajmy na pschecziwonikow a nješpšeczelow; ach, šusto, šusto njewjēdža, sčto čzinja; prošbumy tež ja nič! We lubošci pohladujmy na šobuwowarjow a šobudželáčerjow a pomhajmy jedyn druhemu. „Napominacž čzemy a wobšćž šo lubje, šo žiwjenja trōnu tu žaby nješhubi.“ (šhšcl. 328.) Njēdž wšak nješpominamy, šo našč Knjes na naš hłada a šwojich šwērných šnaje, wodži, pohylimje a junu s wēčnej trōnu trōnje. Žedhy njebudže wozy škorženje a žalofeženje, ale wēčny šhwalobny šhšluch a šalketuja šbójnych pschewinjerjow pschēd jeho woblícžom. O, t temu pomhaj šhadnje našč Knjes tebi a mi! Šamjet.

wjaho jara krajne. Zenu rjano stwu po drugej kmotr buwojeju motej polawoawšce. Stónčnjeje jeho pšched sahglowane durje do-wjedže. „Widžičij tute durje?“ džełče f młobženjej, „te nimaju žaneho samka a ku jenu sahglowane. Wotewrićeš ho hobja. Za pał cži to safajam. Wbył w tutym hrodže a tšobž w nim hobješkufi džełče, a wuzij wšče jeho krajnošće. Ale to jene njełapomii: tute durje wotewrićeš njezmějce.“

Hdžž bjeđe wołebny knjes tole prałit, woteńbže. Młobženz wołta kam w hrodže a bydełeše w nim. Wbón bě wščón wješeły a sfołowny, so ho jemu sbaše, so je to jenu tši hobjińi był, a tola bě hjom 30 lět faješo. Hdžž bječu te 80 lět nimo, ułobženz pšched sahglowane durje stupi a mjenješe: „Gžešo dla je mi mój kmotr safajal, do tuteje stwy fajtupče? Za dzył tola rad wjedžičeš, ščto tu nutša je.“ Na mječe do buri strozi, hglł wotłežca a durje ho wotewriču. Młobženz fajtupi a wułaba faju, fız bė wješča a krajnišča hačž žana draha a w hjełže fajełeče stoty stot. Młobženz faju pšchedbobji, stupi f stotej, džełče po fšobženčac horje a fubže ho na stot. Hdžž tam něto hježčełe, wułaba stoty fız pšči stote steto. Wbón wta stoty fız do rufi, ale lėdma bješe jėn pšchimny, dha ho wječe fščtury lėžny hjomnyču. Hdžž młobženz něto wotofšo ho hłabačaje, widžełeše do wješejo hweća, a widžełeše wščitfo, ščtobž lubžo w nim cžimaju. Knuje pšched nim moryo łežanje, a łobže ho na nim wjełeču. Na prawizj mješeče zufe połanite luby, na lėwizj fščełečijanite, ale nji rufi. Hdžž pał faby ho hłabačaje, widžełeše, so tam rufizj lubžo byłołaču. „Něto čhu“, džełče młobženz, „hłabač, ščto moji domać čžinja, a hačž je ho tež rožka derje rabžija.“ Wbón hłabačaje na polo fwojejo nana a widžełeše, so tam rožka w popač stoji. Hdžž něto popy lėčizj počža, phtny žitny wos, fız na polo jėdžełe, a na wolu bur hješełeče. Duž hėbi młobženz wułebjełe, so je to jeho nan, fız bė pščiščot, so by w nozj žmopy pščełajal. Hdžž pał bliže hłabačaje, špofna, so bė to padučy Wafillij, fız dzyłeče fropny na wos fwojčizj a je tradnyčž. To młobženz mjerfajče a wón woišje fawoła: „Nanfo, nanfo, tebi twoje žmopy na polu tradnu!“

Duž nan domać w nozj wotučzi a džełče: „Mi ho džełeče, so fu padučij w načijich žmopach. Za čhu tola ja nimi wołba-dac.“ A hmydom sebedka konja, fhydno ho na nješo a jėčaječe na polo. Na polo pščiščedajči wułaba Wafillija a fwoła wječeły burow hromadu. Wščitizj ho do Wafillija daču a jeho wutwa-faju a do fajtwa dowjedžeču.

Něto młobženz do mjeća hłabačaje, hježž jeho bohata ženjena čžeta bydełeše. Za hama bječe f wulkim pščetupzom ženjena. Wona lėžełe a fpačaje, ale jeynt muž ftradžu fany a džełče f domu. so by w forczmach pšči picžu a hraču fwojeho wješela hłabaf. Duž wołaječe młobženz woišje: „Wotučž a staf, twój muž tšobži na hubeńyčž pucraž!“ Za žona fany, fwołeta ho, ppačaje fa fwojim mužom, rozšněma ho na nješo a wułba jeynt a domu.

Na to hłabačaje młobženz se fwojeho stoteho stola fa fwojeje maczerju a widžełeše ju w jejnej stwoje we kžu lėžo, so fpačaje. Duž fajtupi rubježnik do jejnej stwy a počžo ho do fšomorow kamacž. Macž wotučzi a wołaječe. Hdžž to rubježnik fšyčjełeče, hračny wbn fwoju fkeru a fajarjełeče ho na nju, so by ju stón-zomaf. Duž ho młobženz njemobžełe bliše fberzečž, wbn fwo-čž fız f wotmachom do rubježnika čžijnj, jeho runje do fpanja trječji a na mječe fšonžona.

Wdma pał bječe rubježnika fšonžomaf, duž ho fšwine lėžny fašo wotofšo nješo famtnyču a fala bė fašo tajta, tajtaž bė prjeby była. Na to ho durje wotewriču a f nimi tanuy wołobny knjes, młobženzowuy kmotr, fajtupi. Wbón pšched fwojejo móta stupi, jeho za rufu wta, wjeđełeče jeho te stoteho stola a rjełny f njemu:

„Wbój fyno, to nješjy na moju pščiłajnu połučaf. Ty fy naj-prjeby f tym ste čžinił, so fy fajtane durje wotewrit. Potom fy lšobčž wobelčot, so fy ho pščełečičił, so fy wjele lšeho na wježe nacžinił. Hdžž budžiče jeno hjičječe hobjiču na stole hježo wo-faf był. Budžiče počožo žeblo čłowjeława fajtaj.“ A wbn do-wjedže jeho wołpet na stoty stot a fšwine lėžny ho fašo fšomnyču a wtošo bė na fwoježe widžečž. Wšobeny knjes poča na to: „Gładaj něto, ščto fy ty fwojemu nanej nacžinił. Wafillij, padučy fropow, je lėto w fajtwe był, tam wšče móžne hřečji a fšobče natuwatnił a je nětko wšobny fawbjeny. Gładaj jeno, něto je twojemu nanej runje dweju konjow tradny a jemu jeho wbn fapala. A na tym fy ty wina.“ Hdžž młobženz widžełeče, fał ho jeho nanowy dwor palicž počža, dha fawodže jemu tbn wołebny knjes tuton napołab a da jemu do bruheho boka hładacž. „Nje-widžičij“, rjełny f njemu, „tanuy wot fwojeje žony wubnaty pšče-luw je ho nětko f druhej woženil a jemu ho derje wjeđe. Za prėnja mandželka, twoja čžeta, pał je ho, dokełž ho, žple wožama-čžena, rudžełeče, do picža data a je wšča hubejena. Ty nětko widžičij, ščto fy ty jej nacžinił.“ Na to jemu tež tuton napołab fawre a jeho fawčičij dom počaja. Tam widžełeče młobženz fwoju macž, fız ho dla fwojizj hřečow rudžełeče a je woptafo-wandšij fšobčowafče: O hby budžiče mje teby tola tbn rubježnik moril był, ja nječubdiž potom telko wjele hřečičija!“ Nětko widžičij, ščto fy kam fwojeje maczeri nacžinił.“ Na to tbn knjes tež tuton wułab fawre a počaja jeho wozji dele f heli. Tam widžełeče młobženz, fał dwaj fajtunaj tamneho rubježnika, wotroho bječe won se fwojim fšjom fšonžomaf, pšched helikim wotami twjerbe džełečejaj. A tbn wołobny knjes rjełny f młobženjej: „Tuton rubježnik bječe džełečizj fščełečijanščich duščow do fšajenja pšchimjeł. Wbón budžiče pšči žimwenju kam fwoje hřečji wot-pofučičizj dyrčjak; ale ty fy jeho fšonžomaf a pšches to wšče jeho hřečji na ho waf. Za wšče jeho hřečji mačž ty nětko winu na hėbi nječeł. To fy ty kam hėbi nacžinił. Nětko čž ja 30 lēt dam; bži do hweća won, a čžit potutu fa hřečji tamneho rubječ-nika. Njewotpofučičizj je, dha dyrčijaj na jeho nětko fupicž a do hėle.“ A młobženz f wulkeho hradu fudny džełče, so by žimwenje w potuče wjedł.

Tole rjane pščirumanje je wotloženje tamneho šłowa fwojateho pšima: Moje myšle nješjy wafše myšle, a wafše pucze nješjy moje pucze, prałi tbn knjes; ale tał wjele wafšičje njebeješa fu dužji femja, tał fu tež moje pucze wafšičje dužji wafše pucze, a moje myšle dužji wafše myšle (Zef. 55, 8, 9) — a teho bruheho: Njewěčij ty, fo čže Woža dobroczewołeč f potuče wjeđe?

Wšdelake f biska a f daloka.

— Wbój do fščorštwoweho fejma fu stónčnje. Sozial-demokratajo fu ho we wjazj hačž 100 wotrječaj wufmofik. Do je frudne fnamjo, so je ho načj lud tał daloko fawjekł. Za Swjełełaje je, so je načj herbił lud hšwru ftejal. Anjes Gřiša, doškolotny fajtupjeł Kamiełšo-Wubjkeho wotrješa je ho fašo wufmofit a je wo Wajerowfo-Mšoborškim wotrjełtu je ho f wulkej wjełičijny knjes trajny radjełeł dr. Segenšchajt fa fapbšlanza wufmofik.

— Wty herbiłščij fawčijich f nowa dopominaju na pščiłotowatny (připarantny) fa feminar we Wajerelaje. Daječe tam fwo-izjch wobdarjemaj žmopow, hbyž móžeče to někał pščimjełečž. Wščitnožni dawta popjeru a hbyłenja tam drohe nješjy. Wbž je jara wafžna fa načj herbił lud, fo byčny tež w načijich pucnikij fšulacž fašo herbiłščij wučerjow dostali.

Sy-li epwaw,
Plinje džálat,
Strowja čé
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócný
Najep mőeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez apaf mőeny
Čerastwoś da.

Nječ ty epwaw,
Swěrno džálat
Wšćdno day;
Džálat pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpočá ty.

Z njebjes mana,
Nječ čí křmanna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew čé

F.

Šsersbke njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho łóđu hobotu w Čsmolersez knihješćisććenju w Wubysćinje a je tam ša šćhwórtelěnu pschepłatu 40 wj. dostać.

Septuagesima. Jerem. 9, 23, 24.

W hwojatom pišnje mamy wěšte šćwuczi, kotřez nje-
trjebamy hatle do našeho čzaju pschězočiz. Tute šćwuczi
su tajše, kaž bychu ho hatle w našich dujach pišale.
Tak je tež š našim tekstom. Hdyž čítamy: Wudry ho
njetřwal hwojeje mudroćeje, a hynly ho njetřwal hwojeje
hynłoćeje, a bohaty ho njetřwal hwojeje bohastwa, dha
křinzi to žyle tak, kaž by Jeremias w našim čzaju žiwj
był, kaž by naše nowiny čítal, šćromadžinny našeho
luda wopytował a tam wšćelatore pschěbnošćki hynčhal.
Šćwotž 23. šćwucza tešća praji, je wošebity hřeč naše-
ho luda. Tutemu hřečej čže profeta Jeremias na-
pschěziwo šćupicž, hdyž praji, my nješměny ho hwojich
šćtawo hwalicž, nješměny na hwoju móž dowěrjenje
šćajez, ale dyrbinny ho wjele bóle teho šćnješa hwalicž.
To čžemy něšto hromadže čospomnicž, hdyž prajimy:

Šćwotž ho hwalicž čže, tón hwal ho
teho šćnješa!

- To płaczi 1. wo pschěchodze našeho luda,
2. wo šćtawach wumóženja a
3. wo našim šćšćelčanstwe.

1. Profeta Jeremias rěči w našim tešće k isra-
elskemu ludu. Předy wo wšćim stawje hwojeje knihi je
šćud pschěpnowědal, ale lud na njeho njepošćucha. Lud ho
k temu šćnješej njewobročzi, ale hwalí ho hwojeje mudro-

ćeje, hwalí ho hwojeje mozy, hynłoćeje hwojeje wójšća,
a hwalí ho hwojeje bohastwa. To wšćitko dyrbješće
jemu pomhač. Profeta pak praji, jenož šćnješ móže pom-
hač. To je ho tola hušto pola israelskeho luda wo-
potašato! Tak doho šćaz ho k temu šćnješej džeržachu,
dha mejachu wšćo, šćtož trjebachu. Tón šćnješ je israelski
lud pschěs pušćinny wjedł a šćwyržeczi lět doho, hdyž
bješće hušto w šćrašće, šćwarnowal; wón je israelskemu
ludu šćlubjenny kraj darik, ženje njeye lud wopušćeczi. Ale
w tym wokomitu, hdyž ho israelski lud wot šćnješa wot-
wobročješće, džěšće š nim wróćo! Někotre lěta po
šćmjercezi profety Jeremiasa bu Jerusaleml dobytý a lud
dyrbił do babilonskeho jastwa. Njemóže to wšćo wuščba
ša našj lud byč? Tež my mamy w hwojim ludu na-
dudych mužow, najwješćich filosofoj, my mamy hynle
wójšća, wjele łóđuow wontač na morju; njemóžemy horžji
byč? Ně, dyrbjachmy jeno na to hwoju nadžiju šćajez,
dha by to šćlaby šćakab był; w jěnym jeniczkim wokomitu
móže šćnješ tež wšćo šćanicž. Čehodla to hynle na-
pominanje; čžemy šćho wróćo k temu šćnješej, pschětož
potom wěmy, šć čže nam pomhač, hdyž ho jeno jeho
hwalimy. Wón je našemu ludu hwojaty ewangelij dał,
w dowěrjenju na njeho je našj lud hwojich njepšćěčelow
pschěwinyl, wón njedha naš tež w pschěchodze wopušćeczi.
Šću hušto prajiti, pschěchod našeho luda leži na wobže;
ale my prajimy, pschěchod našeho luda leži w Wožej ruzy.
Móž našča dobyč njemóže, to płaczi tež

2. wo skutkach naszego wzmóżenia. Też tu nje-samożda mudrość, bylnosć a bohatstwo nicjo! Ludžo su lětnyżazy dołgo pytali po hrědki, kak możejće Wož tón knjez i cłowjekam pschinc, ale wscha mudrość běšće knježomna. Wož tón knjez sam je jeno tutón hrědł namakał, jako da swojeho jenicžeho narobjenego Sagna. Jezus Chrystus je wišćite hrědhi na wo hwal a psches swoju smjerež sapackiž tón wulki dołg zpleho křiwta, wšćech cłowjekow na semi. Njeje to nještónćenje wulka wumóženja myšl? Hdy bychu samo wišćity mudri je wšćeh trajow hromadu pschisili a radu štabowali, woni njebychu na tajtu myšl pschisili, woni njebychu mogli tajle wumóženje nam pschinjeće. Zehodla křwalceje teje knjeja! A tak je te wšćitka cłłowka bylnosć knježomna, hdyž na skutk našeho wumóženja hladamy. Šćito nještu ludžo wišo cjinili, so bychu ho psches křowju smjerež wumohili, a tola běšće wišo podarimo. Duž je Jezus Chrystus pschisil a je je swojimai křiwjo-wanymaj rukomaj cłłowjestwo s hłubiny sahubjenja i nje-bješan posbježny. A te bohatstwo njeje žaneho cłłowjesta wumóž možno a nješamože to bješka hišćeje. Šu nehdny do Jezusoweho naroba woprowali, žyle štabla su spalili, woporne wohnje wo dnjo a w nozy nješafćachu. Ale bychu tež wišo, šćitož wobšćedžachu, woprowali, sa hrědhi njebychu placzili! Ššleboro a što drje tu na semi nešćito placzi, ale pschi našćim wumóženju je knježomne. Šak šrudnje by jeno sa wšćeh křudych bylo, hdyž dyrčjeli so psches šćitke bohatstwo wumóž! Wšći žylym skutku našeho wumóženja jo jeno tam wo pjenješy jedna, hdyž wšćišći mešćanizy Zubafćej ja jeho pscherad pjenješy dadža, ale tute pjenješy nješćinješćy jemu žane žohnowanje! Wón dyrbi je prjecž cšćinjeć. Jeno krej Jezus Chrysta jako nješwinowateho a nješmasaneho jehnjecža Wo-žeho wuczišći naš wot našćich hrěšow. Jeno tón može ho swojeho wumóženja wjebełić, kiz može wujnacž: ta krej a prawdošć Chrystusja je moja drašta pschisiojna; s tej psched Bohom ja wobšćacž džu, hdyž do njebjeh nutš počahnu. Šal, šćitož ho křwalicž dže, tón křwal ho teho knjeja, to placzi tež

3. wo našćim křćejećanstwje. Tež tu nještu mudrość, bylnosć a bohatstwo nicjo. Šćito je našcha mudrość hžjom w šćitćich wězach? 1. Kor. 13, 9 nam na to wotmolwo: šćitož wěmy, je nježybe. Najmudrišći ludžo wšćech cšćow bėchu tež najpownižići, dolež šćinacju, so bė jich mudrość nježyła, nješošpolna. Sokrates, tamny mudry šćinženyč dnjow, wobšćeje swoju mudrość w tym, so wufnowafće: Ja wěm, so nicžo njewěm. A šćito je našcha bylnosć? Dženška hišćeje czerštwy a šćrowy, ležići jutše hžjom šćnadž na smjertny ložu. A šćito je wišo bohatstwo? Tež ludžo, kiz su nehdny milliony wobšćedžili, su hžjom wo wšćedny křleb prošyli. A něto to prašćenje: šćito pomohaja nam tute šćitke kubla sa našću šćožnosć? A my prašćim: nicjo. Šy nješubšćejšć ho ženje do njebjęšćeho kralešwa šćistudowacž, a tež niz se swojeje mozy šćabšćacž, a tež niz šćapuciz, pschetož tam placzi jeno Woža hñada! Zehodla prjecž s tutymi šćitćimi podpjercami! Š našćemu Šćožnikaj džeme křwatač a jemu wujnacž: ja nješamožu nicžo bjes tebe kameho. To je ta najwěšćcha mudrość, teho knjeja šćinacž a do njeho šćarocž. A hdyž nam tak něotre tež nješafćne wošćanje, šćito to tola wadži? Wo šćožnu tež nicžo njewěmy, a tola wot nješo šćawěto došćawamy, tola nam wišo pschi-

nješe, šćitož trjebjamy, hdyž w lěće wotkach na našćich polach naš žne hwešćelja. Wly možemy teho knjeja tola s wutrobo šćapćimnyć. A tutón Jezus je tež našcha mudrość, psches kotruz wšćeh nješćešćelow pschewinjemy. Zato hwiatny japosćitł Nawol nehdny na swoju móž swoje dowěrjenje šćajecše, dha njeje nicžo dokonjał, ale jako ho temu knjejeje dowěrjeće, dha bėchu wšćitzy sa njeho, a wón šćamóžecje wišo. Šćytaj tež ty to, luby křćejećano, a ty dyrčibšć šćonicž, kiz na knjeja cšćajaja, došćanu nowu mudrość. Jezus Chrystus je potrz tež našće bohatstwo, našće najrjenješće šćamóženje, wo kotruz hwešćawamy: Šak krošne šćamóženje moj Jezus sa mnje je! Wón swojebti nje rjenje a we mni bybełić dže; ja jemu pschisiojni netš křowju wutrobo, so bolocž nješćajaju, dha hwešće bolocž wišo (křćerludž 287). Zehodla hišćeje ras: šćitož ho křwalicž dže, tón křwal po teho knjeja. A šćitož je to wufnyš, tón budže šćoždy bjež pschego ponizćiwšći, pschego nješćiwšći psched Wožim wobšćezom, a tón pschego bole wufnaje: Š Wožeje hñady šćym, šćitož šćym. Šak bjež našće hwešće to šćowu, kiz budže nehdny na posłěšćim dnju křćicjež psches njebješka a semju, teho knjeja, našćeho Woža křwalba: Čžćež Wožu knjejeje dajće! Šamje.

B. w. B.

Budžny ponižni!

Šćob: Wšćitzy ludžo wšćak cšćanu ...

Wišće Bohom ho ponižajmy,
Čžćešćy jeho Wajšćelja;
Woblo cłłowku njemóž cšćajmy,
Šćowu šćabocž, wotwšćinacž.
Dary wišće, kiz wužijamy,
Wly psches Wožu křćešćebocž mamy;
Wšće je hñada nješćelja,
Nježo nješćim bjes Woha.

Mudrość, bylnosć, šćamóžecž
Nječ šćej ničiči nješćwalci;
Šćo šćo křwalba pšćojenitocž
Jeno Wohu we dušći.

Šćoj, nječ mudra, hlyny křwalo,
Ponižnosće wopor palo
Š dšćalom na to šćomino
Šo ma wšćitko wot Woha.

Ponižnosć ho w dušći budži
Tež psches hrěšćanu šćajenosć;
Wšćetož hrěč naš tama, hduži,
Čžćišćej naš dła winow bocž.
Duž psched hwiatny Bohom wšćawo
Duch ho šćistžby a prawo,
Pšćotornje ho šćabnje
Zajše nješošćojnosće.

Ponižnosć tež w šćawje hñady
Wšćitćim jara wufnaje;
Šću-šć šćotucšćene padu,
Dopzi dušća hwejećenje,
Dha nječ hweču pšćawamy,
Šo tón šćak wot Woha namy
Najšcha móž to nišdy nječ,
Wšćižćem-šći i Jezusje.

Gnabne mozy hu, o duszka,
Boże dary we tebi,
Duż cześć jeno Bożu kruszka
Sa wścho, śchoż ty dopielni.

Wśchi wśchom pał hmy hśchęże křabi
A śty lśchom naś stajnie wabi;
Nad naś i pabu pśchynjeł by,
So hmy żadni pomozg.

Duż dha i wyśtofożje dele!
Śtożmy ho po Ebbźniku;
Tón nam spozęzi mozow wele
K pobożnemu żiwjenju.

Zeli cżemy křonu dostacę,
Mamy křudzi, niży wostacę;
Wubżmy tudy ponizni,
Tam naś hnada powośchi!

K. A. Fiedlef.

Kak dźelasth sa Boże duschow?

Křchcěskijanski Żnbianat powjeba: Měžby męjacymy pędarja, kř cżyżje nam dopofoćacę, to Bóg je. Wly jemu wotmolwiczymy: „Twoju mudroćę dawno wemę. Dżi dom, i wotkal hę pśchischoł. Tu nichto njeje, kř do žaneho Boga wćiril njeby.“

Wo přerim pśchisidze i nam druhi, pola kotrehoż bę žro a jadro wśchęch pędowanjow pśchęzo i nowa to napominanje: „Wly njebyrębice tradnyć ani křacę ani njepobężiwe żiwjenje wjeleć!“ Wly jemu wotmolwiczymy: „Ty bśafaj, męńšich ty, so mty to wścho dawno hami niwemę? Wuzę křowu mudroćę najpřejdęży tuch lubzi, te kotrymž křuswęchę; pśchętoż śchis tradnje a jebie a tzi bśole, hacę wy, kř ho křchcěskijeno mjenujećę?“

Wo nim pśchisidze Křtyřska Heinrich, miřionar bratrowstweje gmejny. „Tuton jařtupi“, tak powjeba tamny Żnbianat, „te uni do mojeje hęty a dźelęje: Tón Krijes wśchęch njebejęow da cři wrajicę, so cży tebie i twojeho huęjenstwa wuwjeleć, se slaženja wotwrębnęć a slobęneho cżinicę. Zepobla je wón na jemu pśchischoł a swoju krej sa naś pśchętal. — Hdyž bę mi tal se swojim pędowanjom do wutrobu ręcęł, ać i męrom pđbla mojich lebijow a mojeho wđtreho mjęzja lehan a spawęje, tal cřiřche, kaž dźęcęzo w macęřnymaj rukomaj spi. Duż rjelnęch pđchi hebi: Křaji je to muž! Za moħ loħto jemu sabicę, ale hłaj, wón je połny dowęry te mni, temu poħanjstemu zuřbuitę, a spi zyle hjes staroćęgow. Tón pędęł spušcęja ho na mōz a śchlit teho, wo kotrymž je te mni ręcęł. — To mi wutrobu jařa. Žeho řtowa njemōžędy jařomnicę. Wśchęće w nozy wo řnje wobras tuteho řwajateho wđřach, kř je tež sa mnje wumřel. Tak Boža hnada mjes nami dobywacę poćza. Křchcěłi teħobla pđchi řwajich pędowanjach wupřęć męcę, pędrujeć Křtyřskę a jeničęży jęho a wopofařęje řwajow węru pśchę řwajow stufki!“

Śchoż tuton wobrocęny Żnbianat na miřionaram radzi, to wofleđędu křdę, kř cży ja řwože duschow mjes řwajimi bratrami dźelęcę. Tole dźęło pał je řewuř ham řtortwęc wo řłowach a pśchęrunanjach tež tebi pśchisafal!

Sa wśchędne powoňanje.

Řłob: Mjebudź řparna, moja duszka —

Daj, so wśchitko řapocęnjemy,
Krijęje, i twojeje pomozu;
So wścho berje wuwjęchemy,
Spozęć nam radu njebejęku.

Aħ, hjes twojeje' pomozg,
Wśchón nařć stut je tńężomny;
Pomhaj, Krijęje, w twojeje hnadzi,
So ho wśchitlo berje tabđi.

Pomhaj wśchudžom nam, o Krijęje,
Wśchudžom tebie trjebamy;
So řty duch naś njelawjećę,
Aħ, daj twojeje řřjōđđicęży,
Twojim wobohim řchęřęzanam,
Lubowęć, męř a poħoj ham.
Pomhaj, Krijęje, w twojeje hnadzi,
So ho wśchitlo berje tabđi.

Pomhaj, Krijęje, nam w wśchęj nuřy,
W řrudobie a w řtawoćęzi;
Mjebudź wśchal nam řenje juřy,
Na leħřbu naś wśchitlicę wřmi,
So tež řwęcna gromota
K řępřichom' nam by řkřżika.
Pomhaj, Krijęje, w twojeje hnadzi,
So ho wśchitlo berje tabđi.

Pomhaj nam tež w řmęrtnych řtawach,
So wśchom' horju cřeljenjey,
Wo dęđęnju tež ho řtawę,
Žunu řbōżni wđřimę.
Mjęch nam twojeje' martry bla
Węcęne řłowęczo řęřħobđa;
Tam cę cřęćęje, řłwalicę cżemę,
Węcęny dźęł cři dawacę b'džemę.

SurijWęcłł

Pytańęje a wy namakacęje.

Mjebaloto wot bolħařteje a turkowstweje mjęty wjeř Mřusubaj teři, řtawęć je wot Bolħarjow a Turlow wofleđena. Mřłajki wofleđstary Bolħar, řřjom dawno prawdoćęje řadni, pytařęje bibliję, so moħ nawanuńcę řchoż ja řwajow dursęu rjęba. Duż bu jemu powjebęne, so mōge w męřęje Bwana bibliję dostacę.

Krijęć Warna někotre mile daloto teři, ho tola na puć da, so by tu drohu paru dobył. Řak pał bu řrudny, jař řłont, so ho bibliję wot protestantow pśchębana. Wón wśchal bę orřħodowřki t. j. gřchisřli Křchcěskij; protestantow pał wón ja wopęł węřęjazych dźęřęjeche. Duż wobohi cřłowjeć wofleđstary, radřcho nimo řwęcłę, nimo pomuńcęnija a trowęta hieć, hacę so by wuřębu i ewangelięte bibliję cęřpał. Ćrudny a bity pućowawęęe domoj. Na dompućęny pśchisidze do męřta Dobřicęa, hjęćęć nęřęto dnjow pomowpocęny. Tam męřęche dźinę wđźenje wo tym, řchoż jemu jęho wutrobu pęljeljęche. Jemu ho mjenujęży dźijęjeche, so i jęho duriam cřłowjeć i řniřowym węcęłotom hje. Tón Bolħar ho jęho woprašęa: „Ścho cżęřęć? — „Ja tebie pytam“, wotmolwi tón zuřobnil, „a cży tebi bibliję pśchębacę?“ Bolħar wta tu bibliję a wućęta i njeje 18 řtaw řęęenja řwajateho Mateja. Tón ho jemu jara řpodbawęche. Duż ho teho řłowpřęura woprašęa: „Wjele płacęi tařta kniħa?“ — „Śęydom pławęrow“, wotmolwi tón, a nařć Bolħar to řwajow řapłocęi. To wścho pał dęřęje jeno řłon.

Hdyž bę Bolħar řębo wotucęł, hłaj, duż řtupi po někōtřych dnjach i jęho duriam runje taji kniřitowowřębowacę, řajęhož bę to řnje wđřęł. „Ścho cżęřęć?“ ho jęho woprašęa. — „Tebie pytam a cży cři bibliję pśchębacę?“ dźęřęje řłowpřęur. Wřęi tym jemu řęęenje řwajateho Mateja pōba a Bolħar wućęta 18 řtaw, kaž dęřęje to wo řnje cřinil, a woprašęa ho na to, wjele te kniři

placka. Sztydm plasterow (plaster = 18 pj.)¹ woltperer wot-
moltwi. S wjehelom Wolfarz te posabane pienjehy zaplacka a
je swojey biblijy domoj drohowawše, so by so w njej wob-
horjowal.

Zajacy Wolfarzow dyrbjalo w Szerbach prawje mjele bycz!

Bognowanje khertušow.

W němŕej zyrkwiczy w Parizu předowawše ras fa cšaj
franzowŕeje revoluzije tamnišči přebał Šambs wo tym špurredu:
„Porucz temu knjejej swoje pučce“ a bē k temu tōn Werhardowmy
křerušaj: „Ach porucz Bohu swjercu“, špewacz dał. Po předowanju
jehny f tych fmslędow so na nim wjehōn blybō do škopalne stupi
a k njemu wjeknu: „Knjes duchowny, Wšy teše mi dženja žiwjenje
bžeželi!“ S křwatom njeo powjedabše, so je wo swoje samo-
jenje pšichylo a so bē runje na tym był, do rěki Seine štočyčel.
Duž bēchu jynki tuteho rjaneho křerušča, křz j zyrkwje křnczaju,
jeho nawabite, do do zyrkwje stupi, a to křychane předowanje bē
jeho tať trofšitowaka, so chyzjše nětko f nowej horliwošcy nowe
žiwjenje japočecz.

Šdyž w lěce 1796 franzowŕy wojazj do hesjenŕeje měŕsta
Wiesberka pšichybjęchu, jo woni wurubjchu, selchbžjšeneho duchow-
neho sabjchu a město japatichu. Tešdy tež jedyn f tych wojakow
f wotležanow domčejke pšichybję, hžęž křuda wudowna pšebē
lōžom swojeho šrocho bžežęca křezęšę. Hžyž wojał burje wur-
raŕy a f natřnjenyjm bojonettom na tu mačz bžežę, wupřęstřeja
ta žama štyřna swojey ruzy nad swojim bžežęjom a f štošom
špewawšę: „D Žesu, moja pata, mi f pšichyrowanju data, šhřečj
swoje kjarjato; hžyž rosdajao čert! křlamu a šwēt m rjje jama,
bha pšerz ty swoje bžežęjato!“ Wšchōn hruty wojał štejo wořta,
swojim křblu wročęo křchaju, f mērom won bžežę a dom pšebē
křwojini rubjęnjemi towarščeni křitowawšę.

K Gellertej, křz je mjle rjamyž křerušchow jeltajal, ras
selchbžjšeny wojał pšichybję. Wōn bē te křubjž stupał a nětko na
dompučju. Duž wojaz mil dalosi wotolopucz čjnješę, so by
Gellerta šam wohlabal a pořtrowil. Šdyž tať pšebē tutym po-
božnym špewarjom šteješe, najpřebj dožo na njeho bladašę,
potom jęho ja ruky pšichimny a bžežę: „Ša so ja rjješelu, jo
šo šlōnczaje f tym mužom jelanawam, křz je mjle pšes swoje špewy
tať huřto pšebē štym wobarnowal a f dobremu pošnawal. Wōh
Wam japatč!“ A f tym jašo bžežę.

Maše ludowe křeščęstjanske a zyrkwinske wařnjaj.

Wo pšebdnostu pobał f. W.

Maše křeščęstjantwo budi nř jeno w tamnym křwečzenym
tworjenju, w forřmžj wo šaborni nježelu wot nježele šroma-
džnja, ale tež w najřimju. Wone šo šjewja nř jeno w Božim
domje, ale tež w najřim domje. W twojim domje křnczędę drje
se ta bžežę f dorowčęnjęž jašo na hōdownym křwečęnju: „D
najwješčęšči, o najbžžnjšči, hnadubawarřki Boži dnjo.“ Kať
ludobnje to bžežę! Pšebē šwojimi domami dužj pšes jahořny
f pohřebnjšęchu křerušęe špewawšę. Pšebē šwojim štatowom, hžęž
šaj luby nan a mačz byhlyto, bebi kōbuť f nutnecno modlenju
křęnjęčę, a hžyž by pšęwobšerjo na wjeřnu mjelu pšichyčeli,
pofařanjaja, so bychu šo hřęčęze ras f cřzja pomodliti. Domjaze
špewanje, modlenje pod hōlym njebjom je křeščęstjanske ludowe
wařnjaje. Kašje by wšelake křeščęstjanske a zyrkwinske wařnjaj
pota naš? A ščyto maja nan pračjz?

I.

Štyřč, tam do cřzjich štatow wořabj bubnowanje křnczj!
Wojazj šo jowczja w polu. Wōčtęncj špewy šo pšes kraj

janoščuja. Sa wōžny kraj šo pšči tym wutroba jahořja. Kře-
ščęstjantř lud wōžny adventŕu šarřu! Kať rjenje, hžęž adventŕe
a hōdowne špewy temu knjejej křnczja! Tam hōrtač bžęž Rudnych
Šorach je wařnjaje, jo hōdy wōntač pod njebjom špewaja. To
křojnje f cřęčj Šebžnjka šweta křnczj:

Šbžny žyř šwēt cze wita,
Narodny dnjo Šebžnjka!

W jenej wby ščulše bžežę pod wōdženjom duchowneho wo-
lko hōb pšebē domami křoruch hōdowne špewy janoščuja. Šynki
wo žkōbit, křnczęje, wj wjeřele pšichjębeče wšchemu ludki!
W tamnyž hōřfich štronach šo po štarym wařnjaju f temu žkōbiti
postojaje, kaž pšebē cřařami w naščim měščę Wětšebem štajadu
na pokolowanje. Wōžobžęčewo hřj je wōbožna myř šawjebka, a
wulgy a mali šu pilni wotolo nič.

W nowolēnej nozy, hžyž křozel se stareho do noweho lēta
štjajam, wo wšelackich blatach šo w žyřwiti šromadžuja a špewaja:
Křeč Bohu džaťaje wo wutroba wjščęž ludži! Pšebē wjščęm
pať jašo wo jwajtam počeje. Křelomew cřęptjenje wopominaja
nutni, hžyž křneję w tamnej wořabže křeruščj wo Želuhowym
čęptęnjaju a wumřęčju na wby, na pučju janoščuja. Na wjele
mēřnjaz f jęho pšękřęptęnjaju juty pod Božim njebjom wupřaja.
„Wōi Želuh žjwy f cowa štanje“, křnczj wječor do jutrowničj
juty rano abo popoždni. „Ščyto štrachuju šo wumřęčja, mj
šmjertna bojořę nenabopadne, ja wjeřelu šo žiwjenja“, šo pšes
dwory a domy štočujuje a bže hač f cřzjim čomorak tyč, křz
wōntač pod šemju drēmaja! Šwomy porwřchtjownje wječor pšebj
f potnym hřšom rōčene cřařy nuz jahořnjaja. Tam a šem je
pať tež po rjanzm wařnjaju posawny f wēžow witaia.

Szerbřk lud bebi pšebē wjščęm zyrkwinske cřařy waži. Wōn
a jwajate cřařy w hromabže štjaję. Mačęe žōnje f adventęe na
počęe cřorne wōbteleane te miči pšichjžabžeja. Dom na knjeļu
bžel bjerje. Štawjři ludjo šo cřidi piat počęja. Na jenny blatu
maja nadož, jo bebi manjšeřy, křz čhędja cřidi piat f jwōbēdži
bič, jeleny ščimōwčj noři mupjeja, kať je Šebžnjk swojom wōčob-
nikam noři māt, rjeknuwšči: „Ša šam wam beřemel nač, jo
byhčęze wy čřinił, kať ja wam čřinił šum.“ Ščyto žōnjny křwe-
džer do radobęe šubžuje! Šelto moht wo rjanzm wařnjaju pračjz,
w domach wēřny a pletwa wčř ja wupřęchjenje wōtřaja a lubjō!
Na jenny blatu počeřęje bžežę, křz konfiteřmaji nariščęnjmo bla-
dajao, wožnu njeřelnu rōčewo pęčęřči f wupřęchjenju wōtřawčęřę
pšichjowščuja. Na jenny druhim lubjo wōnjęčja, křz šu na
wōtřaju šate, potom šhorym nořka, šawjēnje, pęřny nadož —
hžyž f tym pšichwēta do wōkřhorjenja w cřęptęze njeřimžjaje.

(Pšichjowbne bał.)

Wšelake f bliska a f daloka.

— Na Křęchbščim seminarje štaj 2 Szerbaj wučęřte
přuhowanje wōbitoti, knjes Šeiner f Knaz a Knečj se Štrōže,
wobaj f Křeščęstjanske wořabj. Wōnaj šaj w swojim cřařu do
pšichjowatwanje ja seminar we Wjožeracz jasřtrowi. Mēřto šo
žohnowanje teje pšichjowatwanje postaję, jo tež najše pruwte ščule
jašo beřfšich wučęřerow dořtanu. Wdy pať namodawjny jašo i nowa
beřfšich štarščich, jo bychu swojich wōbdarjenjch hřymow do Wjo-
rez dali, jo bydu šterje a lępje wšičite beřfše ščule w pruwře
Křzjyž beřfšich wučęřerow mēř. Ša juty šo hřęčęze šamolowjena
pšichjimojo a maja šo štarčji na knjeja direktora Šnippinga tam
wōdrazčęčj.

— Knjes pomozny duchowny Knečj we Wjelečęnje je šo
wot konfirkřtwa ja šaraja Wjelečęstjanske wořabj na město swo-
jeje šemřetejo nana wōkřuzčj.

Wot njemenjowanje f poštom f Křeč pšichjowčtanę:

Dar macjerje

poťojza ja miřnjōstwo a poťojza fa armenije šyroty . . 15. šr.
S wutrobnyjm džaťom křwinje

Ščęč, rektor.

Sy-li spówał,
Plinje díštal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatak
Zradny je.

Za staw sprócy
Napój mócny
Lubosť ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mэрny
Čerstawosť da.

Njeh ty spówał,
Swérnje díštal
Wóšnje day;
Dšej pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpođń ty.

Z njebojs mansk
Njeh čl křmanna
Ziwnosť je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew čo

F.

Serbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šasmolerzj knižicyskychceni w Budyščinje a je tam ša šchwórtlětnu psychoplatur 40 pj. dostać.

Seragesima.

Čzech. 33, 10—16.

Prawdosť a šud je wobtwjerđjenje Wožeho stola, tak šteji pítane w pítalnowych knižach; ale t temu je pschifitajene: wroczele a čžemnosť je wotoko njeho. Zo placzi tež hřichće po tym, šo je Jesuř Křyřřuř, šwětko šwěta, do tuteho šwěta pschifřichol. Těhobla tež se šwíjatyj japosřtłokom Nawolom prajimy: tat t niebopytanju šu Wože šudjenja a t njewuššědženju jeho puče! Š cžeho tuta čžemnosť pschiribđe? Š džěla s teho, šo šu myřle wulřebno Woža w njebjeřach nam čžlowjetam na šemi pschewyřkote, š džěla s teho, šo my Wože myřle, hačžrunje je Bóh je nam tat šwětl, šo mořli je šrořymieř, špóřnacž njeřčamy. Wože šudjenje je nělotremuřžtuli t natorkej; něčtořžtuli dwěluje nab Wožej prawdosčju, hačžrunje šo ta šama jařnje šwětko. Tola pak placzi: prawdosť a šud štaj wopradowže wobtwjerženje Wožeho stola. Šdžj šo na Wožej prawdosčji a na jeho šudženju myřliř, džha šo wyřřoř stol Woži pschěd twojimaj woczomaj řhabela, a tón Knjes, řiz na tym stole řeđži, nač tobu žaneje moży wjaży nima. Š teho špóřnajej, cžehobla tón Knjes šwojemu profecze kaže, šo by pschěd tym ludom, řiz řeknje: tón Knjes nješbđži prawje, ša Wožu prawdosť řěčal. Haj,

Tón Knjes prawje řeđži,

1. hđjž praweho, řiz řlósčž čžini, řačřřnje, a
2. hđjž hješbóžnemu, řiz šo wobroczi, wodatwa.

1. Lud řeknje: tón Knjes prawje nješbđži, hđjž praweho, řiz řlósčž čžini, řačřřnje, hđjž jemu to njepřičitězi, šo je pobožny bñl. Lud wopak řeđži. Wón njerořymi, řichto to řěka: řlósčž čžinicž. Šchťož je řo i Woža narobđil, njecžini hřěč, praji šwíjaty japosřtłok. Š tym njepřaji, šo i žyla njeřěčřhi. A Bóh we šwojim šlowje, řotřez ř profecze řeknje, njepřaji: hđjž prawy řřěčřhi, džha jemu ničjo nješomha, šo je pobožny bñl, wón to prajicž njemože. Njeje to Dawitej, řiz je piatu a řchětu řařnju pschěstupiř, ničjo pomhało, šo je pobožny bñl? Šdžj njeby pobožny bñl, by Bóh jemu potom Nathana do domu pošłai? Njeje to Petřej, řiz je řři řróčž šwojeho Knjeja řapřěł, ničjo pomhało, šo je pobožny bñl? Šdžj njeby pobožny bñl, džha njeby tón Knjes na njeho pošłabal, džha njeby řhapon jemu řewal. Dawit a Petř řřěčřhiřčtai je řlaboče, ř pschěřhwatanjom, w hobjinje řpřytowanja. Šchťož řlósčž čžini, temu njeřřebi to ničjo pomhačž, šo je pobožny bñl, to řěka: řchťož i dobrny wjeđženjom a ř dobrej wolu řlósčž čžini, tón hřebi wumřecž we šwojej řlósčji.

Wože džha šo to prawemu řtačž? D haj, cžeknje mođa dobre řymjo řaduřřecž; dobry řpoczatt, řotřyz řmy čžinili, može šo řađžerčecž, haj može šo wrocžicž. Šchťož řařtanje t Wožu šo modlicž a na šwojim wuřiwječženju džělačž, w teho wutrobje řlónčžnje řlósčž došomja; řchťož šo na šwoju prawdosť řpřisřěčž, řaž řamoprawy řařřejřři, w teho řnawřtlowym šo moży žiwjenja hačž, tón Woža a Wože řnawřtlowo wjaży njepřyta, tón řam je řobu řpřojnyj we řěbi řamym wotpoczěnje a řo řlónčžnje wot Woža

wotwobroczi. Szudzi tón knjes njepravje, hdyž tajfm jich prjedawidju pobožnosć njepršćiliczi? Woprawdže, tón knjes pravje šudzi, hdyž praveho, kiž sčofcž cžini, saczišnje. Ale tež

2. hdyž bjesbóžnemu, kiž šo wobroczi, wodawa. Lud binał šudzi: hdyž bjesbóžny šo wobroczi, dha mēni, šo je to jeho sčtoba, šo je bjesbóžny byl, wón dyrbi swojeho hrěcha a pschepłupjenja dla na pschego a wječnije wšamkijenty bycz wot Božeje hnady. Žich wjele je tuteho mēnjenja. Mž jeno šaricijaz šu šo něhdy hōrščiči, šo je tón knjes hrěščinilow pschizal; tež bženšičiči džen je jich hiščice došč, kotrymž šo njeľubi, šo šo škadym ewangelijon prjeduje a šo šo šprozi a wobščerjani pscheproschjeja. Njedyrbjalo bjesbóžnemu wodate bycz? Škonu dha mošło šo potom hiščice wodacz? Šdže dha je jedyn, kiž njeby wodaczja potrebny byl? Šdže je pravny mjes tmy njepravymy a hrěščinilami? Ščtōž šudzi, šo ma šo temu bjesbóžnemu jeho hrěch do wječnosće šdžerčez, tón je šo tak daloko wot Boša šdalič, šo ani nještjychi ani nješrošpmi jeho šlowo: tak wěrnie, hačz ja žywy šym, praji tón knjes: ja nimam špobobanje nad šmjerčuju bjesbóžneho, ale šo by šo bjesbóžny wobrocził wot swojeho pučja a by žywy byl. Š čjomu dyrbjal tón knjes temu jeho hrěch a sčofcž šdžerčez, kiž šo wot swojeho hrěcha a wot swojeje sčofcže wotpraji a wušwobodzi, tak daloko hačz w čłowitjej mozgy šteji, kiž swoju sčofcž špōjnaje a šako dobre cžini, sčtōž je wobechol, kiž šo šlowie žiwjenja šhodži a cžini, sčtōž je pschēd Bošom a čłowitelami pravie a dobre? Njedyrbjal Bōh tón knjes temu, kiž jeho pomoz pyta, swoju hnadnu ruku šticzič? Dyrbjal wón rošlamanej dušči, totraž je hłōdna a lačzna po prawdošči, po wodaczju hrěchow šawutlicž dač? Wy tuta šurwosofčž hiščice pravdoščž byla? Wy Bōh tón knjes, hdy by na tajše waščnje pravdoščž wopofašal, hiščice tón knjes byl, kiž je pravny a kiž pravdoščž ľubuje?

Špomōmy na to, sčtōž tón knjes š Šchimanej džešče, jako tōne šaricijsti, kiž bēšče jeho š hebi pscheproschyl, šudžešče: hdy by tón šrofa byl, dha by wón wjedžič, sčtō a tajta ta žōnsta je, kiž šo jeho dōtta, pschetož wona je hrěščniza: komuž je malo špuschčjene, tón malo ľubuje. Šnada, totraž šo bjesbóžnemu, kiž šo wobroczi, doštanje, teho š mozu nučzi, šo by pravdoščž byla jeho džel. Ššudži dha tón knjes potom njepravuje, hdyž w hnadže pschitryje, sčtōž je bjesbóžny wobechol, kiž je šo šalepicž dal, a hdyž na njeho jenož hłaba jako na nowe štworjenje, kotrež je šo cžimilo psches šlowo a škut šbōžnjeje hnady Božeje? Tón knjes pravje šudži, žyle pravje, hdyž bjesbóžnemu, kiž šo wobroczi, wodawa.

Bōh njeda šo nam wječnje šhubicž,
 Psches Šhryšta wšichim pomhacz čže,
 A šmilnocič da we Ššymu ľubicž,
 Dla teho Ššyn našč Šbōžnik je
 A kłapa štajnje š ľuboleču
 Tak mōžnje wo tu wutrobu. Šamjeu.

R. w B.

W cžimnosći.

Něhdy mje něčtō do wušteje šwiczički swojeho wobydlenja bowjebže a mi šyła šanarifow pošoja, kotrež wón tam š dobrym špewarjam wumucžowawšče. Mī nabydže, šo mōžēšče šo šwidēto do kōždeho tyč mathč kachčiflow jeno psches jeničštu mutnu

šchležnu pschēčšičchewošč. Duž šo teho mužja ša pschēčšinu tajš teho naprawjenje pschachč. „To wy njewēšēč?“ wōn rjelnj „w cžimny wone najrjelnšcho špewaju.“

Tole šlowo wobēšiti šaczišēčz na mnje ščini, a w nim šdšče šo mi wjele wopšichjate bycz.

Ša na to pomyšlicž, hačz Bōh tón knjes je swojimi špewarjemi, čłowitmi duščemi, tež tak nječini? Šačž hebi wón tešame tež w cžimnosći nječēšnje? W cžimny wone najrjelnšcho špewaju. Šak wjele krašnyč a trošētnyč šhērľušchow, kotrež nam š natwarjenju šługa, nješchym mēli, nješbudžiče Bōh te wutroby, š kotryčž šo wone žōrlacy, psches cžimnotu šorja wot šwēta tal-rjeh wotžēłil a do šwiatecž šamoty šamotu! Škol něšētry šhērľušč swojich šeršiči špewacšiči nješbudžiče ty, mōi ľuby čšitarjo, ženje tak nutnje a wutrobnie špewoč, hdyž ty njeby š cžimnosćē cžēšjenow š Bōhu šorje ššladowacz dyrbjal! Ščtōž dha šudže š hnujazej wutrobu wo krašnosći swojeje domšny špewacz, hdyž šo wón w žusobje nješudži?

F.

Bože wulke šmiljenje.

Štōš: D ty ľubelič pschē wōšju mēru —

Bōh mi došč a šchraju špuščēzi
 A šo šmili nade mnu;
 Š hrěchow rjeczšlow mje puščēzi,
 Da mi šako šmōdobi.

Šraduj šo a wušfaj, dušča,
 Šo tvoj Bōh tak miły je;
 Ššatowacz šo tebi ššwēta,
 Škwalicž jeho šmiljenje.

Štōščžene by račnowanje,

Došēł šutwarja mam,

Škotrež jako šarananje

Ššwoju krej je pschēłat nam.

Š te j by wšchōn došč šapčazeny,

Šni šyła njewošta;

Boži šnēw je wušapšjenty,

Njebjo šo nēk wotanfa.

Šč, šak bēč ja wobēčēžny

Š wušfm dočžnym brēmjenjom,

Šnišy, štraczej wušfajeny

Š ľuščatym šym šwēdomjom!

Šjelnj knjes pal šnēw šwōi šuži,

Štečjo špřifawa ššufiže.

Došēł mi mōj Ššrednik ššuzi,

Ša mnje šobu pschēšēšče.

Š tym šo šdobri moja ščtoba,

Šničzi dočžne wopšimo;

Bōh mi wuššiče hrēčzi woda,

Šo mnu šako šjedna šo.

Štēł njech wōn mje šmētom puščēzi —

Ša šo teho troščuju:

Bōh mi došč a šchraju špuščēzi

A šo šmili nade mnu!

K. A. Fiedler.

Skhčelczijska a zyrkwińska waschnja naszeho luda.

Wo pšchcnowišču podal s. W.

II.

Měta pšchewobdžce mje pšchēs wošebite dny našeho žiwjenja wo kolebki hač k rowej. Wšči tym wošebje sačuwamy, so je Woš ho nam blitko, hōžj ho nam w domje džččarko wobradžj, hōžj našj hyn a bžowta do mandželstwa šlupitaj, abo hōžj ho jedbn našichy lubnyž wotwota. Szpla rjanzk wošawnjo pšči tym.

Wšči škčezjenju! Šlaj, tam je wašnjaje, so baba džččarko duzy k škčezjenju do maczerneju rufow pokožiwšči ho i čžiča pomodli, a nan wōčzenajach wupšewe, hōžj i škčezjenju džeja. S tym je to mačke Wožn Šnjejeje poručenē. Xu ma ho pa projčs, so to nječžini, hōžj ho špēnawšče abo moblešče kniži džččezju do kolebki a nježdělničizy do loža kladžeja. Dete čžiččejane kniži žanu pomozj njeprčžinjeju ani žanu njeprčščelstwu mož njemowdžerjeju. To je pšchiwēra. Wšchiwēra wotlanje pšchiwēra. Stare čžōby hu šebi wšchelate babite. Szamo wo našim Lutheru ho powjedba, so je pjeraz nas pražik, džččarko i njemōšedneju wulkej (wodomej) hōwmu wušlabarowšči, so je to pšchemēik a čertowē džččō. Mēra wučišim, ničjo pal pšchiwēra. Kmošōwo čžōždža iščitowazga murja byčs ja twoje džččarko. Šlabaj šebi škčelczijskaju a derje imyšljenych kmōtrow! Tawšič, tošijš byču šmani byli, ja to male na prošj žiwjenja a pšchēs mlodočizj špēnawč, jemu k wutrobje dobre šlowo pražčs, so je šlowim špōžbenjom rjane įnamjo dawacš. Šdžž nēčitō i lubočšja a i čžezčezjenjom na tobole muža abo na tamnu žonu špōmnia, pražizy: To je mōj kmōtr, to je moja kmotra, kiž staj mi k žōgnowanju byču, tak derje ja njeho to! Niz na to mačšj wošebje šlaboč, hač j pšchēčelstwa abo hačš jamožiteho wolišč. W mēčezje kamjenizy je ho čžrjōžba dobrach wošebniščyž žōnšičk na špēnawčizja, so čžōždža šhūdym šwōbitowje kmōtiščy, hōžj šknfaw 6., 9. abo 12. džččarko pšchidžje. Wšone potom huščičšho ja nim šlaboč šhōžō, ka ho po čžlē a duču įstara. To mōšli wōšo tež my wščižnje je šwōjimim mōtami čžisč. Wšči škčelczijskajni škčezjenju a twōšju škwōdwe pačzerje špēnawč, tež tōn a wony pšchisprawy šhēruluch sanješu. W našichy keršičich wošabach je drje powščitowome wašnjeju, so nješdelničje (mandželstje) w šwōjim čžōpu (po štarim waschnju po šchēčj nješdelach) i džččarkom, abo hōžj je hōžom wumrjetō, šame te mšči pšchidbu, kēmšči a wušhōd džerča, ja šebje a šwōje džččō ho džašaju a dobrotoproščō. W šewny mēčje pal maczerje po dočōnjanym prēmim lētju je do Wožeho doma pšchiznjeja a i nim na kēmščenju pod požōhnowanjom wotolo wščarza džeja, dar worpuru.

Lēta šhēlje bēža. Szyn a bžowta k wōltarzej šlupitaj, škčezješni šlab wobnowiž a k Wožemu šludu pōbyč. Wo štarim waščenju kmōtram pšči tym ho džašajitaj, štarčim a tež wučezenjom wotporpōžitaj. Mēždže pšči konfirmacijj dupu i škčžōm a trōmu wupšchujana. O njech wščižny mōžbi škčelczijskajna ja tym šteja, ju byču je šwōjim im šabžerčōm na šwōju škčezjenju trōmu štašič. Szlabujenaj do wētowanja a mandželstaj, hōžj džččarko wōčšajutajej, prjebu i špōwjedžj džeja.

A nēto tōn rjanz, tōn najrjēniščy džen mlodočōje! To je, hōžj wutroba mlōdemu postajuje: „Štal hyn ja šhōžōwny!“ hōžj tež šlabi: „Ja a mōj dom čžymy temu Šnjejeje šhēčič.“ Zam a šem je wašnjeju, so tež bučōwny pšči šlabujenju šwōje škwōwo pražj, wošebje pšči blēščim čžatanju mlōdeju na wētowanje, so nawaženi a njewēčje čžejny wōšhfab na wutrobu položj. Škōžba prazna nještewa čžje tola i wēnčštom a šōžby pētny nawažēn je šelēnym wōwēčščōm k wōltarzej pšchidčj. „Mēžby šnēhi nauđu, ščšššow rōžje šauđu, Mōžja njemōwēče Wēžnjeje rjana teje!“

Wšēn žumich wōšawnjo knašim džen džen krašnja. Tudy nječje je jenož špōmnjene, ka ho we wšchelachy žurčiwajch poraj pšči wōltarju biblija pšchēpoba, w njenje wošabj. Nječj tola štarčšje abo kmōtr (kmōtra) ju wōltararja, hōžj to wošaba nječžini. Ša mlōdeju mandželstjeju kaž tež ja pačzeršče džččō wotlanje šwōjate wšimo krašny dar.

Wudžetaj mandželstaj čžejnu bibliju dočžalacš, kotruž našča najwšchičšha žyrkwiwa wōjchōwnošč pšči štotym mandželškim jušiteju doštojnym pōwšwōčjeju? W Wožej wuzj to lešj. Wšeršy ho drubdy šhorožō do domu žama — drubdy dołha a čžekča. Šchēčzijskajni naložl je pšči tajšich padach, dobrotoproščenje i šitli ja šhorožō čžinčž bačej. Na jentym šlatu ho derje tež džašowanje po šhōžōwnym wōtšorjenju čžinčž dawā.

Šačž do šōnga žiwjenja a pšči šhowanju hšchēje škčelczijskaj a jehō derje mēnazja bučōwna mačš, žyrčje, w šhromabže džeja. Špōžneho na pōšlednim pučju pšchewobžja i Wožim wōšawšōm jašo pōšlednim troščōm. Wuchōwny a šchula šōbu džeja pšči pšchewōženju. Na jentym šlatu šwōntownošč wšow šemrjetehō raby nimo žyrčije wjeju, na drubjim doročženych pšchēs žyrčje, hōžčž hu pšči žiwjenju šwōje mēšto mēš, njehju. Džččarku kmōšōjo na pšchewōženje pšchidbu a šimertny pšču pšchiznjeju. Wšōžbi šudžō towarčšōw a towarčšči, kiž je hōrka šimertčž jim šabe wubila, čžekčja. Šim wječōr do šhowanja šimertny šhēruluch wupšewacš džeja a pšči pōbričjeje pšču a čžejne pšchewōženje babža. W jenez wōpōžbje hōžju a šōžy i tym šwōje džččarčaje a želenje wōpōšafaju, so ho tšj nježšete dołho wot hary a šwēčelēnja našab čžahnu, knježny tež šwēčizj we wōšbach įsapčezny mōšča. Wščižny įnawčj a blizki pšchēpōžō pal hšchēje nježdēlu pšči wōpōmnječju njebočžičkemu šimertny šhēruluch špēnawč pšchidbu. Szawōlajeni pal njebočžičkišč dołho we wutrobje wōšča, jim na narodnym abo šimertnym dnju a na šimertnej nježdēl pšči kōnzu žyrkwiweho lēta šwōje šwēšči pōžwōječizjč džeja. A pōmnit pščičj išč row. Ššerčōjo šeršče šlowa, i najimēšičšha nēštajš šchūčšči, na njōn napašja, a bučōwny je jim pšči žym k rēbki a k pomozju. We wōžžnej šwōječēnej roli čžaka pōdrōžōš, šaršči — nēmšči, na wulke tanje šlawajana.

(Wšchič. šwōčženje.)

Wōš džiwy čžini.

Šedbn bučōwny tole pšchē: Ke mni ras muž įstupu a takle pōčžā: Wēričje dža Wj hšchēč, so Wōš je, kiž dženka hšchēje džiwy čžini? Ja Wam pražaj: nē. Šdže dža dženka nēčšto pōdobne wōžimim, kaž Člāhōwne šejwōjenje pšchēs raparow, abo hōže žōdny tajki džiwy, tajkiž je ho wudowje w Zarpačje šarčž durbjak? Dōweč na šemi teško ludši byšči, ho Wōš wo šōšehō jenoštwōhō štaracž njemōžē. Wuz dža je wēšče, so žōdny tajki Wōš njeje, tajkiž je nam w štarim šetamēnečje wōšpōšam.“

Ša teho muža, kiž takle wēčšēje, proščōch, so by najajita te mni do mošehō bydča pšchidčō. W pōštanjenom čžahju wōn tež pšchidžē, a mōj ho do trōču wōtčezameje hōšy šwōjeho mēšta pōbadčōmōj. Do šwarjenja je šchyrimim šhōščami įstapuwčōmōj. Wo šōšičšto šhōbach mējadčōmōj štupačš, hač na pōšledtu pšchēb duriemaj įstachčōmōj. Na naju škapanje namaj štarčha žōnšča wōtewōri a mōj įstapuwčōmōj do mačēje štwēčžti, w šōtrēž najwēčšičšj porajž i wōtnej čžštwōšōw žnječēčēje. Wšči šēženje we šwōjim ložu wōtšorjōrena žōnšča lešēčje, kotraž namaj šwōju šlēdu šlabu rufu pōšlēcj a naju pšchēčelneje powia. Šdžj ho ju praščach, ka ho jej wōžēje, pōčžā ho šubōšōimje pōžmēšwōwacš a tole wōtmōlwiti: „Ša mam ho žyle derje. Šlabajče tola, ka rjenje mi nalētne šhōčōžō i wōtmōnw ruzje šwēčž.“

Wōžj ho k jejnemu ložu šhēččōmōj a nēšto namaj wōna pōwēbadčēje, so bē ho dženka tunje 35 lēt minje, hōžčž bēčje ho

lehných dyrbyata. Zato štěna holčička bě s woja padnuta a hebi wjac wobřicholžička a njeběžechi wot teho čžaha wjazy tožo wožpěčička. „Mój nan“, takle dale powjedaběše, „be hižom doho morny, a přišed 8 lětami wumrje tež moja mač. Zaton dšek běšče tón najstudenjši a w mojim žylim žiwjenju. Sprózna wuz jehojeho džěta bě ho wona ras wječor ja blido hodynka, duž widžach, jo hwoju hłowu do sady nahřili a močzi sanžželi. Za čžyž štěny a ja njej polsabad, be wona ja ho hiberny njemožach — a hdyž jemu tuft pšichimnych, be wona hynna, moja mač běšče mornu. Přačžo težach přišed hwojeji mačerjez; i njej be mi po- šlednja pomoz wfata. Čšto dyrbyach lapočerjez? Zeno i wulkei bolenjcy možach jo nětak po jstwy wele, s domu hiež, be žyle nje- možna. Popšledni dörk hšěba be šjedem. Zadyň pienjež tu njebe, jo mošta femrětu mačž khowač. Běšče dha mój Wóh, kž be mi botal pšechu hnadnje pomah, mje něto žyle wopuščičk? To jo tak řadaže. Duž jo wo durje klepašče, a žónka jastupi — ta ščora pšichi tym na tu žónka potaša, kotraž běšče namaj durje wotewrika — kotraž ja njejnajach, haj, kotraž ja hiščeje ženje widžata njeběž. Wóh běšče mi ju pšōřak. Za bu moja wot- hšadacka. W wot teho čžaha mi na nižim njeje pobracowato. Wóh je řo ja mnje džěw wote dnja řiwetu starak; haj, wón je mi wjazy doł, hač řym trjebata.“

Ma moje prašjenje, hačž ju tež hewał hiščeje lužo a pšje- čješo wopytuju, wotmołwi wona wjeřela: „Ze popšlednje lěta mje ščora wščeđnje řuřobđa wopytuju, a ja možu i nim potom pšičežo s nowa wo lubořiči Wožeji rěčjež. Haj, tak dobročejny je tola našč Wóh w njeběžach! Nječamny jo jemu něto w hromabže ja jeho dobročejnowež džakowacž?“

Ma to wščižny ruzny řlytnyčny a řo s nutnje modlitou džakowachmy. řo modlitwe prajamoi řčorej boženje a bōřny řabo wonach na hařy řtečajomju. Wóh pšchowoděž pał mi něto pračježe: „Haj, ja tola widžu, džimow je hiščeje dořčž, jeno řo wočzi wočžinjamy, řo bčymy řo jach dohšadati.“

Sa druhij džělač.

Hdyž řčōřo řadrijon ras pšches Walařtinu pučrowašče, wo n ščarešo muža wuhšaba, kž řigomž badžěšče, duž řo jeho woprašča, tak řtary je: „Za řym“, wotmołwi řchđžim, „dženřa runje 100 lět.“

„Wřhčički hebi“, pračješče řo řčōřo dale, „řo budžěšči pšči hwojich wřhčički lětach wot tutěho řčtoma, kotraž tudy badžěž, hiščeje ploby řchđžipacž mož?“

Šchđžim řo řiměřtajo s hłowu řchđžěšče a wotmołwi: „Za wřšak niž, mój řnjeje, ale po mni budža lužo tež čžyčž žimi bčž. Dyrbřtajo řo Wóhu řřobodacž, mi wot tutěh řčlowo wotacž bacz, dha čžu to i wulřim džatom pšičjež. řo řo niž, dha njeje je druhy wuřiwaju, runje řač řym tež ja ploby řch wuřič řiměł, kž bčžu přejdy mje živi a řu řo ja nanje řřowolani.“

Tež na duřowinym polu jedyň řyje a druři žnjeje. Zeřo dla pał tola žane džělo nječžinjene wotacž njeřimě.

Wobroczenje wopřizka.

Wobdy duchowny bu do wořabny powołany, hđžž be dořke čžaby hižom palenja i řnjejom. Duchowny wot wěšeho řřežatka ře wěšči wōtrowežu pšchreživo palenzpřiču wustřupowawěše. Zole pał řo wořabnyim njeľubjeječe. Kras jeho do wotležanešo doma žadachu, řo by tam přenje narobžene džěčo wuřičželi. Ššōňžo jara palešče, a duchowny wščōň pšchēžōpleny pšchēd řčuby domčž, kž wřhčōto na horje řtečječe, pšchđžě. Pšchēd durjemi mčoby řōřpodał řtečječe a duchowneho i tym pořtrowi, řo jemu

i řčēpotazežu rufu nalatu řchłečžiču palenza polšiči. Duchowny polšičeni řchłežu mēnje do bōta řtorež a pšchēčelnje řčejny: „Za řo wam ľubje džātaju; ja žanešo palenza njeřimě. Do jstwy pšchřichēchři řa řhobodnym blidom wjazy palenzpřičow řchžo wuhšaba, kž řilenz přičaju. Wřes teho, jo by řo do rič je řwarje- njom doł, duchowny blido wotramowacž pšchřitaja a na to řa bēřym ručom pŕtašče, i řotřymž blido wodje. Ma to řchēčeniřtu wuřčbu džerčječe, kž bēšče jara řhutama a do wutrowy řčajna, a řšōnženje řo wuřčhčejenu wěřča dom ř čžēřje wutrowo a i tej řřōwto, řo čžyř řo Wóh nad řchčānym domom řimilēž, wopuščiče.“

Wřes tym be řchēčž lēt řařčto. Duchowneho bčžu na druře mēřto pšchēřabžili; ale pšči řkšadnořči miřionřeho řiwedženja bēšče wón jato řiwedženiř předał řožo do tamnych řřan pšchřitoli. řo dořonjanje Wožeji řhřibje jemu powjedžiču, řo na njeho won- tach muž čžata, kž je 5 hōžžinow balofo řem pšchřitoli a kž čžje i nim porēčjež. Duchowny da jemu do jstwy jastupič. „Šnajerje mje hiščeje?“ pračješče řo řōňkamy, „dopomniče řo na tamne wuřčhčejenje w palenzotwym domje? Za řym tamny řōřpodał a tola niž wjazy řōňkamy.“

Duchowny njajrešče teho muža hiščeje berje, a něto jemu řōňkamy tole powjedaběče: „Zeřby pšichi tym řchēčejenu moji palenz- zowi towarčōjo řo mnu wjetowachu, řo řebi řřeril nječōch, duchownemu pšči jeho řastupjenju do mojeho domu řchłečžiču palenza polšičje. Woni jedyň toleř, dwaji, řři a řšōnženje pŕčēž toleř řabžiču, a ja tōň pienjež řo, i wjele řchłečžami pŕamy řčžinjeny, řřwobřich, wař je řchłežu palenza, i tej nadžiju, řo mi tutu řchłežu i ruzi wuřiwaje, powitacž. Wawřča pšchēčelna ľubořč pał, i řtorež tu řchłečžiču do bōta řuřčječe a ře mi pračječeje: „ja řo džātaju, ja žanešo palenza njeřimě“, bēšče mi přenja řiwēta řřuřa, kž mi moje hūbjenřto potaša. Ze řčlowa potom, kž wy pšči řchēčejenu mojeho přenješo narobženešo rēčječječe, řu mi řkwōto do wutrowy řčale. řdyž dyrbřach něłote dnų pšchřičžō do wořatow, řřlyčach přenju řchđželu řařo potutne řředowanje, tak řo řo hwojich řchčōw dohšadach. Wot teho čžaha počach řhnařči bčž, a něto je Woža řnaba mje žyle pšchewobrocžiča.“

Wřchelaca ř bliska a ř daloka.

— Nowy řnješ řuperintendenta Dohřmann we Wōjerečach řo pŕjak 16. řebtuara pšches řnješa generalneho řuperintendenta D. řaupta i Wřōřławija do řwojeho norešo řařtořňřtwa řapotaša. ř temu budže řopolnjo w 10 řōbž. řawna Wōža řhřžka.

— Nowy řchłřiti řaloř je řo řřebdu 7. řebtuara w řejmjē wurabžōwał a potom wuřčerkeł, ř temu wuřřowolennu, i řalščejemu wurabžōwani pšchēřōwał. řonřerwativni řteja na řalščju řařonja. řberalni pał nječōřabža řo do teho namatarač, řo wuřčhčōčž řebi řaba, řo by řo nadžōřřitja wuřčba řo řařabach naščeho wēřuw- řnacžo wuřčitka, a řo bčžu ju wuřčerjo řo řařabach nēčřičječe wēdo- mořčeje wuřčičž mořli. To njeřēta pał ničžo druře, hač njewēřje durje do řchłow wotewričž. Wřy mamy nadžiju ł naščej wuřč- nowčž, řo řucze a wēřjeje na řwojim řtejnřichčuju řteji a řtejo wōřtarije.

— řa pšchōřotowanle džěta řa řčelēnřu wot řřadoworja do řamjerřa řem 500,000 ř. pšchřitwoi.

— řandženu řřebdu je řčōřo ř trōňřej rēču řčōřōřtwwy řejm wotewřil. Prařchēnje je, řotēř wutrowy řajimnje, „řčto budže tōňle řejm dořonječž? Wudže wotacž abo budže jōň wuřčhčōčž rořpřichčičž dyrbčž?“

Sy-li spíwal,
Pílnje džítal,
Strowja ée
Swójbnj statok
A twój jstatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoí móony
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař méry
Čerstwoś da.

Njehc ty spíwal,
Swérnje džítal
Wáśno dny;
Džéł pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpođi ty.

Z njebjes mana,
Njehc éi khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klí Bóh poda,
Wokřw ée

Šerbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Škmołerjež knižicijšćećeni w Wudyschinje a je tam fa šćhtowrětnu pšćedpřatu 40 wj. došćać.

Čłomihl.

1. Kor. 1, 18—25.

Bližišu hrjedu, powjelnu hrjedu, ho póstny čas sa-
pociny, w kotrymž ho křiz na Golgacze pšed našćimaj
woczomaj pošćebuje, a to jehnjo, kotrež je jarešane, tež
našćich hrěchow dla, ho nam přebuje. Žafo křećećizijeno
wjáćizy pod snamjenjom křizja šćejmy. Žafo bućmy na
ranju žiwjenja k žiwatej křećećizny pšćinješeni, hu nař
powitali s tym słowom: Totelž je Ješuš Křyřtus tež sa
tebe na křizju wumrjel, dha wsmi snamjo žiwateho křizja,
woboje na čole a na wutrobje, k wobšnamjenju teho, so
šmy wumoženi pšćes teho křizjowaneho. A na kóždu
žiwjenja wupyšči, jeli ničo druge, dha tola s najmjeńšcha
křiz našć row. Šćtož mjes kolektu a marami leži,
kóže šonjenje a pobeńdženje twojeho žiwjenja, dyrbi po
Wojej woli k temu křizjež: tebe křizjež na Golgacze bliže
pšćinjejež. Křećećizjanowe žiwjenje dyrbi byč žiwjenje
pod křizjom. W džěnjšćim tekšće nam šwj. japošćtoł
to słowo wo křizju přebuje. Prašćej ho:

Šćto je tebi to słowo wot křizja?

Ze wono tebi 1. křupocěž abo 2. pohóřšćenje abo
3. Woža móž a Woža mudrocěž?

1. Borok křupocěje je ho přebowanju křizja kóždu
čas činił wot teje hobotny šem, w kotrež Petrowe
přebowanje w Jeruzalemje tón šćmeh wubudži: woni hu
ho w šćódkim winje wopili. Šćyž je to žizom w Jeru-

šalemje bližćež byto, fak wjele bóle w tym ludu, wo
kotrymž našć text praji, so ho po mudrocěžj prašća. Žaf
ho žiwatemu japošćtolej Pawokej džěje na torhoććežu
w Ałhenje, tak tehorinja w Korincje. Tola pak tutemu
hlupemu słowu na wuspěchu a dobyćju pobrachowało njeje,
taž w Ałhenje a Korincje, fak tež hač do džěnjšćeho
bujja, a to niz jeno pola jednorých ludow, ale tež pola
tych narodow, kiž maju kulturu a šćěłanołež wjele staršću
hač našću. Ale tež džěňša bližćež džiwje na křećeći-
janstwo našćich dnjow ho je šwj. japošćtołom prašćamy:
hđže hu čji mudri? hđže hu čji wšćmarwuczeni? hđže hu
čji na žiwěne rošomni? Njeje Bóh tu mudrocěž tudy
teho žiwěta do hlupocěje pšćewobrocěž? Wšći tym nje-
trejbačid jeno na tyč myšćic, kotrychž je to budjenje
přerješćilo, wo kotrychž w lišće na Němšćich pšćane šćej:
Šćyž hu ho ja mudrých měli, hu woni blašni šćejnjeni;
tež niz na te Bilatufkowe wutrobu, kiž s prašćenjom: šćto
je prawda? wupraja, so s zyła nad tym dwělnja, so ho
prawda šćpóňac hoboti; šćonćenje tež niz na tyč, kotřiz
maja je šćwojej šćmnej abo kłwej wutrobu jeno wo to
staroć, so rjetnu: šćto budžemy ječ, šćto budžemy pieč,
s čjim budžemy ho woblekač? Ně, došć šćrawnych dušćow
tež je, na kotrež je křaknocěž teho Anjeja pšćes jeho křo-
dženje a wopšćimo a wučěbo wulki šćacijchž čjinika, ale
hlupocěž jeho křizja nješćojmja. Njeje to, šćtož je profeta
wšćěšćil: won je našćich pšćestwěnjow dla šćranjety a
našćich hrěchow dla šćity; ta šććrafa leži na nim, so
byćmy mēr měli a pšćes jeho rany šćmy šćohjeni, a

śchtoż śwj. japośchtol wobruczi: kiz je naŝce hręchi na swojim czele ŝam woprowal na drjewje, so bychny hręcham wotemrjeja a prawdoŝci žiwi byli, pŝches kotrehoż rany wy ŝce ŝajoneni — njeje to ŝaž wuŝmęch wŝchitlje prawdoŝce? Njedyrbi tóždy, śchtoż je ŝręchil, ŝam woprotuczjeż? A hdyž rěła: Wóh je teho, kiz wo žany hręchu niczo njewjebožide, ja naŝ k hręchje činiłi, so bychny w nim byli ta prawdoŝc, kotraž pŝched nim plačzi — njewobŝteji tóždy pŝched Bohom jenož i tym, śchtož ŝam dołonja? je wujednanje možno bjes ŝapŝacjenja a polepŝenja? A tomu dha je ruta teho Knjeja jako ŝkřiznowanego ŝnajomna? Tón, kiz je na ŝkřiz pŝchibiti, dyrbial ŝhubjenu ŝwet k Wozeji wutrobje pŝchinjeje? Tón, kiz ŝtorzi: mi čže ŝo pieč, tón dyrbial lačnosć wŝchitlich čłowikich duŝchow ŝajęć móg? Tón, kiz ŝtona: mój Božo, mój Božo, czechodla by mje wopuŝchjeć? tón moŝt naŝ, kiz ŝmy ŝo bałili wy Woha, k jeho wutrobje ŝabo pŝchitwjeje? Njeje to hłupoŝc? Šaj wŝaŝat, hłupoŝc to je, ale jeno temu čłowistemu roŝomej, kiz męri njebjeŝe węzy i męru ŝeŝižaj wotemjowaného pŝnacaja; hłupoŝc ja teho, kiz čže Woha męć, kotrehož móže woblicjeć kaž heŝemvel w ŝchiti; i jenny hłowom: hłupoŝc tym, kiz ŝhubjeni budža. Ale piŝane ŝteji: ja čžu tu mudroŝež tyč mudrych ničjomnu čzinić a tón roŝom tych roŝomnych čžu ja ŝačžibęć. Dołež ŝwet pŝches ŝwoju mudroŝež Woha w jeho mudroŝež njepóma, dha ŝo Woha ŝpodobatič, pŝches hłupe předomwanje ŝbóžnyč čzinić tyč, koŝkiž to węra. Śchto pomha čzi wŝchitla twoja mudroŝež, hdyž njewjeŝi žane wotmolwjenje na to praŝenje: śchto mam čzinić, ŝo ŝbóžny budu? Tuto wotmolwjenje čzi pał jeno ŝkřiz dawa! Tu ŝpóŝnaječ teho ŝwjatého, kiz ŝebi wopor žada, ale tež teho hnadneho, kiz tón wopor pŝchijęje. Tu ŝpóŝnaječ Woju hnadu, kotraž Wozeji prawdoŝci doŝeč čzini. A tutęj mudroŝež, w kotrež ŝo hnadu a prawdoŝež ŝjednocitej, to ŝwjatoteč a ŝmuilnoŝe wobjimatej, tutęj mudroŝci rětač ty hłupoŝc? Śwjatý japośchtol rěła jej hłupoŝe Woža, kotraž je mudriŝda, byłi lubžo ŝu.

2. To ŝtowo wot ŝkřiza je gričŝkim hłupoŝe a židam pohóřŝenje. Stawili ŝu to wobruczile. Gloj, kał wŝchŝimęŝkřizny a piŝmawuczeni nimo ŝkřiza djeja. Woni ŝo pohóřŝichu, dołež wažnoŝeč a wuŝnojež ŝkřiza njepoŝymidu. Śchto beŝe ja nič wužozenie pŝches ŝkřiz, tał dołho hač čhyŝe tóždy wot nič ŝwój ŝamŝny ŝbóžnik byč pŝches ŝtuti ŝakonia? Je to hnadž tež twoja myŝl? Ale śchto pomha, ŝo tebi ŝaton jako jaŝny ŝchpiŝel wŝchitla twoje hręchi, brači a blii pokaže, ale je přecznjewoŝnje? Węŝton na ŝkřyŝtuŝka drje je, ale žadny wujednał ja ŝkřyŝtuŝka njeje. Pohóřŝeje ŝo dla hwojeje njemožy a dla ŝwojeho hręcha, niž pał nad tym ŝtowom wo ŝkřizu. — Yraełŝti lud ŝo dla niŝkolęe ŝkřiza pohóřŝeje. Temu kralej w ŝeuiŝtej kraŝnoŝci hołdowawe je ŝwojim Hoŝiamah, teho ŝwajanego poŝtrowjeje je ŝwojim: ŝkřizuj, ŝkřizuj jeho! Teho, kiz džiwy čim, kiz ŝo ŝa wŝchęžny Woži ŝleŝ ŝtara, čžežda męć, ale tón naŝ-ŝapŝjenišdi a naŝhubjenišdi, śchto tón jim dyrbi? — Pohóřŝich ty ŝo tež na jeho niŝtim ŝchtačje, i kotrymž hičęe dženja w ŝwojež žytkwi pŝches ŝwet czechnje? Wy ty radicho pod jeho ŝhorhoj ŝtuŝi, hdy by wona ŝnajmo byla, wotoko kotrehož ŝo wulzy a móžni ŝemje ŝromadžnja? Wy ty jeho i wjeŝeje wjebełočju powitał, hdy by tebi ŝleŝba pŝchinjeł meŝto ŝkřiza, ŝeuiŝtu pychu meŝto draŝty ŝwojeje prawdoŝce, na ŝkřizu wardowaneje? — A

Jeŝuŝowi wucžobnižy? „Knjeje, to ŝo čzi njeŝtan“, tał djeŝe Pętr. Woni wŝchizy teho Knjeja wopuŝchječu a čžełachu; jenož jębn, Jan, ŝteječe pod ŝkřizom. A ty? Śchto wotmolwič na Knjejowe ŝtowo: čže-li ŝchto ja mnu pŝchieč, tón ŝo ŝam ŝaprež a wmi ŝwój ŝkřiz na ŝo a pój ja mnu? Šaj, někotrykuli drje ŝebi purpur njebjeŝteje kraŝnoŝce žada, ale čzerjowu trónu jeuiŝteje tyčnoŝce njerodži; ŝbóžnoŝe w njebjeŝach ŝebi žada, ale wo ŝkřizowanju čzela niczo wjebožje njeha; hnadu pŝchiječ, to drje čže, ale ŝo je ta ŝama jeno potuŝnje wutrobny džel, to njemože je ŝwojim roŝomom ŝapŝchječ.

3. Wóž ŝkřiza pał tež dženŝinich džen hičęe wobŝteji. Śay ty to na ŝebi ŝloni? Wozy je tebi trjeba. Ale hdy je pułah a namaŝah? W ŝwojich dobrých přidokwacjah? W ŝwojež dobrej wolji? Ale hdy je tón čzowjet, kiz njedyrbial rjez: ty wolu ja berje mam, ale ŝo byč dołonjał to, ŝchto dobre je, to ja njenamatał? — W Jeŝuŝowej wucžbe a w jeho ŝtowie? Šaj wŝaŝat, pučnit móže tebi prany puč potačaz, njemože čje pał na nim pŝchewođeč. W Jeŝuŝonym wopŝimje? Śawęcež, čzitoŝe ŝeho hłowdenja naŝdu wutrobu pŝewoŝnje, ale naŝ tež ponija. A je dha ŝromy hižom pŝches to hłowdžić nawuŝny, ŝo ŝromy jemu wokaŝ, tał ma ŝo hłowdžić? Duž dha: i wotkał móž doŝanjeh? Śtup pod ŝkřiz na Wołgacę, pohładaj na tu hłowu, trwawnje ŝbitu a poŝnu bołojce! Ty węŝ, ŝchto je jeho na ŝkřiz pŝchinjeł, węŝ ty tež, ŝchto je jeho na ŝkřiz dzeržał? Ani móž jeho njepŝchęzelow, ani hođže, ně, jeho luboŝe, jeho ŝbóžnikowa luboŝeč i tebi. Tuta luboŝeč twoju wutrobu pŝchewoŝnje. Jeho róť proŝy ja ŝwojich njepŝchęzelow, wón proŝy tež ja tebe. Jeho ruzy ŝej wuŝchętrjenej, tež k tebi; i jeho blędeju hułow pŝchijęč; dołonjane je, dołonjane tež twoje wužozenie. Jeho luboŝeč twoju wutrobu pŝchewoŝnje, a hdyž ŝo jemu i węrajeje wutrobu pŝchepodawač, dha ŝu tež mozy ŝkřiza tówo džel a ty móžeŝ žiwy byč w mozy ŝkřiza. Śchtož ŝo tebi ŝaŝe hłupoŝe byč, budže tebi jako mudroŝeč ŝnajomna; ŝchtož beŝe dla ŝwojeje njemožy ja tebe pohóřŝenje; to je twojeho žiwjenja móže, a i wjebelej wutrobu ty ŝpěwajč:

Śchto je moje žiwjenje,
Moja móž a wjebele?
Śchto nje čzileji wot hręcha,
Tał ŝo hręchitil prawdoŝe ma?

Křizowanij Jeŝuŝ ŝam!

R. w. B.

Troŝti w křizju.

Nječ ja naŝ je Śohn Woži
Tu trón čzerjowtu
A wóbnje na ŝo ŝtoji
Tež ŝkřiza hanibu.

Nęł pał wón poŝchęjemy
Wu na trón kraŝnoŝce;
Tež nam węny ŝaŝuženy
Tam i jeho ŝkřizom je.

Tón hičęe jow na ŝemi
Čzi i čzólnej pŝchu nej —
Nę, pučkil ŝbóžnił lami
Ram i tróny čzerjowjei.

Też kłócił napotaja
Wbón ja pucj i njebiegajam,
Schłóć na njón nohu kłóza
A śaprawna ho śam.

Dżak tajfej hnadnej świerze,
Kiz tamje wutrobj;
Zow czerpimy we wérze,
Zam kłrysta widżym.

Duż njeplacć! Kłchiza kłhody
Po wóstać, po czerpiach
Nam njeśu kraśne płoby,
Dny płónćjne po dechćczach.

To lubość je najwjetśca,
Kiz i horja, kłchiza kłce;
So czaży nałcpe świercja,
Słbż Słóžnik we naś je.

Szej i czerpiow róże žniemy,
Włér czeje do bułcpe,
A i kłrystusom mu džemy
Płcśes kłchiz do kraśnoścje!

K. A. Fiedlef.

Prėdowanje,

na kłżorowych narodinach džerżane a na žadanje jecho
śwėrných poddanow naścěcho łuda wośjetowane.

(Po worczińośći wjeśł. P.)

Zest: 1. Żim. 2, 1—4.

Njemėrne, wicporojte, džiwjorosthobowaje sny djedny naś leża.
Wedy śu śo jekłćjite jolmy wólńenje bėdźeńszj, kotraž bė naśch łud
hać do najkłubčich kłubinow rośhorita, trochu lebnyle. Kłchćje
durtotatej wośbudje ta hórta a rośżabłocć, i kotreż je śo tuta
bitwa wjeśła. Ale w milionach wutrobow śo bolocć a haniba
nad tym horitej, śo je kłčba tychłamych tał nimu mery wołko,
koińiz pkećżiwo wośfejazej wustlawje, statnemu porjadje a sateńju
wojuje, w njełpotojności a yidze na pobłżkach tróna kłchaju a tał
wobstacje a berjemėcće naścěcho wóznego kraja do śtracha njeśu.
Płcśes nėmiste žuy bje ta tujcna praśjeń: Sćho czeje i teho buć?
Somy my kłchćje hóbni teho herbśtwa, kotreż śu nam kłżoroweni
wjetćhoj i naśchimi wóztami płcśes Wožu žnady dobył i jawo-
stajiti? Nočdzemy dha śeći tośamo w świerze džerżecć? Njebrzy
kłżorowowa kłhoraj i kłchensłernim woriojom a kłżorowej
trónu dale nad nami hórđe śmahowacć, abo dyci nad nėm śim
krajom kłchjeżaj kłhoraj w barje śwė a wońjownego płemjenja
jeħtatocć? — Czaħ wojowanja je. A jeli hdy, dha je w tajkim
czaħu łošħudźenocć, wutrobicocć a hotowocć nurna. Nėkto wėła,
baru wupnawacć, nız kaź w njewołńej śtrachłocć i wutorczińowej
hojocći jeħby janńjenych duri i tajnej wólńej zedlu, ale po
wacħnju kwobodnego nėmśteho mužja a śmuziteho kłchecćżiana
śjawnje płcśebe wicħem śwėtom.

K temu dawna nam džemėniśchij dzeń witamy śambył. Niz teħo-
bla śmy tudy, śo byħmy dzemħa kłżorowcy wobras śwėdźeńszj
wobwėdzowali abo jecho narodny śwėdźeńszj cjenje wudchłowali.
K temu tu Wożi dom a kemsħ njeħiti. Ale śwėdźeńenje cħzemy
wutorczińecć tudy śjawnje płcħeb Woħom a kłbđym cħzewjefom, to
śmy ħiħćje džemħa po poboznym wacħnju swojich wóztow hotowi,
kłżorej bocć, śħtoż je kłżorowce, a Woħu, śħtoż je Woje. Kłż
džecć jeneho domu śħromodźujemy śo my wołoko swojeho krajnego
wóta, a śħtoż mamy ja njcho a ja śwob wóztany kraj na wutro-

bie, to cħzemy po japośħtowskiń napominanju tudy w prėłtwe,
moblitwje, dobrotpróśhenju a džakowanju płcħeb trónom kraja
njebiegaw a semje dele wtorczińecć. Płchij tym pał nam wot hórta
to ħlowo do wutrobj a ħwėdomnja kłnczi: Kłwala teħo kłnjeńa,
nėmśti łudo, a njeħapomń jecho dobrotow! A tał dha nėkto
dżak woprjimy a wortal śwob dołj pacħmy.

Dżakowacć cħzemy ho Woħu temu kłnjeje, kiz, kaź naś wicħeħ,
też naścěcho kłżorowce žiwjenje a sboje we swojiej ruzy džerżi, kiz
je temu śtrawocć ħpocćiz, jecho miłocćijne woħłi, jemu śaħo leto
kłwjenħtu móg a rabocć džekławocćje džerżak, kiz jecho w jecho domje
žohnuje, śo wón kaź woliłowe ħalośy wołoko swojeho blida widźecć
ħmė kłčecć a rość swojoe džecć i džecćidžecć.

Dżak prajmy Woħu temu kłnjeje, śo wón kłżorej nje dawna
wustlawacć, po płchłkłdze swojich wóztow swojeho žitwenja czaħ
a móg w ħwėdźe swojeho łuda tał nałocćecć, śo móg je wnoźerjom
krałejstwa być, hdyż jemu wolta w ħwėdźe i mėrnym doħwianjom
płcħezo dalsze mjesh wotwytłuje, nėmśtej pilnocći a mozy płcħezo
nowe krajnoścće wotantłuje a tał naścěcho łuda wobħeđeħńitwo
berjemėcće powjetćca.

Dżak cħzemy temu kłnjeje w njebiegaw woprłowacć, śo nam
kłżora na jecho trónje kaź ħwėrnego Cħħewarba džerżi, kiz nad
mėrom a cħjeħju kłżorowowa śtrazje, kiz ħwėrnemu łudej ja ħħiti
a naħim jawiħnikam a njeħpłcħeħlam ja wuras woboru nėmśteho
kłżorowta na wobđe a na kraju ħłinu a wótru džerżi, śo moħł
kłbđy w kraju pkećżiwo powołanja pofojnje ħłabacć a śwob wicħedny
kłcħeb pytać a wuźimacć.

(Płchłch, śłónćenje.)

Kłchecćżianśke a žyrkwinske wacħnja naścěcho łuda.

Po płchėdnocħtu podał j. W.

III.

Dobre kłchecćżianśke wacħnja njesh wostanu! Dżerżmy śwėtu
tuwjerđe na nim! Wone mógja brje śmownowce być a maja potom
mato na ħebi. Na drugim boku pał naś a naśch łud džerżca a
jeħperaja kiz kiz ħłabec. Naścě džecć i džecćidžecć w cħħju,
ħbđež to stare paba, płchi wóztow duħu a naħłabach — płchi
żyrwti, wotłarju a i tym płchi doħwim a bójśim džerżca. Njeħto-
žnił now. Śħtoż je ħo džemħa wacħenje jeħnitwa, ma mato ħob-
nocćje. Kłk: hdyż śo raćerśitemu džecćju płchi konfirmaziji i rō-
żem, pkerħcħenje, hoħćimami hoħłuje, budze to jecho wutrobje
i wuźitkom? Naśch narod by mėjto jutrow a swojattow najradħego
prėnju meju swojecćej pocħł. Budze teź tajki swojaty abo prėbny
dzeń jecho duħa pośłubecć? Ale pcelładajmy ħiħćje dale do
kłchecćżianśkeho žiwjenja. Sćħto nam dny a ħodźiny tydźenja
powłebaja? Po starym kłchecćżianśkim wacħnjom ho dobr łudħo
njedjeń popoħdnju jeħnu, bjeħ ħlowo i prėdowanja praja abo
prėdewonje, wotbđenje i bibłie abo ħowal nėħto dobre cħtaja.
To pcelłni duħu a cħłewjelej wjeħele do neweho tydźenja krocćej
dawna. A kał je wicħedny dzeń? W nėdotrymħłi domje ho
ħiħćje rano wot ronja śħromodźaja a dzeń je śpłacħom, kaħkiz
je w bibłiskim pućńiku namałacć, abo i kłótkim mokoźnym cħtanjem
śopocħinaju. Kał potom ħłónzo cħtńcħo ħwėći, kał dħeħo wjeħe-
śł wot wufow dze a mėny pėłny njeħłny woħħan do domje
kłjeji! Tak je cħłowjel niz jenoż džekłacć na ħwėcće, wjele mjenje
njemobnit (kłħłca) džekł a role a semje, wot kotreżej je wofaty.
Xamni ħewerje (na płchłład w Burgu, a w Rıdnogħ ħeracħ),
prjedy ħać śo pod semju podadħa, ruz a kercocć, ho kłbđy ras
prjedy we swojiej moblitni śħromodźaju. S naścěje wėke džekł
wete dnja rano, płchłpobudnju a wjeħorow łwoni: džekł wot
ranja ħać do wjeħzora je kłnjełowy. Sħbż potom płchłbitwa,
beħdu potom poħłitni we wicħednym dħele w domje a wotłacć —
a wjele jaħ to ħiħćje cħini —, beħdu ħeći cħpłtu seħħnyłi a ħo

promodliki! D czysti hebi swiaty wjezerorny swobn dacz wjac? Raf hnuceapoptnje klnicz, hdyz dwaj w cshjcinje swowataj abo duchowny f horym:

Ach, wostrai pshci naŝ f hnadu;
Głaj, swieta wjezer. Je. —
A hdyz ty pshibliŝujie,
Za dołga hmjertna noz,
Naŝ wshchito wopuŝchszujie,
Dha dubz ty naŝta moz.

Hdyz ho fshceŝhjanisz lubzo f wobueju abo f wjezeri hdyaju. hbidowa mobiltna swowaja. Wo jedŝi ho dzaluje. Naŝcha zyrwinna roŝprawu powjedabŝe, fał je ho tu a tam wjezerony swonjenje saŝo jawjedito, teŝ domjazga nutnoŝe, cshitanje w biblij, hbidowa mobiltna — cshit ty, moŝ fshceŝhjanisz, ty, moŝ hoŝparozjo domjazga, ŝchtoz cshinje maŝa a f cshemz teŝbje wutroba nuŝi. Szynuj, moja maŝi, dzjeŝcu wot małocŝe ruŝki f nawucz je swowacz. Zato duchowny do netaŝego domu pshitnibe a małk Zan jemu netaŝto swowaje, ho maŝ potom woprawŝa: „Samko, tomu ho to lubi, hdyz ty swowacz” Wón dzjeŝe: „Wohu, swiatym janbzalam a Zeiŝeje. Najwjazzy wuŝitka pał ŝmeje junu młody, hdyz moŝe w cshjŝki dnucz ho modliŝe a ho pohylnicz f namowymy a maczeŝny mi ŝchpraducy a ŝchuczŝami. Hdyz ho ŝahe domacz nawuŝnje, naŝ runje tał pohylni a hnanu hŝchŝe bóle haŝ ŝchulŝta a pa- cshetŝta wuczba.

Do ŝinjenje won! Głaj, hdyz dom ŝbeha, po dobrym waŝchnju swowaja: „Njeŝ Wohu dzaluje ho wutroba wshchŝe lubzi.” Dobre, poboŝne ŝłowo ho pshci tym praji. Wyŝche durzow rjane napihmo ŝtaju, teŝ wyŝche bróŝenje cshitac:

Naŝcz wshchobny hŝbeł nam dzenŝa baj,
A cshelto f duŝchu wobŝtaraj.

Wó jstowe na ŝeŝnecz dobry ŝchprucz wyŝy. „W Woŝim mjenje”, dzjeŝe hoŝpodał, hdyz prėniu horŝeŝ ŝita f wuŝywjei wu- cshjny, a „bzal lubz Wohu.” jało pohledni hrop domoj wjadu.

Wshceŝhjanie hwidet pał ho teŝ w naichim nowym cshaju ŝyboli a w nowyŝ waŝchnyŝ ho ŝeni. Na trawowym a ŝhŝozowym narodnym dnju ŝtari wojazy f ŝhorowowym do Woŝego doma f hwidjeŝniŝe Woŝej hŝbzje cshahu. Domihniŝte jubiteje (Heimatŝ- feŝte) meŝta a wyŝ f woŝebitnym ŝemŝenjom wobuedu. Teŝ wo- bzŝelnizy na Woŝu rolu cshahu f cshidnemu wopomynjeŝu a wupu- ŝchenju rowow. Pshci 50letnym jubiteju wohnjowjeje wobory ho na jentym blaŝu hwidjeŝniŝta Woŝa hŝbzba pod hoŝym njeboim wotmė. Róŝdy podam moŝe ho poboŝenje hwidjeŝi: Zał na jentym blaŝu, hdyz beŝe wohen hŝowonije hŝuŝenje, f dzatowanjom do zyrkwiŝe cshenichu.

Wshceŝhjanie ludowa duŝcha je hŝchŝe ŝima a ho w taichŝ podawŝich ŝeni. Wona dobre waŝchnja plodŝi a ŝdzerŝi. Wy wuczjezo, zyrwinni prjódŝkejezo, dobri pshceŝeŝjo naŝeŝo luda, wotewerjeŝe woŝi a roŝhladujeŝe ho jenoŝ. W naichŝich dobrzyŝ nakoŝdach teŝi bohate ŝohnowanje.

Šerŝjo, ŝaŝowajeŝe hwiėru
Šwownicz wótzow rėŝ a wėru!

Šaŝowajeŝe a podyjerajeŝe hŝceŝhjanie a zyrwinŝte waŝchnja. Womhaj Wóŝ ham f temu, hŝ je hwiėje jnethabzta waŝchnja a ŝatone do hwiėta a do cshowjezewoŝ poloŝit.

Derje ŝapraczeny dobry ŝkutk.

W nauwjezernej Franowwiŝe bė nėbz hŝudy cshaniłar hny. Zón hŝim ŝitė wó fał doŝe lėta po traju wototo hŝobŝeŝe, pshtoz wón bė na 80 lėt ŝtari. Doleŝz lubzom cshaniłi porje- dzjeŝe, dha jecho we wshchŝich domacz ŝnajachu.

Zónle ŝtary, kotreŝoz wotnoŝehna, wjeŝta draŝta wo hŝudubŝ- kim ŝinjenje hwidjeŝeŝe, bė woprabnŝity original tamneje krajiny. W prjedawŝiŝczj lėtach bė jecho ŝumacz teŝeł, doleŝz bė wjele cshinicz mėł; ale w pohlednich dwazycŝoz lėtach beŝeje je ŝradobu psh- hlabowacz durbjəł, tał nowa a rjenjeŝe cshaniłi do kraja pshŝitga- dŝeja a ho na meŝto jelarjenyŝ na ŝeŝnu pomėŝehjeju. Duŝ jecho dzėło a ŝaŝuŝba wotehjeracŝej, a meŝto teŝo, ŝo bė prjedy dwaj abo tŝi dny na jentym meŝtnje dzėło mėł, nėtko dwaj abo tŝi dny ja nim pnytaŝe.

Jenoŝ Pėtr, wobŝtarny koczŝat pshci puŝcu wot Remŝa do Njeteła bė wotolocŝabazemu cshaniłarzej hwiėny ŝawotlał. We wulŝej ŝali jejo hoŝpody hŝeŝeje ŝtary cshanił wŝiŝeŝe, hŝ w jėdo- wym laŝeŝcu pshci ŝeŝenje hwiėje ŝhutne tit-tal hŝhŝeŝz da. Wo- pprobał pał bė cshaniłarzej cshim droŝŝeŝi, doleŝz, njeŝ by cshanił porjedbzowacz dał abo niz, jecho darmo hoŝpodobawaŝe, hdyz by f njemu ŝaŝupit.

Šedym wjezerow w leŝnym cshaju ŝtary cshanił teŝ f Pėtrej na hoŝpody pshitnibe a bė tał pŝrozny, ŝo bė jemu najezta nje- mőŝno, ho na puŝz podacz, a bliŝki dzėni durbjeŝeje ho lechnyŝ a ŝhorit.

Koczŝat, haŝczrunje hnan bohaty njebė, hŝoremu wŝchu mőznu luboŝe wopotała, pshetoz ŝhorozŝ jo ŝa teŝte dny tał pohobŝeŝi, ŝo bė ŝtrach wo ŝinjenje. Jene dopowndje, jało Pėtr ŝaŝo f njemu pohlabacz pshitnibe, tał je ŝpat, poda jemu ŝtory liŝt, hŝ je hwi- ejo waczota wuczŝabny, a dzjeŝe f njemu:

Za wėn, jo wumru. Za niŝego nimam haŝz jeniŝeŝe wnuŝa.

Jecho adreŝu na liŝce wŝidjeŝe. Wŝidŝ hym ŝemrėł, powjeŝe to jemu a pohceŝeje jemu f dobom ŝeŝbowanje wo wubawoŝach, hŝ teŝe jemu bla tu jo mau mėł. Šapraczi wam wón moŝj dołg, dha jemu teŝ tón liŝt pshpewodajeŝe runje tał moŝj a grał, hŝ je jeniŝe wobŝebjeŝiŝtwo, kotreŝ ŝawotlaju. Wŝedurbjəł pał waŝ moŝj wuol ŝapraczeŝi, dha wotewerjeŝe liŝt a wobhladujeŝe wŝitko taŝ ŝwoje herŝiŝwo.

Ša nėkotre dny cshaniłar wudubŝa. Wo jecho pohrjebeje ho koczŝat kondŝeŝe, ŝeŝbowanje piŝacz a beŝi ŝarumanje ja wu- dawŝi ŝabacz, hŝ bė bla ŝemrjeŝoz mėł. Zola jecho manŝeŝta jecho nuŝeŝeje, ŝo by ho tola ŝpytal na wnuŝa wotrozŝeŝz, hnan nėŝtoz doŝtaje. Škŝnŝnje to ŝhni, ale wnuŝ wotmolwi, ho ŝo jara ŝa herŝiŝwo dzaluje, hŝ f niŝeŝo dale njewobŝteji haŝz f njewuŝdneho njerjaba a ŝeŝbowanja.

Zato bė hoŝpodał taŝju powjeŝeŝ doŝtal, hwiėju ŝonu ŝawota a ji f pohmėwanjom woŝewje, ŝo ŝtaj nėtko wobŝebjeŝerzej cshaniłarzo- weho wobŝebjeŝeniŝwa. ŝona, hŝ by, taŝ ho hano roŝyni, rad wubjəłta, ŝto w liŝce ŝteji, tułon woteweri a nėtko hŝedowazy teŝtament cshitajeŝe:

„Za wotawŝam wobŝebjeŝerzej liŝta moŝj hŝi a wŝchitko, ŝchtoz w nim je.” Wŝchitko, ŝchtoz w nim je! Še dha ŝi nėbzje pŝroŝny? je dha w nim nėŝtoz nutŝta? Š najwjeŝtichim woŝzato- wanjom ho muŝz a ŝona ŝija mozoawoŝtaji, wotwjeritnyŝchŝni jecho kulajtu hłowu a wuczŝahnyŝchaj f ŝija ŝchryti ŝtate po 20 franŝadz a 7300 franowu w papjerowych pjenelacz.

K.

Wŝchelake f bliŝka a f daloka.

— Rjajeŝ duchowny Jeneł w Kamjeŝku hwiėeŝi 20. t. m. hwiėj 2ŝletny ŝaŝojŝiŝki jubitej.

— Šrudny je napohlab wuŝwolenja pshceŝhdybŝiŝwa w hŝezor- ŝtowym hwiėje. Hdyz ŝu wótczŝinisz ŝmyŝlene ŝtrony wotpoŝalaje, je ŝozialdemokratom w pshceŝhdybŝiŝwe hdyacz, je ho hwiėobodomynny ŝkamŝi f pshceŝhdybŝu wuŝwolił. 1. meŝtopiŝchdybŝa je ŝozialdemokrat a 2. meŝtopiŝchdybŝa teŝ hwiėobodomynny.

Sy-li spówał,
Pilno dážal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosť ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf mэрny
Čerstwosť da.

Njech ty spówał,
Swěrno dážaj
Wódné dnaj;
Děch pak swjatý,
Dušć datý,
Wotpošť ty.

Z njobez mana,
Njech dć khmana
Žiwnosť je;
Žiwa woda,
Kšć Bóh pada,
Wokřew će
F.

Šerbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho šóđu hobot w Šsmolerzej knihćišćečetni w Budyšinje a je tam ša šchwóttětnu pschepłatu 40 pj. dostać.

Invokavit.

1. Wóšf. 3, 1—6.

Šdž tónle tekt čítamy a hebi rospominamy, dha naš tola prawje srudne myšle pschěhobdžuja. My čujuemy něšto wot teho, šćtož tón šaćzawa, kš měješće něhdy rjane wufke wobhěđženstwo. Wón na nim dželasche, s njeho bjerješće, šćtož trjebasche a běšće tak šbozowny. Wšcho tuto jeho wobhěđženstwo dyrbjachu po nim — to bě jemu wučinjene — jeho potomnizy měz, šo bychu runje tak šbozowni byli. Ale hlaj, pak přšes swoju winu, pak přšes druhich lešć abo přšes woboje hromadže šhubi wšcho a dyrbjelšće šhuby je swojeho wobhěđženstwa hieč. Tak husto hoč něšto na tón džen špominu, hđžěž bě to swoje šhubi, pschětoje drje swoje woblecžo a počnje s hlošom płatač. Wodobnych srudnych myšlow šo wobročć njemožemy, hđž dženšišći tekt hšćhćimy. Čłowjeť bě w paradisu. Wšcho měješće, šćtož t šbozu trjebasche, žana šmjerć jemu njebrožešće. Bóh wobhěđžešće s nim, kaž ty je swojim ludym bratom, a rěčešće s nim. Šdž tež wšcho tole šbože najradšo ša možne dđerželi njebychmy, jo tola šwiate pišmo jašnje dočć wobhěđžečji. A takle možěšće wšcho wostacž na pschězo. Ale něšto čłowjeť do brěcha padny přšes lešć šleho nješchěčela a šamnu swoju winu a šupi s tym pod mōž šmjerće a dyrbjelšće s paradisa won. My, jeho potomnizy, šćjimy hšćeže dženš šwontach paradiša. Šak bychmy šo měli, hđž bychmy w nim byli! Duž dšiw njeje, šo šo w naš srudne myšle šběhaju, hđž dženšišći tekt čítamy.

My rospominamy hebi:

Prěni čłowjeť w prěnim špytowanju.

1. Lešny nabběh na njeho a jeho šłabe wobaranje.

2. Jeho pschewinjene.

1. Lešny nabběh na njeho a jeho šłabe wobaranje. Šad pak bě mudrišći, dužli wšćitke šwěrjata na polu, kotřěž tón Bóh tón njejs stworil. Wot špocžatka je mōž, kš šo Bohu a čłowjeť pschěčžiwja. Š wottal wona je? Šswjate pišmo wotmolwi, šo je to wotpadnjeny jandžel. Čěho dla tu je? To je nam potajnistwo. Šobardmo je, šo šćto šawěšć pschě tuty potajnistwom šběhacž pyta. Šakle našće pschětrahnjene wóčežo hđže to wšcho wotkryte widěč. Wóh šam wě, čěho dla tu tuta mōž je. Ša naš ma dočć byč, šo wěmy: tuta mōž tu je. A wona je wot špocžatka ššajčž pytała wšću šwěrnu, kš bě tola dobra s Wóžju rntow wušćka, a wóšbeje tež čłowjeťka. Wona šo šwěrjo woblecže, kš bě mudrišće, dužli wšćě druhe, hada, a rěčešće t čłowjeť psches njeho. Tak čžini tuta mōž, šć nješchěčel, pak hšćeže dženš. Šdž hebi tyč šłize wobhladašć, kš domy wšćobža, šo bychu jaťo prawi wotpóšłani šleho nješchěčela ludžom wěru s wntrobny rubili, jim Wóže šłowo wóšidne čžiniť a šć do wšćch možnych brěchow šawjebli, dha widžišć: Na dudu šłabi woni nješju. Woni maju wufku šćčžiwosć a prawi wušćitwoč, šłišćeho šakšepicž, tak šo, hđž jich rěčeč hšćhćimy, rjetnjemy: „D kak mohli woni ludžom t šbožu byč, hđž

bychu ho je swojimi darami niz czertej, ale swjatemu Duchej do sluzby stajili!" A had dzejech t tej zonie: Ze dha Boh prajil: Wy niedurbitce jezycz wot schitlicy schtomow w sakhrodze? Boh bdeje czlowiekej wstku pichitajin dak. Czeho dla be to czini? Be tuta pichitajina ja czlowjea dobra, abo jeno wobczezna? Zajte a podobne myhle bebi Zeva dotal cziniat njebe, taz ho tola tej dzeci doho njeprafceha, czeho dla cze nan to a tamne runje taf a niz hinacl czinjene metz. Boh bdeje tu pichitajinu dak, ton Boh, taz be w stworił a ju ziwjeje, a ton je wjedbal, czeho dla je ju dak. Njetto pat had dzejech: Ze dha Boh wopravdze tole prajil? To je tola storo njemozne. Najprjedy je schtomu stworił a njetto wot nich jezycz njezmeli? To Boh wjezje prajil njeje. S tutymi slowami be had Zeve do wutroby tu schitlicy czinih, taz won hifceje dzjenja do netoreje wutroby funje a wona ho zehli a pali a wicho snustowne sboje spali, mjenujizy dnwelowanje na wernojci Bozeho slowa. Woblucajceje teho dla, woshebie wy mtobidzi a njenashonjeni! Hozez jacht t wam stupi a cze wam Boze slowo njeweste czinič, jato by polnje werne njebylo, dha njedz je tajni muž, wysoki abo niski, wuczny abo njewuczny, pscheczelnj abo ho klobazy — hada macje pcheb bobu stejo a w nim sfoho njeprafcejea hameho. Tezby ho potom dopomnicze, so je waš sfozna woda ziwjenja maczea, so je waš kcheczi jantki dom wustablat, so je wašz rto skhrytubij swer- nočez slubik, a sbrabajceje ho a rjeklice, sčotz je skhrytubij prajil, taz je w spytowanju lepe wobtal hacz Zeva, rjeklice: Sbehi ho wote mije, satahajo! A tajte sfoje slowo budzeje wy hifceje na swojim funjertnym lozu jognowacz! Zeva to njeciinjelche, wole beše ho i hadom do pscheczelnego rosrzeženja da. Napscheczimo drje jemu rječelice. Wy jemy, dzejech, wot plobow tuch schtomow w sakhrodze. Ale wot ploba teho schtomu, kotryz je w sriedza w sakhrodze, je Boh rjekl: Njejezje wot njeho a ho tež jecho njedobitaczeje, so njebyhifceje wumrjel. Sdy bychmy polda stali a ju rječez slubelci, bychmy widzeli, taf njeweste hu jeine slowa kinciate, taf ho jeina wera do Bozeho slowa thabajche, taf jezina we wječornym wettje. Duž had widzejech, so be w prenju schitazu murju wotolo czlowistej wutroby, wtru do Bozeho slowa, powalik, a hu fhroblischi a sweri bebi netko na Boha hameho, so jecho i najhoričimi slowami hanje- sche. Wy njebudzeje funjercze wumrjecz. Ale Boh w, so, kotryz džen wot njeho jezycz budzeje, bu- dzetej waschej woczji wotwrienej, a budzeje jato Boh a budzeje wjedzejez, jacht je dobre a lke. D njeje nam, jato bychu pichi tajtim hanjenju w paradisu kamjenje wredcheczej a schtomu jazolicezj dbrjajale? Boh njemže widzejez, so ho czi derje dje, to lezi w hadowych slowach. Raz sawitny czlowjek njecha, so by ho blizki derje mel a w potuju budil, a jemu teho dla, hdež moze, napscheczimo stupa a jemu schotdzi, runje tajti je Boh. Sdyz teho dla ho, moj kcheczi jano, w tebi hofej sbeha a czi wšednje rjezi: Boh je cze prisdneho wostajil. Boh je czi na pučz ziwjenja pcheb mtru wjele czernjow nakabozal, won je za tebe wšed durje t sfoju jesamtal a wšed t nješobu swotamtal a budzičiche to hinał moht — hlaj, dha njelabuzi: had hani twojeho Boha, a poraz tuton hofej i mozu. Zeva to hifcheczeje a mjelcjesche. A t temu pschida had sfoje slubjenja: Sdyz cziniš, schotz ja czi radzu a Božu kafen pchepstipid, njelubdejez wumrjecz, ale

budzeš postupowacz wšychcho a wšychcho a twoje sboje budze taf wulke, so smetajz njebejea na jemi. To pat hu te slubjenja na pschepujenje Bozeho santonja, i kotry- niz ho netko wšed nowiny njerwja a kotrez wšedem rczni- tam w ludowych shromadzišmah i huby padaju a na kotrez nach lud je sfojez lawjerczanej wutrobu taf rad postuša. „Wšidmjatateje ho“, taf ho wšidmžom wola, „i wob- czežnyh putow Bozeho santonja, njewuczje sfoje dzeci niczo wo Bohu a njepowjedajeje starym niczo wo skhrytubiu, dha budza wšidmž lepšiji a sbozonijšiji a wo njelobu budze ho potom jeno hifceje w starych, sejoztunjenych snihach njetcho czitacz.“

Zeva postluhachje a mjelcjesche. To be ležny nadpad na czlowjea a jecho hłabe wobaranje.

2. Zeho podlezjenje.

Sdyz bdeje ho hadej poradžilo, pola Zevu wtru do Bozeho slowa a Boha hameho i pucaj smowowacz, be dobnj a Zeva be na runym puču i padej. Zona po- hłada, so bdeje schtom dobru i jedzi a luboynu na pohladanje a loschtny schtom, dokež mudryh czinjelche, a wša wot teho ploba a jedzičiche. Dzinje! Wona be ton schtom wšednje widžala a njebe niczo woshebie rjaneho na nim namataka. Wón njebe niczo hinajšchi hacz jadny drugi w sakhrodze. Njetto pat, sdyz be wera do Bozeho slowa a do Bohu wšata, widzi na nim na jene dobo hame krajojeze. Taf doho hacz ho schot Boha dzerzi, njewidzi won na nicim sa- katanym niczo rjaneho, ani na lube, taz blizkemu slubica, njedz by hifceje wjetšje bylo a won ham hifceje thubdži byl, ani na hrešahych loschdach, njedz bychu je ludzo jemu hifceje beše wusthwaliti. Wimi pat jemu wera do Boha, dha ja jecho woczji na wšedem sakanym wabzaju jognowcz lezi, jato by ho runje w sakanym najwjetšje sboze kwo- wato. A porom du ludzo a hbrabaj ja sakanym a padnu do hreča a hubjenjwa. A woni niz hani.

Zeva jedzičiche a da tež swojemu muzej wot njeho a wón jedzičiche. Kaf rucze tola hred wotolo ho pichima! Sdyz ho na wyhodič alpac soriwato hredha wot staly wudzezi, kula ho po horje dele a nawala na ho wulku sep, taz zyle wby sahubi a rosmjercze. Sdyz ho schitricza do leha czijnje, moje sa troiti cžaj zlyh lež w pšomjenjach stacz. Taf rosičerja ho hredh. Sdy bychmy, nekajti hredh widzo, ja nim schli a hladali, taf ton druhid sawjedze, a czi lašo druhid, a hdy bychmy wšed tele hredhi hromadje widzeli a t temu wšed to hubjenjow, taz i nich wothadja, bychmy je stžolemi wumrjecz dbrjelci. Hladaj- my ho, so njebychmy na hdnym dnju pscheb horu tajfik hrečow, taz hu i naschid hrečow pšidiche, stali! Kaf dzyli pscheb tajtu horu miz do ziwjenja pšidich.

Czlowjek, w přenim spytowanju podlezawšči, je pod mož funjercze pšichotol a je, sfoju njewinu slubiwšči, i paradija won dbrjal. Semjercz a hredh staj ho wot njeho t wšedem czlowjelam pscheczihczajatej a my hifceje dzjenja pod funjerczu a hrečom šejmy a prasčamy ho: Njeje nihdže jadny pučz wročzo do paradija? Džak budz Bohu, ton tu je. Wy spominachmy na muža, taz be wšed sfoje lamozenje shubił a ho teho dla rudzi. Njedz t temu schot stupi a jemu pomha, so ho lašo sbraba a jo w, so cžaj pšidindze, hdež lašo do sfojeho shubjeneho wob- hedsješawa — njedz tež hatke po wjele letah — počehnje, kaf ho jecho irudoba shubił a wón ho jašo wješeli, hdy by netko jecho pučz tež hifceje czežiji byl! Zajteho muža

mamy. W póſtnym czaſu wón ſ nowa k nam do najſhe-
go hubjenſtwa ſtupi a naſ ſa ruku pſchinnje a naſ do
preda wjedže, ſo bghamy po krótkim ſenſkim bédženju do
něhdy ſhubjenego paradija ſaſo pſchjichſi — jaſo brédſhine,
ale wobhnadžene džezji Wože. Tutón muž je naſh Knjez
Jeſuſ.

Zeſo džemy go džezek a niz go ſpytowarjež, kaž
Zeſa, dowierzi! Pſchji nim budžemy žiwi, hačz runje wu-
miejemy; pſchi nim budžetej naſhej woczi prawje motewre-
nej a my budžemy Bohu podobni w tym Božim raju,
hđžež niežo ſeſho njebudže, ale wſcho ſame dobre!

Hamjen.

K. w H.

Naſtup do póſtneho czaſa.

○ Ehbózniko, wój póſtny czaſ
Budž mojej duſhi ſwjatj;
Wſheſe Wožu hnadu je wón ſaſ
Mi k žohnowanju daty.

Th, Jeſu, ja mnje ſawowjeſhe
A wot ſmjerce ſy wumohl mie,
Njech žiwjenje či ſwječe.

Hđžj w ſwojich cđichđj hobjinač
Twój ſchđžj pſheb duſhu widžu,
Mi wóčſo pſtawa we hſjſach,
Ja hřeđi tamam, hižu.

Eſo ſ dſatom hori wutroba,
Hđžj ſpomina na Ehbóznika,
Kiz je ſo ja mnje podal.

Mje wulka luboſež pohnuwa,
Kiz ja mnje k ſmjerzi džezhe
A Boha ſo mnu wujedna,
Hđžj na mnje bñwmy bėdſhe.
Wmi, Jeſu, ja tu wutrobu,
Tu tebi nježu k woporu,
Wój ſy ja czaſ a wėcznoſež.

Getſemane a Woſgato,
Wój ſtej mi drohej mječe;
Tam wulki ſtož ſo ja mnje ſta,
Kiz k nježu wjedže wječe.

Duž moja duſha nutrna
Nėt k wyſleim tam pſchėbhuya
We ſwjatym póſtnym czaſu!

K. A. Fiedleſ.

Póſtny czaſ.

Mj džemy horje do Jeruſalema! Zoſe Knjeſowe ſkowno je
w tutym czaſu tež naſhe ſkowno. Mj mamy ſwojej woczi na
ſkryſtwa ſtoženej a widžimy, taſ je wón na puču do Jeruſalema,
taſ ſ woratim do njeſho ſtupa a tam ſwoju poſlebnju wječež
džerzi. Mj tam jeſo widžimy ſaſo ſ Jeruſalema hieč, pomatu,
pſchetož ſchđžj teži nad nim a na ſchđžj dyrbi ſam, hačz go jeſo
wotemjete cžeto do wowa poſtoži. Zeſo dia paſ je póſtny czaſ
ja naſ czaſ hłubotoſe želenja. Naſchi podožni herbižy wóžjo
wot ſo jaſa berje pſnali a ſu žyſy póſtny czaſ ja taſ mjenowanj
ſamtnjeny czaſ meſi. Wſchđn joſk bñwneho wjekeſa wu tón
czaſ mječak. Žodyn woaſ, žane ſwėtne wjekele njech cſchjiniu
pſchėbėwė. Wſchđžy bychu ſo nježelu domach džerželi a wječne

holžy bychu po wſy czaſajow ſ rjanym hłošom póſtne hčerluſche
ſpėwate. Na woſpadže bė widžek, ſo ſ ſkryſtuchom hovu cžerpi.
A ſpowjedzi a k Božanu bližu by w tutych nježelach kždy
pſchđžichot. Hđže je to wjoču něto ſ wulkeho džela woſtato? Dyrje
w naſchđj lubuch Eserdach ſu ſo wječeſhe džezhe tute dobre
waſchnja hſheče wuſchowate. Kwaſy w póſtnym czaſu nježu,
na reje Eserchi w tutym czaſu nježobđa a w delanach knjež
hſheče to jara rjane waſchnje, ſo ſo póſtne nježele wo wſy
wot cžeruchđj hłošow póſtne hčerluſche a poſhčerluſche ſpėwaju, a na
kemiſchenju widžimy wſhe žėnſte w žarowazej droſke. W tchđ
herbſchich woſbach paſ, hđžek herſta rėž hñje, tež wſchė tute
rjane waſchnja hovu hñjeja. Póſtny czaſ tam ſwoju woſebitoſež
ſhubjuje a ſo bėle a bėle wſchėm druſim nježelam runacž po-
čđina; jeno nad tymi ſhomi poſlebnimi nježelemi hſhečeſe ſwėtmy
aſon trochu wobarnowozu ruku džerzi. Kždy hſhečejan dyrbaſ
paſ ſam wot go runje te nježele, hđžek na ſkryſtuchowu cžer-
njowu křonu pſheb wóčzowaj, w cđiwoſež křobđžek. Zeſo je hebi
naſh Ehbóznik, kiz je ſa naſ wumječ, wo naſ tola woprawdže
ſaſtužit.

Prėdowanje,

na hčėzorowych narodninač džeržane a na žadanje jeſo
ſwėtnych poddanow naſheho luda woſjewenje.

[Kto poručajnoſi wſchđ. P.]

Teſt: 1. Žim. 2. 1—4.

(Eklučenje.)

Džakowac džemy ſo Bohu ſ ſlubimj wutrobu, kiz nam w na-
ſchim hčėzoru knježerja da, kotrđž naſchmu lubu w nėmſkej ſwėrje,
nėmſkej pilnoſežj a nėmſkej pobožnoſežj do prjebu ſwėčzi a kiz po
ſwojich wóžow poſohowanym waſchnju doſečejinjenje a cžekž
w tym pyta, prėni hčuzobnit ſwojeho luda bučž, a kiz k temu
ſwėtke a móž, troſež a wječeſeſež w Božim ſlawje pyta a namata.
Zo je Hohenzollernow waſchnje ſ dnjow prėnjeſo pruiſkeho kraja
hem. Zo bėdſhe ta najwobſchđža kaſeſa ja „ſtareho Žryžu“, kotre-
hož 200 lėtne narodniny ſmy pſheb maſo dnjeni ſwječziſi a kotre-
hož mjeno je woſebje ſ naſhej ſchleſyſkej provinczu njeſchodnje a
ſlawnje ſwojajana. W žiwjenje polnje prėžy a džeta hačž k poſle-
bnemu wudſheje je wón ſallad naſheje mozy wjeržebje ſatožit. A
w napoſladže ſwėta polneho mőžnyč njeprſchėželow je ſo wón
w najwječſhej nulſy a ſtrachojſi pſchėbėwawal ſ dowėrenjem na
ſtareho ſwojſkaria Nėmowu, bitowowobžerja w nježu. — A to
bėdſhe Hohenzollernow waſchnje na naſchim prėnim hčėzoru, kiz
hėmđžijſhe je ſwojimi paladinami naſch lud ſ njenabžitej wyſchotoſežj
ſlawy a mozy horjedowječ. Mž ſwojej ſoſkuzbje tón ponižny
knječek ſwój ſtuſt pſchđžipſchowate, ale wječejaju Wožeje hnady wón
ja to cžekž da, a ſwėtmy ſwojeje pſchđžipſchowatoſež hačž do ſmjerce
mėnjelſhe wón hſhečeſe na ſmjertnym kožu hebi niz czaſa popſchecž
hėček, ſprėžny bučž.

A hđžj něto dženaſa naſh hčėzor w ſwėrje to herbſtowo ſwo-
jich wóžow a naſheho wóžneho kraja cžekž a mėu, ſbože a berje-
mėče paſe a wobarnuje, haji a plaſuje, dſa woprujmj ja to dſat
Bohu, temu Knjejeje a paſtjryje naſhego žiwjenja, naſhego hčėzora
a naſhego luda. Zo je naſcha winowatoſež, naſcha poddauſa a
ſchėčejjanja pſchđžipſchowatoſež. „Zo je dobre a ſpobobne pſheb
Bohom, naſchim Ehbóznikom.“ Eſwjata 4. kaſeſi je hſhečeſe w mozy
a placžiwocſež. Kaž džėžj, kotrđž nana a macjeſ nječelcđa, ſwoje-
ho domu a žiwjenja ſbože hačž do 3. a 4. ſlawja ſchđžubnje ſoža,
taſ go njeſwėtny a njeſchodny lud heje ſam ſuđžj, cđini ho
Wožeje hnady a Wožeje žohnowanja nježobny a njeſe go ſam do
ſkaženja. — Duž „dajeſe hčėzorej, ſchđž je hčėzorowe“ po Knjeſo-
wej pſchđžini a „cžekžerje kraja“ po nopolmanaju Zapſchđtota! Wo-

bejbe pał wy, kiz seże wy kralowu fustiju w czejści nohyli, seże winojczy, jemu pomogacz, na derzejczy kralcistwa a nalszeho luda twaricz. Wsz seże jemu swemolocz psichabani. A nichto njeje wafk wot wafcheje psichabni wotwjalal. A jadyń tola noczyze wopaczny psichabani a psichabani bycz a rēcaż. Duż njepaprawojacej też bale ducha wōtczynseje lubofseje a kralowswemolocz, kotrejż stej w kōzy czaj nalszeho wōtżow a tunje nalszych herbichaj gmejnow fstawo a czejż bytoj.

Czemy pat, „so by w nalszym kraju czejż byditi“, potom „fchodnym też pōczytwje“, potom dajny psichaj wafko mēfina buchej pobazniocseje a czejżomoloczseje, wery a lubofseje, prawofseje a czjstoseje w nalszych gmejnach a swōjibach, towarofchnofczaj a towarofswach. Tak budżemy w fwerje Wōhu a fchōzery fchōzicy a pomogacz, ho fo fchurne mōhy morfotania a wōdżenia, sawiŕseje a bidżenia i duchom bohobojseje a bliżichylubofseje pryczjwōwja a jażny drobotno kamiej fchōwry w nēmskich krajinach i nowym blyżyczjom fajwōbōi.

Wojowaniski czaj je. Duż kōzy by w fwoje mēfno, do rzadu bitwifczaj abo na ftraż! Zow njejedna ho wo pfaczjijnu fchrychowanczōw, abo wo nēfotne pienjeżki abo frolaje dawow. Dwaj fwejnaj nopoladaj ho je fowu bēdżitaj. A to je ta prałchē: Czemy my fchczjēzjianski lud wostacz abo niz? Dyrbja Wōże frowo a jcho fajnje w pfaczjōwicy wofacz abo njetrjeba ho nichto wjozy po fchczjēzjianskej wērie a fa fchczjēzjianskimi wafchjēmi prałchēj a ho po nacz fkowacz? Ze Wōd, kotremuż hmy rachnowanje winojczy, a kiz pucze czlowietjo a lubow wōtżow, abo dyrbinij i fchupymy we fwojich wutrobach rjētnyż: Jadyń Wōd njeje? Staj człowiek a nalsz lud je fwojim derjemczōm a horjom na bejbe fowejze pofalajaj, abo mamy my nad nami Ebōżnita, kiz wumōzeje a pomog, wobarnuje a jōhnuje? — Haj, Ebōżnik je. Wōn je żywy a kņejzi! Wdy jcho najemy a fo jemu dowērijany a njehaniubijemy a njebojimy ho, fo i radofczō i njemu pōsnawacz. Tōn kņejz je nalsza nadżija a nalsz brōd. Fschēd njeho my frowofchjē je wafchē nadżiju kładżny fwoju prōfutu, modlitwu a fwoje dobropofchjēje: kņejze, budż jōhnuj, pomogaj a jōhnuj! Jōhnuj kņejzora a nalsz lud, pomogaj nam i pōsnaczū wēnōfseje, i fweitū wery a lubofseje, „ho bychymy pofojne a cziŕe żywjenje wjeleż mōhli we wafchej bohobojajnoŕseji a pōczytwofceji! Tēbi i fchwalbie a nam i czajnemu a wēcznemu fbowu pchēs Jēfom kņejzta, nalszeho Ebōżnita. Samjei.

—r.

Doża pomoz w nufy.

Do domu fchwalseho miŕchra Nlyczki bē nufa facchajnyta, niz jeno na krotki czaj, nē fōro ho fōalche, zo ŕenje wjozy dom njewopuľczjy. Miŕchtr pōczja fhorowaty bycz. Fchibiet njechafseje jcho wjozy prawje dzerzac, wuy jcho boleŕchēje, zo njemōzejseje frowo niczo wjozy dżelacz a fkonczēje dyrbēchēje zyle psichēczaj. Miŕchtrja bēchu do fhorownje domjeŕki, bōlcz bēchē czejto fchorwa. Jo njebōlcz drje ho fašo domoj wōrōczy, bēchē pat hīchēje jacz klaba. W fuchjēje a we wafchē hornacz bēchē wafcho prōfōne. Dżēczōm bechē runje pōfbedne dōrē fhlēba fōbu do ŕchule bala. Echto nēto? Nutsacz wō jstuwje miŕchtr bechēchē, dženŕa hubjenŕchī, dżyżi hdy prjedy. Wōn bēchē fpytal dżelacz, ale njemōzejchē. Zecho ruzy jemu klabej w flineje tejechējeje a pchēd nōm jchōfōrni, kotrejż bēchē fapōczal dżelacz a kiz bēchēje ho pchēd kōfōkim ftafajej. Echto dyrbēchēje to dżēfo dofōnjecz? Miŕchtrja fchōfōto fchōdny. Se fwojim mużom bebi njewēri rēczēcz; pchēd nōm ho bojechē, doleż bēchē ho tōn, pchēs njelboze fchōczēny, nalszy a hrubj fchōim. Wbōdych lubofseje a mēra bēchē, każ je to fuŕto, i fchōaftwom i domu wufchōf.

Miŕchtrja dżēchē do fuchjny a pfałofche jalōhnje. Bjeŕaf bēchē ju napominal, jo by dołh fapłaczjita. Wobfchōczē hēze chajchē faŕtaty najefski pienēs mēcz. Echto dja mēchēje w tajnim hubjenjēwje fapōczēcz? Nichto njechafseje ho nad njeje fchilicz. Dyrbēchēje ho i Wōhu wōlacz? Fuchjēchō bēchē wŕchaj to czjinka, ale jenne pchōjny bēchu njewuľchōchane wōfale. Nēto bē jej ta, jo ho frowo wufny njemōzejseje i Wōhu wōfale. Najradōhje by na wafchej wērie fadwēlowaka. Duż pat ho jej je ftyfneje wutrobny tola fašo to nutne fchōchjēnje wumoin: „kņejze, pomogaj mi, ja fōw wufnu!“ Tak nutnje njebē to też woprawdje. Na pucjowaniju i Wōrōfklawja do Lipka bēchē wōn do tuteho mēfita psichōfchō, bē ho tu na fwojeho nēduchōchō miŕchtra dopomnil a chajchē nēto wjechēcz, każ ho jemu wēchēje. Wōn bē wŕŕōdōn hnyty dla teho, fchōtoż tu fchōchēchēje a widżēchē, pchōtoż wōn bēchē tutu fwojōbu fchōzōwnu a jamōziju wopuľczjēŕ. Eŕŕhly jemu do wōczōw fchupacz, ale wōn ho ruze ŕbraba, pchēwēhōwofseje bebi tu wēż fhwili a dżēchē na to: „Miŕchtrja, hdyż je wam prawje, chūz i miŕchtrōm rēczēcz, hačz mi njechaj te fkatane wēzy fa njeho fchōtowacz dacz. Lipk mi njeczēfneje. Echto wo to, hdy bych tam nēchto pōfōdżō psichōfchōf.“

(Fschōchōdne fkonczēnje.)

Wŕchelake i bliska a i daloka.

— Biat, 15. maceho rōzta, ho fujes fuperintendenta Daŕfmann pchēs fnejja generalneho fuperintendentu Dr. Gaupia we Wōjerezacz ŕapofafa. Dopotbnja 3/10 hobż. ho mēchēczajnyj faŕtupjeryo na rabnej fhēzi fhoromadżicū, hōdżez by fujes generalny fuperintendent pchēs fnejja mēchēczajnoŕu Gaumann poftrōwjeny. kņejz generalny fuperintendent ho i pchēczjelnymi fłowami pōdżakow. Wōt jow fchajchē ho czaj do Wōzjeho doma, hōdżej mēchēchē fujes generalny fuperintendenta hnujazu pofalajany rēcz. Wōn i pchōpōfnawozymy fłowami na lubofcz Eserbow i Wōzemu domej pofala. Wōn kņejzej fuperintendentē Daŕfmannēj ŕapofafanjte pchōmo wafchawofseje pchēpōba. Jo tym mēchēchē fujes fuperintendent Daŕfmann fwoje nafupne prēdowanje. W ŕapofafanjtej rēczki fujes generalny fuperintendent też na njedofatak pofajō, jo wŕchaj nowy fujes fuperintendent herbŕeje rēczē mōzny njeje. To wŕchaj je dobre pchōpōfnacze, ale lēpje by byto, hdy by konfiftrōwio tule myŕl też pchēi wobfchōdżenju Wōjerezajstej fuperintendentury do ftafca ftejko, hōdżez bēchē tola loŕko mōzno, herbŕeŕchō duchownego tam pomōlacz.

„Pomogaj Wōb“ njeje jenoż pola kņejfow duchownych, ale też we wafchēch pŕchēdawajnych, „Eserb. Rowin“ na wŕchaj a w Wudyŕchjēnje doŕczaj. Na fchōtwōrēcz lēta pčazj wōn 40 pj., jenoŕkliwe czjizka ho fa 4 pj. pŕchēdawaju.

Sy-li spówał,
Pílnjo džélat,
Strowja čo
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny ja.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař wérny
Čerastwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džélat
Wšéadne dny;
Džéš pak swjaty,
Dušć daty,
Wotpođa ty.

Z njeboje mana,
Nječ éi křmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew ée
F.

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawo ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicisćichječni w Budyšinje a je tam fa šchtwórtlétmu přehéplatu 40 wj. dostac.

Reminiscere. Czech. 33, 7—9.

W blisťoseji Zendzělskeje leži rjana mała kupa. Přehed njej w morju wohladajšy wuolft swón, totřyz žolmy czurn-paju, so by wobnojo a w nozy kóždukow warnowal přehed móžnymi škalami, kiž ho tam w morju, wot wody pschifryte, namataju. Tež kóždizyzy našeho žiwjenja broža na morju tuteho šwěta tajfe stały, na kotřychž móže ho rošrafče, přejdy hačž šimj k brjohej wěčnowjeze pschisćli. Šak nušne je teho dla tež fa naš prawe wajchtarstwo! Š našeho džerňuškeho šłowa šhonimy, so je tu tajfe wajchtarstwo.

Wopomń, čłowške džěčžo, šwjate wajchtarstwo je na femi!

1. Šwjate wajchtarstwo je na femi. Njewohladaj to fa něšto hnadne, fa něšto, šchtóž šu čłowjetojo hebi wumyňšili a napravili, šchtóž teho dla wobkěžbowacž njetřebamy. A něto, ty čłowške džěčo, fa šym tebe fa wajchtarja postajil, praji tń Rnješ k šwojemu wotročžte. W tym dyrbešče doštojnosčž šwojejo šastojnišwa špónacž, teho dla jeho hladacž, njeđzěwajo na to, hačž čłowjetojo jeho šymala abo na jeho šwarja, teho dla dyrbešče lud na jeho kěžbowacž a na jeho šłowo. Raž čłowjedi žane napravjenje Bóže nještrasowane a šies ščłody šazpivacž njemóže, tak tež tuto wajchtarstwo niž. Kóždy dyrbi wšćat najpřibódy ham šwoj wajchtar byčž. To wachujče a modlče šo, je wšćitkim prajene. Raž je w ešćlnym ži-

wjenju kóždeho pschisťušnosčž, šo ham na šwoje kúblo a šwoje derěhjeze kěžbuje, tak dyrbi tež kóždy ham na šbože šwojeje dušče kěžbowacž. Ale dotěž je čžěto tak šłabe, dotěž čłowšet šo tak lošto šjebacž dawo wot leńnosče a žwoj špytomarja, dotěž w čžafnyh wješelach tak lošto š wocžow wušćizy, šchtóž je jemu fa wěčnosčž wužitne a móže jeho wěčnjeje wobšbožičž, teho dla je Bóh wajchtarstwo postajil w šwidneje šarocžiwjeje lubosčje fa dušče, so by je wobarnowal pschid škazenjom, š njeho wumohł, přejdy hačž je pošže. Dušče wumóž, to wšćat běšče wotpošlad jeho hnadreje rady, to wotpošlad wulkeho štuška škrjušćoweho, to wotpošlad našeho Bóha je wšćem, šchtóž fa naš a nad nami čžini, tež je šwojim wajchtarstwom. Ščto pomha wšćitno družje, ščto tež to naštranišče, hdy by tola ščončnjeje dušča šhubjena byla. Šłaj, lešarjo šo druždy š ščornym přezija a jemu bolosčeje našćinja, ale njepomhaju. Bóh njedha tajfe lešar byčž, kiž na duški džěla, so by ju šhubil, ale wšćitke wumohł. Teho dla dawo warnowacž, hdyž čže dušča wopacžiziu kroczel čžiničž, teho dla ju napominacž, hdyž je tajfu kroczel čžinika, so by šo wobrocžila, ju šoudžičž, hdyž w šćitónym španju leži a šo teho štoženja, kiž je na nju pschisćlo, došladacž njedha, teho dla jej wocžji wotewričž, hdyž w šrudnimy šaslepjenju widčez njedha, šchtóž je jej dobre abo šćitóno.

2. Ščto dha pak šu šłožobnižy a šastojnižy w tutym šwjatym wajchtarstwje? Wšćitizy. Ja šym tebe fa wajchtarja postajil štrastnemu domu, praji Bóh šwo-

jemu wotroczej. Tón dyrbjejsze tehdy swojey woźi wotewrjenej dżerziej nad Wożim ludom, so by wióžł, sčto czini, swojey wuśhi, so by slyšal, sčto Wož k temu praji, a swoj ród wotewrje, so by lud sšonił, sčto hu jeho skutki winoite pšehd tym slyšajum a sčto ma wot njeho dočatać. Tak je Wož netko fa tóždu swojich wošadow slyžobnikow ponolał, so bychu wošady warnowali, hdyž wióž, tak ho w nich czjełu slyži, lwitołć a lenjošć, temu sšnjeje slyžić, w nich pšchibera, cšlowite slyšow jim wozaj piacić, hač Wože slyšow, cšlowita hnada wozaj, hač za hnada, kotruž móža a dyrbja pola Woža namakać, w tutej cšajnosći ho wješela a na wježownicy nješpominaju. Ale tež fa tóždy dom, haj, fa tóždu dušchu je wajštartstwo poštajil. Nječjujjsche Rain jara derje, so dyrbjejsche swojeho bratra wajštart być? Tak dyrbjejsze, wy staršich, wachowac nad dušchemi swojich džeći, tak mandželiti mandželitemu, pšehceł pšehceleti, bratr bratrey a šotije šwerny wajštart być. Tak nješmėđa hošpobarjo a hošpoy šabyć, so hu tež slyžobni a slyžobnižy a dželaczerjo jim poruceni, so bychu ho šobu itaroli wo jich dušce a jich šobe. Škož Rain niz, tak njemėže ničto šamolwenje, kotrež ma fa drušeho šobu, jumu wot ho wotwalicj f tym prašenjom: šum dža fa swojeho bratra wajštart? Duž nješabudž ničto na to, tajte ma wajštartstwo —

3. ale tež niz na to, so dyrbi jeho f Wožim slyšowom hladać. „Dyž ty nešto slyšichšich f mojeho rta, dyrbichšich jich mojedla napominac.“ Žane dželto w šestim pomolanju ho tebi njerabji, hdyž prawe šredki nimoš; tak mošt cšlowječ mėnič, so mošt tuteho, wot Woža jemu dateho šastojitwa prawje hladać, hdyž sšnješ šam jemu nješkafala, sčto ma prajic. Žadny cšlowječ njemė šam wot šebje, sčto ma w ón cšinić a cšebóž ho wostajic, so by po wučju žiwjenja tšobžil, tóždu dyrbi ho prajšecj: sčto dyrbju cšinić, so bych mėžny žiwjenje herbował, tak mošt hjes Wožejo slyšow, tuteje šwėžy naščejny nošow, drušim to prawje prajic? Wo bychu jeho slyžobnižy jeno swoju mubrošć azyl f pšchypowjedac a wošadam jeno to prajic, sčtož woni šami fa sčtóbne a štrašne abo wužitne djerža, potom bychu wošady prawo mėle, hdy bychu ho wot tajšich cšlowjełow wotwobrocžife a prajile: sčto džećje, sčto možećje wy nam prajic? Ale dotelž a hdyž f Wožim slyšowom pšehd nje šupaju, cšinja derje na tym, so na jich slyšow ledžubja. Hewał njebychu tutych cšlowišich slyžobnikow, ale Woža šameho šazpivake. W jeho mjenje warnuja, na jeho pšchifastnju napominaju, hdyž Wože džeći wozžebža cšinić, sčtož jich Wótž šebi wot nich žada, na jeho pšchifastnju špofaju, hdyž šu nješpšludne Wože džeći, na jeho pšchifastnju pošajuju, tak dyrbja ho Wože sšnjeje ščepšlivože do Wožeje wole namakać.

4. A tajte maju se šwotaje, wulke šwėrnjoće cšinić, pšchetóž to je šwotaje, wot Woža šameho jim porucenje šastojitwo. Tón by hubjenu slyžobnik byl, kiž njeby dšył wuwjeicj, sčtož je jeho sšnješ jemu pšchifastaj, nježžiwajo na to, sčtož czi f temu praja, kotrymž swojeho sšnješja wolu šewi. Tak šo šwėrni roiomni staršich fa tym njepraščejja, hač šo jich džećow lubi, sčtož šebi wot nich žadaju, ale cšinja, sčtož fa džećo fa dobre djerža a Wóh wot nich žada. Tak nješmėđa ho slyžobnižy Wožejo slyšow fa tym prašecj, sčto wošady abo czi, f kotrymž maju rėćecj, rad slyšča, ale sčto Wož jim pšech swojey

slyšow pšchifaja. Nathan njeje šo krala Davita, Šeliš njeje šo krala Ahaba, Jan njeje šo krala Herodasža bojal Wėrnosć šu wšajžny rėćeli, Wožu wolu pšchypowjedali. Tež džešča šu hiščeje šwėrni wajštartjo, wo kotrychž Žejajšowje slyšow njeplaćji: nėme pšy hu, kiž ščžowtoć njemėža, šu leni, leža a špja radži. Čzeži je šud, kiž dže Wož jumu na tajšich wajštartow pšchijecj, kiž nješy šwojeho šastojitwa hladałi. Džyž ja f hjesbóžnemu rjektu: ty hjesbóžny dyrbichšimjerce wumrjeć, a ty jemu to njeprajichš, so by šo hjesbóžny napominacj dał wot swojeho šeho wučja, dža budje drje hjesbóžny swojeye hjesbóžnoćje bla wumrjeć, ale jeho trej dšy ja wot twojeje ruki žadać. Graw naš nadpadnje, hdyž Židow w žaššnym šakšepjenju slyšchimy wolać: jeho trej pšchidž na naš a na naše džeći. Ale nješwėrny wajštart, kiž njewarnuje, nješapomina, nješhofa, hdyž by to dyrbjal — sčto cšini hinashe, hač šo trej tyh, kiž šu jemu poruceni, na ho pšchijecje? Nješšmilny šud budje jumu wjele tyhž staršich, hošpobarjow a hošpoyow trjećicj. Žiž džeći, slyžobni a wučžobnižy budža jich jumu pšehd Wožom wotšorćecj: my šebmy hiščeje mlobži, wėričajmy, so je dobre, sčtož nam staršich prajaju, šmy jeno wšchelle dželca nawukli, ale wo twojeje cšejci šmy malo slyšcheli, wo wučju f šobžnoćji hiščeje mjenje. Šotom dželca nješwėrni wajštartjo hjes šamolwenja. — Ale njeh tež tóždy pošhlada, so by tuto wot Woža wuštajene wajštartstwo a jeho slyžobnikow nješazpivak, hdyž swoju wuwotatoć cšinja, hewak tež wón žaneho šamolwenja nješmėje, ale budje swojeje ščjeće bla wumrjeć, a ty, šwėrny wajštartjo, šy swoju dušchu wumohš. Dajeć šebi prajicj, wy džeći, wot swojich staršich, wy slyžobni, wot swojich šnjow, wy mandželjy, wot mandželšich, wy wošady, wot slyžobnikow Wožejo slyšow, sčtož maju woni jafo wot Woža wam poštajeny wajštart prajicj, hewak nješyščejje jich, ale Woža šazpivali a šami šwotaj, so by ho pšchijebšli. Šchtož na nich pošhlada, na teho pšchidže škrjuššowwa ša naš pšchelata krej, so by naš wučšicžija a wjedla f šwėrnemu wajštartcej wšchėž cšlowjełow. Šamjen.

W. w H. W.

Na pošny čas.

(1600.)

Džal tebi, sšnjeje Žejšo,
So do šimjerce šy podak šo
A šy pšech swoju drohu krej
Wšchėž w hėchach jatych doobš hej.

Ty wėrny Wóh a cšlowječ šy;
Dla twojeje matry prošumy;
Aš, w našim šyflu troščtaji naš
A f wėčnaji šimjerce wumóž šaš.

Šlicz ruku nam me micošji,
Kiž pšehd hėčdom naš pošhlani,
So ščepšlivi me horju šmy,
Wėr w twojich ranach nam šamy.

To potom budži naššim,
So wuwšchčeni nješšimy tu;
So budželca šwėrni pšeh naš štać
A f nješšam nam dopomhacj.

Šurij Wóšł.

Zehnjo jako wumóžnik.

Ma jara starej zyrteji we Westfalstej je horčak we swištach zehnjo, do kamjenja wudypnane, wudžec. Ščto ma to rěčac? Stari ludžo wo tym tole powjedaju.

Wschizitjerja bčhu w jeho korbje hačp žob tšchju horje rěchajmli, a wón bě runje swojej strachnje džeło započak. Duž ho křaty rostochy, a wón do htabiny padny. Nunje tam pať, hžez padny, bě mjes kamjeniji je ščakobow něščto mřobnych selency trawicřtow wuróřko. Te bčhe wozwa, hž pasyt je stablom na poiwu wroželch, wuhladata a ho wot stabla dželka, so by te žmječelca rucje swošćišćipaka. Nunje w tym wołomitu, hžez schizitjerje dele lečelje, tam wona sa trawicřtami lowjelje, tať so wón niž na kamjenje, ale na wozwu padny a hčbi ani najmjeniču ščakobu nješčini. Ma mješje ho wón šwab a stany, štrawy a čřty; ale ta wozwa rozmješena na kamjenjach morwa lejelje. Dotež bčhe jenu wona je swojej hmyrczju žiwjenje hjęzřota, wón s džatownoščje jejne žnawjo wuštojnje do kamjenja wudypa a tón kamjen horčak žob tšchju samurjowa.

Ščto by pšči tym na Wože zehnjo, hž je w swojim wumječom tež nam žiwjenje wudobřto, njeřpominat!

Cřin pokutu!

Swj. Jana 3, 3.

Ty warnujelch, o Šbóžniko,
Wje w tymle šrubnym čřahu;
Ty džyelch, so ł tebi wróčju ho
A hřeščenia ho pařu;

Ty napominatelch ł potuče
A so ho hladam wěřtoščje,
Dóžj hřičelje čřař je hnady.

Ty nachzelch moje škaženje,
Ty džyelch, so hych był žny;
Duž pšchob hujženjom warnuje
Wje twój hřb hřičelšny.

Ach, husto na njón njeđřiwach,
Šso hmwětnym myřlam wudželč dach;
Mł tajki njeđřal wodaj!

Kať husto se šlowom hny mi
Ty dawak dobru radu
A mje po swojej hmitnoščji
Šsy wutrochnyč džyř padu!

Čaj, wřchubže twój hřb hřičelš čě,
Kať moja duřcha derje wě;
Ja wutrobu pať štwjerdščj.

Duž hřošč, so šteju na štraji
A hmyrcž mje nješčelšřiwato;
Džyž špať pať žima duřchu mi,
Wubž mi ta hmitnošč data,
Šo Woži Dnyh ju šrubžj šoř
Ša jeiny hot na wěčny šwař,
Džez nawožeji ju čřata!

K. A. Fiedlef.

Wjeřpřodny šigow.

(Lut. 13, 6—9.)

Wěřje w šymje, hdyž Šchowščj čřelka do lěša dželče, drjewo puřchjelč. Tutón muž bčhe dotal w hřeščach žny, na Wože šlowo njeřořluchajče a ho wo šbóžnošč swojeje duřje njeřtarašče.

Zyrkej sa njeho njeb, biblisa tež niž; forčřma bě jeho zyrkej, ščarty bčhu jeho biblisa. Wbš bčhe jemu wobžmón mandželřu dať, ta jeho hmwětno napominajelch, Woša njeřabjelč, ale to bě wěřjo wobarmo. Dženja wón do lěša dželče; tam hčbi ščtom, hž džyřelje puřchjelč, wuhladata a pjeřelč wot jeho korjenjom wotkopa. Hžom ho je hekeru šahanjelch — duž jemu tamne šlowo s biblisa do hmyřlow šajelč: „Porubaj jón! ščto wón semju šabžewa?“ Š džezřožyč lět bčhe jemu tuto šlowo w pomjatu wolaťo.

Šelera jemu s rufow wupadny; wón njemóželče hřinat, wón dychjelče hčbi na tute šlowa myřlicž, „Ščto“, tať hčbi myřjelče, „hdy by dženja w njeřelchewo tebi wobřamkujene bylo: Porubaj jón! ščto wón semju šabžewa? Kať džyř ł wošřacž, hdy by dyrčjal wo hmyřim žiwjenju famolowjenje dačž?“ Žakohny štyř jeho pšchewa; jeho w lěšu wjazy njecřeljelče, wón dychjelče domoj. Ma mješje da hčbi wot swojeje mandželřelje biblisa pobačž a to šlowo Lut. 13, 7 wučajtač, kotřez bčhe jemu kať na wobemaj šokomaj wóřty mješč, a pšchewje ho, hačž ho roščelřati duřcha a duch, tež šelče a mořhu. Čaj, tu štejelče to wótre šlowo: Porubaj jón! ščto wón semju šabžewa?“ Šola wón tež hčedowaze šlowa čřitajče: „Nnječ, wostaj jón hřičelch to lěto, hačž jón wotřopom a pořnaju, hdy by wón džyř pšchjnjelč; jeli so njeřchjnjelče, dha potom jón porubaj.“ Mžojničho hřičelč, hačž tamne hřoženje, jeho tute hnadne šlowa šajachu, tať so je hřylami wroščelče: „Čaj, Nnječ, wostaj mje hřičelče to lěto!“ a Wbš je jeho wřbřitow wušřelchaj. Wón hwoju lořfomhřitnošč wotpořaji a žyle nowe žiwjenje šapočja.

F.

Křit wčřajelje mačzerje swojemu hmynej.

Wčřajel mačž tebi to wěřje — mačž, kotřaz je w Šbóžniku hřwój měr namařata, kotřaz šbóžna a wjeřelja hmyrczi napřchelšowo dže s křótleho hřeřčimneho pobjožniřtwa, so by tam wčřajel šbóžna pola swojeho Šbóžnika byla! Ženož jene mi wutrobu čřelku čřini, mój luby drohi hyno, budžemoj ho junu tam šako wohřabacž?

Šwěrnej nanowej wóčži tebe něřto wjazy hladačž njemóžetel, dotež dychelch won do hřwěta, do hčebóžneho hřwěta, w kotřmž šawježenje, hřečž s šelčel swojeje ruzp ja tobu wuřchelřewa. Želi so tebi hřbžina špytowanja pšchjndže, hčbi na hwoju wčřajel mačž pomyřł a prořč Šbóžnika, to džyř tebi štabemu je swojeje hmwěrnej luboščju ł bolel štejelč a ty wěřelče dobudželch. Dyrčel-li pať ho pobjumyč, njeřabwěluj: temu Nnječel je ta jena šabřudžena wozwa tať wařna, so te džewjelč a džewjelčdžebacž w puřčřinje wostaji a tu jenu šabřudžemu pyta, a kať ho wjeřeli, hdyž je ju namařata!

Nunjež je hřubina hřečha jara hřubota, lubošč a hnada hmwěrneho Šbóžnika, kotřž tebe s wjeřelch dylł mačzernej luboščju lubuje, šlej hřičelče wjele móžniřelje a hřubelch. Džyž hř hřuboto padnyř a ho teho šajelch, potom prořch wo swojeje čřičelje komorzy: „Nnječ, hmit ho nade mnu!“ A njeřchelřat prořhč, donjž twojta wutroba mēra namařata njeje a ty hčbi teho wěřty njeřyř, so je wón tebi wodať. Mój horzolubowany hyno, ja tebie najwutrobnijřho prořču: Njeřapřel niřdy swojeho Woša a swojeho Šbóžnika! Ach, kařta je to hřubjena wařka, kotřaz ho swojeho njeřelřelcho trala hařbuje. Šy-li w towarřtwe hčebóžnyč, hžez teho Nnječa hanja, njewoj ho, jeho šlawnje wuřnacž a potom šhwataj přjelč s tajčeho towarřtwa.

Wój luby hyno, ačž, kať jara by ty hwoju mačž šweřelł, hdy by ty wušćenje w swojeje biblisa čřitaj: w Wožim šlowe mozy nabudželch, toždemu špytowanju hřwěta napřchelšowo štwicž. Wože šlowo ma džitnow móž, čřitaj hčže ranje šlaw je šwotaleho piřma a Wože žohnowanje budže tebe žyly džel pšchewobželč

Mój luby synu, twoja macz cze prochy, njesabudz ho modlicz, w modleniu namalafaj zwinjenje w tym knjeju; i chotj ho njemodli, je daloko wot Szobnita. — We wjachc jennifich naleznioščadz wo brocz ho na swojeho nana, wón wostanje pšchezo twój najlěpšiji pšcheczel, ty hy jeho jenicke sbože na tutym swěckje, wón tebie ženje njewopušćiši. Chěželch! knjejuowy kručobnik bycz — ale ja to tebi zyle pšchewostajam — ho tola ju prjedy prawju, pšchetoz wono je czeže powołanje, to dychja najprjedy pošlednje schricziti horobocze f wutroby won a poniznosč dychi nuta. Tón knjes praji: „Schtólž chje mój wučobnik bycz, tón wmi mi swoj schjiz na ho.“ Sduž ja swětnej czežu pypač, nješju jeho knučobnik. — Njesajpimaj šhubych a niščik, tón knjes je pšchichol f šhubim a lubjenym. Pomnyš! hebi na šhubeho Lazaruša, kotryž běšče tu lazpenju — ale tam krašny!

Sduž pšcheczelny pšchecziwo káždemu, njepowjedaj wjele, pšchetoz jajtš mže wjele škeho nacžinicž.

Něto boženje, mój luby synu, žohnowanje twojeje tebie horzobowawazeje macerje njech tebie pšchewobža pšches w področnitiwo a hduž ju swojeje wočji samkneju, w to tym knjeju wušnješic, budžemoj hebi tam horčadž f wušlanjom napšchecziwo šwatač a potom hmoj wěčžnje, wěčžnje hjednocženaj!

Škhowaj hebi tón list swoje žiwje dny a hduž jón tež hujto nječtichč, wimi jón, hduž budžesadž w nudy a šubobje, wón budže tebie štajnje pošhlnječ.

Tón knjes požohuj tebie a šwaruj tebie! Šamjeň.
Twoja hwierna macz.

Boža pomoz w nudy.

(Štónčenjenje.)

„Ach Wylemje“, wotmolwi jemu miščtrca, „my wšchal czi žanje miby njemodli dač, a tež ničjo f jědži, pšchetoz my žoneho šhčlča wjazy w domje niamam.“ „Nječžinče hebi“, troščtrowašče ju mloženz, tebo dla žanje štaročje; ja bym Wšam a Wšachemu manžobčelstemu f prjedawšćich lět hiščče wjele džata winojiti sa wšchu icščerpiwoščje a lubošč, kiž staj mi wopofafatoj. Dajtaj mi hpytač, maty džel tuteho džata woinječ.“ Miščtrca hebi hysšojtej wočji trějšče. Šetowa mlodeho rjeniješćitajšeho zej taž nječjeste hujti do wušchowo kličadžu a jej běšče, kaž by Wšh kam tuteho mloženzja jim fa wumžerja da domu pošlaf.

Š miščtrom bē ho Wylem dōryh šrečal, a hduž miščtrca do jstwu stupi, widželče hjižom Wylema fa blidom pšched šhčleicžanej; tutu hežjo dželadž, so by šfaneja wobuce dokonaj. Miščtrc pšched nim we swojim štōlzu heđšejče, kiž bēšče Wylem f blidu donjeł a tak štaji, žo mželče šhory wječny mloženzja w jeho džele wobfđewowadž. „Wušelče hebi“, riejny Wylem, „fo bym hiščče Wšach wučobny, taž něbdu, a njepšchčlabažje mi ničjo a prajče, hduž něščto prawje njecžinjju. Šhory miščtrc ho pošmewotny — haj woprambže — wón ho pošmewotny — miščtrca to widželče. To njebe na nim bolšo wjazy widžata. „Macze“, miščtrc pšcheczelnje rjeňny, „pomnyš! hebi jeno, Wylem chje pola naš wofiač a fa mnye dželadž, doniz njemōžny kam šapo dželadž. Nj pšelacija a bydenje mōžemoj něto tež šapčadžič, pšchetoz wón je mi swoje nalutowanje pjenješy dak a je prjedy wroččo njerodži, hač ho nam šabo lěpje njepōdžje.“

„Tež to hiščče!“ miščtrca wuwota a jeho hujta fa rifu šapšhija. Tón paŋ njehašče wo žanym džaku ničjo wjedčej a mēnejče, jo je jemu luboš, fo je swoje nalutowanje pjenješy swojemu štaremu miščtrcej dak a jemu f nimi f nudy wuponał, hač so by je dychbal na nalutowačinjju donječ. „Ty mašy“, miščtrca rjeňny, „wutrobu cziřtu a rjanu taž škoto. Wšh czi to junu šapčaji.“

Šchewski paŋ njehašče wo žanym džaku ničjo wjedčej. Wšchato wo hwojim mēnjenju jeno to cžinjelče, f cžemuž jeho wutroba wabjelče.

Něto ho tež dželčje je šchewštim špšcheczelstwu. Wone bōryč cžujadžu, so bē ho f nim šbože do domu wročšija. Nan wjazy njehšwarjelče, macz wjazy njepšalafče, wšcho bē wjele rješčjo. N hduž bē prjenje wobucje hotowe a šabo pjenješy do domu pšhčič- džechu, dža bē w domje šabo prjedawče šože.

Šchewski je tam blějški cžaj wostal. Miščtrc šabo wotšhori. Nša bē dom wopušćičita. Wšh bēšče tola šabo pomhaj.

Koždy je swojeho šboža kowat.

Wš Warlinje na je šchewšči hujšy škerczma, kotrečž wobhđezet — něbhy zyle šhuby hōlž — bē pšches pilnoščje a šlutniwoičž f něčžemu pšchichol. Šako mloženz bēšče, prjedy hač bē ho do Warlina šchajny, něščto lēt na wšach pola jara bohateho bura fa pohončja hnužji. Wšobšhioč bē potom w Warlinje f jamoženju pšchichol. W blisťošči jeho škerczmy je tak mjenowany „asyl“ fa tajšic, kiž žanje hošpody nimaju. W tutych ahyłach wšobhy kluščji cžopje stwy, něščto f jědži a bruce šastanaje na šhwiltu namalaju a něščti berčejmšpleni Warlinšy mēšččženjo w tutych wušlaf- wadž na porjad šhabaju a štajnje i nišč jebny we wušlafnje pšch- bywa, hduž je na nim rjad.

Kaš mēšelče tutu šhūžu prjedy našpomnjeny škerczmač. Kaš ho wón štōžj, hduž něto mjes tymi prošchrejemi, kiž bēchu wječor pšchichji, fa jenu nōž wo hošpody prošhčy, hwojche něhduščeho šnješa, bohateho bura, zyle šedrejehcho wušłada. „Mōj Wōžo“, wuwota wón, „kēže dža to Wšh woprambže? Kaš dža je pšchichčto, fo šče Wšh hem pšchichšij?“

Najprjedy chyššče, ho hańhuj, něhduščy bur pšched hwojim něhduščim pohončom kam ho šapreč. Sduž paŋ jemu do jeho špranawcu, mliniščelče-polneju wočžow pohłada, počža płatač a wupowjeda jemu wšcho. Ša šharami bē počal pšhijmacz. Pšchi tym bē ho do pičja dak. Dželo wo šatomžebje. Zač bē f šory dele šeto, hač bē štōncžnje hwoje lubšo pšchewadž a f njeho šabo hotowy prošchč cžahnyč dychbal. „Tji dny“, tak hwoju šrudnu pomjeleč wofamšny, „hjižom w Warlinje wofolo šubžu, hjes jěže, hjes hošpody, bjeje wšelče nadžje na rješčšje hny. Duž hujm ho štōncžnje wšchōn wošłabjeny do tuteho ahyła šchujatal, fo bych tola šabo tas něščto pošel a w nozy taž cžlowječ wotow- počmny.“

Škerczmač, wšchōn hujty pšches telko wjele njehšōža, hwojehcho prjedawšćeho knjeja šhoy domoj wša a jeho hujtu pšchi lošhim domjazim džele wobšhōwa, hač bu fa njeho šabo dele štarane.

Koždy hebi kam hwoj dom twari a tež — pobtorča.

Wšchelake f bliska a f daloka.

— Prjenje heršike kēmjenje w Dražžanach šimje ho njedželu Łätare, a chžyli to lubi Ššerčja tym hwojim w Dražžanach a wofolnoščji f prwajom cžaju šewčjo, so mohli ho na to pšchihoto- wadž, Wōžu šhūžu w macšetnej rčči wupytadž.

— Wraška wuščmoleč je ho wošhūšhija, pšchihotowatni na jeminar (priparambže) we Wōjerezach šabo šaičadž. Duž ho nowa rjadowujaju jutry wjazy njeladžo f žani mloženzjojo ho wjazy njepšchšiwotom. Ša dwē lěče potom zyla pšchihotowatnja šandže. To je jara wobšarowadž, dofełž ho nabžjadny, so pšches tute pšchihotowatinjju ho po něčim šabo fa našče heršike šhule heršby wučerjo wuwuadža.

Sy-li spěwał,
Přlnjo džěłat,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócný
Napój mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spář méřny
Čerastwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłat
Wiědnje dnaj;
Džěł pak swjatr,
Duś daty,
Wotpośó ty.

Z njebjes mana,
Nječ dźi k hmanu
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Přez Bóh pada,
Wokřow ós F.

Šsersbške njedžělske łopjeno.

Wudawa šo łóđu hobotu w Šsmolerjez knižničnejstěni w Dudyšćinje a je tam ja šchwěrtelětnu pšchedplatu 40 pj. doštać.

Okuli.

Prěd. Salom. 7, 3—5.

Njane, škote napišma na wulkich thěžach, ja wšcho móžne šwětne šradowanje a šwješćenje we wulkich městach natwarjenych, nam praja, ščto móžesć tam šlyhćesć a widžesć a wužiwać. A šašo napišma na družich thěžach nam praja, šo šo woni tam škaraja ša šhorych a čerwpjazych, ale nišče w žangym měšće njeby žanu thěžu nabesćot, kotraž by to napišmo měła: thěžja žalofćenja. To drje pať teho dla niž, dokeľž móže łóžba thěžja, hđžesć woni pšched tróćim hišćesć wješeli a šhožowni w hromadže běču, po malej škwili hižom bweć thěžja thowanja a žalofćenja, pšchetóž do wječora móže drje hinal bweć, haćž rano běšće. Duž njetrjebaja šo thěžje š tym napišmom: thěžja žalofćenja hatte wošebje natwarjeć, pšchetóž jač je tam hižom došć na šwěće. Wšćat wěmjo, šo je pšches jereho čłowjeka hřeć do šwěta pšćijšćoľ a šmjerjeć pšches hřeć, a tať je šmjerjeć a horejo a hubejstwo na wšćitkič čłowjekow šo pšćezćižćećo, dokeľž šu wšćitaj šhřešćili, a š tym je žyly šwěť šo šćžiniť mošć rjez jena thěžja žalofćenja. Derje pať tym, kotřž na tutym šwěće jako w thěžji žalofćenja šwoje hřeći poňnaja a nad nimi žaruja a žadonje maju, šo bychu jim šhryšća dla hřeći wodate byće. Łojaj pať trošćtujja šo teź radži w tej thěžji žalofćenja, kotraž nam w tutym čašu šašo šwoje durje wotewri, to je w žyršwi, šo bychu špominali na tón wulki wopor, kotřž

je šhryšćuš pšćinješć na našće hřeći, pšchetóž pšćes njeho čhzeny tola šbóžni bweć. Duž nam teź wješćiž wužit pšćinješe, šo w tutym šwjatym poňnym čašu thožđimy do thěžje žalofćenja haćž do thěžje šradowanja, a duž šo prašćamaj,

1. ščto dža namakamy w thěžji žarowanja, a
2. ščto dža namakamy w thěžji šradowanja?

W thěžji žarowanja namakamy a widžimy kónž wšćěch ludži, kaťž nam to předať Salomon praji š tymi šłowami: šepje je, do thěžje žalofćenja thožđić, dužli do šwinje thěžje, pšchetóž w tamnej je kónž wšćěch ludži, a živy wosmjje to k wutrobje. Čšćelny a šwětrny čłowjek drje njethožđi rady do thěžje, hđžesć woni wšćakaja a žaruja, ale radži tam, hđžesć woni šo šmjeja a šwojeho žiwjenja šo šwješćeluja a du šćajnje š pućža temu wšćemju, ščtož jeho na šmjerjeć a row dopomina. Wón šo šmjeruje š tym, šo šrudnym šawostajenym na šwontowne wosćajnje š listom šwoje džěłbowće wopotaže, jeno š njetrjeba šam do žarowanjšeho doma hić, ale š tym pšćinješe šo wón šam wo to žohnowanje, kotřž móžesć teź š thěžje žalofćenja šobu wšćaz, wo to žohnowanje, šo widži tam kónž wšćěch ludži a wopomina, šo teź šam wumjerjeć durbci a šo móže teź jeho žiwjenje dokonjane bweć po malej škwili.

Še tón njebocžićšć, kotřž bwa do žarowanjšeho doma dženny, mlody hólž abo mloda hólža, dža durbimy tola tam k wutrobje bracć, šo teź mlodošć a šrowošć pšćed šmjerću njestwaruju, ale šo móže teź mlody čłowjek we šwojich najšćepšćich lětach šmjerće rubješćtmo bweć ša mašu

chwili. Wszech tón niebożyci, kotremuzj poślednju cześć wopotasachmy, bohaty a światło na dobo nabramny cziłowjeł, kiz mjejsche swoje najwjetkche wjebele jeno na pjenjelach, dha dyrbymy tola tam k wutrobie bracz, so tón najbohatkchi wot wszechgo swojeho wulkeho bohactwa a samozjenja niczo njemóże sobu wpać, křiba swjetnu drařtu a wulke wo-
byhlenje, mjenuizy łachcz. Wszech niebożyci, pschi kotrehoż łachczu stelahmy, cziłcze swietny cziłowjeł, kiz niczo nje-
stajelche, křiba swoje seniske powołanje a swietne swjebelenje, kiz mjejsche drje też hiłchcze wschelale prjódktwalczja na
pschichodny czař, dha tola tam wużachmy, so je tola jara
njewiřta tuta semja, na kotreż chyzkche tamny po swojej
myřli hiłchcze wjele lét pschebymacz a swojeho žiwjenja
řo wjebelicz. Někdy bęche řebi bohaty knjes jara rjany
dom natwarit a swonta a swiřta najkřařniřho wuhotowal,
a jato jón nęto swojim pscheczelam pokojowajche a řo jich
woprascha, łak řo jim tutón dom łubi, dha wschak wużiti
jeho pokřwalichu, ale jedyn dzejsche k njemu: Ty pak řy
tola cziłcze łapomni, te durje łatwaricz, s kotrymiz budza
też tebie won njelęz po dolęjezj abo malej řhwili. Duż
njelapomni tola ženie, so wumrzęczj dyrbymy a so na tym
řiwęczje wobstojneho męřta nimamy, wchgo jene, hacz mōżemy
tudy bydlęz w rjany domje abo w žarowanřim domje
widzjęz kōzj wřitlich ludzi. Duż je nam wužitne, haj
wužitniřche, řo řhōżimuz też do žarowanřeho doma hacz
do doma řradowanja.

Ś węřtořcu njedhamy niřomu wobaracz, řo swojeho
żiwjenja wjebelicz, pschetoż řōdzy je radichu wjebelęz hacz
řrubny. Ś węřtořcu pschęchemy řōd demu wjele wjeřela
w jeho domje a řiwōřbje řa wutrobu a žiwjenje, ale to
dyrbimy tola też wopomnięz, řo dyrbymy řo wjebelicz na
prawe wasřnje. Kōdze wjeřele, kotreż wużimamy, dyrbi
nam tola woschewjenje, natwarjenje, pořbylnjenje na nowe
džękanie a prōgowanje pschijnjelęz, niz pak puřtu hłowu,
prōřbnu mōřdniczku, womařane řiwedomnje. Na řōdze
swjebelenje dyrbymy teho knjeřa też pschęcz, łak wużob-
niřy jeho nędy pschjadachu na Kananejřki łwař. To pak
njeje tola prawe swjebelenje, hđęz womi w nozacz ředzo
jeno pija a hraja po tym hęřle: Žedymy a pijamy, pschetoż
juřje řmy my morwi! To tola njeręta, žiwjenje wużimacz,
hđyż je cziłowjeł wot žadosęche picza a hračza abo wot
nęłajřteje druřje žadosęche łak łapřkajaty, řo je jemu wchgo
jene, hacz žona a džęczj nřsu czerpa a do hūbjenřwa
pschindu abo niz jeno, řo mōže wōn swoju žadosęz řpotojęz,
to pak njeręta, žiwjenje wużimacz, ale jeno druřim a řam
řebi řa helu cziłcz. W pschędawschich łetach hrajeřche też
bohaty knjes, kiz bę hōjom wřchitke swoje pjenjelę pschębrał,
s żyřmy pjenjelami dale, hacz runęz jeho jeničkle džęczo
na řmjeręz řhore w hōłcjenju zuřeho męřta leželche. Duż
pschistupi k njemu řlūżobnik s tamnego hōłczenja a pschi-
řhepta jemu: waleche džęczo mřeje. Za hnydom pschindu,
wotmolwi nam a hrajeřche dale. Džęczo pak wobohe mjes
řlūżobnik a praji jeho manđelřtej, kotreż tam też
hrajeřche: waleche džęczo mřeje! Za hnydom pschindu,
wotmolwi woina a hrajeřche dale. Džęczo pak wobohe mjes
tym wuřny a żyř knjes řo starasche hiłchczę, řo by to
džęczo řchęřczjanizy řkowane byřo, pschetoż starčej
bęřkaj wchgo pschębrałoi, a da też hiłchczę řchiz stajęz
na row s tym nawiřmow: Wōj nan a moja macz wo-
puřschęžitaj nje, ale tōn knjes řo po mni hōrje hjerje.
Duż drje wjetkchi wužitł mamy řa łaschu duřny, řhōdžęz
do řęže žalōczęnja hacz do řęže řiwęnego řradowanja a
swjebelenja. Hamjen.

Boze džęci w řrubdobje.

(Gottes liebe Kinder 2c.)

Wōb: Węř, moja křařnosęz —

Boze łube džęci
Křhōza, żufe w řiwęczj,
Wōrne řrubdobj;
W łak hjes staroicze
Džęja do wchęřej łōłęze
Njendre hromaby!
Łud ach wriję, řwēt puřty je;
Knjeře, džw je mitełęz twōja!
Wuđ też wōmoz moja.

So byđ męř mořł dořacz,
Dyrbiřch bięz a řhōřacz
Moju wutrobu;
Wōřchty wotajene,
Śwęęe njewidżene
Křhōłōłęz řeburę;
Nadřija mi paba wřcha,
W řo w moich hęřchach řyřchczę,
Śmil řo na mni, Křyřchczę!

Hđęcha budu cziłacz,
Hđyż bđę jemu řęłacz;
Śtuř pschęd Wōj řwōł!
Śkembjowal řym hnybu,
Nřsto pschichōł k pabu,
Duż mam wulłi dořł.
Knjeře, hłaj, mje njewořtaj
Śwōjim njepřchęczelam k řmęczu
W mje wōmoz ł hęřęu.

Śłōłęz wobęřidżene,
Křhōmbdy nacziżene
Nōchajł pschizpicz mi.
Pschęs twōj řchiz ja jeno
W pschęs twōje mjeno
Pschindu k męrowi.
Womhaj wřchak mi, Knjeře, łak,
So ja twōju křařnosęz Wōju
Znu řhwalicz mōžu.

Haj, ty radosęz moja,
Wużiciz tuta twōja,
Śchtoż cę njęczęciř.
Wōj ty dyrbiřch dawacz,
Hęwal, řo mořł ławacz,
Śwēt mje njępuřchęzi.
Njeř, łak ty, řym řwęřlęny,
Dha řhu řhęřłajł swjebelenja
Śpęwacz do řłōnczenja.

San Křilan,

wę swojim czařu sarał w Kłezacz,

+ 1886 jato duřowmy řębřęte kolonije w Tęřagu.

Dwojaka węra.

Žęnbřęřti duřowmy bu nędy k řonje powołamy, kotreż bę
we wulkei řyřkroskij. Hđyż bęche na jeine řychgowanje řhwili
pořkřacz, wōn woprawdżitu pschicziřnu jeineje wulkeje řrubdobj
řpōřna. „Łuba žona“, wōn k njej praji, „ja wuđnu, mōj mamoj

wjchaku wëru. Wojska ðo na to ðlowo „czinić“ klozuje, ja pat ðo ðlowa „cziniene“ dzeržu. S teho teŝ trudoba waŝajeje nutroby wuŝhadza. Wdy ðo pŝeço jeno praŝedceje: Sçto dbruju czinić, so budy ðiwuju woinu ŝarłacziła a ðiwuje hrëchi wotbyla, so budy ðebi hnadneho Woŝa a wëstoŝeŝ ŝbõznoŝce dobyta. Za pat ðo wŝchëdnie wjebetu, so je wŝchitno hiŝom cziniene a so ŝtej moja wina a hrëch wotenoŝatej — i ŝwuju mojscho Sçbõznika, na hõrzy Solgata pŝelatej, so je mi ŝbõznoŝce dobyta a so mam jenoŝ ja- pŝchimmycz, ŝchõž je ja mnje cziniene. To mi wŝepetoŝe dawna pŝchi nadbõchowanju ŝpytowariow a mõi, wŝcho ŝpytowanie pŝe- woinycz. A dzerce wy mër a wëstoŝeŝ ŝboža dozpicz, dbyrëceje ðewiczoŝto „czinić“ puŝchëzic a to ðlowo „cziniene“ ŝapŝchimmycz jako wëŝny jaloŝ! ŝwojscho ŝboža. Ze ðlowa na tu ŝomu hłuboki ŝaciŝiczeŝ czinjadu. Tõn Anjeŝ je ŝpõzci, so moŝeŝceje we wërjeje to wulle ðlowo „cziniene, doŝonjena“ ŝapŝchimmycz a ðo i nim pŝeço wŝeŝe wiçory ŝnutŝkowneho niemëra pŝeçedobycz, haç ŝbõžna wëstoŝeŝ wõdcaŝa hrëçow a dÛczëŝatwa Woŝeho ŝ njebeŝkim troŝ- tom ŝpŝchitnu wutrobu napjelni a tõn mër do njeje ŝacŝahny, kotrz ðwët ani dacž ani wŝacž niemõže.

Kŝichž mandjeŝtwa.

Hdyž pŝeçed wõtaŝ dwaj ŝlubjenaj
Eŝej dÛtaj prajic ŝbõžne „hoj“ —
Eso i wŝyŝchichž ŝtronow jandŝel bliŝi;
Tõn je ŝchlewjerjom pŝichŝitny
Dar njebeŝki ma we ruzy,
Kŝiž Wõb ŝam i njebja bele niŝi.

Ťlej ŝchlewjeç tõn dar ŝrywazy,
Kaŝ lubõuje wõn ŝebjeny
Ze i rõžemi a ŝiljenmi!
A hdyž jõn jandŝel wõŝbõžnje,
Dha noŝce wõczõ wuŝhlabnje,
So w rõžach ŝchizž wõn njeŝe i ŝeni.

Wõj lubaj pola wõtaŝarja,
Sçho mënita, ŝo ŝnamjenja
Tõn ŝchizž, taŝ wŝchëdnie wuŝenõwamy?
Tõn ŝchizž, drohoj ŝlubjenaj,
Kŝiž w luboŝci ŝo horitaj;
Tõn ŝchizž je wamaž ŝhotowamy!

O wjedŝtaj, wo ŝichž mandjeŝtwa
Wŝeçe waju hrëchi moricz ma;
Wõn buçhu wamaž ŝwjeçicž ŝmëje.
Duž wŝmitaj tõn dar njebeŝki;
Wŝchaf w radoŝci a wŝchnojŝci
Wëç Wožni wamaž i njecho ŝeŝje!

K. A. Fiedlef.

Moje žiwjenje ŝy, ŝhryŝceŝe, ŝmjerçz je moje dobyceje!

W małym mëŝtaçtu bliŝko ruŝkeje mjelji bëçeje ŝtary židowŝi leŝat žny, dobyç czeŝkõmny çlowjeç, kotrzž ðaneje pŝõny nje- lutowajche, ŝwojich ŝlubnych ŝhorych wõpytowacz, haçž runjež dbyrëceje ŝi wjeŝcha darto lëkõwacz. Tëpo dla bëçeje wŝchudŝe jara lubowany a wŝchizžy wjele do njeho dÛeržachu. — Tautõn leŝat w pŝeçëçelnym wõŝhõdŝe i młõdym ewangelŝkim duchõwõnym tamneho mëŝtaçta ŝeŝeje, a i nim ho wõrëçõwõwaŝe wo wŝchla- ŝich wëdomõwõnych praŝchenjach, teŝ wo ŝchëçëçijaniŝej wuŝbije, wõt ŝotrež wõn njebë njebõdŝtjeny wõŝtaŝ, ale tola haçž i wërjenju

do Sçyna Woŝeho a Wumõžnita ŝwëta ŝo hiŝeçeje njebë pŝe- cziŝchëçat. —

Tu ho raŝ wjeçor zple poŝdŝe wo durje duchõwneho ŝepaŝe: „Anjeŝ doŝtor dÛa praŝeçe, ŝo bŝchëçe jeho bytydom wõpytali“, reŝaŝeje wõtmoŝjenje. Njeŝako pŝeçekwõtawõn bëçeje tõn duchõwõny, jako jeho ŝtary pŝeçeŝe, ŝi widõmije czeŝpõzyje we tožu leŝeje, wo to praŝeçeje, ŝo çhÛy jeho hiŝeçeje tutu nõž ŝchëçicž, wõn je i polneho pëmuŝëdëçenja hotowy, ŝchëçëçijaniŝtu wëru pŝichëçe, A nëto wõn tãem je wõdŝimaniõm poŝluçhazemu duchõwõnemu ŝlëdowazy podawł powjedaŝe:

Wŝeçed neŝtõrny dÛejmi pŝchi ŝhorotožu ŝtareje, braŝcõnjeje maczeŝki ŝtejac, kotrzž hiŝom wõt nëçho lët ŝem cÛasto wõpytaju. Za wiðzacž, so i njeje te kõnzej ŝwata a troçhu ŝtruchy ja ŝpŝtach ju na jeje ho bliŝazu ŝmjerçz pŝichõwõwacz. Ale mëŝto teho ŝo ho wõna, kaŝ ðebi wuŝhlaç, naŝrõža, dÛa ho jeine lube ŝtare wõbëçežo w ŝbõžnej radoŝci ŝwëçejeŝe a jeiny rõt bëçeje poŝny dÛawõwanja a ŝwõalenja; wŝjeçelena wõna wuŝkaŝe: „Moje žiwjenje ŝy, ŝhryŝceŝe, ŝmjerçz je moje dobyceje!“

Wõtõm wõna moju ruŝtu ŝapŝchimmyczŝi ðo mi na hnõzaje waŝchnje ja wŝchitnu luboŝeç dÛawõwaŝe, kotrzž bëç jej wõpõlaŝaf a mje praŝeçeje, ŝo budy jeinje, ŝchõž mo wõna wõtaŝaŝe, jeinu ŝtary bibliju wõt njeje i ðebi wŝaf. Na druhe ranje bëçeje mõj pŝeni ŝhõd do bonu teje ŝtareje a ja namaŝaf, kaŝ bëç wõczõlaŝ; wõna bëçeje w nõzy wumjeçla. A kaŝa ŝbõžnoŝe, radoŝeç a ŝpõzo- noŝeç na tym wutrubŝenym wõbëçiu wõtõpõçõwõwaŝeje. Sawaŝeje wëra, kotraž taŝ kaŝ tuby, ŝrõžete a hroju ŝmjerçz pŝewõwõycz ŝamõže, dbyrbi ta prawõa byçe. Nariju poŝlednje wõrëçõwõwanje mi hiŝeçeje do wuça klinczeŝeje a ja czinjad, kaŝ bëç tej žõnje ŝlubit a cÛitach w tej mi wõt njeje dõrjenjeje bibliji. Sçho ja tam namaŝaf, ŝo i mojeje pŝõŝimny wiðziçe, ja cÛuju, ŝo doŝho wõzaju žny byç nimam a çhÛy rad jako ŝchëçëçijan domõj biç.“

Temu duchõwõnemu ho radŝi, hiŝeçeje w tej ðamej nõzy nëto- trych jako ŝwëdõm wutpõbõçe, a pŝeçed nimi tõn ŝtary žid ŝwoje ŝchëçëçijaniŝte wuŝnaczeje wõtõpõçõž, na kotrzž moŝeçeje ho wuŝchëçicž. Kaŝ bëçeje ŝacŝuwaŝ, taŝ ho dõpjelni; jenož hiŝeçeje mało dÛow a wõn teŝ ŝmëðžiljeç i lëpŝchemu žiwjerju ŝaŝç, wõdcaŝe ŝwojich hrëçow a ŝbõžneho horjeŝtaçja wëŝty.

Tež dbyrëjeje ta pobõžna maczeŝka tõn ŝrëbł w Woŝej ruzy byçe, tutu buçhu dobyçe, kotraž kaŝ wŝchizž, kotriž teho Anjeŝa njeŝanju, ŝwoje žiwjenje doŝho do bojuŝci ŝmjerçzeje je wõtõczõžnja byç dbyrëca. Žejne ŝbõžne wumjeçeje bëçeje jeinemu ŝtaremu dobraczejeç pŝocãt wõweho žiwjenja, ŝo moŝeçeje teŝ wõn ŝwojeç wõczž ŝanðëçicž i tym wjeçetym dobywaŝim wuŝnacõm: „Moje žiwjenje ŝy, ŝhryŝceŝe, ŝmjerçz je moje dobyceje!“

M.

Gethemane.

Wjeje wŝchëmi ŝwõatymi mëŝtõmi na ŝemi je drje i czeŝta žane, ŝiž by komu ŝwjeçicžije byto, haçž ŝahroba Gethemane pŝchi wõljiowje horje. Tu reŝa: Wuŝuj ho ŝwoje cÛrije, pŝeçõž tõn kra, na kotrymž ŝtejiŝch, je ŝwõata ŝema. W Gethemane to bë, hðeçž Jeŝuŝ tu nõž do ŝwojscho czeŝpõjenja na ŝemi kleczeŝeje a ŝo i Wõhom bëdžëje w czeŝkim bëdženju, kotrehož hłubõtoŝeç ny niðby dorõfõmizç niemõžemny. A jako ŝo je ŝmjerçju bëdžëje, bë jeho põt jako ŝrawõne krepki, te padachu bele na ŝemju. Nëçtõry je w ŝpŝhneje hoðžinje namuŝnyk ja nim te taŝ jara czeŝke ðlowa prajic: Niž moja wõla, ale twõja wõla ŝo ŝtañ!

Te wrota, ŝiž i Jeruŝalema i ranju wjedu, reŝaju „Sçeçëpa- nowo wrota“. Wŝeçed nimi ho hiŝeçëje dÛenja to mëŝto poŝa- juje, hðeçž du Sçeçëçpan, tõn pŝeni ŝrawõny ŝwëbł, kamjenjo- wany. Wõndžëçeje je Sçeçëçpanõwymi wrotami i mëŝta, dÛa cÛe kamjenjoŝiti a jara naŝty buçž ja nëŝtore mjëniçhny bele do

Ridronowego doła dowjedže. Wo tutym puczju džešće Zesuf je swojimi wuczobnikami tu nóg do swojeho schyžowanja, hdyž bęšće prjedy s nimi jutrowne jehnjo jědt a Wože wotkasanje wo-
stajl. „Hdyž bęšću hwalobno křesćelich wupřewali, wuabžedžu woni na wostlowo šocu“. Wo wustim mošćiznu pšeherožičich tu rěčku a stejich na to pšehed wostlowej horn, kiz je runje tu jara nahlta. K prawizy teji mała sabrodla, wobžeje 100 lóžsji doha a ščěrowta, kiz je i wostleji kamjenitej murju wobbrodžena. To pał je „sahroda Gethsemane“. Sasupiwich j burczkami do njeje, dha wo woprabnje wjanej sabrodže stejich, kotruž jebnu mnich j wustlej lubošćizny hlada. Mjane rjadni, na kotrychž róže, rebea, lemwoje a passifionte kwěti rostu, je wón sadžil a wón rad tóždemu wopyta-
rzej mały richel f dopomnjeću da, roshněma pał wo loho, hdyž čže hebi ičho kiam kwětow nalchěšipacž. Šachdom prašarich wostlowozow stej i sabrodže a tóždu je na 4 tóžce tokyti. Hacz ju to hjičće je f hame ščotny, pod kotrymiz je wo Křtystich mobil? Sara stare ku a něto dobžerže. Wotolo nič ku murje stafe, wo byčju ho to ščotny na nje sepjerate a ho njeros-
pacžite. Tež ku jělejni plót wotolo nič ščajahni, so njebychu putnizy a wopytowarjo ščotamno hažoži wustlawomali a fěbrali. Tu potajim je něhdy nalčž Ebožni! kšezal a ho mobil, tu je ščěrowat a štylstriny byč. Tu je zpycho hweita hřeč na swojej wutrobje njěč a ho bėdžil a prožbe: Wój Wóže, jeli možno, njěč sń hřeč wote minje prjěč dže! Tu ju jeho wuczobnizy špali. Zudach jeho pšeheražil a eji wozajz ku jeho tu jimali a jeho hwiataje ruzy wuwajafal.

Haj, hwiata senja, kiz je teho widžata čžerpicž, kotrehož budže zgył hwět junu widžecž pšičińcž je hwiatymi jandželemi!

Rhumsčtine byrgle.

Wšed dochtimi, dochtimi lětami bė něhdy jara wustojny młoby byrglawozaz žiwu. Tón bėšće hjižom wote byrglow twaric, a poslebdnje bėchu pšičejo sažo šepiče byžli pšehedšabžaze. Napohled pšičežele natwar, te bėchu tak Rhumsčtine, so hame wot ho hracž šapoczachy, hdyž hłubienaj do zyrčnje sasupiwichaj, nab kotrymajž měječje luby Wóh swoje špobobanje.

Zato bėšće tele pšičežele šhotowil, wobhladowajče ho mjes dšowstami kraja, wustolil hebi najpobožničju a najpěnlušču a dn hwičj tnaž wuhotowacž.

Zato pał j njewjesta zyrčwiny prob pšehstupi a snaczi a pšehčeljo w dochtim čžahu hšedowachy, tóždu wěnačal w ruzy abo w kneflowej džežje, bė jeho wutroba polna hordeje myšle. Wón hebi njemypšičeje ani na swoju njewjesta ani na Wóha, ale jeno na to, so ho jemu ničto runacž njemóže, kat wustojny mištr tola je, a kat budža jeho ludžo wobbžimacž, hdyž byrgle hame wot ho hracž šapocznu.

Zat něto je swojej wjanej njewjesta do Wožejo domu sasupil — ale pšičežele wostachu něme. To hebi jich twažki mištrje jara f wutrobje wa, pšichetž wón měječje we swojej hordej myšli sa to, wo móže jeno njewjesta wina byč, a so jemu šwěrna njeje. Žyly džen žaneho hšowčžta f nje njepowěčža, w nozy pał štrabžu swoje brėmjěščo hwiata a ju wopuščje.

Hdyž bė wjele stow mil daloto pučžowat, sawosta ščowčnje w žylym kraju, hdyž jeho ničto njewjesta a ničto ho za nim njepačičeje. Tam bė čžiče žiwu a wofamocženy na wšče džežacž lět. Potom jeho njemypajny štyl po dominjne šapichja a po wopuščenej njewječje. Pšičejo sažo dyrčelje hebi na to pomnyhčž, kat pobožna a lubojna je byla a kat njepělnje je ju wopuščje. Hdyž bė doho dočč wšcho móžne čžimil, so by swoje

žebjenje potčočžil, wobsamta, ho wrččicž a ju wo wobacze pro-
hycž. Džen a nóg pučžowalče, so jemu nošy wšchomifčaje, a čžim bóle ho f dominjne bšičečje, čžim móžničje bė jeho žebjenje a čžim wješćia jeho štyl, hacž budže drje sažo tat lubošćizna a pšehčelna f njemu, kaž w čžaju, hdyž bė hjičće jeho njewjesta. Ščowčnje mađala wěže swojeho wotzneho města we hlónju ho bšowstacž widželče.

Zato pał j wrotami do města sasupil, setka jeho pšehowješćil čžah. Sa katčžom wulla šyla ludji džežje, kotiz jara pšachdu. „Wóho dha džečje pohřebacž, lubi ludžo, so tat pšalacze?“

„To je ta rzana mandželsta tamneho mištrja, kotruž je nam našče pšičežele twaric; tón je ju tat ščotnje wopuščječil. Wóna je nam wšchm tat wjele dobroty a lubošče wopolašata, to čžemny ju sa to w zyrčni pohřebacž.“

Zato to sasupila, njewotmolwi žaneho hšowčžta, ale džežje čžičje, f pokšilene hłowu pšaji katčžca a pompačje jón njěč. Nlchž jeho njepšćina. Dolež ju jeho pšehzo ščowacž a pšalacž hšyhadny, njemolečje jeho žadny, pšichetž woni hebi pomnyhčju: To je tež wěče jeby wot tny wjele hšudych, kotrymž je semjeta tat wjele dobroty čžinila.

Zat čžah f zyrčni dšibže, a jako noščerjo prob pšehstuwichy, šapoczachy pšičežele hame wot ho hracž, kat kraňje, kaž hjičće něčto žane byrgle njewje kšičecž hšyhad. Woni katčž wotkaf wostat štajich, a twarž pšičeželow ho čžičje f podlamfemu ščol-
wej pšičelny a požžadajče na hšohy, kiz pšehzo móžničjo pšiči-
bjerata, kat móžnje, so zyrčje we wšchčh murajaz rěčelje. Wóčžy ho jemu šandželšćite, pšichetž wón bė wot daloteho pučža šprowny. Ale wutroba ho jemu wjelečje, dolež wješćičje, so je jemu Wóh wotat, a jako poslebdni byrglowy šynk wustlincž, padže morwy f jemi. Duž ludžo čžělo hšychdu, a hdyž bėchu ho dohlabali, ičho to, wotewiřču katčž a položych jeho f njewječje. A hdyž katčž wotelo šamčny, pučžachy pšičežele hšičče junčecž žale junjo kšičecž. Potom wotšičnychdu a njewje ženje wjazaj hame wot ho šaklincžale.

K.

Wšelake f bliska a f daloka.

Š Džadžan. Sažo ho nam hěršite kšemjenje blizji. Pšič-
chobnu njebžel Łatara, te je 17. mēza, čžemny ho, dali Wóh, pšičipokdnju 1/212 hodž, w hšyžnje zyrčni šenč a to niz jenož Šserbio f Džadžan, ale tež f dalsčjeje wostliny. Pšėrowanje imje wobčž nalčžich hěršičich kšemjenow, f šarac Domajšča f Wubelstz, špownebnu wučebu pał f duchowny Zenč f Klamjeřta. Lubi Šserbio, pšičińdžny, hdyž ho burje hšičenje zyrčnje ja naš wotewerje, pšičińdžny wšdizny, f bliska a f dalota! Wotšrotimy wšče šadžěni! Wšewirnimy je f krutej wolu! Šeridžny ho niz jeno snaczi šari, hšewni wopytowarjo a pšehčeljo Wožejo hšowa, ale tež naš młoby lů! Wopyt na nalčžich kšemjach njěmė wotewěracž, ale dyrč pšichěracž. Nšujumy šdalenyč! Šapofimy škewim! Pšehčeprowčujumy wšchitřč! Pšatimy šamotnyč a pšich-
njebny jim powječje wo Wožej hšyžje! Wročimy štrabžyč, kiz wěrje ho wotrzelja a macšejnje rěče ho hšabija.

Pšotny čžah hwiččimny něł. Njebželcu lo fa naš ščido Wožejo wotkasanja kraj. Hdyž hjičče domach bėchmy, džečmy šajnje w poštnym čžahu f hwiataje šprowježli. Čžimny tu tež tat! Nšow-
rčžuliz ščyřta poslebdnju profrowu: „To čžičje f mojemu wopom-
njenju!“ šazpita. Tych špownebny je wšchubže a tež mjes nami pšehzo njemje! Š Šserbio, lubi Šserbio, šawotawitny lud wěrny a hšewy a nakožny hebi drože hšedki Wožeje hšwab!

Sy-li spówał,
Plinje džáat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróony
Nápoj móony
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf móony
Čerastwość da.

Njeh ty spówał,
Swérny džáat
Wádné dny;
Ość pak swjaty,
Duś daty,
Wotpośń ty.

Z njobes mana,
Njeh ćí kmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će

F.

Šerbske njedźelske lopjeno.

Wubawa ho kóždy hobotu w Šsmolerjez knižiciskichceni w Budyšinje a je tam ša šchtwórtlětnu přichěplatu 40 pj. doštač.

Litara.

Psalm 23.

„Litara — Wjeleće ho!“ napomina naš džehniska njeběła přejdź hwjateho póstneho cšaha, kiz čje nam Jezusowe četwjenje wopomináč dač a š tym naš tola runje wot wšeho wjeběła wotdžerjeć. Kajtje wjeběła drje hu tu měnjene? Wty mamy ho wjeběleć nad wěštoćžu, šo je Boža lubošć a huada š nami, nad wumóženjom wšes Jezusa, nad našej ščesćijanjet wěru.

Sajna, wjeběła mēra ho tež w tym šlowje wuprāja: „Tón knjes je mój pastyr!“ To je nam derje znate hłowu. Hač runje w našim cšahu žane štabdo se hwojom pastyrjom wjazy njemóžim, dha tutón wobraš je hwjateho pishma derje znajemy. W štarym cšahu bě pastyrštwu jara wážne a polne šamolwjenja. Pola a pastwišćeža njeběchu šidčje roždželene a wěšte wobdžerštwu, ale tón bě bohaty, kiz mějšeće wulle štabdo; to mějadu pastyrjo hladáč a šaktáč a wobarnowáč. To njebě lohke, bě wjele bóle šamo štrastne. Na to Jezus poštajne: „Tón dobry pastyr wostaji hwoje žiwjenje ša wozny. Najaty pak, a kiz pastyr njeje a tež wozny jeho njejšu, hdyž widži, šo wjele dže, dha wopušćej wón wozny a četnje, a wjele špogada a rospřódži wozny.“ Davit bě šam w mladošćej š pastyrjom. Wón derje wjeđeće, šcho je dobry pastyr hódny. Wón bě ho š njedowěđom a š lawom wo hwoje hejnata běđžil. Šdyž nēk wšoh, šchož bě we hwojtu žiwjenju šponil, do tuteho šlowa wobšamnje: „Tón knjes je mój

pastyr“, dha je to wušnaće jeho wulleho njekhabžeho dowěrjenja na Boha, kiz je jeho kóždy cšah hnadnje wobžil hač na tón wyšoki šthodžet, na šotrymž škónčnje štejše; dha je to jeho wěruwujnaće.

Kaž Davit, tak tež wěrzyž ščesćijan pod wjebeštwu wušnaćom šteji: „Tón knjes je mój pastyr!“ Wón hme ho wjebeleć jeho lubošneho šastarania a wóđenja; jeho šylnego šaktitona a jeho šbóžneho towaštwa, šotřez hač do wěčnosće traje.

Selene luči a čerštwu woda, kiz hu štabdo ša pizu a wotščewjenje date, hu najrjebny wóroš ša te dary, š šotrymž Bóh tych hwojich čelnje šastara; ša jebž a piće, haj ša wšidito, šchož š žiwnošćej a potrebnosćej čěla štwiča; potom pak tež ša to, šat tón knjes hśód a lačnosć duše štaja: „Wón wotšćewi moju dušu!“

Štajnje je Davit hwoj wěđedny ščěb mēk. Me hdyž bě ho pšchěhřěšćil, dha tež žaneho mēra njemžešće šat dohko, hač hēbi wěšty njebě, šo je Bóh jemu hnadnje jeho pšchěštwjenje wodał. Jeho duška žada hēbi Boha: „Božo, buđž mi hnadny po hwojej dobroćej a šabuš moje hēdži po hwojej wullej šmilnoćej.“ A jeho duška ho wotšćewi: „Derje temu, šotremuž pšchěštwjenje je špudččene, šotremuž hēdž je pšchitryšo.“

Nam je ho Jezus ša dobroho pastyrja šjewil a š tym nanajrješcho tutón psalm Davitowy wukładował. Nēk je ša šelena luča ša naš to polo, na šotřez je wón naš do-wěđil, mjenuju ščesćijaniska špřetj je wěđedni lubšami Božeje huady a lubošćej; nēk je naša čerštwu woda

węz śmirzej pśchepodachu. Tón ho męhazy dohko przógowafce, jo by njepraweho bohacza pohmat, temu hłademu hwoj dohł sapraczyc. Ale wśho jego przógowanie bę podarmo. Słóncznje temu śmirzej ničo njewułu, hacz tón pośledni hręđł nafóżyć. Wón hebi tu węg na wśchę bokł pśchemyłłi; jeho hwojłni pod hylkami wotrabowachu, wón pał żabyń druhj wupuzę njewidźelche, ale hebi pśchęd durjemi teho bohacza i mjezojm žiwjenje wa. Włeka na tamnym bogatym poleckje a hmirzeta wina leżelche, tak fo tutón hwoju njeprawdu hpořna, potuku cšimjelche a hwoj dohł i danju hacz na pośledni pienjeźł sapraczi.

Sdyž my tole cšitam, hebi wśchizy na teho myślimy, kiz je dla nafelcje winy na Golgatha do hmirzej schof. S tamneho indielche pobanota pał wđizimy, jo teź pobanjo nęchto wo tym wjeřba, jo ma ho ja cšlowife hręđi jedyn prawy śmirz abo wujednat woprowac. Wdyž je iđh pśchęs tajke myśle na předowanje miřonawo wo Křtyřtuřa a na hieřefizjanřtu wřewu pśchizotowaf.

Prawa hwoobodnořć.

„Je-li to wař Ssyn wuřwobodni, dha teje prawje hwoobodni“ (Zana 8, 36), tole krařne hłubjenje naidcheho Sžóznika płażi wśchřřim, kotřiz pod pśichom hřeřha ta hwooboda hežba a tule hwooboda pola njeho pŕtaju, kiz je pśchęfanat wśchęđ hwojafow. Woni dyrzba hřonice, jo wón hręđi wodawo; woni maju wśchędnje i njeho nowu mōz czerpacz ja będenje i hřeřchom a i dohowanju. A hdyž teź heba cšaj žiwjenje traje, dha teź dohwanje i Zefiřom, Ssynom Wozym. A tole wuřwobodjenje wot mozy hřeřha je jeno tón jedyn boł teje hwoobody, kotraz pola Wozeho Ssyna namafamy. Wón nać wuřwobodno, jo hęchym w jeho krařelřnowe žiwi byli a jemu hřuzili, jo mohli w Wozim domje bęđelci być, kotřez maju hřednocęřřitwo i Wžózom, dofelž nař Zefuř pśch wśchę; nafelcje hřabowci jato nać saręznik nowy, kiz je hwojei prawdobnořć ja nać hřotuwuje. Zał wón hředřnitam meřto woprocęnje węřłofelcje, kotřez nař do ŕkaźnja pśchimjelche, wjeřelofelž w pśchizhadže i Wozej wótznaj wutrobie dawo, kotraz buđe dořonjana, hdyž wón hwojoh đw węř i wđizjenje powjeře. Wozchymy my wśchizy tule hwoobodnořć pola njeho pŕtać?

v.

Śmęrowanje czeřkđk myřlow.

Enaty jendělřli duchowny Spurgeon (wupraz: Spwěřchřn) wđizelche mjes hwojimi pŕhucharjami teź kōzdu njebželu žónřtu, kiz pśchę jara řadne woblićo cšimjelche a na kotraz, kaž ho hřafelcje, žane trořetne hłowu ŕačizelciza njecšimjelche. Duž hebi rař jejne byđto potafelc ba a ju w nim wopŕta. Wđon ju naberidže, jo we hwojei drje hřubobnej, ale cšelji řwizizy řchjelcje a mejelcje wśchęd hřobu bibliju na blidje wotřerjenu ležo. Wona beřelcje nad jeho wupytom jara hwojelcena, pocza pał tola bōřny řařo ŕamylcena być, řchęřowac a řlonac. „Ač, ja wřafat“, tak řalofelcjelche, „žaneje nabđije niman; ja drje hřym tola fo młobe lęta bōle hřeřřikta, hacz bę trjeba, a moje hřeđi řu wjeřelche, hacz jo mohłe ho mi wōdad.“

Spurgeon ho ja jejmni hřeřkami wobhōnjowafelche, na cšōz drje wona wśhelte powjebafelche, ničo pał, řchtoz by nęchto wjeřelche było. Kōz bę wđizelc, bę wona czeřkđk myřlow a teź na cšelc cšęřpřoza, tak fo ho jej nęřto na wśchō kaž pśchęs řařurjenu řchřelřnu hřabafelc a jo ho jej wśchō: Wdy, ŕubžo, wona hama a jejne hřeđi hřeřelche řdachu hacz byću.

Szonjem duchowny wjeđelcjelche kōřy, řal te węzy řtejadu, a jo i tym ničo wuřznim njebh, hdy by je řchřuchami trořchotowac pŕtał. Duž druhj, na přenje pohłabanje trořhu bđwmy pŕeč nariřu.

„Ale cšeho dla halle w biblij řhřakelcje,“ pŕařelcjelche ho ju wón, „hdyž jejmym hłowam tola njewerelcje?“

„Wona je tola moje najbōřelcje řubte,“ žónřta wotmolwi, „a mi ho kaž Dawidaj bę, kiz řpęna: Ddy by twōj řařon mōj trořet njebh, bych dawno řahimł we hwojim hřubjenju.“

„A te mřđi teź hieřelcje hřobelcje?“ pŕařelcjelche ho Spurgeon dale, teho bych ho na wařim mjeřelcje teź wotajřł, pśchetož Wdy ho tola do wōřabdy wēřazgud hama wōzaj njelcizelc.“

„Ale to by tola řařonje było, hdy bych wōzaj te mřđi hřobelciz njepřelcwi?“ wotmolwi wona wřdja nafřowelc.“

„A młoblic ho drje teź hieřelcje pśchęřelcna njelcizelc?“ wobhōnjowafelche ho duchowny dale.

„O řal hysto a řal nutřje! Wdy řam to najłepje wēř! Wona będelche.“

„Wēřelcje řchto?“ Spurgeon na to řetny, wśho wafelche řpęwanje, cšitanje a řemřchřobđenje řam tola ničo njepomaha. řa cšiz řam 100 hřiwnow dacz — a pśchř tym wón 100-hřiwnow pśchęd nju na hřido položi — je-li jo mi hřubielcje, jo pśchřobđenje młoblenia, řemřchřobđjenja a cšitanja w biblij wotajřelc. Dha macze i teje řpęje węzy i najjmjeřca nęřajři wuřřiz.“

„Ale, řnjeř duchowny,“ ta žónřta wřdja wōřbōřjena pořtany, „řal mōželcje hebi tola tajke nęchto wote mje žadac? Te by tola řelcfo, hwoju duřhu ja pienjelcy pśchędadz!“

„Dha nęřto hama wđizelc“, Spurgeon będelche, řhutnje na nju hřabajo, „řal hebi tajke nęchto wafelcje a jo na řbōznomy hwojeje buđelche hieřelcje dawno njewelcizelc. A nęřto wopomacze to jene: Wō męř plawow jo cšert njepřazuje; wśchę Wafelcje cšelc myřle pał ničo dale njęřhu hacz nabęřhanja řeho njewelcizelc a řpŕotowanja Wozeho cšelc. A řlōnczje cšiz řam i trořchđte to wotwjedac, řal je duchowny Wśleřy (wupraz: Włřřli) hwojeho brota, kiz je teź do cšęřkđk myřlow řapadny, trořchotowaf. Woboj pśchim-bęřelchaj i mŕci, pśchęs kotraz řwawa hřabajo hwoju hłowu řbē-hořelc. „Cšeho dla dha“, wopŕařelcjo ho Wśleřy hwojeho brata, „tuta řwawa hwoju hřowu wśchę murje řbēha?“ — „Nđ, teho dla“, tamny trořhu njemery dla tajkelcho pŕačelcena wotmolwi, „dofelž pśchęs řamjenje ničo wđizelc njemōže.“ — „Řal byřat teź ty“, tamny dale řelcjelche, „hwoju hłowu wśchę hwojoh cšęmnych, cšęřkđk myřlow řbēhacž a do řahneho ruma Wozelcje hnadby hřabacž.“

Na to duchowny Spurgeon tu žónřtu řařo wopuřchelci.

Wo nęchto cšohu bu wón řařo i njej žabny, dofelž bę řřhōwica. řařo i njej řŕpi, nomaka ju wśchu trořchřtu a wjeřelc. A řal bę ho to řlalo? Spurgeonowe hłowu bęchu ju trořchřimřchu řelcizime a wona bę i nowej radofelcju w biblij pŕtał. řal tam teź tón řchřdu naberidže: ře Wdy ja nař, řchto mōz pśchęřitwo nam być? řotuz teź řam hwojeho Ssyna njelcje pśchęřuřelcizelc, ale je jeho ja nař wśchřřic potał; řaha by wón teź njehař i nim wśchřitno nam hnadnje dacz? (Młm. 8, 32).

Tole hłowu jej mōz dawafelche, jo hwoju hłowu wśchę cšęmnych myřlow řbēhacž a wjeřelc do pśchřchōba a wōczneho žiwjenja hřabafelche. Wona ho na hmirzeč, kaž bęđelcjo na hōby, wjeřelcjelche a je potom teź řbōžowna hwoju poślednju drořu cšahņba.

Bohwwęř.

We wulfim mējelcje hieřelcje hřudy wuclęł je hwojei řonu a hwojimi dwęmi bęřelcjomaj, bęřelcřom, kiz bę 6, a hōlcřim, kiz bę halle 4 lęta. řon bōlečł mējelcje bōlcžate woblićo a cšęřimje wōřby, řiz jemu do wśchęđ hōlow řtejadu, bęřelc pał duřhym, a kōzby mējelcje jeho rad; jemu řelcdu Bohwwęř. řeho řotřelcza, řřizka, mējelcje mjeřelc řubęřjate wōřři, bōlcęřł w řelcřomaj a bę jara řurjelcho wafchņa.

Nas nan wječor domoj pshinǎže a na hłowubolenje storže-
šče, duž džěče bjes wječerje lehnječ. Dotelǎ wučeršta mǎba
njebohahača, bė nusowan, pǎbła šchale hišćeje druge hobšiny
danacǎ, šdǎtož bė jemu jeho dobru ftrowoščǎ podhǎ. Hišćeje
w nozǎ po lšorja pǎpłacu; wǎn pał po nškorotrǎch dnjad tola
wumrje. Žeho wdudna, kǎž nšto žaneje sepjery wozǎj njewějšče,
durbějšče ja družićo ludož šdǎč, jo by ho nškal fe hwojimai
džěščomaj sėjimila. Nǎša a staroščǎ pał čšžǎ na njej leščěšćej.
Šduž by ho ju potom Bohumǎr praščal: „Maczerka, čžeho dla
płataščǎ?“ by jo to wolofščaka a jemu te jašne hšlščěščǎ f wo-
čšow jetreča.

Šdžǎščǎk u nježelu by hwojaj džěščǎ hǎbu na kerschow
f nanowemu rowej wšala, a doško njetrajejšče, a mały Bohumǎr
žǎle derje pučǎ šnajějšče, kǎž f mšsta won f nanowemu rowej wje-
džějšče. Tu a tam, šduž bychu jej šimilǎ ludož nšchito drjewna
ja tepjenje abo nšchito pjenjež pšchinješči, jo mojščeje sošo štrowu
bjes staroščom byčǎ, by drje hwojaj džěščǎ na šlin wšala a jimai
wo ludož jaubželacǎ wǎwěbata, kotǎž f njebějš dele na byrotǎ
hlabajǎ jej wěnz ja nje ftarajǎ. Bytom by Bohumǎr žara leščowacǎ
a wǎn ho w njebějšacǎ kaž domjazǎ čžwějšče. Nusto by ho jemu
tež džako a wo šnje by hwojěho nana w šeržeba njes jandželami
wǎžak.

Nas jato jeho macǎ sošo płatašče, ho ju woprašča: „Čžeho
dla njewěžemǎ f nanej hičǎ? Wǎn njewědžějšče pał, fał bǎrǎ
durbějšče ho to flacǎ. Škǎtǎo po tym njenujǎz macǎ šfhorǎ, a
kaž ho tež pǎšowaljšče, nad šhorošču dobweč, so mošta ho hišćeje
dale ja džěščǎ ftaracǎ, tola čžestǎ štroweščǎ podleča. Šhuda hšwo-
bžina jej wěnz na šalčǎž pǎtožǎ f Bohumǎr ja rucǎtu džeržějšče,
šduž macǎ pomatu do rowa puščěščadǎ, šdžěš hǎžom nan leščěše.

„Ze macǎ nšto w njebějšacǎ?“ ho mały Bohumǎr dužǎ
domoj praščějšče. „Šaj, moje džěščǎ, našč Wǎh je ju f hebi
wšal“, hšwožbžina wotmolwi a horze šušly ho jej po šizomaj
f wocow šulacǎ. „Čžeho dla dǎa pał Wǎh tež njeje naju hǎbu
wšal?“ čžwějšče Bohumǎr dale wjědžěč. „Wǎj durbjati hišćeje
čžataščǎ.“

Nalajtra pšchinǎže muž f mšchěščanšće raby a dowjěže teǎ
džěščǎ f žwěj žonje, kǎž na tej hanej bašǎ w šadnjeǎ čžmowej
kšěǎj bylejšče. To bějšče hrowna žona, fe kotreǎž běščěteǎ tej džěščǎ
pšchinǎščǎj. Šrubna a bjele wšchěho čžucǎ pǎčǎ wǎna Bohumǎrca
hǎžom pǎni džen pǎčǎ, dofelǎž to džěščǎ, kǎž bė dołal jeno lubojne
šłowa štyščalo, jejne hrowne wolanje ani njewoštǎjšče. Šduž
pał čžwějšče potom teǎ šitǎju bėčǎ, pšchinǎščǎj bratǎl a rjelnǎ:
„Šduž ty moju štǎščěšču bjejšč, wot to lubemu Wǎhu pračǎjč!“
Nad tym ho to žonǎščěho hišćeje bǎle roškěwěna, štorčǎ Bohu-
mǎr do šuta a rjějšče: „Ša wǎmaj wǎju pǎšle hǎžom wučerǎju,
wǎj rapakǎ, to moštaj mi wěričǎč.“ Wǎrǎ na to ta žona do mšsta
džějšče; pǎjedy pał hačǎ durje ja hǎbu šačǎni, ho hišćeje f Bohu-
mǎr wěj wobrocǎj a rjějšče: „Šam w šuščǎtu wǎlanjščǎ, domǎž
ho njeworčǎju. Še-li ho ho šimjějšč, čžǎ nošǎ a ružǎ wšojacǎ, ty
šrofama ty!“

Wšchǎn šlědy a šrudny Bohumǎr we hwojim šucǎje šćejšče
a njewjějšče, šchǎ mēk čžimicǎ. Šo šwǎlǎž pał ho šchaba a
nšto bějšče jeho pǎnjǎ myšl: pǎjēcǎž f teho doma, pǎjēcǎž wot
tuteje žony! Nuceǎ hebi štamor wocǎni, hđžěš jeho šmadǎ
wšacǎ, a šduž běščǎtaj ho wǎbaj nškal šwǎlešćalǎj, wǎa Bohu-
mǎr štǎščěšču ja šulu a džěšče: „Nšto f nanej a maczerǎ pǎndž-
moj!“ Wǎbhlabimǎje po ššobžě dele štupščǎtaj, hačǎ na hǎbu
pšchinǎščěščǎj; hđžěš ho wěle hwojěwo šwěšějšče. Wě jara šyma
a šněš leščěše na hǎščǎ.

Wšchě mšchěščanšće hǎšǎ tej džěščǎ po šnatǎm pučǎju f pšchě-
mšćej džěščěj. Wǎbštarny řudstǎ tu pšchě hwojaj wǎllu horje a

běle hšobžějšče a žigarru řurjějšče. Wšchěšćelnje woprašča ho tej
džěščǎ: „Wšchěja hišćeje tał wǎšžě čžetej?“ — „Wǎj čžemǎj
f nanej a maczerǎju“, Bohumǎr wotmolwi. — „Wǎa pał šhǎwaj-
teǎ?“ tǎn řurjě džěšče, „pšchetož bǎrǎ šimjěmu řněš!“

Šłǎncǎnje naščej džěščǎ pšchěd kerschowom šćejščej. Wo-
hřjebnišćěwore durje běču trowu pomocǎšćinene a woneǎ nutǎ ja-
šupščěteǎ a teǎ bǎrǎž nanowǎ a maczerǎ row namalafšćej,
rumjež bė čžma doščǎ. Na rowomu ftromu ho hšwǎnšćej a dofelǎ
běščěteǎ ho pšchǎ hǎču šřečǎ, doško ničǎ wo šymje njewěščějščej.
Šeščǎ pǎčǎ pomatu pǎčacǎ. Duž hebi Bohumǎr hwoju štǎščěšču
na šlin šadži, jejne řurčǎž šřuřǎ, kaž bė to teǎ macǎ čžimila, a wona
šřewaljšče hwoje wječerǎne pǎčerje:

D Žeru, moja pata,

Mi f pšchǎřtwǎnǎju data.

Šřej hwoje řurǎtajǎ adǎ.

„Mi je tał šyma a ja šym tał šłǎdna“, ta hǎleča na jene
bobo řurčějšče a hwoju ftrowščǎ Bohumǎrkej na wutrowu pǎtožǎ.
„Wǎh ma w njebějšacǎ šřěbǎ doščǎ a tam je teǎ čžǎpta šta.“
ju Bohumǎr trowščowaljšče. Na to wona jemu hwojaj řurčǎž
wofolo šchje pǎtožǎ f pǎjedy hačǎ wšubǎ, hišćeje šchepotajǎ rjelnǎ:
„Wšchějšćešče ty ničǎ?“ — „Šo bė maczerka, kǎž naju wǎta-
šče.“ Bohumǎr wotmolwi a ho na drjewǎnjǎ šchǎž šlehnǎ. . .

A řněš ho f njebějš dele na džěščǎ hǎjšče.

Nalajtra mšchěščom wječor we hwojčǎj mořinacǎ teǎ čžǎtǎču:
Šmjeršćinjeǎj bušćteǎ dǎč džěščǎ, hǎlečǎ a hǎleča, džęnšǎ
rana na kerschowje namalanej. Nǎšřerščǎ šćej w řněš pučǎ šmy-
šćǎj a ho na kerschow šabudžǎj. Šǎn hǎlečǎ bė hǎubjenje šmǎle-
řǎnj; wǎn bějšče tu hǎlečǎ je hwojim płachěščom wǎžčel.

Wšchelake f bliska a f daloka.

Na Wudšřim seminarje řu 4 řeršǎž mǎłobžǎžǎ řandǎbatne
pǎšowanje wǎpłǎti. Wǎni řu hřudom mšsta dořtal. Wǎhčel
pał njebohahača, jo bychu wšchǎle řeršǎle šchule řeršǎleho wučerǎja
dořtal. Kǎtečęnjǎ řu wǎpłjet wo to pǎšǎni, jo by mšto pomozneho
wučerǎja ho je Šeršom wǎpšǎbǎčǎ, ale pǎšarno. Nǎšřerje budže
teǎ družǎž je tał.

Nowǎ řuřšćǎ šatǎni ho w šřřim řejmje we wubřerǎ wu-
radǎnje. Wo pǎřbǎ hišćeje wubřer dǎlofo wšchǎščǎl njeje.
Ššwǎobodni njedčǎdǎ wšchǎščěščinemu nǎščějǎ pšchǎhšowomacǎ, dofelǎž
řǎž žabǎnjǎ dopřelčene njeřhu. Wšchǎščǎčǎ pał teǎ njedčǎ hwoje
derje wǎbǎmšłene šćejščěščǎ, kotreǎ ma šřerčęnje šchěščǎjǎnšćej
wěry we šchuli we wocšomaj, wǎpłuchčęžčǎ. Duž je praščenje, hačǎ
budže ho wǎřǎdęnje řuřšćǎle šatǎnjǎ f žǎta fe řǎnčej dowjěščǎ.
Šłǎncǎnje wšchǎščǎčǎ žǎly nǎščǎř wǎrošč lečęnjǎ.

Ř rozpominanjǎ.

Šǎn njeje řhudy, kǎž ma malo, ale tǎn, kǎž hebi wjele
pǎžǎba.

Ššwǎoju pšchǎřčěščǎčǎ čžimicǎ, budž tebi najwějšćǎ radoščǎ.

Nřewobelčǎj družićǎ, ty hebi řam najšǎle leščǎdžǎščǎ.

„Bǎmčǎj Wǎh“ njeje jeņož pola řuršew
duchownǎch, ale teǎž we wšchěch pšchě-
dǎwǎřnjǎch „Šer b. Rowin“ na wšǎch
a w Wudšřinje dořtalčǎ. Na řchǎwǎřčǎ
šćta płacǎj wǎn 40 pj., jeņotłime čžǎřšćta
řo ša 4 pj. pšchědǎwǎju.

Sy-ll spówał,
Pilnje dólal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw spróczy
Napoј mčeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Prez spař mčery
Čerstawo da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dólal
Wádne dny;
Džéń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njobjes mana,
Nječ éi kmana
Žiwnoś jo;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew će

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Čsmolerjez knjižničkejstwi w Budyšinje a je tam ša ščtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. došćaj.

Judika.

Psalm 77, 8—14.

Šduž nam druhdy čžežte starošće na wutrobje a wulke štyknošće na šwědomnju leža, tak šo šebi žaneje rady wjazy njewěmy, dha čžemy čžinicš po tamnym wěrzajam ščelšćijanu, kiž něhdy še šwójimi pšchedželemi po kraju jědželše. Woni mějachu šebi wjele powjedacž wo tych próžach a wobčežnosćach, bėdženjach a čžerpenjach, kotřez móža čžłowjeta domaputacž w tutym žiwjenju a kotřez nišho pšchepušćeněho njewoštja. Těhdy dželše ión wěrzajy ščelšćijan: Wy dyrbiče jeno po mni čžinicž a kaž ja š wopječizju šedžo hładacž na kraj a puć. Šduž pak šajnje do přědta hładacže, dha widžicže tu předy hižom kóždy tamjen, kiž na puću leži, a kóždu džěru, hđžež budje wós štorčany a mjetony, a tak staracže a wšćicže šo hižom do čžaha. Za wšćitke tajše šabžewki tež widžu, ale hašle po tym, šo šmy nimo nič a kóždy kamjeń a kóžda džěra, pščeš kotřuz šmy derje pščelšli, wabi mje š dšatowanju, šo šmy šhožownje nimo jěti, mjes tym šo wam tajše kamjenje a džěry špochi šarošće a štyknošće nacžinja. We wulkej šarošći a štyknošći nabeńdžemy džěna tež pobožneho šalmištja Wšarpha, kiž widži tež jeno čžěmnu nóž nusy a šrudoby wotofo šebje a we šebi a wšćicže šebje, pšchetoz tež nješebja bėču jemu po jěho šdacžu šamntjene a tež modlenje a šdychowanje na šdace ničo njepomhašče. Tu hładafše Wšarph tež mohł rjež š wopječizju šedžo na wšćitke te nusy a

štrachofče, kotřez ležachu hižom ša nim, š Wožej pomozu derje pščětrate, špominajo na te džiwne šlutki, kotřez bė Wóh tež hižom w jěho žiwjenju čžinił, a jěho wutroba trošćuje a šmėruje šo šašo wščeš tu wšćicžu: Wóh njěje tola hišćčežte nišho wopušćězil, Wóh šwěrný je a šwěrný wošćanje.

Njemžěmy dha pal tež my džěńša hišćče tajše pšćnacž a wušnacž, hđžž mohł rjež š wopječizju šedžo hładamy na puć našeho žiwjenja? Čžežte čžaju šmy měli we šwójim žiwjenju, hđžž šo nam šdacže, šo je Wóh šwoju wutroba a ruku wotwobročij wot naš, ale napošleł dopjelni šo nam to šlowo šlubjenja: Ša šym šwoje woblicže wołomitnjenje hűewa pšched tobu wotajš, ale š wěćnej hnadu čžu šo nad tobu šmilicž! Duž njecžišćamy jeno přecž šwoje dowěrjenje š Wóhu, kaž Wšarph jo tež přecž njecžišny we šwojej nusy, ale wjele bóle

1. w nusy šwojich hřěchow dowěrmý šo hnadže teho Kņjela,
2. a w nusy šwojich čžerpenjow dowěrmý šo možy teho Kņjela.

W nusy šwojich hřěchow šdychowafše tež Wšarph, jašo šydom a šydomžebaty pšalm špěwafše. Šduž wón pal teždy na šab hładajo šo dopomni na wšćitke te štrachofče, kotřez bėču š Wožej pomozu hižom derje pščětrate, na wšćitke te dobroty, kotřez bėšče wón jemu hižom wopofašal w čžělnym a w duchownym, dha wšćač

dyrbjadu jemu jeho hrěchi a pichestupjenja čim bóle na šwědomnje padacé a jeho tyščich, dha pak měšče wón tola tež saho nješhablage dowěrjenje t hnadže teho Knjesa, tak so džeče: hdyž ja jeno tebe mam, dha ja ničo njerobžy wo njebeha a wo semju. Derje běšče Afaph pobožny a wěrjazy israelita, ale tež najduchmišči čłowjek ma swoje hladoče a ste pozjntki a móže w cjašu spytowanja sapadnyč do čezřičich hrěchow. Njepočaže dha nam to w tutym pójnym cjašu Judasch, kotryž wšach najprjedy tež swojeho miščta lubowajše a jeho potom tola pšetradži? Njepočaže dha nam to wyšozny wobhnadženy Pětr, kiž běše temu Knjesej s pšichřahu wobtručil: a hdy bychu šo wšchitzy pohórščili na tebi, ja nochžu šo na tebi pohórščić, a tola wón swojeho Šbóznika sapre? Duž dha, komuž šo ida, so steji, tón šo hladaj, so njepadnje. Šwiate wšach šu pščezo te puče, po kotrychž Wóh swoje džězi wjedže, ale kat nješwiate a hrěšne te puče, wo kotrychž my thodžimy, tak so by tón Knjes džęha dočej winy namakal, naž wěcnje jasfotěžić, nam žaneje hnady njeowpočasac a swoju šmilnosć w hńewje šamtnyč. Ale džakowano Bohu, Woža hnada a šmilnosć je wjetřcha hač čłowjekow hrěch, a pščezo hiščeže dže Wóh hnady a šmilny byč kóždemu hrěšničej, kiž pokutny a wěrjazy šebi hnadu w Škrystušu pyta pola njeho. Nječěžimny teho bla swoje dowěrjenje prjec, ale w nušy šwojich hrěchow dowětmu šo hnadže teho Knjesa a w nušy šwojich čętwjenjow dowětmu šo mozy teho Knjesa.

Afaph běše šebi derje wědomny, so njemóže šam se swojej mozu šo wumóž s nušy šwojich hrěchow, ani s nušy šwojich čętwjenjow, ale jeho troščtomalče tchby ta myščleka: prawiza teho Najwječichěho Wóha, kotraž je něhdy israelski lud wumohla s Ęgipfowšće a derje pšewjedja pšech čętwjene morja a šawjebła do šlubjeněho kraja, móže tak tež džęha hiščeže nješbožowněho čłowjeka wumóž s wultich wodob šudoby. Duž tež Afaph hižom s šwolenjom šo prašcha: hdy je tajti Wóh, jato ty, Wožo, šy? A njemóžemy dha wy teho runja tak šwalic? Tež w najwječichim čętwjenju njetřebamy nadžiju a wěru puščęčić, ale šo dowěrčić mozy teho Knjesa, pščetož prawiza Najwječichěho móže tež džęha hiščeže wšchitko wobrocžić. Wón, tón móžny Knjes, kiž je něhdy wětram a žolmam wobhrosyl, budže tola tež nam našče šylly šetrčej. Haj wšach, wultke čętwjenja potrjećha drubhy čłowjeka jene po drubhim a drubhy njemóžemy wuwowjedac, kat wjele horja a hubienstwa jeno jeneho čłowjeka tyšči a čwiluje, ale ruta teho Knjesa njeje hiščeže pšchřitřščena, so by pomhač njemohla, a nedostřžil je hižom džinnu pomoz teho Knjesa šam šponit we šwojim žiwjenju. Šdyž pak tón Knjes tež na mječje njepomba, ale došho čjata, prjedy hač wón naž šwešeli se swojej pomozu abo hdyž wón nam hinał pomha, hač my to šoby wozakřajemy, a my pičž dyrbimy tón hórki šhelich, kotryž wón nam pobawa, to dowěrjenje šwětmu tola k njemu mčž, so wón šebi ničo wot naž nježada, šchóž moško nam šchđóne byč, ale jeno k šepščemu šęžić. Duž nječěžimny swoje dowěrjenje k Bohu prjec, ale w nušy šwojich čętwjenjow dowětmu šo mozy teho Knjesa, a šchóž na Wóha šo šakóž, tón na žadyu pšř njewari. Šamjen.

Mje njewopuščę!

Mje njewopuščę! Sa Tebe horjo žadam
A t Twojim šwojaty wyšokřkam hladam;
Sa na Tebe, o Knježe, s bowěru
Wšchu stajam nadžiju.

Mje njewopuščę! Šso moje horjo minje,
Šdyž jeno wotpučuju w Twojim šlinje;
Mi jašne šwětko nozy šakčeri,
Ze dušcha pšchi Tebi.

Mje njewopuščę! Něk wječor mój šo blęži
A ščónzo žiwjenja šo džom niži;
Duž, Wótče, daj pšech Škrysta šakřub,
Šo šbóžnje domoj du!

K. A. Fiedlof.

Pohlad k njebu.

Šchto wđžič šo, o wutroba,
Wob horjom, štarcšoj?
Čęhř swoju tyščnosć na Wóha,
Tón nušy šinaje wučhu.

Daj, na Tebe čhu dowěrjenje,
Mój Wožo, šhladomac;
Nječ wšcho mi bjerje žiwjenje,
Šchto mošk mi Tebe wšac?

K. A. Fiedlof.

Škrystuškowa wujednaška krej.

Dr. M. Luther ras na šmjerč šhoreho študentu wopyta a dočej wđžiče, so s nim na tónž dže, wčęčje toke k njemu: „Mój šuby šyno, ty budžęš bórhy wumrjeć dyrbjeć. Šchto pšchijęšch pšchto pšchd swojeho Šbóznika?“

„Šeno šame dobre,“ mđobžęj wotmolwi.

Luther šo nad tym džwalcše a rjely: „Šchto mđęčš ty šwojemu Šbóžničej dobroho pšchijęč, hdyž šmy tola wšchitzy šami hrěšchizy?“

Na to tón mřęžny mđobžęny dječje: „Sa šwojemu Šbóžničej wutrobu pšchijęču, kotraž je s jeho šwoju wobčępjena.“

Nad tym šo Luther šwešeli a ščónč: „Duž čęhř k njemu, mój šyno, ty budžęš jemu witalny hčęč.“

Mój lubošče.

W jenej šchuli hčłž šebšęše, bohu, taž wđčę drube; ale pšchi tym bē tež jeho drašta rostotřana, a wón šam šo šdęče ščęro šanjerobžęny a hruby byč. Ruteho hčłza pal bē wuččę na přnje město šadžil, a jato šo jeho praščadny, čęho bla je to čjnit, wón wotmolwi: To je žadny hčęč, teho dyrbju šebi wošębe džęčęč, pščetož jato wón džęha rano pšchidže, mi Škrystuškome šlowo do myšli wadny. Šchłž jeno tajše džęčę horje w šojnje, tón wšojnje nje horje; a teho bla šym jemu přnje město pšchypolasc. Pšchi tym jeho wajřaše, šchtož šo jemu wěčęje hiščeže ženje štato njeb. „Tón hčłž,“ wčęčęje wuččęč dale, je šyn wšolozščabozęju šarščęju a šradnje šchtož móže. Ale ja čhu ježom hižom na šępřhi puč dowjęč, pščetož ja w šebi wultu šubolč k njemu čuju.“

Tón wuččęč bē jato muž šnaty, še šotremuž džęči tak rad na wučžbu thodžadny, šo bychu šamo šarščimaj čęłake, jeno šo mošk k njemu šobu do šchule ščęč. Wuččęč pal tež thelose hčłza po-

barno pšhijał njebe, tón schuler te bórhy zyle hinašhi. Šchyló wškal ma pravu lubošć, tón tež něšto hódno dołanja. Šwójaty Kamot dže proji: Lubošć wšcho snješe, wšcho wěri, wšcheho šo nadžija, wšcho pšcheczerpi.

Njercny kónz po šimjeršji.

Wobozny kšcheczijan bu ras wot rubježnitow nadpabnjeny; čži jeho do šwojeho lěbwa domjedzechu. Tam wón k nim džeše: „Dubi pšcheczeljo, mi šo šda, šo šo wy we wšchelašim Kšhrytšuběj rumacze.“

„Kak to?“ šo rubježnizy džiwojo prašchachu. „To čžu wam hnydom prajič“, jaty wotmołwi. „Kšlecze, Kšhrytšuběj kšhodžešče mjes hřeščinami, wy tež; wón pučowajče pškes bory a doliny, wy tež; wón njeměješče, hžez by šwoju štwou pozožil, wy šče tež šubazy; wón wolašče beda na bohatyč, wy tež; wón bu šapritoway a pšcheczežonny, wy tež; wo nim wolašči šlónčnje: kšhijzi jeho, kšhijzi jeho! wolaš kónz njebudže tež ničo druge hac šchibězja; ale wón džeše i kšhija do paradišja. Šdžeha pał wy po šimjeršji hódno?“ —

Čži rubježnizy šo jedyn po drušim mjelczo wotšalicšu a daču jemu hič.

Jefuškowa wozka.

(Wšchelož.)

Jato wozka Jefuška
Ešym ja polna wješela,
So mój paštył šo mnu kšodži,
Mje na čerštwěj paštwje wobži
A mje šnaje, lubaje,
E mojim mjenom mjenuje.

Wob nim kšodžu tu a tam,
Wulzy ščódu paštwu mam,
Kšotruž ja mnje wšchěbnje šhowa
A mje k naščyžny woka;
Šačzuwam pał lačžnotu,
Wjeđeš wón mje k žólčelchfu.

Močžpła ja wozčiješka
Tehobla byč žradowna?
Pšchetož po tym rjanym čžoju
Wudu na njebešim kšwašu
Šešedječ w klinje paštrja,
Mje woprajnje šbožowna!

Njekšcheczene džečo.

Jedyn Barłinski mječchjanški mšionar powjeba: „W jenej šwojbie dječy šchyrj džečji, i kotruž džeč njebé žane kšcheczene. Šešubodžini husto tu maczej napominachu, šo by tola šwoje džečzatka kšchěč dala, doleč je to kšcheczijana pšhijšchuchnoč. Tola mona napšcheczo tajim napominanjam šwla a šymna wolta, šaj drušib mječšeš hrodj šmied. — Bórhy po tym jeme špilětno džečo šo kšótlej šhoroščji jemrje. Zato dyrbješe šo něšto požrjebac, šo hišchěje na druge džečzaje čžekta na požrjebnišchžja čžatašče. Duž táta do ryma žarowazžič štwpi, šo by jenotšwym rowy pšhijšchopalať a džeče: „Tu je tón row ja te njekšcheczene džečo.“ Zato šlowo maczej njekšcheczeneho džečzja tak pobnu a nastižja, šo jej pšchego šo šo i wotemrjeneho rowa žafoťinje do jejneju wuškow kšiczešče: „To je row ja njekšcheczene džečo!“ — tak

wona šama powjebašče. — Kak budže pał jej jemu we wěčžnolčži do wuškow kšiczeš, hžyž budže rěčac: „To je macz njekšcheczeneho džečzja!“

M.

Šcho pšcheczelne šlowa šamóža.

Zurij běšče wopuščezene džečo. Macz bē jemu dawno wurzela, nan wšcho pšchecžiniť a pšchepil, tat šo bēšče jeho do gmejnskeje kšče žyfl. Wón ham pał, lědom 12 lěť star, hžom ja škulšte lěta kšuzješče. Zeho hošpobať, brošny, štwpy čłowjeť, čžyžče hēbi tež hišchěje něšto i nješto wudrěč a jemu teho dla wot ranja hac šo do wječzora džečlčž damošče, šo ani porjadnje do ščute kšhodžič njemóžješče. Šo by hdy žaneho pšcheczelneho šlowčžta šašhijšchal byl, teho šo Zurij dopomnič njewjeběšče. Wšchizny šo i nim štorlaču, jeho šwarjaču a hanjaču, domać kaž te ščuť.

Tak njekšchecžije wón ras tež šo šo do ščute hič. Hošpobať jeho na polu pščo, šo mječše rwnje tēhdy nimo ščule hič, hžyž mjēčaju škulšte džečji šastawtu a šo pšchē ščulu wofolo honjaču. Zurij mječše wotšochanu draštu a i džečawoje nohazjy bē čžet-wjena, mašana pjata wibječ. Wón šahaleče a čžyžče šo njewidžany nimo ščulšch džečji šumyč. Tola wone bēču šo jeho hžom došlabale. „Mašany Zurij, mašany Zurij!“ tat šo je wšchēž boťow na njeho wolašče, a džečji šo k njemu čžičezžachu a do njeho štorlaču. Zako tat šam wšchēm napšchecžimo šteješče, hōzješchēj šo hñew a šiba w nim. Še šwojimať pšchēžomaj tuch přinich mačch wotatow porašy a kaž džiwi wofolo šo bješeč. Duž šo te wješče džečji na njeho walaču a bórhy ležēšče Zurij na šemi a wšcho do njeho pjerješče, kaž jara šo tež wobaraišče. Nunje něšto wučeť pšchidže, a Zurij pšchē nim i šłotom šaplazany šteješče. „Čžeho dla nješy bženja do ščule pšhijšchot?“ šo wón jeho woprašča, a te druge džečji šmēžy i njeho šłobachu. Zurij mjelčezješče. „Duž wozžiti tola hubu, hžyž i šobu rēču“, šwarješče wučeť dale. „Nšwile njemēčah,“ Zurij šlónčnje rješny. Duž wučeť džeče: „Zutije mi wot šwojeho hošpobarja papjerku pšhijšchēšch, hžēč šteji, čžeho dla bženja do ščule pšhijšchot nješy.“

Tak Zurja šameho wostajichu. Akej jemu w žičah bješeč, kaž hamor na naťowu. Ščto mječšešče bha wón ša to, šo bē macz mowra a nimo šłibora? Mjēčaju drušy teho dla prawo, šo i nim štorlač kaž i džiwin štotom? Mjemēščešče bha wón žaneho prawu ani na přošča čłowškeho šboža? Duž nošta w nim požabanje, něčaje njebóže a i nim prawje wjele lubžom ščodou načžinič, kotriž bēču tat njekšchilni pšchecžimo njemu byli. Wón čžyžče tež wolašče, šo móže kušac, hžyž jemu kšhōwdu čžinja. Wječžič šo čžyžče nade wšchitimi, a potom njeh i nim šapočnu, ščtož čžežča.

F.

Wječžer šo njewidžany i doma šuny. Wšče tošta čžma a šnyly wēť torhōšče ličje še ščotomow. Zurij po wšy džeče, šhorat i wuškōmaj kšchēbnjaty a w ruzy žyflu ščowablicštw. Něšto čžyžče wolašče, šo ma wón mōž nad žyčej wju. Ščōho jemu, kaž wšče wšchēbnje dny, myške hrataču, šo wšcho wibješče, ščtož mječše šo štoč. Šchryčchowančži čže je šata wučašnyč a wōhēš pod ščchu žyfluč. Špotom dyrbja šo ščēdi a žyč tworjenja palič, a kaž ščōčja dyrbi wōhēš i jeneho doma na drušy lēč. Wón pał čže šo šwojeho wječženja wječelēč, hžyž šudža lubžō muštrōženi po šoščah bēčac, njewjebžō, hžē maja pšhijšchac. Tak hēbi štejo myšlešče.

„Dobry wječžer, Zurjo“, na jeme dobo mała holčzka k njemu rješny a jeho i jeho hrojnich šowow wšubudži. „Mjejnaješch bha mje wozaj?“ to džečo dale rēčješče a jemu šwoju ruku da. „Mjedopomnič šo wozaj na te wōbne tolešto, kšž by mi wuršal, a kšž tat rjenje džeče? Za wam jo hišchěje domać.“

„Sedy pal ty tola wulki narosit, Zurjo, sa ton krotki cshaj, so cze wjazaj widzaja njejschta.“ pocza netko holiczyna macz rjeczkej, kiz be mjes tym tez pschichla. „To wudzich hebi doryw neschto hodne sabschicj moz. Nijnje hody ty psches wjesz dzichomoi, wo tym f Santu rjeczadomoi, so hy ty ty wo wshy, a Santu chyszche tat rad f tobu porjeczkej. Wdy pal njejewjedzadomoi, hdyje hdbilich. A duz ho czim bole wjelismoi, so cze ty trjedimoi. Hdyz pal ras do nadschje wshy pschidubzschje, dha nasz wjesche woypatj, my budzjemy ho jara nad tym wjelichicj.“ Na to jemu macz polstanowaf do ruki da a f Santu dale dzichje.

Suriz stejo wolta a ja nimaj hladoschje, doniz ho ja kexam njejhuhichdej, na cshoj ho kaz muczny na brjoj hdyntj. Ze pscheschjele hlowa hedu jemu naczinimje. Njehedchje te runje tat kinczjale, kaz hedsche nehdy jeho njebo macz f njemu rjeczaka? Njes tym be wjele let fahcho a won be tehby zgle maty byl, ale tat nekaf njehsto a czojpo be jemu tez tehby wofoko wutrowo bylo, hdyz be macz f nim rjeczala. Dolho do mshlow pomirjenty tam hedschje a hida a luboschj w nim fe hovu wojowaschje. Duz ho dopomni, so be jemu jeho njebo macz nehdy ty dobru rabu data: „Hdyz cze cshjele spytomanje wabi, tehby wupirwaj hebi wotczenajich!“ To won netko czinjehje a jako spewaschje: „Njewjedz nasz do spytowanja, ale wumozz nasz wot teho sleso“, dha schwablichki wot ho cshimny a f hwojemu hospodarkej shwatajaj domoj dzichje.

„Luboschj pschitajje hrechow hromadu!“

Boly starichy hrechy na dzeschod domapnyta.

„Scho hy f palenzom czini? Wleschta dychjata ja te pjenjehy, lotrez hym tebi hovu dal, polna bycz a netko ty telko pobrachujel!“ bur f hwojemu hynej Wjedrichej praji, lotrz be jemu wo palenz byl.

Ton wotmolwi: „Ja hym ho na puczju napil, mi je se hlobzalo.“

„Ty hy tola njeskicjonne holiczjsto!“ bur f hwojemu jeniczlemu hynej dzichje, kiz ho hmedo psched nim hwojemu.

To njede przeni krotcj, jo bdsche Wjedrich hstojemny naney po palenz byl; oni przeni krotcj, jo nan palenz pijehje, wo tym hmedzschje jeho cshewjony nob; abo tez niz przeni krotcj, so bdsche maty Wjedrich hovu pit, a nan be ho f temu hmal. A to tez hohuzel poklelni krotcj njede.

Zato Wjedrich do wojalow pschidubz, bdsche hizom palenz wicz namuwitj a nan a won ho ja to starichajty, so ho wumozschj rjanego hudo pschjedostany.

Macz wshajaf bdsche hizom dolho njeboha; wona bdsche hwojeho muza wotjedzowaka. Hdyz pal be wumrieta, won praji, so pitje, dolesz ho pschjara wo hwoju lubu Mariju rubzi. Nretko pal bdsche hizom wjele let, so jeho Maria w rowje spasche, na nim tez niczo wudzich njede, so by ho rubzil — ale jo won dale hlowasche, wshichaj widzaju.

Wjedrich bdsche wot wojalow domoj pschidubz. Won bdsche mlodu hovu do domu pschidubz a ho psasche, kaz by chyzto f wobemaj muzjomaj ho potepschicj. Ale jeno hwoitku; potom ho nan a hyn wadchicj pocschjchaj. A mlody hahwichaj, jo je to jeho nan, lotrz psched nim stehjeche, ruku pschedzomo njemu potshchny.

„Ach luby Wozjo, tat datoko je pschidubz, so ty mje djejch! C czim hym to na tajfim njeporadzjenym hynny, kajtz ty hy, sabschicj? Za tebi hudo njedam a hdy by ho hichschje bole rosstobit. Za hym pschego hshichaj, so ho czlowjel prjedy wuplencaj njehom, prjedy hacz dze ho do loza lehnycz. Ne, ne, hudo hichschje moje wostanje!“

A stary hwojehje do lotrezny a pijehje, so by hwoje hmedwanje na Wjedricha sabsch, a jeho hyn Wjedrich czinjehje teho runja.

Zaf bdsche dolho schto; stonciznje bdsche ho stary hmedchicj dal a hynaj hudo wotefal. — Pshches to tez niczo lepie njede. Strudnie be hladacz, taf i tym rjanym woshjedzestwom pschego bble na lonz dzichje. A dzimono bdsche, so netko ton stary, hdyz bdsche hospodarstwo hynaj wostupil, huchene hospodarjenje widzehje, runjez prjedy ja to wotczjfa met njede. Won to hujto hwojemu hynaj porotowaschje. Hoi, druhdy stary psched hshyzo stejo hwarjehje a haktrowaschje a mledy f wolnom won na njeho wolasche. Sebyn dzej dychjehje tez nan wot hwojeho hyna hshichschj, so je won kam wdschje wina.

Wjedrich na njeho wolasche: „Se-li werno, so hym wopit, hy ty teho wina; wot tebe hym jako hols palenz picz namuwitj a ty mi wobarał njejsch. Ze-li werno, so hym huchjenty hospodar, hym tez w tym hym hwojeho nana. Za taf dale czinjny, taf hym wot tebe namuwitj.“

To hedu ja nana wotre hlowa. Wot netka won mjelcchje. C metrom won domach hychasche, hewaf njedsje, hshba do lotrezny, njehlobzehje. Ton pucz pal ja dzej hujto dzichje, doniz wjazaj hshobchicj njemodzehje. To tez dolho njestojehje.

Won pschidubz na hrowozko — jeho lonz dornbje, — ach, kajfe tebe to rjadne wumriete! Won niczo prajicz njemodzehje a tez hlowczko napominanja njetroshmi, dolesz wjazaj stroweho rofoma njemehjeche — tajfi bdsche won do hmedzschje!

Nretko taj mledaj hamaaj knjeschjchaj. Czlowjel by hebi myshicj, so je nanowa hmedzschje sacshichde na njemu czimta a Wjedrichaj woczj wotewrika, fahil lonz na wopizow cshka a jo budze netko mloda zona spytacz, wshichto na lepihij pucz pschidubz. Ale kamien, kiz ho f hory bele wala, je czim cshchicj hshjedzschj; czim dale pschidubz, czim mjehschje je jeho hshchicj. Taf bdsche tez f Wjedrichom. Wo to, schtoz by jeho hshjedzschj mohlo, wo Wozje hlowo, njetrodzehje, wo modljeni niczo wjedzschj njehaschje, dzichacz jo jemu tez njehaschje. Slot by rozspachadaty — na to sapozca pola pschedawacz — a wshch pjenjehy pschidubzchu do lotrezny. Zona jameje mozy na hwojim muzjom njemehjeche.

Jeho cshjele mozy wotjedzerau. Wshy leschje w tym kamym lozu, w lotrznyz be nan wumriet. Pshches hshedu, lotrznyz ja dolesz leta wuporjedzaf njede, dchschicj na jeho poklelchjedjo kopasche; hrozaj a hredz bdschaj taf dohjedzanej, jo be strachne, do njeyu sashupicz.

Zyle rjane woshjedzestwom, lotrez be hizom psches wjele narobow wot nana na hyna pschidubz, rosparbje, a schtoz be hshichje hshichje, tez jeho wobhedzschj na cshje a na budzij sabschjenju napschidubzom bdschje.

Hdyz bdsche tez namowe mredzje zatostine hulo, bdsche na mredzjecho hyna hladacz hshichje zatostinischje. Palenzowu bledchu w ruzny — tajfi won wumriet.

Ranowoy hrech je w hynny rostl; w jeho hrechje je hyn wumriet, ale nanowoy hrech bdsche dwobizy cshchj so tym hlowe: „Wda temu, psched lotrezny pohorshchenja pschidubz. Lszje by jemu bylo, jo by mshicj kamien ja jeho schjny kalozem byl, a so by cshchjeny byl do morja, hacz jo by won jeneho tutchj molicchicj pohorshchit“ (Lut. 17. 1. 2).

Switowanje.

Dobrowolne dary za hnutzlowne mshicjstwo f Moshaczjanstjeje wosaby W. R. 10 hr.

Ca armenishe hpyoty W. R. 1.40.

Wiesas, faraf

Sy-li spěwał,
Pilsnje džělal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mčony
Lubosć ma;
Bóh pak swárny
Přez spaf wěrný
Čerstwoć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělal
Wědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njejes mana,
Njeh či kłmanna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Běh pada,
Wokřew će

F.

Sserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa ho kóždu bóhotu w Šsmolerjez knižičičkčěćni w Wubudšijnje a je tam sa šchwórtlěćnu psychoplatsu 40 pj. dostać.

Palmarum.

Sač. 9, 9.

„Wjeheł ho jara, Zionka džowka, a wysłaj, Jerusalemska džowka; hlaj, twój kral pšćinidže t tebi, prawy a pomocnik, křidny, a jedže na wóšle a na mlódom wóšle teje wóšlězy.“ Jako profeta Sačarja to pšćaske, bē ho ižraelsti lud s babylonskeho jastwa drje wróćizil, ale wón bu wot wšćelackich njepšćecjelow a kušćobow nadpadowany a tšćěny a do njeměra stajany. Pšćěćizwo tutej čiwiti křiwiti Bóh tón knjes pšćes křiwiceho profeta krala sa pomocnik. Byle wěćje je Sačarja s tutym słowom na mešićaška potasak. Raž pal žyly Ižrael seistěho krala sa mešićaška wocajowaske, tak je profeta Sačarja tu tež na krala se křiwěnej mozu myšlil. Ale w žanym jeniećkim tuch křiwěćny kralow, křiz ho pođbřizho sa knjeja nad Ižraelom sećinichu, njeje ho tuto wěšćenje dopjelěwo, njele bóle je ho to halle stato w Žesuju a to tehy, hđž do Jerusalema czeňjěske a jemu žyly napsčecizwo tšwatachu, jeho sa Dawitoweho šyna witačny, Šofianna wložajo, s palowymni hólajomy w rukomaj.

Židzi s džěla wšćak w Žesuju hžim bóřny po jeho šjawny wšćupowanju křiwiceho mešićaška wíđjadny. Tak n. pšć. ho šlepi pšći pućaj t njemu wložaju: Žesu, ty „šyno Dawitowy“, křmil ho nad nami! Ale wšćizty wocajowachu, jo tež Žesuj křiwěne kralestwo sałozji. Žesuj tutu myšl pšćězo wotpotajowaske. Jako džyčny jeho po džiwny w napsčěćenju teho luda krala sećiněz, wšćupni wón

na horn, wón šamlutli. (Jan. 6, 15.) — Tež mačžeri džězi Žebedeowych, totraž jeho czešćelatomna proščěske: „Pšćitaj, ho mojej dwaj šynaj byšćtaj křěđizil w twójim kralestwje, jedny na twojej prawizy a druhj na šewizy“, Žesuj wotmolwi: Wly njewěćje, šćto wy proščězje (Mt. 20, 20). — Jako Pilatus t njemu džěske: „Šy ty Židow kral?“, dha Žesuj wotmolwi: „Moje kralestwo njeje wot tuteho křwěta!“ (Jan. 18, 36). „A tola je to, šćtož bē tutón pohanki, romski bóhot na Žesujowu křiz s grichšćimi a s kracjanšćimi a s hebrejšćimi pišćitami napisał, jo by Žesuja a s dobom Židow hanit a sa šměč měš, ho polna wěrnosć sećinilo: „Tutón je tón židowski kral.“ (Lut. 23, 38). A hđžěćni Woža martra steji, tam wíđizmy tež jako našće wufnazje to napišmo „J N R J“, to rěka: „Žesuj Nazarenšći, kral Židow“. A hđž je Žesuj po kralowski wajšćnju do Jerusalema šaćahnył, dha džyčje ho s tym šjawnje a křiwatoćnje křiwěćny ludej sa jeho krala a mešićaška pšćěđstajěz. Šo na wóšle jedže, to njeje, kaž ho drubdy praži, inamjo sa wóšćebitu potornosć. Tež najwóšćebnišći knjejoje jedžaju w ranšćim traju na wóšle. Šo je tam tak wajšćnje. A Žesuj džyčje na tym dnju niz we wotročkowskej pobobje, ale jako kral w Ižraelu do křiwiceho měš šaćahnył; tehy dyrbřěske wopravdže rělać: „Hlaj, twój kral pšćinidže t tebi!“ —

Hđž pak Žesuj žane šemšće kralestwo postajěz nješćajke, šćto dha je potom džyčy? Raž Sačarja w duchu wíđizil, jo tón pšćidobny kral křiwj lud wot jeho čiwilowarjow wšćwobodžji, tak dyrbřěske tutón Žesuj křiwj

přichwihowarjow wot žalostneho njeřěčezela wumóz, wot hřeča a s tym wot šmjerče. „Woh je naš přěstajit do teho kraletwa swojeho lubeho Ssyna, na kotrymž my mamy to wumóženje přičes jeho krej, tych hřečow wodače.“ (Kol. 1, 14).

Wot hřečow wumóz — to samože jeno tón, kiz je šam bjes hřeča. Šchtóz je bjes winy, tón je prawy. Žesuf běše bjes hřeča, bjes porota, — prawy. We wšichitich spytowanjach je wobštal; njed, jo so šo jemu wšahite krašnojce tuteho šwěta; njošomaj položa; njed, jo, so šo jemu we wobličju čětřenjenja a šmjerče radži: „Woh čje wurnuj, to šo čji štač njebudže!“ Wšeho je jeho jědž, so by čzimit wolu teho, kiz je jeho wobštal. Wón šmě šo praščež: „Šchtó mjes wami móže mi hřeč do- wješč?“ (Jan. 8, 46). A t njemu šo jeho Wótž pó- šnawa: „To je tón šamp mój luby Ssyn, nad kotrymž ja dobre špodobanje mam“ (Mat. 3, 17). Žeho žyše ži- wjenje wot žłoba w Bethšhemje hač do kšičžja na Wolgatha je Wóšu šmjerčene, wšchubžom a pšeho je prawy. A dokež je prawy, dha je wón pomoznit.

Pomozniša trjeba tón, kiz je w nušy. A šhto je najwjetšaha nuša? To je nuša dušče, kotraž ša wodačom hřečšneje winy wola: „Wožo, budž mi hřečšnikite hnadny!“ A t tajkim roštačapošnym wutrobam Žesuf rješnje: „Budž trošičny, mój šyno, twoje hřeči šu tebi wodate.“ Žeho šmjerč na kšičžja ša to rakuje, šo je hřečšny doš šaplačšič. Žesuf šam praji, šo je swoje žiwjenje bač t wumóženju ša jich wjele (Mat. 20, 28). Wšichizy jeho japoščotšjo šu šo teho trošičowali. Šswj. Jan wišče: „Ta krej Žejom škryšta, jeho Ssyna, wučšičši naš wot wšichiteho hřeča“ (1. Jan. 1, 7). Šswj. Pětr praji: „Wěščje, šo wy nješčje je šachodnym šłěborom abo šlotom wukupjeni, ale š tej drošej krewu škryšta, jako njerwinowteho a nješmaneho jehnjecža“ (1. Pětr. 1, 18). A šwjaty Pawoł je to we wšichitich swojich lišach wušběhnył, kaž n. pšch. 1. Tim. 2, 6: „Žesuf je šo šam bač t wupla- čženju ša wšichitich.“

Wumóženje wot hřeča, wujednanje š Wóšom, šbóžnosč tyč, kiz bychu šhubjeni byli a kotryčž je wón šašo do džěčazeho prawa pšehěbadžič, je tón škut, to je to šbože, kotrež je tutón kral nam pšichšotowal.

Štomu pšahinješe wón tuto šbože? Šchtó šmě šo jeho pšahčoda wješčelicež? „Wjěšel šo jara, ty Zionšta džowta, a wyštaj, Jerušalemska džowta.“ Tón lud, kiz bě w Zionje domač, kiz w Jerušalemje, w Wóšu šmjerčženym měščje, šwoju wótčžimu měščje! Ale čji šamšni, kiz jeho tač horliwje powitachu, šo wot njeho ša malo dnjow wot- wobrocžiču, hač jeho t šmjerčži wjedžechu. Š tym šu šwojeho mešiča a tač šwoje šbože šačžišnyli. Woni nješju w prawym čžošu wopomnili, šchtóz šo t jich mērež hōbžesche! Něč bu Israelske herbšwio pošanam date, — druhim džěčom.

Žesuf pač je a wštanje š kralom. Zionšta džowta je něč tón lud Wóži, kiz je w nim šwojeho Šbóžniša namatač a jeho šebi ša krala wušwolič, kotremuž rad škuži, š kotrehož ruti hnadu ša hnadu šjerje, a wo kotrymž wob- šboženy wušnawa: „Njeje w žanym druhim ta šbóžnosč; teč njeje žane družje mjeno pot nješjom date tyč wštomje- kam, w kotrymž my mošli šbóžni byčž!“ (Šap. šk. 4, 12).

Šchtó šamōže dotičičž wšahitich tyč, kiz šu pšchi nim pomoz, šbože, mēr ša dušču namatali! Ššy ty mjes nimi? —

Njěželu Balmaram je pola naš škonfirmasišja. Šaf je mloda šyla pačješkich džěči tač podobna tamnej wješkej šyle, kiz temu šmjerčej napšchěčžiwjo džje a wola: „Wošanna temu šynu Dawitowemu! Šhwaleny budž, kiz pšchidže w mjenje teho šmjerša!“ Tón šmjerš šam džyl tute mlode wutroby žohnowacž, šo by teč tu woprandže řefalo: „Šlaj, twój kral pšchidže t tebi“, kotremuž bychu rad škužiče čžoš šwojeho žiwjenja, šo by wón teč jich pomoznit byl we wšichž spytowanjach žiwjenja a šfōncžnje t wěčnej šbóžnosčiči šamječ.

V. w. H.

Šofmonoščka.

Šchtó žyčel wotewrja džěš burje
A šwoy škincž šwajotcžnje?
Šchtó ludžo šteja jako murje
Pšehed Wóšim domom nutnje?

Šlaj, do žyčel džěš młobosč čehnje,
We domje, škuli škubanja.
Duž je štaršimam pšehowodjenje
Ši dawa teč wšča wšgaba.

Na wobličju jej šrowosč tečje
A barbi ličšo čětwjene,
Tu wutrobu pač wěra hřeje,
Da nadže ša dnj pšahčodne.

Něč přičed woltarjom džěči kšecža
A lubja šwětu Šbóžničej,
Ššo jemu ša wšče čžoš šmjerčja
Še šwojjej dušču młobušičej.

Šmjerš Žesuf šabže na nje ruzy
A žohnuje je š lubošču,
Šo bychu pšehed žiwjenje duzy
Šačž na šonž štale we šbožu.

Duž štuščje něč na nomu drohu
A džěščje, šchtóz teče škubite,
A žane nještaj šwoju nošu
Na pučje, Wóšu pšehčičwne!

Ty pač, o škryščesče, pač je šwěru,
Wudž šam jim wobčež wobštajny,
Čžič njepowolnu jim jich wěru,
Šo nješte bjes šepčety.

A póudu něšto na wšče šrony
Wo wšchelšich pučžoš žiwjenja,
Šačž šfōncžnje junu šmjerčne šwoy
Še šwajoz wšče do zoma,

Dha wšmi je wšhite š hnadu t šebi
Šim wotewř šwoje nješheja;
Nječ čžošnu potom wšhite t tebi
Do nješješkeho Šalema!

Lubosč hacž do šmjerče.

Něšdušči čžiči kral Wengel šo ras w Wrašy t žiwštomemu štempłu wješčeje, šo by šwojjej žonje tón řjany twar pošalač. Wša jeneho žibowškeho doma padny š ščiči w škšičošči krala žyhel na šašu. Duž to mēnenje naša, šo šu šbžiči krala šabčž džyži.

Wenzel to wëręsje a da wufas, so maja Żidzi teho sřbõtnika pšerędabčiz, hewal budza wšchizny sřbõznowani. Zpędnęz imęja ja to cřaba. Duż našta pola Żidow wufke jatokczenje. Wõni ho wodnjo a w nozy modlachu, so by Wõh Abrahama ho nad nimi ģmilit; ale ničtõ ho njefluta njewuřna, ničtõ teho sřbõtnika njeflajęche, doleż jęzõu njebęche. Sřõm nięmjadu wšchizny, so ģu sřubjeni. Duż sta ho pořbõtni dęęi, so židowiti krazõ t tym sřowõdabęny a ho modlajomy Żidam sřupi a rękamy: „Moji bratřija, ja ģym runje tat njewinowaty, jato wu wšchizny; ale ja cřu prajęz, so ģym tõn zybęł cřęnył, pšcheto łępe je, so jędny ja wšchizny wumrie, hačõ so byrębjele wu wšchizny cřębęz.“ A tat fa so sta; krazõ bu jařubjenny a wotrowajomy; Żidzi ba buchu wuwiniowani. Wõni sařtaracřu krazõwu sřwõjõu hačõ na nořbępe, i dęatõmnořcu ja jęho ģmilny skut.

Sõy bychu Żidzi jeno też nęto põnali, so je Zesũs runje tat ja nař wšchizny wumrjeł!

Bohnowanje cřidęeho pjatka.

Druhowęrniny křęćęcijan, kř wõkřęzõł ewangeliřki budleře, bę njemęny we sřwõjim sřwõdomniju, runjež cřinjeche, řchõž jęho zurek žadõche. We sřwõjey řijřnõcři cřitajęce na tabu ewangeliřki křęćęcijana ģwęru w biblijõ. Duż pšchõnbę eżiki piat. Sřwõny sřwõnja tat rjenje pšęęe ranijęc cřęcijanu. Semu je jato by i řiđ křnta to wõlanje řijřchõł: „Põi, baj ģõ i Bohõm řjedõcz!“ Wõn je ģnuty. Tena řchuręřa, kotraž je řebi tano namatõł, je ho jęho wutrobõ dõřka, ta řchuręřa: „Zędny Wõh je a jędny řredõni mjes Bohõm a cřlowjeřani, njenujny tõn ģlowjeł řkřystuř Zesũs, kř ģõ řam dot je ł wuplaczęny ja wšchizny.“ Wõn bę ho pořtrõžil. Potajim niż řamřna prawdoř, na kotraž bę twaril, niż řkřęna Marja, niż řwęcęzi, niż jańdęřõ ģu, kř nam ł řbõznõcři pomõaja? Tat bę dotõł węcil, tola tu řkřęcę jeno wo jęnym řredõniku mjes Bohõm a cřlowjeřani piřane, kř je ho řamęho wõprowõł ł wuplaczęny ja wšchizny. Wõn pęcřõ nutrny pšõbję: „Křnjęz, potãż mi prawdu!“ Sřwõjenje řakřijęchõwřki dęe pořbũchny do ewangeliřkeho Wõjeřõ domu.

Wulfõ ģelaza řromõdřijõna řapocřina runje řkřelũř: „D ģlowõa řrawõnje řbitõ.“ Tutõn řkřelũř, kř ģ jemu njebę zple njefnaty, ma dęęęõ wulfõ mõz nad nim. Wõn widži řkřiz na Wolgatõa a na nim wõřõjo jeničřęho řredõnika mjes Bohõm a cřlowjeřani, wõt Wõha wõpřicřęjenęho, řmęřcři pobateho. A jato nęto wõřõba řpęwa: „Ja ģym to řawinowõł, řchõž ty řy pšęęęęřpõt.“ je jemu, jato by řchřõřõwany je sřwõjim bledym wõřõłaniam wo, bęřõõm pšęęęęntje na njęho řladõjo ł njemu prajiti: „Też twõje wõje pšęęřtupijõna dla ģym ja řranjeny a twõjeřõ řhęřõa dla řbity; ta řchõřõfa łęzi na mi, so by ty męř męř a pšęęę moje ranę řy ty řõhõjony. Chęřęł ģijęcę wõm pšęęę řębie prawy bycz?“ Duż je jęho wutroba pšęęõmõzõna wõ řchřõřõwaneje lubõje, a wõn prajiti: „Mę, nę, luby řkřęzõ Zesũsõ!“ a ł polõžęnym řwõdomnõm řpęwa i wõpõba: „Ty cřył ģõ na mi ģmilit, mõj řwęrnny Sõbõznito, mi řwõje dary dęřilęz, mõj domby postřõjõ!“ A tat wõn se řijřõwatym wõczřõm, ale se řbõžnjey wutrobõ zply řkřelũř hačõ do kõńõa řõbu wõpřęwa. A řredõwanje, kř nęto řkřęõwõřęche, řkřęcęche jemu, taž ja njęho cřinjenje. Wõne řwõdõcęche temu, so je Wõh teho, kř wo řanym řhęřõu ničõ njewjebęřęche, ja nař ł řhęřęj řęzõm, to bychõmy we nim ta prawdořcři był, kotraž pšęęõ Bohõm pšacři. Nęřõ je wo jęho wutrobõ wu cřinjenje; wõn nęř wę, do kõřõ węri a na kõřõ mõže řõ řpřchęcęz w řinjenju a we wumręcřu. Nęřchõ cřõba pořbõřijõ wõn ł ewangeliřte węrie pšęęřtupiti.

Sõřõ je cřęđi piat a wõn łęzi řhõry na sřwõjim łõžõ. Ze

řõ mjes tym řestõřil a wjele łęt je řakřõ wõt teho cřidęeho pjatka řem, wo kotřõmž přebõ pomjeřõdny. Cęřpjenje a řakřõz je wõn pšęęę řinjenje njęřõł męř, ale jęho węru jemu teđ wjęřte wřacz mõřte. Mę, jęho węra bę řijřnũřõ, jęho lubõcz řõřijęřõ, jęho nađřija wjęřelęřõ. Dõřõ wřõzy řwõy bycz nima; łęřõ je jemu prajiti, so mõže jeno ģijęcę malo řõbõřõõn tracz. Nõto mubry řõpõbat je wõn řwõjõm dõmej wõřõřõł a řemju nařõł łęzõ wõřõřiti, wõn řebi jeno řijęcęje na njebęřõa mřři. Na jęho pšõřtõwu jemu jęho lubwi řijęcę junu jęho lubõwany řkřelũř řpęwõja: „D ģlowõa řrawõnje řbitõ.“ Mřęřõzõho wõczřõõ ģõ pšęi řpęwanju wõřõřõjni. Jęho ģubje řõ mođitę: „Zesũs, jeničři řredõni, mõj řkřęzõ a mõj Wõh.“ Tatõ jęho řwõbõni tu řchuręřu řpęwõchu: „Ja ģym to řawinowõł, řchõž ty řy pšęęęęřpõt.“ řpęwõřęche wõn řijęcęje řõbu. Na to wõmjeřnny, pęcřõ řõ řmęřny põt pęcřęz ł řmęřcęne będęęje řõ będęřę. Sřõm řpęwõja: „Sřbõž byrębu wõřõł cřõbnycz“ a „dõł, řõ bycz twõřõřnjey widžił.“ Duż ģõ mřęřõzy pořbõřny a prajiti:

„Ta łreĳ a prawdořcři řkřřystuřõ

Ze moĳõ drařta pšęijřõno,

S teĳ pšęęõ Bohõm ja wõřõřacz cřu,

Sõđžõ do njęħõ nũř pęcřõřõnõ.“

Wõdom bę ta řchuręřõ wõpřęwana, duż wõn, řõ nařõł řwjeřijęřõ, cřidęe a řbõžnjey wõřny.

Mõj wõj, 60 łęt řary, bę łupz. Dřõęje parle, wo kotřęř tõn řkřęzõ ł pšęijřõnanju ręczõ, ja kotřõž tamny łupz wšchõto da, řõ by jeno ju wõřõbęřõł, tuteje parle mõj wõj ģijęcęje njebę namatõł, njęřtarõřę ģõ też wo njõ. Wõn ł temu je sřwõjey njewęru řijęcęje wõly cřinjeche, wõřõmęřõcęche bõřte łõzõ a řõalõwõřę ģõ Wõjeřõ doma. Duż jemu jęho najmõdõřõ ģy řkřõri, kř ģõ sřwõjey řestõřõnjey řaręčęju wutrobõ wjęķe. A jęho řhõřõcz bę řhõřõcz ł řmęřcři.

Na jęho dõřõm řhõřõłõzõ i jęho mileřõ wõczřõ, i jęho pšęęęnjõny wo Wõže řõwõ a i jęho wõtmõwjenjõw, i jęho řijřõwõ a mođitõwõ řwõczęje tamna njebęřõfa řõřõřõcz řinjenju, w Wõřõ potajenęho, kõřõž dęřcři Wõže maõ.

Wjęřõzõ do řwõjeřõ wõteńdjenõ wo wõn se sřwõjõmi bratrõmi a řõtrõmi wõczõgnõwa, põtõži řijęcęje junu mřęřõzõ řõwõu na řwęrnny macřęrnny wutrobõ a põba řõkõcęnje řtõremu naneř řõz i tymi řõwõami: „Sõřõřõ, luby nãõ, řõ řõřõ widõřny.“ — „Ty węřõł, mõj řõno, nan ģnuty wõtmõwõł, řõ ja do řõřõřõ węzõw njewęřõjõ.“ Duż mřęřõzy i pořbõřnjęnym ģlořõm pšęęębe wšchizny řwõjõmi lubym řwõje pořbõřnjey řõwõ ręczęche a prajiti: „Luby nãõ, njebõž njewęřõzõ, widõž węřõzõj! Tat węrnje hačõ budę řõłõzõ do mojeřõ řõwa řwęcęřęł, widõřny řõ řõřõ.“ Na to wõczõ řõdęřõł, řpõřę zply tõn cřidęe a nařõřõta tano řõřę wõczęje, na řmęřnytm dõžõ řwõjeřõ Wõmõřõnõ, cřęđi piat. Tat bę řebi řõřõł a wõt Wõha wõpřõřõł. Dřõđi dęęi jutrow bu řhõwany; řõřõla řpęwõřęche: „Zesũs, moõ nađřija.“ To bęřę mntny dęęi, řõłõzõ bę ł mřõczõlemi řhõwane. Tatõ bę dęřõwõny cřõłne řredõwanje põłõ řõwa wõtřęřõł a řwęcęřil: „Řõneřõ řkřęćęcijõna njęřõm widõł wumręcz łõz tuteřõ, i tat wjęķęjey wutrobõ; wõn wõpõczõwõřęche, řõž řõnõwa buřõna, na wutrobõ Zesũsõwõjey a wõřny řbõžnjey w řõřõmaj řwõjeřõ Sõbõznõka — a jato bę řõkõcz: „Zesũs řkřřystuř, nařõ Sõbõznit, cřę řõbõzi na řõdnytm dõřõjõ“, dęřõłõzõ řõ mřõczõłõ a řõkõczõna pšęę pšęę nję řõřõwęřõł, řõwõ a řõřõcz řkřęcęje wõt řõłõzõ řõřõřõwõłny. Njebęřõfa řpęwa par, řõřõnõřõ dõřõł řõkõczõna řõřõřõcz, pũřõčřõ řõ dele do wutrobõ řtõřõna nãõ, Sõbõznit bę řõ jęho buřę dõřõřõł. Wõn a jęho zply dom bu węřõzy.

Sy-li spówał,
Pilno džělal,
Strowja će
Swójbny statok
A wóž swjatoč
Zrudny je.

Za staw spróčny
Napoj móčny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Prěz spač měrny
Čerstwość da.

Nječ ty spówał,
Swěrno džělal!
Wódnó dny;
Džěł pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpóđ ty.

Z nječes mana,
Nječ ći kbmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokrěć ći

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa jo kóždu hobotu w Smolerjez knižicizšćetni w Budyšinje a je tam ja sčtwórtlětnu pschodplatu 40 pj. dostać.

Intrownička.

Jan. 11, 25. 26.

Jutry hu jo sa wjele cžlowjetow sa hrowjeđen stwórby sežinile. S tutym hrowjeđensjom hjednoczeja jo jim myšle wo nowym žiwjenju, kotrež jo w stwórbe wšchudžom w najrjeńšich, najžiwišich borbach sjevi. Ale sa jich wjele je to pak tež wšcho, a w potajnym woštanje sa nič to, sčtož dže jutrowny hrowjeđeni sčhješćijanam pschinjesež. A tola wučja sčhješćijanike jutry sa naše duchowne žiwjenje, sa našim duchu tožamo, sčtož nam wontač napšeho klnjezi i předowanja stwórby: Dobyce žiwjenja nad hnjerežu. To je tež to, sčtož Ješuš Marče praji, kotraž je srubna a slyšna dla hnjereže swojeho bratra Lazara: „Ja hym to horještawanje a to žiwjenje. Sčtož do mnje wěri, budže žiwu, hač wón runje wurje. A sčtož je žiwu a wěri do mnje, tón nihdy njebudže wurjerež.“ (Jan. 11, 25. 26.) Haj, wo to jedna ho t jutram: Ješuš je to horještawanje a to žiwjenje. To, sčtož wón tam w Betšaniji prajese, drje je jeno pol rošnyjene wot tyč, kiž jeho słowa hlyšchachu, to ho potom na tannym jutrownym ranju sjevi, hdyž tón tamjeji wot rowa wotwaleny a tón row přodny namataču, doniž wón ham t tym hwojim i njeho nještupi, so by jich srubodu do wješelofe pschewobrocził, kotraž je w jutrownym postrowe žiwa wostala, i kotrymž jo sčhješćijenjo přenič leštotetow mjes hodu postrowjadu: Tón knjež je stanj, wón je wopravdže horještanyl. A tajka wješelofež dže

tež hlyšče dženja kóžde jutry psches to zylke sčhješćijanstwo na sem.

A my mamy prawo, jo tak wješelofež, pschetož w horještawanju je žiwjenje nad hnjerežu dobyto. A hdyž je jo tež pschjećimo tutej wěstoci, jo žiwjenje dobyčeřizy nad hnjerežu wyšla, we wšchých cžach a je wšchěmi hřědkami wojowalo, dža my tola tež wěny, so hu njelicžonne millijony cžlowjetow móz a wofschewjenje a žohnowanje w jutrownej powjeljezi namakale, hdyž wšcha družha pomoz njejo njefamozese. My džeme jeno hěbi raš přjez myšlicž tu jutrownu wěstofež wo Ješušu, kiž je to horještawanje a to žiwjenje, tak by naše žiwjenje hlyde a hubjene bylo! Sčto džyli my japoczeč, hdyž my pschi sčoro- a hnjertnyč ložach swojich lubych blisťofež hnjereže hjižom cžijemy? Sčto by nam dalo dowěrjenje, hdyž mamy pschi lašchěžach sčach, abo hdyž won džemy t cžichemu wotpoczinu swojich lubych semrjetych? S wotkal džyli kami wješelofež wšac, hdyž jo sa naš hodyna wotbalhěža bliži? My bychmy do sadwelowanja pschijšli, i kotrež niemož naš tež sčhryštku njeprichěřizy smyšlenu hwič wutorhnyč! Ale ne, my njeđobrimy sadwelowac, pschetož jutry dawajmy nam to prawo, jo hměmy tež my wušnac: Ssmjereč je pđžjeta do dobyča. Hdže je, hnjereč, twoje zahadlo? Hdže je, hela, twoje dobyče? Ale Wóđu budž džal, kiž nam to dobyče dawa psches našeho knješa Ješom sčhrysta.

Wěče, tež my nješmy wutorhjeni i mozy hnjereče. Ješuš tu praji: Hacy do sadwelowanja runje wurje! Tež my nje-

budžemy pšchepuščeni. Ale to je wěste: s bojosće
hmjercze hmy my wumoženi. Sa naš je hmjercz wšče
stržoje šhubila, pšchetoz my wěny, so je Żesuf nam prjedy
ščot k žiwjenju, kaž my tež spemamy w jutrownym ščerluschu:

Żesuf, mój trošat, žywy je,
za tež žiwjenje b'bu widžecz;
Wón chze horješbudžecz mje,
Čzechodla dha chyzł ho rudžicz?
Moja słowa we njebju
Sswój staw čehnje ja šobu.

Ale so by ho tajte jutrowne žohnowanje tež nam
šobudžekilo, k temu je jene pšchode wščem nušne, ščotž
tež tu Żesuf w našim słowe dwójzy wošebje wuščehuje:
to je ta wěra. Wěricž dyrbumy, so je Żesuf horjestańt,
so je wón žywy. Kač steji nět k tajte twojzej wěru?
Ach, nětoty chyzł to tak raby wěricž, a tola, so dyrbi
Żesuf byč, kiz bu ščizjowany, kiz je wumrjel a bu po-
hrjebany, to dyrbi tón to horjestawanje a to žiwjenje byč,
to pola mnohič wěre wobara! A tola, njeđurbjalo
šwědženje noweho šatonja nicžo k wěre samož, hdyž
wščał w našim čašju tak loško a tak raby wěru wščo
to namala, ščotž ho nětak jaž nowa wučba postaja?
Abo hdyž džemy pšchep čašju po ščyrnuškowej hmjerczi,
hdyž widžimy, tak hušo to špatali, w hidženju a nje-
pšchepšestwje, pšchep wučenozče a wedomosče teho žiweho
Żesufa pohrjebač, a hdyž dyrbumy pšjnacž, so je wón
tola žywy, njeđurbjalo tež to našej wěre pomhačž?
Njeje tež nětotyžkuli, kiz mēnjese, so je wón s ščyrnu-
šom šotowu, ščonicz dyrbjał, so wón tola jašo s dobom
žywy pšchep nim stejedže, do jeho žiwjenja špualde a
praješe: Ja hym to horjestawanje a to žiwjenje? Ač,
wono njeje tak jara čęško, k tajte wěre pšchicz, kotruz
nušnje trjebamy, hdyž hony čemaju! A pšchep tutu wěru
dyrbimy tež my žiwjenja dšelomni byč; pšchetoz ščyrnuš
praji: Ščotž do mnje wěri, tón budže žywy, hačž wón
runje wumrje.

Č dha čzemy prawe jutry šwječicz w jutrownej
wěre, so byčmy ho tež my w žiwjenju a we wumrječju
teho praweho jutrowneho žohnowanja wjebelicz hmełi po
Żesufowym słowe: Ja hym to horjestawanje a to ži-
wjenje. Ščotž do mnje wěri, tón budže žywy, hačž wón
runje wumrje. A ščotž je žywy a wěri do mnje, tón
nihoj njebudže wumrječ. Hamjeń. W. we W.

Jutrownička.

Šsmjertne jašwo roštamane
Jutrownička pšchopwózi,
Wješełoje šelba rzi.
Pšłone hšohy došpěwane
Do pol čžehje nozy šu. —
Ščyščich radosč žutrownu?

Jutrowni čzaharjo na ranishji kemšj.

Hdyže hu mi banth čęwjenje
Na šwjeđeń wjeheč,
Ščotž mōdnyč, bēthč pšchinješe
Na šwjeđeń jutrowny?

Hdyže hu, mój pšchinjo konfo,
A šcho ho šrobujech?
Kaž hšončko ščotž ššhadžejo,
Čy so mnu šejrawujech!

Hdyže hu mi woda jutrowna
Se žōrta čęstwocho,
Ščotž mi tej' jašne' nacčępa
Do šłōnza na ranfo?

Hdyže hu mi ješja pšiane,
Nič dawno žadny hym,
Ščotž dženš je so mnu kuleč čže
Na brjoštu šelemy?

Hdyže hu mi rjane šhorhowje
Na šwjeđeń dobęče,
Te budony a pšchęjele
Do šwotajš' ščerluschu?

Ščerlusch kemšerjow.

Č najšwječęšča jutrownička
W ščyščju šelemy, naštanim!
Budž nam šwjatoczne pomitana
W štemplu šnešowym wšohšom
Šewjate pšchēdže wutrobu čžęče,
Njeowrajne hiba ho huacze,
Šdyž twoje šwony nam kšicža
A twoje ščerluschje hmyča
Šalleluja dobyčęšče!

Handrij Zejler.

Jutrowne wušnju pola Šserbow.

1. Jutrowna woda. W Šserbach w rōčnym čašju
jutrow ščom ščęžu nadeńdžęš, do ščotreč je ho jutrowna woda
njenanošyla. Šškom dawno do šłōnza ššhadženja šwotajša młode
hošy k rēzy; w potajškej čžichnje kroča mjełčo, nacępaju
šebi wodu a mjełčo, kaž hu pšchęšče, bu jašo domoj. Tajša
woda, mēni lud, ho nihoj nješala, ale wostanje wščęšo čęstwa;
ščotž ju pije, wostanje štrowy; ščotž ho s njei mije, ho počęščę,
wočęji ho wjošajnite, šmorčęšene wobličjo ho ščobluje. Jutrow-
na woda ma krašnu wōt; ščotž chyzł teho dia tajši šłowny ščēd
šatčž mēč? A hu potom te holčakta domoj pšchęšče, dha pu-
taju štrabzu wšče špane šomorči, hdyč je ščōdki špot wščęš
domjazyč jatų wlat; teho potręjwa s nēžnej ruku, tamnemu šłownu
žyly šaran pošny mjes wočji, so wočji wutaluje a šubn rošdaja,
njewježo, ščotž ho jemu štanje, hačž ho na pošledu domaša, so
je s jutrownej wodu dočž a nadočž potręjwje.

Wakšnje, jutrownu wodu nobyčž, wosthabža s praštarų
ščęščęšajnišč čžabow. W šštaruš dawadu ho jich wjele w nozy
pšchep jutrownički ščęščęč, a woda, kotraž ho žyle lēto ke
ščęščęšajom trjebačče, bu s wjetřicha runje tutu wōš nanoščena a
šwječęna.

Pšchjipomnjenje. W nozy do jutrownički, hdyž dwanacze
bije, bēži — kaž ho w ludu powjeda — ščędž ščōdže rēfi wino,
ale jeno tak čęstka šmucha, kaž prawje točta ničž abo šnadna
bōrniza. Duž nješajomni tola ničž čžab — so hščęče junčōč
praju: s duplom dwanacžich, a wumēč šebi ju ščōdž s čžabom
šwōju rēlu abo šwōj pščęrow, so winowu šmucha nješmji.

2. Jutrowne šłōnzo. Ščotž je w ludu žywy, wē, so
Šserb šebi wotčęčęč njeda, so jutrowne ranje wože šłōnčko
pšči ššhadženju šš ščōčž s wješelom poščōčji. Wšđat drje tutōn
dživo hščęče žadny njeje, hačž runje ščōdž jutrownički mnohy
tuteho džima dia wjele prjedy pjerje wopuščęča, dylši žadny drahi
džen, ale rēčž, ščotž čžęčč, dopořajacž tola žanemu njebudžęš,
so šłōnzo pošławacž njemōše, a by tež žyly mathematiku geo-
grafiju we šłowne mēč. Čo by mi prawy Šserb był, kiz hu šebi
to wotčęčž bał.

Č wotkał bula pšchivēra? Jutry hu čžab wjeheła; ščōdny
pšōny čžab je nimo; a ščōdže wēriwego čłowjeka wutroba kaž
s wješelom pošławe, hdyž špewacž ščhaji: ščyrst je horjestańt
a se wšče' maritu čžahny. Wšča šwōrba ho wjehełi, nje-
đurbjalo dha tež — tak wšyli lud poetižy rjenje — šłōnzo,
tutōn bšchęščajny šwēd wožeje miłosče w naturje, ho šobu
wjehełicz a, runjo žyle šwōrbje, s raboščju pošławacž? —

3. Jutrowne ščēlenje. W nozy do jutrownički ho we
wščęčž rōžčach a ščotč žēlo, hačž runje ho tajša šara ščōdže lēto

i nowa jofafuje. Włodzi hólzy czinja tu nóz rapot se swojimi starymi buszkawjami, a mali pacholajo prastaju tehdy se starymi klucjami. Tu nóz dyrbi ho třećej a dyrbjełi teź poźdyńichu sa to ńhoſtani bęć.

Tuto jutrowne źńelenje dopomina ńnadź na ſemjerzenie, kotreź ńo ſta, jako tón ńńjes i rowa ſtany.

4. Jutrowne jeja. E swjetńcha w kóždy domje ńo jutrownićńu wobli jeja warja a jędźa; najhuńćńichu wiđzimy czerwjenie abo ńolte, teź molowane je wńńelafatimi wobratkami. ńńóńńjo banaju tajke huńto ńwojimi móttam.

W czońu pońta bę, kaź je ńnate, ſaſanane, mjańo a jeja jęć. Wę pak pońtuy czań nimo, poćazaj ńo bóle i pohyńżaj ńiwońeńu, kaź i jeje, napńńycowacź. Wot wjeńjanow dońtawadźu w ńańarńku hać do nowińćńeho czańa duchowni, wuńćerjo a mńińńcha jeja jako dary abo męńto mńbu. Mńińńcha męajaju wańńenje, bęć-ćatkam w jutrownym czańu pińane jeja daryć. Wotial wotńńadźa wańńenje pińanćy jeji.

Wńńipromnić cħemy, ńo ńo ſħorparowy tych jeji, kotreź jutrownińńu na bńido pińńińbu, ńińom tón ńamj dęća popońńuju na kódo domjeńu a to wõeńje na tón ńahon, na forńmź ma ńo len wuńńowacź. Ćħorparowy ńo na kónzy a rózki ńohona naktabu, potom ńo len ńępje poradźi.

Ćtr.

Jutrowny kħerluńń.

(Ćalleluja, Jeńuń ńeb.)

ńłóń: Jeńuń, meja nadźija —

Ćalleluja! i ńńiejom je
Jeńuń w ńńiertnej bitwie wońńoń,
Ćańowu row ńarńeńce,
ńańo dońeće bę dońta. —
ńe morńom' ńńeńoź na Ćolgańńa,
ńińuy je! Ćalleluja!

Ćalleluja! próńny row! —
ńiź wy ńńeja wopńtańce,
Wopńtańce ńo ńarobow,
Wńńań ńoń' ńńóńeńo wohńabacźe.
Ćbóńńiń jow ńo ńńenam'fa,
ńińuy je! Ćalleluja!

Ćalleluja! ńińewo
ńola morńwyń ńńeńńtańce;
Ćħońoń wom rjeńnu jandźeńo,
ńa to ńińewu pońńuńajacźe, —
ńe ſħońoń wo nim ńńewajaj:
ńińuy je! Ćalleluja!

Ćalleluja! Ćńowno to
ńulzy ńraduje mje i nowa;
ńńem'ńu-li teź pońacź ńo,
ńńećeń ńoń' ńħowacźu do rowa;
Dońeć! — wńńań węri wutrowa:
ńińuy je! Ćalleluja!

Ćalleluja! ńińowenje
ńńeń mi se ńńierće da ruće;
Wuńńycź budu ńńońńeńe,
Wuńńińmny wotńi ńeńo ńruće.
Duska ńńewaj wjeńńeja:
ńińuy je! Ćalleluja!

ńurij Wrońń.

Jutrowne jeja.

Woeńńje, ńo jutrowny ńwojebęń i jeje mi wobbarjeć, je jana stare a pola pońanńińć ludow a ńħećeńńińow nadeńć. Ćońńam plaćo jeja jako ńńamjo radoweće, mjeń tym ńo ńu wone ńiđam ńymbol ńarowanja. Ćola pońńeńńińć ńo ńelazym jeja jako jędź pońńicowacźu, a pńóla jutrownego jeńńeńca, kotreź i dopomnićeńu na wuńńeń i Ćgbitowńeje jutry na bńińe węńewego ńiđa ſteji, ńe-ńńeńca jeja pobracħowacź.

ńħećeńńińam plaći jejo ńa wobras ħorjeńćacźa. ńkaź i ńeńińbitego jeja ńińuy wtaćń wuńńadźa, twerbu ſħorparowu pińe-ńama a ńo na ńwojimaj ńińińbłeńńomaj do pońetra ńeńa, tań je ńħyńńuń w pińeńrańńeńem pobooje ńe ſamńńenego rowa pońńamń; tań dyrbimy teź my junu i rowow ńeńawacź, ńńoń ńo wone kaź jeja ńe ſħorparowy rońemja a my na Ćbóńńińowu pońiw ńo jemu napńećeńńo pońeńńemju.

W ńamny kwoju jeje wańńje wobbarjowanja i jeje mi tań rońńeńerene kaź w ńuńce, ńńećeń kóždy domjozy, ńo j kóždy wońak jejo w ńeńajęńńi w pobooje dońtawo — ńińbę ńeńańńeńe pińi tym pań teź lubońńińi pońrow duńi tón, kotreź ńu jutrownińńu se wńeńeń ħubow ńińeńińeń. "ńón ńńeń je ſtany!" jędbn drubem u pińińwola, a ńeje ńe jęnepobracħuje wotmowńenje: "ńón je wopracħećeń ńtany!"

F.

Jejakulenje na Ćrodńińńeńu pola Ćudńńina.

ńurty wjeńeńa ńo wńińite ńħećeńńińińe ludy nad ħorjeńćacźom ńwojejo Ćbóńńita; wńeńeńe jutrowne dary a ńuy pińeńeńe ńu wjeńeńe i ńurńwje do ńħećeńńińińć domow a na ńħećeńńińeńe ńona. Ćola Ćńowńanow pońajuje ńo wjeńeńe na ħonacź wõeńje w ńracħ i jeje mi, tań je na piń, pola ńolańow wońto ńrańowa rekawka, pola Ćerbow walfanje.

Walfanje jeji traje na ħorńońńińińć pomjeńacź a wõeńje w Ćelńeji Ćuńży ńińy jutrownym tudeń; pola Ćńóńta a Ćomorowa (Ćenńenberg) walfaja teź wotrońeńeni hólzy a muńojo, węńo na wjeńńeńe, 6 ńeńeńi dońeji a 3 ńħerolei walzy. Ćħóńoń ńńewę, tań ńo walfaj, tón pońńuńaj! Walfaj, ńońia ja jejańeńe wuryje ńo i ńopacźom do ſemje a je na delńim kónzu ħubńińa a ńħeńńeńa. ńńeńi ńobuńwrajeć puńńeńi jene barńene jejo dele. Ćeńeńowozny cħini to ńamno a pyta se ńwojimi to delńa lejaże trjeńeńi, dońeń tań je wón dońuńe abo dońńane tońa pińeńeń, abo trońńiń, wo kotryź ńo najbóle ħroje. Ćħóńoń trjeńiń, ńńeń ńwoje jejo ńońy i walfi wjacź a tań huńto ńo tym trjeńeńym ńulećeń a pińeńeńi dońwacź, dońiź nimo ńńeńeńi. ńeńo ńńeń trjeńeńy ńwoje jejo we walzy na tajse męńno ńadźić, ńńeń ńo cħeńży trjeńi, a tamny ńońowny trjeńeń puńńeńi ńwoje jejo i nowa ja tamny. Węńi-li wone nimo a ńe-ńóńńeńi ńo delńa lejażego, dħa dyrbi je wón teź ńam teźo wopńajicź, ńńeń je ńo ńuńo, a ńeńeńi ħrajeć pińińińeń na rjad. ńón ńuńi ńwoje jejo ńa tymaj we walzy a cħini to tań dońo, ńeńeń trjeńi. Ćħoń ńńeńeńi, dyrbi walfajicź a ja nim ńeńeńowozny ńuńa. ńań ńo ſtanye, ńo drubny wjeńe jeji we walzy ſteji, ńiź mńońa trjeńeńe węń, tań ńo ńo ńiń i jęmbu ńuńeńom wazjo trjeńi a tunje tań wjeńe pińeńeńow dońwama. Ćħoń ńu ńńeńeńje wńińite jejo ńobu-ńraońyńeń we walzy, wofńme tón, ńiź je ńwoje ńńeńeńe dele puńńeńiń, ńwoje najpńeńy wou, ńo by je na drube we walzy ńuńi, a tań po rjadu cħi druby. Węńo je pińiń walfanaju teź wjeńe pińińińabowarjow.

Tajke walfanje ńu Ćerbioja ńnadź wjeńe ſtow ńeń na ńiđowńńim ħrodńińńeńu (ńarobereńńim: ħrodńińńeńe, i cħońoń je ńeńińińiń Ćrodńeńeńe abo Wrońńeńenberg nońtań) dęerjeńi. Woeńńińeńo teź budńińy ńeńży a męńeńeńeńo poćazaj ńpobobanje męćeń we wopyńowaniu ħrodńińńeńa na jutrownińńu; cħim bóle, dońeń ńeńeńeńeńeńeń, ńńe je mońli ńępje a ńabowńińeńo ńwoj jutrowny wuńńob dęerćeń.

W ewangeliskim dziele zyrwaje sw. Wetera mjenujujz njemjajacu Njemu do leta 1848 jutrowniczku psichopodnju zane Boze skubij; psichetoz po statym prawje besehe se spomujenim zyrkwinstim dziele herbshe predomanje a spew ja katholisku wošadu. Duž spocez ko se spoczatkom katholikeho herbsheho nyspocora kóžij krocz jutrowne spawo- waze wjehele na brodzijščuju tež ja meščezanow. Njeto, hbož je brodzijščico roszowenje, ho wjazny njewalka, ale podobne wjehele psichotunje ho dječjom na wjetatim lěwym brojij Sprewje. Schęsdrowi Zibowozenjo a Wubijščęsenjo mjetaju abo tuleju wot 12.—3. godžimj jeja zattu a druže pjeczju wot horca bele; deleka pak mjerwi ho j dječim, kotrež „jeja, jeja!“ wolaio te daru šde- raju a šoja. Nyschotuzli šęci hacj do Sprewje, ale hólčęta njeboja ho wodny, hu špęšnim rybakow. Njotry dječji psichęzel ros- dawo wjele psichi tyme jutrownym wjehele na brodzijščuju. Hpacj runje je wot leta 1848 Woža skubja sa ewangeliskę Njemjom psichopodnju do zyrwiti sw. Wetera, budže drje ho to šatorjenjene njewinowate herbstonimęse jeakuljenje (Giercksieben) ja dječji a jich psichęzelow hieščęse dotho wozbnywacj.

M. H.

Dwę wěrnosćej.

Škawatny wuczęnz a sčęščęsijan, John Newton (wupraj: Džon Njut'n), by často prajit: Nad šjomj wężami budžęmy ho w njebu najbóte będwacj, mjenujujz, so mjes sbóžnymj tat njękotoho wozlabamj, kotrebož tam njępčadimj; io tat njękotoho njenadeń- džęmy, kotrebož tam namatačj myščadimj; najbóte spobęwacj pač budžęmy ho nad tym, so hebeje šamuč mjes sbóžnymj widžimj. Zato wón hujeręzi psichęzo blize psichęndže a mnohe šabnywacę, wón dželęhe: Nječ tež psichęzo wšęho šabnywam, jeno dwę węży nočju ženje j pomjataka psichęsijęz:

1. So hpm wulki hręšęim, a
2. io je Jezus Křęstijuz wulki Šbóžnit.

Tutej dwę wěrnosćej stej štajneho dopomnjęca hódne.

F.

Spušęęej ho jeno na Božu hnadu!

Jedny hamotaj męnjęshe, io je Joza pobožny. Wón be do hujoweje šomory šorb powjęhnyč, a tat husto hacj by ho pomobit abo njękajš druhiš dobry štuk ščim, wón woręch do šorbę čęstny, io by wjedžit, šelto dobřęš štukow je čęim a tat wšęto na šfobže hujęčenja stej. Š wulkm wjeheleom widželęhe, so hromada woręchow j šbóžnym tydženjom rotęce. Wšęti tym hu wšęšón šorbij psichi tej myšji, io ma njeto njemj postad w njębęščah a io jemu Wěš junu jęho dobre štuki wšęšitęe šobacę šaruna.

Šlęnčęnje be šorb pošny. Zato ho hamotaj nad tym wje- heleje, hujęsheje hłbš, kř i njemu dželęhe: „Šwocizimjei tola ras te woręchji, io hu widžal, šęho je po prawom w nič njęstak!“ Kucę ho hódže a jedny woręch po druzim woznjęsje. Ale — kajše štręšę! te woręchji bęđu wšęšę pal hčaje, pal šnite, pal wot čęrowja wužrane — jeno jedny jeničli męnjęshe dobre jadro. Šrudny tó njeto tón hamotaj hędželęhe; jęho myšje io nim dželęchaj, hacj šlęnčęnje dopóšna, io je na wopacęnym pučju był io hebi čłowęel se žęnymj štukami šbóžnosć šakuzięz njemóže, ale io ma ho jeničnyj spušęęęz na — Wozu hnadu.

Runy pučj ho najprjedy pschęndže.

Šatšij wójwoda Žurij be wulki njępschęzel ewangelšte węry. „Runy pučj ho najprjedy pschęndže, be jęho pschęstow, kř by husto prajit. Šta ho, io j nim l hujeręzi dželęhe. Tón Kriješ

j nim jara šhwataje. Šęho šhorosęz trojęshe jeničš džen. Wulle šololęje šęhrošo čłowowacu. Šęho lęšat dr. Krotja jęho trojęštowacę. „Wę macę pschęstow: Runy pučj pschęndže ho najprjedy“, dželęhe t njemu. Čęstęže njęto tež po tutym pschę- stowje. Šobacęje ho runy pučj? Křęstijuz, kř je io wšęhe šreči wumręel, a dajęse tym njęboshim hujatym wotpocęwacj.“ Wójwoda wotmolwi: „„T dha pomhaj mi, hęwęry Šbóžniko Jezom Křęstijęshe, šmil ho nade mnu a šęstij mje šbóžnjęho pschęš hujowe hólčę čęstęjenje a wumręęel! Šamjeń.““ Tat je tutón wójwoda tola io našęej węrije wumręel.

Węrzajz wuczęny.

W lęčęe 1876 wumręe w Marburgu profesor pschęrodopřyta dr. Węigand, kř be wšęheje wjele pschęčęstow njewęrije pšak. Wón be hebi do hujoweje hujeręze wuzimłi, io męnjęshe pschęst jęho wotewerjenim rowje tole šjownje prajięz: „Za čju, io hu by pschęi mojim šhwanuj japoščęstolke węrwuwšnacę špřiwalo a io hu ho w mojim mjenje wozbhwędžęto, io hpm ja wšęšę tute tji actille węrit, io mje, kř hpm j wotewerjenim wozęomaj pschęš žiwjenje šęot, ani moje žiwjenje ani moja nawjedžitolęz io žęnym dželę tuteje pošnje sčęščęsijanšęje pravdu njeje njewęšęho čęimla a io hpm w tutęch šęošč actillacjš pošny pošoj namatač.“

Na hujowim hujęrtęnym tožu wón t hujowim pschęrwuwšnym dželęhe: „Šwacęje wšęšęma hęwęry, io je węrzajz pschęrodopřytim wumręel.“ Na hujb j amjeń pač be hebi napšęčj šat: Na tebe, Wozę, hpm ho špšęčęat, j tobu šahanizujny njębudu.

Š teho je widželę, io hu čęš, kř węry, io šęščęim towaštjowe bušti čęš, kř njewęrya.

Boži čřaš.

Wšęionarčta bęshe na wšęšę 20 lęt w Šubiškej dželęrawa byta a bęshe ho na pošleđu i do čęstla šlęnjenej štrowlęščju domoj wozčęta.

„Duž praj mi njęto, tat hu ju domach pschęčęlnizna wo- pradža, „kajš widomny wupřęch a pšób hu po hujowej 20 lętnej dželęrawošęi w Šubiškej wozlabada?“ Za talle praščana hujwulku mjelęsčęshe. Šejne blęše, špřęnje woblščęje hieščęje bóte woblęšę. Na to pač dželęhe: „Za hpm mloda, nadžijow pošna a wšęha wjehele do Šubiškeje šęta. Šwjęčęz wo Křęstijuzhu be w tuč štronach, hódžę hpm špřiwla, dopolnje njęmata. Dolež noš pschęčęlnje pschęsijaču, myščalę hebi, so hřom sa přęnje lęto njęšęto šlow šubži te Křęstijuzšę pschęwjeđu. Šaj, ale žuru ręčj wulnjęch pomatu a je wšęšęm druzim dželęhe tež pomatu; ja bučj šhorowata. Šęčę hpm jeničku dušču ja Křęstijuzša dobyta, njewęm. We hujowim domje hpm pohanjšę žonšę šęčęz a waricj wuzčęta, hpm je t čęstl- lęšj a čęstlęnję dželęzata a hpm pytača, nim Želuwomju šubščę pošolacj. Šęčę pač hpm pschęi tym wšęšęm žaneho wupřęcha męla, njewęm. To je jara malo pšoda po 20 lętnej dželęrawošęi.“ Talle wona ręčęshe a šrubna mjelęsčęhe.

Šęčę drje by šęšć mjes nami to šęje šolšonaj? „W mł- došęi“, dželęhe ras šhonynt muž, „čęzemy my wulke temple twaricj, ale we wšęšęščę lęšacjš hpm šhokojom, hbož hpm šamohjš, njęšęto špaczęm přerčęshe wumręęacj, io móža druhiš twaricj.“

Šaj, Wozę štręšęstow pomatu rotęce.

A rozpomnjanju.

Džatownosć je kwęta, kotruzj čęš halke na row šadja.

Šęrije hebi hęwędu i rječęšom j njębęš šęčęnjęch, hacj io w nuš pschęčęla namatačj.

Sy-li spěwał,
Pílnje džěłal,
Strowja će
Swěđbny ęstok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Čerastwość da.

Nječ ty spěwá,
Swěrnje džěłat
Wěđbne dny;
Džěł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebojs mana,
Nječ ći křmanna
Žiwność je;
Žiwa woda,
Křá Bóh pada,
Wokřěw će

Šserbske njedźeliske lopjeno.

Wubawa ho kóždu šobotu w Šsmolerjez knižkicšicšecetni w Budyščinje a je tam sa šchtwórtlětnu pšchedpřatu 40 pj. dostać.

Quasimodogeniti.

Kol. 3, 1—4.

Jutry, tež młode jutry, kř dzěńka mamy, naš wažnje na to pokasuja, šćto ma nam žitwy Křyštusj prajjeć. Wone nam našće mjeno do pomjatká wołaja: Křešćezijan. Křešćezijan to je po prawom Křyštian abo Křyštuhomny. To mamy być, tajž hmy prawí. Š Křyštuhom žitwy być — to wostanje potajnistwo Křešćezijanitwa! Na to naš tež našć text wjedže, kř ho šapocnje: Šće-zi-ny w Křyštuhom štanli, dha pytaće, šćtož je horjećach!

Křešćezijenjo, budžeje š Křyštuhom žitwí!

1. D žiwjenje w šwjatej wyškotošćezí! „Pytaće, šćtož je horjećach!“ Křyštusj je šemju wopušćezil a tat riez něšto šěpće, wyškšće dopřil. Žeho horjećacze šjewi, šo je dobył nad šwětom, a šćtož w šwěće je. D tat wjele bđženja je tu mēl je šwětnym a je šćm, tón šwjatj.

Přenje pomyšlenje pšči tym je, šo tež my w šwěće to najšěpće njenamałamy. Ale ša Křyštom šladajo, š nim w dučny šjednoczeni to prawe a krašne namałamy. Šušto šo špěwa, šbžž dwoj šubjenaj puć k woštarjej pšćindžetaj a čzetaj do žiwjenja w hromadže wušćupić. Žeti, předy dži nam tu na šemi. To je prawy šćešćezijanšći špěw, a někotry, kř henač mjenje wo šćešćezijanšće rođži, šebi tajš šćerušć lubuje a njeby radu jeho parował.

Wty mamy tu delćach šwioje džěto a šwioj nadawč, nječ šmy šrejni, nječ manžěšžy, ale myšl š tym špocjena

njeje. Na šemi nošy šhodžite, a tat našte tu matej! Ale wotšćinjeny šónž leži wyškšćo. Čžěto pšćebnywa proch wot procha, šemja wot šemje, w niškšćezí, ale duč pyta wyškšćošč. Wjele jich wjašnje w čšabnym, šćtož runje woczi widžitej a wušći šćyšćitej, ale domišna leži tola ša naš wo wěčnym. To je prawy jutrowny šgnč a křinč:

Šbže namala duška šwioj štatok a dom?

Šćto truje ju je šwiojim šwarnowanjom? —

Wón njeje tu, dom duška je horćach, šbžeš wo šwětle šu.

Křešćezijenjo šo ženje wot šwiojeho Křijeta Želom Křyštia džělic ani wotšćobnyč njemōža. Šbžeš Křyštusj je, tam jich myšl šteji. Kaž někotry na šwiojim wutrobnu wopon abo medailon jeneho lubeho čłowjeka nošy a tat šwioju lubješć š tym k njemu šjewi, tat ty, kř džešć wěrný šćešćezijan być, teho Křijeta, kř je čže lubomač, šo ša tebe podat, ša tebe tež šćawč, jeho wo wutrobje nošć! „Pytaće“, pšće šwjaty japošćošč, „šćtož je horjećach, šbžeš Křyštusj je.“ Pytaće to wyškšć! To šwjate a bōšće je tež to wyškšć. Pawoł we šwiojim křešć pšćed šawjebženjom pšćeš pohanišći wobšćad warnuje, pšćebe wšćem pšćed wobžranšćtom, wopřšćaw a nje-pōžćiwosćezju. To je woprabowže něščto nišć! Šćot nječ ma na tym došč, šbžž šwioje čželne žadanje a čžerjenje špocjoja, Bōži čłowjek ma wušćšćešće pytać. D telko po šwontownym wyškšćo šćejazyč ludži, wošćebnyč, wječnyč wo tamnym teži, ale šćuščach jim wyškšćošč pobrachuje. Wšoni šu gmej a nišy! A někotry pšćed šwětom nje-

wobkędzbowany cłowjeł steji hinał, wychofo: hwoje żadoćce, do wuśdy woimje, jato cziłny, hwojećeny piches jemju dze, wėru a pobożność wje wutrobie! So by našc narod ho sožo dohladał, fak to křećeljjanste ludy pośbeha, fak wone to pichirożene porjeđa. A ty, njemóžeš ty wšćednje tu wutnyć, hdyž wšćitko wotkaduješ, šćotž njebješte njeje, ale semite: Hđženje a hłóž — njeduhne a šhite rėćenje. Sstlyš japośćyto, kiz napomina: Wjeħboće jednu na druheho. Wly mamy wjele bole křećeljženje w štutu buwac. Róždy džen mamy ho do wyħotołće pośbehowac. Tón je woprawdož i křyħtuħom žytw, šćotž ho je šnutstownje přehemil, na njebješte w duchu pšćebadžil a pyta — sprawne pyta, šćotž je s tamneho sbožneho hweta!

2. Křećeljženjo budže je křyħtuħom žywi! O žiwjenje w potajnej kraśnoći. „Wajše žiwjenje je potajne s křyħtuħom w Woju.“ Něotry rjany poklad abo drohotny škaz wobbeđzi, kiz jeho sbožowneho cziłni. Wón ma ho s nim ja bohateho, njedž tež to druhich woćzi njepytu. Tak křećeljženjo je hwojeje wėru a nadžiju na theto křnjeja Njeom křyħta! Temu nědy pohanj, kiz beču s czełom a duħom žyła na femi, njerośmijachu. Tež dženja je mnohim to najlěpše w našchim křećeljjanstwie žyła wež. Prawdož, mē a radoće we hwojatym Duchu, šćotž snaje to hłuboko doće? Tón je šnutstownje sbožny, ma potajnu kraśnoć. Druhimi hano je nadpadny. Sswēt rady tajšeho pšćima a wuħmēša.

Haj, woni hu hwońach te sozpiene džećzi, Tón hwēt jich sa hrośnoć a ja niczo ma.
Haj, šnutstach jich lubojna rjanowcž ho hwēćzi, Tež Woju a cłowjełam wojujenje da. —
Křjes Jezusš kam praji: Hdyž ja t wam pšćinēz budu A šjewicž ho hwēte, dha šjewicž tež čhu Tu wėrjazu njewještu pšće hwētom htuđu We kraśnoći hweśbóžnym t nasrěžuju. (631, 2. 6.)

„Hdyž ho křyħtuħ, wajše žiwjenje, šjewicž budže, tehdy budže tež wy s nim šjewieni w kraśnoći.“ To je ta potajna kraśnoć. Hdyž Wože hłowo snaja a wėru we wutrobie nośha, tam je snata, wēta. Sa czełnej woćzi widžicž njeje. Wėdomoć ma ju hamo ja njemóžnu. Ale fak je Pawoł sbožowny w njei, kiz hwi žada wotħal czaħnyć a pšći křyħtuħu beđzi! Fak sbožny tamny tełto czeťpazju tkaž, kotryž bēšče pšćežo tajti smėry a na hwojnim štónczenju t lėlarceje džełče: Ja hym hotowy, ja mam wodaće křećeljženju t lėlarceje džełče: Ja hym hotowy, ja mam wodaće křećeljženju. O wulke potajniħto hwojećeneje wėrjazeje dušče: křyħtuħ je jeyny wumozni! S enim ma wodaće hřeħotw, žiwjenje a sbožnoć. Wly niczo hami njewjēmy, ale tón křjes je wšćho. Wón našče žiwjenje tu a našča kraśnoć tam. Kajta budže to kraśnoć! Wutromny czaš je wjeħeły czaš. Budž radoće poħna, dušča, kotraž hwi s křyħtuħom žywa!

R njebjeħam čže ho hžom dawno nam, Křježe, pomhaj nam tež tam! Ćamjeit.

M. w M.

Szćeťpliwosć.

Najwjetše czeťpenje je tón mēł, kiz bu „jehno Wože“ njewomany. Nam njeje možno, prawje dorowhnicž, takti njedž je ho křyħtuħej pšće wutrobo dřeł, jato na štóžju wuwota: Wój Wožo, wój Wožo, czeħo dla hwi njewpšćeće? To je tak štyske nostanje boħ, takž je p rjedy nichž štħchal njeje a nichž wožy hřyħeć trjebacž njebudže.

Ale tuto czeťpenje njeje hjes mhta wotħo. Jato bē tón

křjes stanył a te czeťnje, kiz beču jemu jeho hłowo rósbrēle, rostęptane na femi lėcaħy a tón štćiz, na kotryž bē ho wudychał, bē na štćełi rósruħany, a wón mējske pšće hobo to žyła wumožene cłowjesiwo, dha je wón sbože we hwojeje wutrobie sačuł, kiz jemu wšćho czeťpenje boħaje farana.

Wly jato křećeljženjo hmy pšće štćećenju pod štćiz křyħtuħowy a teħo dla tež pod wjele czeťpenjow stajeni. W mtoħdy lėcaħ je jich drje mjenje, ale s lėtami wone pšćibėraju. A hjes nich nichž njeje. Hdyž hwi tež na něotrymšćul nahladaħ, so žaneħo nima a jemu jeho sbože jawibžič, dha ho myłič. Wračkej ho jeho, dha hšonlic, so ma wón hano czeťke brėmo dħiti ty, a hby by t njemu pšćičot a ho s nim mēnjal, by hwi wjele czeťke czeťpenje domo njehł, hač hwi je s domu njebječe.

Wšćho czeťpenje pał čħemy njedž w nadžiji. Wħgato wėnty, ho nam Wój czeťnje tež i noliče czeťenjeke kromy štćonžnje wšće wuħama a nam wėnz trajaćeho soħa na hłowu staji. A je nam czeťto, we hwojnim czeťpenju ho spokoće, dha pohladajmy na wobohid pohawan. Czeťnoćom maja woni wjazy hač my, a do jich čħny jim žana hweħba nadžije na sbožnu wėćnoć njebweće. Wly hmy wo wjele sbožownišći, kotryž pšćežo to doħpomnječe na pšćichobnu kraśnoć tak wotħewozaju woli do wšćeje nuhy paba.

Duž budžny pał tež šćeťpliw a wjeħeli, jako czi, kiz hu na puču do njebjełeho Zeruśalema a na wēćne jutty!

Jezus je žywy!

Dobhywarjo, s rowa stanjenty, Wšćewinjerjo wšćitkšč cħmowych mozow, Kiz hwēt hřeħany s Wohom hjednał hwi, Sswēto hwi wšćeħ cħmowych hmiertnych nozow!
Budž wot dženja ja cħohy pšćichobne Moje žiwjenje czi hwojećene.

Křwalcje so mnu Ssyna Davita, S Žudy law nab njepšćečelom doħy, Ssmjerče strach mēz hole rostama, Sjalco s doħywarjom w heli poby; Wšćotaj s hłohom, hřeħany cłowjece: Jezus do wėćnoćeje žywy je!

Gloria! čert, hela štćepota, Hdyž wšćho wšćta: Sbožnič s rowa stany! Žiwjenje twój lud, o Křječe, ma, Dřeħo, hwojeće hwojst wot njeho hpany; Wly wón, wumozeny, samože Sstajicž něto w twojim krałstwoje!

K. A. Fiedler.

Čiħa myšl.

We Wonezacž bēšče bur s mjenom Miħał. Tón hwiwu te mšći hwojeće. Ras wón t jenemu pšćećełej džełče, so je wón ham tón jenicžki w žykej wħy, kiz je ho t žywej wėrje wobroćit. Duž tamny džełče: „Hdyž ty ja wšćoh tón czaš ani jenicžkeho t wėrje domjeb njewjē, dha twoje křećeljjanstwo tež wjele winojte njebudže.“

„Šćto?“ wuwota Miħał, ho s hñewom wšćoh japhriwišći, „ja dħyhu wino bječ, hdyž ho druhij njewobroćaz?“

Tamny na mēće ppytu, šćto Miħałej bječke pobrachowajše, a jeho napominałše, so by hwoj hñew wotpoložit a ho wo cħaħoćež pzoħował. Duž ho našćemu Miħałej woćzi wotewiřełkej. Wón spóħa, so bē jeho doħne pobožne wućejenje a

čłinjenje zyle njeruvsčone bywlo, dokež bē domach se swojkej nabo-
lešču tych swojacy jeno čłowolow, město teho, so budžičke jim dobre
přehěžajanjte znajmo barwol.

Wšchón řubny dla swojeho dotalneho žiwjenja poda ho
wječor k měru a w nozgy prošehče swojeho Woħa w nutrej
mobilitnje, so by jemu nad jeho nabołešču dobywž dał a k čěžko-
leži dopomohł. Młano i tym twjerdym přehewenacšom na swojke
dželo džehče, ho ženje wjazy wod hńewa wobnřehčej njedabč.

Zato čhyžke něšto f konimi na pola jehč, njenamata tomoty
na prawym měřejse wřijajo, ale wonak da w wofu, hbyžč bē ho na
nje zylu nōž deřejč lať. Wšchón měru Michal k pohonečej džehče,
kiz bē to Janinowat: „Děpřichy pak tón grat přehč to tež njebudž,
hbyž zylu nōž w deřejču wonak leži.“ Pohoneč ho malo nje-
džiwolache, so jeho hojpodat takle měrnje rěčehče, šchtož hewał jeho
wačynje njehč. Wōryň na to Michal do řuchny řtup, runal jako
řkřizobna džowata řchlu puřehčy, so ho f wulfim ropotom rořtaw.
Za hołza bēhče řebi přehewenolata, so řebi tón křoč hojpodarjowje
hřimanje lubič njeda, ale so čhyz, je-li so by jej přehčrubje přeh-
řehč, řehčyž wupowjehčyž. Zola tak ho džiwolache, jako jeynu
hojpodat zyle měrnje rějny: „Mō, tebi drje budž tež žel, so bu
řchla rořbita!“ Za hołza, njerwježny řchto wotmolowič, džehče na
to jeno: „Šchtoħa wo te pjenjeřny!“

Wječor, jako Michalowa žona přehč burjem řiejehče, řehčob
nimo džehče a měnjehče: „Ze dħa Michal džehňa do meřta woz-
jeř, abo je ģnawo řhoril, so je wřcho tal čřijehče na kuble? Za jeho
přehče džehňa řa zulu džeh řejehč njehčehčach!“ Wurowta pak
wotmolwi: „Mōj Michal džehňa f dwora přehčřehčol njeje. A tež
mi je nadpabdo, so je tajki měrnj a čřijeh. Za woprabwžje nje-
wem, řchto je řo f nim řtalo!“

Tež najakřta Michala ničtō wotadž njehčehčehče a přehč
řřtu wjeř řo ta powjehčej rořnjehče: „Michal je řo swojokej nabołeščej
wřidal a je počadž čřijeh byč.“

Šřřjebu přehčřihče k njemu jebyn jeho přehčezelow f něřotřym
mlodym wjeřnym, kořřiz čhyžchu se řehčřipatym řřowami Michala
k hńewej wabieč. Na wřehelache wačynje to řpyřachy. A hbyž
bēchu doħko dokež rěčehči a Michal měrnj wotlať, tōn přehčehč
džehče: „Ale Michale, dach řebi ty řatele řłowa tuchy njehčřehčy
hōłkow lubieč? Mō wozjim měřnjne bych jim kōždemu jemu řehewu
řa wačyni dať!“

„Daj,“ Michal wotmolwi, „hdy budžičnu řebotu fe mni
přehčřehč.“

Tak woni řařo čřehniħu. Tōn přehčezel pak Michala na boř
wřa a řo jeho prařehče: „Michale, mōj řmōj wot mafoščej přeh-
čehčej byħoj a ženje čje ja řajehčo čřihcho njeřřym widžat, řaž wot
řaněženeje njehčehč řem. Wřoj mi tolo, řchto je do tebe řajehč?“ A
něřto jemu Michal powjehčache, řchto je řo f nim řtalo a řať je řo
swojeho hřeħa dořładab. Michalowa manžehčřka k nimaj řtupi a
rějny: „Wřele řeh ģym pod jeho nabołešču čřehřřila, a něřto je mōj
muž wřchōn ģinajřeh. Duž pak dyřbi mi něřto tež pořasčej, řať
bych řa swojke řřabohče a wopacřnoščje wotpořohčiz mořta.“

Michalowe wobročjenje pak njeje jenož jemu a jeho domej
pomohato, ale tež drubim wjeřňjanam. Tych bē wo wřy wjele,
kořřiz řo prařehčej pořachu: „Šchto mom tež ja čřinieč, so řhōžny
budu?“

Hřeħi na řozej wafy.

Dwe žonje w Ruřkej do řłohčřta džehčehčej. Za jena f njegu
nē ho přehčel řetami čřehčto přehčehčřehčita. Wona řwōj hřeħ řabohč
njehōžehče a jeyne řehewomnje ju wo dnjo a nozgy řehčehče. Tež
dženħa řrubna po bořu swojokej towarčřřki řtupachej a džehče: „Ach,
řchto řym ja tola do řubjenehčo čřłowjehča!“

Řejna towarčřřka bē žona, kiz na řo džehčehče. Wona by
přehčjo jara na to řehčowolata, řo by ničtō na njū ničō pořehč
njemohč. Za něřto f tej druhej rějny: „Za čři řada wōry, so
mačř wulfu bojohč přehč Wožim řħořtanjom. Wōjo wina je
wřehat tež woprabwžje jara wulfu. Šchtož pak nje nařtupa, možu
řo přehč Wozej martu w řřwřni bjele wřehčje bojohčej pořahčej.
Zyle čřřla a bjeř hřeħow wōjo tež njeřřym, ale porno towojemu
hřeħej řu te moje jeno maličehčehče, řiz ani rěče hōbne njeřřu.“

Hbyž tak njes řebu rěčehčehčej, do řřehčřehčej řřřawje doň-
džehčehčej. Tam řo přehč Wozej martu pomohłřehčej a na to řo
podařehčej f řamotarjej, kiz zyle řam we řwōjim řehu bydeřehčej
a řotřehōž řubjo dla jeho wulfowje a řřawnoščje řa řwōjateho džeh-
řachu. Temu powjehčehčej, řchto řōžbu čřřehčehčej. Tōn řamo-
řat na wobej pořehčehčej a na to tež přehčej přehčřahaj: „Wōj a
přehčehčej we řwōjim řehōřwuhčej wulfu řamjen!“ A tej druhej da
wōn do jeyneho řehōřwuhča wjele mačřy řamuhčřow nařbērahč.
Wobej džehčehčej a řo bōřny řařo wřehčřehčej. Šřamotar taj řehōř-
wuhčej wřa, jebyn do prawizy a tōn drubi do řewizy, pořehčřa wobaj
a džehče: „Wobaj řehōřwuhčej řtaj jenat čřehčaj. A runje řať je to
f waju hřeħami. Ty“ — řať řo f tej jeny wobročji — „mačř
jebyn hřeħ a tōn je wulf a čřehčř. Wōj“ — řať f tej druhej
rějny — „mačř drje mafe hřeħy na řehewomnju, ale tyč je wjele,
a na Wozej wofy řu wone runje řať čřehčej, řaž řamneje hřeħ. Ty
wo ničō řehčřa njeřřy, džizři towo towarčřřka.“

Duž buřehčej wobej wozci wotewřjenej. Wonej woteřidžehčej,
pořehčehčej ho přehč Wořom a jeho ģnadu pyřahčehčej.

Křočjenje řa řesufom.

Řesu, pořahč nam
Droħu f njeħejřam,
Řaž ty wobřřehč, řať my džemu,
Tebe řwēru řehčehčujemy,
Wřehč nař řa řuku
Wōžej do domu.

Čħze řřizj nařtawadž,
Daj nam twjerdje řlacž;
Tež dny čřehčej přehčřočřim,
Řorja dla njehč njehčřřim;
Wřehat přehčehč řehčřnoščje
Řařch pučř f tebi dže.

Hdyž nam bolohčř tu
Řima wutřow
Wħo druhich doň nař řubđi,
Dħa mōj Duch njehč řehčřnoščej řubđi,
Dufřeh pořaje
Šbōžne řłohčjenje.

Řařch řħōb řřabuj ty,
Doniz řřwi řim;
Čħřehč nař w čřernjach, wōřtach wobđizč,
Čħyžř teř f čřernjow rōže řłohčizč;
Řunu pak nam daj
Wēčřny řłohčny řaj!

F.

Řtajej wřcho do řozej wole!

Ř D. Lutherej řař jebyn jeho přehčezelow přehčřihče a jemu
řřohčehče, so ho jemu ģubjenje wjeřehč, so njewē, řchto řapohčehč
a řať řo jemu ničō njehčřahč. D. Luthere wotmolwi: „Wōj přeh-
čehčelo, ty řym řam na tym wina; wřehčalo řōžbu džehč pořehčehčej.“

Tvoja wola ho sta! Nječajsi mječ, jo so cji po Wožje woli dje, ale čhješ, to dyrbi po Twojeji woli hješ, dha spēwai: Wótcje našč, šž hy w nječejščach, hwičejene budž twoje mjeno, pščiščiž k nam twoje krafeštom, moja wola ho sta!!

Načj pščeščej pošluchajšče f wódbenaj wuščomaj, pščenmyšji hebi Lutherowe wotmolowjenje a džješje potroščotowany a spofojony domoj, ho na dalšče do Wožje wole pščepodatoščj.

Ša wokomik w heli.

Zedny wojješči wjščjšči ras hšubote podtopšči wopyta. Wón mješčeje bohuzel to hrojne waščnje, so tat nječhancičnjeje selešče, jo hychu ho pobožni ludžo wopravdžje grawowali. Pobožny hewerj mješčeje nandawt, jeho we hšubotičj podtopšči wofoto wodžičj, a tón wjščjšči jašo tat hrojni klješče, jo ho jeho wobotj jaca nad tym rudžješje. Hdyž bē hebi wjščo wobhladał, wobaj jašo do botwa šupiščjstaj a šnamjo daščtaj, jo hychu jeju f hšubiny jašo horje sečahnyli. To trajješče, dolež bēdu te podtopšči jara hšubote, hšetro šwiliu, ščotj wjščļa trochju njemēreho wščinu. Ščōncznie wón k temu dželacšerjej džješče: „Hdyž šu tute podtopšči taf hšubote, taf daloto budže drje halle do hēle?“ Tuntu ščabōncznej našč pobožny hewerj wuži a wotmolwi: „Ša wščał tež njemēn, taf daloto moščo do hēle byčž, mēnju pač, hby by ho naju ščtrjč rostochmž, jo hbyčšče tam ja wotomil byli!“ Tōn wjščjt wōnjelšny a je hebi wot tehby swoje šleče na pščežo wotmucžič.

Dobra wučžba.

Murjer Jan Patofa bē runje jašo trochu wotchorič. Šhoročj bēšče jeho teho bla taf pošu wšafa, dopelež ho ho ščetro do pičža nanuwčič. Dženša něto šteješče pščed wolnom a hšabajšče won na hojš, taf ho tam woščjž njješče. „To njech wutrajje, ščotž džje“, šabōrcža ščōncznie, wuži a hšobul a džyščej f domu do forčžny.

Džōm durinu kšintu w ruzy džješješče, duž na jene dobo stejo wošča, pščetož f podlaničje fuchiny jemu hšoby jeho matych džješči do wuščom klješčajču, šž bēdu ho do žimcho roščerčōwanja dake. Wēžjpnny Patofa pošluchajšče, ščto maja te džješči wučžjnejč.

„Ša njecham pščežo to hāmo hracž“, šalkincža jašny hšōš malešo hšōččō, džjemy něščto druhe hracž.“

„Ša wēm“, radješče jeho šarščj bratřj, my džjemy hracž, jo je našč nan pjany. Ša šym nan, ty, šilžko, šy macž, a ty, šēnta, hby šēnta. My pač dyrbimy hracž, jako by ho to wopravdžje wščo taf štačo.

Ša durjemi pošluchožy nan ho ščerčewjeni, ale pošluchajšče dale.

„Ale by to tež“, wotradžješče tōn najšarščj, „naščej lubej macžeri prawje byšo, jo taf pjanežo nana hrajemy. Wby tola wēšče, jo pščežo plače, hdyž je nan pjany.“

„Wona to tola njekšičj a prajičž jej to tež njebudžemy“, šmērowaščje tōn mēdbjšči tyč družič. „A pšči tym tola jeno taf čšinimy, jako by nan pjany domoj pščiščjchoł. Wby tola pjeni njējšny.“

Tōn šady duri štejšy muž šatščepota.

„Šaj“, proščješče mafa šēnta, „to dha budže žort“.

„Duž dha“, wotmolwi šilža, „čhymy to hracž. Ale hdyž dyrchju ja macž byčž, taf jara pač mje bičž njekšēmč, taž našč nan macž bije, hdyž je pjany“.

Tōn, wo kotrmž džješči tu rēžadžu, ho šēdma wjazy na nohōmaj džješča.

„Ač, hšupojč“, šmērowa šant šwoju šotru, „mēnišč dha ty, jo čhu cje jabičž? Šdy hych čje taf bit, taž našč nan našču macž.

by ždy tydženi we tožu šejčž dyrbjala. Potajřim něto džemy šapōččēč.“

„Duž džemy činičž“, radješče šilža, „taž bē to šarščjenu šobotu. Ty, šanto, dyrbjšč ho f durjemi nutš motacž, taž to nan čžinjješče. Ša wošmu šēntu na šlin a šudu runje taf šrudne wobličjo čžinjč a pšatač, taž to macž čžini, hdyž wona na nana w nožy čžata, a ty, šēnta, šmorcž, jako by špala.“

A šilža wša šēntu na šlin a šant, jo by potom jato pjany nan ho f durjemi nutš walš, džyšče najpřejby je ššny a wotewi durje — a šady nič šteješče jeho nan. Wōn ručje šwoliu, jo je jeho nan wēšče wšče jdy rēče šyščał a wuščōža ho teho bla jara.

„Šažn ho tu, šanto“, džješče jeho nan f njemu, „pščelancje f hracžom.“

„Šaj“, wotmolwi šynt.

Patofa rēčješče dale: „Placže macž hšuto?“

„Šulšo niž“, wotmolwi šynt, jeno hdyž — jeno hdyž — „Nō, hby dha?“ praščješče ho nan, „jeno won f rēčži!“

Nō, hdyž by ty, nana, pjany“, wurajy šynt ščōncznie šatšče potowišči a ho ščerčewjeniwošči.

„Taf, taf“, džješče wōn pomatu, jako by wjazy prawje pšči hebi njebjt, „praj, šanto, hdyžha je macž?“

Delacž w pščitowarču, hdyž pšōcže.“

Hdyž bē šant wotješčōł, džješčeje Patofa žyly čžōj we hšowjch myššal, hebi hšowu f rukomaj džeržo. Wōn hebi dotal ženje taf prawje na to myššil njebē, ščto bē ho tola je šwojim wopštitowom do njekšmaniča ščinił. Něto, hdyž džješče šhoročj jeho twjerdu myšł trochu imjedžšila, padny ta wučžba, kotruž bēdu jemu dženja jeho džješči hies hšwojje wole dake, na pšōdnu rolu. Čžim bļje jejo to myššelne, čžim jašniščo pōšnawoščje, jo taf dale hješ njemōžješče, hdyž ho a šwoju žyly šwōžny ššahčž njēča.

„Šaj, hōj“, pōčža ščōncznie pšatač, „ja šym hšuboto padnył. A něto dyrbi ho šamo moje džješčo mje hšubōwōča a pščebe mnu ho ščerčewjenič!“ Ščōncznie ho hšabta a štant. Wōn bē ho roščšubžič. Mješčo džješče pšches fuchinu, hdyž bēdu hšoby džješči wotmjelše, do pščitowarča, hdyž ho pšofaščje. Mata, šwalcšēta, hšēda žōnfa šteješče tam pšči wanje a pšofaščje. „Marja!“ wčjny Patofa k njej. „Ščto dha je?“ wona wotmolwi a pšofaščje dale.

Wona tōn mješčił šynt w jeho hšōžu pšyta njebē. „Žona“, šapōčža mandželšči f nowa f zunim hšobom a pōložj hšwoju ruštu na jeje ramjo. Něto wona f njemu wohlada; pščetož pščeščelnešo šłowa f jeho rta wona šwacžena njebē. „Wobaj mi“, rēčješče wōn dale, ja wēm, jo šym njeprawje čžinjč; ja pač čhu něto hšoiničji byčž. Čhješč mi k temu pomhacž?“ Ručje wučžabny Patofowa šwojjej ruzy f wanje a pōložj jej do jeho ruš. A doležč wōn žona žy f prawej; horjej šubōčju, njecžinjješče jemu šamžy porokowo bla šarščjennyč binjow, ale džješče: „Šaj, šano, mōj džemōj jedny družemū k dobremu pomhacž. Ša wščał tež pščežo taifa była mješšim, šajtaž budžič byčž mēša.“

Ščōnžo jašwēčji do pščitowarča a w nin šteješčtaj dmej wobšōženaj mandželšči, pščetož ščotž je Patofa hebi tehby pščebewal, je tež pščewjebit. Ani jeničješje kapš palenža ho wjazy dōtšnył njēje, a jeho džješči šu hebi na šwojeho nana pōžjščō njēščto wjedžič mōhše.

„Bombaj Bōh“ njeje jenož pola knješow duchownyč, ale tež we wščēch pščedawatnjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinije doščadž. Na ščtwōrčž šeta plačži wōn 40 pj., jenotliwe čžijšča ho ša 4 pj. pščedawaju.

Sy-li spěwał,
Plinjo dzěłał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw sprócný
Naposj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaz měrný
Čerstwoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrnjo dzěłał
Wódnje dnaj;
Džěł pak awjatr,
Duśi daty,
Wotpođu ty.

Z njebesj mana,
Njech ti khamana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokweś će!

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wudawa jo kóžbu hobotu w Šsmolerjez luhiczišćejeni w Wudychinje a je tam ja šchwórtělnu pschěđpłatu 40 pj. dostać.

Misericordias Domini.

Cfej. 6, 1—4.

Schulke lěto je pschěd króttim te kónzej šćlo, nowe je hwoje wrota wotewrilo. Tam džěczi, kotrež schulu wopušćeđicu, jo bychu do praktiskeho žiwjenja šastupike, do wuczbny abo do słužby, jow džěczi, kotrež swój přeni schulski pucj džěchu, dojasliwje a tola we wješełym woććatowanju. A tute kaž tamne staršćiska starosć pschewođža, tak tež s našim džěšćom buđže, w žyhm domje, pod wobženjom mišćta, pod woććtom wuczerja, we wutrobie ty přóstnu, „jo by ho jemu derje šćlo“. Woběmaj, staršćim kaž džěšćom, ma naše bibliste słowo to a tamne prajćež. Kaž Wójšaf s hory Sinai tamnej dvě kamjěntnej tašli šafonja hodu pschijnje, tak nam jow s hórki Golgatha dele křěšćejianstu domjazu tašlu podawa. Wly mamy jeno wewpommicj:

Přeněj dvě kasni
křěšćejianstke domjazeje tašle.

1. Přenja kasni ja waš džěczi.
2. Druha kasni ja waš staršćich.

1. Wly džěczi, budže pschluchne swojimaj staršćimaj w tym křejen, pschě Pawol. Wón pschi tym na šćulerjow a šćulkeci špomina, kotrež, šćož žiwosć a draštu nastupa, hišćež žyle wot swojeju staršćeju wotwišnja, ale tež na młobženjow a młobe holzy, na mužow a žony, kotrymž je Bóh staršćeju hišćež wostajil a wchitim wón pschěd woćzi šaja nanowu a macětnu došćojnosć a nahladnosć.

To je ja našej čaš tak nusne. Š nastroženjom my w-
đžimy, tak štej tuta došćojnosć a nahladnosć podrytej we
wjele domach a štej wonej tež ja schulski čaš hišćež
wobštalaj, s konfirmacij, meni někotry hny a někotra bžowka,
tež winowatosć džěžazeje pschluchnosće špadne. Młobženz
hwoj staršćiski dom wopušćeđi; přenje čašty w žušće hu
čežke, jemu ho po domje slyšće, ale bórny ho tajte žadanje
w tym žiwjenju, kotrež jeho wudawa a ho jemu šćoněnje
lubi, šhubi. Wšćežo porěđcho wón staršćiski dom
wopytuje a napošćed žyle wuwostanje. Džowka se swojim
nowozenjom na drnje, žufe měšo čěhenje; nad swojim
nowym domom wona staršćiski dom šapomni. A tola ho
džěczi nješměđa młobym rapatam runać, kotrež tyč starých
wjazy njeinaja, hdyž hu s hnešda wulětate. Kaš šćudnje,
hdyž my džěczi prajćež křěšćimaj: „Wojej staršćej mi ničo
njeđataj; čěhobla dyrbał ho ša nimaj prajćež?“

Duž, wy džěczi, budže pschluchne swojimaj staršći-
maj! Wšchitaj, šćož wy w schuli abo we wuczbje abo
w žiwjenju wostach nawutnježe, njeje tak nusne a wažne,
kaž to, jo wy w domje pschluchnosć pschěžiwjo swojimaj
staršćimaj nawutnježe a w tym wostanježe, tež hdyž
wjazy w domje njeježe. Pschluchni pucj, je waiča křě-
šćejiansta pschluchnosć. A hdy by ta džowka hišćež
tak dnšnja buła a hny šebi wšćote, nahladne měšino
dobyl, hdyž pschluchnosć pschěžiwjo staršćimaj njeje, tam
tež žane špobobanje Woje njeje.

Wěšo pschluchnosć w tym křejen dyrbi to być.
To rěka najpředy: jeno tak doloko dyrbiš ty swojimaj

starščimaj pošlušnihu być, kaž jich kaŕeni ſ Wozej kaŕnju pſches jene pſchindže. Hđež starſchej neſhto žadataj, ſchtož ſo ſ Wozej hwiataje wolu nejneje, hđyž chzataj wonaj hwoje džęci ſ kŕanju abo ſ franjenju abo ſ druhim nje-poczintam ſawjeje, potom maja ſo džęci teho džerječ: „Nam ſo ſaleži, wotm bóle pošluhač, duži člowjelam.“ Ale tamne „w tym knjeſu“ nam tež tón puć poſaje, na kotrynž my pošlušnoje natuŕniemy, njenujzj w kŕozjenju ſa tym knjeſom, w ſyladowanju na njeho, kotryž je kam hwojimaj starščimaj w Nazareče pošlušnyh byl a je ſo bihčeje ſ ſchija dele ſa hwoju macz ſtarak. „W tym knjeſu“, w tym pať tež jamyſt leži, čehodla hmy my ſtarščimaj pošlušnoje winowaczi. Niz jeno tehodla, dotelž naſ starſchej na lętač, roſome ſa kŕonjenju pſchetrjedja, ale dotelž je to Woža wola, dotelž Woža doſtojnojez ſady ſtarſcheju ſteji, dotelž je Wož nanej a maczeri floty rjezas wotofo ſchije powjeſnyh, ſ napriſmom: „Čeječeje nana a maczer!“

My njeđurbimy nana a maczer jeno lubowacz; k temu hįom čerjenje wutrobny člowjela wjedže; my mamy jeju wjele bóle čeječeje, t. r. jimaj hlučje, jeju pošluhač, lubowacz a wjele do njeju džerječ. A wobuju mamy čeječeje: nana a maczer. Woža kaŕeni ſo ſ wohomaj tępe, hđež ſo macz mjenje čeječi; hđež muž hwoju žonu pſched džęcimaj dele ſtaja; hđež žona nana ſ wutrobny džęci wu-čęri. A tute čeječenje žane ſymne, ſwonke bycz njeſme, ſ wutrobny dęrbj wone pſchiczi a ſo tež w tym jeničej, ſo džęčo ženje ničjo roſbudžaje njeſapocznyje bjes ſtarſchi-ſkeho žohnowanja. Tež hđyž ſtaj ſtarſchej ſtaraj a ſababaj a dżimaj abo hđyž džęci w hwojez wſchicze pſchidnu, — čeječenje nana a maczerje dęrbj hač do jeju kónza trač.

Taže čeječenje je „đobne“, njeje jeno Wože wu-ſtajeje, kotryž je ſtarſcheju ſa hwojeju ſaſtupjerjom poſtaje, ale tež pſchidničnojez dżakownojez. Starščimaj ma ſo džęčo pornio Wobu ſa čęelo a žimjenje, wſchidny kſleb a woczęhenjenje dżakowacz. Kęlo ſarofęe ſa prózy maju ſtarſchi ſe hwojimaj džęcimaj, doniz wone wotroſke njeſu! Starſchiſta lubojez tež ſa ſabudjenym džęčom dže, jeju dom je tež hſuboko padnjemem džęčuju hiſčje wotewrjenju. Nihđe ty hwierniſchu lubojez njenamaſač, hač w nانو-wym domje a pſchi maczernej wutrobje.

Naičemu Wobu dęrbj wjele na tym lezeč, ſo by mjes ſtarščimaj a džęcimaj wſchito prawje ſtało. Čhtworta kaŕeni je přenja a jeničza, kotraž ſlubjenje ma: „ſo ho čzi derje poidže a ty doľho živy buđež na ſemi“. Wchę-čiwu woli ſtarſcheju činič, je tyhazy ſa jich zyle žiwjenje njeſbozownych ſęinid, pošlušnojez pať pſchęčiwu nim ſo bihčeje ničto kať njeje. Nanowe žohnowanje twari džęčom hęže, maczerne potkeje je ſašo potorha. Čhtož w domje pošlušnojez njenaownu, je poſchidko pod čęzi-ſimi, hđkim hronjenjem ſo hſidowacz nauwuczi dęrbjal. A ſchtož beſče hwojimaj ſtarščimaj napſchęčiwu njeſmilny a hnano jeju ſmjereč dočalač njemoječeje, temu ho po-đođiſcho wot jeho džęci pobodnje plačji. Njech tež ſa druhičji hwihowanje mjes kŕoſtanjem a hredom pſchęzo jiwawe njeje, temu, kotryž ſchraſtu čęepji, jeho hwiedomnje wohſwędzič: Čhtož člowjeť hje, buđe wón žnječ. Ale wobabojanojez je wſchitim węzam wužitna. Čsmilnojez a dobrota ſa pošlušnym džęčom wónđetej jeho žive dny. Woži męť jemu we wutrobje bydli a ſchtož ſapoczije, ſo jemu derje rođji; pſchidob jaſny pſchęd nim leži. Č čeječenjom hwojeju ſtarſcheju wón tež hwoje džęci

ſ čeječenju hębe hameho woczęhje. Č męrnym wot-poczintom, kotryž wón dżakowny hwojimaj ſtarščimaj pſchidnotuje, wón jón hębi kam ſameje. Wby džęci, čęęeje wy, ſo by ho wam derje ſchto a wy doľho žive byte na ſemi, jow je puć k temu poſaſany. Čęejez nana a maczer.

2. A wy nانوjo, njewabeče hwoje džęci k hwięej; ale čęehicje je horje w pozęiwoczi a w napominanju k temu knjeſje. Pawoł to Čęeſiſkim piſče, pſchetož w ſta-rym čęahu beſče woczęhenjenje džęci najbóle frute a brube. Na naſče woſabdy by tón jawoſchtoł hnano hnat piſať, pſchetož w naſchim čęahu je woczęhenjenje džęci huſto doſež njeſte a ſlabuſchte. Wo možnojez džęčom ničjo ſa-powjedzič, wſchito domowicz — to ma dženja wjele ſtarſchij ſa prawu luboſež pſchęčiwu džęčom. Hđyž je naſh Luthę juntręczj projič: „Ja čhu hwojeho hyna radiſho morwego wiđicz hač njepoſchęčwego“, dža je w naſhim čęahu wot taſaje kſtunojez mało pnyucz, ale najpředy je to lube džęčo rjana hraja, potom w přechih lętač ſu to hami janžębi — ale čęaby ſo pſchęmęja — nawoſhęd je taſe buhjenje woczęhenjenje džęčo hđyž je kaſchęej! K woczęhenjenju hluſcha wudroczj a w čzim wona wobſteji, to nam naſh jawoſchtoł jaſnje praji.

Njewabeče woaſe džęci k hwięej abo, kaž w ličje na Kolofſiſkih řka: njeroſtobęe hwoje džęci, ſo buču myſl a rojom njeſchubli. Pawoł ſ pſchęčeliniwym woczęm na džęci ſlubanje — wone ſu teho knjeſa, kotryž je ſ lubowal, wumohł, k hębi moať a poſođnowal. Žimja roſtina džęčja ſo najlęnje w hłonczym hwięte luboſeje porabzi. To ſu hwierni woczęhjerjo, kotřiž ho hnano doľhi čęab w hwoje džęčo prawje njeſtaraju, a jo potom ſe ſymne, frutej wutrobu kſtozaja. Niz, kotryž hweť wđzi, wutrobu hđrtu ſęini. Č mozuj ty hwoje džęčo ženje k dobremu njewowjedječ, ale jeno k temu, ſo ſo pſched tobu je hwojimaj brachami potaja.

Ale taſta luboſež dęrbj ſ pozęiwoczu a napomina-
njom k temu knjeſje ſjednoczena bycz. Niz wam woaſe džęci pſchidničhęje, ale temu knjeſje. Težo dla nimacje je jeno dračiczi a žimiczi, je tež jako maſchiny wohſladowacz, totrež maja pjenjeje ſaſkuziczi, ale je woczęhnyč, t. r. ſe hwięta won čęahnyč a k temu knjeſje wječ. A k temu hluſcha powučenje. Tež drobi kamjeň dęrbj ſo točiczi, předy hač ſo w křonie bihčiczi, tež mędwy ſchtołmit ma ſo pſchidnojaječ, dżimje hačozji winoweho pjeńta maja ſo wotręſač. Težo dla je telko njepoſlušnych džęci, dotelž je telko njeroſomnych ſtarſchij. Ze to wjele ſarſchih, toſtj hębi pošlušnojez džęci je hſlubjenim wu-ſtupja, dženja jaſaſuja, ſchtož węcera domowidnu, pſchitaſuja a tola na dowjeľjenje pſchitaſanje njeđerža. Kſchęčęiſtaje woczęhenjenje dje hwiđ weſty puć; jeho wotpnyčny kónz je tón knjeſ. Wone hwiđ ſtut w tym buču doſonja, kotryž wot teho knjeſa wuſchadza a k temu knjeſje wjedže. Wone pyta to ſe pſchęwinucz a to dobre poſpluczi; wone temu džęčiwu ſtarſchiſti dom a ſ dobow Woži dom luby ſęini; wone to džęčo k dęču wodji, ale jemu tež ruzy k mędlenju ſtupje a to wſchito wone čini je hwiernym hłowom a dobrým pſchitladom, teho weſte, ſo möz a wjeletojez a žohnowanje k temu wſchemu ſ wuſhka pſchid-
thadza. To je ta drozja kaŕeni naſchęho jawoſchtoła: jena ſa džęci, druha ſa ſtarſcheju.

Duž nauku hwoju ležiju,

Čo ſboze pſchidňe do domu. Ğamjeň.

**Słowa nana a maczerje na dźecki,
ho wot staršiškeho domu dźelaje.**

1. Čim. 1, 18. 19.

Boženje něk dži wot nana,
Boženje wot maczerje,
Šyho, dźowka lubowana,
Boži jandžel pšehowbž čje.

Zusba wjele spytowanja
Wšchěnje lmeje ja tebe;
Wot wječora hač do ranja
Wulki strach tu s tobu dže.

Šawět a wščitke helše mozg
Štawacž budža na tebe,
So čje sawjele do mozg
Wychu s prawdy Božej.

Duž ho s mjecjom wobróti t temu,
Wojuj dobre wuještwu
Napšchecžno wšchemu štemu,
Wolny Duchu šwjateho!

Njedaj hebi wěru rubicž,
Kž kej njehešč wot doma!
Woh čji njeprcheczelow wubicž
Wščitkiš pomhaj s bitwisčječa!

Wnošy s domu staršiškeho
Wěru hebi njehešču;
Wbóćiču ho pač do njeho,
Šhubiti, ad, běču ju.

Č duž wostati stejw frucje,
Tak kaž něk by stajeny,
Njeprtaj ty tajkiš pučje,
Kž su wěry wušmėwju.

Šdžerž a šhowaj w zusbje hebi
Wšchězo dobre šwėdomnje,
So by Woh byt hnadny tebi
Zato dźečju wóćez je!

Wjele jich ho šabudžilo
Staršimaj we zusbje je,
Čečstwu prawnu wopuščičko,
Dačo ho na rozpučje.

Ač, kak wutroba nam našča
Nži pšchi twojim dźelenju,
Kak noš šwėta strach trachša,
Kž na tebe něko du!

Woh njech wobarnuje namaj
Wščitke wotnje tročelje!
Šawjedženja mōz wón škamaj,
Zemu pocuzamoj čje.

Šwarnuj hnadnje dźečjo našče
Wubj Woh we njeheščaj!
Wšchetaž šchōz Woh šchikowawšče,
Njelešaj ho we hřečach.

**Maczerina lubošč je wulka, ale Boža lubošč je
wjele wješčaj.**

Macž je derje šnacž. Macžernej Luboščje ničjo, haj ani
šmjercž hašnyč njemōže, wona je šylnišča dužli šmjercž. Nje-
wěčeje, s tajke šwėrowačje macž šwōje ščore dźečjo hłaba? Šak
rad wona wšchitlu wuprawitu woznje, hōžj mōže s tym šwōjemu
dźečju nělajke položenje nacžinic! Tydžeti wot tydženja ho wona
jeho dla španja šdžeruje. Wona šwōje ščore dźečjo nočje wot
nikoho druheho wobstarane mēčž.

Wšchēd něščto čašom pšchindže jedyn mojič pšcheczelow zyle
njenadžy do wušebeje hčje. Do jšny šwōrowšči nanata domja-
zu macž, bohātu šyneni, pōbla šhudeho šlėpza hečjo. Wē to jeyu
šamšny šyn. Porņio šhubjenemu bē wōn daloto do kraja wu-
čabnyl; tola macž rēntu: „Zole je mōj šyn, lubuju jeho hšchčelje!“

Wohlabočje na macž wot 9 abo 10 dźečji! Šōžj žane s nič
w prječstju dže, ho šba, jo wona tuto jene bōle lubuje, dužli wšchitke
druhe hromadže. Wšchōfi šastojnit ni něhju wo nanje powjebašče,
kž bē jara šy čłowjel. Macž čžinješče, wjeleč jeno mōješče, jo
by ho šyn po nanje njeradžil, ale nanowe šnamjo bē šylnišče.
Wōn šyna na wšchē hřeščnje pučje wōješče, tak jo bu s njeho
prawy ščōlniš. Wōn wobēndže mōdarštwu a bu pšchēd šud štajeny.
Wšchi žylym pšchēšhychowanju hečješče šrudna šyneni w šubčēstju.
Wē to jeho macž, kotraž bē něk s wudowu. Zato šwēdčōjo šwōje
šwēdčenje pšchēšitwo ščōlniške wuprajitju, ho šdache, jo to macž
wjele bōle do wutroby tēže, dužli šyna. Zato bu tōn ja wino-
wateho špōnaty a š šmjerczi wuščubženy, bē kōžby s wuščubom
špōljojom a dyrhjadu jōn ša prawy špōnacž. Ženož macžerina
lubošč nješhablašče. Wona proščješče, so by ho s wuwjedženjom
wušuba šwilitu čatača, bu pač wotšofatana. Zato bē jemu hčoma
wotčzata, proščješče wona wo jeho čwōje, ale pobarmo; wōn bu,
taž bē to woašnje, na šastim dwerje pohrjebany. Něščto čašja
pōšhšišcho macž šama wumrje, jalo bē na šmjercnym kōžu to ža-
danje wuprajita, to čje pōbla šwōjeho šyna pohrjebana byčž.
Wona ho njehamibowawšče, so budža ju ša mordarjomu macž
pōnacž. —

Wo młodej šchōttičej hōžy ho powjeda, jo je wōtžny dom
wopuščēžiwšchit w mēčje Glasgowje ho hřeščōnemu žiwjenju po-
daca. Šejna macž ju daloto a šchōrto pytašče, ale pobarmo.
Na pōšledku wona šwōj wotras do tajkeje hčje na ščēnu po-
wišnyč do, hōžēž mōžachu njelnicžōmne mēščšawšče žōnške nōžnu
hošpōbu namacačž. Drušy na tōn wotras lēdom pōšladnyču.
Žena žōnška pač pšchēd nim stejw wostlo, to je to šamo lube w-
blichjo, kotraž je junu w młodoščji na nju pošlabowalo. Macž
šwōjeje dźowki njeje šapomnila ani šwōjejo hřeščneho dźečča ša-
štorčžila, hewal njeby jeyu wotras na tutej ščēnje wišal. Wē
žyle, jato byščtej ho macžernej hubje hibalej a ji šchēptalej: „Wōj
dom! ja čji wōbam a čje hšchēje lubuju.“ Žōnška, pšchēmōjena
wot šwōjič šačuzčow, ho do hromady šypny. Wona bē tuta
šhubjena dźowka. Macžerine hłabanje bē ji wutrobu pšchēmōšto.
Wona šprawnu pokutu dla šwōjič hřeščow čžinješče a ho pošna
rozšakčja a hamibowanja do staršiškeho doma wrōčji, a macž a
dźowka bēščtej šōže šjebnočēnje. —

Alle wēčeje mi, žana macžerina lubošč ho njemōže rmacž
s luboščju Wōzej; wona ho njemōže mēčicž s jeynej wuščōfōščju ani
s jeynej hčubōfōščju. Žana macž na žyčej semj njeje šwōje dźečjo
tak lubowala, kaž Wōh was a mje lubuje. Womyšlčje hebi, kajtu
lubošč je Wōh mēčž dyrbjal, jo je šwōjejo Šyňa ja šwēt do
šmjercže dat! Wuch šam s nanom a mēčaj jeničžeho šyna.
Nēk teho hōčēka wobhladuju na teho njeješkeho Wōtza špōminat,
kž je šwōjejo Šyňa do šmjercže dat. Č kajtu lubošč je Wōh
š wēčej mēčž dyrbjal, jo je šchēptlucžje ja njōn wumrjecž dat!

„Tak je Wóh tón śwět lubował, so je swojeho jeničkeho narodźenja Šyma dał, so budyu wšitkych, kiz do njeho wjerja, šubjeni njebwi, ale wječne žiwjenje měi.“ To je tak wyhołti tekst, so njeje móžno, ho i jeho wyhołtošć přoběhnuć. Špacł z wyhołtošcam jeho lubojećeho dohaznjeć abo jeine budyuju wušlědźić, to njemóžemy. Pawoł ho modleše, so moht wyhołtošć a šububofeć, špěrofošć a dohwošć Wojeje luboće přinać, ale wona běše wyše jeho wósnaca. Njeubdžemy to njehjebach lěpje a f cziščičim wóčitom do njeje hladacž móg? Moje wóćžo ho nětko bžom wješeli na tuto kraje hladanje a so jo tež wy so mnu šmejeć, hallucina!

Štara, mot wiće potulena, štyda žóna w Šindifej přeni ras rěčeć jaštyhca wo luboćzi Wojeje, kotraž je swojeho jeničkeho narodźenja Šyma do šwěta přoštala, ptyać, ščož je šubjene. Přehajne koleto itara žudowa, totrječ jenički šyn be tež wumrjet, bórny šastajiwšči, jato mišionara wo Šejom škrjyžušku rěčeć, kedšbiniwje na lóžbe šwono pohčuchaje. Wóřtu mišionara wo šymu, kiz běše hišće špěšnje wóštana, woteńdže, ale ludžo ša njej wolaču, so žona ša njej šwata. Š wulkej wobćežnješoju šhora dńóžje a čywjke šo přehed mišionara, kiz běše j ewangelion přehypowjebata, woflatnyć. Šato bšat ša přeni ras štyhčane bibliše šwono přichinjke, ščož be hebi ša zaly tudyń šohšyžita, njemnujž 25 pjenježtow. Še šyflami mišionara, kiz ho wobaratače, to wot njeje wjacž, proščejše, so by jo tola wšata. Wóbdano da jedyn dohacž f zyršwinemu twarej 500 hřinomow; ale hacž te 25 pjenježtow tutaje šhubje wšehed Wobom nješku wozaj wazite? Ščotoda hebi myšlize? —

Ša cžak pohlednjeje wulkeje amerikanškej wótny šo do cziščeje wubowinjeje špěški ša powjelčej přichinjke: „Twyž šyn, twoje jeničke džěćo w špitalu cžěžy franjene leži.“ Šak macšćina wutroba teho dla žakofećeje a šo šarofeće a wobnjo a w nozy na nicjo dubeje njemylešče, štyda na to: ja tam dyrbju, dyrbju jeho hladacž! Ale njeje wjdžemy, ščož wojał njeje, šatajane, bišto thodžic? A šak čyžka wudowa šymowe šewno namafacž? Šak te žakofne wobčežnješože jničeć? Šola macšćina luboćž ho přehed žadny šadžewł wotratčicž njeba. Šara přehčejelnje wona prezidentu Pinkotna prošy, a šak moht tón šajtu proštu wotpošlacž? Šaj, wona šmč f šwojemu šforemu džěću. Šak došy je pučł f njemu! Šak jz bynto dołgo čžalacž dady! Ščónčanje, šfónčanje je jeho přehčejwanje namafane. Ale tu nowy šadžewł do pučža šlupi, lěšat f wuprajit, macž nješmč nětk na žane wašnjeje f šwojemu šymej, njemčr, kotryž moško jemu to nacžiničž, moht ša njeho štrachny šyčž, haj šymerečž ša šobu cžahnyčž. Ale macšćina luboćž hebi tež ludy radžicž we. Wona lubi, šo nchže žaneho škofećka f njemu prajicž, ale šo žyle czišče šadžerječž; duž by jz bowolene. Wjelčžo wona dń žstwy, hđžež jeine džěćo lešćeje, přehed jeho blěde čžeto šlupi, woczi běšćej šanželenej. D šdy by wón wjedzał, so je jeho macšćina f njemu přichinjca — šajki dolofi pučž — jeho hladacž, jeho troščitowacž, wěšće by to f jeho wotšhorjenjeju hřužiči. Šola wona džě rěčeć nješmč. Ale něščto tola šmč, šwoju ruku na jeho horze čžeto pokožicž. A špobžiwunje! Šato šo luba macšćina ruka čžola dńštu, šhory, woczi njemocžiniwšćij, w šofšnyju wješetu praji: „D macšče, to je twója ruka!“ A šhaj, pod hladanjom tutaje miškej ruki šhory wotšofy. —

Tyžšćina wutroba, kiz dyrblich čžemne a wobžežne puče šhodžicž a we šububofej bolofci šfotřičy: ruka Šnjejowana nabe mnu cžěžy leži, šudž šfotřičina! Šiščče šymlu, duž šo czi šwatajžy wěčžna luboćž přibližij, cže troščitowacž, kaž macž džěćo troščituj. A šdyž hebi to najinjnje myšlitič, šenžže čži pomoz a miž troščit f wyhołtošče cže wotšchowi, so f dšahnyju šyflami prajicž: „Wóćže, to je twója miša ruka!“ Šnjejowana ruka šrani, ale tež wobala. J.

Abba, luby Wóćze!

Šak žtala na lečenju, šat špósnaješ šfěččžijana na modlitwje. Šak dotho hacž ho něščo do džěćazym wotčhaju modlicž njemóže, njeje ho wón hišćeže do šwobobdy Wozich džěći šacžičičž, ale šteji pod šatonom a jeho pokšecjom. Ščhóž pak je přehed wěru do šwoboby, nam přehed škrjyža přichitowanaje, šastupit, je tež Duchu džěćatštwia došat, kiz wola: Abba, luby Wóćze! „Wóćze, ja ho cži džaluju, so šy njeh přichal“ šat žeta přeni wuras přehed Duchu a šwona narodźeneho džěćka; „daj mi móg, Wóćze, f šynjenju na šmstowonny čžlowjeku“, modlitwa šhabeho; „džerž mje, Wóćče“, prošwa šhabšazeho; „wobaj mi, Wóćče“, šbhčowanje wot šmyla přehčmataneho; „Wóćze, do twojegu rufow poručžam šwojeho ducha“, modljenje domšwatažeho džěćka. Šak šteji f twojej modlitwu? Ty šy tu kraju wjednošć došat, f wěčžnemu Wobu „Ty“ prajicž. Šak ty tu šamu wužiwajčž. F

Dopowjněnka f džěćatštwia.

Džowta wofebneho šajtojnika měješe wšcho, ščožž trjebaječe. Wona wužiwaječe dobru wučžbu, rjane drašty, a dolečž be jeničke džěćo šamozštejju šaršćejju, bu jej kőžbe přehčeje dopjeljene. Šrudoba ju žana njepodobže a šajby jejneho šajhčeho čžola nje-bublečeje ani jeničkeje škutnišćeje myšle.

Šara mtda ho wošeni a šhože bu jej do mandželštwia šobu šhwetowane. Šdona be lito ženjena, ho ras na šanjach šmyš namč a na šahorjenje pužow šhori. Šyma ju štchabečeje a jejny šary, šwěryny lěšat šteječe šarozčiwty přšči jejnyu šoku. Šejny mandželšči be na něščto njedžel na šohitnu šapucžšomal a wona njewjedželče, hđže wón rumje tehyž bečeje. Šejnej šaršćej pak w štalštej přehčewwalšćej. Šak be je šwojimi škřužšomni šama. Wšeho ho cžinjčeje, so by ho jej pomšaka, a wona ho tež wobaratače, ho šimerečž pobdacž. Žiwjenje be tola šak rjane, šak dšha by ho jej šak mtdoj wumrjetčž čžyžčž durbšato?

Šola šhorofčž ho pohóřiči. Duž tón šary lěšat jejnu ruku přšćimny a f pučžitny šhofom f njej džěčeje: „Měto ho modleče, přšćetoz f šwami na šonž džě!“

Štdoda žona najtržžžana šwojeje woczi šfěrofo wotewri a džěčeje: „Šso modlicž? Wch, to ja njemóžu; to nje tola ženje nišćto wuščit njeje!“ Wučžna šwoju štwonu šohu na njehki šahšuf položij, a na nju ho hladaječe, šato by ho na něščto dopomnicž čžyža. A něščo be, šaz by je šona wotučžika; wona štynty ružy a f cžičim šhofom špewalče:

O Šej, moja pata,

Wi přšćitnymanju bata,

Šhrčej šwoje šurjatto.

Šhóžž roszbaja čžer šhlamu

A šwčr mi tje jamu,

Šha džerž ty šwoje džěćatšo!

Šo be ša modlitwa, kiz be ju něšdy jejna přštončžja nawuščžila. Dotho lěta beču njeh šmy šajšče. A ša modlitwa be hebi pučž namafata přehče wěšče wješeta a radofeje teho džěćka, a něšto, hđyž be wšcho šobže njmo a ani mandželšči ani nan a macž přšči njej njebeču, ša modlitwa přehed nju šlupi, so by hebi ša mřezaza f njej wotšchowenjeju w šmjerštnym bėdženju nacžžela.

Šo najšššče, ščožž be měka, jej njebe bohata macž, ale štyda přštončžja šata.

Sy-li spěwał,
Plinje džětał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Prěz spań měrny
Cerstwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swórnje džětał
Wědnje day;
Džěł pak swjaty,
Duśl daty,
Wotpoń ty.

Z njejes mana,
Njech č kłmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřew čel!

Šsersbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerje, knižnicšćicšćejni w Budyšinje a je tam ja šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostać.

Jubilate.

Jana 12, 24—26.

Mjeno njeđzěle Jubilate we wšěhelnj jutrownym čašu f wyllanju wabi: Wylajće Bóhu, wšahitke kraje, spěwajće f čzešći jeho mjena! Šchtó tež wozhyl sawyflacž w čašu, w kotrymž nalětnje spěwy f jutrownymi šherušćemi našeje šćešćejanšće wěry tak rjenje hromadu kłncža! Šsamo šhori, pšched wotewrjenymi wofkami šedžo, šo nad mšódněj nalětněj rjanošću, nad miłym powětrom a nad wohrje-wazym šlónćom šraduja. Haj, pola rowow žarowazy sawoflajeni maja trošćyt a šbožnu nadžiju we wěrje, a jim šu lubodrože měštna, se šnanženjeni žiwjenja wawpšćene, rjenje hjeć w žanym družim lětnym čašu.

Njeđzěla Jubilate tež f njeđzěle po jutrac, kaž nje-đzěla Látare f njeđzěle do jutrow; a kaž njeđzěla Látare w škutnym póštnym čašu napomina: Wjebel šo! tak hće njeđzěla Jubilate w radošćijnym jutrownym čašu pšči wyllanju tola na horze wojowanje potašowacž, bjes šotrehož žaneho wěrneho dobyča njeje. Šod wumožeršćim wódženjom dobrego pastyrja, kž šwoje žiwjenje fa šwoje wozwy woflaj; na njeđzělu Látare špěwamy: „Tón knjes je mój pastyr“; a pod dobyčjom teho, kž je šmjerći mój waf, na njeđzělu Jubilate na najhóšće šedženje myšlmy, w kotrymž dobywamy špěwajo: „Dha wšćaf wofltanu ja pšćeho pšči tebi.“ „Šacž mi runje čželo a dušća fa-wulitej, dha wšćaf ty šy, Šožo, kóždu čaš mój wutrobnj trošćyt a mój bžěl.“

To je dobyčeršće wyllanje wokrjedž najhóšćeho špytowanja a najšlubšćeje nufy. To je Jubilate. A to ma Ješuf we woczomaj, hdyž wón se šwojimi šlubžobni-kami, kaž wón tu rjelnje, wo pšćečijnym šornu rěči: „Zeli šo pšćečijne šorno do šemje njepadnje a nješernje, dha wofltanje wono šame; hdyž pał šemrje, pšćijnješe wjele pšodow.“ Š tutnym jašnym pšćirunanjom f pšćiródnego žiwjenja, hdyž šo žiwjenje pšćes šmjerćž šakšowa, Ješuf waznje potajništwo duchowneho žiwjenja a Šožeho krašćtwa do šwěta štaja: pucž f žiwjenju wjeđe pšćes šmjerćž, „Šchtóž šwoje žiwjenje lubuje, tón budže šo šhubić; a šchtóž šwoje žiwjenje na tym šwěćež hdyž, tón budže šo šđerćež f wěčnemu žiwjenju.“ Wšón tak rěči, šo by pšćede wšćem na šwoj pucž do šmjerćže potašaf. Kat je wón luđi pšćes šwoju šmjerćž na šćijžu wabi! „Hdyž ja powšćeny budu wot šemje (na šćijž), počahnu ja wšćitkič f šebi“, tak bč wón pražl. Wšči žiwjenju měšćeho mało pšćiwitka, ale pšćes šwoju šmjerćž je šebi wulle šradlo dobyč. Bjes šmjerćže budžijše šam woflaf, ale jeho šćijž je wjele pšodow pšćijnješć.

Me tež šwojich wucžobnitow abo šlubžobnitow je wón napominał, šo dychu šwoje žiwjenje takle šđerćeli. Žiwjenje šđerćež a šawěšćež, dolež je žiwjenje to najšróšće šublo, to wšćaf a na šwěćež, hdyž šmjerćž wšćahudje na čžonjeła šafa, tež bjes Ješufoweho napominanja powšćitkowne próžowanje. Šsamo tajž, kotřž na jenej štronje pšćes wužiwanje wšćitkič wješelow šwoje žiwjenje wo lě-đžebatti pšćitřóšćeja, na drugej štronje wšćě šredki na-

Łożuja, i kotrymiż mohło ho žiwjenje sźeržec. Tak tež móršće łódže tajteje hობršteje wulfoteje natwarja, ho ho strach podnórnjenja sba pschewinju bycz. Tola tež, bychu-li wšchitzy na łódzi s'woju pschisłuschność polnje dokonjeli, wšchemu strachy ničo na s'wojce wuřhowane ujeje.

Ale Jezus rěczy po prawom niz wo sathowanju žiwjenja, kaž je Luther pschekóžil, ale wo sźerženju dušce, po tajtim wěczneho žiwjenja. Hódžet by dušce wuřhowane, tam dyrbinu radicho s'woje žiwjenje wostajecz, hacz wot Wožeho puczja, wot pschisłuschnośće a czelceje wostupicz. Jezus je po tym czinil, je do Wóžoweje wole s'woil; a jeho wuczobnizy, runjez hu jeho najprjedy wopuščizili, hu w jeho s'lužbje potom woprawdže tam byli, hódžet bē Jezus byl, mjenujzy w s'mjertnym strachje mjes pschecelczarjemi, a jeno jeničzi i nidy, s'wjaty Jan, je mērnje wumrjel. Tcho runja je Luther s'woju dušku sathował, zykemu s'wētej wotmolwimšči: „Na njemožu hina!“ A tež i jeho skutka je wjele plodow nastalo. Wón njeje sam wostal, ale wulki lud i nim ewangelisti, luthersti rēta.

Wopominuzy tamnych houbczilowjekow na łódzi „Titanic“, kotryz hu najprjedy žony a džeči do czjotnow puščezeli a ho na to tepli. Dwoj maudželstaj slaj radicho wobaj wumrjeloz hacz ho dželčilo. Wóh s'warunij naš pschod tajtim strachom, w kotrymž dyrjelni s'woje žiwjenje ja druhich abo ja Woje kralestwo wostajicz, ale wón naž tez je s'wjatym Duchom wuhotuj, i ho bychmy je wšchemi mozami houbczilowjekam a Wojemu kralestwu s'lužiti a tak tam byli, hódžet našch Knjes je, Jezus Khrystus. Samjeń.

T. w. B.

Radosć nad Jezusom.

Psalm 73, 25, 26.

Jezu, mam li jeno tebe,
Dba wo ničo njeróduj;
O tak wobobacajam hebie,
Hódž ho tebie mozuj!

Čhto mi njebio, semja čzetej,
Pacnje cze wutroba?
Čžeto, dušcha samuńtjej
Wjes s'wojeho S'božnika.

Njech mje horjo s'wēta tyšči,
Jezus je trošči wutroby;
Szym-li w nudy, wón mje s'lyšči,
Nješčym žadny pomogy.
Wschudnjam a częrpju s'chodu,
Jezus mój džel wostawa;
Lacznotu wón s'čewi i wodu,
S'čob pak i s'čelbom i wuřhola.

Hódž we częmnyh dole s'chódu,
Jezus moje s'člnoje je;
Žerj s'čelich s'čizja s'čódu
Sako hame s'čótofćeje;
Čžernje, wóšty bycz ho s'badza
Nóžow swēt mi nječelst;
Nadobcz w krašnych pruhach s'čwabza,
S mrototy ho s'yboli.

Haj, mój Jezu miločisny,
Wóž ty wěcznije wostanjelch;
Tebi jeno čhu bycz žiw,
Ty mje i nježju wowedželch.
Njech tež twója lubość tečeje,
Jezu, mi tu na semi,
So tam dušcha trónu smēje
Žunu w s'božnje wěczności!

K. A. Fiedler.

Nalězo.

To je nětko tola rjany napohlad, kiž čhi wotučáže žiwjenje na kraju dawaj! W městach wšče samjenje w lěcže a smje morwe wostawaju, na kraju pak ho wšcho jeleni. Sčhēra rola wóžiwja, kuzi ho wšhanja a na hatosach s'pewaju ptaczki s'woje lubosne s'čeluchički.

Ale ja s'noju hiščęje rjeńšču rolu hacz tu, kiž i twojemu taktu s'lužcha, to je twója wutroba. W njei dyrbi ho tež wšcho selenič, rošč a tečecz. Wēra ma tam ta mój bycz, kiž w semi leži, a dobre stutki dyrbja te s'wjelča a s'čohy bycz, kiž tale mój i wutroby plódzj. Tajta wutroba je rjana, luba s'chrodka a bórhy ho jecne durczka wotewrja a luby hólčy do njeje s'upi a ho w njei wuhobduje, mjenujzy twój Knjes Jezus. „Zeli ičhtó mój hólč s'lyšči a mi wotewri, i temu čhu ja jańcz.“ So by tola s'čobeho wutroba tajta s'chrodka i nalětnje mozuj a pschu byta!

Ale tež s'čob Ind je rola, kotryž je Wóh s'woril. Ludy hu, kotrež ho polu se s'chžerničęjom runaju. Pšoby tam něhdy bęch; ale nětko s'lej wēra a pobožnosć haščej, so je lud próbnemu polu runy. Tajščy ludow je wjaz; trjebalšč jeno na italski abo francuziski lud hladacz. Sčhtó wē, hacz so tute ludy hdy žane nalězo wjazaj pschindže.

Wonfah w daloskich krajach pak hu pohaniče ludy, kiž ho próšneje roli do nalěcža runaju. Nětko w nich hiščęje ničo njerofčeje. Ale njech jeno s'wjet i Wožim s'łowom do nich pschindže a do nich s'woje njebešte kymjo wuřhowa, dha mono bórhy s'čhabdja a wšcho ho seleni a pšoby nješe. Sak tola na mišionskim polu wutroby ja Khrystuska tečje! Tam je nalětno žiwjenje.

A wšchelatim pohanim ludam pak hiščęje žadny tajsi s'wjet abo mišionar dōčel njeje, so by jim to prawe nalězo pschijelst. Duž podpjerajmy mišionistow, so bychu s'ferje a lēpe wšchitke ludy to prawe duchowne nalězo mēte!

Bohuner.

Něhdy je něhdyje w kraju s'čudny hólčez byl. S'arščej bęščtaj jemu wumrjeloz, a dobri ludžo bęchu ho po nim horjebwali. Sčhtož jemu czimjadu, to jim i pschisłuschnośću a pilnosću w s'čuli a domach s'apčaci.

Nas bęčeje w s'čull pruhowanje. Sčhulski dohladowat bu bórhy na tehale hólza s'čžblwju, pschetož tón mólčstki na wšče pradžjenja prawe wotmolwjenja dawalčje. Duž ho jeno inspektor pradžęje: „Woje džęcz, czeje ty hu?“

Sólz wozči i semi s'čoi a je s'pulu we wóczju džęčeje: „Wojej s'arščej slaj wumrjeloz.“

„Ale sak dha ty rěšaj?“ ho inspektor dale pradžęje.

„Bohuner“, rěčalčje wotmolwjenje.

„Wj, hłaj tola, kaje maščy ty rjane mjeno“ s'napščęczini pschęczelny muž a na njeho ruku požohnujo požozi. „Bohuner, haj dowēc ho Bohu s'woje žiwē dny; s'člōž ho jemu dowēri, njebudže i hanbje.“

S'člowo tehale s'čofčimchō knjesa Bohuner s'woje žiwē dny

jašo njejabu. Nêtk hâkle ho jemu jeho ťchžjene mjeno prawje rosjaſni. Wťchžo jemu jeho mjeno ſ namotkwenjom woſta, pravje na Woſa twarič. Do wemu dowêrič. Wôbn je na tuto namotkwenje teſ poſtuchal. Dowêra na Woſa woſta ſałoſž jeho waſchjenja. Szôje jeho žiwjenja ho na jeho wjane mjeno ſałoſži.

Še toje je widžžo, kaſ wjele je na tym lãžane, wo pſchi ſchžženjy dobre moze mjeno, kiž ma nêštoj cšjêne na hebi, hoču do-ſtanjemy. Nãſchi predomnijy ſu woſmilii, ſwojim džêčjom tajfe mjena dawacž. Lubžo naſchého cšjãha njeďyrjebi to ſabyczj a wiſchžy to jaſho ſ nowa wuſtupczj.

Nãlãtjny ſpêw.

D. W. Luthjer.

Ša najrjeſtſjy cšjã lãtjny mam,
Šdijž ptačſki ſãpšowaſu nom;
Šlaj, ſemja jich teſ polna je,
Duž mamy wiſchſe ſhêrluſche.

Šlaj, hołobit najtraſnjicho
Tu wiſchubžom ſwječeluje wſcho,
Šswôj šlôbt ſhêrluſch ſãpšawa;
Wuž ja to džaſna, wutroba!

Wôž luby wiſchſte ptačãtka
Še ſiworit nam ja ſnamjenja,
Kiž wučja naſ Šob' poſchëpacž,
Šom' ſ čjeſczi na piſchčelach hracž.

Te wodnoj, w noſy ſpšowaſu
N wiſchſite poſne džaſa ſu;
Tež môj ſpêw Woſa ſkwãlujе,
Ššo ſemu wiſchčujе džaſujе.

Suri j Wrôſt.

Do žyrkujе!

Nêhdže duchowny raš wo žyrku džêczi wučjeſche. Šlunje ho wo wobacžn hêchom rêčjeſche a duchowny hêčzi „duchowony wuſab“ mjenowãſche. Wſchi tym džêčjom tole powjoebãſche.

W narãſtãčej Wruſſej ho hiſchžje dženſa tu a tam wuſab namãta. Duž ho raš ſta, ſo ho wontach na wſhy w forczimje woſhebn meſchčjenjo ſ rejemi ſabowjadu. Wješ nimi bē teſ rjana woſhebnã, bobata knježna, kiž ani jenicžkeje reje pſchëpaſla njeby. Šlunje bē ſaſho jemu reju ſfônčãžka, jaſo młody muž ſ njei ſtupi a ju namotwjeleſche, ſo by ſ nini na wjeſe rejanſtu Lubju wo- wiſchčãžka. Wſchã roſchnëwana knježna žãbanje zuſhejo wotpoſaja. Duž ho młody žuyh na jejneho nena ſ tũpãamym žãbanjom wo- broczji. Zaſtemu ſhutnemu napominãnju ho nan ſarjež njemôžjeſche a taſ dha ſfônčãnje tón žuyh a ta knjeni je ſwojim nonom ſ re- waſſeje lãtje wôw džêču. „Šnadna knježna“, tam nêšto tón žuyh počžo, „ja ſom lãkat a moja pſchãwluſchnoč je, Wam ſrudnu powjelečj beš tomžhenja pſchijnjeſche; „Wly macje wuſab na bebi!“

Wlyh brođit we woblecju, kotrebôž knježna njebē ſebžnu meła, wo tym ſwëdëžeſche, ſo mjejeſche lãkat prawo.*

Tole duchowny ſwojim džêčžom, kiž ſ naprajtej nutnoščju poſhčuchãdu, powjoebãſche a ho je na to wopraſãda: „Še drje ta knježna ho nêšto jaſho na rejawãtſtu lubju wrôčãta?“

„Wl!“ džêczi wotmowicju.

„Ale hãže dha je ſchãta?“ praſchjeſche ho duchowny dale.

„Wo žyrku!“ bē džêczi wotmowienje.

To ſe žyle prawje rêčžone. Šdijž ſwët wjazy ničžo nimo, potom ho lubžo žyrkuje dopomnja, hãžëž Šelub ſpokoja a rêčzi a

hoji. N ničho tam podarmo njebãže. Wſchžžo ptačzi to ſlowo: „Wãžje heſ te mni, kiž wy ſpãſãni a wobčžejeni teſe, ja čžu waſ woſchčewicž.“ Wy paſ dſyrjeli ho hižom prjedu, hačž naſ ſwët do bola cšijnje, ſ žyrki dſeržecž; pſchëtož potom môže ho ſtačž, ſo wjazy taſ wjele duchowneje mozg nimamy, je ſwõjezi nuſu ho na žyrkej wobroczije. Tamna knježna jeje teſ wjazy njemëjeſche. Šejne njebõže, kiž ju w teſjezej mlodõčſci je wiſchého ſboža nje- jabjy do najwjeſchého njebõža cšijnju, ju taſ porãjy, ſo ſwõj roſom ſhubi.

Wôž ſ wyſhokõſtje.

Šoſej Šaydn bēſche nimo mèry pilny komponiſt. Šedyn wječor bē wõn ſ druſimii huďbrãkãmi we wječelum towarſtwej. Tu ho mješ druhim teſ ta praſchëti nacšijnju, na kaſte waſchnje ho ſnutekownã mōž, je-li wo trojazy m džele wotwãtã, najſpšch- niſcho wočerſtwicz hõžji.

„Ša ho ja ſlawër šydnu“, prëni ručje ſapãdn, „a prawje horlwiſje hrãju; to mje ſaſho wočerſtwa a roſwjechela.“

Druhii powjoebãſche, jo do towarſtwom ſhõžji a ho pičëš žõt a duchãpolnu roſmoſtmu ſaborczje pãta. Tječzi mënjeſche, ſo w taj- tim podže pola njeho bletcha ſhampanſkeho wina nojlêpje ſtutlujе.

Šaydn mjelčjeſche. Žãto ho jemu praſchãdu, kaſti poſh- njazy hêdčł wõn pſchi ſwojim mnoſim dželanju nãložuje, wõn wotmowiti: „Ša mam we ſwojim wobwblenju mođu domjãzu ſapãklu; do teje ja ſhõždu a ho mođu, taſ huſto hačž ho wot- pjaty ſočzwãam; tõle hêdčł mi hiſchžje ženje ſwoju poſhynãzã mōž ſãpowjeđžit njeje.“

Še ſpõžìwanjom wſchizny poſhčuchãdu a wuſnawãču: Šaydnowe džela dopoſãuju, jo je jecho mōž najwjeſchã.

„To njeje mo ja mōž“, wõn ſnapſchëčživi, „to je Woža mōž.“

F.

„Šwõžne ničžo.“

Wuſhko wučženy ſnješ pſchi ložu ſwojeje ſtareje pſchãdobneje macžerje hëdžjeſche, kotraž ho ſmjerečzi bližjeſche. W ſtrowuch drjach bēſche wona jeho rjenje ſlãnčžozym blãwãm pſchãpoſhčuhõwa, jaſo wo tym rêčjeſche, kaſ po jeho mënjenju wſchizny, kiž wumru, do „ſbõžneho ničžeho“ roſpãdnju. To bēſche ho jej ſpõdobne ſebãko, ſo do „ničžeho“ roſendželčſt, hdyž je ho čželo ſelſarito a ſhorito a hdyž na ſwëčje tola žãneho wječela a žãneho woſchčewjenja nje- mōžjeſt mečž. Klã berje by to byto! Wſchetož teſ žyla wina doſheho žiwjenja jo do ničžeho roſpãtnuſta. Šoi, wſchã njeſpãw- nočž, wſchõ hdyženje by taž ſ jennym prečž ſetrene byto; ty moſt hebi ſte ſwëdomnje ſalutowãž. Šdy bychu potom teſ wſchizny čži čžłowetojo do ničžeho roſpãtnuſti, nab kotrymž a ſ kotrymž ſu hëčžit, dha njeby ani ſežëž dopomnjecža na nãkaſtu wĩnu woſtał.

Žãto paſ ſtara macž čžujwjeſche, jo je wumirečje bliſho, duž ho ſ dyrtočãžym ſhõžom ſwojejo pſchãdobneho byna wopraſãdo: „Še teſ to žyle wëno, ſo nêtk, hdyž wumru, to ſõbowne „ničžo“ na- ſtãwa? Nãſchã ſtara luďaſchã Šana je mi pſchëzo powjoebãta, ſo to wëno njeje, ale ſo ho ſmjerečzi žiwjenje pſchãnãžje, dočëlž je ſwõjat Wôh na nječu, pſchëd kotrymž mamy ho wſchizny ſjewicž.“ Šo- džinu drhõ pſtaſchje wučženy wotmowienje ſtareje mřežãježe žony roſpãroſchicž a je na ſawjeſle wobſtrucžjeſche, jo wona nêšto do „ſbõž- neho ničžeho“ pſchënbže. Derje jemu pſchi tym njebëſche. Šlõčãžnje ſlãba hewëčſta wuhoſnju. Roſmõwnã bēſche ſa tutu ſemju na ſõzju.

Wjele njebžet njebëſche hiſchžje ſãchko, duž hu lubowãna dſowãčãžca tehãle lnoja, hačž dotãl žyle ſtrowe džëčžo, wot čžëſtſch ſpinlow ſ dołſimii njemõžãmi ſãpſchãtã. Nãſchã wõl na ſchizãju pſchãnãžje, jaſo ho ſbãſche, ſo dyrbãlo tãto ſkõčũtco jeju žiwjenja

a doma wuſaſanyć a do „ſobźnego nićzego“ pſchęcić! Někł ńo węż zyle ńinajſzo ńoalce. Pńeni ſkarjo buću ſawotani, pomoż bu pńtana, ale podarmo: dźećjo wońta ſkore a ſaże wjadnjożna ńwęta. Wóh bęńce woćkał, ſ tutyńmaj na troćki a nadźiji ſhubymaj, na pńenjać a ńwęteńi mudroſci pał dohatymaj ćłowjełomaj ręcęc- Duż pńchńiće jena ńnjeni i pńchęcńelſtwa, kotreć wobńad pał nje- bęńce lubowany; pńchętoż wona by ręcęta wo Sóbźniću hřeńńi- ſtom, wo węcźnyń wumojenju a wo nadźiji pńchęc frej kńiżkow- neho a ſtanjeneho Sęyna Wożeho, dofełż nęcńto ſęńpće ńnajęńce haćż to „nićzo“. Sęobźowna a wjeńela wona Sóbźnića wobńow- cęńe, kń może kóńbu jańoćż a ſiaroćń ſpofojic, Sóbźnića, kotre- niź moża ſkore dźećji a mrejajęń ſtaręńch do jęho ńwęreńju rutow a na jęho wutrowo polożić. Na to ńo tón wučęnyń ńnjes a jęho ńińdofo ſrudźena mańdęńſta hańle dohładańęta, ńo je ńińęńe nęcńto ſęńpće haćż to „ſobźne nićzo“.

Pńcipad abo Wóh?

Nęcńta żńńta, ſobźłano, wučęna a pńińi tym ńnjerćń ģorbo, ńo na morju po kóńji wjeńeńce. Duży po puću ńo ſ matrońi, kńż do ńńnyńſta wjeńeńce, do ręcęa da; pńchętoż tajńch też mjes matrońani nadenęńeńch. Tęcho ńo wona pńańęńe, kał dołho pućż ńińęńe traje. „Sęchę-ńi Wóh“, wotmolwi wón, „dęa ńny ſa 2 njeńdęńi na kraju.“

„Sęchę-ńi Wóh“, ńnjęńeńce ńo ta żńńta, „ty pńajęń? To je tola ńńpę pńajenje; njeńwęc dęa, ńo ńo wjęcho pńcipadnje ſtawo a? Wóh njeje, pńcipad ńnjęńi.“

Tón kóńjni pńtańęe ńwoju węcń do Wońa ſaktowacę, ta żńńta pał na ģubu ſkroma njeńe, duż dęńbęńe wón ſtónęńje ſmęcńo bęć.

Nęcńto ńnyńo pońdźińę pał ńo wulki węcń ſęńny a kóńji ſtrać hrońęńce. Sóbź wicńor runje nańóle ſańadęńe a ta mudra ńnjeni we ńwoję komorę ſęńpętojao ńeńeńe a tón kóń- niń męcńi nimo njeje dźęńe, ńwojęe ńńńińy ģłabajo, ńo wona jęho wopńańa: „Sęńto męcńińę, njeńęńje ńo wicńor ſtawo?“

Tón pał dęńeńe: „Każ ńo ńa, niź tał rućęe!“

„Węa modł ńo tola, ńo njeńęńny kónż wola!“ wona jęho pńońęńeńce.

Wón pał wotmolwi: „Dęńbu ńo ńnawo k pńcipadęj woblicęń.“

To bęńce pńawo wotmolwjenje, kotreć je tej ģordej, ģubatej żńnje węcźi wotewrićo, ńo ńo wot ńwojeho pńcipada wotmobrocęi a do Wońa węcńęń poća. W ſbożu ńo wjęńał nęcńtożńńi je ńwojęj njeńwęc ģorđi; w njeńbożu pał je potom wón tón pńeni, kńż ja- kóćęi a ſtona a ńeńi žaneje raby njeńe.

Na wikad.

„Na wikad ľubji ľępę ſeńnajeńę, dęńi ńo zęńwi“, pńaji pńęńęńowmo, a ſńtoż je ńo pńeni rań wupńajić, njeje žanu řzu ręcęał.

Za dźęń rań — powjeńeńeńe ſtary duchowny — ſ jęnyń ſnatny na wik. Tón ģonjeńę na nje dńe ſnawje, kń bęńęńeńe ģiżńo ſńętro ſtarej. Wóji ńo buzy po puću buńęńje ſabawjaćńmoj. Sóbź pał na wik pńęńińdęńęmoj, męcńeńęe wón: „Nęcńto, ńnjes duchowny, dęńbu pńęńeńawacę, a mi by ľubęńo ńęńo, ńby ńęńęmoj ńo pońdźi- ńęńo rańdojo nęcńe dęńbęńe tńęńęńińo!“ To ręcęńe, je ńo ģorńom ńnawę. Za jenu wotmolwoić: „Dobře, ja wjęńał pńóńu, Wońa pał tola pńećń pńóńlacę njeńdęńeńe!“ na ćńoż dźęńe.

Duży dom ſańo na to k ręcęńam pńęńińdęńęmoj, a ja tu ſ nowa ſhonić, ńo ľubžo jara berje wjeńęń, ſńto je pńęńe Wóńom pńawo a ſńto niź. Woni pał ńwoje wjęńęńe a ńwęcńomjen nęcńe

domać a ńo ńbńil powjeńnu, ńo tam wjęńajo wońtaje, a nęcńo bu a ćńina, ſńtoż ńim ćńert każe a ſńtoż ńim mńńęńje pńeni.

W zęńwi pobóżyń bęć, to nićzo cęńęe njeje; ńny pał dęńbim w ſpńowawjaćń tuteńo žńwienia ńo ja ſńęńęńńanow wopńońacę, Tęno ſa tajńę je Wóh njeńęńa wutwarł.

Krańkeń žńwienie, tajke wumńerće.

Na ſ bratńim ģiżńo we kóńu ľęńęń, jańo ńo do wońta kra- pańęe a żńńki kńńę pńońęńe: „Nńjes duchowny, ńnjes duchowny, pńóćę wjęńał rućęe k nańńęmu Pńęrej, wón ćńę wumńerćę a nje- mńe; ſpńođi wńo ńo duchownym, ńo je wulki, wulki hřeńę wobę- ſńoń a ńo tał njeńeńe pńęńe Wońa ſńupięć.“

Wóji ģóńaj tamneho Pńęra ńnajęńęmoj jańo ćńoweweho ćłowjeńa a ńo jęho bońaćńmoj. Węńęe to muź je ſmoręńęńęnyń woblicęńo a je ſańwymyńi wńońami; bęńęńmoj ńo jęho pńęńe bońaćń, pńęńętoż ſńtoż maja dźęńęi rad a ſńtoż ńim dowęńjenje ćńini, wo tym wón nićzo njeńeńęńę; ſńtoż pał dźęńęi wotńotńuje, to męcńeńe wón nimalo wjęńińto na ńeńi.

Nań, ńo mjele pńańęńja wońtajęńi, ńo na męcńę ſwobowu a ſwobęka, mać pał ńo ſńyńńińje pńańęńeńe: „Woje dńa, ſńto to buńęe?“ Sęńęńęńęmoj ńińęńe bęńęe buńęe ńo wóćńińęćę a nana do ćńomwjeńe nozy wotwęcę, a kał maćń ńińęńę jemu ģobu da: „Tón ńnjes cę pńęńewońę!“ Na to wjęńińto wóćńęńny. Tęńby ńeńi pńeni rań pomńęńęńi na Wóji ģurowy a ſatańęńny ģub nad hřeńęńińkami. „Sęrańęna węc je, do rutow žńweńo Wońa padnyć.“ Wę mi, jańo bęńę teńo muźa pńęńe ģobu wóńęi, kał ja wńeńęńęńom ģrabajo a ſ pńońęńęmoj wóćńojaj pńeby ńo ģłabajo wota: „Nje- mńożu, njeńeńoż wumńerćę!“ Pńęńętoż ńo ſ ńim tał ſteji, bęńęe żńńine żańoćńęńe ſpńońacę ģawo.“

Na ſpńawo pańa naju nęcńo žana ńnyń njeńe; je ſńyńńońęńu ńo ńińę ģromabu kńńęńo wńońanńęńęmoj, niź pńeby wuńęńę, domź nan njeje ſońu pńęńęńo. Njęń też maćń ręcęcęńe: „Sęńte, dźęńęi! Nań, kńż bu k kóńu ģńoreńo jańowani, ńnabź dońęńo pola njeńo wońtaje“, to nićzo njeńowńańęe, ćńim óole jeno žabacńmoj, wjożu ſhonić. Ģińęńe ćńęńęńęmoj brje wotlaćę, ani ńo ģale njeńpńańęeńe, ale to męcńęmoj wučęńjjenje, ńo ſpńeć njeńęńomj.

Wńęra ģńwica bę ſańęńa, duż ńęńęńęńęmoj, kał maćń pńęńi wóćńjjenym wotńje ſtejo je je jńtyń do nozy wopńańa: „Nawo, ńy ty?“ a kał potom rućęe te ńńęńęńym dęńęam wupńańęe wóćńińęć. Nań dń jńtyń ſańęńęńęńę poća: „To bę jańońne wońłabanje tón ćłowjeń je pńęńe ľętam ſańęńęńe pńęńęńańa a to je jenu tajńe ģńrke węcńęe naćńińmo. »Wóh tón ńnjes ni njeńeńę wobacę, wón wolońęe, »wón je mje pńęńe tym hřeńęńom dońę warnowaf. Sęubńik je mi pńajit, ńo njeńeńoż ſ dońęńym ńwęcńomjony pńęń- ſabacę, a tola ńny to ćńinić. D moį hřeńę je wjęńęńi, ģaćń ńo mođł ni wobaty bęć.« Tute wńeńęńe ńńowa je njeńbożowony, wńęńęmu wńońęńe eoanęelja ſamńęny, pńęńęo ńęńo pńajit, ģaćń ńo pńęńęńje ſ ģńubńim ſńuńęńęńęńem moruż nańad ſańęńęńe.“

Ca ńwoje žńe žńwienie njeńapomńju tuteje powjeńęe ani teje mozy, kotrųż wona nade mńu męcńęńe. Wjęńęe te ńwońy ńęńęńu, kotreć tamneho njeńbożoweweho wuńowńowjaćńu, ńińęńęe tón kańęń na ramjenjaćń wńęńęńow k rowej njeńęń wjęńę, ale ńwońy a woblicęńa, wńęńe te mńi ręcęcęńe: „Sęńtoż ćłowjeń ńęńe, to buńęe wón też žńęńę.“

»Wńńaj Wóh“ njeje jenoż pola ńnjesow duchownyćń, ale teź we wjęńęń pńęńe dawarńęń, »Sęerb. Nowin“ na wńęńe a w Budyńńińje dońęacę.

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprěgny
Napoj móčny
Luboać ma;
Bóh pak swěrný
Prěz spaf mórný
Čerstwoć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duži daty,
Wotpođa ty.

Z njobjes mana,
Nječ eł kmana
Žiwnoć je;
Žiwa wođa,
Kia Bóh pođa,
Wokrěw će!

Sserbske njedźelske kopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicizkščetni w Budysčinjje a je tam sa šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 pj. dostać.

Cantate.

Jana 5, 25—29.

Pošlednje słowo Jezom Křhrysta na šudnym dnju na swoje čłowšće džěčki.

1. Spěwajće temu Kńejej nowy šteruš, pšchetoz wón čini džiwý. — Krafny čaš je našetny čaš, pšchetoz wšičito doštawa nowe žiwjenje. Wola a šchtomy a lufi šu ho našetnu draštu wobletě. Wšichomóžny stworiczel šhodži pšches semju. W našymje džje rólnik a wušywa šymjo na šwoju rolu a tón Kńez dawa móž, jo šesthadža a ročje. A nještajš rolu, do kotrejež ho čłowšće čželo jako šymjo pokóži? Tež wono dyrbi we šwojim čžahu f nowemu žiwjenju šesthadžec. Tam na polu šo jeno krotki čžah wušywa; ale na tym wulkim šmjertnym polu traje čžah wušywa bjes pšchětačža, tał dožo hačž šu ludžo na šemi živi, a budže tračž hačž do tónža škwěta. Tam leži šymjo jeno krotki čžah w šemi, předy hačž šesthadža; ale šymjo našeho šachodneho čžela budže šuano wjele tyžaz lět w šemi wotpočžowacz, doniž f nowemu žiwjenju njezwotčži. A šchtó to šachodne čželo f nowemu žiwjenju wubudži? Šstowo wšichomóžneho Bóha budže to došotčec. Pšches jeho słowo morwi f šwojich rowow horjestanu f pšchetrašnjemym čželom a duška budže šo tuto nowe nješestle čželo woblez jako tu prawu krašnu draštu, šo by nawoženi napschěčžiwjo ščta. Kał šo to štanje, to my njezděmy, to wostanje sa naš wulke potažni šwo. A teho dla tež jich wjele do horjestawanja čžela

wěričž njechadža. — A tola, njeje našč porod runje tał džiwny a potajny sa naš, kaž horjestawanje čžela? A teho dla rjetnje tón Kńez: „Njedžiwajće šo temu.“ Wola Bóha njeje žana wěz njemóžna. Wón tón wšichomóžny Bóh, kiž je wšičito stworicel, na pošlednu na pošlednim dnju pšches šwoje wšichomóžne słowo našče čžela se šemje wubudži a nam nowe čželo da. Šstajšmy dale

2. Kńešowe pošlednje słowo budže šlowo šudnika. Našč tekst rěči wo horjestawanju f žiwjenju a šudženju. Kiž jeno prawi, ale tež njeprawi horjestanu. We wutrobach šesbóžnych Duch Wóži njebyšli, kiž budže dušče f wěčžnemu žiwjenju pšichotowacz. A tola budža tež woni Wóži hěšč štychecž na dnju Kńešoweho pšchichoda a budža jemu dyrbjecž pošluchni byčž. O šařta ščtrafa to ša nič budže! Tež woni šwoje čžela šašo doštanu; ale to móžecž šebi tež myšlicž, jich nowe čželo ničžo wot nješestle krašnosče na šebi nješmje, kaž čžela šobžnych, ale brošne čžela to budža, na kotrychž wibžecž budže hařba hřěča. Kał budža šo šesbóžni naščotčecž, hdyž šwoje brošne čžela wošladaju, čžela, kotřež w heli wěčžnu čžiwlu pšchěčžerjoja, čžela, kiž doštanu, ščtož šu šebi šařtažiti. Wšesbóžni štanu f šudženju, šromni pat f žiwjenju. Kał krašnje je, hdyž wěmy, my šmy štajnje se šwojim Wóžom štwaraščeni, my wotpočžiwmy w jeho šubosčji a šlužimy jemu w šwjatosčji a prawobčžji! Ale kał krašnje hařke budže, hdyž potom f nim živi budžemy a jeho wibžimy wot woblicža f woblicžju, hdyž budžemy jemu na wutrobnu ležecž kaž džěčo pšči šwojež macžeri, hdyž my tam šjawnje

widzęc budzemy wsihite potajnistwa fe swojimai wozcomaj!
 Kraf budzemy potom Boha spowalicz a węcunje ho jemu ja to
 dzakowacz! O taku spowalocz hebi niemozemy wu-
 myslicz. — A netko ton sud? To je to buecye bjes Boha
 pod jeho swjatym hnenom, bjes lubosce, bjes mera, haj
 wucze a sudow spijewanie to budze. A jstho je sudni?

3. Sslowo sudnika pal budze slowo sarumanja. Kiz
 su dobre czinili, horzejstau k zimweniu, kiz pal su sie
 czinili, stau k sudzeniu. Wulfi dobytk je, jeli so masz
 nowu wutrobu, popluscimu a wierzazu wutrobu. Nowy
 czlowek narodzi ho i Wozeje slowa. Potuta a wera ho
 najprjedy potajuje a wostanje w jeho wutrobje czah zi-
 wjenja. — Ton stary czlowek drje tej Woze slowo spijaci,
 njewojnje pal tokam horje do swojeje wutrobny a nje-
 pschidube teho dia k prawej potucze a wercje.

Dzerc ho temu Knjezej, tedzuj na jeho swjate slowo,
 wet do teho Knjeja Jefom Khrysta a ty budzecz swozny,
 Samjen.

B. w Kl.

Bedzenie po węcunje domisnje.

Slos: Ach, wostaj wsih nas i snadu —

Ach, so bych w Wozim raju
 Ja hszom domach by!
 We njesmjetnosce fraju
 Szej hetu twaricz chaj!

Spdz Boha widzi mera,
 Ja węcunje bydlicz chzu;
 Tam wcja palmu mera,
 Kiz zenje njeswodnu.

Tam i Khrysta wumozienom
 Woziz miły wobhmadza
 Nje i trahnum wobleczenjom
 A tconu zimwenja.

Tam na jahnym bonacz khodzicz
 Za budu i lubymi,
 Sso i jandzelemi wodzicz
 We wsihitej radolocy.

Wsch hszly, kiz bym plataf,
 Tam Woz mi setceje,
 A na czoh bym tu czakaf,
 Wschu ducha dostanje.

Duz nadzej, kotruz noschu,
 Wdz Wdotece, dopjelsi ty;
 Nje borsy, to cje proschu,
 Wsmi domoj i zaloby!

K. A. Fiedler.

Spewajce temu Knjezej!

Kantate, to wera spewajce! je mjeno dzenhinskeje njebzele.
 Duchowny i melta spidowaze potjeda, schoz tez na ho ja wjesch,
 tez ja najsce herbste wky a jich lud wopomnicz, wohebe ja
 mlobdnu.

„Mas wjecor i wofnom swojeje sudowazaje stny won hladach,
 Dzecz hebi na hszy brajachu, holzy a hszly, pol wotrofczene, wot
 dwanacze hacz schytrnacze let stare. Wo shwiti sapoczachu spewacz

a ja ho dobzimocz njemozach, so mza telko spewow a so w spew-
 wanju njewustachu. Schoz spewachu, to njebcha pefne lubowe
 spewy, ale lohe, lofe schuczki, lotecz bedu hebi nehdze wotpohku-
 chake. Sslowa a hszy moczachu i szowy, wot njotrocho spewa
 dzekacz hacz do dwanacze schuczkom wuspewachu je spodzjownej we-
 stoczny, a ho spadzje, so moczachu tunje najprchubajsch schuczki wo-
 hebje derje a węcunje w pomajku. Wschelake myhle a saczuczja
 mje wschetochodzachu a duz ho soho na siel hsznych a woblamtanych,
 do nabozoneje hodziny do schule hicz a spycacz, hacz tele dzeczji
 sherluschje a chorale tunje taf snaju. Nwoje pruhowanje srubnje
 wupadny. Nnanajmjenje i nich mzosche sherluschy: „Sred wjerby
 to je najsch hamam“ wot spoczakta hacz do lona je sastorczenja
 wuspewacz, „Ach porucz Bohu hwera“, „Schoz Bohu wjeczshemu
 ho podba“, „Na Boha ho spuchaczce mamy“ a druge sherluschje
 dzechu wschudjom i slaganjom. Najmjenje schuczkom a hranczkow
 pal czi hszly a te holzy wjedbachu. Kiz bedu dzej prjedy w spewani-
 uju lohlich pefniczkow taku spodzjownu hotowoczj wopofalaji.
 Wochte spewy potajim, liz ani czewjenego pjenjeha hdbne njeschu,
 a kiz hebi zabny wuczet njezaba, su snate; sherluschje pal, kiz Boha
 Knjeja shwala a kiz wuczet nandawa, te dzeczji njemozaj.“

Duchowny pschilpomni: „Njeje to tajfe prawe snamjo, kasje
 je czlowste waldnje? Tak je pola starych a mlobdych. Wot hweta
 i jeho lochym a hrachom ho nadsza shuda, slazena wutroba moznje
 czuje na ho czehnjena, wot dohstjeje a węcunje njeruno mjenje.
 Wshet chlowsteje wutroby je ka wot jeje mlobosce. Njeshmane
 spewy ho jeje wschimajo; wo plamny a duchowne sherluschje wona
 njerodzi.“

A my jato pshczeljo noscheho naroda hshczje pschidamy:
 W herbstej rczji ledy jane tajfe njeshmane spewy namafsch. Czemu
 pal wjele herbstich mlobdych ludzi w drucej, nemstjej rczji pefnjene
 lohe spewy wulinje a spewa? Spewajce temu Knjezej!

Njedzelski pokoj.

Nam wsihitejn je drje hshczje njeshpomnite, kajtu radolocy to
 w soznym dzeczstajnje w nas wubudzowalche, hdyz ho miljomny
 rohowych kreptow kaz dejmanu na kuczimach shwolachu; hdyz
 hkonczne prubi pshczje lshne shdobi fukotachu a ho na lshczjine a
 modu hshczachu; hdyz w nalezju hwetli wonjachu a czerstwa
 selenina ho na lshczjine a schotomach hibatolche! Wo tutym czerst-
 wym saczischku my hshczje nesho soho saczjuwamy na jahnym
 njedzelskim ranju. Kraf ho tedu njebjeha mdrja! Kraf hshkota ho
 hkonczny hshczcz na loptjenije ishtomow! Kraf ho hweczina na nash
 pohmeta! Kraf derje czjni ta swjatoczna czijshina fotowotofa! Je
 to jnano druga pschitroda? Wschje njz. A kaz je to Luther wohe-
 bje wusbshnyf, sam na hebi nejje zabny dzej hsweczshchi duzji druhe
 dny! Ale so je njebcha temu Knjezej spjeczczena, to dawna jej węcun-
 nosce hshczsch. A tak shczsch ho ducha k dychanju njebshelcho
 wotdacha węcuncho Wozeho mera. S tym, so ho my jato Woze
 dzeczji Wdoteje hszjimy, mamy tez wshon hwet jato hwet Wozji.
 S tym, so hami hsweczimy, hsweczshka myhji Wozji hwet hszu do
 ho pschijima. A nam je kaz jubjelski psalm pschitrody: Sa Wozu
 shwalbu ho njebjecha horia!

F.

Ssam se swojeje mozy.

W tych letach, hdyz hshczje wsihnozcj zanych pschitajunow dia
 njebshelcho dzeta wubafa njed, dzschje duchowny ras njedzeli
 rano pshcz swoju wjej. Duz hshczelche, so ho w lowotni dzeta.
 Wbn ho k tutemu domej nalaj a hdyz k njemu pschidube, wsih

towatnju wotewerjenu, woheń ho na wošnišćejžu žesli kaž dželawy
džen a młody hylny komať pšej nałomje stejó džela. Na šwilku
mištre, duchowneho wuślabawšahi, wot žwojeho džela puśchći a
wobaj ho wostrowiščaj. „Šcho, tež hamo njeđzela Wý tak pilnje
dželacze, kaž jo žoneho šwajateho dnja njeby bylo?“ napominajše
pšechćelnje duchowny.

„„Sa““, wotmowu tón, „„žaneho wotpoćžowanja njetrjebam a
Wožeje htužby tež niž. Za čhuž ham se žwojeje mozy do přebda
pšchćitć a hym hžhom k temu na najlěpšim puću.““

„Na to počža fašo se žwojim čžežim hamorom na železo
pracž. Wšči tym šlehoj — najlěpšeho teho dla, so by duchow-
nemu wofalať, kať hylny je — žiwó hamor trochu wylchšo, so
tuńón do čžežkeho želeja storčži, kiž wylše njeho wšhajče. Na
měšče tuto železo deło padm, runje mištrej na prawu ruku a
jemu ju rostroh. Zať bė towať něť na čžaj žiwjenja bėdny —
a wón čžyšče tola bjes Woža ham se žwojeje mozy do přebda
pšchćitć.“

Kemšichód.

(B. Šymolt.)

Wtób: Šchóž Wožu wjeśčanemu ho pobja —.

Něť w Wožim mjenje stupić dajče
Nam na drohu do Ziona;
Ššo wobružmžy pominajče,
So to ho wšchitkim pšchćiwšaha.
Daj, duśha, to je šdobne čži,
Ššo i Wožim ludom wobjići.

Kaž jelen tež jo hymnej wobji
Ždny jačhi, jo moht napicž ho,
Zať šwajatejny, wšchať džehš ho hobji,
Se žorta čžepacž Wožejo.
Slaj, najšchaj duchow lacžnosć wšcha
Ze jenčžyž tak štojena.

Něť, woczi, tamle pohladajte,
Šdžez stejí wotkať Knjeřowu;
Wbi, hube, potom šajpėwajitej
Wšchať jemu šprawne moblitny.
Wb, wutroby, ho hotojće,
Wobji luby pšechćel bštko je.

Ač, šdala budž mi powitany
Ty, domo, pokny pofajo;
Wš, žlobito, sy pofajany
Kaž měřto Wožoh' naroba;
Ty, hora, i hčžžom debjena,
Dajš wibžecž wrota do njebja.

Jerusalemo, wotank tw'emu
Něť ludu tempel šmiltnošče.
Štób hžhom hylchju i čželčži temu,
Kiž šwajaty, šwajaty, šwajaty je.
Špomk pať, so je dom Woži to;
Duž hrěščne šupnje wuluj ho.

Najšy kemšichód njech ho čži lubi,
D Wožo, kiž trojčički sy;
Njech i najšch' wutroby ho šubi
Wšchón hrěch, kiž je čži wobjitny.
Duž wuśhlych próřtu w mišofčži:
„Ač, Knježe, šmil ho nad nami!“

Šchóž štut ty nad nami čžyť štonicž,

Wšchať jenčžyž twóž štut je to.

Duž wobji naš — ač, daj to nam šhonicž —

Kať junu do najšwajecžšyřčyž'.

Kať do templa něť šaibžemny,

Zať tempel twóž njech ham šmny.

Žurij Bróřl

Wěřnosć našeho šboža.

„Njana měřacžowa nóz bėšče. Měřacž potny w njewšchė-
nym hšebornym wěřnosće. Nėťajki muž bjes mińajenja do
hšubofeje, měrneje šudnje hladajče, w kotrejž ho měřacžowe
hšwėdo btyřchćelše a dželče k žwojecmu pobja stejazemu pšechćel-
ej: „Kajki je wón džemba w nozų rjany čžisty a pokny! Kať
čžijše hšwėčži!“ Runje bėšče šastal rěčecž, jato jecho pšechćel
kamječsk do šudnje čžihny a wumola: „„Ale šcho? hšabaj, měřacž
je do truchow rostby a te truchy do wšchćeh bołow šstaju.““ — „Kajki
žotošny njerořom!“ pšechćel šnapšchćewi, „pobjej tola horje,
měřacž niž wo dypť njeje pšchemėrijeny, ale woda, w kotrejž ho
btyřchćži, je pšchemėrijena.“

„To na ho nalož; Twója wutroba je ta šudžėň. Šduž ho nje-
měrna čžini, je ho teħobla btyřchć Wožeje lubočeje pšchemėnik, abo
je ho šhryřhšowu wumozjenje pšchemėniko? Nė, ně. Ze ho Wože
šłowo pšchemowobročilo? Šawěšče niž. Zať dha tež ho wěřnosć
tvojeho šboža wostrowišča njeje. Wtób luby, kať šłaba hačž tež
tvoja wěra, kať njeměrna hačž tež twója wutroba je, tón jedny,
na kotrehož žwoje doměřjenje šajšch, ho nišby njepšchemėni. Žeřuš
šhryřhšub, wčžera a džemba, a tón šamny tež do wěřnosće.“

Meja.

Wb wylchćelčži steja
Wšchė šohony šaj;
Wubž šwalena meja
A rjeńšči twóž čžaj!

Kať polna sy hdužby
Pšches hona a haj,
Kať minu ho šudžy
A wotřori krať!

Wš, žohnuj a pšchěthobj
Dot, horj a křjo,
A wot tudy njeshobj,
Šačž šatežewa wšcho.

Šy šachobnočž takle
Pať wupřchena,
Šchóž krašnišče halke
Krať njebjest ma!

Handrij Zejleř.

Krčženja a nadšije.

„Nalčžo je čžaj krčženja, čžaj nadšije a šlubajenja. Wtób
šrawi wobjiřchjo; wón je štut lěča a našymy. Šeno tróťki čžaj
šchotny žiwóž naldžny šchaj wšchaj; rabošne dnj jich krčženjeje wchji
ho rucže pominu. Šušto šnicži ju jeničži poknóžny wětr, jenčžka
šymna nóz. Zež čžłowšta wutroba tají nadšiju na nadšiju, a nje-
ščerpliwje wocžatuje šehški putnik jich dopjelajenje. Šóřke šje-
banje pať čžasto na jedny raš žyť raj dočžakanjow šahubi, a

struclje s'labuje c'lowjeł na hromaduspabany twar s'wojich nadšijow.

Kaž nal'ečno hjesmerna bohatoš'c' teženjow debi, tak haji tež m'obofita wutroba najwjažy nadšijow. © tyhazami horbych doč'afowanow nastupuje m'obdženz č'et' s'wojeho žiwjenj'ob'eha; w'ón nadšija ho pokroč'enja, č'et'eže, s'lawu a wup'edča.

Č'acz runje jeno mała s'izba s' mnohich tyhaz teženjow, s'č'tomy k'rywacyh, k'račošk' bozpima, d'ha je tola s'pa p'odow f' d'žerženju c'lowjełow a h'w'eriju doh'azaza. S'byž tež tak n'ekorty bymny wnutro twojich nadšijow a h'oroč'nje raspadaje, n'jeub'ž h'jestrofoč'ny a n'jelaw'elaj; s'p'otojnemu c'lowjełej n'ielič'omne radoš'ce s'atč'ejawaju. W'sch'ehomudry wobžet n'asč'ich p'ow'edženjow najl'epeje w'e, s'č'to je tebi wuž'itne a s'luž'obne.

F.

Poslednje trjebanje rukow.

©slawny l'et'at p'jehed k'horotožo h'udneho d'želac'erja s'tupi, k'ot'rehož b'eču bla s'aj'ed'ož'čenja k'w'e do k'orowanje dowješt'i. W'ón f' njemu d'žet'e: „Sa h'odšinu d'yrbju wam prawu ruku wotew'adž, h'emal s'če s'ub'jeny. Žeti so mače h'išč'et'e n'ešč'to wuž'ite s' n'jej č'inič'e, d'ha to h'jes k'omdž'enja s'č'inič'ez, p'ryebju hač' s'če ju na p'č'ezgo s'hubit'!“

Duž t'hory wotm'olwi: „Sa nimam nič'go wjažy č'inič'e, tež n'jet'rebam nišomu wjažy p'is'adž; tola pač' č'žu h'išč'et'e wuž'itni k'róž s'wojeje ruzy s't'at'et' a ho Wobu sa w'sč'et' wuž'ite d'ary d'ž'afow'adž a jemu w'sču č'et'ež d'adž.“

L'et'at ho d'ž'iwajzy woteb'dže; tajš'eho wotm'olw'jenja n'jeb'e w'oč'afow'at.

M'ož p'sch'et'elneho s'lowež'ka.

W'sch'es hažy wulš'eho m'ešta d'žet'e n'ež'dže 12 l'etny, jara h'u-b'jenje s'walč'ejemu a s'č'tro s'anjerž'ow'je h'ólč'ez. W'ón by ho w'isč'at n'imale ž'fny d'žen po haš'ach w'otolo w'alad. Duž p'jehed t'h'ežne d'urje wulš'eho doma w'oš'ebny, ale po s'adžu jara t'hory muž s'tupi, s'walč'et'e meho h'ólza f' h'ebi, da jemu n'ešč'to l'it'ow a p'ist'ny; „Č'et'ež' t'ho to f' w'oli s'č'inič'ez a tute l'it'ny do h'išč'et'eho w'oš't'neho k'asč'et'it'a t'yn'et'č'?" Za bla s'wojeje t'horoš'ce ham s' domu n'ješ'm'et'a a nimam runje niš'oh, k'ot'ož m'oh' p'is'adž.“

„N'ad, luby knježe,“ h'ólč'ez wotm'olwi, „na m'eš'et'e to wob'st'arac.“

„W'eš' d'at“, p'roj'et'e t'ón knjes, h'byž b'e ho h'ólz w'otč'it, f' njemu a da jemu w'jenič'i p'jenes ja j'eho puč'. Na to pač' f' nowa f' njemu r'et'ny: „N'ešto buž' tež tak dobrý, so by h'išč'et'e n'ešč'to d'ruže sa m'uje d'ok'oraj. W'eš'č' ty, h'ž'b'e duš'ow'ny tuteje w'oš'ady h'ubli?“

„H'aj, ja w'em, dže byhli. N'č'žu tež to wob'st'arac.“ T'ón t'hory knjes h'ž'b'ez do w'oč'ow poh'lada, p'ot'ož jemu p'sch'et'el'nje s'woju p'rawizu na ranjo a p'oča: „D'onež' t'ut'ón p'atč'it knjeje duš'ow'nemu. Sa č'ji w'et'uju a ho na tebe s'puš'et'č'am.“

Tole p'oreč'aw'ič'i t'ón t'hory muž do domu w'otč'ego d'žet'e. S'ž'om tute k'rot'e s'lowa b'eču j'eho mozgy p'sch'et'jeb'ale.

H'ólč'ez w'ontadž na hažy s'et'ežeje a n'ew'edž'it'e, s'č'to by č'inił. Ž'epo nan h'ž'om l'eta doš'ho w' i'aj'w'je h'edž'et'e, a d'ofel'ž ho b'omadž ž'adny c'lowjeł w'o n'jeho n'jest'ar'oš'ce, by ž'ylic'it' d'žen po haš'ach w'otolo č'ah'ah, b'e dawno na h'ubjene puč'je p'is'č'ič'et' a tu a tam n'ešč'to k'radny, f' č'inič' b'e ho j'eho s'w'ed'om'nije h'ž'om s'č'tro w'otup'ilo. W' tym p'atč'it'u, k'iz b'e jemu p'sch'ep'odaty, b'eču p'aj'p'e-č'iane p'jenjet'e; te w'ón jara d'erje p'jem'ow'et' č'uj'et'eže. S'by

by j'ón n'jew'ot'ebał, a h'ebi p'jenjet'ju s'chow'at, ho jemu nič'go s'č'adž njem'oško; p'š'et'ož nič'to n'jeb'e p'is'či p'sch'ep'odac'ju p'atč'it'a p'ób'la był. S'ž'om č'uj'et'e te p'jenjet'ju f' p'atč'it'a w'uwoč'aj. Duž pač' b'e jemu, k'aj byš'et'e t'horeho t'njeow'ej w'oč'ju na n'jeho h'lad'et'e a k'aj by w'ón j'eho s'aho tak p'sch'et'el'nje p'raj'č' s'č'uj'et'at: „Sa č'ji w'et'uju a ho na tebe s'puš'et'č'am!“ Tak p'sch'et'el'nje dotal h'išč'et'e nič'to na n'jeho h'lad'at ani f' nim r'eč'al n'jeb'e. ©sm'eš'it'eže d'ha ho w'ón tuteho na ho s'aj'areho dow'et'jenja n'ješ'odny s'č'inič'?

Duž ho s'hraba a ho s'hw'at'it'w'je na puč' f' duš'ow'nemu p'oba. W'eš'na b'eš'et'e n'ešč'to domow d'ale, buž' j'eho na hažy w'ontadž w'u-h'lada, f' njemu p'is'č'it'w'ji a te p'jenjet'ju w'ot'eba.

Te p'sch'et'el'ne s'lowa tamneho na s'adž'e t'horeho w'ažy b'eču pač' temu h'ólč'ez'ej n'asč'it'w'je, ho n'as'aj'ra s'aho s'ch'et'je mužny dom d'žet'e. S'byž b'eš'et'e tam h'w'it'u s'tat, sa s'w'ot'č'it' p'sch'it'ny a, h'byž jemu h'olč'it'a w'otew'ri, w'op'at'č'a ho, hač' s'w'eł f' tym t'horym t'njeom p'oreč'et'č', k'iz tu byhli. Za h'olza wotm'olwi: „N'e, p'sch'et'ož t'ón je w'eč'era wum'et'el.“

W' tym w'oš'ebna t'njeni w' ž'eloz'ej d'raj'ce do duri s'tupi — b'eš'et'e to s'em'et'ezgo h'otra —, a h'byž b'eš'et'e j'ej t'ón h'ólč'ez w'is'cho w'op'ow'jed'at, w'ona s'honi, so b'eš'et'e j'ejny bratr t'utemu h'ólč'ej p'o-s'led'nje s'lowa w' s'wojim ž'iwjenju p'raj'it' był; p'sch'et'ož b'óš'ny po tym, so b'e h'ólč'ez w'ot'et'č'at, b'eču j'eho wot W'ož'je r'uč'it' s'aj'ateho morweho n'ad'eš'it'i. Duž n'ešto h'ólč'ez'a p'sch'ed s'em'et'ezgo dow'je-d'ž'et'u, p'jehed t'epo, k'iz b'eš'et'e dotal t'ón j'enič'it' był, k'iz b'e f' nim p'sch'et'el'ne s'lowoč'ko p'oreč'at. T'eb'hy h'ebi h'ólč'ez p'sch'ed'm's'a, ž'enje w'jažy nič'go n'jepr'aw'eho s'č'inič', a w'ón je tuto s'lab'jenje d'ž'et'aj. Ž'emu b'e f' h'et'č'a w'up'ow'p'at'o k'rot'e — p'sch'et'el'ne s'lowoč'ko.

W'sch'elake f' bliska a f' daloka.

— S'andženu n'ješ'et'u bu dotalny knjes s'ar'it' w'itar Kn'ez w'e W'jeleč'it'nje s'w'ot'adž'it' j'ato s'ar'at W'jeleč'it'nje w'oš'ady s'ap'ok'as'any. W' n'eš'it'm k'em'š'et'uju j'eho knjes s'uperintendenta s'č'ž'ož do h'ast'oj'is't'wa s'ap'ok'asa a w' h'erb'it'm k'em'š'et'uju j'eho knjes s'ar'at l'ic. thool. Kn'ez f' K'et'iz h'erb'it'e w'oš'adže p'sch'ed'it'aj. W'óš' luby Knjes ž'oh'uju s'tat'lowanje now'eho duš'ow'op'at'rija W'jeleč'it'nje w'oš'ady, k'aj je s'woje boh'ate ž'oh'ow'anje k'at' na duš'ow'ne s'tat'lowanje j'eho n'jeboš'č'it'ezgo l'ub'eho n'ana.

— S'ar'it' h'ejm buž'je s'woje wuradž'owanja n'ah'w'it'it'je s'woj'at'i s'č'onič'et', ale najš'terje f' n'ah'w'it'emu wuradž'uju ho s'aho s'et'ež, d'ofel'ž m'ožno n'jeje, w'eš'it'it'e s'at'ow'it'e n'asč'it'i hač' do t'epo č'aha do wuradž'et'. S'ch'it'it'i s'at'ow'it'e n'ešto ani f' d'ruš'emu wuradž'uju n'je-p'sch'it'it'e. Hač' buž'je j'ow t'ón s'at'ow'it' ž'fka wot tuteho h'ejma do-wuradž'et' a p'sch'it'et', je jara d'ew'ol'm'ne a n'jeje f' temu w'eš'et'e w'u-h'ladow, po p'r'ejna a d'ruha komora wo nim p'sch'et' j'ene p'sch'it'it'et'je.

A rozpominanju.

R'óž'by nowy d'žen p'ob'ož'je s'adž'uju tebi wob'now'jeje.

N'ade m'ui je W'óš, w'e m'ni s'at'ow'it'e, p'sch'ede m'ny n'ješ'm'jert-noš'č'.

© w'eš'nosč'ju s'woje ž'yl'e ž'iw'jenje wob'st'et'it'č'et'; je ž'žu h'ust'o l'eb'y h'odš'inu.

„P'om'aj W'óš“ n'jeje j'enož' w'ola t'njesow duš'ow'nyh, ale tež w'e w'sch'et'ch p'sch'e-d'awa t'njač, „S'erb. Rowin“ na w'sch'e-a w' Budyš'it'nje dost'adž.

Sy-li spówał,
Pilno džiłal,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprócy
Napój mócny
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mórny
Čerastwość da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džiłal
Wiédno dny;
Džoć pak swjajaj,
Dušl daty,
Wotpođa ty.

Z njobjes mana,
Nječl čl kbmama
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klč Bóh pada,
Wokřew će!

Šserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa ho łóždu łobotu w Šsmolerjez knižicšichcejni w Budyščinje a je tam fa šchwórtlětnu přehedplatu 40 pj. dostać.

Rogate.

Mat. 7, 7—11.

Rogate rěka našcha dženymišcha njeđzela, to rěka: modlće ho! Tuto napominanje je jara nužne w naščich dnjach. Kač mało hiščeje je jad tola, kiž ho f žyčel wutrobu f temu Knjesej modla. Modlitwu je drje łóždu w jchuli ras wuknył, ale pola jenych je modlitwa jeno borbotańje, jako pobanjo ezinja, druhy na modlitwu wjazy pšči wšchědnym džełe, w porołońaju njemyšla, a woni ho njemóža fčúnčnje wjazy modlić, a třeći ho modlitwu hańburja. Haj, to hiščeje došč njeje, ně, woni hanja modlitwu a woni hanja tych, kiž ho hiščeje f Bohu modla, a mała kězba tych je hiščeje jeno, kiž modlitwu w prawym wašńnju čzešča a kiž rožmija, taje krašne prawo je Bóh tón Knjes jim f modlitwu dał. Težo dla pał wošebje nječ je nam witana njeđzela Rogate se swojim napominanjom, modlće ho! Wo falkadze teksta nječ je našče hešćo dženšca:

Rogate, modlće ho!

1. Tón Knjes čže to,
2. tón Knjes wušlyšči modlitwu.

Proščeje, a wam budže date; pytačeje, a wy budžeje namatač; kłapajeje, a wam budže wotwěrjene. To hu tšl kofnje. Ale móže modlitwa f žyła kofnj być? Njeđwrbí wjele bóle modlitwa f wješejeje wutroby pščinje? So je w harym testamence modlitwa pščiłajana, njemóže naš džiłowac, pšchetóž Žid steješče pod šakonjom, ale nječamy

my, kiž hny pšches škrystuša w ewangelšej swobodnošči žiwi, jako dječji nješesteho Wótza rady swojom pščišljajnosć dopjelnic? Je nužne, w Bóh tón Knjes nam pšchwólca, wy dyrbičeje ho modlić? Wšy pruhuj ho ham, luby fšchesejano, a jeli so hu šprawy, tež ty pšchidajš: haj, tež w swojim žiwjenju hny hižom hodžiny šnał, hdžež njeběče mi modlitwa žane šbóžne prawo, hdžež hny jeno na tutón šwet myšlil, hdžež hny modlitwu šapomnik. A hu šebje hameho tał špońal, dha daj ho dženšca napominac: modl ho, Bóh tón Knjes čže to. Wšo njeđwrbimy hiščeje šepje prajiej: wón tebi to dowoli? Šchwataj f njemu, nječ je wo dnjo abo w nozy, šhwataj f njemu, kajtiž tež hu, želom škrysta dla čže tebeje wušlyščeje. Tón Knjes praji: proščeje, a wam budže date; pytačeje, a wy budžeje namatač; kłapajeje, a wam budže wotwěrjene. To je, taž nječy mošt tón Knjes došč šlowow namatač, so hu nam modlitwu prawje škutnje do wutroby šapišal. To pał čže nam dale prajiej, so dyrbi našcha modlitwa prawje škutna być a so dyrbimy ho bjes pšchetačja modlić. Wšy dyrbimy f Bohom šajny wobłhad mječ. Niž halke potom dyrbimy f Bohu pščinje, hdžž něšto nužne trebamy, ně, wšče štkati žiwjenja čžemy f Bohom šapocčeje, našče žyč žiwjenje čžemy jemu poruččeje. Kaž šatub něhdy, jako běšče žyč móž ho f Bohom bėđžil, šawola: Knjesje, ja čže njepuščaž, ščiba so mi pžešhujšejš, tał budž pščejo šabo našče hešćo pšči wšchědnej modlitwje: Knjesje, my čže nje-puščežimy, ščiba so naš wušlyššičš. A tón Knjes čže

naŝ wuŝłyŝycheż, wuŝłyŝycheż naŝcyn modlitwu w prawym wuŝłyŝniu, to praja jeho ŝłowa: pŝchetoż kŝdzy, kiż proŝny, bjerje; a ŝchŝtoż pyta, namata; a ŝchŝtoż ŝłapa, temu budźe wotewrjene.

Tŝn Knjes hebi pŝchemyŝyli, tak by mohł tute ŝłowa ta prawje hŝubŝo do wutroby ŝapŝycaż a wŝn pŝchŝidźe na to pŝchŝirunanje tekŝta. Nan ŝe ŝwojimi dźeżcimi ŝa ŝlıdom heđzi a pŝchŝd nimi leża ŝhleb a rŝybi, jedź ŝa lud w galiŝliŝim kraju. Hdyž neđto dźeđci nana wo ŝhleb proŝcha, poda nan jim kanjei, proŝcha nana wo rybu, dha poŝkiżi jim hada. Ze to moźno? Na žadny pab. Njeje to paŝ pola ŝemŝeje luboŝce nana moźno, czym mjenje je moźno pola naŝchego lubeho njebjeŝeho Wŝŝta. Wŝn nam dra, wo cźoż jeho proŝymy. A tola ŝhłyŝhimy tak huŝto pŝchŝezy, njeje wŝrno, Wŝh njemwuŝłyŝyhi modlitwu. Tak neđotry praji, ja ŝym ŝ zylej wutrobu ŝo modlit, ja ŝym na mojimaj koleŝnomaj leżał a k Wŝhu bjeż pŝchŝetacja wołał, a njeŝym žane wotmolwjenje doŝal. Ale tŝn Knjes teź njepraji, ŝo chje nam wŝchito dać. Naŝch tekŝt wjele bŝle praji: Jeli ŝo teho dla wy, kiż wy ŝli teje, wŝchak moźceje ŝwojim dźeđcom dobre dary dawacj; wjele ŝterje waŝy Wŝŝezy, kiż w njebjeŝach je, budźe dobre wŝezy dawacj tym, kiż jeho proŝcha. Potajtim dobre wŝezy chje njebjeŝi Wŝŝy nam dawacj. To njeby žadny prawy nan byl, kiż by ŝwojim dźeđcom wŝcho dał, ŝchŝtoż chjeđba meź, pŝchetoż dźeđci wo wŝchakofore wŝezy proŝcha. Dojce ŝwojim dźeđcom dobre wŝezy, dobre dary, napomina njebjeŝi Wŝŝy, a njebudźe wŝn, hdyž ŝwoje dźeđci k temu napomina, najprjerby to teź ham cźinicz? Teho dla, njeje tŝn Knjes ras tŝwoju proŝtwu tak rjeż po idaczu wuŝłyŝchal, budź ŝmŝrom a ŝpŝŝnaj i teho, ŝo njebjeŝe tŝwoja wŝla knjeŝiowa wŝla, a budź dale teho wŝŝu, ŝo je tŝn Knjes tŝwoje najŝpŝche chzył. Haj, hdyž budźemy junu ŝ wŝŝchŝchŝch ŝchŝoženkow ŝwojeho žiwjenja wrŝco hładacj moź na wŝchille ŝwoje proŝtwu, a hdyž budźemy wŝcho w druhim ŝwŝtle hebi wobhładacj moź, dha budźe wŝeje tak neđotry wuŝnacj a jawołać dyrbjeć: Knjeje Wojo, tak huŝto ŝym ja ŝkorził a ŝdychował, tak huŝto ŝnadź dwŝelował, a ty ŝy wŝcho tak kraŝnje wumjeđi, tebe, Knjeje, chza ja czeŝećeć. Tak njech nam hiŝeće juntrŝoż a pŝchego ŝaŝo do naŝchje wutroby hinczi to napominanje: Rogate, modlceje ho w prawej wŝerje, pŝchetoż Wŝh tŝn Knjes to chje, a Rogate, modlceje ho w ŝeŝuŝowym mjenje, a Wŝh tŝn Knjes wuŝłyŝyhi waŝcyn modlitwu. ŝamjenj.

B. w B.

Alŝ modlitwu.

W Arbamŝej je hora, kotrejeż wjech je roŝpachjeny. Njeŝ tutyŝmaj tŝnzomaj wotewrja ho ŝhŝerota hŝubina. Wo naŝtaczju tuteje hŝubiny hebi tamni wobpŝlerjo tole baya:

Žena macj mejeŝe lubojnu hołcźu. Naŝ ju ta hołcźta proŝeŝe, ŝo ŝmŝta do hole hić, jahoby ŝchŝypacj. Macj jej to wotpuŝchŝi a hołcźta wjeŝele ŝkafajo do leŝa bjezeŝe a pŝchego wuŝłyŝo na horu horje ŝpuađeje. Doŝho dźeđco wumwŝta. Duź ŝo macj wo njo ŝtaracj poća a jaŝo hu wjećor a dźeđco pŝchego hiŝećeje domoj njebŝ, dźeđche macj ŝa nim do keŝkow to wyjacj. ŝłŝŝŝne hacj na wjeŝch hory dŝnŝe a tam ŝwoju dźowŝczŝcźu wuŝłada, jaŝo chzybeje runje rjanu twŝtu wuŝchŝyŝnyć. W tym ŝamym wotomiku ho pał teź wuŝkeho lŝwa dohłada, kiż ŝo ŝaby teŝta runje ŝahanjeŝe, ŝo by na hołcźu ŝtoćiz. W ŝmjert: nych ŝrŝelocaj macj dale nicjo cźinicz njemŝelceje, hacj ŝo wuwŝla:

„Moźny Wojo, ty wŝcho ŝamojeŝch, wumoz moje lube dźeđco!“ W hłaj, na mejeje hora ŝarja a ŝo roŝpacj, ŝo wŝerjebe lawa a dźeđca wuŝta hŝubina naŝta, tak ŝo ho low njemŝelceje na dźowŝczŝcźku wŝołiż. Dźeđco bŝ wuŝchowane a macj ŝ nim wjeŝeta domoj dźeđce.

Tajtu moź ma po mŝnjenju Arbow wŝerjaza modlitwu. Teź my ŝchŝeŝcjenjo do proŝtwow mjenje njebjeżcymy. ŝmŝotaj ŝakub piŝche: Wŝŝtwa praweho wjele ŝamoje. Hdyž je ŝprawna. ŝtaŝ na horje ŝarmel wo dŝeđcy proŝeŝeje a pŝchŝ hacj ŝo dohłada, bŝdu ŝo njebjeŝa ŝamrŝczŝite, ŝo ŝo dŝeđczŝowacj poća. A Luther raŝ rjeŝny: ŝa nam ja to, ŝo ŝu moje a mojiŝ modlitwu huŝnyŝche, dođiŝ czer kam. A hdyž te nicjo ŝamoŝte njebychu, by i žyŝym Lutherom dawno loŝy byto. Tŝla ja wŝm: tak huŝto hacj ŝym ŝo ŝ prawej wŝeru k Wŝhu wołał, budj pŝchego wuŝłyŝchaj. ŝwŝdźil drje ŝo Wŝh drubhy je, ale wuŝłyŝchjenje je tola pŝchŝyŝcho.“

Njeŝapanuŝ modlitwu!

ŝłŝh: ŝeŝuŝ, moja nadźija —

Wŝbl ŝo, ŝrubna wutroba,
Hdyž cje ŝyŝł a horjo tŝyŝchi:
Tŝwoje ŝrŝożby, ŝdychnjeŝta
ŝemilny Wŝŝezy w njeju ŝhłyŝchi;
Wŝn cje — wŝoŝaŝ domŝerje —
Wŝećeje ŝ nuŝy wumŝeje.

Pŝchŝidźe jeho prawy cħaj:
Wuŝłyŝyhi wŝn ŝchŝchowanje,
Pŝchŝimnje ŝ moźnej kuŝa naŝ,
A nam ŝhbađa rjeŝeŝe ranje;
Wŝchille huŝly we woźczju
Potom wuŝlyŝchene ŝu.

Duź precj je ŝarŝożcu wŝchej,
Wŝbl ŝo w ŝeŝuŝowym mjenje;
Wŝn ŝtoż na jeho trej,
Dha maŝch wŝeŝe wuŝłyŝchjenje;
Pŝchetoż jeho ŝaŝuŝba
A njeju wrota wotanka.

Žandela Wŝh pŝicele,
Wŝoŝaŝ ho we nuŝy k njemu;
Tŝwoje ŝwŝalŝi roŝwŝeje,
ŝkaŝaŝ ŝtŝoŝchŝnje, wŝerŝch jemu.
Njebwŝluj, twaŝ na Wŝha,
ŝa wŝchŝn ŝchŝyż wŝn pomoz ma.

Maŝch-ŝi Wŝha po boŝu,
Dha wŝche ŝraŝch loŝya ŝmeja;
Njech teź puće w cħerŝnjach du,
ŝłŝŝŝŝne tola rŝje kejeja;
Pŝtaj jeno ŝ modlitwu
Woju wŝŝŝgny wutrobu!

K. A. Piedad.

We wŝchej nuŝy.

Nŝchŝŝŝŝli ma ja to, ŝo ŝme ŝo na Wŝha jeno we wjeŝchŝej nuŝy wobrocźicj, ŝo pał w mjeŝchŝch wŝeđaj woŝal je ŝwojim nadŝchanjom wobczŝeżowacj njeŝmŝ. Tajki wŝpał myŝli; pŝchetoż w druhŝej ŝalni ŝwŝowamy: „ale ŝo k temu ŝamemu wo e wŝchej nuŝy woŝali“. Duź wuŝro, ŝchŝto cje jeno cħlyŝchŝi, njech je wjeŝche abo mjeŝche, to wuŝroź ŝwojemu Wŝhu. Wŝn ŝwoje dźeđci rad proŝycj ŝhłyŝchi.

Wkuda murawla ras rjekiny. „Sa hym not mifionara wuczena, wo wšohy Woha prošyće, tola pak hebi s wotnymi wężami na nješo njewerjacych. Duž b' eas taf jma a ja žanešo drjetaw njemějacych. Tak dha swoje male džěčo k hebi na hribjet pšchynajacych a džěčy do lěha drjetaw poytać. Docho žanešo njenanatać. Šcho n'eto čynić? Sa ho polaknych a Woha wo drjetaw prošacych. Wědama b'ěch jašo stanyła a n'ěčyto kroćel dale sčyniła, ho žyćeho kónčta drjetaw dohladać. Tak b' nje Wóh wušklyćkać. A wot teho čjoša jeho tež wo male wěžy prošuju.“

N'ěčyto podobne hebišći duchowny K. takle powjedabaje: „W'ěch wo K. s fararjom a m'ejacy tam wobstarency muža thowacy. W'ješ pšchemobžerjemi l'ě tež stara hebišća žónka we swojej rjanej b'ěćej želazej dralče. Na n'jej b' widěć, jo je dalofi puć čynić m'ěta. Sa ho žje po thowanju woprašacych, s wotkal je. Duž mi wotmolwi: „Sa hym s Gornothotmčanzanije wobydy pšchjěćka. Šdyž ho rano na puć podacy, ho wojačy, haćz budu tež te 4 hódzjiny hić m'óg. Šwoscho jemsetejoy jeničteho bratra čyžyć pak tola hićyćže junu wotladać. Duž ho rano na sahrodže polaknych a Woha prošacych, jo by mi m'óg na puć dać. A wón je nje wušklyćkać, ho hym wo prawym čjošu hem d'ěćka a swojeho bratra hićyćže wo kaščěju woplodać. W'riedy haćz ho jutše na dompućz najtaju, budu jašo Woha prošyće, jo mi je tež čerštwu domoj do-wjedže.“ A wona je tež jašo domoj d'ěćka.

„W'roćyćže a wam budže date!“

Ponižna prošwa k Bohu.

Wo sbože bohate,
Wo postu kłóncznu jašnowić
Čže, knježe, njeprošuju
Sa hwoju šowtnu čjošnowić —
Tón dar h'nadž čješt by
Mi kłaje ramjeni,
A jeho b'ityćeć mošt być
W'ješe wotny ja wocji.

Wo tajše sbože niž —
Do dušje štrjsta słowa:
„Šwój k'ichj žmni, ja mnu pój!“
Mi pščežo kłınca s nowa.
Ty pak, o knježe, w'ěch,
Šcho moja nadžje je;
Ač, dopjela s mid'ěžu
Mi dušje žedženje!

W'ěh njedaj wobšantnyć
Mi s k'ichidom rosl'emjenym;
W'je s mozu wuhotuj
A s duchom womlódžnym.
W'lyćyć žerow wjećerownyć
We rjanejčej k'rahojčej
Mi prjebje hićyćže sp'ozěć,
Haćz džej ho nakšili! —

K. A. Fiedlef.

Troshtj wo sly.

W'ěče na čjoptym wjećerow. Šchytarjo pućowarjo šwatniwoje po swojej drěhy h'nowacy. W'šči puću šchpatny domčyć žyle hom siećeje. Š wotnom mały h'olčyć hwoju k'udžeratu h'wotčěžu tyłaće a doležj ho bojećeje, jo moštli čj šchytarjo pućowarjo h'nowo jeho dom nadpadnyć, wolaćeje s žyle čj h'uju: „Wola naž je n'ěčyto domach!“

„„Wube džěčo“, jedyn s tych šchytrojch wotmolwi, „my tebi ničežo čynić njedam; naž ho bojeć njetjebajš.“

Hym šchytrojom pak b' džěćyćowe h'owu rjana wucžba. „Haj“, džachy woni jedyn k druhemu: „W'ly čzemy hebi tež wo k'ědzej wuhy pšchynowacć: Wola naž je n'ěčyto. W'šchato je šchytrojšam h'ubiti: Haj, ja hym pola waž w'čyćte dny haćz do s'kónčjenja h'w'ěta!“

Sčerplivy w horju.

Jedyn thory je hwojej njescerpliwosčju swojim domjazym jara wjele wobčěgnosćow čynićeje. Paka jeho duchowny ras k njemu pohladacć pšchidžje, wón k njemu džěče: „Ač, mój luby knjes duchowny, načž Wóh nje hićyćže njerodži!“

Kucže duchowny h'apšćyćyć: „„Šdyž h'ych ja Wóh tón knjes być, Waž tež hićyćže rođil njebuch!“

„Zo“, thory wotmolwi, ho njemato džiwajo, a čyžyće tole najradšojo ja što wacć; potom pak duchownemu ruku tyłaćeje a džěče: „Haj, wy macže prawo, ja dyrbjnu poččecć bóle čeršćplivy być.“

Najlěpše k'ryjaza tšěha.

W'ědota h'olza, k'iz b' 6 l'et na štrjžje była, ho jašo domoj w'rózi. W'ščeš tón žyćy čaš b'ěće wona wo bohobojajnej h'w'ěbje k'uziła, h'ěšej ho w'čednje b'lidnoma paćerje pšewacy. W' starčyšćim domje pak wšcho h'inal namata. W'jećerjo ho sa b'ldo sežy-dachu, paćerje pak ho njepšewacy. To wobohu h'olzu ruděćeje a jej ho domach wjazy prawje lubić njedajše. Nan to b'ěty p'ytny a ho ju teho dla woprašaje: „Waba d'owta, tebi drie ho domach wjazy njelubi?“ D'owta najprjebje wotmolowić njedajše; potom pak rjekny: „Ač, luby nana, ja ho ju ja došć wobarnowanu njedžeržu. Sa ho boju, pod tšěhu b'ydlicć, h'ěšej ho njemodla.“ Nan ho nad tutym wotmolowjenjom štržji a ho hićyćže tón h'amy džej modlicć počja; jeho džowzy pak ho wot tuteho dnja jašo do-mach špobobabaje.

Kajka h'y ty kw'ětka?

N'ješu kw'ětki najpšchisťowajše w'šćim, kotrěž je W'ožji porst do t'nhow pšchitrody nap'isat? N'ježu wone najpšchisťowajše niťki wo p'ijanyh, po semi wušklyćerjanyh rubje, po kotrymž twoja noba thobži? W'šči k'ědzej k'roćeli, kotrūž čynimy, naž wone jašo pšchecćelne p'ědabki, kaž p'ěšli W'ožji horje pofajaju. Šču něme a wšćak l nam r'ěča, r'ěča taf wjele wo mudroćej, dobroćej-wocćej a wuktoćej W'ožej. Nam je hićyćže wjele wjazy wot nješo h'ewjene, dostlawomy hićyćže žyle drube postrowjenja s w'šćota, šnajemy wjele w'šćyćeje k'ubja haćz te na femi, k'iz h'u wjazy, haćz jeno jeho drasty wobrub, k'iz dyrja ho jeho džěčom wščeš štrj-štuha dostacć a ho h'ožom n'ěš ho doľake. Ač tomu njeje na tutej semi ta h'w'ětkowa sahroda, kotrūž je W'ožji porst jašo p'odžil a k'łóncžne prubi jašo je semje wuwabichy, tomu njeje wona pščežo nowe postrowjenje s w'šćota, h'ěš k'nejoyšy tež na nješo: Sa čže lubuju?

Nad tutymi lubyimi towarščykami, k'iz ho je hwojej čyšćowcć a njewinje b'lyćyćka, k'iz taf pšćeje k'rony noba, k'iz ho kaž h'w'ěbje W'ožje h'w'ěta, h'ěš k'łónczo na nje w'ěćyć, k'iz kaž parle ho b'lyćow-taju, h'ěš ranićka roža je k'olčy, haj, šchit njedjebajć nad nimi hwoje wjekele, hwoje špobobanje m'ěć? W'šć towarščow m'ěje čji h'ustro člowište towarščow šarunacć, we jich b'lyćowcć m'ěćeš čjo hwoju wjekeľowcć a štrožyćm'ěć namatać, wone me tebi do-pomnićeje na pominjenu w'w'ěćowcć šw'ěbčuju, h'ěš h'y s nimi h'raf a je šchćyćak do w'w'ěćyćka a do w'ěnga; wone čje k' pšchecćelnoćej w'abja pšchecćyćwo t'ym, kotrūž h'ubujyć; haj s nimi t'ym, wo

kotrychż twoja ludofej żartuje, hiechcże jich pośleđni dom a row
pyschich, pichetoz wone rżca też wo sachobnosci a smiertnosci,
wo stawaniu wot mornużca a wo sahowidżeniu. Nżca to też
t tebi? Nafch Sbobnik ham je na nje pofalowal a prajic: „Wo-
hladajcze litije na polu!”

Też ty pyschich swob dom i kwietami, hadżejch te najrjenije
i nich piched swoje wozko do fahrody abo fiejch je na wotno
abo na blido, a by też jeno wotlenjena hażozfa, jeniczka kwieciczka
bpla. Sychto pał wunajch wot nich? Nafch je ja pżkne smajo
ja hebje hameho? Njedybri też żrtel Woja lubofna fahroda bycz,
połniczka najrjenijich kwietow? Nlejby też hadżeny do tuteje
swjateje fahrody a wobliwany wot mileje ruki smiejowej? Sasy
něko ham też kwietka, kiz wozko a wutrobu swjeheła? Tamne
fahodne kwietki hebje je swojeje wotnju wofchawujuja — fajtuz wot
dawajch ty? — Kajta hy ty kwietka? —

J.

Poslednja wola dżeczca.

Mala holejka lezi hpora na swojim koznu, fuchej rucży stej
twjerdze hromadu stynjonej, bych je htabofa a czeżel, wozcży fahdże-
lenej, ficzży taf blędej, huchy taf fuchej. Naf kłezi dżeczca f botej,
ruczy stej stynjonej nad ftromu loża a hlowa je na njej seprjena,
wutroba pał je polna bololecz. Chyżel rad prajic: „Twoja wola,
knieje, ho stan!” Ale to je jcho jenicze lubowane dżeczco; wón
jo njemozje wuprajic, — moze jeno fdychowacz. Duż dżowecziczka
wozcży woczimwchj ftruchla wotfota wo hlada. „Nafko, — stoncz-
nje praji, — luby fkoty nafko, — a nafka je fymnej wtożonej rucżku
nankowej je hplami namaczanej lizy.

„Sychtoha chyzel, moje lube dżeczco?” ho nan woprajcha a
pyschaje ho smetowacz, „Nafko, — ho je htabom htożom wo-
prajcha, „naf wjele — wudawajch — ja leto — fa mnije?”
Nafej do fchije hroje fuprajche a dyrchjelche dwoiży pżjeczcz, prujebje
hacz mozeche wotmalowicz: „Wubż i męrom, moje dżeczco, wubż
i męrom”, a myżli hebri, ho dżeczco nęł f bładze rżczecz pocżina.

Ale dżeczco swoje prajchjenja po małom wobnoini, a jo by jo
smetowacz, nan f fchepjetazym htożom wotmalowi: „Moje lube
dżeczco, nęhdje 60 tolet ja leto; — ale czeho dia dha ho taf
prajchecz?” — „Ach, nafko, myżlach hebri, ty mohł to lęcha
ja fhube wopuśchcżene dżeczci wudacz a pichj tym na mnije fpo-
niec.” A nan dżeczcowej rucży, mjes swojimaj rukomaj dżeczco,
foichelche a wchjes fihly ho na nje wufmędawajo praji: „Chżu to
czinicż, lube dżeczco, węlcze chżu to czinicż.” — „Oaj”, praji po
fchwiży hiechcże junu, kōbzidżicze leto chżu to czinicż, doniż fym
żynu.”

Nęł moze prajic: „Twoja wola ho stan!” a polne lubofcże
dżeczcowe wozko do nanoweho wozka hlada, jako chyzta ho jcho
buhcha do njeho wulacz, a taf do njeho hladajo wufny. Po małej
fchwicżiczcy saho wozuczimwchj praji wofłije a f mjeheljej fahpofcżu
na wobliczku: „D nafko, fajle rżane woshlananie! Wrota f stotym
hazom fiejduj wotenzjene, a fhył dżeczci mi f wrotami won
nawpichcżiwu pichidżachdu a mie foshchadu a mje f notnym mjenom
mjenowachdu.” Wozko hladałche horje hioł ftabnjelche: „Oaj,
haj, ja du, ja du!” Taf wona wudycha, jejna buścha bę wotfal
wucżafmyna.

Naf pał je swoje frowo dżeczal a je hiechcże dżenja dżeczci.
Zafu ho jcho dżeczco won njehli, je wón ja fahdżom fchof je
fupfowatymaj wozcomaj a f fchepjetatymaj hsubomaj, ale f trofchotom
Wozeho frowa we wutrobie.

J.

Ā dobrej noży.

Diós: Wono je dołcz —

Měj dobru nóz!

Wóh je cje wotwolał,

Či fwoje na pučž bał.

Čpi, wotpoczni,

Čpi w Wożim męrie ty,

Wot křtyřta wozdety.

Něł pichępi hwoje wobolenje,

Wty njefapomniny cje ženje.

Měj dobru nóz!

Suriž Wrořł.

Boze wobarnowanje.

Hbyż ho na parnym wofju po železnicy wjejemy, heđżimy jako
berje wuhlowani, hieł njemyřlo na te wulle ftrachoty, fotręž hu
nam tehby lozby ras bliffo. Nał moze lokomotiva, pał jene wofne
foto roslęczch a wos potom i folije fječ, pał moze ho hewal
něfajle njefože ftač a lokomotiwje piches picheladanie abo też
piches fbožez něčho do pučža pichicż. Kozby tajki cřah, hbyż
fbożowenje dojeđze, je dżiw piched najchymaj wozcomaj.

Wobobnje ma ho też f wofom nafchego częłneho žiwjenja. Nał
wjele ftrachotow dđkaju ho wschędnje tuteho nafchego częłneho
żiwjenja wot mędobęcze hacž do wuhfochj let! Woprawdę dżiw,
wullf dżiw je, ho wschędnje tutym ftrachotom wuńdżemy, fotręchj
nafche wozko ani njewuřhłada, wo fotręchj najhucęłniccho też niczo
njehłoni.

A wot naf wjele ftrachotow hafle je nafche duchowne žiwjenje
wobdate! Nał hufsto beđżimy je famyřkom abo tola f njewędomofcżu,
faf parny wos, tutym ftrachotom nafcheczwo! Čo mōżemy pichri
wofchęch tych wullfch a czełch a wjele fptowanajch tola hiechcže
fbożnje doječz f swojemu wotřynjenemu kōnzej, mjenujży do wozč-
neho fbożneho žiwjenja, to mōže ho jenuż ftrachot hmadze nad nami
radżic. Čhwoł wchitile te jabężewi f Wozej pomozu fbożnje pichę-
winje a do pichiflawu węcżneho žiwjenja dojeđze, tón smęje wulle
wabjenje, ho Wozhu knjejeje dżafowacz a jcho fbożne wozdenje a
wobarnowanje fhwacicz.

J.

Wřehelake f blifka a f daloka.

— W křhwacizach wotmęje ho na Woze pęczęz, dęei
16. meje t. l. wopoznju, letny fhwjedżeń Wudyjřeho wobozęneho
towacřtwa Gustaf Adolffřeho wuřtawa. W herbřtej Wozej
fhużbje w 2 hobż, imęje t. faraz Wrořaf-Wudychřiuřfki, w nęm-
fkej Wozej fhużbje w 4 hobż, pał t. duchowny Berg-Wudyřki
fhwjedżeńfch predowanje. Żurtwifntemu fhwjedżeńfch ho letuřcha
hřowa na fřromadżina pichifantemu; dęeiřki porjad burže; Na-
ręcz pichębhdy, letna rořprawa, letne flicżbowanje, wofly, Ssobu-
řlawu a wchřizy pichęczęfjo i Woba żohnowanęho dęęla lubofcže
na ewangellřch wřyřwratřch w rořpřiřchjenju ho wutrobnje pichę-
přořhujia.

— Čafki hejm je piched krotkim też wo nowej železnicy piches
połoznu Łużizy wuradżowacz, a pōndze nowa železnica wot Ra-
dworja do Kamjenja. Ča pichębowanjfe dęęta je hejm 500,000
hřiwnow pichifwofli. Sęejm hacž do 22. meje fřromadżeny wota-
nje. Potom ho rolenęze a 15. nowembra hromadu řtupi. Čchul-
řki řafon, toż też dořhodny řafon ja duchownym budętaj ho hafle
w řymje dowuradżicż. Hacž ho f žyła tajle řafonje pichęwajmje-
tej, je hiechcże jara dwęlowaze.

Božhaj Bóh!

Sy-li epwauł,
Pilno džetał,
Strowja će
Swójby statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mérný
Čerastwoś da.

Nječ ty epwauł,
Swérnje džetał
Wšédne dny;
Džetał pak swjatý,
Duł datý,
Wotpoću ty.

Z njebjes mana,
Nječ ói khamana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew će!
F.

Šerbske njeđzelske lopjeno.

Wubara ho šóđu hobotu w Šamolerjež knižnicyšćejni w Budyšinje a je tam ja ščwórtlétmu pšchedpłatu 40 wj. dostac.

Exaudi.

Jana 7, 37—39.

Ješuš rěči wo swjatym Duchu, kaž Jan wutladuje. „To pak praješće wón wot teho Duča, kotrehož dostacž dyrbiachu, kiž do njeho wěrja; pšchetož swjaty Duch hišćeke nudy njeběšće.“ Šwójedžen swjateho Duča je pšched burjemi; dženkšišća njeđzela čže na njón pšchjotowacž. Naš čžaš wščał malo rošmi wo swjatkacž; džěči swěta rošmjeć njemóža, ščo je swjaty Duch. Ale ja naš je wón tón, „kiž je naš pšches ewangelijon powolał atd.“ Pšches kotrehož šmi my ke škrystušej we wěrje pšchjěšči, pšches kotrehož móžemy tež my wóšli žiwjenja byč, druhim k šboju. Duž prošmyy:

„Exaudi! Krježe, wóšlyšch naš! Pšchjěšči,
Wožo swjaty Ducho, k nam!“

1. So by našće dušće wóšchewiž;
2. So bychmy tež druhich wóšchewiž mohl.

1. „Želi so tomu ho pič čže, tón wój ke mni a napij ho.“

Špodžiwne dreje šlowo, ale tola lohto rošmjeć we swjotim duchowym rošmjenjenju. Wšchelala je lačnnoč na kweče: po pjenjěšch a wobšedženjětwje, po šestšej čješči, po člowištwej mudrošči a po čšlěnych žadošćach. Košič čžeđža tajtu lačnnoč stajč, pola Ješuša ničo njenamaka. Haj, woni šu wobšarowacž, košič ničo kšěšćeho njemajna. Tajzy nišdy hyczi njebudža. Čžim wjazy mašch, čžim wjazy šebi žadošch. Ščtós špota tajtu

lačnnoč stajč, budže pšchego lačnnišči; šboje a špotajnoč jemu ženje nještadža. Ščtós pak knicšomnoč wšchitlich tyč kublow, haj, jich ščazjenje jnae, hđžej něčtó tu lačnnoč ščazje, wo kotrež pšalmista wraji: „Naž šelěni jačli po šymnej wodze, tał šdyčuje moja dušča, Wožo, k tebi“, tón je na prawym pučju. Tam je polne špokojenje a na-šwečenje móžne, pšchetož Bóh šo temu žyle da, kotryž jeho pyta. A ščtós čže jeho pytačž a namatačž, dyrbi jeho pola Ješuša pytačž. Wón je polne šjewjenje Wože, w nim mamy my Woha. „Ščtós jeho widži, tón widži teho Wóža.“ A Ješuškej móžemy dženska hišćeke do wobliča pohladacž: we šlowje a w žiwjenju tyč, w kotrychž je tuto šlowo wóžiwilo. Šsy lačny? Šsy hižom juntróčž prošdnnoč šwětného žiwjenja na šebi našponi? Wotom šo njekomž! Šswjaty Duch na tebi ščakuje; wón čže tebi šohnowanje dačž pšches škrystuška. Daj ho k temu Ššmej čžahnyčž a tón tebe pšchjěšče k Wóžje a tebi ho nišdy pičž nješčeže.

2. „Š teho žiwota rěči živeje wody woběhjna.“ Ščtós k Ješuškej pšchjěšči, njewostanje jenož čšišće k jeho nohomaj šedžo. Wěšće budže tajta hodžina Marijna hušo a rad pytačž; wone šu nušne ša ščrowočž šnuta-šomneho žiwjenja. Ale potom pšchjěšče šašo Warcžine džělo we ščwazaj, woprowazaj, čšepjajej lubošči. To njetrjeba ho š harowanjom a je šwotkownej pšchu ščacž. Čžim čšjěšćišo šo to štawa, čžim rjeišćo. Ale ščacž ho dyrbi. Bóro, kotrež je we wutrobyje naštało, dyrbi wupućža mječ, dyrbi rěka bywacž, kotraž druhich šobutoršha, niž do

staženja, ale k žiwjenju. Pohladajmy na Jezusa, w kotrymž bjeshe polne žiwjenje. Pohladajmy na Pawola, na Luthera, na Wiacherna, teho wotza smutskowneho misijonista, pohladajće na loždeho tajteho, kotrehož je Wožj Duch k Jezuskej hnał a na njeho swjatal: woni będu rěči žiwjenja ja tyhazy a sažo tyhazy. Ale ty prajiš: „šhto ja?“ Šhto možemy wy dotonjeć? Wšed Bohom widto mały njeje; pšed nim swěrne knadne dželo to hamo plačzi kaj wulke. Wóh trjeba wšelakich dželačerjow; tožny ma swoje dary; te dyrbi swěru naložić, potom je won to swoje činił.

Duž wješele do džela! Wěr do teho knješa Jezusa, potom budžejš sbožny a pšes tebie twój dom a wjele družich. Duž prošymy džeska: „Grandi! wušlyšš naš! daj nam swojeho Ducha, kiz nje k wěrje wjedže a pšesje minje drugim pomha!“ Samjen.

Hłód a lačnosć duse.

O Teju, hšlěbie žiwjenja,
Ja hlódnj hym a tradam;
Tež lačnota mje wobćeže,
So hlaby k semi padam.
Duž, hmitny Teju, prošmu cze:
Wóh, itaj mój hśód a napoj mje,
Ja hewak lónja wojnu.

Njech twója ruka pasłyčša
Mje k młódnym honam wodži,
Sdžej dusega woščenjenje ma,
Sdžaj manna i njeobjš hśobj.
Tež k čerwjim wodže do wjedž mje
Wo swojej wulkej dobroće,
Mj woščeju lačnu dusegu.

© tym njech ty tež we wěćnosći
Mj hnadne blido křijecš
M mi wo swojej miłosći
Tež moju dusegu smjjetš.
Njech twója hnada woblecze
Ju křašnu dražu prawdočje
©a twoje hśtne blido.

Drie w swojej dusegi sačuwam,
So njejšym hlódnj hnaby,
Sdžj k bolosću hěj pšedobšajam
Wšed swoje hřečnje paby;
Ja pal we swojim staženju
©šo Jezom křyrista troštuju,
Kiz je tež ja mnje wumjet.

Haj, hšlěbie, žórto žiwjenja!
Wudž moje woščenjenje,
©o pščinu juwu do njeba
Wšes twoje wumzoženje;
Tam potom wěćnje pšči tebi
©šym žity w sbožnej krašnosći
Wšes Wožu wulku hnadu!

K. A. Fiedler.

Jesuh, našy prawy troštar.

Troštujuće, troštujuće mój lud, tak dana Wóh swojemu ludu, w Babelu jatemu, pšchwotacš. W Jezusu tón prawy troštar pšed swojim ludom stje, tón troštar, w kotrymž je Woža kamilna lubošč k nam i njeješ dele stupita. © wušpěštrjenmaj rufomaj wón wšitkich hšubjenych k hěbi woła, wšedn čze wón pomhač, wšitkich čze wón troštomacš, ščtóz jeho troštyta a jeho pomogy potreba. ©ay ty spróžny, maš žiwjenje polnje próžy a čiwile? hš ty wobćeženj je wšotkownym a nutskownym čješčezom? Se to wošebje čježa na hšwědomnju, totaž čzi k žanej wješełočzi pščinjč njedawa? Jeno jena ruka čzi twoju čježu lóži. Jeno Jezuh móže tebi tule čježu zyle wotewjač, jeli pščinidžejš a jeho proštyč a ho jelo hšomu doměčič. Duž wóčeje wšitkay, kiz wy spróžny a wobćeženj šče, pod jeho hšatšom wy potoj a wotpočjnt namakaje ja swoje duse. Dajće hěbi čježu swojich hřečow wotewjač, wulkeja na Jezusowej wutrobie wotpočjowacš wobřežš swojich spróžnosćow a našow, dša budžeje hšobžič, ičto to rěla: Ja čzu waš woščenjicš!

F.

Wotpočeje trochu!

To je tola rjane hšowo ja wšedš, kotřj hš wo swojim hšwědomnj džele spróžni domoj pščinš. Šak berje čini dželačerjeje, hdyž móže jeho mučnje čžeto wječor abo nježelu hšwilu wotpočjowacš! Wot toho pal mamy to luboščjwe napominanje: „Wotpočeje trochu!“ Wšitkim hšano to šnate njeubdže, so je jo našš Šbóžnik ham k swojim wučobnikam prajil. Wón, kiz ham žaneho wotpočjinja nježadaje, ale bē hšes pšestajša dželawy, a kiz ho tež hšičže wječor a w nožy rad wot družich mylicš dawaše, jeno so móžejše jim i nęžim pomhač, stara šo tola wo to, so bychu jeho wučobnizy po pošnym džele tež hšwiltu wobyčnyč mošš.

Čžemy jeho prawy našlědnizy bęč, dša ma tež nam šbože tyč, kiz hš i nami a wołoto naš, na šarotčzi leječš. Ščtóz pilnje i nami abo ja naš džela, tón ma tež prawo na došahazy wotpočjint.

Jedny lětar měješe jara naše a njeměješe ja zny džej ani ičtwórcž hodžini ham ja ho. Sdžj pal by ho wot swojich hšoruch domoj wórcič, by ho tam jeho žona wo to starača, so měješe tam něto pošny mēr. Tak pšči wšedn čješkim džele dothe lěta štrowy woła.

Jena žona měješe wjele džęčzi a te čzinja wjele próžy a džela. Wona pal by husto prajila, so je jej tola jara lošto byto, wšed wočahnyč, doleš bē jejny muž jej wšho dželo položil. Tón bē njenujzy pšęzo na to hladat, so móžejše wona pšęzo sašo hšwiltu pomotpočjnyč a tak wotwųch mogow naščž.

Šak husto pal knježa napšęčšo swojim hšwobnym na tuto hšowo zyle šahywaju! Wšęclazy, kiz swojim knježim hšwěru hšęža, ženje žaneho praweho wotpočjinja njewohladaju. Wo dnjo maju ruzy polnje džela a wječor wo hšwiatoku maju hšičže to a druge dočjinič. W mēřtač namakajš to hšubnje wajšnje, so ma hšwobna hoža husto došč hęč do pošny na swoju knjeni w šumje ščinje čšalacš, prjebu hač šo i džiwadba abo nękajše drugeje šabawy wóčzi. M hšwobna ma našajtra sašo přnja šarowč, so bychu džęčzi rano do šęule naščę wutrobu hšč njetrjebaje. Mēřtra wšoha hoža je hěbi w tajkej hšwězje hšes našneho wotpočjinta swoju štrowęč nakajša. Młódnym ľudom ničo tak naše njeje, kaž došahazy nóžny mēr.

Tež wobojm pščinškam by wjazy mēra pošpęčž byto. Ščtóz njebu hšjom widžak byt, kał w šorčjmy hšičže nětoti ja blidom hęžba a hšarty plazaju a to jenu hodžinu po drugej. Druhy hoščo

hu davno domoj šli. Čaj pak hraja dale. Na veži bje dvanaestih a bje jenej, a wani ho hišćeje nahrali njejsu. Stajnu na njuh ubohi pincznik hlada, kiž ma jim pokušćez. Jeho mlobej wočuju jemu sapadujete. Mšćitju šmeđza ipacž, wón pač dyrbi w isturjenej stnje bjeđez, doniž ho čji tju njewuđini hracžy šćonćenje napili, napahtowali a nahrali njejsu. Šby by tajtm lubžom tola nečto šćyrtuhowe šćow do wuđa prajit: „Wotpočćezje trochu!“ To reča tu: Wopričćezje wdohe mu pincznikej tež trochu španja!

Naš powjebaječe jednu duchownu tole: „Za hym we swojim domje wěty porjad postajit, so bychu tež moji a mojič hošći šćuzobni bjes dohabajezho wotpočćizna njebyli a w prawym čašu do toža hičj mohli. Dofelj mam hušo wopyt, drje ho dyh a dyh stanje, so moji hošćo šćwiltu dleje wostanu. Tym ja potom praju, so hebi domacžy porjad žaba, so bychu ho nečo na puč podati. A jenze njejsim pynuh, so by mi to nečto ja šćo wšač byč. Wlele bole to wšćitju rošmichu a ja šćwalobne šćpnošachu. Šewojim šćuzobnym l luboći namy wšćat ho tež druhby trochu prjebu na dompuč nastajće, hačž bychu šćano to hewat čjinili. Šo dlele hebi tež pošćebni šćuzobnik wotpočćizt jašćuži, hewat šćyrtuh šćwim wučobnikam prajit njeby: „Wotpočćezje trochu!“ Džat lubž Wobu, so šćo w našćih heřćih domach, kiž ho hišćezje dobreho stareho wadžnja džeča, tež w tym po šćyrtuhowym šćowje čini. Nječ dale piči tym wostanje!

Madžija na Boha nješaharibi.

Žarat B. w Dřambowstjej ras ja swojim pišćatim blidom heđezje i pišćaje. Duž t njemu stara, pobozna wudowna šćitupi a jemu šćwiju wulu šćozjeđe. „Wu wěćezje, džečeje wona, „so hym doho šćora byka a hebi ničo jašćužće njemožač. Nečo dyrby na jene doho šćeřće tole ja šćwiju šćwu ptaćezje a nimam ničo t temu. Šćto je t činice? Za pač hym šćwioho šćnjeja w nje- hjebačž prošćka, so by mi šćeřće tole wobradžit a wón je tež t temu šćwioje „haj“ prajit.“

„Kač dža to?“ ho šćarat prašćezje. „Čaj“, wotmohwi wona, „wón je prajit a w bibliji to šćej: Wo čož wy prošćez bjeđezje w mojim mjenje, to čžu ja wam bačž. Za hym jeho prošćka w jeho mjenje, we wěrie do jeho ja- pišćy, a teho dža tola njewuštjušana wostacž njemož. Duž dža woš nečo proču, so byhćezje na wjščnosć do Warlina pišati, so by ta te pjenješć pōšćata!“

„Mo, haj wšćat,“ duchowny wotmohwi, „ale ja njewim, lat mam to jałowćez, pišćetož wjščnosć tola šćowdom přenjeniu šćyščemu, kiž nečto trjebo. pjenješć to pōšćacž njemōže.“

„Ač“, ta žona wotmohwi, to tola ja nehožćitli nečto wot- padnje. Duž, kož praju, pišćaječe jeno, ja hižom tež nečto došćanu.“

Duchowny njedajće, ale wšćo jeho napřćezjoworečjenje ničo njepomajaje. Za žona jemu se šćije njeiđezječe. Duž šćarat pjero wša a pišćaje, šćož be ta žona prajilo, pišćitajit tež, so tu žonu njew wotbyčj mohł a prošćezje w tym pišćime wo 5 tolet ja tu žonu, žyle labujohi, so be wona wo šćeřće tole prošćka. Na to jej to pišćmo pišćezita a ho jeje woprajča, hačž je prawoje pišat.

„Mě“, wona wotmohwi, „šćeřće dyrbi jich byč, kješ šćararjo!“ „Ač“, tón njelnu, „to hym pišćehlabat, ale pišćemēiž t njemōžu, so byhć pišćmo hišćez jemu wotpajit, so to žaneje šćwile nimam. Šbyž ty pišći swojim žadanju wostanješć, dža tež ja nečo pišći swojim wostanu a to pišćane wostanu.“

„Za pač“, ta žnřta pišći hičju džečeje, tola šćeřće došćanu.“ Žarat pišćmo wotpōšća a ja nečto dnjom pišćimōže pjenješću šći. Wón jón woćjini a namata tom to prawōže šćeřće tole.

Wōbła be pišćane: „Na Wašču prošćtu wostimy tej šćubej wudownje išćezje tole.“

„Dřiwowopny Wōžo!“ pišći tym šćarat wutwoła, „kač wu- hišćyščej ty tola po šćowje wěrieče prošćtu tyh šćwiožići! Za pač čžu tola, „pišći hebi dale wobšćamtu, „wěru teje žony hišćezje na wěru šćajć.“ Začo njenužy ta žona po te pjenješć t njemu pišćibže a ho prašćezje: „Šću te pjenješć hižom tu?“ wón wot- mohwi: „Čaj, nē“, a pokōži 5 tolet na blido.

„Mě, nē“, počja ta žona, „išćeřće dyrbi jich byč; dajće jeno tón šćeřću tež won!“ A šćarat tež tón šćeřću a to f wješelom na blido pokōži.

Boža pomog.

Mōj šćemřety nan, mloby Ruža powjeba, nješćezje 500 rublow našćemu šćnjeje do mēša; pišćetož burjo mējaču wot njeho rolu wotnožatu, a to bēšće baš ja poč lēta. Mōj nan, Wōh baj jemu wēčnu šćožničć, bēšće pobōžny muž, mōžezje pišćane a čšćizćane čšćizac a njēw we šćwim pytm žiwjenju nišćomu žaneje šćhindy čšćit ani nečoh šćeba. Načji burjo mējaču jehi w čšćezje a tač hušo hačž mējaču nečto puča šćnješćwa abo šćnješa wušč- nic, bu mōj nan pōšćam. Wōn je njeb a wo šćemřetyh dyrbyim dobre powjebaze. Toła pač šćamlezćez njemōžu, so mējeđe wullu luboćit t polenzje. Wōn ho nimo žaneje forćny šćwimōž njemōžezje, so by w njej jedyn nješćebnyč. Šewojim šćabowćž berje šćnješće, tež wjeđezje, so polenzarjo raby wuřnu. Šbyž nečo f pjenješćam pučšćowaje, by šćōž ras šćwioju pišćitju, tu Anjutu, šćob wšć; ta by ja nim hladača, so by jeho ničto njewobšćadnył. Zač tež tón krōč.

Mōja pišćitšća, Anjuta, ho šćob wješelje; wona bē tešby 7 lēt stara, mate, njerošćome džečo. Čačž do wšć šćakameřćka wšćo berje džečeje. Nan wostia šćrōšćy. Začo pač t Anjořćořć forćzjenje do šćakameřćka pišćitšćowaje, pišćemēi ho ta wēž. Wōn šćupi nutš, pišćezje jenu, dwē, tti šćšćeřći, bu powjebatu, počja ho wušču čšćizac a džečeje: „Za hym jeno šćabny burit, ale tutu forćzjenje we wšćemli luščimi w njej mohł šćupć, pišćetož ja mam 500 rublow w mōščni. Me wēćezje šćto? Pjenješć mēč, je šćama šćarozć, so čji je njēřćadny. Žane pjenješć žane šćarozće!“

Čji pōblabēžōžy pičžy w forćzime pišćitšćowaje tute šćowa a šćapišćaju hebi je ja wuščti. Tešby ho runje pola šćakameřćka želeřćizna twarješće a heđezječe teboła tež wjele njemōžšćomēho lubu w forćzime. Na njōn pošćadnywōšći pōjna mōj nan, so je nečto njerošćome žwač, ale wuřćekjene šćowo je kaž wulečćeny ptač, dohōhni jeho, je-li ho mōžezć.

Načž nan njeb žadny šćajz. Me šbyž hebi na tu šćamotru drohu pišćes lubu mēšćezje, bu jemu šćitmo. Wōn šćapćez, džečeje, šćdny ho na šćwōj pišći, bjeđezje dale. Wōřty pynuh, so ja nim tju na šćonjač čšćerja. Šćto čji džečdža? džečeje pišći hebi. Čji wēćezje ničo dobreho w muščady nimaju. Nařiti bēč tola bšću, so hym wo šćwiočji pjenješćaj powjebat.

Nan hebi tu wēž dale pišćemylšćowaje, šćto mēč čšćizac, a rješny potom t mojej šćojšće Anjuščy: „Čji šćawēćezje ja namaj šćonja, šćto wē šćo to wupadnje; wēřćy šćto, luba Anjuščka? Tu mašč tōn mēščat t tmy pjenješćami, tyšč jōn hebi pob šćošču, šćoz t wōša a šćwōwjo po nēšće w šćeřće. Dyřćelje te njepřćeči mje nadpadnyč, dža bži domoj t mačćezju a baj jej te pjenješć, so by je šćnješćtu wotoděča. Šćlajaz pač ho, so by čje ničto njewōžgat, a prošč Woba wo šćimilozć! Šćjes šćejušć buž f tobu, luba Anjuščka!“

Zač ho tež šća, kož be nan wuščat. Našća hoščća šćozć i wōša a šćuny ho do huščćim. Šćwiltu pōbščōžjo doščćezćeču čji čšćarjo nana. Tōn wjēřći mjes nimi pōpadny nanoweho

konja ja wuidu, taj druhaj skoczajstaj na wós, daschtaj ho do nana a rejechtaj: „Ze pjenjesj jow, starj!“ — „Kotore pjenjesj?“ — „nan wotmolwi, „„džije mi na šibijenzju!““ — „Wó, te pjenjesj, j lotrymyž sy ho wulajz činil, cšabaj je won, abo my cši lchju jazbenjenu, jo ho je wšchěni šwojimi brěčani sabuwyčj, woni hrožachu.

Wudžiče mój nan smetom a ja prošel a jo daš pšepcytač, hnamo budžiču jeho na potoj wolajšil. Ale tón poča ho hórščičj a jich šwaricj a jim hrotyčj. To jich roshori, to rubaču, hódžj pabače. Potom pšepcytaču jeho mošičej, wšču drastu žyč wós, a njenamataču ničo, wrošpochu jeho čzije a pobače, nišdže ničo njebe. Zato ničo ta dykotaza Anjutta widžešče, jo nan na jemi leži a jo njehnaju, cšerješče wona ta špěčunje, taž mōžešče, pječe. Ale wona bēšče njenajšonjena džěčo a njeje- bžiče žaneje drobi. Tak ho šta, jo w holi tam a kem bludžěče a jo domoj njenamata. Šalle pšči šmerťanju namata bybłěčiču w holi, tón dmōr špěčoršeho hōlnika. Wona šlepašče do duri a wobštaru žōnka, hōlnikowa žona, jej wotewri. Moja kotra poweabaje jej ptačō, ščo bē ho šta, poweabaje jej tež, jo ma te pjenjesj pšči hōbi a praščešče jo, ščo mēka čzinič. Hōlnika čzajješče, jač by jandžel był, a rjetny: „Wōba šudžinta, ty wōbe žatō, pōj jeno do jstwy, wōhčj k a pōjēš, potom lešji ho a najajtra čzju cšē domoj dowješ.“ Wona wobšarowaje a ptačaje, tač ho do džěčo k njej dowēru dostaj a jej te pjenjesj pšepcōba, jo by je tu šwili škowata. Za žōnka to šlubi, da jej powječerječ a pomhače jej potom jabj ščaciš do hēle na cšople kamjenje, taž je to wašenje pola šiwōw, hōžē hōzom jaina hōčička špalče, runje tač stara, taž Anjuchša, a pšičny ju se štarjw ložuchom. —

Anjutta njemōžešče špacj. Wona šradžu ptačaje a boješče ho w tym žulym domje. Hōžimj ho minychu, duž walichu ho šjo mužōjo do jstwy. Tōn dōkš njemōj niči poča: „Wōbarimo šmy dēnša cšowjela šabitj; ani ruba njemōješče.“ Šedny teju druhju bōrčēšče: „š tym štarjw brěčam šmy tač nowy pšičiwal.“ Za žona njepitj škowčka, ale šmēšlotajče jo jeno. „Ščo ho wōščēšerješ, šara?“ šadē ho jejny muž, tōn hōlnik, na nju, pščētōž wōn bēšče i tymaj dwēmaj druhimaj hōbu byl. Wona wotmolwi: „Ja nješym nišō šabitka, a mam pjenjesj, pjenjesj dočej!“ „Ščo žujješ?“ hantorješče hōlnik. „Tu widžič, jo ničo nježuju“, džēšče wona a potōja jim tōn mēščj i pjenjelami. Čzi mordarō jo wješelaču a hōlnik šalaje: „Duž hotuj wječēt, to najšpēšče, ščōwž maš, a potom bji po palenz!“ Jo ho šta, a wōni jēšdaju a pijachu. Wōba Anjutta na kamjenjachu to wšičko widžešče a špěščešče, ale wona ho nješibny. Zejne myšle bēču pola wōbošō nana, tač budž jo te wjelki w nož žrāč a teho wōbošō konja tež, a ščo budž mačžēša domach prajicj. Šyma ju pōšewowaje, runjež na cšopščj kamjenjach leješče.

Čzi rubježinj pijachu a mudrowomaj hač do po nozj. „Wij, bratije, pjenjes mamj dočej“, tač tyłaješ jedyň druhemu ščlencsku a šlechu. Za žona džēšče hōzom tječji raš po palenz.

„Ščo pač nētko i te j hōzju?“ počachu čzi mužōjo mjes hōbu poweabāč. „Žiwu ju wolajitjč njemōžemy“, džēšče tōn hōlnik, kiz bēšče tež hōbu i tymaj rubježnikomaj byl. „Ale tajše njewinowate džěčo šabitj, je wulki brěč“, drugi wotrāžēšče. „Ščju jej pščerjāčj, tječji do raby da. „Wščo dobre dočej, ale ščō budže to čzinič?“ praščešče ho hōlnik. „Ja jo nječinju“, počza tōn najrowinniči. „Wj ruka ščepota, jo nōž džerčē njemōže“, jatōšče tōn tječji. „Wōj šta jajozaj“, šwarješče jaju hōlnik, „tu rēta, škeru wjač a riz; do hlowy, dha šmeje na šwili

dočej.“ „Šaj, haj“, taj druhaj rješotajstaj, „hōlnik to rošym.“ Wšči tym wješēšče jo jmaj ta cšēžka šlowa na šlido, jo hōšy jedyň pšchemo druhšo šmōrčēščešča. „Čzim šēpe, dha njebudžatj ničo widžēč a njemōžatj ničo poweabāč“, hōlnik bōrčēšče, štany a džēšče po škeru.

Wščo tole džēšče wōba Anjutta špěščala. Wona widžešče šama šwoju šmjerčj pšchē wšowomaj. Škeroty dorōčēnty by w tajim štrošče wšē myšle šubit, ta hēmal špēšče ta njenašonjena Anjutta pač wumyšli mudry škut. Šanano mēješče luby Wōš i njej šmōlnička a da jej te prawe myšle do wutrobj, jo by tōn brěč tyč škōlnicow na šwēto pšičijōč.

Zato bē hōlnik je jstwy škupit, wšpēwa wona ruče šwoj wōtčzenajch, wōžē ho i bēleje toščlta, šuny ho i hēle bēle a džēšče je jstwy. Ničtō jeje njewušlaba. Za žona we wjelšje palenz brēbače, hōlnik we šwojej pjanōščj škeru namatač njemōžēč a jcho wotawšče w španju leješčaj.

Wōš tōn šnjes pōšta šwojejo jandšeta, kiz Anjutta kaž nēšdy šakuba ščtawōšče, jo su wjelki njenabēžiču, runjež žyč nōž w holi wōtōle šludžēšče. Šalle pšči šwitanju drōhu namata a po nej dale cšerješče. Šačō bē Wōže wōbženje, jo bē to tōn prawy pučj domoj. Na tōnzju hōle naberēšē knježēho wšarja, šanaza Dumilčeka, kiz i rēžy džēšče, raby wudžicj. Wona wšōzji jemu wščo šwoje pōbēdženje a tōn ho šnydom wōrēšji, šawōka wšchēš wješjanow hromadu a wšchitzy škowataču, tyč mordarjow jmačj, priedy hačj hōdu twōšči. Wōni jich wšchitščj wō jstwy ležajōč pijančj namataču, hōlnikaču mjes nimi. Duž jim najprjedy te pjenjesj šbrachu, potom jich wšubudžiču a wšwajalaču. Zato na kamjenje pōšlabaču, ho wšchitzy štrōžiču: tam leješče hōlnikowa hōčēka we šwojej rwi. Wōni buču na šudnistwo domjēženi a došlachu šwoju mšu, totraž jo mordarjam škujča.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Šnjes šejmit šapōškanj škōla šwječēšče šabženy tūžēni šwoj 25 lētny jubilej wšchēšče šejmit šapōškanj. Šešo šwēna džēkawōšč jo džatownje wšchēšwōšče a wōn šam. jubilar, špominajče na šwojicj šwēnnych Ššerbōw, kiz ju jemu pšchēžō dōwērjenje wōpōšlali, jo šu jemu šastupjēštwō w šejmie pšchēpōbali.

— Za njewēn, hōže ja wumrēčē būdu — to njepčaci jeno ja šhudeš, ale tež ja šrala na trōnje — to šmy našhōnili pšchēš nabku šmjerčj Danšeho šrala Šwēwčija VIII. Wōn pšchēšwōšče w Šamburgu na domojpučju do Danšje. Šežo je na drōhy w mēšje Wōža ručka šajala a šmjerčj pšchēšwōwata. Šdžj šchō do škorowne domješču, bēšče hōzom mōrnj. Dōčēž po druhim njemōm pučwōwaje, jecho ani njčinajču a jcho cšēto najprjedy pōšla drugih cšēlow w cšēlowi potōžiču. Dōčēž pač jo hačj do nozj domoj njewrōčji do špōčēnša „Šamburgski dmōr“, hōžēš špēščešče, ho w mēšje ja nim wōšhōnjowachu a šhōnicu, jo je njejnatj šnjes i špēšchō šlawu na drōhy pabnyč a hō do škorowne domješ, a tač šralowa naštrōžaju šrudmō powješēč wo našēj šmjerčji šwojejo mandžēšče došta. Čšēžo ho do Danšje pšchēwješ, hōžēš budže šwatočzēnje šhowane.

„Wōmah Wōž“ njeje jenož pola knjefow duchownych, ale tež we wšchēš pšchēš dawašnjach „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje doštač. Na ščtwōrčēška plačji wōn 40 wj. jenotliwe cšibška jo ša 4 wj. pšchēdawaju.

Sy-li spéwał,
Pilnje dźéłat,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatoč
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Przez spać mérnj
Čerastwosć da.

Nječ ly spéwał,
Swérnje dźéłat
Wšédné dnj;
Džéł pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočá ty.

Z njebies mana,
Nječ čí kbnana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew će!

Šsersbke njedželske lopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knižničisćiczejni w Budyščinje a je tam ša ščlowrčlětnu pschepdatu 40 pj. dostacj.

Swjatkownička.

Psalm 51, 12—14.

To je spobžiwny džen był, džen přenič swjatkow w Jerusaleme. Štał mózje tam psches zply dom šču-mješe! Kał jašnje wohnjowe jaspi nad šlowami wu-čjownikow šwěczachu! Kał žiwje tuczi wo tych wulkich džiwač Božich šwědčachu, kał jim tón Duch da wurěčječ! Ščto je nam wot teho wšědže woštało? Tamne šwotowne šnamjenja šu šo šhubile. Žadny mózny wětr psches našče Bože domy nješčumi, žadny woseň i njebeš dele nješapa. Zola tu šlownu wěž hiščeje dženšča mamy: šwjaty Duch hiščeje pschězo pschitšadža, hđež wotewřene a šwólšnje wutroby namata. Přoščamy jěho, šo by tež t nam pschischoł a šwjatkowne žohnowanje nam pschinješ. Šotre je tuto šwjatkowne žohnowanje, šotrež šebi wuroščamy? Našč tekst naš pošajuje na džeł, šotrež dyrbi Bóh w naš dotonječ, na ščłobowanje, šotrež dyrbi wot naš wotwobroćječ, na troščt, šotrež dyrbi nam wudžěječ.

1. „Štwot we mni, Božo, čisťtu wutrobu a daj mi nowešo wšětšeho duča“, tał w tym šłosnym a poražoznym šacjowanju prošamy, šo našča wutroba čisťta njeje. Wšchłafore šu wutroby jenotliwych. Tu šu hrube wutroby, šantnjene ša kóžbu šacjisćež Božešo šłowa, šymne a dješ lubošče pschěčziwo bratram. Tam šu tworđe wutroby, wo šotrež tón šnješ pobarmo šłapa i porštom šwojeje hnadu kał i šamoram šwojich šudženjow, šotrež

w šłónzu šboža kał w deščeju čješnosće dješ wščitkich mjěšćich šacjuzow wošlawaju, šo ani njeponižuja ani šo nješłoščuja. Tu šu morwe wutroby, pschi šotrež je wščito špěwanje a džełanje, šemšichthodjenje a špowne-đanje, woprowanje a jałmožimudawanje jeno šwotowne pschiswěčene wašnje. Tam šu lěnje wutroby, šotrež myšle zyle pschi jich šemškim šowolajnu wšhajo wošlawaju, šotrež ničo druhe nješajimuje, šhiba jich džełarnja, jich zola, jich šłamaťnja, pschi šotrež pak wo pyťanju ša nje-šješćini šubšami, wo špocražowanju w šwoježenju, wo žiwjeju šwjateho Duča ničo njeje phtnyč. Tu šu herde wutroby, tał pschewate wot šwojich wumnyšlenych počšntow, šo pschi šebi rječu: ja šym bogaty a mam do wole došč a nješpotřebam ničešo, a wščitkich, kíž tał wyšhoto nješteja, šazpawaju. Tam šu šohšosmšplene wutroby, šotrež drje na šohšty šwěta, na šwješelenja a šłoščto-wanja myšla, ale hiščeje ženje šebi šhantje to praščenje nješhu pschědpozilke: ščto mam čjinič, šo byč wěčnje žiwjenje herbował? Tu šu položnje wutroby, šotrež štanje mjes šobom a šwětom tam a šem ščabłaja a pschěšćelštna ani tutešo ani tamneho šarowacž nočžedža. Tam šu počažne wutroby, šola šotrež žadny šacjisćež nješwudžeraje, žane dobre pschědewacže nješwutraje, šotrež dženšča we wohnju šnutrosće šo ruče šahorja, ale juške šu šašo šymne a morwe kał šwupaleny šopjel. Tu šu šłaroščiwne wutroby, šotrež pod čježu šłaroščow šyčuja a šłorža, ale wofna šapowěščeja, šo žana šłónčzna pruha šójššeho troščta šo pschědowbeč nješmože. Ale čisťtu

wutrobu — teje podarmo pytašč. To je nashonjenje kôžbeho, sčtož s'ob (9, 2. 14, 4) wuprajo: Za berje wëm, kak môže c'lowiet prawy wobstač p'schod Bohom? Sčtož čhze namatač c'zjiteho mjes tmy, h'bzëž žadny njeje? Č'lowištwa wutroba je samënje zle nječjista. W njej je c'zëmne požabanja a hrošne lôstwy njemrja. Kaž je žumpabôžiteho tmyjeničeža stajnje nje-frowny dym wustlupuje, tak i polajneho bahnjicëža wutroby so nje-p'schetawajzy ike pomyljenja wôwliwaja; wone hamo našče naj-frowječšije pohuwarja, našče najlêpsche p'schewôwcaža womašaja. Najše najrobôžiteše stult kaža, kaj, do naščij wôwliwôw so ja-c'jšičk'čujaja, ani w c'z'ahach najšwječšijšijeje nutroweje p'schod nini nječjiny wutrowani. Sčto pak čhazmu halle wo c'z'ahach prajičëž, h'bzëž na so nječebžujemy, h'bzëž je wutroba hebi hamej a h'wo-jemu drënanju p'schewôstajena! Kak husto i tajšche drënanja wozučjijôšy ho hrôžimj nad h'ytu horoby, njelubôčjiničy, jawišt-nyčy, nje-pôžôčjiničy požabanow a pomylbenju, kotrëž ho tam horje a dele žoknja a žyžu wutrobu womašaja. Č'eji w naščeje mozgy, tute hrëšne hibanja podobôčjicëž, tute požabanja wotëž? Našč Ebôžnik je wšahal prajit: Ebôžnik hu c'zi, k'z c'zjiteje wutroby hu, p'schetož woni bužja Boha widjicëž. Ale njeje wôn nam s' tym nêčyto w'edeh wôzeli stajit, sčtož je h'wojeje mozgy ženje njemôžemgy božjicëž? Željô Boh wutrobu c'zjitu nječjini, wona nječjista wo-stanije. Težo bla d'žë prošymy: Štwor we mni, Božo, c'zjitu wutrobu. Štworicëž, to žane štworjenje njebožnija; to jamôže jeničëžy štworicëž p'schëš h'woju wšedehomôžy. Dyrbi-li ho našcha wutroba c'zjita sčjiničy, dyrbi ho zle p'schëmëničy a wobnowicëž, f' nowimj mozgani najjelničëž. Na m'što dotajšcheje wutroby dyrbi ho nowa wutroba žabžicëž. To jeničëžy Boh jamôže. A wôn čhze to c'zjiničy. Wšchetož wôn s'hubi (Čezch. 36, 26): Za čhzu wam nowu wutrobu dačy a čhzu wam nowocho duča do wašč dačy; a čhzu tu kamjêstnu wutrobu i waščeho c'zëta w'acaj a čhzu wam njahnu wutrobu dačy. Duž proščmy wo nowu wutrobu a wo nowocho w'štêho duča!

2. K tajše proštwoje ho wšahat halle tehyj w prawej nutro-wôšči rošhubžamy, h'bzëž h'my wo nječjizlôšči h'wojeje wutroby p'schëwëdëčeni a bla s'chobowanja, kotrëž nam teho bla hrošy, nastroženi. Potom pak tež p'schëd Bohom s'chepjetajô s'chujemy: Nječjizšëh mje wot h'wojeje wôwličja a njemôw h'wojejo h'wajateho Duča wote mnje. Nječjiny hebi jaščuzjili, so Wôš našč jaščijnje? Čhzyj winy h'wojejo žiwjenja h'romadulicëžiny, h'bzëž na wšchitë h'woje p'schëst'upjenja spominamy, h'bzëž po h'wajatyh fakonju naj-wyščichëšo h'udnika, p'schëd s'chujëčëjom jëho prawôbôčëje h'woje žiwjenje prahujemy; h'bzëž dyrbitny p'schidacëž, so je to najlêpsche pola naš tola h'itëčëje womašane a sanječ'warnjene a wôdcaža potreba; h'bzëž dyrbitny ho p'schëwëdëčjicëž, so našcha wola i tej jeničëžy h'wajatej a dobrej wolu našcheho Boha p'schëš jene njeje, ale ho p'schëčimwo njej spjezëžje. So je rëbto h'by wšlôwina pošëš-čacëž, h'bzëž wôn rjetnje: teho ho wostaj, to c'zjiti, to p'schëčëžëp! — njebyrbimny dha je rženjom a s'chepjetanjom wuščacëž: we našč je p'schëčëžiny wôšëč a nadošëč, so Wôšj nož wot h'wojejo wôwličja jačjijnje? Zato h'p'ostanje, runjëž polnje jaščuzene, by pak ja naš tola žakôšne bylo. Kak hebi nam b'žëčom wôwôto wutroby, h'bzëž nar abo macëž, bolež k'ëčny njepôwsluščni byli, h'woje wôwličëžo wot našč wotwobrocjizšëchaj a žane pohlabnjenje lubôšëje na naš njelôšëchaj a my podarmo ho prôzowôčmy, imaj do wôčzla pohlabnyčëž a tam wôdcažë namatač. Tehyj njewëbžacëžmy, h'bzë čhzyli p'schëd štýlom a njemërom wôstacëž. Ale wjele žakôš-niščô by byto, by-li naš Wôš wot h'wojejo wôwličja jačjijnyčëž. Dha byčmy i jëho blisfôčëje wustorčëni, i jëho h'nady wuščahnjëni byli, dha njewôšli ho jëho pomôžy w žiwjenju a wumrjëžju, ja c'z'ah a wëčšnoščë wjazzy nadšjicëž, ale byčomy jëho h'udženju a h'p'ostanju p'schëpobacjë byli. Rajše njëžôse by to bylo, p'schëd

kotrëž čhzyli tola rad wutrowani byčë, tajše h'p'ostanje, i kotrëž čhzyli našč Wôš tola p'schëp'upjicëžicëž!

Ale my ho h'itëčëžë drëšheho s'chobowanja bojimy, h'bzëž ho bale molbimy: Njewini h'wojejo h'wajateho Duča wote mnje. Šawajateho Duča h'my w h'wajatej k'šëčëžinyj dostali, ale my môžemy jëho jašo h'wibëčëž. Wšëšëž t'ôžy hrëšy ho h'wajaty Duch s'rudži a, jeli so ho njewobrocjizëm, ale w h'p'schëdju wôwliwamy, s'fôcznje wot našč wostlupi a našč hebi h'amym a s'čym ducham: p'schëwôstaj, k'z wotom môž nad nami wôwian, my p'schëgo h'wabje a h'wabje padnjemy, so ho h'nabž n'ubdy jašo njemôžemgy pošëšnyčëž. Wšëd tajše žakôšëju našč t'ôn s'knjes mikôšëšnje wôwarnu! Wôn našč wuščahy, h'bzëž w s'lyknoščëž h'wojeje wutroby jëho troščy p'ytamy!

3. „Prošëčuj mje jašo se h'wojeje pomôžy.“ Sčtož njëdy troščëž potrebnj byl? Nječjiny dha wšchitzy w h'wëčëje žiwi, k'z je pošny njebot'anjansôšow? Nima k'ôžy h'wôj s'chëž nožëčëž? Č'ah'bzë h'by dšëč, na kotrëžy njëbch'ny wšchëlate s'chobowanja i wutroby wustluporacëž? Nima t'ôn tal, tam'ôn h'inal c'šëpëčëž? T'ôn pod c'zëžu h'udobë, tam'ôn pod c'zëžimni bolôčëžmi, t'ôn pod c'zëžim domjazym s'chëžom, tam'ôn pod c'zëžotu h'wojejo wôwôžanja. Šwito ho bolôčëž na bolôčëž, c'zëžnôšëž na c'zëžnôšëž topi. Š temu h'itëčëje njemër p'chistlupi, kotrëž spominanje na našče wšchëlate p'schëst'upjenja, c'zëža našcheje hrëšëčnjeje winy nam nacjini. Njeje husto wôwôwona naša runje teho bla tak bolôžna, bolež je s'čëž wšëšnyčëž hrëšëčow? Wônu bužj dšaj! My wëmny, h'bzëž mamy ho wobrocjicëž, h'bzëž je nam s'lykno; pola teho s'knješa je h'nada a wjele wumôžnja pola njëho. Težo bla wôn našč p'schëžo jašo se h'wojeje pomôžy troščëžy. W'by pak njëjapominimy, h'wojeje proštwoje p'chistlajicëž: T'ôn hotowy Duch s'žëžëž mje. Čhžemy-li k' m'ëre p'schëčëžy, byčimny pošnu wëšlôžëž m'ëčëž, so je nam pomšane. Š tutej wëšlôžëž pak njep'chidëžemgy, s'hibja p'schëžë h'wajateho Duča, kotrëž našču wutrobu najjelnja a nam h'wëdëčëženje dawa, so h'my Bože b'žëčëž a jašo Božeje h'nady b'žëčëžmi. Wo tuteho hotowëho Duča w' t'utych h'wëbžëčëžnik' b'nady proštwomy, so by našč i mërom a wadôščju najjelničëž, našč w naščeje h'labôčëžë pošëžnit, w naščeje h'udobje wôwôžacjëž, w naščeje wuščy našč troščëwôw. Wôn je wôšlôwiy a hotowy, tež w naščich wutrobach hebi wôwbrjenje c'zjiničëž. Šanjen.

M. w Hr.

Na h'wajatki.

B. Šchmolf.

(Schmückt das Fest mit Maien —)

Stôž: Željô, wôja trahôšicëž —

Mjeje dšëhja stajicëž,
Nôžë, kwëti h'kajcëž
Nëč na rôčnyj c'z'ah.
Š wam Duch Božëj' h'nady
Wšchit'habžuje wab,
Doma pyta wab.
Wšitajicëž još' wôwôbnje,
So by jëho jaščnôščëž daka
Č'bože wam, wašč troščëwôwô.

Troščëčarjo wšchëčy s'rudnyčy,
Wuščëro tež s'rudnyčy,
Duchô pomôžny,
Žuëč nam potajujicëž,
Nëč nam wôwôžajicëž,
Duchô h'wabja h'p.
Bomšaj nam, našč pošëžli h'am,
Čhzyž nam h'woju h'nadu h'wëčëž,
Dušcu i c'zëšom k'šëwëčëž.

So cje mohli pónacž,
 Zetu, tebe wuñnacž,
 Saħot wutrobu!
 Nawucž naħ, kał ģmëmų
 Prowucž cje, so wëmų,
 Sħyto cji łube tu.
 Kiz ģy ty tał bogaty,
 Pomħaj, trowcħuj i njeħej dele,
 Tu je strachja wjele.

Roshwëcz, ģwëza jaħna,
 Maczej, studzej kraħna
 Mħst a wutrobu;
 Roshħkrej, pħmio ģwiate,
 Duħe łamjenate
 S twojej łubocju
 Twał ģej tudy ģwiatnizu,
 So ģu duħe łaborjene
 Wobu ģħużic rjenje.

Sloty deħeħe, wjele
 Ģohnowanja dele
 Sħeł na ģħeħeħanstwo. —
 Na tw'e ģłowo w kraju
 Njeħ ģaħ' wuławaju
 Płódnë rëfi ģo.
 Spozħž nëk ty, so ģłowo by
 Płoby dobre łłotwóž dał,
 Wħeħo, sħtož ģħeħ, ģo łłato.

Njeħ twój woħeñ ģapa,
 Wrodźeł miła łapa
 Na naħ wħeħitħi tu!
 Twojej' ģnady buźce
 Pħeħewinje njeħ łrucze
 Ģjëlmu wutrobu.
 Njeħaj wħeħat nam wjozy tał
 Ģreħimų pħeħat ģaž pħejby cħaħacž,
 Pomħaj i ģħeħa łławacž.

Spozħž nam dokonjenje
 K přjódłwacju tež rjenje.
 Wobž naħ, ģaž ty ģħeħ.
 Wuħwol duħu moju
 Szej ja ģħëžu ģwoju,
 Ģdëž rad byďicž ģħeħ.
 Nawucž naħ wħeħat i nowa ģaħ',
 Kłak my ģħreħta wuñnajemy,
 Wóžja łubujemy.

Ģjin, so ģħizj nam ģħođzi,
 W ģžimwołcžach ģo rođzi
 Twoja ģwëza nam.
 Wëry ģħiďla baj nam,
 K ģoram dopomħaj nam
 K Ģionħim ty ģam.
 Ģaj, naħ wucž ģwój wëmų pucž;
 Nječžin a wpoħbenjej ģo nuħ
 Nam, o Knježe, zuħ.

Stejmų w jeho ģħuďi;
 Wħ, to moji łubi,
 Stejnje wopomimų.

S Wobom ģzemų ģħođžicž,
 Wëry łłutki pħođžicž;
 Tał Sob' ģħeħimų.
 Ģumu my tež buďžemų
 W ģħłóħtu tamnyħ mejow wofłacž,
 Wëcznu łbóžnowcž dołacž.

Surij Wrółł.

Szwjati.

To bë kraħny džen, jako bu na wucžobnikow ģwjaty Duch
 wulaty. Woni bëchu jeho doławoħi na napoħlad cji ģam, ģiz
 bëchu pħejby byli, a bëchu tola žyle ģinajħi. Mōž Woža bë
 w nich dźëłama a to ģo na jich rëczach, na jich dźëławołczi a na
 jich žytnų ģwjenju połaja. Ģzi satrawħeni wucžobnizų, ģiz ģo jody
 ģamkujemych durjow pħeħ židami ģłowacju kaž łładħil pħeħ
 kraħolgom w ģjernjach, łlejacju tu něłto kaž ryčërio, ģiz žaneje
 bojocze njeħajų. Ģzi, ģiz mječajų pħejby tež ģnëm na bližħich,
 bëchu něłto polni najwojčħeje łubocze.

Szwjaty Duch je ta cžërižaga mōž w kōždym prawym ģħeħe-
 ģejtanu. Szwjata ģħeħeħenja je jeho nam data. A něłto wón
 w naħ byďli, niz jako ģólcž, ģiz i mërom na pħiħopotajnym mječje
 w domje ģeđzi a niłomu něłto njełaja, ale jako ģoħpodač. Na
 wħeħo wón ģłaba, wħeħo wón ģuďzi, wħeħo wón łaja, ģtemu wobara,
 a ł dobremu ģoni. Njeħraj, so jeho ģólcž njeħwħiħiħ. Wón
 rëczj tola wółtje dołcž ł tebi. Wħeħs łóžde Wože ģłowo, ģiz ģħu-
 ģiħiħ abo cžitajħ, pħeħs łóždu dobru radu wërižageho ģħeħeħijana,
 pħeħs ģħóħ twojeho ģwëdomnija njełto druħi ģačž ģwjaty
 Duch, ģiz w tebi byďli. Póħłuchaj jeno na jeho rëcže a to nje-
 buďže tebi ł njeħožu. A njeħ ģo tułón rōczny cħaž ģwojtołow
 łubjo jaħo łuteho ģwojeho najłëpħeħo pħeħeħla dopomnija a ģo
 pob jeho radu i nowa łłaja.

Szwjaty Duch pał je tež ta cžërižaga mōž kaž w žyle žyrħwi
 tał woħeħje w ģwjatym miħionimų. Włóđzi miħionarojo byħu
 bōryħ pħeħełali, nana a macž, wóžny dom a wóžny kraj wo-
 puħeħečëž, ģby by ģwjaty Duch pħeħo jaħo něłotnyħ njeħbuďžit
 a i kraja njełotal. A najħim miħionarom wontach mješ poħa-
 nami by ģo bōryħ wofłudžito, poħanam pħëdowacž a wħeħu dołrotu
 wopofajowacž, jich wucžicž a ł dobremu nawjebowacž a ja to wot
 nich ničo ģačž ģamų njeďžat, ģamu ģħiħwu a pħeħeħëħanje do-
 łławacž, a jim by ģo bōryħ łastjyłako a woni byħu ģo do pħënjeje
 łëpħeħe łóžje ģeħyďali a ģo domoj dołjełi, ģby by ģwjaty Duch
 jich wontach w jich cžëħim dźële njeďžëħat a jich mučjne mozų
 njeħëħat.

Duž wažny ģeħi ģwjołteho Duchu a njeħrudžny jeho je žanej
 njeħoħuħimwołcu! Njeħ naħ wón ģwječzi, ģħłni a i dołrymi po-
 cžinkami pħiħi, so byħimų, ģbyž ģo wħeħ łwëłki łelenja a łëčëja,
 tež my ģħtomy byli, ģiz łëčëja a pħoby njeħu, bližħemų ł wužitëj,
 Wobu ł cžëħczi a ģeħi ģamemu ł łbóžnowczi!

Ģid Ģpërin.

Wóħrečëž łandženeho łëřłota po cħaħu ģuħeħo pħëdowanja
 cžłowłeħo rołoma w rëinħim kraju požoħnowane cħaħy pħiħu-
 dźeħu. Sšwëni Wózi ģwëdžy bëchu wuħłupili a wofłady i mor-
 wooty i ģwjenju łbudžiti. To bëdže łbóžny cħaħ.

Tëħby wot ģidomłëju łarčëjeju rođženy mladženz Ģpërin,
 ģiz je potom w Sałłej je žohnowanjom ģħeħeħijaniłej žyrħwi a
 ģħuli ģħuđil, tam wotłoto cħaħajħe, łapy a druħi łłaty cħapor
 łupowawħi.

Naš do ģurłeħo doma łajłupi, ģdëž ģo tež woħeñ wëmų
 ģwëčëħe. Łato ģo ja łapami pħačëħe, jemu bur trowu i žyla
 wotmolwi: „Łapy? Duch małħ ty ģam dołcž; ģy dźë žyle do nič

fawaleny." Spodzjownie dymbjejsze Epstein swoje wobleczenie wob-
hlabacz a rzec: „„Da“ — „„Haj ty, ty mały rostochane drafcze-
nie wnutroby. Na jednore wańczenje jemu bur na to jeho woćci
wotewri a jemu polaja, tak je wićkipte kajnje pichestupowal, a so
je też požadajnje bręch a jeho latama.

W swojej gamopraradzićej będsze hacz dotal na swoju pobo-
noćz horby młodobzjz wćric, so je jako fazonjeji swćerny žid wćsje
kajnje pćwćdominuje a dospćojnje dźerżal. Sprawny, tak będsze,
woćzi dele sćozi a, sćuboko do wnutroby trćedym, dom wćowuńczi.
Zeho počza cęzja cšćińcćećz, lotruż hacz dotal cšći njebędsze. Raz
wo sćije do brćubeho doma sćupacze. Tęz tu będsze sćo budowne
sćubęczenje stalo a dom do doma mćra pćwćowubroczijsze. Na
sćupćowowanje sćwći męch cšćińnywćdji rćejny: „„Kajta cęzja!““

„Ty lćniko,“ bur sćwarćejce. „„Ach, tale cęzja wćsćal mje
njećińcćej, ale druha.““ — „„Kćota?““ — „„Sćwćob wćrajcse, so
mam rostochane drafczenje wnutroby.““ — „„Za tćz maćsć. Nćtćo
jemu bur je sćazćutej lubćoćzu a sćprawnoćsću Wćozi pućz sćwććerńicse
wćući.

Epstein hińcćeje nćsćtćo cęzja pćsći tćyćle dobrych ludźoch wćsta,
na cęzje, so sćoćsom pćtaizb, do mćsta Wćremena dźęsćje. Tudy je
wćn, w kratěj wćrće sćejazbch sććsććsćjanow namatawćsći a wćt nćrć
wćdźenju, w hńadźe a pćnćajcu tćho sćkńeja dele rost; tćz žadanje,
sćwoje Sćobńinika w sććęsćenju wćnćacćz, bu sćylńicse a sćo jemu
dopćjelni. W dźatapćnećej lubćoćzu je wćn potom tćz drugim i pućz-
pćoćsćowarjom i sćhryńtćuběj byt.

Aludra rada.

Ras t Mohamedej jedny jeho nćdubćsćich wćućozomow pćsćińdźe
a t njemu dźęsćje: „„Wćoja maćz je wćumrćeja. Wćjenju mć, wćsćt
pćrofać, tćn najrćejńicći pćomńt, sćz mćkń jeći sćajicćz.““ Mohamed
wćtomćwi: „„Dźi a wćurż sćubęcći a napowaj i sćejnej wćdu lć-
nćnyć!““ Tćn mćz cšćirćejće, tak będsze to jemu Mohamed kćat,
a je i tym wćle lubźi wćsćobćiz.

Nćsćći pćomńt hacz sćamćejowu sćajicći sćwojemu sćemrćejemu
i tym, sćdź nćsććo ja pćobjeranje hćubńejch, sćubńych a sćhorzch
wćsćtajicć. Tćjlicć sćubńojow dűbćatć, wćsćeje na wćsćach, hińcćeje
wćjazb hćęz. Pćraj tćla tćz sćhryńtćub: Dobrotu cšćinicz a wćdźęlećz
nćejapćomćicć, pććętoćz tćjstć wćpory pćobćojaju sćo Wćobu derje!

Mlytowana dźakownoćsć.

Na pććęsće sćejcćeje wćojat pććbe wćomńa a žadacse hćebi pćstnu
pćjenćejnu sćharcu, so by pćjenćej wćotpćsććak. Sćady njeho cęzja
wćobęny sćjes a cęje tćz na pćst. Temu sćo to dźińto sća, so
cęje tu wćsćććńny wćojat pćjenćej wćotpćsććak. „„Duz dħa“,“ tak wćo-
broćzi sćo wćn na wćojate, sćz nćsććo rćnje na pćlće na sćwoju
pćjenćejnu sćharcu pććbe, „„pćrajcse mć jeno, luby pććęcćećo, tćmu
pćjenćej sćęsćeće. To tćla hińcćeje sćwćt sćlćyńćal nćje, so wćojat
pćjenćej wćrćęz sćęsće, mćsćto so by je doćsćt.““

„„Ab, haj wćęsćal,““ wćtomćwi wćojat, „„ale moja maćz je
jara sćuba, a dűz sćym je sćwojeje mćdy a i tćho, so sćym pćsći
pććęcćęhńejnju jencje sćwćdźby pćmćacćz sćmć, hćebi toćć nalutćowat
a tćn jeć nćsććo t ćhodam sćęje. Wćona sćo lćdma nććal žiwi, tak
dolho hacz sćym ja pćla wćojalom.““

We wobćiczu wćobęnećo sćjesja sćo rabćećz bćyńcćęsće. Wćn
wćućęje sćwoju mćńcćek, da temu wćojatej sćoty 20 hćimńat a
dźęsćje t njemu: „„Tćn pććińpćoćęzja ja sćwoju maćz a pćrajcse jeći
so jeć sćoćz pććęje, so ma tćjćsće pćńećo a dźatćownećo sćym!““

Wšćelake i bćlska a i daloka.

Sćhwarćiz. Sćwćędźej Wćojeho sćwććińpććęja pććińcćej nćsććej
wćobęće pćri tćz sćwćędźej ja pćobjeranje wćępćratow w ćo-
pććęńuju abo Sćustaw-Abćlćsćki sćwćędźej. Wćot wćosćady, pććbe
wććem žyććińcćećo pććbećsćejcćejćwa derje pćććińćotowanju sćo wćn
pod Wćoje hńadu derje pćoradz, tćz hćęsććińćo pććińćabćęz cćęsććej
nćjemćozacću jemu sććsććobćicć. W 2 hćobńinćoj pćopćobnju so sćwć-
dźeńńi cšćaj mćdźojny, nawćęrowany wćt nćsććich pćomńitow a
sćnćejnu žyććińcćećo sćhara, ja tćmćnyć nćsććo tć. Duchowńny tćoćęsćej
do Wćojeho doma pćda, lotruż sćo i nćmćnyć sćwćędźeńńim hćoćsćej
i wćojady a je sćuńćsćtwa hacz do pććbeńcćećo mćsta najpćni.
W sććęhćowazje, wćt nćsććich pćomńitow pććmćowćzane sććelńicse, rćam
pod nawćęrowanjom t ćyćku, wćućęzja sćińcćej sććewany sććewany
sćhor: „„Kćmal tćho sćnćeja, moja dűsća,““ tak pććbe wććem pćć-
cćęje sćwćędźeńńicse pććarja, t ćarja Wćroćata i Wćubćęńicćta, dűdca
ja hćojat sćuz žyććińcćej lubćećo wćn wćępćratow abo sćarjowacćej.
Sćęsćći pććad a pćjalne 26, 6 wćosćęz pććińćowa: „„Sćnćeje, je
sćubny wćubđidenje twćojeho doma a to mććo. hćęz twćojaz cšćej bćdli-
nćch sćwćędźeńńi sććelńicse, sćz mć jćewany i dźatćo ja sćwćd Wćo-
jom, i dopćmńicćejom na mćju wćępćratow a jako napćmńicćej jim
pćomćacć. Sććęsć pććarjowazje sććadze, rćane sććwa buduj wćsććęarjom
wćutroby wćozje i lubćeću ja nćch rćany Wćozi wćn wćobććewowanje
tak tćz t ćmćlćuju a wćowćowanju ja tćy wćobćch pććowćwane. sćz
Wćoźiz domow, Wćoźiz sćuńćow, pćobźćęńicćęzom hińcćeje pćarja.

Na nćmćlej Wćozej sćińcćej, tćozaj sćo w 4 hćobńinćach pćarja,
t ćuchowńny Wćęz i Wćubćęńicća, rćajny sćupowacćećo ewangćelijcse wćęz
i mćejom dűdca dobru, hćojstć wćęz Sćustaw-Abćlćsćteho tćowacćstwa sć-
sćupowacćećo a pććbeć jara sćobćatym wćsććęarjom je wććędź wćojććotom
wćobdu pććowacćećo wć Mat. 28, 18—20, tak je Sććewćow pććbeńcćej
sććowo na horje sćwććińpććęzja sćurżenje ja tćle sćwćat wćęz. Sć-
wćowu wćotćarńu Wćoju sććuzaj t ćaraj Wććelca-Wćelćććanći a Sććowca-
Wćinacćsćki wćobćarćajcćej a sććońćuju sćurżuju t ćaraj Wćaba-Wćubćęńicći
a t wćsććęńicći žyććińny radćicćej Roćentanz. Wćći wćsććobće bu ja
Sćustaw-Abćlćsće tćowacćstwo 150 hćimńow nćććabćowacćy.

Hińcćeje sćo sććowa sćromadźijna Wćubćęńicćeho pćobocńećo Sćustaw-
Abćlćsćteho tćowacćstwa, wćt sćnćeja pććbeńcćejny wććek, radćicćejela Roćen-
tanzja wćobęna, w Sććęz hćoćsćejnu wćomće, na tćozaj będsze hińcćeje
sććla hćoćsćej sćo sćromadźija. Sćnćes pććbeńcćyda, na to pćoćatawćej,
tak je Sććowacćanjsta wćobada i rosćpćroććejny wćępćratow wćsććta,
hińcćeje ras wćoćzi a wćutroby do dźćta tćućeho tćowacćstwa wćęsćęje
a sćubćojacće, pćći wććem pććemńenćuju, sćz wćone postajnje, tola
nad tćm sćaym ewangćeliju sćińcćej wćoćaz. Sćnćes pććmćawćęńcćej
sćaraj Wćaba na to wćobćat i mćjenćećo lćta žyćće wććsćteho tćowacć-
stwa pćoćatowacćeje tak najwćażńicćeje i nćsććećo pćobocńećo wćsććnyh,
Sććońćęz t ćoćadńi Tććenćelch pććęchab dońćodow i tćuće lćta
pćda a sććeli, sććto je sćo wćubacćo. Sćdź bćću wćsććupazje hćobćuńny
pććbeńcćejny sćo jenońććojnje jaćo wćsććolite, sćo sćwćędźej i na
sćawćozym wćęzćorje wćobćamćom. Sćuz lubćećz wćępćratow sćam
žaneho wćęzćora nćjełaje, tak i tćho sććsććadćny, so na 45 hćimńyćz
tćowacćstwow, pććęz 700 žćńńicć tćowacćstwow a tćozde lćto pććęz
2000 wćosćadze i nćmal 2 milionam hćimńow wćobjeraje. Wćęć
tćz w nćsććej wćosćadze nowre ranje aborjencje ja sćuz, tćozmćz mamy
so tćz bami ja pćobjery dźatćowacćz, nćarjau.

— Sćwćędźej sćwćotćownećo mćińćińćwa budje sćo lććha
w Wćicćalćej wćosćadze sćwćęsćicć. Dźeń sćwćędźenja, tćozaj budje
w juniju, sćo hińcćeje wćojeni.

— Sćrjebu wć sćwćatćej je pććbeńcćejne hćerbćsćej pććarćsćej
sćonćeręzj dopćobńi w 10 hćobńinćach w hćerbćim domje. Wćopć-
dńuju imćeje hćo, tak tćozde lćto, sććowa sćromadźijna tćowacćstwa pomozaj
ja sćudowazbch Sćęsćow.

„Wćomaj Wćob“ njeje jenoż wćla sćnćejow
duchowńnych, ale tćz we wććch wććch pćć-
dawańńicćach „Sćęerb. Nowin“ na wćsćach
a w Wćubćęńicćej dostacć. Na sćććwćorćę-
lćta pćlacći wćn 40 pj., jenoćkćlwe cšćińca
sća ja 4 pj. pćććedawaju.

Sy-li spéwał,
Pilnje dólta,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw aprónny
Napój mócny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Pfez spať méry
Čerstawosé da.

Njeh ty spéwał,
Swérnje dólta
Wšédne dny;
Dšoš pak swjaty,
Duš daty,
Wtopoš ty.

Z njebes mana,
Njeh éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokřew ée!
F.

Šsersbke njedzelske lopjeno.

Wubawa šo tóžbu šobotu w Šsmolerjez knižicšičešćeni w Budyščinje a je tam ša ščtwórtlěnu pščešplatu 40 pj. dostać.

Šswjata Trojica.

4. Móšj. 6, 22—27.

Aronitiške žohnowanje, š kotrymž šo wošada tóžbu njedželu požohnuje, dawa nam nušš pohladadž do štkfowanja trojieničěkego Boga nad nami. Wono šjewi nam:

1. žohnowanje Štworicžela, kotryž naš wobarnuje;
2. hnadu Šbóžnika, kotryž naš roššwědca;
3. mēr šwjatego Duča, kotryž w naš štktuje.

1. Bóh Wótž dawa nam dobre a wotwobroczja šle. Wótž je lubošć. Lubošć pak dawa, šobudžeti, wopory nošy. Aron dyrbejše nad wošadu prajicž: Tón knjes požohnuj tebe. Ščto pak rěka žohnowadž druge hačž dobre niž jeno pščeš, ale tež dawadž. To šliw šo trjeba w myšli pščešporjenja. Šdžž Bóh Abrahama žohnuje, rěta to tak wjele hačž, šo wón jeho bohatěgo čžini na duchownych a čželnych knjad.

Nješšny tež my šo tešole žohnowanja hačž dotal wješeliš? Njedyrbimy wušnacž: Ja wěrju, šo nje Bóh štworik je a šičešče šdžerži? Š temu je nam pošnosč duchownych barow dak. Wly dyrbimy špewadž: Njeh Bóhu bžatuje šo wutroba wščeš ljudž.

Wle niž jeno dobre čže nam Wótž dawadž, ale wón čže naš tež wobarnowadž, wobarnowadž pščešede wščeš

šlym čžela a dušče. Jého kěššowanje wobarnuje našč wodych; šdžž wón šwoju rutu wotčžešnje, padnjemy do štažnja. Duž špewamy: „Ja poššeham šwoješ woczš k horam, wot kotrychž mi pomoz wščinšž.“

2. Hnada Šbóžnika. Najwješšču lubošć je nam Bóh wopofaš, šo nam šwojeho Šsyna poššla.

Tón knjes roššwěčž šwoje woblicžo nad tobu. Šdžž ščto šwoje woblicžo nad nami šwěčžicž dawa, blyščešči šo jého wóčžto a wón na naš pščešeljnye hlada, šo mamy dowěrjenje k njemu. Tak je Bóh na naš we šwojim Šsynu pohladaš, kiz je podobnošć jého bžycž. W nim je nam ššhadžalo šlónčžto prawdošće. Wot teho šlónčžka dyrbimy šo roššwěčžicž dacž. Zele šlónčžne šwěto nje- dyrbimy pščeš nišogo a pščeš ničžo šačžnicž dacž.

A hnadu čže nam Šbóžnik bžycž. Raš wyšoto wadžimy, šdžž ščžor abo kraš něšomu nščajtu hnadu wopokaže, to njetrjeba rjad bžycž, šo pščešeljnye šliw rěči abo jemu rutu poššicž. Raš wažne hašle je, šdžž ščžor šlónčžnika wobšnadži a jemu šwobodobnošć da. Njeje nam Šbóžnik we wjele wščešščeš mērje hnadu poščešik, šdžž je nam wodadž hřešow, žimwenje a šbóžnicž wščinješ!

Š hnadu ščeš my šbóžnik ščinjeni.

3. Štkfowanje šwjatego Duča. Škřyštuš je šašo wot šwěta ščoš, šdžž je štkf wmoženja dotonjaš, ale wón je nam šwjatego Duča poššal. Ra nješo počžahnja šo te šliwa: „Tón knjes poššehni šwoje woblicžo na tebe.“

Šdžž ščto šwoje woblicžo na naš poššebuje, wón na naš hlada, šo by naš wobkěššowal a my njebžymy

ho sabludžili. Tak ma švijaty Duch po woli Sbožnifa nahladowaſtſtvo na duſchach cłlowjelow. Wón powoła, roſſhwęczi, wuſhwjećzi a ſdżerzi naſz w prawej wěrje, kaź wón zyle ſchwjećzianſtſtvo na ſemi powoła, ſhromadzi, roſſhwęczi, wuſhwjećzi a pſchi Jeſom ſhryſtſkſe ſdżerzi do prawej jenatej wěrje.

A daj tebi ſwój mēr. To je, po cziſm najſlubſche žebdenje wutroby dže, niź jeno pola dżęczi Woźich, ale teź pola ſwētnyh ludži, jeno ſo czi tónle mēr w wopacznyſm pučzu pytaja. Prawy njebeſſi mēr duſche, jenički troſchto-waży baſſam ſa naſchſu wutrobu, dawaj nam jeno ſhryſtſkſ pſches ſwijateho Duſcha. Wón móže ſam wutrobu ſmēr-o-wač, hdyž ſwijaty Duch ſ nim ſačehnje, kaź do Noačho-weho kaſchčja hołb ſ łopjenom mēra pſchilečzi.

To wſchitko cziſni trojjenički Wóh nad nami! Jemu budž cjeleč do wěcznoſće! Hamjen.

Požohnowanje.

Ślōb: O Wojo luboſny —

Tón Knjes cje požohnuj
 Eſam ſ wyhołeho hrobu,
 Wóh Wótz cje wobarnuj
 Pſchēd njebožom a ſchfodu;
 Hdyž wón cje žohnuje,
 Maſch ſbože, wjebele,
 Troſcht, pomož, ſwētja dočę
 A herbſtſwo njebeſſe.

Tón Knjes cje požohnuj
 A daj czi doſtač hnadu;
 Njech Jeſuſ ſmyje cje
 Wot wſcheho twojoh padu;
 Wón twoju duſchu ſant
 Do ſwójich ranow ſam.
 So žohnowanj by
 Pſchēs njeho tu a tam.

Tón Knjes cje požohnuj
 A ſe ſwētłom cje roſhwjećę,
 Tón drohi ſwijaty Duch
 Eſam wutrobu czi poſhwjećę;
 Mēr twojej duſchi daj,
 Czi pomhaj pſches ſwēt ſty,
 So ty hačę do ſmjerčeje
 We Wožej hnadže by.

Po M. Domaſchžy.

Wóh je luboſč.

W Erfurcze wobras wiſja, na kotrymž ruſku widžič, kotraž ſawjeſcht, na nim wotſnamjenjeny, wotwodžewa, tak ſo je wotew-rjena biblija widonna, na kotrejž ſu te ſłowa cziatač: Wóh je luboſč. Tón wobras na tym meſtynie wiſja, hdyž něhdy Luther bibliju w ſlōſchtrze namata, a do kotrejže ho wón pſchi cziťanju tak ponōri, ſo na wſcho druhe ſapomni, woſebje na ſwój ſtrach pſchēd Woſhom, w njeſhmilnej ſurowoſčej nad mōččelemi trōnowažym; pſchetož tał bu wón wučęnam, bebi Woſha Knjeja pſchēdſtaječ. A nětko namata wón w tej ſwiatej kniſy, jemu tał dotho pſchatej, tu zyle potnoſč Wožej hnadu a luboſče, kotraž ſo jemu jako drohotne ſlubjenje naphčęčziwo bryſchčſkſe, a wot tuteho woko-miſa hem beſčhe to jeho horze žabanye, teź druſhim tōnle ſawjeſcht

wotčęchnyč. Nj tu drohu kniſu ſawjeſchje, a wſchitkim ſtrach-o-cziſnym duſcham pſchiwotač: Wóh je luboſč! To je tón dro-hotny dor, kotryž nam Lutherowa ruſka da, ſo nam wēmſtu bibliju wobradzi, kotrejž ho teź naſch ludy herbſki lud wot lēta 1728 hem we ſwiojej macętniej wěrzi wjeſeli, tał ſo hme ſam w njej cziatač a ſo teho droheho ſłowa troſchto-wač: Wóh je luboſč!

F.

Mje žohnuj, ſwjata Trojiza!

Psalm 134. 3.

(Po pōbanſkim ſlōbſu.)

Wóh Wóčęž žohnuj mje!

Wón jačo žōro hnadu

Mōj wuſtow je a ſchfit

A ſhryſtſki moje žady;

Eſym w nuſy, we horju,

Pod ſchžjom ſhorwičę,

Dha ječele pomož mi

A duſchu troſchtnje.

Eſym Woži žohnuj mje!

We nim ſym wobhnadženy

A ſ jcho ſwijatej knju

Wot hryčchow wučęžčęny;

Mi duſchu ſaſpowáč

Wón w ſwójich ranach chžht,

So hačę do wěcznoſčeje

Wch žohnowanj był.

Duch ſwijaty žohnuj mje!

Wón ſpožč mi wuſhwjećęnje

We wěrje do ſhryſtja

A prawe woſhwjenje;

Njech wón mi wuſtiwa

Mēr Woži do duſche,

Dha pola Woſha hym

Ja wěčnjeje we hnadže!

K. A. Fiedler.

Wēra do ſwiatej Trojizy.

D. M. Luther.

(Porjebčeny pſchelož.)

Do Woſha Wótzja wērımı,
 Nj je njebio, ſemju ſtworit;
 Wj jcho lube dżęczi hym,
 Jačo Wótz je ſ nam ho horit;
 Wón nam wſchēdnje žiwnoſč dawaj,
 Čžēlo ſ duſchu wobarnuje;
 Eſchitowáč naſ njeſtaſtawaj,
 Nchžj a horjo wotbžerzuj;
 Naſ ſaſtawoſchj, ſwarcnujo
 Wón w ſwiojej mozy dżerzi wſcho.

Do Jeſom ſhryſtja wērımı,
 Jeſo Eſym, naſchōh Knjeja!
 Wón Wóh je, ſ Wótzja plobženy,
 Njes nimaj njej roſbžel, njeja;
 E kſina Marce w Wožej mozy
 Du wón cłłowjeť narobženy
 Njeſchēd ſwijateho Duſcha mozy;
 Potom na ſchžj powuſchčęny
 Wón ſa naſ wumtrje, wot ſmjerčeje
 Wał pſches mōž Wožju ſtanp je.

Do hwojatoj! Duča wěriny,
 © Wótgom, Ssynom jene Wójtowo;
 Wón scjele nam, naš trocstwójaz,
 Dary i njebia jako hwojstwo;
 Kšćelcžanstwo wón na kóžnym kraju
 K jenej myšli šhonomadžuje,
 Šdžež ho brěchi wodawoju;
 Čžeka wón nam i nowa huuje,
 Šdžž wita po wšćem hujbenjstwje
 Naž junu wječnje žiwjenje.
 Hamjein.

F.

Ješuš, moja nadžija.

W danjeji wójnje 1864 ho sta, so pruski hejtmann je hwojeji batteriju po sbožownej bitwje do wójnowodowego hrobu na Gładzburgu cžejnješe, so by tam kwartieru dostał. Wot wonač bė tón hrobu wšćon rjany, nutašad pał mješeše frudny napohlab. Danjny wójazy bėchu tam wšćo do cžjsta rosbili. Tež ani hrowodowstu žyrteji njebėchu pšćepuščjčili. Jeno byrgle bėchu hšćeže dobre. Našch hejtmann pšćelchodži te prjedy tať rjane, něšto pał šapušćene šwje ze frudnymi myšlemi, kaž šlónćenje pšći byrglach stejio wošta. Tu jemu dobra myšćeljeza šesthabža. Wón dweju hwojacych artileristow k šebi šawoča, pošaja šimaj, tak maju ho byrglowe mječi pacžić, hujny ho na šantorowu šawoča a počža tón šćeršćušk. „Ješuš, moja nadžija“ hroč. Nutnje pošćuščachy jeho wójazy w šonjemazaj wolodo hrobu na rjane wógne šwist a tón a drugi počža šćeršćušk pšći šebi špota špewać.

Šdžž bėšeše pšćeštal a cžyjšće woteičž, šlupi k njemu na jene dobo žyš mješčjan, kž bėšeše něbže w šuce štal a temu hročju pšćipohščuchal. Žubobnik šapćimny wyščetowu ruku a rjetny: „Luby hješe, mječe wutrobny dšal. Wšće šće mi wulle žohnowanje wotbrađiti. Wóš Wóš šwaruj!“ Wšći tym bė ho tón mješčjan s durjemim mizp, tak so ho wšćit jeho něčo wójazy wotprahćež njemješčje.

Měšoz ho mizšču. Našch wšćit mješeše dale wojowacž a cžejnješe hobo do Žitćelje. Duž ho ně šćini a wón maršćerowacše je hwojeji batteriju domoj. Wompuč wješčjše jeho pšćeš Gładzburg a jeho wošebnemu šastojnitel do kwartiercy potožći. Šopobad, šopšola a wšćižny domjaz, žarowazu draštu woblečeni, bėchu napšćečo njemu jara pšćeščelni, tak so ho wón kaž domach cžujelše. Naš ho wón ja tutu pšćeščelnož dšakowacše. Duž jemu šopšola wotmowli: „Wu mamy pruskiš wyščetow rad, wošreže pał mój mandželšći.“ — „To je wěno“, pšćištaji šopšobad, „na šym pruskim ofšćeram jara dšakowaw, niz wojowanja dia, ale dia jeneho žohnowanja, šotrež šym wot pruskeho wyščeta dostał a šotrež jemu cžš žiwjenje nješabudu.“ — „Šćit dšaj je tón pobožny wšćit był?“ pšćeščješe ho našch hejtmann radobčjny. Šopšobad wotmowli: „Ša šćeš mjeno njewėm, tež jeho wot woblečja njefjanu, doklež so do pšći šćimertanju sta; ale powjebacž wam tu wěž cžju, je-li jo je Wam to špobno.“ — „Pšotčhu“, wotmowli tón wšćit, „powjebajćeš mi to!“ A šopšobad rječelše tak:

„Štuboba bėšeše mój dom nadpadka, šož hšyř i jašneho njebia. Moja žona ššhori a šdšacše ho, so žaneje rady njeubže. Wšći šćaršći šym wumrije na šćarčelac. Wšći tym šamym cžšaju — šė to pšćejnjny šym — šhubicž wjele pšćenje. A na to pšćińbže wójna se wšćej hwojeji šarut, tak so dia hujbenjstwa njewjebščach, šćito šapocžecž; šłowa ho mi wjerćelše a šamšćenju šhobščach w hwojim dšele. Ša počžadž dwelowacž, hacž dšaj žanešo Woba na njebėščach njeye, pšćetoz šćelto štarowčon njemježo šłowa Wóš na

jeneho cšłowješa položić. Wšćežo pał hšćječe teje šrudoby došč njebė. Wšćitwo šćimicju mojeho mđobčšeho šyma, kž bė šćutnant, so bėřny wumrije. Šćito pombačje něšto wošja moja wėta, moja nadžija, moje moljenje? Ša něšore mješazu dwaj šćimaj přecž, mandželšta na šćime rowa — njebž šćeje byto, wumriječ, hacž šćitju žalofčš pšćenječelč? Šćy njepšćešel mje i mozu do šamowmorbatšawa šonješće.“

„Tešby buč ras do hrobu pšćšlany. To šapušćenje tam ho k mojej pušćej wutrobje a šłowje hobčelše. Šćejach pšći rosbitym wotrije, pšćede mnu šćuboto morjo. Šćito by šćšobžato, hdy byč dele šćožić? Šłonž by wšća wujna mje. Tak mi šćy njepšćešel do wuščow šćeptačje. Duž byrgle šallincžachy, ja se šwojeho šamšćenja wotučkž a pošćuščaj; „Ješuš moja nadžija“ ho hročelše. Šćyřny ho mi ronicž porčžachy, moja wėta ho šajo šćešacše, šće myšće cželachy, ja bėch wumžony. Naž něbžy w Domajšćowej wutrobje, tak tež se wot mój kšćicelše: „Wšći šćnjeje a mój Wóžo!“ Ša mješč hwojeju wumžništa šajo.“

„Temu hročerjeji ho pšćožawacž abo ho jeho pšćeščec, njete mi tešby mžony, pšćetoz, wšćitwo wutroba ho hšćečje, kaž njemėne morja. Šabyl pał teho pšćeščelja njeyšym. Šćižćički dšej ho ja njeho modlu, so by Wóš jeho šćitowal a je-li mžono, jeho ke mni pšćińbjeł, jo mošć ho jemu dšakowacž.“

Šćimemu wyščelji bėšeče to wšćo dšitew, wón da hwojemu hšopšobarjeji ruku a dšelje: „Wšć domje našćeho Wšćiga njeye ničjo ššubjene, ani šornjako, ani šwist, ani šłowa, wšćo w hwojim cžšaju šćwój pšćob pšćinješe.“ Ra to ho ke šławierje šćidny a šabra:

Ješuš moja nadžija —

A něšto tón hšopšobad šćoni a šćolina, šćit dšelje jemu tešby tón šamšny wšćb w hročje hrač a jeho pšćeb njewšćowitny šćonćenjem šwarowaw.

Šhostany jebak.

„Pomščaj Wóš, Šandrijo, ho wješćel, so cže šožo wšćju. Wšćit tu šćito? ja cžyl hwoje pjenjelš šajo mječ“, tak dšelje Wšćach k hwojemu pšćebawšćemu pšćeščelje Šandrijeji. Šandrij wotmowli: „Šotre dšaj?“ — „Wšć, te 50 hr, bž bž cžš cji šoni požćić.“ — „Ty mi pjenjelš požćić?“ dšimajelše ho Šandrij, „to by mi něšto nowe byto; šćerje mošć ja rjež, jo šym tebi pjenjelš požćić.“ — „Ty to tola přecž njebudželč?“ rjetny Wšćach, „njewjebšč dšaj wjazp? Wšćeže Wšćera a Ššawola, tešby šćejachmoji na šawje, kž pšćeš šćubim wjebže; tam šy žalofćit, jo šebi domoj hčž njewewščit. Pjenjelš bė pšćeščer a budžćiž ja nje cšelata šupowacž dšyřelč. Žona cžyjšće na šławš a duž cžyjšće 150 hr. požćene mječ, a dšy by jeno 50 hr. byto; šy šubit, jo je ša 4 njebjele šajo dajš, a ja bėch tał dobročjny, so šym je cži do ruki šćašobadžal, tu šy ho pšćožakowal a wšćo dobre šubit a něł dšelž wšćo šapřecž.“ — „Wšći pšćeščelč“, Šandrij wotmowli, „šty ho jara wšćit, to je ho cži i něšim budžim šćato, ja wo tym wšćem ničjo njewėm.“ — „Dšaj dšelž hšćečje přecž, Šandrijo“, rječelše Wšćach dale, „njewjebšč dšaj, jo je tešby pošny mječž šćewćelč, a ja njewšćibyl temu šćeže do wocžow pohladacž, šćotremuž šym pjenjelš dawal? A tunjež mam jeno jene wocžto, teho pošćerjeja derje šćaju a mój šćwėd cže tež šćaje; derje jo tešo mam. To pał njebžny wėřil, jo šudu pšćeščjwo tebi šćwėdla trjebacž; ja šym cže ja cžekneho cšłowješa dšerčal; šym ho pał myřit; šćšobla.“

Šandrij ho wotmowli: „Ty dšelž mje ša njecžekneho muža bžerćecž? To šćłowa wšći našad, hewal budželš wšćelč, šćito ho šłanje. A šćit dšaj je twój šćwėd? To mašč mi šćudom njewjebšč.“

„Wšća Nještjawa cžju, mój pšćeščeljo, hwojeho šćwėdla pšćeb

tebie stojąc; tón wó, fo hym czi 50 hriwnow póžćit', rjeńny Michal.

Handrij a Michal pšchindžeńchaj pšchod hridnistwo. A to bje to hriwje, fo bje jebak czeńneho muža wobforzjik; nětšo mějćeše sprawny Michal dopokafac, fo je Handrij jebat. Wón hebi myšle-šče, fo budže to lohke; wšchato mžže s dobrym hriwdomnjom pšchi-šachac, fo je jemu te 50 hr. do ruky nafabadžal w nozy na mošće pšchi měpadža.

Tola Handrij bje pšchlepany. Wón pšchod hridnikom rjeńny, fo ma Michal hriwka, kaž ham praji, a fo teho dla pšchihachac rjeńmje.

Duž hridnik bješe: „Michale, dha pšchiwježš hriwojeo hriwka”.

Michal wotmolwi: „Tak wěrnó, hacj je Wóh na njebiju, mě-šacž je mój hriwč; tón je wibadž, fo hym jemu te pienjeńny woprabwže dať.”

Zafo hridnik nětšo njeuwjebžeše, šcho to wotmolwič, šchep-ťajče Handrij: „Wó, knjes hridničo, šcho t tajce hriwojezi praji-če? Š měžazom čže Michal nje nječęńneho šćinži. Za męńju, fo njetrejdam wjazy ani hriwočiz hriwč.”

„Dwě nježćeli do bčęry!” hridnik wujubđi. Wězro, pšchisťny a wotuwježš Michala prječ!”

Tak hřebješe wobhoj Michal nětšo w jasťnje na drjewjanej ławzy, wo hřebjež přabnyčy šćęńow a pšchemyłowalče hebi, šcho wje jeho hřizom wšcho do nješboža potřežćelšo. Róh bje jemu wčęřšo wubik, dom a dwór bje fo jemu wotpalik, iři luda bžęčalka bęču jemu ja hriwo wunjeke. Ale to wšcho dašče ho pšchenječ. Zafate njeprawda pať, kaž ho tuby šta, njebje tola storo wužęžęč. Čęńny čłowjek pšchindže do kłoby a jebat ho wječeli. Kaja je to prawda na hriwčę!

Pšchi tym ho mřóčęle rozbęžćidjo a měžaz jemu hriwoje hriwka pšchod wotkřešćelšo do šťny hriw. Hriwny Michal ho rošćilob: „Šcho mi nětšo hriwčęšć? Nječjho mohš pšchindž a praję: Handrij je jebat?”

Wjes tym ho Michal ho w jasťnje rubješe, Handrij w korčmjie hřebješe a jemu šćinječku po druhej hřebalče. Pšche čže tež to njechřebat? Prozeč bje džę dohny. 50 hriwnow bęču s łohke přozu šakšćene, a te hřobity mějćeše njelepy Michal nječę. Na, to mžžeješe hišćęše jedny wupicj a hišćęše jedny.

Hwabťaty ho napohleď bomoj wotafęše. Męžaz jahnje hriw-čęše, tak fo ho Handrij ham pšchod hriwojim šćęńom šťobzi a horje bladaoj hriwoječe: „Šcho nětšo hřebęč? Do bčęry i tobi! Dyrčibš hriwč bječ a potom njepršchindžeč.”

Ława pšchindže, ta snata ława. Handrij wošafa. „Dyrbu hebi šćajęč, pičęš njú hřę? Čęžęo dla dha nje? Ma wona tola bženja dwoje džęzabka, na łóžnym boku jena; to hižom pńože, tak dha čęřęš pabnyč, jeno hřobie do přęđta!” A wón šťupi na ławu. Wobžęřęč ławy wofka šťęo. Nowje je bylo, hřęž bje Michal jemu te pienjeńny dať a měžaz je runje tak jahnje hriwčjik kaž džęnja. „Ale měžaz a Michal šťaj jenie hřupaj. Wóž nje nječęńnetaj, jeno dale!” A Handrij ho wobwočzi, čęńlęče ho džęzabka na boku pšchimnyč, buž — i rajom dle łęzi do šťaję-nejje hribnyj. Šchěž bčęńčęje wočę šćinurjenej wočzi ja pšchindžo męči, bčęče jeno šćęń wot lęweho džęzabka. Męžaz bčęče jeho myšć.

Něť łęžęše wo hřubinje je šťamanymaj nohomaj a wotafęše wo pomoz; ale měžaz wo teho šćinika njeobžęše a ludžo nje- pšchindžeču přjeđę hacj na raji. Šťubom přęnjemu pomozničej wón žatofčęje: „Pšchiwježęš mi Michala a hribniča. Za hym winowaty, čęńny Michala wujebadž, ale měžaz je to wibadž a je

hriwčkom byť a njeje wo hřubny šćęřjik. Woboj mi Wóh mój čęřjik hřebč!”

Šaj, Wóh wšču njeprawdom wibđi a na hriwčęo pšchinjęše, šchěž je potajene.

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Šandženu hřebjo dopońdnja bęču ho hřebzy duchowni t Hřownej Hřeb. Konferenzy w Wačęńčęńny Domje šćęřći. Zeje pšchębyda, t. farar Wřęřaf-Drobšćęńamšć, ju s modlitwu wotewri a jeje hřobuřawny powita. — Něčęšče ho wo poblejšćęnju pačęř-šće wužęby wot pšchibodnej s hny hem na 2 łęńitaj (7. a 8. šćulšće łęč). Pšchigimni duchowni bęču w tym pičęš jena, fo by tole poblejšćęnje trebne a wužitne ja našč čab bylo, a bęču tak žyle męńjena trajaje žyřtu. Hriwby; jenož wo wuwjebęnju tajč-bole wotmyšćęnja maja ho hišćęše wšchelake čęřćofčęe dla čęřja a ruma wo jenotliwých wofabadž pšchewinyč. Duž ma ho je šćulškej a žyřtowej wšćobnyžo jednac. — Šchěž wotšćęńojčę hřebšćich šćulow po nowym šćulšćim šalonju nastupa, konferenzy fruče na tym wobšćej, to bychu ho hřebšćemu ludaj jeho najhřęčęšće łubla a jeho počćinji s pomoz hřebšćej rčęže šćęzčęka a tak łubša hřeb-šćeho luda pšchod šćradami wotroždenja šćamowanama byta. Duž hřebšća konferenzy ja žyle nušne hřobnje, fo by łóžde hřebšće džęžo je hřebšćęo domu i najmęřęšćę hřebzy čćitac nawotk. Šo pať by ho tole bóle hacj dotal šćinžiti, maja ho džęzi nj jenož w tyč porjebodnyč čćitajšćy hřobžnyadž w hřebšćej rčęzi čćitac wužęč, ale tež w jenej wurjadnej wobębeje hišćęje wuwužćowadž. — Dale ho šćinoma na wobzaromne wobračowanje hřebšćęho šćolportera, šć by hřebšće řniži rošćęńowat. — Šchęřšće mišćionšće towařštwo imęje hřow lęny hriwčęšć 13. junija w Michalčkej žyřtwi w Budyšćinje; hřę budže šćatčewne mišćionšće towařštwo hřow hriwčęšć wužęžęč, hišćęšće hriwe wšće, hřano we Wřęřinšću. — Š modlitwu ho konferenzy šćńęzi; nječ jeje wšchelake wu- radžowanja na přęđne polo pabnu a t žohnowanju našćęho luda hřęž!

— Šchęřšće poborčęne towařštwo ja šćončewne mišćionštwo imęje hřow lęńitaj mišćionšć hriwčęšć šćřwóčť 13. junija t. l. w Michalčkej žyřtwi w Budyšćinje popokotnju w 2 hřob. je hřebšćej Wozej hřubžu, ja łotruž je knjes farar Křičjan-Hřobžijšć, redaktor „Mišćionšćeho Wřęřta”, a w 4 hřob. i něńšćej Wozej hřubžu, ja łotruž je knjes duchowny dr. Šeber pšchi Křičńej žyřtwi w Draz- džanach, řiz bčęče něčęžo řęť w Budyšćinje, hriwčęšćešće přębo- wanie pšćęčęńlęwje na ho wof. —

— Wo dohjim pńanju je ho nětšo šćolporteur našćęho řnihow- něho towařšwa ja našće šćllę hřebšće wofabdu namať: knjes žinowčęř Šchýřta se Žornohřř pola Wulez. Nařč botalny řak- řubžnyč towařšwo hřena njemžęe wjazy ja našće towařštwo hřobžić, boreč je pičęš hriwoje řtaje řpžęńšćę džęžo domach wja- řany. Duž w blížćim čęřju našće hřobuřawny nowu řnižu wot řniřja fararja Křičjan-Rotečćanšćęho dořtanu. Woni čęńđi tež druhich Šerbow namotawčę, to bychu do hřebšćęho łubřęšćęho řnihowněho towařšwa jato hřobuřawny řastupic.

„Bombaj Wóh” njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wřchčch pšchę- dawarńjach „Šerb. Rowin” na wřchč a w Budyšćinje dořćac. Na řčřwóřč- řęta pńaczi wón 40 řj., jenotliwne čćřřta na řč 4 řj. pšchędawaju.

Sy-li spéwal,
Pilnje džálat,
Surowja čé
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróczy
Napoý móczy
Lubosé ma;
Bóh pak swórny
Přez spaf mérny
Čerastwoó da.

Njoch ty spéwal,
Swérnje džálat
Wáádné dny;
Džéni pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoá ty.

Z njobjes mana,
Njoch éi khmana
Žiwnoó je;
Žiwa woda,
Klá Bóh poda,
Wokřawé čé!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu šobotu w Esmlerjez křišćijšćichječni w Dubyčhinje a je tam ša šchwórtlétnu pschédplatu 40 pj. dostać.

1. njedzela po swjatej Trojizny.

Ramst. 10, 8—12.

Sdyž běšče Anjelowy japoschoté Pawol hižom křesćeján, mějšče wón wutrobne šobucuzče je swojim šakalkym židowškim ludom. Wón derje wjedžesče, tak malo žohnowanja mějšče tónle wot Boha tak hnadnje wu-
špóleny lud pšches šwoju njepobližnosć a šakalkočej. Židowški lud mohl wšchitko šože pšches šjewjenje swo-
jeho Boha wužiwacé, ale šebi pšches šlóčej a wopacžnu šurowosčej žiwjenje wobčežewošče. Sdyž mějšče lud šatoń, wón pod tutym šatonjom štonašče a jón šazpiwašče; jato pak běšče tón pšchichot, kiž je šatonja šónž, kiž šmėtej prawdošej š hnady, wodače žrěčow, postičesče, šud wroččo hladašče na šatoń a ša njón šurowosčeje na wopacžne waščuje, prawdošej š hnady šazpiwajo. A tola židowški lud njeje šože pšches šatoń namatał. — Šaton wěš je došry, wón je naš wocážnyš a škrystuša a čže naš pšchihotowacé ša prawdošej š hnady a ša wěru. Ale šatoń njeje mohl čłowjetow šbóžnyš čžinič. Tole pak šamóže hnada, ta prawdošej, totraž pšchidže je šłowa Božeho šjewjenja. Tym šlepym, ša šatoń šurowjažym židam Pawol postičeja to wobšbožaje šłowo wo wěrie. Šatoń drje nam našču njedotónjanosčej, šrečšniwosčej, šla-
bosčej a pobračni dopokasuje, ale je njemóže wotšpchowacé, wodače žrěčow nam pšchijnječej a naš špotočej. Tole wšchitko šamóže hnada Boža a wěra do njeje. Šenož šedyn puč je č šbóžnosčej ša wšchitke ludy: prawdošej

š wěry. Wšchitka wot čłowjeka šameho šebi wumyšlena prawdošej njepšchijnje čłowjetam tu wočšatanu šidu. Wšchitke wučenjenja šlynyšć čłowšćich duchow, tak wulke kaž šo nam šdabža, njedobřahaja č mērej dušče.

Puč č šbožu je ša wšchitkš ludži tón šamy: prawdošej š wěry.

1. Tole wukřadža se šłowa Božeho,
2. dyrbi šaložena byčej na žiwej wěrie.

1. Rašč wulki reformator Luther by šo wšči wojo-
wanju šwojeje dušče praščal: tak doštanu hnabneho Boha? Šchitčž wšchal šo ženje njeje podobnje praščal abo tule štarosčej wo Bože špobobanje a prawdošej we šebi nošyl, je šhščeje daloto wot Božeho křaleštwá. Škelto křesćejá-
now pak šo šušto w něšajšej šwontownej šprawnosčej tak wěštyš čžuje, šo jim njeje tole šnutšakowne praščenje ženje bo myšłowo pšchihoté! Woni dyrželi šo šanibowacé pschéd štarými židami; pschetož turym na tym wjele ležesče, šo byčdu pschéd Bohom prawi byli. Ššamo pohanjjo šušto pšches šwoje šamowumyšlene štuški a šwoju wopacžnu pobožnosčej na to pokasuja, tak šo wo špobobanje šwojich bohow a wo wěštu prawdošej přožuja. — Wš křesćejá-
jenjo pak mamy we šwojatyw wššimje ššobom prawy wot-
mowljenje na to praščenje: šak šwudu prawy? Wš wěmy, šo mamy šo hladačej prawdoščeje, wot šebje šameho wumyšle-
neje, totraž hnadž pšchéd Bohom njeby ničžo plačžila. Nješmėny šebi myšćič, šo šmy pschéd Bohom hižom prawi pšches něšajšej šwontowne štuški, šotrymž m y runje

woshibitu wažnoščy pšchinimerim. Ale Wóh tón Knjes praji: Daj mi, móž býno, twoju wutrobu, a njeh šo moje puče twojimaj wočzomaj spodobaju. Wóh čže, to by čłowjeta wutroba prawje k njemu stala; wšchetóž wšches to čłowjək wot Wođa móž dofanje, něšto woprawdže dobre dofanječ, swoje zyle žiwjenje Wođu hwječćić a swoje čjéne a duchowne mozy do hlubiny Wožeho kralesstwa štaić. Tak samowólnje wutrobu do Wođeje ruki podać, čłowjeta praweho čjini. — Š wotkal pak wulhadža tale prawdoščy f wěry? Še słowa Wožeho. Našč tefti praji: „To słowo je tebi blisťo, mjenujzj w twojim rče a w twojej wutrobje, mjenujzj to słowo wěry, kotrež my powjedamy.“ Wože słowo je swojim bogatstvom na hnadže, na troščiče, ale tež je swojim dyrjenom do hwědomnja, se swojim wolaumom k počucze a se swojim počerjenjom k hwječćenju a wobnowljenju móže našč k prawdoščy dowješč. Čłowjetej ujeje trjeba, hěbi nękajke bóšće lašnje halle f njebi; h abo f hlubiny pšchinješčy abo nękajtu prawdoščy abo pobožnoščy hěbi wunamatač, tole wščitto je uadate abo šewjene ja wšče čžabj w Wožim słowje: „To słowo je čji blisťo“. Čłowjək potajim njetrjeba halle nękajke šafonje k swojemu šbožu wunamatač abo pšches ščstowo mudroščy nawutnyč, ale to słowo wo šbožu je jenu tal blisťo w ščelječjijanstej žyrtwi. Tu w słowje ewangelijsa leži wobšamnjena wšča najwščiščy wěnoščy, mudroščy, prawdoščy a šbožnoščy. Tu mašč tu prawdoščy, kotraž pšche Wošom woprawdže došaha a plačji. Duž móžęšč f Knjesowym japosčitolom Pawolom wuinač: Ja ho nęhanibuju tebo ewangelijsa wot Khrystu; wšchetóž móž Woža je, kotraž šbožnoščy čjini wščitkišč, kotřjž na to wěrja.

2. Š teho pak tež šbožnjaješč wučunje prawdoščy f wěry. Š čłowjete štrony njere žanežo napinanja k wunamatanju šboža trjeba, ale jenož pšchibwojenja abo pšchifwacja poličženeho šboža w Khrystuju. Žaneje woshibiteje wučenoščje trěbne njeje k šbožnoweščy, słowo Wože, kotrež je nam wščem tal blisťo, došaha k šbožu. To reka: „Želi šo se swojim rtom wušnjaješč Žesusa, šo wón tón Knjes je, a wěršč hwoje hwjeje wutrobie, šo je Wóh jeho wot mormych šbudžić, budžęšč ty šbožny.“ Želi šo šy wšchewědčženy a dóšknjny we wěrje wo wulkiščy podawkach njebeščkeho kralesstwa, wo kotryščy čji ewangeližon powjeda, budžęšč hinaščy čłowjete, zyle hinał hčodžić, troščtjnje čętwić, we hwěče šo dač Wožemu Dučej hwječćić a swoje čjéne a duchowne mozy Wođu woprować. Tale wěra čji f dobom šlynu šepjery sa zyle žiwjenje dari a móže twoju dušču wumóž. Nač trěbne je tole wot šwjačeho Duča wuštkufomane dowěrjenje ja našč čžab, křž tal hčabla a dwełuje! Wščitka njewěstoščy a hčablawoščy pak čłowšće mozy wosłabja a leni. Ščtóž na to šenišće hwjeje šbože twari, šo na nim rošrašy. Ščtóž pak wěri šo je Žesuf jeho tnes, wo kotrymž ma šo štožić, tón budže šo na tymle wšlym šallabže twjerdže natwarjowacž, šwoju dušču dokonječ, hěbi kubla nahromadžić, kotrež ani mole ani šeršawz nježery, a budže junu wěczne žiwjenje herbomacž. „Wšchetóž hčyž f wutrobu wěrjimu, budžemy prawi, a hčyž je rtom wušnajemy, budžemy šbožni.“ Žaštele wuštwjenje sa naščeho Šbóžnita naš a druhišč wosčhewi a móžnyšč čjini: Čęžhóž je wutroba poľna, to bže pšches rt. Ale niz jeno w słowach ma našče wušnacze wobštač, ale w žyłym twojim žiwjenju mašč potašowacž, šo čje Khrystušowy Duč wobži a šo bywacšč pšchezo podobniščy Khrystuščej, Šewak by šhano tež wo

tebi rekało: Woni wščitaj, křž se mni rjeknu: Knježe, Knježe, do njebeščkeho kraleswa njepščubnu; ale čži, křž wólu čjinja možeho Wóža w njebeščach. A kak krašne šlubjenje ma tajta wěra do Khrystuša! „Ščtóž do njeho wěri, tón njebudže k hanibje.“ Khrystušč, křž je sa naš wumrjeł a wot mormych šabo štanuł, je šallab naščjeje wěry a naščeho žiwjenja. Wly many tuteho jeničkeho Knjesa, křž ja wščitlo šbože čłowščiščy džęži rukuje, křž bohačje po swojej hnadže proštwy wo šbožu trabazyščy čłowjetoj dopeljnja. Tu njeje žane rošbželenje mješ Židami a Gričami: Ja wščitke ludy je jenož jedyn puč k šbožu: prawdoščy f wěry. Duž šo hlabaj blubnyšč wučow, a njefomdž hwoj čžab pšches pytanje na wopacžnym męšnje. Štary žyršimny wóžž Auguštin praji: Křž pytanje po wěnoščy šbožnoščy čjini, ale wobšbžęčžimno wěnoščje. A w Khrystušku mašč wěnoščy. Wobščowaj ju w ponižnej a wěrjazej wutrobje, a twał na nju!

K. w. K.

Prawdoščy f wěry.

Slóš: Čjini, Knježe, šo mnu tal, taž čęščč —
 O troščt! ja wěm, ščto čjinič mam,
 Šo duščja šbožnoščy šmeje:
 Ja na Khrysta šo šalozam,
 Š tym moje šbože tešje
 Ša čžaknoščy tu, ša wěcznoščy tam;
 Wščať f wěru Khrysta prawdoščy mam
 A Woži mēr we duščji.

Puč družji ničtó njepřtaj,
 Wščitęž do Wožeho raja;
 Wšču štupawprawdoščy na bok štač,
 Šow šlani njepomhaja.
 Šlej, pomoz je we Khrystušku,
 Pšches njeho duščje f njeju du,
 Šbyž w twjerdej wěrje šteja.

Duž Khrysta jeno pytačje,
 Křž čęzje šbožnoščy dostacž;
 Pšči nim, křž duščowo Šbóžnik je,
 Nješč žaba ščžy wosłacž.

Wón je naš drowo wušpuf
 A Woži raj nam wotowil,
 Ššo teho šraduj, duščja!

Šbyž dušču křja mrofočy,
 Ššo hčęčow dla mi štyščje.
 Šha ščžnož, troščtat wutrobu
 Wli šy, o Šelom Khrystuščje!
 Ty moje nam wosłacšč,
 Mje sa njebešha ščjajęšč;
 Wřej džal sa tajtu šnobi!

O mostaň wšči mni, Šbóžnito,
 Tež šbyž mje ščjiz tu wřči;
 Wli hwěčje šo twoje woblicso,
 Nješč duščja tvoj šlós ščjaję.
 Wřęđ f horja mje tam k wřšelu
 A pšches šmjerčž junu k žiwjenju,
 Ščžęž wěru debi křona!

K. A. Fiedler.

Prêdowanie shtomow.

Rhôjna w pëflu, i najśnadniej wôhu spolojna, praji: Sbożni hu czi, kiz duchownje tchudzi hu, pshetoz jich je to nje-bjesje kraleftwa. Wjersa i wshatymi halofami: Sbożni hu czi snadni, pshetoz woni budza troshetowani. Lipa je swojej wônuju a mîdam ličsom: Sbożni hu czi, kiz czijsje myhle hu, pshetoz woni jemju wobshybnu. Wôlſch a pſaj wôdže: Sbożni hu czi, kiz htdni a lačni hu po prandofčzi, pshetoz woni budza napſčjenj. Duſ je swojim tshôtkom: Sbożni hu czi hmlini, pshetoz woni hmlinoſčz doſtanu. Wreſa je swojej bdeje, cziſtje ſtoru: Sbożni hu czi, kiz cziſtje wutrobu hu, pshetoz woni budza Woſa widžek. Dub, kiz je wicheru wobſteji: Sbożni teje wu, hbyž waſh ludžo moje dla hanja a pſchekčžehaju. Topot: K njeju sbôhaj swojeje ruzaj, tam je pomoz. S adowe ſhtomj: Wudžek bobadži na pſchod prawdoſtje. Selena je hlina w mjerſnjenju: Njeſnub ſwoju nadžiju tež w najwjerſtej nuſi. A puſchčženy ſhtom czi pſchjwola: Tež ty junu padnjesh — do rowa!

Njedzelske žohnowanje.

Pſchod lêtami ſtubowajeſe w Tûbingenach mîdny cžlowjek, kiz ma nêtko dawno ſwoje ſaſtojſhîto. ſalo ras njedželu rano po haſy džeſhe, wôn na jene dobo cžlowjela wuſhada, kiz i pſchibocžneje baſy džeſhe. Na wuſhich wodnych ſhtornjach, kiz jemju na ramjonjnom wſchachu, bė pſinac, ſo bė to kôžnîk, kiz drzewo po rėžy Nekarju pſlawjeſhe. Pôduſhî bėſhkeje wu wotwornymteje a ſapraſtawoſhetej kôžba na ſwoj cžſorni pſchi ſtupanju. Mîdny cžlowjek džeſhe ja nim, doležj jeho ton hylny kôžnîk ſajmajeſhe. S dobom ſo wôn do maleje haſſi winy a tam pſchek małym domežtom poſaſta, na ſotrymž bė napîſane: Pſhora Kſjant, ſchewz. ſalo bė kôžnîk tam ſaſtupîk, hſhſhčženy wontač ſtejazj ſtudent pſchek wotewrjene woſno tole wôrščerenje:

„Wj teje tola wrôtnju“, kôžnîk rejeſhe, „je swojej njedželu. Wurečje jeno cžinice, doležj wo nam ja 50 wj. to pſtatanje cžinicz njeha. Duž mačju ſ ſchėſnat: nêtko paſ chwatajeſe!“ — „Za paſ tuto džeſto cžinicz njemôžju“, na to cžijki merny hſhſh wotmolowi. „Gžeho dla niž, hym ſam hîjom praji. Dženha je njedžela a na tej ja žaneho wſchėdneho džeſta njecjînu.“

Kôžnîk hronje ſaſtawona a wontač poſtuchozemu ſtudentej bė, jato by ſ njedžeh dele woheſ a ſchwabel na hſtowa klîwazeho ſchewza padačž dyrbjak. Po krotîm mjelczenju paſ ſchewz ſoſo mernje rėčezčž počja: „Wubj muſjo, njewerčje dha wy do teho, kiz je praji: ſchėſčž dnjom dyrbčžj tu džeſtač a wſchîtko ſwoje džeſto cžinicz? Šlajce, tam na tym kôžju moja ſhora žona leži a tu hu moje tſi male džečzi, a ja ani pjenježta w ſaku nimam. Waſh ſchėſnat by wo nam jara hodžî a my bychym i nim hſleba dolež mēl. Wle, hbyž džeſt bebi ſon ſaſhſužčj, dyrbjak pſchewčžiwu ſwojemu ſwėdomujju cžinicz, a to ja njeham. ſa waſh proſhju, wſmîčje ſwoje pjenjeſ jaſo a djeje!“ — „ſa paſ je tola njerodžju“, kôžnîk wotmolowi, „ſhownajeſe te pjenjeſ ja ſwoje džečzi. ſaſo bėh ja taſ ſtary, kaž tamne waſhe džečžo w kučžîtu, hym tež pacjerje pſewal. Moja mačž wo tich wėgačh runje taſ derde pomjedadž wjedžîſhe jato wy. Wona paſ wumrje, a môj ſnan — haj, tón bė wopîž. Duž bė bôrſh wſcho ſabyte, a nêtko Wože mjeno jeno hſhčžje k temu trjebam, ſo pſchi nim taſ prawje ſelu.“

„Pôj, môj hólčſto“, ſchewz ſwojemu ſtarſchemu ſyneje klîwaſhe, „ſpėdaj tutemu muſjej raſ 2. kaſeh.“ A na mēkze tón hólčž je ſwojim jaſnym hſhſhſh počja: »Ty njewerčîſ njedna ſwojeho Woſa njewoſjîtne wuſtawadž, pshetoz tón kôžnîk njebudže teho njehčſtraſowaneho wſtajîčž, kiz jeho mjeno njewoſjîtne wuſtawo.«

„Spomjattîkje bebi to“, ſchewz pſchjſtîtaj; a kôžnîk ſo na hîčje hotowajeſhe, praji: „Wôh ſwacnij waſ!“ A roly paſ ſtejo

woſta, ſo hîčžje jenu wobročja a džečje: „Schtôž džeſt hſhčžje prajek, wy mobil teſ ras jedny Wôdženaſch ja mnje wuſpėdwač. A nadžîjomje budže i waſhej manđelſtej bôrſy lėpje.“

ſalo i donu wuſtupi, ſtudent widžjeſhe, ſo bebi kôžnîk i tutu pſchek wobličzo pſchekje, jato by bebi hylny i woczow ſetřezčž džeſt; wôn pſchi bebi wſpłechje, tu hym tež ja wuczbu doſtał, kiz je wjazy wînojta, hačž ſchėſnat. Na to k swojim towarčšam bežjeſhe a jim wſcho ſwupowjeba. Duž czi je ſwojich hamorow hſhek, butru a ſotshuſa cžahawa a do ſorba ſtſachju, k temu tež 2 ſchėſnataj, do papjeru ſawitaj. Korč i tutej jėžu a pjenjeſami paſ ſtubemu, pobožnemu ſchewjej pôſtachu. A niž jeno to; wot teho cžaha dawawa bebi ſtubenzj wſchjſtſy pola njeho ſwoje wobučeſe pſatačž. ſaſ by ſchewz je wſchjeje nuſy woa.

Leto bė ſaſhko. Duž pſchjſtîkž k ſchewjej hylny muž. ſchewz w nim tanneho kôžnîka ſpîna. „Nječje djał, luby miſhtrje“, wôn džeſhe, „ja waſſu wuczbu. Nêtko tež ja taſ rėčju, hbyž ſwojich towarčšow njedželu džeſtač wîdžo a ſatrowačž hſtuchdu, kaž ſeže tehoj wy rėčſje. A dſînimje, wot teho cžaha ſo ni lėpje dže. S wjele pjenjeſami wam waſhe ſtowa ſarunacž njemobč.

Draska Khrjſtîſkaweje prawdoſtje.

ſlôb: Raſh Wôlce, kiz hu w njebjeſach —.

Krej, prawdoſčž ſewom Khrjſtîſka

Ze wery wučeſł, ſhwanla:

ſhđž Wôži ſaſoſ tamnje

Dla pſchewſtupjenjow, hreſhnoſčje,

Dha mam we ſwojim Sbožnîku

Doh ſwîdčženy a ſwobodu.

ſhđž ſtył nje jima hrečow dla,

Sso wobſtwa a ſewuſa;

D hđje mēl draſtu kraſnîſhču,

Hačž jeho krej a ſaſtuzbî!

S njei woa nje droho wuſtupi,

Wî ſwoju prawdoſčž pſchjſhwoju.

S tej pſchek Woſom ja wobſteju,

ſhđž junu pônđu k ſudženju;

Wė draſčje Khrjſta prawdoſtje

Nje Wôh ja džečžo pſchjwôlmje

A i wēčžnym herbſtîwom wobshnadžj

Wė njewuprajnje ſbožnoſčje.

A budu potom w njebjeſach

ſo joſnyh ſhobčîčž ſahonach,

Čſî, Khrjſčžje, wēčžnu ſhwalbu dam,

So kwaſnu draſtu prawdy mam,

Kîž dobył by mi na ſchđžju

Se ſwojeje draſtej ſaſtuzbu.

Tež hîjom tudy na ſwēčje

Čhu tſođ byčž w Wôzim kraleſtewje,

Tu ſwėrnje w tvojeje kſtuſbje ſtačž,

Sso tvoju prawdoſčž wobſtačž,

Hačž ſtſwēznje ſbôžnje wobſtanſku

A pſchek ſmjerčž k tebi počžahnu!

K. A. Fedler.

Ahſtanje wôſhewerčjenje njedžele.

Wajerſti kurjerčž Mar Zoſef pſchewyawaſhe junu we ſwojim kraſnym hrodžîtu, wôſjîrčž horow ležazym, ſo by ſo nêotre dnj hſſtîtu wôſhewîl. ſola pſchek žyčy tſhđžn ſo beſchčž njehčje,

halfe hototu ho njebejca uowajasnica; buz wjechz wulasa da: „Wschibotujcie ho, jutnje rano jasze poidzemy won do hotow na wjeheku hoitwu!”

Njebejelu rano, hdyz runje bjezno sfbadzeje, wuhlada staru fara, kiz hjom pschi wolnje swojeje stwiczili stejelche, wjeheku czujobtu femjanow i kurwjerdom nimo faru na hoitwu jebacz, fara! bejche njebejstle femschenje na poibidzihu hodzinu pshewolozil i wostim woctafowanjom, to wjechz je swojim pshewodow na Wožu klužu pschindze. Skaf pak ho wustrzoja, hdyz holl a haru nimojehaczchz wuhpscha! Strudnje sdychny: „Scho? Tajkle pohorschl dzenba na njebejeli! Ze dha kurwjerchz sabyl, so je pschod letami ham jafoni wudak, po kotrymz ma ho honjenje na njebejelah i 15 schepnatawi potuczisz? Scho durbizu woahadze prajicz, hdyz pschodstajeni hami njebejelu njebejwjecha?”

Skwiltu tale me hsubotich myshlach pschi wolnje stejelche, potom ho dale rosmodowjecha: „Scho mi moje pbedowanje pomha, hdyz jo czi njehejycha, kotrymz placzi? Zola njeni kurwjerchowa na Wožu klužu pschindze: mam dobnu mysl! derje, to poidz!”

Hdyz bejche fara i pbedowanjom hotowy, wotewr knihu a wotaje cjtajode: „Sa, Magimilian, bojeffil kurwjerchz, poruczam, so ma kizbe, kiz njebeje wotshwjecha pchese hoitwu, rybholjenje, i zyla pschese bjeza, kotrez pohoriczl dawaju, a i tym njebejstle Woze klužu jatombja, 15 schepnataw chofjanja placicz. Wofuta tej zyrwi pschpabnje, w kotrezj woahadze jo wo wotshwječenje njebeje stalo!” Knihu sacznimichz kletu wopuchezci a Wožu klužu stonczl.

Wjechor podze ho honjezo wjechli wroczihu. Kurwjerchz, pschi wjecheri pola swojeje mandjstelje bežo, ho pscheczelnje prajdelche, tak je njebejelu pschecznita. „Wsch w femshach a hjom nimo pbedowanja hichjeze kurwjerchowsil wulasa kluzhaha.” — „Scho? wulasa? ja niczo njewem, so hjom w pohlednim czahu wulasa wudak! Scho dha to do tajnje be?” — „Ra to wjechowonfa bjeche: „W to wulasa, kotryz je moj wsholi mandjsteli pschod pjezczini letami wudak a po kotrymz ma ho wotshwječenje njebeje psches hoitwu i 15 schepnatawi kfoplacz.”

Wobliczo wjecha ho sacznimichz, tola niz i hnewom. Wrene a mudre sabdzerjenje fararja jeho hsubichu hnu, hacz by to biejche pbedowanje famobho.

Najajtra won fararja i hnu pscheprohy a wotrozci ho po hofejnije i njemu, prajizy: „Njeze, wczera hjom nesho wopacjne czini, besh po taf bolhim beshczitowym czahu taf sfozowny nad jafnym hlcincimym wjedrom, so hjom woprabwze na njebeju jabyz, tola wem, tajke chofjanje maju moji pobbani ja tajke pschepstapjenje placicz, a prodyu wasz teho dla, so bychjeze tez wote mnje 15 schepnataw pschawaj.”

Pschi tym pjenjety na tacer polozi, poba jon fararjeje a bjeche: „Wrochdu, bterajcze chofjanje dale pola kizbeho, kotryz je wczera jo mnu na hoitwie byl, dotelz jo tuczzi teho runja sabyl, to je njebejza bjeza; wschaf mje njebeju na to dopomniti!”

Scho hebi femjenjo chyzhu? Zim hadyn drubi wupucz nje-wofsa, hacz teho runja wshetel wozniczje a chofjanje placicz. Wschon hnuty fara! wibjeche, tak ho tacer dale a bole pjeclinjeche, a bjatowajche ho wshchikim i wutrobnyim: „Sapfacz Wsh!”

Sachodnoscz bohatstwa.

Pruski kral Wjebrieh Wylem IV. ho ras jara bohateho banfijeja wopractaha: „Powjeche mi tola ras dowertnje, kelso famozjenja po prawom macze?”

Practahany wotmolwi: „Schtyri tyhsz tolet.”

„Scho?” bhwowidze ho kral, „to mozno njeje; Wby teze tola wjelektrozny milionar?”

„To drie,” ton bjechje, „ale tute schtyri tyhsz tolet hjom pschod krotkim ja jenu hworowuju darik, te potajkim ja wshu wecz, wotcz woahedzu; wsho drube je jara jadobne kubfo. Dzenba jo mam, a cjeje jutnje budze, to ani njewom.”

Njebe to prawoje rczane?

Wshelake i bliska a i daloka.

— Pschi swojich narobninch je Zeho Majestofsz kral Wjebrieh Wlugst Wjechil fararjeje Krigarjeje w Porchizach, pschidpohamochi jeho dosholotne swerene duchowne stufowanje, ryczejfili kizh 1. rjadowanje Wbrehotoweho rjada sfoziczil.

— Szriede 5. junija hwojecejche knjes fara! Waktal w Nje-hwoaczilje hwoj 25 letny fastojnik jubilej. Mnoge a wutrobne wopofatma lubozje a poczejczowanja posofaju, tak je won lutowanny a czelczeny me swojeje woahadze, kaz tez wot swojich fastojnik bratrow a wshchitich, kiz jeho swereno bjezatowicz snaja a wasa. Hshom wjechor prjedy jeho spewaniste towaestwo postrowi. Namo knjes kollator a fastupjelctwo zyrwinshelo pschbedstjejezczetwa jemu wutrobne sfozopchjeze wupraj a rjany hieborny pibaf pschepoba. W mjenje blisheje Njechwaczilstjeje konferenzje hsubonny fastojnik brat, knjes fara! Wschz, jeho jalo pschebhdu teje konferenz stowjeche, kiz w duchu lubozje konferenz namjeduje, a jemu wobras swiateje Wojeje marty pschepoba. Njezja wuczjezo woahdy pob wobjenjom knjeja schulshelo Wacha pschindzjechu a je swojim sfozopchjeze hacz na kwebzichu, tak knjes jubilar wshimi, pscheczelnj wswaj mjes zyrwku a schulu hajicz. Zato dar pschepobachu knjeja wuczjezo 3 brotome mlischjaniste talerje. W 11 hooz, weschelje ho swjatocznojcz herbsteje konferenz. Wschitzj herbsh knjeja fararjo bechu pschichili hacz na 5, kiz bechu jadbewani. Wo wshpewanju 2 hpekluzichomach schuczlow wustupi pschepobdu, knjes fara! Wrosaf i Grodzichjecha. Wda beche me wulfej wopoweniwojcz i lubozjci pschichof, hacz runje mjejeche ton hamy bjez wazny 40 letnim duchownim fastojnik jubilej. Tak rczehje 40 letny jubilar i 25 letnemu jubilarje me wutrobnyhnujaczchz hlowach na jalozku hlowa bieslishego puczniha na jubilejstki bjez: „Sa cze njepuschjeju, shba a mje pojohnujich.” Szerscha konferenzja pschepoba wotinu tafu a pjaly Gerotowe. Knjes fara! em. Urban hlawejche jubilara w rjanyh knjesim hpeclushu, kotryz jo w pschichobnym czipe woczshichje. Knjes jubilar ho i hnutymi hlowami bjeatowajche. W mjenje Wudystjeje nemfsteje konferenz pschepoba rjany hieborny dar knjes primarius Habeler i Wudyshina. Zentime gmejny pschepobochu rjany dar, kachjezil je hiebornymim nozemi, wiblichkami a kizami. Telegrammy, listy a postrowjenja doibzjechu i daloka a i bliska. Zsch konstistorialna wshchomocz bejche sfozopchjezaje pishmo, w kotrymz i wulzy pschidpohowanymy hlowami swerene stufowanje knjeja jubilara wushbewowajche. Pschi hwojezczelkej hofczinje jo i wjele etow sashczyna hwerenozcz knjeja jubilara hlawejche. Kaz je ton jubilej jawnne hwoječenje dar wo lubozjci a czelczil, kotrezj moze ho knjes fara! Waktal swjehelicz, tak tola psche wshchitje pschecza to najwshchichje pschecze wutrobow kliczi: „Wsh bjezj knjeja jubilara hwojeche doche, dohje leta czjeha a stroweha i zohnowanju jeho Njechwaczilstjeje woahady a nalcheho zpehho herbshelo luda.”

Sy-li spéwal,
Pilaže džálat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprónoy
Napoř móny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měray
Čerstwoś da.

Nječ ty spéwaš,
Swérnje džálat
Wáśdne dny;
Džéń pak swjety,
Duśi daty,
Wotpoń ty.

Z njebojs mana
Nječ ći kmana
Žiwnoś je;
Žywa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřéw će!

Šserbske njedzelske łopjeno.

Wubawa šo łóžbu hobotu w Šsmolerjez knižičičšćejem w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostać.

2. njedzela po šwjatej Črojizy.

Zak. I, 21—25.

Hdyž j wutrobu měrimy, budžemy prawi, a hdyž je rtoń wufnatamny, budžemy šbóžni, to běšče předowanje šandženeje njebžele, jato šawóđ tak-rjez do šwjedženjom- wrošdného čjaša wščitkič njedzelow po šwjatej Črojizy. Šrocizimy w zyrkwinyw lěče kaž do wšchědného dnja, a wšchědny džén je džěławy džén. Tutu myšl wo „džěławo- wóšći“ dženkšnišči tekst hiččeže jašnišo wuwjeduje. Wudžče pak čjinjerjo šłowa, a niž jeno pošłucharjo! Ale wón to nječini j štrótkimi, našimi šłowami, ale j pšči- rumanjom: Bože šłowo je ja čšłowjetow ščpichel. Šrašnje tu šnješowy japošćot wšchelate trjebanje tutého ščpichela wopisuje, najprjedy połaže, tať šo wopacnje trjeba, a potom naš wučaji, kať mamny jón prawje trjebáč.

Duž wopomimy: Čšłowjeto jo pšched ščpichelom Božeho šłowa. 1. Weni drje šo w nim wobhladaju, ale potom wotěnbu a na měčje šabdu, kažy běču. 2. Šy pak pošladaj nuts do dokonjaneho šatonja šwobody a buđ štuka čjinjet.

1. Ščpichel je hušto trjebana wěz, hješ nješo njeidje. Wón čzi połaže, kaťi šy, hač šy čšisty abo niž. Kaťi ščpichel je Bože šłowo, tam možěš widžić, kaťi šy, možěš pohladac na šwój šlaw, kať Luther we wučěže wo šponěbži wukladuje, a t temu j Božeho šłowa wukněč, šato twój šlaw šebi wot tebe žada. A hdyž by tón a tamny ščpichel na semi čže šjeal, baťež je tam a šem

njerunošej w nim, ščpichel Božeho šłowa šo ženje njemyšl, pšchetož podarmo wo nim njerěta: Twoje šłowo je prawa wučěba.

Čšłowjetojo šami pať šo šjebaja, a to čzi, kotřiz šo po šłowach tešta mužej runaja, kotřiz šwoje čželne wo- blicžo w ščpichelu wobhlada a dže přječj a šabydže na měčje, kaťi běšče. Měnišć, šo je wot teho něšćto měč, šo je tať šwjěčšnje do njeho hladať? Špobžimny to šudžo, kotřiz jón tak-rjez jabayw dla trjebaja, a wošěbje šwjěčšni tola čzi, kotřiz do njeho hladaja jeničžy wotě do, šo bychu šo wščežo rjenišćo wušćili abo šo je šwoje rjanošću horžžili. Pšchetož rjenišći tola čšłowjet je šwo- jim štajnym hladanjom do ščpichela njebudže, bórčy šo jemu šmēja taťteje šwontownošće dla, a škónčnje šo połaže, šo je šo šam šjeal.

Čšłowjet, kotřiz by se ščpichelom Božeho šłowa tať wobšhadžat, je runje tať šjebany, hdyž je tola wšćitto pišmo wuzitne t wučěženju, t dowjebženju, t šwarjenju, t polepščenju w prawdošćej, šo by Boži čšłowjet dokonjany byť, t wšchemu dobremu štutu hotowy. A to by dyrěal wunošćň naščeho wobšhada t Božim šłowom hješ, to jeničče žohnowanje naščich domjazuč nutnošćow, naščeho šemšćišćobženja, špěwanja a modlenja, šo wostanjeny, kaťyž šmy? Do přědla, tať wšchudžom wołaia, pštaje, šćotž šorčelak šy, hđež ščryšćud je, tať naš japošćot šawoť napomina, čžiněče, šo byhčče šbóžni byti, tón šamšny wutroby pšćima, šam wo šbóžnošćej we šwojim šnješju a Šbóžniku wjele šhoniwšči, a mnošy ščpěčženjo,

runjež tajte napominanja wjedža, runjež šbožo njemōža na femi namatač, runjež s družimi hoću spewaja: tat šbōžny hujm, hdyž wtopczōžu, mōj Zetu, w twojej luboŕcei, runjež huj hnoždž ja prawe spōwnali: twoje słowo je našim nošam hweža a hweško na našim pučžu, wostanu tola, tožwōž huj a beču! Njereta to: hebej bameho sjebac? O wobohi człowjeto, hdy t temu doūdžebje, zo wěšć, sčto ho t twojemu mērej hoždi?

Na czim pak leži, so ho mnohim tat dže? Woni drje do šchpighela hladajā, ale wotēdu a sabydu na mēšce, kajzj beču. Wopomniju, so tu njeje rēč w bofast, kotriž ho s zyla i Wožim słowom njeabjeraju, kotrymž je to kaž mnohim modernim człowjetam dawno pšchewinjene stejšichy, židam njez nimi pohōrščenje a Gricam njez nimi hlapošč, ale tu je rēč w wo pōslucharjadž, wo wulkič czlōžōdach, tajkič, kotriž Wože słowo hšyšča, ho hnoždž swontnje hnuč a natwaricž badža, raždi na teho a tamneho wuwolaneho pēdčarja pōsluchaja a hebi praja: tōn muž ma jara prawje, kotriž hamo t snatemu pōšnacžu pšchitōn: hmy wšchitzy hšchidnija a nimamy teje hwalby, kotriž pšchē Bohom mēč durbjeli, ale, ale, woni wotēdu a wostanu kajzjž beču. O kajte to wōtre hūdženje: woni sjebau hebej hami!

2. Sčtož pak nuz pohlada do došonjaneho sōkōnja hwoobody a w nim wostanje, a njeje saponnity pōsluchā, ale stuka czinjet, tōn budže šbōžny we hwojim stutku, huj. japoščtoł dale rjetnje. Nuz, hšuboto nuz pohladacž je zyle nēščto družje, hačž hebi wēž jeno swontnje wobladač; sčtož nuz pohlada, hebi wšchitō hacz nanajšpēje woblada, tōn hēbōžja a pyta, domiž njeje jemo wšchitō jašne. Wože huj. słowo je šchpigel, tat prajadny. Sčtož iam jeno nuz pohladnje, a to šwērchitnje, niz hšuboto, tōn wot teho tež ničo nima; sčtož ho pak do Wožejo hłowa ponōri, tōn t pōšnacžu wērnōcže doūdže, pšchetož Wože słowo je wērnōcž, wono je jaton, došonjanj jaton hwoobody, wohebeje w nowym testamencze. Wono nam pokaže, a sčtož do njeho ho ponōri, tōn jo ma: Zelišo was Šsyn wuškwobōdž, dja seže prawje hwoobodni. Wola tajseho człowjela ho dospjelni: to stare je ischto, hšaj, wšchitō je ho nowe sežiniko. Pšchetož w tutym hšuboto-nuzpohladanju njewidzi człowjet jeno hwoju staru nje-czištošč, ale šchryšhōwom rjanowēž, niz jeno hwoju nje-hōdnowēž, ale hwojeho Šbōžnita prawdowēž, wo kotrež pšchitō: Za krej a prawdowēž šchryšhōwa je moja drašta pšchitōjina. Tajki człowjet pak ho tehōla tež s tym trošdātje we wšchitkič wōdach hwojeho žiwjenja: Sčto dzye na wušwolenzu hōždi stōžicž? Wje je tudy, tiz prawyč čini, sčto dzye jatamacž? šchryšhōw je tudy, kotriž je na prawizy Wožeje a jostupuje naš.

A to wopomā, luby hšchēščijano, ty huj tōn muž, kotremuž je to wšchitō date, ty huj hwoobodny a tat huj šbōžny, mašć lubeho njebešeho Wōtza, mašć šchryšhōwa jako hwojeje dušče wumōžnita a Šbōžnita, najšpēcheho pšchēčezela w žiwjenju a wumrēčžu, mašć noweho, džēčazeho duha, so ho wozny boječž njeterjebach. Duž pak pohladaj nuz, hšuboto nuz, čini kaž džēčō, kotrež do šchpighela hladajo dzye te wēpy pšchimacž, kotrež widži, bjet to, sčtož w Wožim hłowje mašć, hnadu ja hnadu, potom njebudžejšč sjebanj, ale wušky wōshhōženj hžōm tu, domiž jo njebudžejšč zyle, hdyž huj wot wērjenja t wōhladanju pšchischoł junu.

Alle huj. japoščtoł t temu žada, so njeby saponnity pōsluchā, ale stuka czinjet byt, so by wōstał w tym,

sčtož huj nawukayl, so by džeržal, sčtož mašć, so by ničo t twoju trōnu njewjal. A temu wōn najpředy napomina: Wšmicež to hłowo horje s čihjej myšlu, kotrež je do was šchēšpēne. S tym japoščtoł praji: wono je hžōm twoje, wot teho dnja hēm, hōžēž tōn knjes cje do hwojeho hšuba pšhija; ty hšēhēž wopravdōwe samješč: huj ischēščējny do šchryšhōwa, hž tež mi hwojeho Duha da; sčtož je jeho, je tež twoje. Ale so by to wšchitō wopravdōwe mēl jako hwoje, bjet jo, džerž jo! Ale t temu hšubča čidja myšl: do wutrobow je hāmym njemērom ho žōlmjaczah, w pšomjenjach žabōčōwōw hōpazych ho Wože hłowo njemōžje satorjenicž, runje tat kaž w mōžnyč wischorach njemōžēšč na hwoje polo hymjo wušpywacž. Našč najwjetšij profeta naš pōdarmo do tomorki njepofaluje. A kajte žōhnowanje je hžōm to czisčinje ho człowjetam dostalo; tajte rēki žōhnowanja huj ho s tajkič čihječ wutrobow wulwale na družidž: čini ty tehōrunja!

Duž hšyšchij dale a dajny wo napominacž: Budžēje wat czinjerjo teho hłowa a niz jeno pōslucharjo. Wēšo je prawe hšyščenje Wožejo hłowa tež hžōm stut, ale wōn je njedōtonjanj. Runje wo hšuboto ischōženj hšchēščijanač wlaczi: Na jich plobach durbicze jich pōšnacž, niz jako bychu ho s tym hōrdicēž a hwalicēž, wohebej niz jako bychu hebi s tym bōle do njehēž horje twaricž dzyli, ale tat, so s tym pokaža: Njemōženy hinač, durbimy ploby njelēž s najmješča pmytāč. Njeje dha hšchēščijanstwu stajnje najbōle ischōžō, so w jich žiwjenju niēde wot jich wēry ničo widžēč, dokež beču jeno pōslucharjo a niz czinjerjo? A njewidžij wohebej dženbnišči džen, kat wšne je, so hwoju hwežu pod kōr žiwjetajny? Wšchudžōm ruzj polnej džela, pšchimajny ho džela, budžmy hłowa czinjerjo! A sčto dha imēje wozny žōhnowanja wot teho hačž mi hami? Stuka czinjet budže šbōžny we hwojim stutku, japoščtoł praji. Pšchetož hłowa czinjet hmya nowy człowjet, džēčō hnadu, niz wozny wotročēž, ma sloty njebešij mēr we wutrobje, wjehešli ho, so hme byčž s dželaczerjom w Wožim kralestwje. A njeby durbjal tōn knjes jemo junu s hnadu pšchwalōč: O ty dobry a hšwēry wotročōž, huj nad mašym hšwēry byt, dži nuz t hwojeho knjesa wjeheščēž? Wale hłowcžo japoščtoł hšchēšč pšchitaji: Sčtož w nim wostanje, to rēka, sčtož s Pawōkom po tym čini: Niz jako byh ja hžōm ischōhjal abo došonjanj byt, ale hōnju s tym, sčtož w wredku je, tōn budže šbōžny. Haj, tež w Wožim kralestwje a wohebej tam hšwērnōcž hwoje wulnamjenjenje, hwoje myto došanje! Duž stwōmy ho hšchōble pšchē šchpigel Wožejo hłowa, a njebudžmy lēn pōslucharjo, ale hōwōi czinjerjo, so by wo naš placziho tu a junu tež tam: Šbōžni huj čini, kotriž Wože hłowo hšyšča a to hamo wobarnuja a pšchijnjku plody w šchēčpšwōščē. Samječ. M. w. B.

Wože hujate hłowo.

štož: O Wojo lubowny —
Nječ, Wojo, tedžu mam
Na twoje hłowo hujate.
Niz jako hweža nam
Bu ja pučž čēmny date.
Džat, hujaty Ducho, čij
Sa hweško s myšlo.
Džen jašny ischōdja mi
A hwešda jutrona!

Czma hřecha kryje mje
 Tu hřjom wot naroba,
 So duscha njemoje
 Eso dzerzeć f njejub khoba.
 Duż trzebam sernicřtu,
 Křiz puć m rozřajńnia
 Se swojej hwětlinu,
 Mje wjeđe do njejba.

Twój Duch, o Božo, wodź
 Mje přehjo w prawej cřkej,
 Wřcho dobre do mje přobź,
 Mje dowjedź f žiwje wěrie;
 Mjech wón mje rozšmćeři
 A wjeđe f Zesulkej,
 Puć f dusčow šbźonocři
 Tu žadyn druhi njei.

Čštož Wožu hrajnoć je,
 Mjech w Duchu mozy hřđu
 A ploby prawdy hřđu
 Notć w žiwjenju wtdžu;
 Mř jeno pořkudat,
 Mě, cřinjet słowa bječ,
 To duchowny je twar,
 Křiz dyci f šožu tyc.

Duż, Knježe, žohnuj mje,
 Hřbź tmoje słowa hřtychu,
 A spozč, so w wutrobje
 Eso f nutrošču přychu;
 Twój Duch njech hnabnje ba
 Mě prawe pśnacze,
 Dha mjeju přehes Křyřta
 Zam trónu šbźonocři!

K. A. Fiedlef.

Swěrnocř we wěje.

Wěch blěřichy cřah w Ameriju a wjeleće ho na lóžy, mjes potńdźnej Ameriku a Liverpoolom jědźazej, šašo do stareje domišny. Šalle přehed křótkim ja wěru do Křyřtušuba dobyty, bórny pśónač, to brje je storny kapitána a šobupućowarjom wjele pořynjenja wěry njenamalam, tak so runje f wješelom na dołhi puć nje-šlodač. Duż 2. abo 3. dźeń hřtychaj, tak kapitán bliđoweho hřžubńika — wobstareho cřornoda — wuhmjećeješe, jo je tof ja špěwanje a modjenje, a jo jemu hřožeješe, so čhy swónćł nad jeho štwičku powjeřnyč, f namjenju ja to, so je tam žyrte. Mjes tym, so šo druhy f temu hřmjadu, šo ja we swojej wutrobje nad tym swjeřelich, so směju na lóžy tola f najmjeńřcha jeneho cřlowjeťa, f kotrymž budu mōž wo wěrie a wo duchownym šbožu wěčeć. Hřjom dotal bě mi cřiwolę a muločy tuteho muža nad- pabla, f kotrež wón wřčem pućowarjom hřužeješe; so pał w nim wěriežeho muža namalam, teho šo njeběđ nadžak.

Wdřy šo f njemu do jeho štwički podoch a w njej žohno- wane hobřinki namalaj. Wón bě špenjny křeřelcřijan a mi wu- žime powučenje podawaše. Přidi tym žyty dźeń na mje teđy- bowaše tak macz na swoje dźeńce. A běše-li trjeba, mje tež šwěru napominaješe. Ja dže wěch teđy hřčeše jara hřaby we wěrie a f temu pořileny, přehed druhiem Křyřtušuba japrčę, wđydu-li jeho hani. Ale teđy by wón, hřby f bliđom hřužeješe, na mje je jelinowocřu pohlabol a potom by mje na doł řežahńol a rjeł: „Duzy hřeže, na tajte woařnyje ženje f prawemu měru njebōđńećje.

Tón smjećeje halle, hřbź Křyřtuřba přehed lóžym je wěšej roz- hřubjenocřu pśónawocze“. Přidi tym wđydu pał jeho słowa tak mile a přečęjelne byle, so mje f nim ženje franit njeby. Ale tež druhič, kapitána, lóžńitow, pućowarjom, by f hřwilem na prawy puć žiwjenja pořawowol. To wřchoł šo jim njelubjeješe, ale dokeřł tón cřornocř tež po swojich słowach hřobžeješe, dycřajchu jeho wřchity cřelcřę.

Duřto hěbi na to pomyřlic, kal cřeřto dycřeješe to tola jemu byč, přehjo f njewěrjajomy luhřimi a dźiwimi lóžńitami wobřa- bdeć a pod kapitánom hřeć, kř hě wjele je f tym cřinjeješe, so tuteho šwěrného pořkřubńika a jeho pořbźnoć hantjeje. Duż šo jeho ras prařchaj, kal bě f temu powołanju přchřchoł, a wón mi wotmowil: „Šaj, to šam njewěm, ale Wěh je mje do jeho řajil!“ — „Duż pał šo dźiwam,“ jemu šnawřećńiwich, „so w nim wostanjeće. Wby mohli tola w lóžym druhiem Wožu na lóže woařnyje hřužeć!“ Duż wón wotmowil: „Mjeřubacze to, luby hřeže? Hřajeće, lóžy druhi puć mam šašo druhič, nowych wřobadnych. Křbzy puć mōžu šašo druhiem luhřom ewangelij přebowacž.“

Něto rořymajch, cřeřo bla tutón mř čorny přečęł přehjo na tej hantjei lóžy hřžubńit wola. Mř pał je jeho hřwěrnocř, f kotrež wón swojemu Šbźńilek hřužeješe, přehjo f dočnym přchř- křadom wostala.

Šmitnoć.

Matuřchowa bě šamožita burowka, jeno jejnej ruzy běřčtej přehjo trochu jara šamjnenej. Žejny mandželři pał mjeješe ja hřubch mjeřtu, cřowu wutroba a žohnowanje teho słowa šnajeteše: Dobratu cřiněć a šobubželěć njelapomice! Tola jeho mandželřta jemu w tym našupanju druđy přei přchřibde, haj pořlednju domř- řowantnu šo wobaj šwabžřčtu, dokeřł dźyřje bur ři křyž přehęny hřubny dacž, řčtož wona nođyřježe přchřidče. Dla lubeho domjazeho mēra njebe bur potom tu přehęnu bał, ale bořto jeho to jara be, so njemōžeješe Wožu tón wopar přchřinjeć. Wěřy po tym hřmjerne wěry do jeho řelci řtardachu, wón hřinjeješe, a na- lēto dycřajchu jemu row tyc. Žeho wubowa njechaješe šo řpotojč dacž, přchęwž wona bēče swojeho muža lubo mēra a be něto je hřojimaj hřelcřajom wřomamocřena, mējeješe jej wocžohnyč a žyle lubo hama wobřtarač.

Duż be šašo domřowanta. Matuřchowa bēče řjane žně mēra. Zařo popoldnju wō jstwe hēbžeješe, widžeješe, so be šo tón stary dočny lēkať runje f njei nastajil. Zako be přchř njei, šo wona šašo na swojeho njewočęčleho dopomni, kotrehož be lēkať telko mēřagow hojil, a hřeže hřlyh řulachu šo jej po lizomaj dele na řchpudowanje. Tola tón stary lēkať cřlowřtu wutroba šnajeteše a be ja burowtu dobre řkacřstwo hōž přchřinjeć. Wōn šo jej najpřieby wupřalacž ba, na to řebny: Šporuž temu Knjejei swoje pućje, a mjelcřeješe šašo řhwilu. Potom takle poča: Daba Matuř- řchowa, ja řym dženba přchřchoł, waš přchřęč, so byhčę hřubny řawřchřnytečom něřtož řhčēba do domu pōřkřata. Wōn je blěřichy cřah hřjom řhorowaty a w domje je wulka nuřa. Wby řęje řjane žně mēra a duž řym šam přchřchoł, šo bych ja nič dobre řtowo řapotožil. Čašo burowka přalaje a něto řkaraej wřcho pomje- dawše, kal je šo pořlednju domřowantnu je hřojim mužom šwa- bžita bla tyc řtich mēřow přehęny a šo řu tež řawřchřnytečny mjes řymi byli, řtymyž bēřeje njewočęčřli f přehęny pōřkřat dźyř. To be doče wupřowjedanje přehed řkarajom a kōnž wřčęho bēče, šo řawřchřnytečny řjany dar dořtachu. Matuřchowa pał je teđy by hřčęje pořhřęřcho řhonika, kož mōža hěbi luhřo swoje cřepjenje f tym polōžic, šo druhič nuřu pomjeřchaju.

Swjedenziński spōw,
knjezej Janej Wattarjej,
 derjezastužbnemu fararjej w Njeswačidle,
 k 25lětnemu zastojńskemu jubileju
 poswieceny wot
 serbskeho duchownstwa.

Bu w Njeswačidle zazwonjeny
 Džen džensa lubje wityny,
 Na kotryž lud wšōn zwjeseleny
 Je hotował so wosađny.

Wjes wyska z Tobu zohnowana,
 We Knjezu horeolubowana,
 Wot Tebje, bratře, swjedenzejcy;
 Je jubilej Ći wobradženy,
 Zo zdobnje rěkaš wobnadeny
 A raduješ so zbožowny.

Sam Knjez, Twój Bóh, je Tebje wodźił
 Po swojej radže přeěalnje,
 Do duše swjaty woheń płodźił
 Ći, služić jemu radostnje
 A duše dobywać za njeho
 Ze swěta w hrěchach zlubjeneho
 Kaž pastyr z hłosom luboznym,
 Jim wukhwalejo lubosć Božu,
 Wšak mile wozjewjenu k zbožu
 Nam w Synu jeho khwalenym.

Serb bu Ty, bratře zohnowany,
 We Jezusowej lubosći
 A mišosćiwje krónowany
 We swojej krutej swěrnosći;
 Laz městno přenje běše Twoje,
 Hdžež napinaše mocy swoje
 We skutkowanju zastojństwa;
 Za Serbow džeše zahorjeny
 A najbohataš wobdarjeny
 Do powołanja ryčerstwa.

Je jandžel sluba z tobu khodźił
 Sam — JEZUS, ryčej z wěčnosće, —
 A na pučach Će swoich wodźił
 Do přecowanja lubosće. —
 Tak Serbam bu Serb wuwolany,
 Do služby k Serbam požadany
 Z jich žiwěj rěču mačěrnej.
 A lutował Ty njejsy prócy,
 Sy swoje Serbam swjećił mocy
 We službje jenak wutrajnej. —

A z radosću so pozběhuje
 Za Tebje dobroprošenje:
 Njech miłosć Boža wozbožuje
 Će, bratře, w Twójim zastojństwje!
 A kaž we Wólunku sy swěrný
 A w Njeswačidle dželał měrný
 Na lět nět k pjeś a dwaceći,
 Tak krónuj Bóh Će dobroćiwý
 A spožď Ći widžeć wšědnje džiwý
 We swojej Božej swěrnosći! —

Njech zohnowanje jeho mile
 Će přewođa přez žiwjenje,
 Zo žórto lije dale žiwe
 So z Tebje tež we přichodze! —
 Rjad česny budž Ći króna swěry,
 Z njej mytuj předarja Će wěry
 Twój Bóh a Zbóžnik bohače! —
 Haj, přėduj, spėwaj w jeho mjenje
 A kćej kaž Knjezowy šćěpk rjenje,
 Hač z krasnosću Će krónuje! —

Ważnosć žyrkwje.

Wšody, njewěrjajž rěčnik w Americy ho j tym chwalešce, so ho w měšće šahyblj, hđžež žanje žyrkwje ani žaneho Božeho šłowa njeje. Wo dołhim pytanju tajke měłackšo namata a na měšće do njeho čžejnješce. Wědma pač bė ho něšto měžazow minyšo, wón do šwojeje přjedawšceje dominy na duchowneho přijašce a jeho prošcešce, so by bjes domženja ša nim čžahnył a škryšługa přewoak; přjetož wón bė k temu pōsnaču přichyšot, so ho wožada bjes Woha a škryšługa, žyrkwje a ščepčžijanskeho wošhnyja taš hamej heli runa, so njemōže tam žadny čłowjek wutracž.

Wšmelake š bliska a š daloka.

— Šłowna duchownša konferenca Łužicy měješce ho 11. junja w Budyščinje. Wot konsistorstwa bėšce wšchitomy knjes tajny radžičel Kohlschütter a jako hōičž přjedawšči duchowny šobustaw najšceje konsistorialneje wyschmošce, knjes tajny radžičel Keller. Konferencu wotewri knjes wyschšči žyrkwinski radžičel Moientranž wo žyrkwinskim žiwjenju najšeho čžaha. Wón powita knjesa šastupjerja konsistorstwa, kotryž ho j wutrobnyimi šłowami na wšchitomych duchownych wobocžłi. Knjes šarač Neil měješce wšchědnosć wo šlubjenym kraju, j tym dopoštajujo, so wobštejnješce šlubjeneho kraja na to pofajnja, so je Šan šwoje šćenje šam napijač.

— W bližichim čžahu ho knjes archidiaconus Šuda w Lubiju na wotpočžink poba. Wón drje je pošledni był, kotryž je hšščežce w Lubiju herbšič přewoak; j jeho wotěnbženjom najškerje herbšice kemschenja w Lubiju šastanu. — Kaž je šrudobu hššchimny, je knjes šarač Matek w Šucžinje tač čžerpjazy, so čže ho našymu na wotpočžink podacž.

Š Drazdžan. Najše herbšice kemschenja w šchžinje žyrkwni ho šaho bliža. Ša tudyž, 23. junija, čžemy ho wšchitzy Šserbjo j Drazdžan a wotoliny do Wozje šlubžy šeňč, so wchymy Woze šłowo w mačěrnej rěči hššcheli. Ščžby Šserb je wutrobneje wšcheproščený a pohonjej tež budich k wopytej. Kemschenje šmeje ho, tač hewat, pofodnio 1/2 12 hōbž, w šchžinje žyrkwni. Špowjednu wučžbu šmeje k šarač Domašča j Budešlez, přewoowanje pač k šarač Nida j Michalškeje wošady w Budyščinje.

„Bomhaj Bóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchěch wšchědawacnjach „Šserb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje doštač. Na šchtwórcž-lěta ptačž wón 40 pj., jenočliwe čžiška ša ša 4 pj. wšchědawaju.

Sy-li spéwal,
Pílnje dístal,
Strowja ée
Swéjbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napej mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mércy
Coratwoed da.

Nječ ty spéwal,
Swérnje dšéla:
Wédnoe dny;
Dšéš pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpošé ty.

Z nječjes mana
Nječ éi khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh pada,
Wokřew ée!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šémolerjez knižičičkejšeni w Wubóhjinje a je tam ja ščtwórtlétnu psychedplatu 40 wj. dostacš.

3. njedzela po swjatej Trojizy. 1. Móšj. 1, 26. 27.

Skórtke, ale jabrime šlowa wo čłowjeku a jeho bjezú, wýsoči křérlušč wo jeho wulkim powołaňju. Na přémim kópenju šwji. wíšma tute krašne šlowa steja, a tola štu hač na džehnúšiči džéu njesabete a njeslartjene. Něčja drje wo něčim druhim hač tamny šfaln: Ščto je čłowjek, šo na njeho špomináš, a čłowiški šyn, šo jeho doma-pytaš; něšto drugje tež je tamne jara šnate šlowo: Čłowjek je wo šwojim žiwjenju jako trawa, ale runje doleš naš šlowa džehnúšičeho tekta na wulkotnošé čłowjéstwa dopomnjeja, štu nam lube a drože. Trjebamy je tež wošbeje w něčičšim čjašu, hđžež jich wjele na to džéla, čłowjetej jeho hódnošé a wulkotnošé rubiče a jeho přičež k wješčeji njespotojšiči š jeho wošbudom šanješč! Duž nječ tute rjane šlowa nam nowu křoblošéč k wjehelemu, džakowanemu a šwérnemu trjebanju wscheho teho došja, ščtož je Woža dobrota nam čłowjéšam špoščišla, jako wón džéšče: Štwótny čłowjéla, šnamjo k naščej podobnošiči. Duž wošomni: Wóh džéšče: Štwótny čłowjéla, šnamjo k naščej podobnošiči! A my k temu prajimo 1. š wutrobnym modlenjom a š dobom šlužbenjom: Nječ džá k twójej podobnošiči moja dušča wotučja, a 2. š wutrobnym džakowanjom a š dobom šwérnym trjebanjom: Nječjo, šemja a jich wóššla štu mi date k špščenju.

1. Štwórtičelšti štuš k došonjany hač na jeho křónu, čłowjéla. Še šlowami 104. píalma rěčane, tutón štuš

to navišmo nječje: Šnježe, kaš štu twóje štušti taš wulke a kaš je jich taš wjele, ty štu je wsčítke mudřeje wuštajiš. Šnate wščaš je, kaš šo wščitko přičežimo woššbanju štworjenja šwéla na přémim kópenju šwji. wíšma méri, a tola ničtoš njemóže jo šepje a krašnišeho čžinič, hačž je šo tu škašo. Wščitko, ščtož na šemja a wščeš šemje a pob šemju je še šwojim wulkotnym worjadom a še šwojej rjanošču, na wsčehomóžneho, wsčehomudreho a wsčehodobročžiwého štwórtičéla pošafuje. Wščo mamy my mudracžtojo na tym, kaš je Wóh šón šnješ šwéš štwórtič, to a tamne wuštaješ, a budžičmy-li my do teho ščto nuteš rěčješč méli, budžičje wščo wščitko wjele šepje býlo. Wščo tež po šlowach šwji. japoščtošla šawoša žyšla štwórbá po wumóženju šdušuje, tola šwji. wíšmo ma žyšle prawje, hđžž rjeknje: Wóh pošlada na wščitko, ščtož béšče ščžiniš, a šlai, to bé jara dobre.

A na ščéšštm dnju šwojeho štwórtičelššeho džéla džéšče Wóh: Štwótny čłowjéla! Wošomniš najpřežy šwontny rošdžel: Hačž došal rěkašče přičež: Budž šwétko, budž štwórbóž, abo šemja wšobž atš., néšto paš, hđžž šo wo štworjenju čłowjéla jedna, Wóh wščitko šam čžini, je šwojeje šameje wole čłowjéla štwóri, a taš tež je čłowjek šnamjo, k Wožej podobnošiči, křóna a tral žyšle štwórbu. A móžješš to wíđičž šwontnje a šnutšnje. Šwontnje, pošladaj na njeho, kaš po šemi šhodž, šlowa hórže po šbšhnjena k nječješam pošafuje, pošladaj na wščitke jeho šlawy, kóžž k šwojej šlužbe wulkotnje přičižotwany, pošladaj, šo jeno šene njemujemy, na wóčžo, kaš přiči-

hodnje skřitowane, tak daloko widži, wschitto pšowna. Woprawdže tak mudrije wustajenje, so řu najmundriřki duchoyo dořho řlědźili a pytali, so bychu wařdņnje, tak řo widjenje řtawo, tak neřak pšinali, přetętoř dopřofnali jo hiřćeř njeřbu. A hłabodřki tomu tak prawije řhłuboko do řiwěrneho wěřta, njeje čži, jato by do řamych njebeř nutz pohladnył? Womysł dale ka čłowjeřta woblicę, řhto čži praji, pola řłžeho hinajęe, ka jeho řnutstowne wařdņnje potajnowaęe. Spomni ka čłowjekowe myřle, tak přeřes ert a ruęo do řjawnoře řtupaju. A tak hařle ře řnutstownoņm řiwinjom čłowjeřta řteji? Šcho we wutrobje wschitto wotopćuņie, dobre a ře, wjeřeke a řrudne? Šcho je ře řiwědomjom, tutym wořebrnym hłokom Wořim w tebi? Šak wutroba puřta, řak ř Wořom reči? Šsame potajniřta, ale řbźne: wot Wořa, ř Wořu!

Řaj, my řmy bōřteřo rodu. Ale čhemy jo być? Čłowjeř njeje wot Wořa řtworjeny, we ře řo řam ř kateřkeho niřteho, njeřnateho byćja pomalu wurwił, tak řo nam řa njeřowatnu wěrnoreč a najweřteřu mudrořeč přeđuje wot wěřtyř ľubđi, čłowjeř ma wěře řtočo řa řiworeho prawōřta, to je řtōnczņnje wschitto, řhtož wot čłowjekoweje řbōdnoreče řbytnje wotławo. Šhtož pak to njewěri, je řkupy a njeřbźelany. Řieřmě na řadyn wad wěrnō być, řhtož biblia pomjeđa. Tu widźiř, řak daloko řmy přřiřřili. Čhęřeř dħa pak ty řo ř tajkim řonařřtōm řpotojic? Čhęřeř ty ř tamnym mudrym řkuziř, řotizř hiřćeře njewjeřđa, řhto čłowjeř je, ř wotak přřiřđže a hđže đže? W prořřmny, jo řhtož řaknořeř naidęe byćja nařtupa, njebyřmny do njewěry, řadwělowanja a drugeje wulteje řanuty a řłžęče řawjeđeni byli, prořřmny řa řiwōj wboři řakřepjeny řčab, řiz takře řiwōju řbōdnoreč do prořa a řbōta tepta, prořřmny přęęo bōle řa budořeř a řa řeřje řamych: Wjeř dħa ř twojeje pōbōdnoreči moja duřka wotuczi! A ř dobom řľubny, řo čhemy tutu Wořu pōbōdnoreč přęęo bōle a řeřje potajnowač. Řieřbōwōny wěru, tutōň řakřny řiwajř ř Wořom je tola najřeřeře, řhtož mamy. Štdyž dħuř tutōň řiwajř řořtořnu, wōęmny řōň my čžnu wōęřęko, hđžž dħuř njeřanibiczi řiwōju řbōdnoreč přeřę njeřtoju, je řľowami a řtutkami ju řawjerōđnujo, budžmny my wobřeđđbowarjo a čžinjerjo tamneho řawřořtořteřo řľowa: Ale ty, o Woři čłowjeřeč, řmiř řo teho, řōň pak řa prawōřečju, řa bōřabōřajnořcy atd. A ř Wořeje pōbōdnoreči řu řtworjeny: njewěři, řo je Woř ľuboreč? Řajti to nadawł řa nař wschittidř, řo byřmny ř wutrobni, ře řtiom a řutōmōj Wořu přęęo pōbōdnōiřcho być řo ře wřeje řiwěrnoreču přeřowali!

2. Woř řiwōri čłowjeřta řeři ř pōbōdnoreči. To meřeře řo pak wořeře w tym řweciz, řo dħeřjeře čłowjeř řkneřiz nad rybami w morju, nad řtawami pod njebeřkami, nade wschittimi řiwěřtawami a wafami na řemi. Štare to potajkim rořbđeľe mjes čłowjeřtami a druřimi řtworjenjemi. Še řiwōjeje řořōmnej wolu, řo řiwōne myřle wōerje, hđžž čħe, řo čžni, řhtož řa prawe řpōřnawa, tu čłowjeř řteji woprawdže řnjes řzyle řiwōrby. Wōň je řeři woprawdže řemju pōddanu řeřini, a čřař potajuje, řo to přęęo řeřje rořymy. Štowo ničo wjaę njeje, řhtož řeři njeby pōđžiznyř, niž na řene dobo, tež niž bjes wultidř woporoř, ale tola wěřeč. Řkneřenje nad rybami w morju potajuje na wobřneřenje morjow; řōřteř ľōđže přęęe nje řeřđa, a řľuboko bēľak, hđžž řadyn čłowřti řynł wjaę njeřkinezi, grotty ľeřa, řo bychu čłowřte řľowa wot řeneho řwōħa ř dħuřemu do bōľoteje řľubny njeřte.

Řkneřenje nad řtawami pod njebeřkami potajuje na wobřneřenje wōwěra, řtořž budoře čłowjeřte řtōnczņje tola mořne tež bjes wultidř woporoř, řtořž tuto přeřowanje đženřniřki đžen hiřćeře řada. A njeje đħa wōwěř w tym a tamnym řižom wobřneřeny? Šľuđiz đħeřđa čłowjeřte mozy wěra, řľuđiz wōwěř řam jato nořęer řwēřka a řynłom. Šhtož řtōnczņje wobřneřenje řemje nařtupa, woprawdže njewěři, đže dħeřbřiř i řimenowanjom teho, řhtož je dořpite, řawoćeřę a hđže řtōnczņe. Řōřbřiř dħuř ř temu řľuđřa, to wschitto řawřimnyřę a pōřnacč a přęęewiđiz, řak hařle jo do řtuta řtawiz! Šcho bychu dħe řnāři přeřdomniřy prajili, bychu-li đženřka řařo přřiřřili, a řawje řak by řo nam řklo, byčmny-li řo řa řto a wjaę ľeř řas wōrečiz řmořli.

Ale my řkřeřeřizjenjo to řeno ř đžiwānjom njeřpynřemju, ale đřatowni wotławowanje: řřwal teho řkneřa, moja duřka. Wřęętoř ničo njeje, řhtož njebyřmny wot Wořa meřli. Š Wořom wschitto, bjes Wořa ničo. Teħo dla my řchto wē tak řōřzi čłowjeřta řa Wořu řumeho abo řak řeřtiř bjesbōžni dħe řčņija, řa wřđe njeħo řteřeřeřo nimamy. Woř tola přęęo ř knjeřom wōřtanje. A wschittzy čłowjeřtojo, niž řeno řęęorojo a řkalojo, řu ľubđo „ř Wořeje řnada“. Wořeře đženřniřki đžen to potaje: Šemja dħeři řahņnyč, hđžž wōň řo řiwęęeř đawa (Řalm 46, 7), abo: ty rořtamajř ľōđže w morju (Řalm 48, 8), abo: řdžž ty řiwōje woblicę potajizř, đħa řtřđħa řo, hđžž řiř dħuř přeřę mořimjeř, đħa řahņnu a řo řařo do prořa přęęewōbročja. Wřħo nařęe přeřowanje a řtaranje wōřtanje pōdame, hđžž wōň řo řa nař njeřtara, a na řeho řōħnowānjū je tež řa moderněřteho čłowjeřta wschitto ľeřane. Teħo dla teř plaći: Wōřtaječ, ř pōřnacze, řo řa Woř řym. A hiřćeře řene: řdžž wořeře řa nař řkřeřeřizjanow řeřa: wřđitko je wařęe, đħa je ř tym prajene: Řřebaječ jo prawie! Nam pōčęene pūnty a řentareje čħeřđa naľōžowane być. W přřiřřowadř Šalomōnowyř (10, 16) řteji piřane: Řramy wuřija řiwōjeho řľubka ř řiwinjenju, ale bjesbōžny wuřija řiwōjeho řamōžņnja ř řęęeře, a řiw. Řawōł napomina (1. Řor. 7, 31): řotizř řwēřta wuřiwōju, řo bychu řeho ře njewuřiwali. Ša nař pak wořeře plaći: Wřchitto je wařęe, wy pak ře řkřyřřuřowri. A řkřyřřuř tola wuřiz: Řad maľym řiwěry, řo by řunu řbōžņje řľinečala: Řa đħu ře řa wēle pōřtajic! To by potom dopřeljenje teħo byľo: Štrownoř čłowjeřta, řnamjo ř nařęe pōbōdnoreči. Duř řo tola teħo wjeřelny: Woř řtworri čłowjeřta řeři ř pōbōdnoreči, a wo to řo řtawimny:

Šo řħd był, řaž ty, dořōňjanu,
Řy řakřne řnamjo wřeře řiwatōřeř!
Řłaj, ř temu řižom wōwōkany
Šřm na řemi; a do wřęeř wēčņoreče
Řōj dħuř řo dħeři na to přeřowawč,
Šo moř řo řľiřę ř tebi pōřbēřač.
Řamjeň.

M. w B.

Čłowjeř Woře řnamjo.

Ša řnamjo ř řiwōjeje pōdōbe
Řoř Wořa řnada řtwarri!
řđže w řwēčęe wřeřčři wřnāņ je,
řđže wřeřčħa čęeř řo řōri?
Š tym čłowjeř řtawōrby řřōna je,
Řa đħuř mozy wřęřte,
Ře ř řkneřerjom na řemi.

Hólsje bu tola czełko, nowu hłuzu namatac, hacz bé hebi myślić. Duż młody pchekupz tańszo hólszeja pynafche. Szakuba lubjefche tajtu rjanu wudu, so ho naucz hóls bojefche, so ju pichy hwojefch wopisnacch njebożtanje. Zato ho temu knjeje pšchodstaj, chyzefche najprjebny prawdu samjelczje. Wšchato jecho tón knjes snocz njemódsjeche. Wón pak hebi wšcho pšchemyšli a nětko runje won prajefche, chocz bla bé wnjenu hłuzu hnybić. Duż džečef pšchekupz: „Za mam rad wofoto ho wopšladnomych, pščntych ludzi. Za pak też derje wém, so czi, kiz hwoje smygli sprawnije pšchidab ža, tež njebny, hóbž mołho jim to šchodowić, tež najłósjšcho wotpožoža. Štoma budžef něst tak prawje wopšladnomy. — „Oaj, luby knjeje, chuz ho próžowacz, šchotž jeno móžu.“

Duż ho wo durje šaklepa a do žitny šastupi — hólsčezomy prjedawšchi knjes. „Chyzef ty, luby wujo?“, rjefny tón k młodobnu pšchekupzej, „hebi tutežo hólza pšchistajic?“ — „Za to hšchčje čžinít njefžym,“ tón wotmowli. — „Čžinít ju žmėrnóm, prjedawšchi knjes dale rěčefche,“ módsje-ly jecho pšchod tym wobornowacz, so czi huche šnjerošbłwa a moftre šnjerošłwa, šmejšch jecho wo wšchėn družim hšwėročne. Šdy by pak jecho njerožbat, bych šam hšchčje junu s nim špajtat.“

„Nė, hóbž tak rjenje wo nim hšwėdčžičš, jecho šam wob-
hšwam.“ młody pšchekupz wotmowli.

Hólz bu pšchistajeny a je w teš hłuzbje lėta dotho był. Šuřto by hwojeje maczeri prajit: „Oaj, tak je, šaž prajefche: Prawdza je pšchego to najłepšje; pšchetož šak budžefche ho mi tejšto, hóbž budžef njemėroščo rěčat był, a mój prjedawšchi knjes budžefche to wotnył?“

Wobrocenje wopizja.

Za mječach, jednu hlepju pomjedafche, jara rjanu młodošč. Moja domšjna bé šchėrofa selena hola. Wšchi hšjónach na selenyh žuřach rjone krawcy pabech a k temu hwoje špėny špėnach, kotėž bé mje moja kacz nanucžka. To bėdu moje czišje džečezje lėta. Za buch wjeřšchi. Duż do mnje njecžisty wobėn šacžabny. Wšchi puću hwojeje stara forczma. Wšcho w njefc bé malane dołč. Njėrobnja stara žona je hwojeje dźwontu hščojom porjebowafche. Žyła šłwa hšwójnje po palenzu wonejefche. A tuta forczma mi na-čžinít. Za ho jeje granowacz a tola mje wšcho do njefje wabjefche. Wšch hwoje trojški tam pšchepimacz a forczmarjež hólzu mjeno-
wacz hwoju njewjeřtu. Lubomacz ju njemódsch, ale ju hšžach, dołež wjedžach, so je wona moje njefbože. A tola njepšchėtach tam hšyacz a palenz pieč. Wšcho, šchotž na Woba dopominafche, bėch dołoto do šaby čžinnył. Za buch hotowy wopizž a njedocžinít a wjeřni mi s puća hšyodžachu.

Nas bėch tež šažo žyła nóz w forcznje hėdžal a pil. Šłončnje bėch ho domoj młotacz počat, ničžo wo hebi njewjedžo. Zato šažo k hebi pšchėnčš počach, bé mi, jato bych hlymu mřt. Za woczniž woczž, ale wšcho bé hšjčze čžmowė. Njeje dha dženša wofno widžecž? Za ho napinacz, ale wšcho wofna čžmowė. Duż je hwojinaj rufnaja wofoto ho hradach a čžujach, so w pšchė-
rowje težu, wšchón pšchėnacžany. Wšchón nastrožany štančy. Oaj, moja noha šteji w moftrej luži a hlymny wėtr mje wobduwa. Za njebėch wo hwojeje šomorje, ale wofnacz. Ale bé dha hšjčze wofna nóz? Duż šalpėwa ščwornowacz hwoj raničji šđw a wšchu-
džom bėchu raničje hšchj hšjchčecž. O Wožo na njebju, bėch dha ja wopšlit?!

Za bėch hlepju. O jato to pšmadch, bé mi, jato by mje něchtó s njebjeř do hele štorčžil był. Duż lubži hieč šapšhšach. „Na pomoz, lubi lubšo,“ jich wofnacz, „hšmilčje ho nad wobohim hlepym.“ Woni ho blizkach a jato mje šejnachu, počadžu ho hšmječž a

š dobom mje hšwaričž: „„Šhto, to je tola Wornaczej pjanu Wšchaf, to ho tu hšlemi, jato by wo wofže tečaj a tu hšwėrn hėdži šaž lėni poř a hebi hšribjet s raničjim hšłozom woh-čjewacz dama. Wly čžynje czi hšjom potačacz, nař ja blařnow mēcž!“ „Ač“, jim wotmowliwch, „pjanu drije hlym był, nětko pak hlym hšlepju. Za njewėm, hšje hlym, hšmilčje ho a dowjedžefje mje domoj!“

„A to jim wšcho hšwopowjebach. Woni mi wėřčaju a mje k mojej maczeri dowjedžechu. Šo ščkarja hlym pšhłali a tón mi moje dořpotne wobšlepjenje wobtruczž. Wšchėrowje težo bėch ho hlym namřt, šchotž bé ho na woczž potačiko. Pomoz žana wwojny njėbė.“

O šcho hlym tečny wšcho špajtat! Najradšcho budžef wo dnjo a w nozy šem. Čžinít pak to njefžym, ale šakat hlym, jo bėřčteje mojej woczž hšyřowje šorle.

Tečny hlym špšnat, šchto mōže macž hwojemu džečezju byč. Šswarita mje njefje, ale šaž džečef je mje wobšłta, hšjež čžyřch wjedženy byč. Šuřto by mi i dobrých kniřow čžitata, pšchetož wona bé pobožna žona. Wli ho šdafche, jato by ho šamo družny wjeřelita. A to je tež ščnita. Wšchato wjazy do forczmy njef-
hšobžach a rad na jejne čžitanje potuřach. Wona widžefche, šak ho moje duchowone wóčžto pomacz wotamafche. A to bé jeje wjeřle.

Za hebi na to myřłach, so bych harmoniřtu čžahocz nowuřnył; s tym moł něchtó šchłuzičž a wuřtojnocz k temu mječaj. Zato džečžo bėch hšjom wjele na njef nawuřnył. A moja macž pak wot-
mowli: „Nė, proščefšiti hėř ty njebudžefž!“ Moja macž mje na družni pućž dowjedže. Šo jenzym džečef so mnu na šubto, hšžėž bé ša mnje wšchelate džečto. To je mje dołat žiwito a budže mje dale žiwicž. Šo družny mje do žyrčnje wódsčefche. A Wóže šłowo bu moje wjeřle.

To je moja macž čžinika. Wona hšjom lėta dotho na kėch-
wone teži. Za pak hlym na tym puću wofnacz, na kotřž je mje wona potafata. A ja hlym ščwozny, pšchetož ja hlym špšojonam. Še hwojinaj hšwščwornymaj woczomaj wšđu rjanu hšwėt, w kotřmž Wšh šam rořtařnje a wšcho wobži.

Tak rěčefche tón hlepju, žive hšwėdčenje ja to, šak móže Wšh na dźwone wšchėnje wopizža do wėrnego hšchėščjžjana pšchėw-
broczefič.

Wšchelake s bliskka a s daloka.

— W Čžornym Školmzu je ho wobšankto, nowu šchulu matwaricž.

— 2. junija šańđžewo lėta je ho w Romje pod wulřim wobščėlenjom kanneje ewangelfeje wšhabdy hšwjatocznje šakozny kamjeř k ewangelfeje žyrťw potačič. Žabanje, w Romje tež do-řtojn Wóži dom nařčefje wóčžinčefje ewangelfeje žyrťwe mēcž a jawnu hšwėdčenje wotpožožičž ja wėrnocz ewangelfija, bėčef hšjom ščėdžakřti we wutrobach najšefo ewangelfeřto luda s wulřim ša-
horjenjom žive. Twar je ho wot wubjerka nařčefje ewangelfeje žyrťwe do rufnow wřak. Na krařnym mėřtnje wulřefo mėřta Roma budže ho pšhėdowaczž: žyrťe, šara a wšhabny dom. Žyrťe šmeje dwė rjaneje hšy. Twaršle mėřno wopřšija 2500 šwadratnyh mėtrow. Šso nabřija, so budže ho ewangelfi Wóži dom w Romje ja 2 lėće pšwjeřčefič mš. Mřine budže, jo nařchi ewangelfy we wótžnym kraju lubořčžim woporniwoczž wopozafca. Wšchetož twar přačž 700,000 hř, a potažja je hakte nawabata. Duż ho wo dary ja tu žyrťe pšch, a težo bla je ho tež na něčžijny njėdžel w Šakřefi teajna šolleta ja twar teje žyrťwe potačija. Na-
džtojnje tež nařchi ewangelfy Šeerija hwoju rufu wotewerija ja wotny twar ewangelfeje žyrťwe w mėlčje Romje, hšjež durbj štač žažafno hšwė ewangelfeje wert.

Sy-li spówał,
Pilnja džialał,
Strowja ćo
Swóbnjy statok
A twój swjatosok
Zradny je

Za staw spróony
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Préz spaf móny
Čerstwoś da.

Njeh ty spówał,
Swérnje džialał;
Wšćosne dny;
Džeah pak swjatr,
Duš daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mane,
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pada,
Wokřew će!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubana ho kóždu hobotu w Šsmolerjež knižičičkežetni w Budyšcinje a je tam ja ščtwórtlétu pšchedplatu 40 pj. dostać.

4. njeđzela po swjatej Trojizy.

Mat. 7, 24 — 27.

To je stónčenje tamneho wulkeho přédowanja, kotrež je tón Knjes na horje džeržaf. Ženje wjazy žadny čłowjet njeje tak rěčjał, jako wón. To njeběchu słowa, taž i čłowštesho rta; to běchu wobnjowje ščtriciži, kotrež wutrobny šahoricu, to běchu rěči žiwjenja, kotrež i wutrobny Božeho Šsyna do čłowšćich wutrobow běžachu, to běšće taž biče hamora wo šwědomnje liwlešo, haj duchownje moriweho luda. Š lubošnym „šbóžni šu“ je tón Knjes šwoje přédowanje šapocjał, i našich šatschašowazym pšchirunanjom wo dwěmaj twaržomaj, mudrym a njemudrym, wón je stónči. Žemu je na tym ležane, so bychu čži, kotřž wotolo njeho šteja, niz jeno wobšucharjo, ale tež słowa čžinjerjo byli. Šalle potom šo jim šlyšchane přédowanje słowo žiwjenja šćini. To čže wón hwojim wobšucharjam do wutrobow šatschepieč. A t hwojim šebiti tón Knjes pšchirunanje wušwoi, wšate i tešo měštna, na kotřž wón šteji. Škaž wón šam tam se šwojeje nohu na štale šteji, tak dyržja jeho wučšobnijy dom šwojeje šwěštomneho žiwjenja tež na štafu šaložič. To šo pał tal štanje, so woni jeho šłowo niz jeno šlyšča, šo wot njeho niz jeno t šylšam hnež dabžo, ale jo tež wo šwojim žiwjenju dopielja. Škaž šo pšči twarženju ščžeš kamjen na kamjen twari a wšchite kamjenje na rózštnym kamjenju wotpočuju, tak mamy šo tež my twarič ja duchowny dom, a našč rózštny kamjen je Žesuš Křřtuš. Čač šo

my tak twarič, tak natwarič dawamy? Wopomi, našč Šbóžnik jow wot tych jenyč njerečži, kotřž pšchindu, a wot tych družich, kotřž njepšchindu; wón jeno na tajšich myšli, kotřž pšchindu a šlyšča. Ale tež njes nimi je jich wjele, kotřž na štafu njetwarja, ale na pšf.

A a čžo ty twariš č?

1. na pšf? 2. na štafu?

1. Ja widžu čłowjeta, kotřž njebješty božweta won čžejuje, šwoje šože šebi pštač, šwoj dom šebi šaložič. Něk je wón po šwojim šdaczju prawe měšno namatał a šwoje dželo šapocjina. Šjana rěčja pódla pluskoze, šwěšči tolowotolo težja, njebjo šo wšjde njeho módr. Šědom wón pštnje, šo wón do šameho pšta twari; padnje jena rjada, dža wón ju šmejo tažo šbjeuje a fruina; ščónčnje je twar hotowy. Špróžny šo našč twarž lehnje, šo by po próžy a džele w španju nowyč čzerštwyč mozow nabył. Wobředž nožy šo widhor šbcha, dešćajit šo i njebješ dele lije, džiwje montach rěta šćumi — nowonatwarjeny dom ščabla, rjady wrješkotaja, jeho naščržany wobydler wotučži. Něk wón pštnje, tak njerošomny je był, šwoj dom na pšf twarič; wón čže čžetáč; pšchewošđe! i wulšim žymotom šo žyly twar šypnje a jeho pod rospabantami wohreba. —

Čžešč ty pšrojč: „Ščto budže takle njemudry?“ Našč Šbóžnik nam tajšich njerošomnyč ludži pošajuje. Ščtoš moje šłowa šlyšči a njėčini te bame, wón rjehnje, tón je pobony na njemudrešo mužja, kiž je šwoj dom na pšf štaji. Wššo bjes šlyšchjenja njedže. Ššw. Pawol šo

praśca: „Kaś dyrbja wćrćć, wo kotrymż njejsu nicżo ślycheli?” A kaś huśto świate pizmno napomina: „Śchtōż ma wuśdy pośluchacz, tōn pośluchaj!” Ale Doże słowo jeno ślychćć a po nim njećzinieć, pucź k żywjenju śnacź a tola po nim niethodźić, to nicżo njemunjeje. To je potym śchęcjanstwo jeno we słowie a na hubomaj, ale niź jwe wutrobje a w żywjenju. W śwććże wonkach śo cźlowjeke śmieja, kotryż ma jeno słowa a żanych stufow. W Dożim kralewiecy śu tajte wośbjejnoje hćććże wjele Ńraśchnje. Doże słowo je wotrćśhe dźyli żadyn na wobemaj bolomaj wotrć mjeć. Hdyż ko nam tutōn mjeć poba, potom dyrbimy teź k hććom a kwćtom wojowacz Ńapocćć. Doże słowo je kaź blyśt, kotryż njebo a Ńemju rośwććć. Komuż pod tajtim Ńabćśńenjom śwćdomnje njewotacź, tōn je Ńaparny a tupy Ńchęcjan. Ńorzi ho, Ńo to naćchim cźaśu jich wjele Doże słowo wjaz njeślyśchi, ale tamna Ńchłoda je wjeścha, Ńo najwjazy wot tych, kotryż jo hććććć ślyścha, w Ńchłowi a w pacćććć wuććbie, w Ńyctwi a w domje, po nim njećjinja. Wć njećchanj na druhich myślicć, Ńo na Ńamju Ńwoju wutrobu cźemy dyrcć. Wć Ńmy wot młobocćć ăem wuśli, Ńo njebyri nichtō druhich bohofo mććć pćśi tym jenyum żywym Doży, a tola kaś huśto je nam Ńubō a Ńamōjenje, wjeśhe a loścht naśch Doży. Kōźde dźćć wć, Ńo ma Ńwojeho nana a Ńwoju macź cźćććć; a tola Ńu wćħćdnje Ńłōźbny Ńarćchć na njepoħććne a njeźǃakowne dźććć ślyśććć. Kōźdy wć, Ńo Ńurwarjo a manďełstwowakarjo Doże kraleŃwo ăerbowacz njebunďa, a tola tute hćći wćħćdnje k njebiu horje wolaja. Na pćśi my twarimy, praji tōn Ńujes, hdyż ămy kaś jeno poślucharjo Ńłowa, niź pać ćzinjerjo. Eśebje ăamych Ńłebamy. Domej naćcheho żywjenja prawy Ńałoźť pobracćuje. Hdyż cźłowjeka cźććle domachćpitanja potrćchja, jow ăylny deććććt tyħćnoje, kotryż Doży pośććle, tam woby Ńpwtowanja, kotreż nam Ń naćcheho Ńwćdomnija naŃtanu, tam Ńaħo wćħory wćħelacich Ńyħć Ńyħćħłōźǃyħć rćććow, potom wōn Ńaźumwa, kaś ăubjeny Ńałoźť je jecho żywjenje mćō; wōn ăebi po troŃććć żada a jōn tola nje-namafa, wōn ja mćōm jeźbi, ale podarmo. Włōźno, Ńo jecho dom ăaź do ămjetneje ăōďǃinti Ńteji, ale hdyż ăo wrota wćććnojeje pćħed nim wolewććja, potom ăo wōn ăupnje a jecho padnjenje je mulf. Tōn Ńamy wotrććł, kć ăwojeho ănjeja wolu Ńnaje a njeje ăo pćħćħotowacł, njeje teź ćzinil po jecho woli, tōn budźe jara Ńchwikany. Włōź ăchęcććano, duź njetwar dale wjazy na pćś, twar na Ńłau.

2. Śchtō dħa na Ńłau twari? Naćś Eśbōźnił nam wo druhim muźu powjeda. Tōn rćje ăuboto, rćje pćħes Ńwjerćchy pćś, doniź na Ńłau njepćħććć; to ăjes prōzy a pota njewotēńźe, ale ja to ma jecho dom potom teź wćśty, twjerdy Ńałoźť. To je mndry muź, praji tōn Ńujes, Ńnamjo wćħćććć tyħć, toćiż Doże słowo ślyścha a jo ćzinja. Tajzy k Ńwojemu Doħu horje Ńładujja a rććtu: „Śchtō ty prajić, to cħu ćzinieć”, ale woni wćħať teź pćħć tym Ńhōnja: „To loźte nje, Ńo ăchęcćjan ăym a ćzinju, Ńchōż tōn ćjilny Duch ăei żada.” Kaś cźććo je ja naśhe cźćō a krej, jo pod Doħu wolu Ńħibowacł! Dħa my Ń tym jowpōħćtołom Ńyħćħowacł nawutńjemy: „Wolu ja derje mam, ale Ńo byď doħōnǃať to dobre, to ja njenamaťam.” Tajte Ńhōjenje pať naś do ăubokōjeje pokuty wjeďe; my poħñawamy, Ńo ma ăo niź jeno; to abo tamne w naćchim żywjenju pćħemēńćć, ale Ńo my nowu wutrobu a nowu myśł trćbamy. Ale hdyż my nćť

w tajleă nuśy pola Jeśuśa wobacće Ńwojich hććchōw a Ńaħōjenje ăwojeje Ńħōto pćtamy, dħa ăo teź naćcha wćra ăuboto Ńałozi. Wćħetoż Ńchōż pćta, tōn namafa. Tajte namaťanje pať nam naćhe dowerjenje k Doħu poħñni; my Ńhōnimy: „Śchtōż Doħu wćħōn ăo dowćri, tōn na ăadyn pćś njemari”; i doħom naćcha lubość k temu ănjejeje rośće; my Ńubimy: Lubujmy jecho, lubość je wōn naś prjedy lubowacł; ăaj, my doħtanjem wjeħeħu naďjyħ na Ńłōććne doħćće a Ń tym ăćććpćłimōwćć w ćććććććć ty-teho cźaħa. Naćche zyle żywjenje doħtanje ăuboti, wćśty Ńałoźť. Wone na tym potōźku wćħpocćuje, kotryż je po-łōżeny, kotryż je ăħrytħ.

Tajki dom na Ńłale je wćħať teź wćħoram a wobam podćććńjny, kotreż wo njōn Ńtorǃaju; ale ăolny jōn nje-podmćće, wćħory jōn njepowala; wōn njepabnje. ăy tola tajte wćħory Ńnajeħ, njenujzy tamne duy, kotreż nam ăubō a Ńamōjenje rnbja abo lubyħ cźłowjełow wot naćcheho bota torħnu, abo nam cźćō i ăħorōćću a duħcu i tyħćnojeħu wobććććja. Śchtōż je potom na pćś twarił, kaś loħyħ jōn mortoze: „E ćzim ăym ăebi to Ńaħćiz?” abo kaś loħyħ jemu jecho hćććħo wina Doħu ănadu wćħćkryje a jecho do njewćry a Ńadwćłowanja dowjeďe. ăaj, teź wćra teħo, kotreħōż dom na Ńłale Ńteji, ăħabć; wōn ăebi praji, Ńo dyrbćħa tuta wćra wjele ăubćħō a twjerćħō Ńałoźena być. Ale tajte Ńhōjenje je jemu jeno k ăćpćchemu. Wōn ăo tať na tōn cźaħ ăotowacz nawutńje, ăħćż budźe ăymny wćre wćććnojeje jecho duħcy wobdwōwacz a Ńary ăy njepćħćććł jecho żywjenje wōħřorźowacz, Ńo by potom prawy Ńałoźť pod ăohōmaj mćł a twjerďe Ńłale we wćre do Ńwojeho ănjeja Jeśom ăħryśta. Eštejmy ja tym, Ńo ăebi dom ăwojeho ănutćkowneho żywjenja na Ńłau nawtarimy a pćħes Doħu ănadu Ńpćwacz nawutńjemy:

Ja ăym pćħes ăħryśta Etwawne rany

Tōn prawy Ńałoźť namaťal.

Troħćť druhi njeje namaťany,

So byď ăo we nim Ńradowacł.

Tōn Ńałoźť wćććnje wōłtanje,

Hdyż wćħćħto druge Ńahnje. ăamjei. M. w B-e.

Ćwar na Doħa!

(Wćħćłōźť.)

Twar, o moja duħca,

Twar na Doħa!

Wćra jemu ăubćħa,

ăomoz jo wćħććħ ma.

Budź ăjes Ńraħa: ranje Ńeħħabǃa;

Wo Ńumje ćje wita ăraħnojeź naććja.

Hdyż wćħor buje,

ăiħćż nałtawo,

Dħa ćje wobarnuje

Włōź ănjełowa.

Twar, o moja duħca,

Twar na Doħa!

Wćra jemu ăubćħo,

ăomoz ja wćħććħ ma.

Eśwćť rośwacće: Ńi nami Wćććħnyħ je;

Wćććħa dźyli Włōź ănjejs nufa njebudźe.

O wćććna ăwćra,

Śćħit we ăubie,

ăomħaj, ăħćż je wćra,

Ty ăwććny ăy!

Shtëj je wjelschi?

Dla tuteho prafschjenja beshchtaj ho dwaj murkfaj hólzaj swa-
džijo. Tón jedny rjefny, so je murkfaj kral najwjšchšij hnjės
mjes tym so tón tamny j roschbudžofschju pójna: Mě, Zefuš j
wjelschi, tón je mój kral.

Duž murkfaj hłownik runje nimo dšefšje. Tón šo na teho
hólzaj mjeršafšje, hšj Zefušej najwjščijdu čšefčj dawafšje, duž dari
wón temu, hšj bė fa njeho bhl, mđbre rubjefšcho a mđbru mēzu,
tamnemu pał bėte rubjefšcho a bėku mēžu. Tajteju wón jeju
j nēlafšim nadawofom do bljščšje wšy póhka. Šswojim hšujob-
nifam pał pšichšaf, so bchuj ja nimaj ššli a teho hólzaj j bėšym
rubjefšchom a bėkeje mēzu šlōžowati. Tuta pšichšafajna ju wu-
wobje a naftrōžony tón hólčez j mđbrnym rubjefšchom a mđbreje
mēzu k temu hłownikej wročžjo pšichšbēžaj, so bš jemu potwēdab,
ššto bė šo štalo. Šak šo nēšto tón hłownik dšjwafšje, jato w tym
hólčezju runje teho špōjna, hšj bēšče prajil: Zefuš je najwjščij!

Taj hólzaj beshchtaj dužy po pučžu te wēžy hēbi mjes šobu
wumēnikoj. Ššto dha bēšče tón wjelschi hšj?

W czēmnych dnjach.

Najlubschi j kōžnym lētom, dnjom
Mj pšjede wšchēm je čšijni dom,
Šdžj čšafšy czēmne šu a mšlowe,
Dny jamrōžene, hymne, čšmowe.

Čžim bōle wonafch wētry duja
A mrofi njeho šacžēmujaja,
Še štrachnym hrozaj njewjedrom:
Mj Wožaj mšloščj jōšni dom! —

K. A. Fiedler.

Mjeshy čłowskeho rošoma.

Nafšči wučženi nēšto wšcho wjedža. Woni čšj powjedaju,
kajše je wšcho pšched 100 milionami lētami bšjo, kajžy šu lubžjo
bšli a kajšj šlōt. A to wjedža wšcho tak wēščje, jato lubžičnu
tešby žiwj bšli. Drušy šu do njebšej pohlabati a wuhlabati, šo
tež tam kož na jemi žaneho Wožaj njeje. A šchōžj jich hłowam
njewēri, tón je po jich mēnjenju w póinačžu najad wofat.

Š tajšimi mudračškami šu šo hšjom štari žyrtwifšny wōžžjo
bēdžič mēli. Šak bė wēšny wučženy, Eunomius j mjenom, šo
šwalil, šo Wožaj tat derje šnaj, kož hēbje hamecho, a šo jemu na
nim ničjo potajne njeje. Tēhdomnišči žyrtwifški wučžej, Wofšilus
j mjenom, pał je jemu doprajil. Wšōn jemu 20 prafschjenow
mrowjaj šlaji, wot štrōžbšj wōn ani na jeme wotmolwēščj nje-
mōžefšje. Duž bšefšje Wofšilus k nafšchemu mudračžej: „Šdžj ani
mašn mrowju a jeme žiwjenje njewolymifš, šak dha čšefčj šo
šwalicš, Wožaj dopōinačž? Tón mudračž je po tym pomžnišči
bšj.

Mjebudž bojašny, mōžefš-ki nēščto dobre čžinicz!

Ja bēch ras, šak nēščto powjeda, šo pšči wjelschej rēžy wu-
čhōžowat a bēch šo mēštnu pšchjblžik, na štrōžmž šamfa šteješje.
Ša tej čžyžch kračju powotpōčžnyčj. Šako pał tam dōnđžch,
widžach, šo na njeju šhubobnje šwalčšjena hōlčška hēžefšje. Šejny
šchibej bė te mni pšchjwobročženy a šwoje woblicžjo mēješje na
wšy šeprene. Šako moje kračšje šafšjšchja, wobročžj woblicžjo
te mni a ja pohlabča do wōčžom, w štrōžmajž bēšje tajšj šfšl a
tajše šadwēlowanje widžefč, šo mje na mēščje ta mšli pšchjebž:
„Ša wšoha tola tu pšči tej rēžy ničjo njeprawe njepapōčžnje!“

Šchwinu hēbi rošpominach, hōčž šo tu wšohu woprafčefčj njebchrajš,
dla čšeho je šak šrudna, a ju j nēštrōžymi pšchēčžemnymi hłowami
rubjefšicš. Mě mēšta bojašlšwofčj a ta njewēštoščj, hōčž bōžje na
mnje, teho wšehje, pōhšchacš, mje wot teho wotbžerčja, a ja dščšj
dale. Ša pał ani jeje šifšfne pohlabnjenje, ani to wōžžarowanje,
šo šo j njei do rēčje njedach, wōžžy wotbčyč njemōžach.

Ššj dny pōždžičjo hlabach pšchjpadnje j wofšum won, j šo-
treshōž bė tamna rēfa a tež ta šamfa widžefč. Duž widžach, šo
šo njedalolo teje šawfi wjele lubžj hromadžefšje. Šako blžje bla-
dach, wuhlabach na trawje žōnštu ležo a štrōžymič, šo bė šo tam
nēšafte njepbože štako. Ša mēščje šo na tamnu hōlčštu dopomnič.
Ša šo wo te j wēžy blžje wōhšonjowach a šhonic, šo bu ta žōnšta
j wōdy wučžebnjena a šo mēješje runje tajšu draštu, šak tamna
šifšfna hōlčška. Tēž bēchju lubžjo našdalo to šame popōbšnje, hšjčž
bēch ja pšči te šamžy nimo ščof, žōnštu do wōdy hšj widžeti,
njemjedžo, šo čžje šo šepicz. Mj nēšto na šwēdomnje padny,
šo bēch šfomōžil, te j šrudnej nēščto trošfšmžch hłowow prajicš,
j čžimž budžič ju šnano pšched te j njepbōžownej kračšelu
šwarnowat.

Do wušnjenja.

(Wie kōnnt' ich ruhig schlafen —.)

Šak mošt ja w czēmnej nožy
Hōw čžifšje špacž,
Šdžj nochžyl k tebi, Wōčžje,
Wrijed' špuchowacž!
Mj wšchēdny ropot šafaj
Še wutrobu,
Pšči tebi pał mam pofoj
A šbōžnōščj wšchju.

Mš, pšchštrny moje hřčšj
Mšl šchryšta dia!
Ty, Šnježe Wōžjo, lubōščj
Ššy ščepšlšwa.
Daj čžištu — wo to prošču —
Mj wutrobu,
Ššj w šbōžu, w štrōju šhūžj
Čžj j radofčju.

Daj, šo tež ja bych wōdaj,
Ššj wōdawofčj,
Mšl lubo šwojoh' bratra,
Ššj pšchšafšjaš.
Šak wušnu bšes štarofčje
A w lubofčj,
Šo tež we hšōdšchj šhōadž
Ššym pšči tebi.

Šurtj Wōšl.

Powučženy pšchjrowošpytnik.

Šwēdželečan Darwin, najškowifšči pšchepštwowaj pšchjrowoš
nowifšchego čžaha, do wēny tež wjele njebžefšefšje. Šdžj na šwojim
pučžu wofšto šemje tež Patagonow w južnej Amertžy šejna, tch-
šamhš jako woprawdžičnyč čšertow wopřiwōwalčje. Wšōn jich ja
čšlowjefow pšchjwōšnacž njefchafje a mēješje ja šo, šo šu wopřizam
pōbōnišči dšžli čšlowjefam, a šo jich rēčž žana rēčž njeje, ale
hrowne dječjenje. Šdžj bššny po tym Šwēdželšny mišionarajo tultny
lubžom wēru pšēbowacž pōčžacšju, šo jim wšchšžny wučženi lubžjo
hšēčšaju a jim njerabženje jich šfufka wēščžacšaju.

© wopredla ho špacnje, so bešnu pravo mehi. Tutym Batagonam meru prednawac, bešnje piše wajuču mernu czeže. Šdyž pač Darwin po wjele lětach sožo do Batagonisje pšchindže, dyržešče ho džimnac, šcho bešnje mišionistwo i tutych ludži šgotowalo. Zasto škješćizjenje woni wjazy na něhušnje džimi lud podobni njebešnu. Wščešćin hanjejan mišionistwa pač Darwin tešbu pšchynowala: „W Batagonisje su pšchetal, ludži woprowac, džěci džozowac, nješćite žiwjenje wješč, jebacz, kradnycz a druže njekasjanow a čjinitš, doteč su něšto škješćizjenje. Xo njepichidacz, by rěčtalo, njebadkowany bocz pšchězrow mišionistwu. Šdy by žadny hanječ mišionistwa njebozže mē, so by šo jemu lōžž stakata, a won ho na njematy brjoj wuzčinyl, dža by najhorzješe prōstwy i Wobu škal, so bychu mišionarajo tež hjožom hacž do tuteho luda pšchijščil byti. Al priedy je wjcho mišionistwo hanil!“

Wot teho čsaba Darwin lōžže lěto rjany pjenješ ja šwjate mišionistwo woprowaješe.

Bože kłhoštanje.

Mōj nan meščejše chemistru fabricku je w swojim laboratoriju wchetalate poppytu je wšchelatini štrachynimi wczani čjinišče, šž bydžu lošo roszubchnyje. Nam džěczom bē hacž nanaŋtrčjichžo kafašane, ho nēščezje w laboratoriju dōtknycz. Al my to tež nje-čjiniščymy.

Nas pšchi pšchetwarjenje doma bu laboratorijom pšchepožozeny. Wščez ščlenžy a druže kudobija buchu do kachčozow šapawotawa a šelamane, hacž buchu na nowym meščez sožo postajene. Šo hwilic mōj nan porzelninowy taleč ptyašče, so by na nim nowy popyrt čjinič. Ale tōn hamy njebj namakana. Wščubžsom bu ptyanu, ale podarmo. Xōn taleč ban na šebi wchal tal brohi njeběšče; al na tutych kudobjacz i laboratorija bešnu wšchelate powostanič, šž mōžachy, hdy by šcho kudobje wychowacz počal, žalozhne nješozže nacžintč. Duž ničzo rjebnje njewotja, hacž so nar nan wščim, džěczom a škžabowumy, tutōn šhučjenny taleč nadrobnie wopija a naš warnowaweče, ho šo jebō dōtkil njebuchymy, hdy bychmy wšchjeje wōžy nēhžže na njōn štorčžiti.

Šhwila šaščžje a taleč ho njemawata. Duž bu na njōn poršabite. Zechdy do najshego domu tež škuba, hjožom wōbstwana wudowa šuwšchěšče, kotož by šadaty ptočata a wšchelate druže wōžy wōbstaraka a by wot naš nimo hwojeje mišby tež šuščjichžo rjany dar, drastu a druže wōžy dostawata, doteč meščejše ho ja wjazy džězič staracz. Wona bešnje pišna žōniša a po šdacz tež pšchuwššima a džakowina. Zola bōrny nam počza nadpadowacz, so by šuwšchěščo, hdyž bešče w domje pobzja, něšto pobrachowawato, pač kradych mydta, pač kōlbaša i wuhjenja abo nēkajša druža maliczžkočy. Napijebchji bešni myšlachymy, ho šo myšliny, abo šo šmy bebi wēž šapozelji; bōrny pač pōšnachymy, šo many domjazžo paduca, šž žyly dom šnaje. Naporšebtu bu žyle wulke šwinjaze plego kradnjene. Duž na wšchēch domjazžch fedžkowawacy a tal pty-nychomy, šo ničto druzi baduch bēc njemōžje, hacž tuta ptočaza žona. Šo by ju špchtowala a poknu wēilōčž nadobzyla, moja macž bōrny po tym pšchōd tutej žōnišce wto tyme padubujenju rēščezšče a pšchjōpmonič, šo paduch wēščje na poglēbta šwōzju nšbu doštanje. „Haj“, wudowna na to wotmolwi, „to je tež piše wajuču mēru hwojnje. Šchōž tajke něšto čjini, tōn šakžiti, šo by jemu luby Wōž na meščez rufu wot čzela wotrōnjl.“ Šdyž tote šakžyšchaczmy, naš wšchjščy šyma pobēgowacz počza a my šebi myšlachymy, to njekšowana njewoštanje.

Wōrny na to bē w domje sožo ptołanje a ta žona pola naž. © woškēbitej pilnoščju ho wona no ptołazy kotoł staraczše a džěšče, žyle pšchēcziwo hwojenju wajšnju, hšchēze wječor pojšže

na kubju po drjewo, so by to šame najajtra rano i wuzy bylo. Druže ranje pšchindže, ale meščo teje žony pšchindže i nam ta šrudna powješč, šo je šebi tuta žōniša rufu wotrōnija a so w šhorowni teži. Mōj ho wščchizy wuščtrōžaczmy. Rufu wotrōnijač! Kaf dža bē tōle mōžno? Moja macž na meščez i kšj twatatače a tam wona tōle šboni:

Dželi priedy, hdyž bešče ta wudowna na kubju po drjewo šchē, bē wona na kachčy, pad do drjewom lēžazy, storčža. Rucze bešče drjewo šwotmitajeta a kachčy wotewrika; meščo drušini šwadnymy wczanim bešče tam tež tōn porzelninowy taleč namakata, ja kotymž bešdmu tak dōthgo pobarmo ptyali. Rucze bē jōn do šoka štajiza, a hdyž bešče wječor pojšže hšchēze junu po drjewo šcha, bē jōn šobi wšala a jōn potom štrachju pod šwōjim mantlo domoj donješča. Domaj pšchjēchjēšči šebi ani šhwile njewja. Šwōj manil wotpolozicz, ale bešče na meščez wōbuwat, wščj šchachlach wšazy a teho dia čōpyt, šhrabta a počzala taleč i nim čjijščizč, doteč žebi myššchēje, so je na nim wščēdna malozanjč. Wōdma pač bešče je hwojim wōbuwawom rybowacz počzata, dža tōn taleč i možu roszubchny, čjzyjy lēčachu pšchē wōtino a pšchēryšč kōmowore drjewo; ta rufu pač, i kotož bē bešče wōbuwat džezčala, bē do čjšja rōžbzrejane. Wšti porjty bešnu wotrōnjenje a žyła rufu roszubchowna. Pob wščim bolozcemi žōniša i domu čzelnj a na dworje wobščjōdženu rufu do šhōža stajny, so by tal pafčaz bolozče škžizča. Xu bu wot hwojčej domjazžch namašana a ptyaščana, šcho teč je, njemōžyšče pač ničzo dale ptyašč, hacž so bies pšchēčatača škwelše: „rufa wotrōžena! rufa wotrōžena!“ Ččtal dzybjēšče, doteč žo šumneho wōhenja boješčje, jej žyła rufu wotrēšč.

Zal bē šo naš nječ po šlowje dopylništo, šchož bešče šebi i hwojnimi škwōvam šama pšchata. Wōže šubženje bē ju trjeditō; pšchetož Wōž ho njeda ja šmēč mečy. Šo blēščjey šhorōščy sožo wōthorbi a jejny pveni pučž bešče i mojinaj štrachymaj; šo by jinaj wotrōšylnja a šo teho wuhata, šak čzēžo je ho pšchērečšchida, šo je jeine kłhoštanje šakštajene a ho čžje so teho dia tež ičezpōrtawa šwješč. Mōj nan je potom bōrny dale čsānōw, je šo pač po mōžnosčji priedy hšchēče ja jeine dalšče žiwjenje štaral. Wōšbšchžo šym ju šabo raš trjedil. Zechdy wona w lēžu drjewo šbzatše, a hdyž bē mje šelnata, rjelnay: „Wščēzje mi, ja jeinje wjazy kradnyla nješčym. Ale lūdžo je mni žanjeye dōwēry wjazy njemēžaju; duž šym mało šakštuzby mēša a mi je šo hūbenje šcho, Wōž je mje wōtrje kšolat; ale jebō kłhoštanje bē po prawdōšč.“ © tym šebi byšly i wōczōw wutrē a šrudna dale džěšče.

Wšchelake i bliska a f daloka.

— Nacijē šeršite towarzštu a šnutšowne mišionistwo budžje w tutym lēče šabo šwōj pšchōžerš hwoješčizč a to we Wōšššinu. Šwōjžebčēn budžje po šfōncžennyč žitnyč žnjach.

— W Štwuščje je něšto tež wuataš wuščōč, kotožž šarjabuje, šo mōžō ho džězič, kotožž škabozče a šhorowatočšje dia hšchēče šymane njebju, do šchule šaktwicz, wot šastupa do šchule wōczōgo štajic. Nanejta me šo wot štarščjich, hdyž škulšči čzaj dōnbže, pola tošalnego šchulščew inspektora štajic. Xōn ma ho piše-šchwēdžizč, šajke džžēzo a može šebi lētaršče wopřimō žabacz. Šotom ma je škulšškim pšchēštjēczēstwowo w tym wuradzic, hacž ma ho džžēzo wot šastupa do šchule wōczōgo štajic. Wščēžostajenje pkači na lēto. Mjeje-li to džžēzo ša lēto hšchēče šymane, do šchule šaktwicz, ma šo to wšchjēčej škulššej wuščmōžicz i roszubženju wojemicz.

Sy-li spěwał,
Plnje dšćat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napos mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spař měrnj
Čerstwošć da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje dšćat
Wšedne dny;
Dšć pak awjatj,
Dušć datj,
Wotpošć ty.

Z njebjes wana,
Njech ti kłmanna
Žiwnošć je;
Žiwa woda,
Kit Bóh pada,
Wokřew će!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wudawa so kóždu hobotu w Šsmolerjez knižicichcjetni w Wudyšcinje a je tam ja šhtwórtlětnu pšehpłatu 40 pj. došćać.

5. njedzela po šwjatej Trojiznj.

Mat. 13, 44—46.

„Kotřiž ho čyžedža wobohacjeć, tajzy padnu do špyto-
wanja a do hycze“, tak warnuje šwj. Pawoł wšćitkich,
kiž sa hwičnym bohatstwom steja. Kotřiž pak bychu rad
bohacći byli w Bošy, tajtim powjeda jowle Knješ Křes-
tuš dwoje pšćirunanje wo najwšćichim bohatstwje, pšćir-
unanje wo šћowanym šćazju a wo drohej parli, a šćitóz
je tutón šćaz namatak a tule parlu hebi dobył, tón je
šćožny čłowjeť, tón spěwa a šćwali: „Kať krašnje samó-
ženje mój Žesuš sa mije je!“ Pój, luby čitarjo, pój a
šćadaj:

Kať krašnje samóženje našć Žesuš sa naš je!

Wopomni 1. kať so j hnadzy namatak;

2. kať wšćo sa njo pušćjeć mamj.

Knježe, mój Božo, njech wšćitko to šćwětna sa njerjad
ja mam; to jene je nufne, to Žesuš je šćam. —

1. „Njebjeske kraleštwjo je podobne šћowanemu šćazej
na polu, kotřez čłowjeť namata.“ Šćto dha mamj šćo-
šćymieć pod njebjeskim kraleštwom, wo kotřymž Šćožniť
jowle řečje? Niž jeno tamun pšćichodnu krašnošć w to-
warštwje Božich jańželow, ale wšćitko, šćitóz je nam
šćom něšto tu na semi pšćihotowane w Křyštubju Žesušu,
to bychmy pšćes njeho šćožniť byli tu čćajnje a tam
wěčnje. Abo dyrbumy j křótka a s jenym šćowom prajieć,
šćto je njebjeske kraleštwjo, dha prajimj: To je wón šćam,
našć Knješ Žesuš Křyštub. Wón je tón šćaz, kiž

šćoweho rnuja nima, wón je ta parla, kiž wšćitko pšće-
trjeđi; pšćetoz w nim šću šćhowane wšćitke šćazj mu-
drošćeje a pšćnacža, w nim bydli wšćitka pšćonešć bošćitwa
čćělnje. Wo nim spěwa teho dla wěrjaja bušća: „Wón
je tón kral, kiž j čćejzć knježi, wón je tón Knješ nje-
ćrašnošćeje; wšća moja šćožnošć wo nim leži, mje se
wšćeť winy wutorčujje; njech kóždy, šćitóz čćze, lubo ma,
mi šćo šćam Žesuš šćodobu.“ — To polo pak abo ta
rola, w kotřej je tutón šćaz wšćitkich šćazow šćhowany,
je kšćeććijanšćka zyrtej. Tu bydli tón Knješ, ale pšćitřty
pšćed našćimaj wozćomaj, pod hnadnym křyřom šćowa
a šćakramento, a tamšćyntj, runjež šću šćo w kšćeććijanšćej
zřetwji narodžili, nicžo wo tym njewjedaž, kaťke krašnje
samóženje je tudy šćo nich šćhowane. Bóh dyrbi jim haľke
woćji wotewřieć. Woža knada dyrbi wšćať pšćežjo šća-
pocžatć čćinieć, a jeli šćo Bóh nam napšćeććiwo nje-
pšćešćidže, my njebychmy ženje ł njemu pšćiřći. To je, praji našć
Luther, to najwošćebnišće w tutym pšćirunanju, šćo šćo
nam tónle šćaz bjeje wšćeje šćašćžby došćawa, kať hbyž
něšćto něšćto njenađžnyž do rufow pada. Pšćetoz
tamny čłowjeť, jaťo wón rano je šćwojim pšćhom na rolu
čćehnješće, hebi niž kušća na to njemušćešće, šćo moľ wón
něšćto namatakć, ale njenađžnyž šćeđže wón s pšćhom
na něšćto twjerde a namata tať tón šćaz. Tamna
Šćamaršćka žónšća pšći Šćadowaje šćudni njebe šće žanyř
drugim wotřobladom pšćiřća, haćež šćo by wodu čćepaľa,
a namata tu Žesuša a s nim wodu wěčnjeho žimjenja.
„Da budu namalany wot tych, kotřiž mje nje-
pšćešćaju.“

praji tón Knjes (Jes. 65, 1). Tak šo dženska hišće-
štawa. Wjele cźlowjetow šo nicźo nještara wo křyŕytuška
a wo njeješte kraletstwo. Woni hladaja swojeho wowa-
lanja, cźinja swoje wišćedne džeto, šhodja po swojim
šwuczenym puću. Woni Woja njeputaja, ale Wóh pyta
ho ja nima a namata jich a da jim ižońnoć namatač.
Tak hnano šy tež ty lěta dolho njeleđžbnyj nimo teje
role šhodžik, hđžež bē tón drohi ščaj za tebe šfhowany;
duž šo šta, šo bušćej tebi njeađžnyj woći ja njón
wotewrjenej pšči tej abo tamnej škadońći, w towaštrowe
pobožnyh pšćejelowa, na šforym ložu, pšči wotewrjenym
rowje. Woja hnada bē tebi jón data namatač.

Ale wojo hnano praji tón abo tamny: „Ščto móžu
ja sa ja to? Sa mnje hišćeje žana tajta hnadna hobjina
pšćišćela njeje, mi hišćeje Wóh njeje daš namatač.“
Chžešć Woja wobštorčje? Wón njeje jeno prašit: „Ža
budu namakany wón tych, kotřiz nje njeputaču“, wón je
tež to druhe słowo rěčal: „Wytajeje, dha namatače.“
Wytazym dušćam pšćindže Woja hnada napřěčewo, a
tamny kupz je tu jenu jara drohu parlu jeno teho dla
namatač, dolež wón dobre parole ptašće. Ščto ptašć
ty? Seinske tubla, šwětna wješela, cźelne lošćty, czejčej
a šwalbu pola cźlowjetow — ač, to nješy žane dobre
parole, to šy šlodžšny, kotřej šwēt hnowim šfuzobnikam
cźišta, a ščtož šy ja tajkimi tublami loji a šłodni, tón tu
jenu jara drohu parlu nje móže namatač, tón š žyła žaneju
woćow ja nju nima. Ale ščtož ma žadanje wo wylch-
šćich a lěpšćich tublach dužli móže je šwēt dawacej, ščtož
šo šhudy hřešćit cźuje a by rad wodačeje wól a mēr sa
šwoju dušću a prawdočej, kotřaj pšćed Wóhom ptačej, a
móz, po Wožich pućach šhodžičej, a bójštu mudroćej a
duchowone pšćnače a šwětno we wišćej cźemnoćach a
nadžiju wječneho žiwjenja — š krotka, ščtož dobre parole
pyta, tón pšćes Wožu hnadu tež hžjom tu jenu jara drohu
parlu namata, w kotřej šy wšćed druhe bobu wopřijate,
swojeho Knjesa a Šbóžnika Jejom Křyštja. Wepřaništa
Marja a Mikodemuš, mudri š ranja, tomornik š Murisjeje,
hejtman Korneliuj, našej Luther, a ščtož móže je wu-
pomjenowacej, wšćitne te žadoćšnje dušće a ptače wutroby
hač na džepšćiči džej, kiž šy dobre parole ptače a šy
tu jenu drohu parlu namatač! A tež ty, o dušćam, nje-
pšćindžešć přejdy š polnemu mēreje a wotpoćžinjei, doniž
jeho nimašć a na nim nje wišćajšć a žylej wutrobu. Wón
je ta draha parla. Wón je sawěšće ptańja hódny, a
šwětna ptańje njeje pobarmo; pšćetoz wón šlubi: „Wdžj
nje š žylej šwojej wutrobu ptačeje, dha čhu šo wam
dacš namatač.“ — Kat krašnje šamōženje našej Žesuf
sa naš je! Š hnady jo namatamy.

2. Wšćitko mamy sa njo pušćećičej. Tón cźlo-
wješ w pšćirunanju šfhowa šwój namakany ščaj a wo-
tenđže š wješćećičej a pšćedna wšćitko, ščtož mēješće, a
šupi šebi tošame polo. Najprjedy šfhowa wón tón ščaj;
pšćetoz njemuđrije by wón cźinił, hdy by jón wotkřyty
ležo wotkřaj abo hdy by druhim wo tym rěčal. Lošto
dojč by druhi jemu jón kradnył abo wurěčal. Wój
šćetčejžano, hdyž je šo Wóh tebi šewil, dha njerěčej kōž-
demu na mēšće wo tym, ale rozpomni wšćitko šam pšči
šebi, runje kaž Pawoł po swojim wobroćenju najprjedy
do cźišćiny džěšće a potom hašle, hdyž bēšće prawje
špōnal, ščto na Křyštju ma, šjawnje wustupi je šwojim
šwědećenjom: Ža wēm, komu ja wēril šym; ja wērju,
teho dla rěču ja. Potom pak džěčtaj wobaj cźlowjetaj,

tón, kiž bēšće tón ščaj, a tón, kiž bēšće tu parlu na-
matat, a pšćedabčtaj wšćitko, ščtož mēješćaj, šo byšćtaj
tón ščaj, tu parlu doštal. A ty, mój šćetčejžano, šy
ty tež tak cźiniš? Ach, nēšćto pušćećičej njeješćelno
kraletstwa dla, k temu šnaž by ty hišćeje hotowy był,
ale wšćitko — to šda šo tebi pšćewjele žadane. „Ale
kōždy mjes wam“, praji tón Knjes, „kiž šo njewotřetnje
šwōstfemu, ščtož ma, njemōže mój wučžobit buč.“
Spōmni na Žesufowuž wučžobnikow! Šćiman Bēr a
Šandrij, Žan a Žakub wopušćećiču wšćitko a džěču sa
Křyštjom. Hdy bychu woni ja to mēli, šo maja wšćtačej
pšči šwojich lōžach a šyćach, pšči nanje a macžeri,
woni njebychu šo nišdy japošćitošćo šćiniłi. Tamny šobaty
młobženz, kiž šwój mamon lubowaješće, bu tež wot teho
Knjesa potowlanj, ale wón wotenđže šrudny, dolež nje-
chaješće ja tón ščaj w roli swoje žyle šamōženje pušćećičej.
Wly teho Šbóžnika hišćeje nimamy, tak dolho hačej šy
šewile tubla našej ščaj. Š wještja pał mamny hišćeje
wjažy pušćećičej, šo byšćny Žesufša dobyli: šwoju šamo-
wolu, šwoje šćitčonne nabžje, šwoje njedušćne pšćir-
uwaćenja a poštłenja, šwoje lubowany hřeč. Pawoł, kiž
mōžešće šo wišćej wošebnoćejow šwalicšć, kotřajšć šo
tehdy nēšćtožšitil mjes Šfraelšćim š dobrym prawom šwa-
lešće, je tež lo wšćitko sa nicźo džerčal a jo kaž njerjad
šacžšnyšć, šo by Křyštjuša dobył. Ščto cźinja lōžnyj
na morju, hdyž je jich lōž by wulkej nuly a woda hžjom
wšćito we lōžji šćej? Woni šmetaja wšće czejše wēžy,
runje byču to jara drohotne tubla byle, š lōžde do morja,
šo by lōžšča byla a šo njepōwřila. Wječajšć tež ty na
šwojej wješće do wječneho pšćišćawa wšćo, ščtož mošćo
cže ponōričej do šćazenja a do šatamanšćtwa, wot šo cžiš-
nyčej, šo by šebi jeno šwoju dušću wuškowal? Wječajšć
š Pawołom prašej: „Ža šym wšćitko ja ščtodu džerčal,
šo byč Křyštjuša dobył?“ Ščtož š nim dobyđžejšć,
pšćetřejšć daloko wšćitko, ščtož mašć je šob dla pušćećičej.
Š nim dobyđžejšć njeješte kraletstwo. Šo kat krašnje šamo-
ženje našej Žesuf sa naš je! — Duž, Knježe, mój Wožo,
nječ wšćitko to šwětna sa njerjad ja mam; to jene je
rušne, to Žesuf je šam. Šamjei.

K. w. P.

Lubosć k Žesufej.

Žesu, dušće horža lōžosćej.
Ty wšćej, šo cje lubo mam;
Woži mēr a šbōžny radosćej,
Wam-li teje, šacžumaw.
Sa šym twój, a ty šy mój;
Wěčnje, Žesu, šwojej šmój!

Dwoja mišosćej je mje šnata,
Přejdy hač šwēt wosladačej;
Ža mje na šwój šlin je wšćata,
Šdyž cže hišćeje nješćajšćej.
Sa šym twój, a ty šy mój;
Wěčnje, Žesu, šwojej šmój!

Žako džěčo šy mje wozžil,
Žandžel twój mje šćašćej;
Wěrnosćej šy ty do mnje pšćožil,
Tmój Duč da mi špōnače.
Sa šym twój, a ty šy mój;
Wěčnje, Žesu, šwojej šmój!

Alč, fak hi mjie wobarnowal
W krašnych lětach mlodošće,
So hym hwoju wěru škowal,
Wostal w Božim kralesťwie!
Za hym twój, a ty hi mój;
Wěčnje, Jesu, hwojej hmoj!

Ty mjie pytaš, hdyž ja břudžu,
S padow mjie saš pošeběhaš;
S troštom křowataš, hdyž so rubžu,
Wustawam, mi hyniošć daš.
Za hym twój, a ty hi mój;
Wěčnje, Jesu, hwojej hmoj!

Njedch hym žyw, njedch ja mřěju,
Tebi so ja poručam;
Křóžby čoh cje w dušhi směju,
Twoje ramy wokoščam.
Za hym twój, a ty hi mój;
Wěčnje, Jesu, hwojej hmoj!

Hdyž mi widženje so minje,
Wjazy rěčecž njemóžu,
Čžeťo křabuje, wšcha móž hinje,
Dha njedch hřišće hdyščuju:
Za hym twój, a ty hi mój;
Wěčnje, Jesu, hwojej hmoj!

K. A. Fiedler.

Droha parla.

(D. Widenbahŕn.)

Njebiešte kralesťwo je podobne luzkej, tiz dobre
parce pytašce. W jako wonu jenu jara drohu parlu
namala, džešće wona a pšcheda wušito, šajot
mješće, a fupi wšamom. Mat. 13, 45, 46.

„Za nicžo rjenišće a krašnišće njestaju“, džešće jara šdže-
kana knjeni k jenemu duchownemu, „džiti wobrašć a pšchiru-
nanja Sedom Křystla. W nič je tajta břišća počinja a s dobom
tajta čłowiska wěrnosć, so ani wosomla w dwělu nježijny, šcho
čyjšće nacy knjes s tym prajće. Šaj, ja njemóžu přecž, so
s jeho wobrašć a pšchirnanjom jeho wjele jašnišće rošymju,
džiti s jeho drabich rěčow, runjež porěbdo tajtu namafam, kotruž
njeby wobrašne pšchedatajenje wobnježito. Mjes wobrašam,
kotřez Jesuž s pojamnjenjenju njebiešćeho kralesťwa natožowasće,
je so mi wošpěje tón wo „drohej parli“ tak wulzy špodobal, so
pšhi křowje „njebiešte kralesťwo“ pšchžo jeno na tu „drohu parlu“
wšyłu a wo hšito pracham, hač hym ju wopraběže tež namafam.
Wrošču, knjes duchowny, šbžešće wo m tyw hym hmoj nařab! Čžežo
dla rana ho njebiešte kralesťwo drohej parli?“

Duchowny šnapšćezni: „Za nocydu Wam najpředy hwoju
wutrobno radosć nad tym šamječecž, so Wž, tiz ho drubdy
s drohimi parlemi deběće, tež tam nu drohu parlu, kotřezž hřišćej
ženje njewobšednje, jako hwoju najrjenišću parlu nošyće. Njedch
twjele parle hřišćej Wam junu tón pučž wosjajni, na kotřymž
Wšacha njemjertna dušča, wot čžěnnosć swojastwo so wuššob-
džaga, do njebiešćeho kralesťwa pšidže.

Čłowjetožo řešetu nřiwata do mřsťkeje hřubiny deje,
hžež wón s hřobčej ruku wot sobjoteje šlach štoprawy žama.
Za jena droha parla wotpočnje tež w čžichej hřubiny, we hřiwatej
hřubiny nacheje wutrob, šawozjenjena do naščeho žyšeho hřečja
a žiwjenja. Ženo so nam ju ničoh njewutrochnje, je našča naj-

* D. Widenbahŕn bč we hwojom čžbu žywnišći a špawšći radžickej w W-
džišnje a wulki pšedecž hřesťeho tuba.

wjetšcha starosć. Čłowjetožo wšycha so s orientališćimi parle-
mi, dolež so w nič jašny, čžity hřišćej hřobli. Za jena droha
parla tež s orientališćim hřuščka a je wot řěznja šřabženja k nam
pšchřičta, je hřiwateho ranišćeho kraja, wot podobni Wolišowjeje
řowc, wot brjoša gallickešeho řešara. Žam bč žyw a wumrje
tón, tiz je nam tu jenu drohu parlu s wěčneho ranišćeho kraja,
do kotřehož so šašo wroćiti, pšchrijek. Žejny jašny, čžity hřišćej
hřišćejše so nad hřowami a mřiemmi, pšches nozy bluda a hřečja
a hřiwelšće so šašo we wěřazny wutrobach.

Pšchewuž pšcheda wšcho, so by tu jenu drohu parlu
kupik. Alč, fak mnošim čłowjetam je tale parla sa drube, wo-
pacžne, hřubnje parle na pšcheda! — Šak řeta pak tale parla? —
Našće hřišćejšianstwo to je, našće džešće wotrowenje na Woha,
kotruž naš wšchěd na hwojej wotřnje wutrobje nošy, kotruž naš
pšches nōž hōria k jašnemu ranju žiwjenja wjebže. Našča lubosć
to je k Šbōžnikkej čłowjetow, řewješ Křystlaškej, kotruž je so
nam pučž k Wōžtu, wěčžna wěrnosć, wopraběšite žiwjenje řžiniš,
kotruž naš pšches swojř bratrowšćeje a šotrowšćeje lubosćje je wšch-
mi čłowjetami na jeni do wulke hřowby šjebnožca. Našča na-
džija to je na nježmjetne žiwjenje, na džeň prawdošće, na šašo-
widženje naščich lubyč.

Zo je jena droha parla, kotruž so je žanyh škotom semje
wulupicž njehobži a kotruž my tola hřito dolež hwojich mathy
čžerpjenjom a bolosćow dla šhujemju.

Čłowjetožo našča drje nekotru parlu jako šchit pšched řym
a wobčezžmōščemi; tule jenu drohu parlu dypřeli woni pšchžo
na hwojej wutrobje nošyč. Ze w nje njeměť a wchōrima —
řkožće jeno tu parlu na njtu, ta nōžne njewjebra wozčžeti a
mōbremu njebu šašo šestřabžecž da. W hdyž junu wumrječće
a řenišć džeň je hwojej řěnnosćej jašnosćju so pšched wawšimaj
wōžomaj do čžěnnosćje so pšchewobroči, dha směčće w tiz jenej
drohej parli štotu hřiwědu, kotruž do wěčneho ranišćeho kraja
wofajuje, do naščich wšchřich wōtčžiny.

F.

Dha wšchak wostanu ja pšchezo pšhi tebi.

„Čžež, knjes duchowny, hřikom řešchak, šcho je so Wazry
řtako?“

„Wě, šcho dha?“

„Rožu je hēbi štamala, hdyž čyjšće na dwōnišćyžo. Na
štabdim řhobže je so wobšymřta a je so řhobže dele padka a
něko tam w šadnej hašy pola hwojeje řotry leži a žakosća.“

„Dha čžu na mēžce k nej,“ duchowny na to řejny,
kotremaž bēčje jeho řušbōžžna tutu porwecž pšches pōt pšhi-
wōtala.

Šnydom ho tež duchowny na pučž poda. Šak bč jemu tola
wobšeje Mařki řel! Hřikom řeta došho ju šnarišće, bēčje ju
konfirmirawal a jej w mēžce řešyž wobšarac. Mařka njebēčje
hwojemu duchownemu tež nicžo hač žama wjebše čžinija. Šejne
knještwo hēbi ju tež wōželšće a jej šladanje hwojich mathy hžežji
žyle řamej do ruti pōžoji. Duž domacž jena řotra, tiz mēžceje
wjehneho řowarja ja muža, na šaworenje pšuzow řačhnyje šřori.
Mařka bēčje hwoje knještwo wo bowolnosć pšrořta, so by ju
na něšto čžaka s řotnje pušćyčžo, a wōthladanju w jejnej řo-
wōšći. Wad so jej to dowoli. Dolež žu wona na wōthladanje
hřowdy wušlejšće, so řhora bōřny šašo řhraba a ša dnē njebželi
hřikom wōželšće Mařka hwoje šmadji hēbi w hřowabu šwajacž, so
by so šašo do mēša na řešyžu wroćžita. Duž w pořlednjej ho-
džinje so to njebžože řa.

Wšidu a jara hřubnju ju duchowny na jejnym ložu namafa.
Wōžji bēčječej řotnje řyššow a wōhoša Mařka bč njebje njefo-
žowna a bjeje wšcheho troščta. Džiw wšchak to žabny njebēčje.

Rękat bęszce jara f hrowu wil a męnit, fo je noha na jara hubje-
nym męstinie słamana a fo teho dla Marka hano czał kłmjenja
nęszto wobkłhowa. „To pał“, męnięszce Marka, hdyż duchownemu
hwoje njeboże powjebatech, bęszce f molom to najhórsze njeje.“
— „Sęcho bęa?“ fo duchowny prašęszce. Kłhwa najprjedy
taf prawje f ręču won nješatech. Potom pał fo wuřna: „Ach,
knięze, hdyż wo wčera na pućz pobach, bęszce prjedy wo hwojim
mořhju do biblisko pućznia posłobach a tam cęztał jało hrónczko
na tón dzeń to słowo: „Wón njebudze fo twojimaj nohomaj dacz
podkumęć, a tón, křz cęz swaruzje, njeřpi (Ps. 121, 3). Kał fo
tola tuteho słowa swjętelich a kał wjeřke mje wone cęinjeřce! a
nětko — Dale wona njemóžęszce. Sęuřly jej do wočzow stupicu
a jej hčóř sařacęszcu. Też duchowny bęszce wčóřn hnuť. Tola
wón hwoju bibliju řnajeřce a duż poćza: „Marka, nětko durbí
pola tebe řekacę: Dwa wčřaf wofianu ja pšęzwo pšęi tebi, pšę-
to ty dęzęřę mje ja moju pramu ruku. Šacę mi cunje cęřto a
duřęsa řanutticę, bęa wčřaf řy ty, Wořo, tóřdu cęř mój wutrobny
trořęř a mój bęł.“

Tute słowa to hwoje cęinjacę. Marka fo do Wožeje dęim-
neje woby poba a řęčęřplnwa wořa, hać bę řařo wo dołęe řhorosęi
řtrowa a móžęszce řařo na hwoju řlęřbu cęřnajeć.

Śwėrnosć.

Pohaniřki kral da ras pobożnego bęřpowa pšęd bęje pšę-
wjeřć a řebi řabacę, fo by hwoju wėru řapřć a pšęřobam
woprował. Bęřaf pał wotmolwi: „Mój knięze a kralo, to ja
njęzćinju.“

Duż bo kral hńwony a rjety: „„Njewęřć, to twoje řwjenje
w mojej ruřy řłej a fo mam męć, tebe řtónzowacę? Za řtejbam
jeno řinucę a ř tobu je řo řtalo.““

„To derje wėm“, bęřpof wotmolwi, „ale dowoł mi prjedy, fo
cęi pšęřinmanje powjebam, a na tebe prařęńenje řtaju, fo by na
nje wotmolwił. Męřł řebi, fo by ředny f twojich najřwėrnęřćich
řkřzobnikow do mozy twojich njepřęćęřelow pańny a cęi bęřdu
jeho nětko f njęřwėrnęřći pšęćęřńwo tebi wabił, fo by na tebi
pšęřeradnił był. Šdyż pał twój řkřzobnik wo hwoje řwėrnęřći
wofřinaj wofřa, wlařdu jeho cęi njepřęćęřęřo, wuřłęćęřdu řjeho
wřęřu jeho draštu a wuřnawřa jeho f hanjenjom prjeć. Praj,
mój kralo, njebudze tał, fo ty, hdyż wón tařki f tebi pšęřńdę, fo
ty jemu wot řwėrnęřće najřłęćęřę drašty dařę a jemu jeho řanbu
f cęřęřę řapřacęřę?“

Duż bęszce kral: „„Naj wčřaf, ale řęřto f tym tudy cęřęřć
a bęe je řo tařke něřęřto řtalo?““ Duż bęřpof wotmolwi: „„Řłaj,
ty móžęř mje też moju řadobnu draštu řłej. Ale ja mam
knjeřa, křz mje nowu draštu wobłęzje. Durbęja ja řo teho dla
bojęć a moju řwėrnęřćę řamacę?““

Duż pohaniřki kral wotmolwi: „„Dęř, ty řy wobyńadęřny!““

Do wuřkosćę řahnaty.

Ředny rořnofřowal biblijow je hwojich pobeřńdęřow tole
powjebacę:

Za ras w jenej řorćmje wjęřnemu řowarje, křz tam runje
bęszce, bibliju pšęřebacę. Duż tařki prawy řařrany řozřadomęřtwa
ř temu pšęřńdę a řowarja hanić pōcę, fo je řebi bibliju řupł.
Za jemu rēćęřć dach a řebi myřłoř, fo mi řiřom řam do pařłi
polęje. A tał też bę. Šdyż wón pšęřęo hōřje a hōřje hanićęřę,
řatrowačę a řrowje rēćęřę, řo jeho woprašacę: „„Węřęszce
Wę też woja?““ S tym bęř na prawy błęćř trjećęřł, pšęřętož

tutón muž bęszce hōřdy na hwoju něřduřę wōjeřřtu řłęřtu. Duż
řo jeho dale prařęřacę, hać je też pola Šebana řobu wojořał.
Nęřtko wo bęřęszce bōle naduwajęce a řetōńnje pšęři tym řatrowajęce;
wón bęszce tam řobu bęł. „Teřdu drje je řam — řo dale
wobřowonjowacę — „wutroba řukotata, hdyż řęze wšęřł, fo Wařki
towařęřojo f prawjaj a f řęřwaj padacę?“ Njiz?“ Wón njęszęszce.
Za pał dale rēćęřć: „Teřdu drje řęze řo też Wę mobilł?“ Ra to
wón řařo njęszęszce; pšęřętož wón njęřařęřę řaj ani ně prařęć.
Duż ja do njeřęo dale rēćęřć: „Wuby pšęřęřęlo, bęřęze tola praw-
bę cęřęć a prařęć, kał je było. Njewėřno, wę řta; wón te bęřdu
mobilł?“ Žane wotmolwjenje njepřęřńdę f jeho rje; wón, křz
prjedy cęinjeřce, taž by řęřto wē řęřto był, woćřł f řemi wotbrożi
a njęszęszce. Nęřtko ja f njemu pšęřęde węřęřmi řořęřmi prařacę:
„„Šłajęze, teřdu bęszce řuby Wōř dořny dořę, řo řęze řo na njeho
dopomanił a řo f njemu wořali a wón je Wař też wuřęřęřaf;
pšęřętož Wę móžęřęszce nětko też tam wofřacę njęř padnjenjemi
řęzęć. A nětko hanićę Wōřa a jeho řwajate řmow! Řanbomacę
řo durbęřł! Še to tón dęřaf řa to, fo je řam Wōř f wōřny
cęřtem řo wrōćęřć dał?“ Tón muř wōřłęřny, wřa řwōř řobuł
a řłwotacęř, fo je řřny pšęřńdęřę. řorćřmōř pał mi ruku řł-
ęszęszce a bęszce: „„Dęřaf budž Wōřu, fo řęze temu ras doprařiti;
tón je mje řuřto dołęć je hwojei łōřę řubu řnęwał. Řabřęřńomnje
nětko do řo pōńdę.““

Wėra.

Ras něřařki mudracęř f duchownemu Moody pšęřńdę a poćza:
„Ra wuřęřa, řotruż Wę pšęřubęszce, je řama řtupocęř. Wėra
njemōže řenje řama řłowřłki pućz pšęřemėnić. Za praju, fo je to
řtupocęř.“

Moody wotmolwi: „„Sa dwė njęřęřńjine řęzu wam dopořa-
řacę, fo mam prawje. Ženo řęzmoj řebi najprjedy prawje řwjmęć.
Wę wo tařkim prařęće, fo řo řadny cęřłwjeř wot węřę wobřęć
dacę njemōže, a fo wėra na jeho cęinjenju a wofřinajęnu řenje
nićo pšęřemėnić njemōže. Njewėřno, tałle wę mēnićę?“

„„Řaj?“ tammj wotmolwi, „to je moje mēńjenje.“

„„Tał bęa.““ Moody rēćęřęszce, „pomyřłęszce řebi, by-łi nětkole
muř pšęřńdęř, fo hwoju řłowu f durbjemi dō řřny řnyřęł a namaj
pšęřńdęř, to tótón dom w řłomjenjacę řłej. Wę bęřęszce tola
wēřęszce tutemu muřęj wėřłł a teho dla na mēřęszce řpyřali, f durbjemi
abo f wōřłom f domu cęřęńęć.“

„„Węřo“, mudracęř pšęřida, „na tařleke něřęřto wčřaf řebi
njebęřę myřłł.“

„„To ja wjebęřacę.““ Moody wobřamřny.

Mudracęř bęszce pšęřęřwėdęřęny a řahojęny. Řaj, wėra je
řalokř węřęřo, řęřtož cęinjmę, taž w řłowřinjm tał też w řřwřęřřny
řwjenju. Tał je pšęřęo byto a tařke to też dale wofřanje.

Węřelake f blřřka a f daloka.

— Řnjes řaral Matel w řućřinje, řotruż je řobuřel řhorow-
waty, řo na wotpocęřńt poba a ma řo řęřobda řařłę męřto
w řućřinje f nowa wobřadęřć. Kollatřřřtwo je w řukomaj řnjeřa
řrabje w řuřju.

Š Drařđjan. Řłaj řyle řřł řta Šęřebow bę řo 3. njęđę, p. ř.
řr. w řłęřńęnej řřwřł řęřęřo. Šęřęř pał řt bę, wēřęszce wōř-
řarowal njeje, fo bę pšęřńdęřł, ale je wōřate řłowřowanje f najęřęje
řęřłęřę Wožeje řkřzřby řobu domoj wřaf. Šprowjebnję bęszce 116.
Wōř řłowřny dale Šęřebow w řuřęje a w domřńje!

Sy-li spěwat,
Plinje džětat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zjadny je.

Za staw sprónny
Napoř móny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Cerašwod da.

Nječ ty spěwaš,
Swěrnyje džěta;
Wšědna dny;
Džěš pak awjaty,
Duši daty,
Wotpoěti ty.

Z njebjes mana
Nječ či křmana
Ziwnosć je;
Žiwa woda,
Kři Bóh poda,
Wokřěw će!

F.

Sserbske njeđzelske kopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjez knihicřišćećeni w Budyšćinje a je tam ša šchwórtlětnu pschěpłatu 40 pj. dostać.

6. njeđzela po šwjatej Trojicy.

2. Tim. 3, 15—17.

„W domje mudreho je lubosny šchaz“, praji předar Salomon (21, 20). Šnajěš jón, luby ćitarjo? „Ja wěm šchaz jara wyškoti, wón šloty je a krašny a wutrobu mi šwjěhel, haj na šwěće nje! žadny šchaz tak jašny“, spěwa jedny našich duchownych šćerlišchow. A mać přuneho lutheršeho mišionara, Ziegenbalkowa mać, šawola na šwojim šmjerntnym tožu šwoje džěći i šebi a džěše: „Lube džěći, wulki šchaz wam po šebi šawostaju. Pytaješ jón šwěru! Wšědnje šym jón je šwojimi šylšami maćjala.“ A nětko wěšć, šajti šchaz ja mēnju. Tón šchaz — „to šłowo Bože je, totrež Bóh šćuěš šom pło-đži; to do njebeš naš powjeđe ja potaže, tak w žiwjenju šo šchóžji“ (šćerl. 178, 1. 2.).

Biblija je tón šchaz. Ale je nam to wona tež wopravdže? Je wona to tebi?

Biblija je najbóle rošćěrjena kniha na šwěće. 235 milionow šwjatych wjřmow je šo w šanženyw lěštotk rošćěbalo mjes 166 mil. ewangelskich šćěšćijanow. 235 000 000, šajta šobřka lěžba! A tola — biblija njeje pola naš w tej čžeći, totrež jej šłuška. Biblija wobšladnje šo š wjěšča jeno jato kniha ša ščulu. Šdžž je najšarsče džěčo w domje ščulu wtkhodžito, doštanje druge šwe bibliju a tak dale, hać najmóđiče je ščule šćupi a potom i ćjantku a š drugimi ščullškimi knihemi šromadže tež bibliju šobu na šol položi. Wona je wu-

šłuška. Pola wulkeho džěla našeho luda biblija ničjo druge njeje, hać kniha ša ščulu, ale žana kniha ša žiwjenje, žana kniha ša šwojón, ša dom a lud.

To ma šo wulky wobšarowadž. Biblija je wšchāt tola tralowa mješe wšchittimi knihemi, kiž ma we šwojej šnadnej drašče nješmērne potkady ššowane; wona je najwješča dobroćělka ćšłowjetow, tak ščara šžjom a tola wěćznje nowa a wěćznu mlodošć podawajo wšchittim, kiž i njei wšchědnje wobšhadžuja; ta žitna kniha ša žyle ćšłowještwo, totrež ma ššleba došć ša wšchitte po šwojej šbóžnosći žadošćiwje dušče; to jenićke ščrowe šelo a lěčarštwo ša ščory šiwě — haj, to je, to čže nam biblija być, a tola nješbu žane kniha w našich dnjach bóle šazpite, hać biblija, a mjes tym, šo našch lud na knižomne šwětně kniha, wšima a šopjena i šromadami pada ščž mudi na ščojiti, i ščolorow wobšpřanu papjeru, lěži wona šabta a šapróšćena w ščžiku. Njeje šba na čžaju, šo šebi wot ščwošeweho šapóšćotola šašo prawje wóšije wšchitowadž dany; Ty šćěšćijanški ludo, mēj w čžeći šwoju bibliju!?

Wēj w čžešći šwoju bibliju!

Wopomni 1. čžeje šłowo je;

2. i čžemu je wšžitna;

3. šomu šo jeje žobnowanje dostawa.

1. Bibliju maćš we šwojim domje. Derje tebi! Ščudny to dom, hóděš ani biblija njeje. Ale wěšć tež, ščto i njeje we šwojim domje šopšobnješć? Wšini ju dele i knižerža a wotewě ju. Čžitaj tu, čžitaj tam, čžitaj,

hdźeż chęć — wśch, śchtó tu s tobn rězi, czeji błoś tebi tu napřechęzimo kinczi na wśchęd stronach? „Wśchtó w pismie je pśchēs Boże nabunjenje date,“ praji našch tekst. „A śchtóž tu Pawoł wobhwēdca, temu pichpřibložuje Pětr: „Eži hwojceji Boži ludžo sru rězezi, nanuczeni wot hwoja- teho Duča.“ To płaczi niž mjenje tež wo pismje no- weho testamenta. Zelnjowu wucęzownizy mejadu prajene: „Wny njejeće, kiz rězeće, ale waišeho Wótza Duč je, kiz pśchēs waš rězi,“ a wobhwēdca nam: „Wny njejsmy jo leksny bapucizkami śchl, my śmy jo wot tego Knjeja dostali.“ Wychędaje wśchticki profetow pał a japośchtolow śteji tón, kotryž jačo Boži jenički narobżeny Śsyn nam wo swojeji wucęzje wobhwēdca: „Ja njejsym ham wo febi rěczal, ale tón Wótz, kiz je mje pōšlal, tón je mi pichpřibložny dał, śchtóž ja czinić a rězeć mam; teho dia, śchtóž ja rězi, to rězi ja, to rězi ja, to rězi je powjebźil“ (Jan. 12, 49. 50). Potajkim Bože słowo jow, Bože słowo tam; stary testament Bože słowo a runje tak tež nowy testament. Knjes krańcizę ham nam to nanaj- wěszęscho wobhwēdca. — Čjeho śtrobła sō potajkim czi, kiz w našchich dnjach wudawaja, jo je biblia kniha polnych słubow a boćnicizow, kiz chędza s ni wucęzownizy, ale řudnizy biblije być a se swojom tošomom haće wupřo- wać, śchtó ma płaczić a śchtó niž? Sa tobo wudawaja woni Knjeja Zelnja? Čzeleżnawa bojoće, forcuź śmy jemu winojezi, nam to sakaze prajęć. — So pał je biblia Bože słowo, njewopokaje nam to hižom jeine dżiwne řdzerjenje a wobacnowanje? Woni sru bibliju hđiziti, tajž žane druge knihi, ju pśchęsębali, hanili, na śchęšepowzach ipalili; ale to ma wona pśchēs je i tym, wo kotrymž wona hwēdzi, jo je toždy czaš jaso stanbta, hōžž bechu ju śchjizowali, a tak swoje bojke kempřindźenje wopola- ža. Biblia je wot Boha. — Werno wśchal je, czo- wjetojo ju ju pšali, ludžo wśchaleho pomolanu, krajoju, pastryjo, wōjřkowodzerjo, mešanižy, řudnizy, řekarjo, ryba- kojo, žlonizy. A w kajchich wśchlich czašach? Wōjřak, přeni řiřaczel, je 16 řow lēt do řkryřtusa žiny byl, a Jan, pořledni řiřaczel, je haće wokoło řeta 117 po řkryřtu wumřel. Sa 16 řow lēt je biblia řiřana. A w kajchich wśchlich krajach? Někotre knihi biblije sru w řwajatym kraju pšane, někotre w řgyptowskej, někotre w řřirifkej, někotre w řabilonskej, někotre w řmalej řřii, někotre w řřichifkej, někotre w řtalstej. A tola pšhi wśchkej tajkej wśchalekojeji pšarjow, czašow a krajoj je je jedn dach a jena myřl, kiz sru wo wśchticki jednottli- wch knihach wupraja, jena wucęba, kiz sru tu pchjowjeba, je jedn puć k řbōžnoczi, kiz sru nam tu pokaje. S čjeho tale pśchēsjenje? Ženo i teho, so je biblia wot Boha. — Ale najwěszęsčje hwēdzenje ja to maich tehdy, hđž to řhoniž wo swojeji wutrobje. Pšdetož tón Knjes praji: „Chze-li śchtó wolu czinić teho, kotryž mje pōšlal je, tón řhoni, hać je ta wucęba wot Boha, abo hać ja ham wo febi rězi.“ A śchtóž je to řhoni, tón žaneho řwon- łowneho wopotařma wjaż njetřeba, tón polozi ruču na swoju bibliju a rjeknje t žonie a dčęzom a domjazyž: Śawęsež, tón Knjes je na to tuzym meřeje; na řoźkej papjerz, w toždyž řwonje tuzych knihow Wōh ham i nami rězi. — Měj w czezi řiř wuju bibliju!

2. Wopomni, k cżemu w užitna. Dolež je řwajate pismo pśchēs Bože nabunjenje date, „može tořame cze rořwucizę k řbōžnoczi pśchēs wernu do řkryřtusa Zelnja.“ řdže sru na řylim řwęcze w tych wśchlich knihownjach, kiz

moja kusto wjele řtow tawřnt řwajřow, jene jeničke knihi, wo kotrychž wošlo sō tole prajęć! Tu wone řteja, wśchtite te wśchelle knihi, jene pšhi dřuhim, řtare a nowe, wucę a małe, a řtōž je w behu řetřotestow čłowiki dach wu- myřlił a cżlowiki tořom wuřbēdžil, to řteji w nič nam t wucęzje napřane, ale t řbōžnoczi nař žane njemōža rořwucizę; to cżini jeničjy biblia, jenož wona nam řkryř- řtuša pokaje a wobhwēdca nam, sō njeye w žanyž dřuhim řbōžnoczi, tež njeye žane druge njeno pod njeřom cżlo- wjeřam date, w kotrymž wošlo řbōžni być. Čdōžž řelnj w nastupanju řtareho testamenta řidam pšchidola: „Wob- řhonicę sru w pšimje; pšchetož wam sō řba, sō maćeje węcżne žiwjenje w nim, a to řame je, kiz wo mni hwēdęzi“, to płaczi hřchęze wjele bole wo nowym testamencie. A dolež tak žpte pismo wo nim hwēdęzi, kiz je nam wot Boha řejinjeny t mudořiczi, t prawdořiczi, t řhwęczenju a t wu- mōženju, je wone nam wužitne t wucęzenju: Wone nař wucęzi Boha řnac a řesom řkryřta ľubowac; t domje- dženju: wone pokaje nam našch řhęd a domjebę nař, sō bychmy hjes munožnika pod Božim řnędow wostali a řhubenji byti; t řwarjenzju: wone cżeri nař, kiz řmy po řwajim řtaryž cżlowjeju t dobremu řat řeni a t řlezu řat pōřhileni, do wśchędneję pokutu; a t poľęřpčjenju w prawdořiczi je wone nam wužitne: wone nam pokaje řkryřturowu prawdořic, sō bychmy ju febi pśchēs wernu pchjizpili a w dżakownej ľuboci pšob prawdořicę pšhi- njeřli. S jenyž řłowom, řwajate pismo chze nam t temu řluzic, „sō by Boži cżlowjeľ dořonjany byl, t wśchemu dobremu řtutu hotowy“. Dřybju czi tajřeho, „Božeho cżłowjeľa“ polajac? řladaj na Luthera! Wōhlej jeho, řat wōn žyrel wucęzić, řak wōn bibliju pšcheložuje, řak wōn řbđuje, wucęzi, duchowne řhęrluřke řpewa a na wśchō řtadło ředžuje; wōhlej jeho řľuboku pokutu, jeho wjezele řwera, kžo řtaturate domęrjenje na Boha, jeho dčęzaje řnyřhlenie; wōhlej jeho, řak sō mođli, řak sō řtara řa řwōj dom, řak dřuhich řtōchjate, řak cżižo cżetpi a řbōžnje mřje. A wśchemu temu je jemu biblia pomōba. O řawęsež, wona chze a može tež tebe t prawemu Bożemu cżłowjeleji řejinicz.

3. Ženo njefabudž, komu sō tajke řohnowanje dořtawa. „Dajęće temu řłowu řkryřtuřowemu bořacę mřes wami hđlicz wo wśchkej mudořiczi; rořwucęze a na- pominajęće sō řami ř pšalnam: a ř řhwalownymi a ř du- řhownymi řhęrluřčemi, ľubosnje řpewajo temu řknejej wo swojeji wutrobje.“ řak je węcżje bylo w tym domje, w kotrymž bęřche młody řimothej wotroř. Śwujaty řa- wōł dawa jemu jowle t hwēdzenje, sō wot maľořce řwajate pismo wē. řak ře řimothej t řajtemu řnajořimju řw. pšima pchjizřol? Žeho mać Ćunice a jeho wōwka Lois bęřčatej jeho hižom řahe w pšimje rořwucęzowalej, bęřčatej jo jemu ľube a dřohe řejiniczę a do jeho wotwre- neję wutrobje tamne řymjęřtaka bořabojęće wuřpewale, kiz potom řak wjeřele řeřhadowačmu a řrařne pšob njefechu. Wny řtariči, wōbeřie wo maćerje a wōwiti, řajti řwajny nadawł je wam jowle potajany! Wucęzje řwōje dčęzi hižom wot maľořce řw. pšimo a wōdžę je řak t temu bojřtme dčęziřpřęczęlej, kiz je praji: „Dajęće dčęczatlam te mni pchjizęć a njewořaracę jim, pšchetož řajchich je řtawęřno Bože.“ Čzařy wōla pchjizęć — řchtó wē, řak bōřly — hđžę jo řež pola nař, řak hižom w někōtrych dřuhich krajach, řabny řatechismuř a řana biblia wjaży w ľudowych řřulach njewucęzi. Řjekč dħa řchęřcijaniti

dom čim hvěrnijšo hwoju pšchjěškusnošč dopjelni. Nječy našy berški lub hebi hwoju staru škwalvu wobšowa, so Wože słowo lubuje. Džeržny, ščtož mamy, so by ničto njewsał našču trónu. Ty mody hyno, ty metoda džowta, ty mužo, ty žona, ty ščedžiwžo na čromje rowa, wostaj pšči tym, ščtož by namowlul a tebi je domerjene. Wostaj we hvěrnym pošluhanju a nutnym čitanju Wožeho słowa. Ty mody čłowječe, kiz hnano hiščeje ham hwoju bibliju nimaš, nalož hwoje přenje jaškuzene trojšči k temu, so by hebi bibliju kupi. Rědžy konfirměrowany školeščijan dyrbał hwoju bibliju ham mječ. N to niž jeno w ščinje a šhamorje, niž jeno we słowje a pomiatku, ale we wutrobje. A čžij po njej! Wšimo wojebžič je dobre a nuine; ale ščtož hwoježo Anjeła wona suaje a tola nječžini, tón budže dwobžy šchwifany. Wjeđž hwoje žiwjenje po bibliji, dža mašy ju prawje w čželoci, a Wože žohnowanje čje pčewodži pšes čžaj do ščžnjeje wječnoščje.

Hamjeti.

K. w P.

Troscht pšes rjany hón.

Na kupje Sumatra pšči Nisiste hu škweščžianste wokaby mjes pohanamj, wot mišjonarow š Barnena Jostarane. Mišjonar Melker wot tam tola pšafaje: W malej wježy Bea Rada maaty wobedžet budi, kiz ma jara pobožnu žonu. Wonaž staj škadu, ale pilnaj a meješataj bóža a hołcža: Ta hołcža, kotrež Mirjam rěčacu, pilnje do šcule škodžesje a derje wumješje. Duž šchori Mirjam na widliščžja. Wžom našajta močž widžesje, so njeje jana raba wjažy, ale so hołcža wumrije, a teho bla hwoježo mužo prašesje, so by ho š njej mobil a to džěčo Zeleuje poručil. Tón pak ho šarjetaj a džesje: „Šduž ja prošuju, so nječy ho Woža wola štanje, dža hebi Wóh po tu hołcžu pščišči, to ja wem; ja pak nječam, so wona wumrije, teho bla tež njebudu ho modlic.“ Duž ho močž mača polkajna a jačofesje, so by Wóh tu wobču wozču wot čžesjeje šchorosje wumodž a ju pak wustruwił abo t hebi wsał. Ta hołcža na to wumrije.

Mnjež będže močž nad tym jara ruidna, pščiščižje wona tola njeđželu te mšči a wopolota tež bewał, so njemorčofačje, ale ho Wóhu poručil. Naš w nožy ju šašo wulki štył nadpadny, so hroč njemodžesje, ale dyrbesje špacji pšafaje. Duž wona štanj, polkajny ho pšči toža a džesje: Luby wumožniko, wodaž mi tón brěč, so hyn pščežo tajta ruidna a bydž hwoje džěčo raba widžaja; budž mi hnadny a špacji woju bušču!

Na to ho šašo lehny, wušny a meješje tutón hón: Zej ho doaje, so na wyšofej horje bedžesje, kiz he wot njebešofje kwěta šrowpětelena. Wšyčje teje hory šwělitna lešesje a w njej šlesjesje trašny muž, kaž Zeleu. Tón rosdželi tu mštu a jejna Mirjam šupi š njeje bele, šudny to na jejny šlin a džesje: „Zuba matka, čeho bla dža šy pščežo tajta ruidna a wo mnje plačesčy? Wdy šny tu wščižny wješel a šbožowni, ja a Marjana a Carepta. (Zutej jejnej towačičžy będjet předy njeje wumješje.) Wdy šwawimy pščežo lubeho Woha. Wraj nanej, so ho ruidžy nječmė. Budžesje hvěrnj hačž do šmjerčeje, dža šubžemy na pošleđu wščižny w njebešofy w hromadžje.“

Na to wuščižny dža močž inaty hšb, tón wosačaje: Mirjamta wój! Na a jejna hołcža ho šašo miny. „Šdže džesč, moje džěčo?“ močž š móžnym hšofom wuwota a wotučil.

Jejny muž będže hžjom štanjenj, šlesjesje pšči wošnifčžu a hrešesje ho. Šwoweje žonine słowa šiščišawošy, prašesje ho: „Čšto dža čži je, so našču Mirjamku wosačy? Za je tola njeboha!“ Wšaha pošna wješla močž š toža šfocž a jemu tón rjany hón wupowjeđa. Wotom ho wodaž polkajnyščaj a ho Wóhu džakowajščaj, so je jeju lube džěčafčo k hebi do njebeš

wšał. Wot teho čžaba staj wodaž kručje trojščowanaj a nje-pšafataj wjažy.

Woža rěč.

Wobdarjenu mody čłowjek w Šchwyz, š njenom Geyjer, nječafče wjažy we hwojej domnije wosač. Šafo wuštožny tyščeški budžesje wosał wšduđom hwoj rjany hšb namaf, ale jeho do dalofosče čžerjesje; w Amerizy hebi myšlesje, wščo šbože namafče. W pošnej hwoobdže, wo nitoho ho nještarojo, ho wón hameho a hwojčy towačičžy narěčesč pozča, jo Wóh do žyla njeje. Wšeo něto tež w jeho džele wščo Wože žohnowanje pobračofowosče; tež wšelca druha wula ho pšchda, hačž he mody čłowjek šfocžnje tak daloto, jo wosačam, hwojemu žiwjenju ham tónž ščinicž. Tak raš wječor hamlufki a wopuščesny, po čšle a dušy wščom šrjeny pšči brojšy rěti Mišisippi šlesjesje, w kotrež žofmač čyšesje — tož menjesje — wječny wotpočšnił namafče. Šduž tak do hšudoteje, jašneje wody hšabesje, dža w žofmač na jene dobo wotblył rjaneje hwěšy wušlada, kiz pšes wštorhane mručžele będjesjelna bele hweščesje. Tuta hwěšba pał wšodoho čłowjeka, kiz he hžjom kaž šubjeny, š wosmej domjeđe. Wšesje takama tola tež pščelnicža, kiz jemu štrojenje wot Woha pščinjesje, do kotrež, kaž hebi myšlesje, dohu wjažy njeměwšesje, na kotrež pał ho něto šašo dopomni. Tak będže Wóh ham pšes tule hwědu k njemu rěčal a jeho šafaku wštorbu namaf. Něto ho šafama š nožy šabwelowanj k njemu hwačaje.

Na šmžstowom čžškim będžanju drie pšči tym njepobračofowesče, tola luby Wóh ho ja to štarafče, so ho wobohemu čłowječej duchowna raba a pomoz dofa. Š wopredje wón hiščeje pšči hwojim tyščeškim džele wosał; šorjy pał bęču šamožni ludžo na tuteho pobožneho a šbože hwojeje dušje pščežo Geyjera kędžšitni a dachu jemu na duchownišču ščudowosče. Wpřžiščo ho wón do Němšesje pščešpšil, hšžez je najpřebu pšči položnym mořtu a šfocžnje njebaloto Šberfelda š wulkim žohnowanjom šfufowal.

Nječy teho bla ničto tež w najwječesjej nušy nadžiju nješpšesči.

Hłód po Božim słowje.

Wšelcane na to wopoluje, so je w naščim čžaju malo hšobu po Božim słowje; ale šdžesje: W katolškim italskim kraju pščeđ wjažy lětami Inšitkuz wulku italsku bibliju š wosačamj wuda. Biblija 10 ranfow abo 8 hewnow plačesje, 50,000 biblijow pał he bo čšičžefčo. Wo malej šhwil bęču wšče šrowpšebane. Wščižny šupowachu, wosačaji a škubži, wšebni a nižy, męščenjo a wšebni, tež męščinžy. Hačž do lěta 1888 męšaju tam bibliju ja žule kęzakč kniži. Duž wudawał šudom šašo nowy wudaw štanuje biblije wuda. Njeje to šwěšelcny hšb do Božim słowje?

Mještadžny ho šmjerče.

Wobožna žonka będže hžjom dšesči čžaj šhora. Zejna šchoroč będže tajta, so po čłowimk menjenju žaneje nadžije na wotšfowenje njeb, wjele bóle jejna móž bóle a bóle hnišesje. Zola pał tuta žonka teho šnajesje, kiz będže šmjerčzi móž wsał, a jejne myšle wšelcane dny będžesčo we wječnoščy hačž w čžaj wšči wščišhwaču. Pšči wščim tym pał meješje tola wulku šofesč pščeđ šmjerču. „O hdy bydž hžjom pola šchwistka byla!“ wšči by hšilo šdušnyla. Wšele bolosče jej to čžinjesje, jo ho, hšdž tola pščeđ hamej šmjerču šlesjesje, na šmjerč wšelčes njemodžesje, ščtož pał jato škweščžianta dyrbajta, kiz wě, so je šmjerč ja wěražeho dobyče. Zole tež raš hwojemu duchownemu,

kij ju w chorosci wopytaeć pichidze, prajejsze. Duchowny hebi tu wěz trochu pšchemyńsi; potom pał, faż by wo zyle nęćim drugim rječezć chył, takle počła: „Njewěno, wašy syn Robert borsy do Ameriki pojědze? — „Haj,“ thora wotmolwi, „Ja tji njebeše.“ — „Dha ma“, ho duchowny dale prajejsze, „tola wěčeje pućo- wariši pjenes bježom to saju?“ — „Mě,“ tamna rjelau, „mężemu dha też bježat?“ — „Ale,“ duchowny dale rječyje, „dha mjeje tola to njoni prawje wulku itarobje? — „Na ža wošpaneje,“ žonka njeapachjeziwi, „wón wě, so jón džen do swojeho wotpućo- wania wěčeje dostanie; pichdoteż te pjenjeń bježom na banzy leža.“ — „Duž duchowny džečyje,“ Gjemu dha něto bježom wješele na wumrjećeje trjebacze, hdyž bječjeze tak daloto njeječze? We swojim czału wam jo Woža hnada wěčeje wobradži.“ — Žonka bu smęcowna a hdyž bė jejna hobžina pšchijela, je też wona přewazć mohl’a: Za hebi žadam prječć czałnyeć a pšči Skrytluhu bjez.

Zať Wbž też nam w prawim czału nišu mōz dawo, jo ho ničežo prjeđy bojeć njetrjebam. Skrytluh je też halte w Getse- femane počał štijlnowy być, hdyž hebi na czełti džen a Wolgatha myšlele, a potom je jato prawy rječez bjez morfotanja cšerpił; našdy Lutherzy, t kamjeć; sojuźbuju wōzōjō jo ho też pšchēd ħmjerčzu boješi, a hu potom tola smužiče swoju ščiju wōtrej keferje pobali. Duž njeubdž štijlny, wdyž ho pšchēd ħmjerčzu strachnjele; thobž jeno, faż ho wērazemu kolezi, dha cž ħmjerčz też wješele pšchinješe, so ħmēčy te Skrytluhe czałnyeć.

Sserbska rěč.

W naštim czału zas pšes fazi: džeć. Na njej bė naj- rjeniča trawa a w njej wšo potne najrjeničich kwētow. Potom džeć na polo; też njes žitom bė wlele kwētow, sčōnzajne stupich do sražobki. Tam kčejaju najrjeniče rōze, litije, njeapomnēzi a druge kwētš. A kōđa kwēta bēdže je sĳojimi ųopecjantka, barđami a se sĳojim wonjenjom woprawdžita kražnojēć ħama. Duž hebi na to myšlać, hdy bychu tule kwētš wojuy njerofke, faż wjele by nam š tym na sem potrachowako; haj, ani jeneje parowacć njechał. To ho wōsjał stanje, jo pšchēs wurobowanju lechow a pšchēs ųołojenje polow ho tu a tam tajta kwēta žyle š trajo, haj se semje šħubi. To wał je potom tola jata se šħodub; hōcć runje je to jeno kwēta.

Mž ať mamy ħišeje wjele drōžiče kubta wot Woža na sem, kiz ħr bobužel też drudby te semje pošħubia. Wħyħtu hebi na cšlowjtu rēč. Sšwoju rēč hebi žabnu lub ħam wumħyħti njeje; tu ħamu je jemu Wbž dał. A kaji kraħny dar to je! Za ħane cž ħwōwa dawa, so mōželch do nich swoju sħodobu a swoje wješele, swoje žabanje a swoje warowanje a wšchē swoje myħle rōložić. A kaje bohastfwo leži tola to cšlowjte rēči! A kaji raħny twar je wona! Šponinaj jeno na swoju herbstu rēč a pšchemyħ hebi jeine bohastfwo na kłowac a na pšchemjenjenju žonow! A tola hu nēlotre rēče žule se semje šħubie, faż egiprowka, indiska a druge, a wučjeni něto w itarych liščinach a na famjenjach napışane powostaniki tutech rēčow pštaju a je w ħromadub stajajo, jo bychu tał š najmjēnicha bječje wšchō wuħowali. Maħca rjana herbst a rēč ho bječjeze rēči. Ale bohuzel wħyħdžom š njeđ do sady bječ pōczanje. W štulač ho dōweć nje- wuknje a we wšchelōch bomach hu štaryši tał ħlapi, so ju je sĳojimi džećimi wjazuy njerēča. Sdyž prał w žanym domje štaryši ju š džećojim njerēča, ħaj, tam ju na štati štawli a rjany kwētka š forzejom wutorohnył. A bdyž jich wjele tałe cžini, dha dycři ho kraħna kwēta herbstje rēče š naščeje lubeje Luħizny sčōnzajne žule šħubieć. Wmy tu potom też ta rjenje byće, faż něto? Wychu našče Wože domy potom też bječjeze tał polne byće, faż něto?

Sdyž je w žanym kraju rjana kwēta počaka žadna być, dha ju ħlabaju, so by ho wōsmožit a tał wošta. O so bychu tola wšchitzy herbsty štaryši na to džečeli, jo by w jich domach a w jich wōzajnum kraju lubofna rōža herbstje rēče ho nješħubita!

Wšchelake s bliska a s daloka.

Š Moħaczij. Šabđenu wutoru, 9. julija, ħwēczelche knjes šarat Wiczas-Moħaczanski 25 letny jubilej swojeho štutowanja jalo duchowny. A tutej došojnje a ħmujajej ħwojatoćnošće bēdže ho naħladna kčebja jeho šajtojāńšich bratow, herbstich faż nēmščich, š bliska a s dalota je Šakfije faż š Prulsteje, šelcha. Sdyž bēdže ho žižom w šabđenym degenburu, w kotrnyž ho wo tōne po prawom bježom dychjał ħwēczic, nēlotrežštali šħožopyčeče jubilarje pšchypōstalo, bychu ho šabđenju wutoru dopoħnja zbrerwini prjōbē- stejero na šarje šelchi, jo bychu wōwrnemo a berje šabđuzbemo pšedaraje a dušdompaštyreje Moħaczanskeje woħady, kiz nēbđe 20 lēt w cšchym duħu, ale je ĳrawnje a horzej lubočeju teile woħabde štuzi, swoje pšchypōňacze a šħožopyčečaja wuprajili. Šnaty štje- sešijanski wobraš (12 letny Žeslu w templu) bēdže widomme ħnamjo cšejčšowanja se štrony woħady. — Wo tym bēdžu ho pšchitħabžaju duchowni t nutrine a cšejčšowōnjeje ħwojatoćnošće šħromadžili, w štrōtež ho šħožu by jubilara, i cšchym duħom štutowawcho, prawe woħgwēllisch. Knjes šarat Wrošal-Sħoħđiščejanski, jato pšchōbħda šonferenzy herbstich duchownych, šojiz bēdžu ho w boħate lčēbje šelchi, wšħōwōwōče jubilara, nēlotreještali itarōčje a cšjetrjenje na puću jeho žiwjenja, ale też bobateho žōhnowanja jeho štutowanja a rjaneje pšchitħiwšćōweje jeho pšchēčšelow t njemu šħominajo. Šubilar je woħeje roħmyl, žiwcho duħa mišionista we swojej woħabde hebi šđerzeć a pšchipōrjeć, tał ho Moħaczanska woħaba na našupanju woprowajaja ja ħwi. mišionistmo ħwojeho runječa byta niz jenož w žyke šħfke krajnje žyrtwi, ale drje też w žyke šħfke. Zafo hwēdžehši dar bēdže herbst a konferenzy apeli pšchōpōwata. Štom knjes paštor primarius Wollenstein l. jubilarer šħožopyčečaja Lubijšije pšedarōšje šonferenzy wupraj, w štrōtež je won ħwēme pšchēčšeljstwo je šajtojāński bratami ħajil. Š darjenjom kšēńšewō cšabnita bēdže tole konferenzy swoju lēdž- štwiweć woħofajata. Knjejaj duchownaj, šarat Wħatā-Njeħma- cšibłki a šarat Šauřsa-Wōšporij bēħajny šħwaj, wrēni w herbstje, drubni w nēmšte rēči na jubilara wumħejto. Šħudoto ħmny ho tutōn ja wšchē cšejčšowanja dħatowalche, štrōčē mōža jemu być naštor t dalchemu wōvrnemo a šejčšewimew štutowanju w Knjejo- wej winizy. Do swojeho štutowanja w Moħaczjach je knjes duħ. Wiczas 7 lēt Šħelijčejanski woħabde jato dušdompaštyri (1 lēto jato praedikant, 1 lēto jato wšar a 5 lēt jato šarat) štuzil. Šat njeapomnita je jeho lubočeć a šħrošiwōweć tam byta, njewižōžij jenož i nēlotrečōwaci pōcšōwom jeho pšchōwōčjeje woħabdu t njemu, ale tež i teje pšchitħiwšćōweče, i štrōtež ju jeho pšchōwōči šollator a jeho pšchōwōči pšuyiz šajtojāńy bratšo t njemu na ħwojebēni pšchijishi. Knjes šuperintendent Šħāler-Nabđšowųki jubilara ħwajelche jato šħrawnoho pšchypōwōbajaja cšijleho ewangeltija. Šiħčje nēlotraštali wubjerna rēč pšaji ħwojebēńelje bōčšenje na šarje wšħōwōwōče jubilara šħrawno šmħjenje, jednoho wašojnje a jeho šejčšewiwećōwe pšči štutowanju. Šiħčje bēdže šollator Moħaczanskeje woħady dar pšchypōstaj: Ščtyri ščenjia i wōbralamo wo italstam, nēmščim a šħollandstiw molowanju 14.—16. lētštoika. — Nječ knjes šarat Wiczas, tutōn ħwēny paštr, ħiħčje doške leža swoju lubu woħabu paše a wšchōwōja. Šon štjes šħože jemu a jeho š won ħwēnje wšajwanej šħfje wjele štrowyž lēt!

— Wila f. red. Šmolecija je šħo dostac: Šorjad Wožič štuzžow, po Šrukšej agentbe, potajsim ja pšuje herbstje woħady. Šoruczamy tute łopjento naščnje.

Sy-l spěwał,
Pilnje džálat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradaj ja.

Za staw sprócný
Napoj mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spár mčrny
Čerastwoś da.

Njech ty spówał,
Swérnje džálat
Wšédo dnaj;
Džéń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana
Njeń čí khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižničičežetni w Wudysčinje a je tam ja ščtwórtlětnu pišchedplatu 40 pj. dostać.

7. njeđzela po šwjatej Trojizy.

Jana 6, 47—51.

Žnjeřizy čjańnu do pola. Š jenyum rafom steji polo bóle t žnjam. Š pilnošću bu rola pščišhotowana, bu šymjo wuhyte; a tak někotry luby ras ratai na šwoje pola hladašče; a te šarošću a šyštnošću, tam šašo i wješe-
lošću a š wěštej nadžiju, woboje pak š pohladanjom na Bóžja w njebiešach, totrehož šlowo hiščeće dženska plačči, šo kaž doho šemja štačž budže, njebyrbi tež pščestadž šyw a žně. A něk stejimy šašo šrjedža w žnjach. Njech drje mamy wošebite myšle, hdyž widžimy čježte, t šemi šo šlonjaze polne šlohy pod šofu padadž, myšle wo šachodnošči widěho šemšeho a napolšed tež naščeho žimwenja, dha tola žnjomy čjaš woštanje wješetj, radoštnu, žohnowanu čjaš, w kotrymž šměmy šašo i nowa šhonicž, šo njebiešči Bóžž naš štajnje šašo bohacž šašara še žiwnošću a potrijebošću tuteho žiwjenja. A š wošebitym džatowanjom poshěbnjemy šwoje wutrobj t njemu, hdyž je kraj tak wošebje bohacž žohnowanu, kaž w tutym leče! Šdyž my šladamy na to bohatiwo, kotrež še šemje wuidže t naščemu šdzerženju, dha dyršimy š džiwanjom pšči-
póńcaž tu wotžowitlu lubotčž a dobrotu, kotraž nam to wščo ja našče čželo poštica, kotrež tola šańdže a šo jumu do proča pščewobročči, š totrehož je šejimene. Šaj, nje-
dyrbjał dha Bóh tón šnjes runje tat, baj, hiščeče wjele bóle šo štaradž ša šu žiwu dušchu, kotruž je won nam čšlowješam do naščeho šachodneho čžela, dok, šo by wona

wěčne žimwenje měša? A hdyž tu tajti šhlěb žimwenja ša dušchu je, njebyrbješi dha tež my, kiž šo wo wščedny šhlěb wor ranja hacž do wječjora próžnjemy, čjaš a škwilu namakačž, šo bučmy šwoju dušchu, kotraž je wšach wjele wjazy dužki čželo, šašarali a šdzerželi š tutym šhlěbom žimwenja?

Šejmš nam to w naščim šejenju praji, šo je wón tajti šhlěb, tajta jěđ ša dušchu: Šawěrnje, šawěrnje, ja wraju wam: Ščhtóž do mnje wěri, tón ma wěčne žimwenje. Ša šym tón šhlěb teho žimwenja (šht. 47. 48.). A my trjebamy tajti šhlěb žimwenja ša dušchu. Tak kaž čželo šańdže, hdyž šo bjes žyrobj woštajimy, tak tež dušča šańdže a šawutli, hdyž bjes šašaranja š prawej jěđu woštanje! Wěšče, my došej tajšch namafamy, kiž šu žyle špotošom, hdyž ma jeno čželo to šwoje: Šejmy a pijmy, jutje šmy morwi; dočej, kiž š šnješoweho pšchirnanja wo bohатыm muži a wo šhudym Lazaru ničžo wutnyli nješš, drje tež ničžo wutnyčž nješhadža. A šašo šu drwy, tym je to wobočžne, š žyla na dušchu myšlicž, šo š tym wote-
dawadž, ščhtóž š wěčeńošću hromadž wšy, dokež čžebža šwoje žimwenje wješž bjes račnowanja pšched wščičej mozu, pšched Wošom! Nješbožowni čšlowješoj! hacž runje drje mjenja, šo šo jim derje dže, dha tola hižom wěštu šimjerež w šebi nošča. Žimwenje, woprabwšite, nješachodne, wěčne žimwenje je možno jeno tam, hdyž je wěra do Ššyna Bóžeho, kiž šam wo šebi praji, šo je wón šhlěb žimwenja.

Wóžne šlowa, kotrež tu š šejmšoweho rta šiščimy:

Tón je tón khleb, kiz j njebej pšhindaže, taf so schtož wot njeho by jedl, so by njenumrjel. Za hym tón žiwjy khleb, kiz je j njebej pšhindaž; budže-li schto wot teho khleba ješć, tón budže žiwj do wječnoŝće (scht. 50. 51.). Žadyn druhi njeje tajke śłowa rěčaž, žadyn druhi to nje-možešće, nješmēžiće. Ale wón to řně, kiz je řo jato tón wěrnj wyščšči měřnik řam řa nař wopromak. Dži jeno ras j nim do Gethemane a na Golgatha, pšćes jeho čšetjenje a wumriječe, pšćes jeho horješćaze a ř njeřiu-řpćeje, tam jeho namakař a pšnajěř jato řnjeja nad žiwjenjom a řmjerću. A kaž je wón řam wot wječnoŝće, taf ma wón tež tu mož, tym řwōjim wječne žiwjenje dawadž. Ale schtož čže teho dželomny byč, tón dyrbi jeho žyle do řo pšićiže, dyrbi ř nim jene byč, so by řħryřtuš mořł w nim řřufkować řwoje řřufkowanje ř ži- wjenju. Ğalle taf budže wón koždemu jenotliwemu tón prawj khleb žiwjenja; taf budže na nim řyta ta řřynřywa a dwēlownža duřa, kotraž je řřōdna a řaczna po praw- dořći, a wona budže řyta ř wječnemu žiwjenju!

Tón řnjes tu praji: A tón khleb řa, kotryž ja dačž budu, je moje čšēto, kotrež ja dačž budu řa žiwjenje teho řwēta (schť. 51). Še řwoje řmjerću je wón nam to žiwjenje dač; pšćetož wōn je nař ř Ğořom wuřebnak. Ğēř njeje ničo wōjy, schťōž mořō nař wot Ğořa dželič. Ale řřićće řas, my dyrčimj řo řřōzowadž wo tajke žiwjenje, a dyrčimj we wēje jeho řorjewřač, řšom řħryřta. Wōn řo nam pořćize je řwōjatj řřlowje, w kotrymž dyrčimj jeho wytač a jeho namakamj. Wy jeho mamj we řwōjatj pōttāřanu, kotrež je to řbōžnje řřenoečēńřtwō j nim ř pořwōljenju nařčaje duřče a na- pořľed ř wječnemu žiwjenju! Šchtož řa řo na prawe wōřđnje wo tutōn khleb žiwjenja řřōuje, řchťōž j nim řwoju duřčn nařčaji, tōn budže řbōžoyny čłowječ, pšćetož wōn řē, řo řo njeteřeba wōječ pšćed tež řōžimj, řdyž řmjerč do jeho duri řkapa; tōn řmē potom řħwalicž a prajić: Šmjerč je pōřřřeta do duřčeja. Ale Ğořu budž džak, kiz nam to duřčeje dawa pšćes nařčeho řnjeja řšom řħryřta. Ğamjei.

W. we W.

Khleb žiwjenja.

Ğiřē: Ğēř wjeřetće řo, řřēčewjenjo —

D řēu, khlebye žiwjenja,
Za řřōdnj řym a řradam;
Ač, wulřta nje wōščēja,
Šo řřaby ř řemi řadam.
Duž j pokornōčju prořču čše:
Ğōj řēu, pōj a nařčej mje,
Za řewak řōnža wōřnu.

Nječ twōja řufa pařwřřa
Nje ř mlōdnym řōnam wōđj;
Tam duřča wōřčewjenje ma,
Ğdyž manna ř njebej řřōđi.
Ğaj, nječ ty wřđōenje pakēřđ nje,
Ğdžē čšerřwa řwōnořč nabereč je
Na řuzy Ğořoř řřowa.

D řħryřćaje, khlebye njebejři,
Kiz ty mi řřōo řřwjeřł,
Ač, nječ řo twōje řwōřēřē
Čeč moju duřču řmyřej.

Nječ twōja řnada wōbeje
Zu řřawnj draštu prawdořče
Ša twōje řōřne řřōo.

Dreje w řwoje duřči řačwōam,
Šo njeřřym řōdnj řnady,
Ğdyž j řōlořču řēj pšćēřřajam
Wřčē řwoje řřēčće řady;
Za řa řwō řwōjim řřaženju
Šōo řšom řħryřta rowřřiwju,
Kiz je tež řa njeje wumriječ.

Ğaj, řēu, khlebye žiwjenja,
Budž moje nařčewjenje,
Šo pšićidu řmnu do njeřja
Pšćes twōje wumōženje;
Tam potom wēčnje pšići tebi
Ššym řiwj w řbōžnej řařnořći
Pšćes řōžu wulřu řnady!

K. A. Fiedler.

Wōpřjetne řekanje.

Pšćed řētam řřanowřři duřownj řřōřtānju wōpřta. Tam we řwoje řōřwinēj řōmorzy řřmny muž řēđēřče; na řōhoraji wřřařčej řēlenej řuři, kiz mēječčej řadžewadž, řo moř jaty ř noma čšēněč, řaž běče to pšćed řřōřim řalle řpřtal, pšči čřimž bu wot řwojeho nařľabowarja ř řuřu do řłowy řřenju. Za řana na řtwōje jateho řřčće bōle wōřibžēřče, ale řa tež duřowneho řōbučwēče čřim nōřničō řōbučwōřče. Na řwoje prajčenje duřownj wot řařřōřřwa řřōni, řo řēn jaty řa džeřčēho pšće- řřupjenja na čřař žiwjenja jaty. „Ma jaty řřčće pšćiwuřčej, řōnu, džēřē, kiz byčřu řo wo njeho řřařař?“ řo duřowny dale wōřōņojēče.

„Wo tym ničo njewēm.“ bē wōtomľowjenje, „řačž dotal řo ničō řa nim řřačľ njeje.“

„Šmēm ř jatjny nēřčō porēčēčž?“

„Ğaj, ale jeno jeničľu řmřtu.“

Duřownj řo řōmbžēče. Šchťo dŇa řo řa řařř řōřčē čřař wjele prajić řōbžēče? Ğōtom řa ř jatemu řřwpi, na jeho řanu řōřa řa řřēny: „Ři je řara řē, Wař řařķeho wibžēč; ja byčř řam řad řōmčak.“ Tōn jaty wōčj řēřny a řo řroču pšće- čřelnjři řačče. „Ğdyž ja nēřō řařō wōn du“, duřowny dale řēčēřče, „řo řřano niřdy wōjy njewōřľabomōj. Tōla jeneho pšćēřēla mačē, kiz řřēžo řōla Wař řōřtanje.“ Zateho wōčj běčejte na duřowneho řřōženej; wōn řōřtanj, řaž by na to čřakal, řchťo dale pšćiřēže.

„Čše Wy wo řēřwju řřyřčeti?“ řo duřowny řřačēřče. „Ğaj“, jaty wōtomľōw. „Wōn je Wařč pšćēřčel“, duřowny dale řēčēřče. „Ğdyž Wy do njeho wēričeje a jeho wo pomož a řmilenje prořčēje, dŇa ja wēřēje wēm, řo řo wōn nad řam űmiľ.“

„Nēřō řa ř dŇrbju Wař prořčēč, dale řēčž“, taf řařřōřň řōřřēčenje pšćetōřmny, „řōwōlenu čřōř je nimo.“ Zaty řa řřčće duřowneho řuřu pšćimjny a ř džakownje řēčēřče. Du- řōwny bē wōřōn řnuty.

Řwēs tym bē 14 řē řōřčō. Tōn na čřař žiwjenja jaty bu do řōđōřōw na džēřō wōpōřřan. Duž řmny duřowny tež do řuřč řōđōřōw pšćiřēže. Řwēs řatymj řemnu řřmny, ale wot řarōřy a čšēřēho džēľa řroču řřlenu muž nadpadny. „Tōn je“, taf duřownemu na jeho prořđenje řřačmju, „na čřař žiwjenja řařubženy. Wōn řa ř nařč najřčēřčej, najřřanjřčej a najřwēřēřčej džēľačēč.“ W tym wōřōřmjenju jaty řwoju řřowa řēřny a

„Dobry pał śnapchęcziwi: „A toła to pomha, jeli-jo pod chle-
bom wchędnu wutrobnu molbitnu ł Woju a břitne dźdło froty-
nicze. Ł tynaj domojaj brėdłaj słyłjanje po powychitlowannym
nawhojenju najłpje łackrjotaj.”

„Ała ko czi wjedbe”, ko przedawšyj prałełet dale wyprołada,
„By-ly to noży tał hama to łomorje, nimalaš žaneho stracha pšched
šcherjenieni?”

Łołczka wotmolwi: „Moja pobožna stara cžeta je mi poru-
cžta, ko byrčhu na swoje łomorne durje sntata tji hčijže łežinice,
potom smėła žyle hjes stracha byrč.”

„A waem łepšy brėdł”, bžejde tón knjes pšhitonnym hołcz-
kam. „Łehičke ho łóždy wječor, hdyž ł měru bžecze, do šchita
wšchepomóžneho Woħa a rjetkicze ł wėrjazej wutrobnu: Ł mjenje
Woħa Wóħta, Šsyna a Šswjateho Duħa! To strach najłpje
łackrjota.”

Woboj brėdłaj spomnjenego knjesa pšchęcziwo słyłjanju a
bojotkaj pšched šcherjenieni staj na łóždy pod poručenija hódnaj a
hđkom wjele wupruħowanaj. Šarėdłaj staraje cžety pał niž.

F.

Łczerpliwosć w khorosći.

Łurij bėłche byłny muž, bałe 40 łet staraj, a něto na swojim
ħworolozu hjes nadžyje łesłeħe. Wódn bėłche ho tał ħwėru przo-
wał, jo by jehu mandželłej a jehu 9 bžecžom ničo njepobrachow-
walo. Ł woni teź wjeđžu trabać tejbalt; jich žywnoć je jich
wšchitkij sežiwila. Něto pał bėłche mjeđčeganšij mułki łekar
ł njemu rjekt: „Dowjėłeħe jo soħo domoj, wo seħe jara ħory, my
wam wjozy pomhać njemóžemy”. Łurij mjełeħe wščał rafa
w žiwocze.

Tale powjėłeć pał Łuriej na žane wałchnje do ħwony nje-
chajše. „Ła byrčiał hjes nadžyje ħory byrč? Ščyto dħa byrčajala
potom moja ħwóħa łapocžec? Ło najmlóđšje je bałe šchtwórcz
łeta a to najłarajše 14 łet star. Łe dħa to prawy Wóħ? Ła pał
čħu hčijše junu ł łekaraj, a wón byrčł mi rafa je žołbta
wurećaje. Ł hdyž byrčju na to mumarje, dħa wumru. Dħa
ma wčħa ħara hóž.” Ł pšči tym ł jehu wočwón ħnėw ħapacž
poča.

Wjes tym bėłche duchowny do jstwy stypil a bėłche ħoreħo
poħłebnje łłowa hšchėħe hčujčaj. „Wħy łeħe byłny muž”, tał du-
chowny poča, a moħli ho ł nėłimžłki mėricž.”

„Njėwėno?” ħory wotmolwi, „a wy po tałjim teź
mėnicze jo soħo wotħorju?”

„Ło čħył Wam ł wutrobny pšchęc”, duchowny dale rėčejše,
„prjedy pał byrčłej swojego njepřchęcčela dólpołnje pšchėminyč.”

„Łaj, „” ħory wotbrucžejše, „swoju ħworolč byrčju pšchė-
mo; wona je mój njepřchęcčel, sčž ho do mnje ł mozu doħwya.
Łle ja ħižom nad njeł doħudu. Wħy budžecze to šėrny ħam
wibžecž.”

„Nė, tał ja njėmėnju”, duchowny na to praji, „Wajč naj-
hóvčy njepřchęcčel je žyle druħy.”

Łħory na duchownego ħpřchėħenje ħładałeħe.

„Wħy łeħe wojał był? Njeje tał?”

„Łaj, woja gacdy bym łak, a bym ħuřto ħwawbu dołtał, jo
bym najłpřchy mojał.” ħory wotmolwi a ho we łožu, taž by ho
jalo wojał stypicž čħyč, pšchęcčahowalše.

„Wħy łeħe teź ħuřto na straż čħahnyč byrčłej?”

„Łaj, łóždy bžet junu, a nětoru nóz bym tu a tam
štražował.”

„Łe łeħdy pšchėħo rjane wjedro był?”

„Nė, ħuřto bėł bžecžł a ħnėħ, wėtr a ħrupy, so wjozy
ł wočwón wibžecž njėbė.”

„Dħa djeje łeħe wy ħuřto cželłi, hdyž bėł wjedro pšchėħe mėru
ħwoje? pšchėħo to tola ničo łohse njeje, hdyž to wozy ħymny
bžecžł do wobłicħa šchwita, a w žyłym wjedrje byrčłny pšchėħo na
ħamžnym mėsłje łak, a ł temu hšchėħe njėwėčłł, ł čemu?”

„Ła a cžekacž? dħa był ħmjercč ħubjeny wojał a cžekacž
był. „Nė, na strażi rėħa wutracž, a hdy był cži wo žiwjenje
šchto!”

„Łaj, Łurjo”, duchowny dale rjekt, „to macze wščał prawo;
na strażi ma łóždy wutracž, a hdy był wo žiwjenje šchto. Wbžėħe
pał teź, so Wħy něto na strażi rjetkicze, a Wóħ ħam je Wabł
na tuto mėsłno stajłł? Ł wjedro něto runje teź rjane ja Wabł njeje,
ale wıħor a njewjedro Wabł tħyčł. Čħyčėħe něto swojemu njeħje-
štemu rošťajowarjej cžetunycz a ħaħbu a šdřtrau na ho pšchynjełčł?
Čeřerpliwu je łepšy, byłłi byłny. Wajč najbóđšy njepřchęcčel
— tón łeħe Wħy ħam. Łeħo macze pšchėminyč.”

„Ła to wobaj njepřchęcčajaj. ħory ho do myšłow jańdri-
Ło ħwilył pał bžecłej: „Wħy macze wščał prawje, knjes du-
chowny, ale hdyž bėł jalo wojał na strażi, dħa to jeno něčħto
ħobđžł trajejše, a potom ħmėbžacž domoj do jstwy a wıħo njelube
wjedro bėł ħabyte, něto pał —”

„Wbžėħe bđžom, Łurjo, tał doħo tón kóčł ja Wabł traje?
Wħyħu bėłł, ja něčħto dnjow je wıħo niwo. Ł hdyž Wħy ħwėru
ħacž do łónja pšchėtajecze, dħa ho Wam to najłarajše dołjanje.”

„Dħa pał čħu teź, „” ħory rošťubženy rjekt, ħacž do
łónja wutracž.”

Ł wón je cžekpil. Něto je ħižom dawno domoj wotmolany
a jehu stawy w rowje łeħa. Łeħo jałowajeni pał hšchėħe ħuřto
ħwawla, tał łczerpliwje je jich nan cžekpil, ħacž je ho łbóžny
wudbyčal.

Wšchėlak ł błřka a ł daloka.

— Šdyž je ho pšchėħ 5 łetami we Wulłej Dubrawje šħula
natwarila, ko ħižom ja nětorė łeta šħula ja njebóħaħa wołofala,
tał jo byrčejše ħełi šħulłwa woħada na nowotwar myšłicž. Něto
je ho tam druħa šħula natwarila, kotraž ho njebėħu popođnuju
přewjėł. ħnjes šħulłki rođłčel Wacł mjełeħe poħwječəħu rėčł a
ħnjes řaral Šarjełł molbitnu. Ł wıwaj je knjes řabřłłłi wob-
ředčel Šħomburg 4500 ħr. řarł a ħnjes łomorkł ħrabřaj Walmłš
nad Delnjej Šħrłje je wıwajłe mėsłno řaromnje pšchėħowajłł. Ša
tule wołoworłnoćy jo wutrobny bžak wuprajja.

— Poħłebnje łeħenje w Šndřłfej jaħo łofala, jo je ħeħełc-
janstwu w Šndřłfej rołłto. 1900 łeħeħe jo 3 miljonnym ħeħe-
łcžjanow, w šchłž teħdy pšchėħyħe wo 30 % poroju łetm 1890 wu-
człnjėħe. Něto je ho nimalė 4 miljonnym ħeħełcžjanow nalicžłto,
t. j. pšchėħyħe wo 30 % ja ło łet. Žyłe woblyčłłefwo rołcėħe
jenož 6 1/2 %, Wługamebanřłħ wo 7 %. „Šħyž to tał wıwajłe”,
přchju indřłte łofanřłte nowiny řarolčžłwje, „je wobrocženje Šndř-
łfeje łe ħeħełcžjanstwu jenož řarłcženje cžaba.”

„Womħaj Wóħ” njeje jenož wola ħnjesow
duchownych, ale teź we wšchėħ pšchė-
dawajnjach „Šerb. Nowin” na wřacł
a w Wıdyčħinje dołacž. Ła šchtwórczł
łeta plaćłi wón 40 pj., jenotłłwe cžłřħa
řa řq 4 pj. pšchėdawajja.

Sy-li spówał,
Pilnje óžđal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórný
Čerastwoś da.

Njeh ty spówał,
Swérnje óžđal!
Wáśdne dny;
Džoi pak swjaty,
Duđi daty,
Wotpođń ty.

Z njobjes mana
Njeh ói kbmanna
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokróń óe!

Sserbske njedželske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Smolerjez knihicijščecni w Budjichnje a je tam sa jachtwórtlenu pšehedlatu 40 wj. dostać.

8. njedžela po swjatej Trojicy.

Wiatu 1.

Njewěra abo wěra — njewidžije wy to wojowanje, kotrejž w nětčijišćim čzaku mjes tutymaj woběmaj mozomaj wobšleji? Haj, wojowanje mjes njewěru a mjes wěru dženša wšchudžom knježi. Šcho budže dobyč? W šewjenju šwi. Jana ho nam powjeda, kał Michal, tón wyschšči jandžel, a jeho jandžel je smijom wojowachu, a kał woni po dolhim, čšćim wojowanju stónčnje dobyču. — To je šlubjenje sa kóžde wojowanje mjes njewěskimi a šellšćimi mozami. To dobre byrbi dobyč pšehedžiwó štemu; wěra byrbi dobyč pšehedžiwó njewěrije. Nalča wěra je to dobyče, kotrejž je šwet pšehawinyšo, praji šwi. japoschtol Pawol.

Na kajtim boku džešć ty šteječ, luby ščehedžijano? Na boku wěry abo na boku njewěry? Měnišć ty, šo móže njewěra tebe šnadž šwožowničeho ččinicž hač wěra? Ně, pšehes njewěru budže čšlowjeł njewěbožowny a njepoštomy, ale we wěrije wón poštoj, měr a šwóžnosć ša žiwjenje a wumrječe namata.

Težo dla wušwol šebi tón prawy pučž ša šwoje žiwjenje! Njehodž po runym pučžu hřeča, kiž w šapoczatku drje tebe wabi a tebi wščitno dobre šlubi, kotrebož kónž pak je štaženje a šatananišćo! — Ale tšobž na čšćipnym pučžu došabojajnosće, kiž je w šapoczatku drje wobčežny, ale štónčnje te kražnemu wottwryženemu kónžej wjedže: t šnadže pšehed Bohom a čšlowjekami a t šwóžnemu ži-

wjenju we wěčžnosći. — O njepamoti ženje pošlednju ščručžku naščeho šalma: „Tón knjes šnaje pučž prawych, ale pučž bjesbožnych šahinje.“ Težo dla doj ho dženša napominač:

Wušwol šebi tón prawy pučž ša šwoje žiwjenje!

1. Njehodž na pučžu bjesbožnych, ale

2. tšobž na pučžu prawych, a

3. ipomni pšehedžo na Wože šudjenje!

1. Našć wšalm šapoczaje: „Derje temu čšlowjetej, kiž njehodži po radže bjesbožnych a njesteji na drošy hřečnikow a nješyba na stole wšmėwžom.“ Šižom pšehed wjele šetšottetkami je potajšćim wjele tajčič bylo, tajčičič my hiščče dženša wšchudžom namatamy. — Wo „bjesbožnych“ reči šwi. wšalmišta, t. r. wo tajčič čšlowjetach, kotič šu bjes Bóha, kotič šu ho wot Bóha dželili, wot tuteho daricžela wščitkič dobrých darow, kaž njepoškušne džěčo, kotrejž šo wot šwojeho nana dželi, runjež čže nau jeno to najšpěše šwojeho džěšča, — bjesbožny drje njecha „bjesbožny“ rečać, ale „atheista“, dofelž šebi myšli, šo tuto šłowo kražnišćo a mudrišćo šćinčži. Ale w naščej macžernej reči njeje „atheista“ ničžo druhe hačž „bjesbožny“. A bjesbožny byčž je a wošćanje šarba. — A dale šwi. wšalmišta wo „hřečnikach“ reči. Wly wščitžy wěny, šo šiny hřečnižy a nimany teje šhwabž, kotriž pak je štaženje a šatananišćo. Ale tola je rošđel mjes hřečnikami a mjes hřečnikami. Šsu tajžy, kotičž njewjedža, šcho ččinja. Še pak tež tajčič, kotičž š dobrej woli runje to ččinja, šchož je pšehedžiwó Wožej woli; tajžy šu temu

Knjejcej hrośnoſć. — A ſkóncznje ſwoj. pſalmiſta wo wu-
ſhmewoach rěczi, — o kelfo wuſhmewow je teſz dženſa
wſchudžom w meſtaach a na wſach! Wſchito ſwujate a
wypſote ſo wot nich ſazpawa, doniž njebyrbja ſ bojoſću a
ſe rženjom ſhonicz: Wóh ſo njeba ſa ſmęch męcz!

Njeſnajeſz ty teſz tak někótoreho cžlowjeka, kiž křobži
po radze bjeſebóžnych a ſteji na drohij hřeſchitow a ſpda
na ſtole wuſhmewow, a kiž chze teſz tebe ſawjeſeć? —
Węſeje je něcziſchi cžab, w kotrymž ſmy živi, traſnyj
cžab; wſchudžom w naſchim lubym wóhrowſtim kraju mę-
a derjemęcze a dobry porjad knježi, tak ſo može kóždy
w naſtapaniju ſwojeho ſwonkowneho žiwjenja ſpokoyny być.
Ale ſa cžłowſtu wutrobu je něcziſchi cžab ſty cžab; pſchetož
wjele njeſpſcheczeſkich mozwow pyta kſchecziſjana wot praweho
puca, wot teho jeneho, ſchtož je naſue, ſawjeſeć. — Nędbu,
w lętach twojeho džečatiſtwa, ſu twoji ſtarſhi, twoji
węczerjo a křotija nad tobu ſtražowali, ſo njeby na ſwojej
duſhi ſchładował. Ale nětko, hdyž ſy doroczęny, ſu
wuſhmewy tola woſoko tebe, koſiž chędęja ſe ſtawom a
ſ piſmow, je ſlubjenjami a ſ hruženjem ſabęzawęcz, ſo
njeby ty Bože kraſtowo pytał. Ale dyrbjełi woni to
dokonjęć? Nę, wopradowę nę. Se rěcze ſtaža dobre
počiniłi. Teho dla, hdyž Bože ſtawo a ſakrament ničęzo
njeſpſcałi, hdyž ſo haniłone a njeſchłowne ſtawo rěcza,
tam njeſpſchudę a njeſmęłi ſo ſ druhimi! Wſojuj to
dobre wojoowanje węry; ſapſchimi węcęne žiwjenje, na kotrež
tež ty ſy pomolany, a pſnaji dobre pſnajece pſchęd wjele
ſwędſtami, ſo by ty tym wuſhmewow a tym hańbu u-
cžinił, a woni budęa wjeleſeć.

Wuſwol pſchęzo tón prawy puć we ſwojim žiwjenju!
Njeſchodž na puću bjeſebóžnych, ale

2. křobž na puću prawych. — Swoj pſalmiſta nam
w naſchim tekece žiwjenje praweho wopſiſue. Wón praji:
„Prawy ma luboſeć ſ ſakonej teho knjeſta a myſli na
jeho ſakóni wobno a w nozu.“ Prawy to cžini, ſchtož je
Wóh nědbu ſwoji pſchitajal: „Njech njeſpſchidnu kniſi ſa-
tonja wot twojeho rta; ale pytaž w nič wobno a w nozu,
ſo by dęrzal a cžinił zyle po tym, ſchtož je w nič na-
piſane!“ O ſo wuchmy tež Wóži ſakón dęrzeli a cžiniłi po
tym, ſchtož je w nim napiſane. — A jako kſchecziſjenjo
nimamy my jeno ſakóni, ale teſz ewangelijon, t. r. tu wje-
ſeču powjeſeć wo Bozej hnadze w Křyſtuſu Jeſuſu! —
Dokęł ſy ty Bože ſtawo tak huſto w myſlach, ſłowach
a ſtutkach pſchęſtawęł, teho dla je Křyſtuſk we ſwojej nje-
wujekniwoje wulfej luboſeći a we ſwojej węcęnej ſmilnoſeći
na ſwęł pſchęchwoł, je naſchy wina a naſchu ſchtratu na
ſo wſal a naſ wumowęł wot wſchitkich hřechow, wot
ſmjerce a wot cžertowſhe mozy. Njechori ſo naſcha
wutroba w naſ, hdyž tajtu hnadim powjeſeć ſlyſchimy?
Njebyrbi to nam wulke wjeſełe być, w ewangeliju cžitacz
a ſo wobhonicz a pſchęz to ſwojeho ſboza pſchęzo
węcęziſchi być?

A ſ cžitanju njech pſchidę wutujenje. Wſmicezo te
ſłowo horje ſ cžidej myſli, kotrež do waſ ſchęępjene je;
wono može waſ poſpłnicz w hodžinach ſpřotowanja, waſ
troſchotowacz w cžobach cžępřenjow a waſ wobſobozieć teſz
w hodžinie ſmjerce. A cžim lubieje je tebi Bože ſłowo,
cžim lubieji budęe tebi teſz Wóži dom, twoja luba zęrekej,
w kotrež ty ſakón a ewangelion přędujetaj; cžim ſwęcniſcho
budęeſz ty Bože wſtawęne wuſzawacz, w kotrymž chze
Křyſtuſk tebi wſchitke žoňnowanja ſwojeje wujednaciſeje
ſmjerce ſobudžieć.

Luboſeć ſ Wóžemu ſłowu pak tebe teſz ſ wjeſełemu
wmuſnaczu ſwojeje kſchecziſjanſkeje węry ućci. Haj, cžęboj
je wutroba polna, to dže pſchęz rt. Kóždy kſchecziſjan
dyrbi wjeſełe wo ſwojej węcęje ſwędęczi. Schtož ſ wu-
troby węri, tón dyrbi teſz w prawym cžabu wo ſwojej
węcęje rěcęzi, hdyž ſwęł wſchitkemu ſwjetatemu ſchidnu
cžini. Njunje w něcziſchim cžab, hdyž njewęra wſch-
džom knježi, dyrbi kóždy kſchecziſjan wjeſeł a ſwęcny
ſwęł ſwojeje węry być. Spomęcze na ſwojatyh ja-
poſchtozwow, na Auguſtina, na njeboh Dr. Luſtera, koſiž
będu moźni přędarjo a ſwędętojo ſwojeje węry. Derje
temu, kiž je tajke Bože džečzo! O křobž pſchęzo na puću
prawych! A

3. ſpomi na Bože ſudjenje. — W naſchim tekece
ręta: „Tón knieſ ſnaje puć prawych; ale puć bje-
ebóžnych ſahjine.“ Puć prawych ſ wotryhjenemu kónje,
ſ węcęnej ſbóžnoſeći wjeđe. — Tón prawy je jako drzewo,
plodęne pſchi wódných rěčach, kotrež ſwoj plód dawu we
ſwojim cžabu, a jeho lićeje njeſwjadnje.“ Njeje to rjany
napoſlad, tak tajki ſchtoſ wo w naleczi ſ kęzenjami wſch-
i, tak w najumje ſwoje plody njeſe? Tak je ſa waſ kſch-
ecziſjanow Bože ſtawo tu ſtudnicęta, kotraž ma woby doſeć;
wono naſ wjeſełęch dęrzi hać do ſtarob, naſ poſpłinja
we wſchitkich wobſejenowacz naſſeđo žiwjenja. — Wly
njevęny, ſchto pſchidoh nam pſchjineſe; ale hdyž ſmy ſo
ſe ſwojej węry wujerđe ſakonejmi ſ Wóžim ſłowie, po-
tom ſmy prawi, a wo tajkich prawych ſwoj pſalmiſta
praji, ſo budęa ſo woni ſelenieć jako palmowy ſchtoſ
a ſo roſtoćeć jako žędrowe drzewo na ſibanonje. Jeſuſowa
mož je w nič moźna. —

Abó chędę ty wo radze bjeſebóžnych křobžieć? O
ſlyſch ſłowo naſſeđo teſta: „Puć bjeſebóžnych ſahjine.
Bjeſebóžni ſu jako plawy, kotrež wętr rosmieta. Bje-
ebóžni njevobſteja na ſudjenju, ani hřečmiſzy w ſhroma-
džijne prawych.“ — Ty ſnaječij kónz meſtow Sodoma a
Gomorač, kónz kralow Ahaba a Beſozazara, kónz Jeru-
ſalema. Haj, bjeſebóžni ſahjine a wſmu kónz ſe ſtrachotu.
Bjeſebóžni hžom tu na ſemi ſahjine, ale teſz junu we
węcęnoſeći, hdyž Wóh kóždemu da po jeho ſtutkach.

Luby kſchecziſjano! Nęk wuſwol ſebi tón prawy
puć ſa ſwoje žiwjenje! Kaſki puć je tón prawy? Puć
prawych, kotrechow kónz je polna wjeſełoz a węcęna
ſbóžnoſeć, abó puć bjeſebóžnych, kiž ſahjine? — O křobž
pſchęzo na puću prawych, ſo by ſo teſz tebi derje ſchto
hžom tu na ſemi a junu we węcęnej traſknoſeći. Gmęjeł.

M. w. K.

Pręni pſalm,

metriſu pſchecziſtawu.

ſłob: Njeubę ſpřona, moja duſha —

Derje temu, kiž ſo wſtawa
Rady, pućka bjeſebóžnych,
Węcęji bidžieć njeſpſchętawa.
Wuſhmewow ſo ſłaba ſtyč;

Alle ſakón Knjejomy

Wſiđe hej do wutroby,

Ma jón w myſlach ſ lubowanjom

Wobno, w nozu, ſ křibym ranjom.

Tajki je taž drzewo mlóne,

Wupłodęne pſchi rěčach,

Kotrež w ſwoj cžab plody ſłóne

Njeſe w duſach, wutrobach;

dwələwany žakofeščę: „Sa hŷm wam męch rozki kradni!“ — „Nę!“; i męchm hłosom bur wotmolol, „m mi jon ty wjak njeŷę, ale narešęmu Woju w njeŷęjad, kotremuż mam ŷo ja wjakŷo ŷwoje jamożęne džakowacę. Šęhwaj jon hebi, ja jon wjazų njeberu, to mačų ty i nim hnamų wučęnić!“ — Wjakšom ŷpofęšęny paduč na bura hlaboščę a hylų jemu do wočęzom ŷewpaču, kotrež na hlabokę njeŷębože potałowacu. Potom pak njewjęhęščę, ŷęto by prawil a počęz jatotać: „Wodajeće mi moju nieprawdu. To bę pręni tręć, ŷo hŷm nęščyto tajfe džinić; nihų pak to wjazų nje- ŷęjinu.“

Nadobny hojpodat bęrhų wjehęjšęčę, ŷo pŷęhed nim ŷadųn na- ŷažęny wjęščęny paduč njęŷęji, ale džłowjeł, kotrehož bę hnanu nauwjęŷęka nusa na njępravu pućę ŷahnała. Tęcho bla dželadnymaj f tomoży hęć kaŷaje, to na ružu ŷęhwępotaješo żunila ŷępřęnimų, ŷo by jęho do ŷwojeho doma domjęł a njęwještęta jemu ręčęć, ŷo tola ŷabęć njęmę, tón meč žita hošu wjać. W čępłęi, w- tępżęnej wjęčy ko taj dwaj la mędo hędnyščęta, a burwta pŷęaŷne toleŷto do tola ŷtaujęŷi do wjelba džęleć a ja żulešo nęščyto hōduć k jędži pŷęhńęje. Bur pak njęs tym težo padučę wu- woprašęwomaŷę a bęrhų jęho žųty bęh ŷhoni. Pŷęchę njęŷębože a ŷhorosęć bę wón do buręnšęwa pŷęhęŷoh. Žona a džęćzi ničęo wjazų k jędži njęmęjachu. To wón dleje wjazų widęćę njęmōjęščę, a duž bę pŷęhępōdnju wot nich ŷęoh f tym hłubęnjom, ŷo jim węćęje hylęb pŷęhńęju. Najpręby bę pŷęhed buręni proŷęł a žębril, ale wŷędužom bu wotpaŷana. Duž hebi, nad Wošom a džęlowejęni ŷadwələnowaŷęj, pŷęđęwęŷa, ŷo wōmńę, ŷęhožŷul f ho jemu poŷęćzi, a tak ŷtęnzęnie do tamneho dwora ŷalefę, hđžęć ŷo padučę ŷęžni.

Wę hęžom w nozy a dokež bę jara poŷęđę, dobročęnimų hojspo- djęł ŷwojemu njewōlnęmu hojŷęi, ŷo hęhęćę jumu wōn na brohu njętrębeał, lęhuo we hwojim domje poŷęćzi. To pak tón žųty njępřęčija; wón njępaŷęčę hwojich pŷęhęwajnych w njewęšętm wo- ŷtajęć. Al duž ŷo na dompućę poda, wot bura ŷe wjędłajeł jędžu wōdbarjenu. Tęž bur njęŷab, njęho napōminatę, ŷo by tón męch rozki hošu wjak, ŷiż wjazų jemu njębęuŷu, ale Woju, ŷiż ja wjakęčę ŷuđzi, ja ŷtęch a doberęčę, wjęščędnje ŷlıdo boŷęćę tųma.

Najaŷtra tón paduč ŷašo na tamne ŷubto pŷęhńędže, ŷo by ŷe hwojim dobročęleom ręčęł. Wjakšom poŷatny a wŷił tym džę- lowny ŷo jemu wulna a wōbkręčęwomaŷę, ŷo bu pŷęchę jęho nadob- noŷęć wōbarowōnany a pŷęhed daŷčim ŷtaženjom wouhrowany. Nutrńę jęho proŷęŷęčę, jęho ja džęłaczęria pŷęhńęć, ŷo by ŷłęba męł. Tęž k temu bę bur hwōłńny. Al wón ŷo teho žęnie kał njęje, pŷęhętož taton nowy džęłaczęř ŷe hwojem teho j natiwjęščęj pil- noŷęju a ķwęnzęnoŷęju płačil. Wón bu žyle žinjajęi a je ho ŷe hwo- jim domom čębnje žiwil. ŷuŷto by ŷo na tamnu deŷęčęojtu nąž dopomnił, w kotrež bę ŷa ŷłōž wjele dobręho doŷal.

Tón bur pak na hebi węnzęnoŷę tamneho ŷtowa wōhłaba: „Nje- ŷawęłaczęje ŷłōžę ŷe ŷłōžęni ani ŷwōręenje ŷe ŷwōręęnjom, a węćęje, ŷo wy k temu powołani ŷęđę, ŷo byhęćęje to žohnowanje hebowali!“

Postukał ja hłōb hwędomnja.

Nunje hđži njeđželu ŷe mŷiŷi džęch, čęřōđtu tńęjow a tńęž- now nadeńdęch, ŷiż k ręży džęču, ŷo byču mjes kęmčęnjom partiu w čęłmatow na ręży činiłi. Wjękełę wjyŷtanje f jich ęta ŷłęčęščę. Tola hęhędęch, ŷo žōnił hłōb f jich pędębjōny ręčny: „Wų hŷm węćęćę na njęprawęj drōŷy. Moje hwędomńje mje hwar; ja čhu ŷo wōdęćęćę.“ Duž draŷi hłōb džęleć: „Zto wjakł ničęo ŷte njęje, hđž žo na wōdže trowu jawjęleŷęmu; wjakŷato hŷm wōb-

jamkl, ŷo na wjęczorne kęmęčę pōđwęmy.“ Čęŷo tón pręni hłōb ŷtoreščę: „Sa dęrhų ŷo wōdęćęćę. Čęšto buđęe moį nam prawić, hđži w ŷhoni!“ Wŷi tym bęču k ręży dōčęŷi. Žędų ja draŷim do čęłmat ŷwapačę. Hęhęćę raš ho ta tńęžna wōb- waŷęje, na poŷleku ŷo pak nuŷowanjy tųch draŷiž wōbwołi.

Čęłm ho wot brjoŷa ŷtoreži. Wjękełę božęmje f njęho k nam pŷęhęhładowarjam kńęčęščę, a jędny wot najęchęho bōta wuwōta: „Čębožęny puć!“ Hŷudom jęny f tųch tńęjow w čęłmńę po- ŷtany, ŷejmaŷę hwoj kōbuł a ŷo podžakowa. Wŷi tym ŷo pŷę- hłaba, pŷęhęčępny a k lęžęćę w wōdže. Čęŷčęŷil ŷaŷłńęja a wjakŷity w čęłmńę ho na doŷ padńęmęho čęhłęčęwacę, ŷo byču jęho wučęŷabnli. Čęłm ho težo bla na doŷ lębaczę počę, pōčęřę wōdu, a pŷęby hačę ŷo dohłabachu, wŷęhity w ŷętro hłubokę ręży pluŷtakacu.

Na męćęje mužojo, ŷiż na brjoŷy tńęjachu, do čęłmatow je- ŷtaču a kaž ŷępny k męštu njęŷōza lęčęču. Wo nękotřch nję- hędnach jęnęho po draŷim, mořęho kaž rybu, ale wjakŷiŷłi žųwųch pŷęhńęwjęčę. Hđži pak ŷo roŷłabłowacę, wo potała, ŷo dwaj pobrašęwōwōŷtal, jędny mužŷka a ta bowļna tńęžna. To njęs nimi žane male wōbžarowanje njęwōbųđi. Duž pak hęhęćę dwaj čęłmatų pŷęhńędęta a wjękłowacł hęłom nauŷala wołaječę: „Wų mamų hęhęćę dęwu.“ — „Staj žiwaj?“ — wjakŷity kaž f jęnęho ęta wołacu. — „Tu je tón tńęs“, ho f čęłmńę ręčny, „ale mi čęje ho ŷačę, ŷo je mořny. W dęhým tńęžna lęzi, ŷiż ničęo wjazų njępřęnię.“ — „Ze dya wōpřawōdže mořwō?“ ho ŷe ŷtufkōwačę jęny brat pŷęhęčę. — „Najŷřerchu“, čęłmat wōwōłęł. Tęn brat ręž hōz rōłoma jaŷhędęščę. Wboaj tęjęnaju buđętož do domu donjęŷęnaj a lękarjo ŷo pŷęowacu, jęu k žiwjenu ŷwōdęćę. Wo 10 mjęŷčęhynch tón mužŷka dęhęćę počę. Ta tńęžna pak mořna wōŷta. „Žana bęka!“ lękarjo dęđu.

Nętko dęrhajł widęćę, kał ho tón brat rudjęščę. „O moja ķota! moja ķota!“ wón wołaječę, „čężył tola Wōh, ŷo buđęčį ja na twoje męho wumjeł. Sa hŷm čęje jawieł, ŷo hų hošu ŷęta. Sa hŷm wina na twojej ķmęřęci!“ Čęšto jeno naju na ŷapōčńęje, hđži žakōŷnu powjęłę ŷhoni?“ Tak na pŷęchem wołaječę. Žęho towačęhojo jemu pŷęhńęčęwacu, ale wón njępaŷęčę hebi ręčęćę džęčę.

Čęšto wjakŷo pomęŷaječę? Nętko bęščę pŷęępōdže. — Tęcho bla podŷakaj na hłōb ŷwojeho ķwędomńja, ŷo by wōbžarowacę njętrębeał, hđži žana ruda wjazų njęje!

Wŷęłakę f blŷka a f daloka.

— Węža w Grobńęčęzu ŷo wōbnowi. Wŷič; tym je ho tęž ŷula a thoręoj na węzi dele woŷta. ŷula je dohųđł pŷęchę wjębro ŷętro pęčępřęka, ŷo je jęne njęhęćęćę nimate žyle ŷaničęne. Wōt ŷtarych pŷęmow, ŷiż ho w nej ŷłowacu, bęču wjęchęćę dwę ŷtarej herŷelj kńiŷ f lęta 1818 f dopowńęćęju na jubilejŷi hęwęčęn reŷormazije a nękotře kŷuch pŷęma f lęta 1800 dŷęřęćęne. Wjęňęčęne kŷuch — nębđže 40 — bęču ŷo dŷęřęłe. Wjęchę nękotřch Luthęrowyčų wōpōmńęŷiŷł pńęjęłow a nękotřch jubilejŷiŷł f 50- lętnęmu křęwalojny křala Wjębřichę Auguŷta I. Čęŷkheho f lęta 1818 namałacu ho jaŷŷe a nęmŷŷe pńęjęłę f lęta 1676 do 1892. Wōne ho jašo do ŷule potōza ja pōdŷęđę čękaŷy.

— Nętko žitawa nętko ŷwojeho nowęho wjęhęčęho mędęčę- nowu doŷtanje. Najpręby bęščę ŷo mędęčęŷanōŷta f Burgŷřđba, dr. Kōth, wulwōkł. Žęcho pak wōkręňęne hejtmanŷom wōbkręčęlo njęje a je ho wų tym hōmo w ŷaŷłim hęjmje jędwa. 20. au- guŷta ŷmęje ho nętko ŷapōłanaje nowowulwōleneho wjęhęčęcho mędęčęŷanōŷu dr. Kňlza pŷęchę kńęla wōkręňęnego hejtmana f Čęwahřawę.

Sy-ili spéwal,
Pilinje džélaš,
Strowja ée
Swéjbnjy statok
A twój swjastok
Zradyj je.

Za staw spróeny
Napój móony
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerstwoš da.

Njeh ty spéwaš,
Swérnje džélaš
Wéšéno dny;
Džéš pak swjaty,
Dušá daty,
Wotpóšá ty.

Z njebjes mana
Njeh éi křmanna
Žiwnoš je;
Žiwa woda,
Kří Bóh poda,
Wokřéw ée!

Sserbske njedželske kopjeno.

Wubawa šo kóždu šobotu w Šsmolerjež knižničičičéšni w Buduščinje a je tam ša ščtwórtlétnu pščešplatu 40 pj. doštač.

9. njedžela po šwjatej Trojizny.

1. Pětra 4, 8—11.

Tři rjane křešćezijanje počjinki mjenuje našy tekst, a šby by šo kóždu křešćezijanj s nimi pšychil, tak rjenje by na šemi bylo, tak by kóžda křešćezijanjka wošada byla, kaž dyrbała to byč, hěta Woža wola čłowješow, wulke wješele šwojeho nješesteho křnjeta a Šbóžnjita. Dža džemy šo pruhowáč, hócž my tute počjinki hžjom wobšedžimy, a hžžez je trěbne, šwěru šo wo to přezowáč, šo bychmy je měli. Wóh da šo berje radžič tym prawym a dawta šwojeho šwjatešo Ducha, ducha modlitwy, lubosje a šwěrnosje tym, kří jeho wo to prošča.

Duž, luba křešćezijanjka wošada, vřšh šo
1. j modlitwu, 2. j lubosjež k bližšchemu,
3. je šwěrnosjež w powołanju.

1. „Tešobla bužžje štróšbi a wachujče k modlitwam“, prawj japosłok. Woprawdže, wón njeby tak napominal, hžžj njeby modlitwa k pravemu křešćezijanjstwu šlušćala. Tak tež Šelš šam rjetnje: „prošćezje“, a „wachujče a modlče šo“, a tak je šo šam šwěru modlił. Wodnoje a w nozy, na hašach a w šulach a w tempłu, ša blišom a w čerženju a wumrečežu namafamj jeho w rošrečo-owanju j Wóžom; to wščo je móžne napominanje, šo dyršimy šo tež my křešćezijenje modlič, a warnowanje, šo njeby šo ničto wjazy křešćezijanj mjenowal, kří šo wjazy njemobil. A kaž je modlitwa šwěbčeženje praweho křešćezijanjstwa, tak tež pomha k pščešowanju a roščenju

w tym šamym a pšchinješe šbože a žohnowanje. Wšćat šlubi tón křnješ: „prošćezje a wam budže date“, a wón tež rjetnje: „kří prošy, šjerje“. Wono tola tak je, hžžj njeby na modlitwe dale ničto bylo, hócž šo móžemy Wóhu prawje wušforčič, ščtož naš tyšči, to hžjom by wulka dobrota byla. Ty šam tola wěšh, tak berje čji čžini, hžžj móžješ hžjom čšlowješej praječ, ščtož čje boli a rudži, hžžj njeby tež čji pomháč mošł. Ale ně, modlitwa pšchinješe čži tež žohnowanje, Wóh, tón wšćehomóžny, hnadny a šmilny, ššhšči čje a čji dawta, ščtož čje čji dobre a wužitne, w šemšćich wěžach po šwojeje wóžowškej dobroče a šwěrnosjež, a w nješestých šubkach wjazy hácž šebi myšlič a žadafš. Tak móžješ je šwojeje modlitwu šbože šwojeho doma a žiwjenja twarječ, ale tež šbože šwo- jich džěči a štaršćich, šwojeje wšy a wošady, šwojeho wóžneho kraja a Wožeho kraleštwá. Tón křnješ šam by šo jako křat wopotafal, hžžj njeby tak bylo. A něšto modli mēnič, kóždu by tuto krašne prawo modlitwu wu- žiwal, niž jeno, šo by šwoje wěrne křešćezijanjstwo wobšwěbčičil a jo pošylnil, ale tež šo by šam ša šo a družich šbože měł. Temu pak bohužel tak njeje. Žiž wjele šo j žyła wjazy njemobil, ani rano, ani wječor, ani ša blišom, ani w šbožu, ani w nušy a škoročči, ani šami ša šo ani ša družich. A hžžez šo šišćezje modla, štanje šo to jeno še rtom, w šłowach, niž j wutrobu, we wěže a dowěženju, a šnadž šišćezje wo šemšće wězy, ale niž wo nješjerje. Móžješ šo tak džiwáč, šo njewěra a bješbóžnosť rojče, hžžj šo modlitwa šhubi, šo pomoc a šbože nje-

pschindze, dofelz ho njemobla? Kaf pak to pschindze, so wot modlitwy wotkupa? Zapowistot jow praji: „budzje strósbu a waducyje k modlitwom“. Botajim k modlitwom kłuscha strósbnošč. Dofelz pak na tej pobrachuje, njeje tež wjazy ponizna, wjeheła modlitwa. Kaf někotry dyrbał to pschidac, hdy by sprawny był. Ale tón a druhu strósbu žiwjenje wjedze, so ho wšeho wopikstwa hlada, a tola ho tež njemobli. Su wšak tež druhe węzy, kaž džeło a próza w domje, karolšč, khorolšč a wobćežnosć, derječije a čješč pola čłowjetow, kiz naš ta wobknieža a napjelnja, so žyle wobludninu a ho prawe wopominjenje sŭbi; a tak ho wjazy njemodlitny, abo niz tak kaž je prawje. Kaf dha je pola tebe? Sswěrnny modlerzo wšak hiščyje su, ale hy tež ty mjes nimi?

Ja čhu modlicy ho a spěmacz,
Bědzicj ho a na to džełacz,
So ja na tym budnym dnju
Buudu wšedemu čerwjenju.

2. Pysch ho pak tež s luboščy k bližšemu. „Wšed wšditiimi wězami pa měnje mjes hodu hylnu lubošč“, praji japoschtot. Kščeščijansta wutroba dyrbi woltat bycz, na kotrymž ho bratrowsta lubošč jako džakny wopor wopruje ja tu lubošč, s kotrež staj naš Wóh, našč Wbćež, a našč Sbožnik lubowaloj, a našč pšeho hščyje lubnjetaj. Njepraji wón tež: „na tym hodu pojmae, so wy moji pšbli seže, hdyž lubošč mjes kóbu macze.“ We wšdelim ho pak jemi: „Wona pschitryje hrěchow hromadu.“ Niz pak jako by sie ja dobre poznala a k njeprawemu mjelčaka, ale ho hlada, kłaboleje a njelobowne węzy bližšeho pšeho we reče mječ, wo tym s druhimi rečež, so by jeno tak prawje do luby pschischo, abo sčtož ho njepraweho a nje-merneho w domje mjes maubžestimaj, mjes starčimaj a džecizimi stanje, s lóštom rosnješč, so by to žyla wješ wjeđžaka. Wona po Wožej tajni čzini, so bližšeho samolwja, derje wo nim reči a wšdito k lepšemu wobroczi. Sščyšč k temu rjany pschitkad. Monika, fromna maczet Auguština a maubžestla pohanišeho mužja Patrijušba, kotrehož bē k wěrye do Žesuja dowjeđla, mějšeče to wafchnje, hdyž kščeščje, so bēščtej ho dwē žonje w gmej-nje swadžitej, hnydom k jenej wot njeju hieč. Tam bōrty reč a druhu pschinješe a powjeđasče tak dohō a s tak lubošnyimi słowami wo hōbnoščy teje hameje, hačž tež ta pschitoma temu pschischofowasče a to a druhe dobre wo njej praješe. Hdyž pak bē Monika jene tajke dobre słowo wo tutej pschitaka, bē bōrty pola druheje. Dha potom relaješe: tak a tak je tamna wo tebi rečžaka. Wot-molwjenje bē potom husto: haj, wěčno je, wona je tež hewat buščna, a pučž k mērej bē pschischtowanu. Krafne wafchnje, tak lubošč s budžicj, kiz tež hrěchow hromadu pschitryje. O so by ta pschudžom bylo, hdyž je wjele swady a hōženja. Lubošč k bližšemu je pak tež dobro-čziwa. „Pšopuduje ho radži mjes hodu“, praji japoschtot. A hdyž tež tajta hošpoblwošč něko wjazy tak trebna njeje, kaž tehby, hdyž tak někotry, kiz bu s kščeščijanom, wšdito sŭbi a bu wot swojich šastorew, dha je tola tež dženka hiščyje dobre, žhudemu a hōženemu hoščžłowjetej w lu-boščy pomhačž a mjes hōžōnny a pschčeželemi ho rady hošpobowacž. To su rjane hōžōny žiwjenja, tak druheho swjebelicze a w luboščy ho šabowječ. Snaječy je tež ty? A nětko „kščeščje hēbi jebyn druhemu s tym darom, kotryž kōžby doštal je, jako egi dobri šastōjniz wšdelkeje hnady Wožeje“. Něšto wšdaj njeje wšdito doštal, ale kōžby

hwoj džel a tak wopomhačje w luboščy jebyn druhemu. Kōžby druheho trjeba a sčtož kōžby je a ma, je hōbu Woža huda. Sščyžōna lubošč je jemu sa to džakowna.

Duž dha džimy šjednočeni
W prawej horzej luboščy,
Wštrbratija! pohljnjeni
Dale hwoj pučž k wěčnosčy.

3. A pschimy ho tež hiščyje je hswěrnosčju w po-wolanju. „Něžili sčto, njech reči jako Wože słowo. Ma-li sčto kajtu kščbu, njech pschzi po tym šamoženju, kotrež Wóh wudžiči“, praji japoschtot. Bōbla tutejch po-wolanjow hu tak hiščyje druhe, haj kōžby čłowjet ma jow nělajtu kščbu. Ale kotra wona tež je a kajke su dary w njej a tón wuspěch, njeje najwaznišče. Wšchetōž to je Woža wěž. Wón wudžela wšdelate dary a tež tón wuspěch je wšdelaki. To najwaznišče je hswěrnosč, a ta je našča wěž, wona wot naš wotwšujuje. Wona čješčy haffe kōžbōwe čłowjeta. Najječnišča kšwalba je ja njeho, hdyž ho praječ mje: tón je hswěrnny. Sswěrne džěčo, hswěrnny šulek, hswěrnny kščōbnny, hswěrnny šastōjniz, hswěrnny wučer, hswěrnny duchowny, tak hšwalōbnje to kščzi. Sswěrnosč je pak na to wot, hswěrn to hwoje čzinič we wultim a mačym, niz čłowjetow dia, hdyž naš widža a so bychmy jeno pola nich kšwalbu mēli, ale Woža dia, kiz wšdito widži, so by tón we wšdēž wěžach kšwalen był. Sšmy my hōjom tak hswěrnny we hwojim powolanju? Nē-čzimy, sčtož je s Wōjim słowom pšesč jene? Sščyžimy k špobobanju čłowjetow a Woža? Ach, tak jara ho nětko na to škorzi, so ho hswěra sŭbi, so rečža po hwojej mudrosčy, so hēbi njechadža nico wjazy prajicž dach, so njeđerža słowo a jebōja. Hladajmy na naščeho Sčōžnika, tak je tón hswěrn to hwoje čzinič k wmoženju čłowjetow, so by Wōž kšwalen był. „Sswěrnny kščōbniz hwojeho trala“, tak šreji tež napišane na wopominu naščeho Wismarda. Dha hōjmy tež ja hswěrnosčju we hwojim žiwjenju.

Modl ho a dži po Wožej šččeščy,
Čzini hswěrn, sčtož ty čzinič mašč,
Dha budže šōbze w twōjej kščžy,
Ty Wožej hnadu wuziwasč.

S. w. M.

Nještaraj ho!

Sswōje džělo hswěrn haj!
Wóh na twōje wušymanje
Kladje hwoje žōhnowanje,
Modlišč ho: Dješč, kšōžō daj.
Duž ho nještaraj!

K wyšokosčy pohladaj,
Hdyž čje w buščy štarolčy tyščy;
„Wōi Wōž hwoje džěčo kščiči!“
Tak ty s dowěčenjom praj.
Duž ho nještaraj!

Ma to hwoju wēnu štaj,
So pšesč kščyřta prambosč, rany
Wot Wōha hō pschewōžōny
Ma pučžu pšesč čšafny kraj.
Duž ho nještaraj!

K. A. Fiedler.

Lubosć k bratram.

Sdyž wernu lubosć w dusyhi mašč,
Sawój nowy narod pokafalszy;
Wdyh bydlł w twojej wutrobje,
Ty wjedźešy bójšje žiwjenje.

Mašč lubosć, Wože džećo by
A bohaty by we Woły;
Tón pał, kiz bjes lubošeje je,
We swojej šimjerczi wostanje.

Ta wernu mam, njedz njeprawišč,
Sdyž bratrow nuku njewidzišč;
Mě, w lubosći ma wěra ležěć
A tšudnym, tšudnym byšy třeć.

Schył abo šcho twój bližyhi je,
Sznadz njepřechzeł, to njemył cže;
Praj: Wratšje mój, czi pomhać cžu
Se samariškej wutrobu.

Njej Wdyh teź tebi wupomhał,
Hacž runje by ho jeho wdoł?
Wón šmitł ho a woda czi,
Duž cził po jeho rumofczi.

Nlej, pošan jeno lubosći ma,
Sdyž jemu hódny dar ho da;
Šy hšechčan pał, płaćz ja šidu
Tež njepřechzełam s dobrotu.

Sdyž šte tał s dobrym přichwinješč,
Sa šloćz a šchidbu žohnuješč,
Dša njepřechzełšmu božnje dašč
A pola Woba hnadu mašč.

Šaj, Wožo, kiz ty lubosći by,
Njedz s lubosću czi štužimy,
Kiz wěrna je, bjes ludanja
A wjedže našč do žiwjenja!

K. A. Fiedlef.

Lubosć nihdy njewupaduje.

Čłowjek dyrbi hžjom jara wjele šloćze a hjesbžnošće mječ,
jo moħt deuti pokafalszy, tał bohata je jeho wutroba na šmitno-
šći a lubosći.

Njeho farat Wagnus Wöttcher na kupje Nanje, kiz je wobdy
swojemu Šbžniškej dolže lěta je wščeji šiwěrošoću hžužil, neds-
hšobšeje wošebitu lubosći k wopizgam. Zał mječjeje wón na
swojim přetnim mječjeje čłowjeka, kotrohž šty duch na dwěmaj rječ-
somal dječjeje; pšchetož wón njeběšeje jeno wopizk, ale bē tež
paduch, a bēšeje tejobla hžjom 8 lēt šašobu w jaštwje hēdjał.
Wo tuteho ho wón staracž počza a jeho do domu hždněho mišchra
dowjedže, dofełž bē tónle pašu jara wustojny hšechšfki. Šižjom
bē farat teho mēnjenja, so je tamny šajojeny; duž wón s noma
pabže a dyrbjeječa 4 lēta do jaštwu. Sdyž ho wot tam wroćiz,
jeho duchowny do swojejo domu ušča, so njehy šašo swojim pře-
bawišjim towarščam do rukow paduch. Tu ho wón derje ladžer-
žečeje a wšcho, šačtož bu jemu narodate, je wščeji šiwěrošoću wo-
štara. Dofełž pał dzyhlyče rad šašo do swojejo hšechšfkeho bžēla,
jeho duchowny do Štrallunda do bžēla dowjedže. Tam pał jeho
towarščajo wobupicze wotwuczičahu, tał so ho šašo do palena da.
Palenz pał jeho bōty šašo paducha ščini a jato paduch dyrbjeječe

šašo do jaštwu. Njeběšeje něto wšcha přoga a nadžija podarmo?
Nječtōžskul budžičše ruzy do šlina položit a prajit: „Duž lež
něto, kaž by šwi pohřal!“ Duchowny Wöttcher pał swoje přzo-
wanje wo wdohejo wopizowu dušku s noma šapocza. Sdyž bēchu
jeho s jaštwu puščščiiti, jemu šašo džečo wobštara. Wón tež šlubi,
so cže wot něta po druyhi puščšči hšobžič. Šaj, ale po
šajšch!

Šas w nozy duchowny Wöttcher je španja wotuczi. Semu
bēšeje, kaž by paduch mō jittwe był. Čištje ho s toza šbēny a
do štwy hlabošče. Šcho pał tam wušlaba? Šawojejo wopizka
pšči swojim pšhanym šlībže widžšeje, so ho do njeho šamašče.
Wutroba jemu puřtoafče. „Njebžnožny, šido bha tu činišch“,
na njeho šawoka. Duž tamny pšchewřnowatny s temi padny a wo
hnadu proščejeje. Dofžo a je wščeji wštrošču je tečdy farat do
njeho rēčjał. Wón pał je pštal a potěpšenje šlubił. Ščōnčnje
ho wobaj pštalnywšči ho mōšlešchaj. Wē wopizk něto tola
ščōnčnje dohuty? Wšchicž by wšchal hēbi to moħt. Wšchetož šchto
moħt wot tajšeje lubosće, kiz ho s nēcim roshbēnacž njeba, njep-
pšchewřnowatny wostacž?

Šo krótkim cžasu farata w nozy swojejo muža budžšeje;
jei bēšeje ho šelbato, jato bēšeje ho něčto pšches tomortu šumy.
Šarat štany, ho šwobleta a žyly dom pšchewřnowašče a to docho
podarmo. Ščōnčnjeje rubježnika pod dožom ležo widžachu; bēšeje
pał to šašo tón wopizk. Wón wšchal žyly dom šajčeje a naj-
šepšchu šhowantu wjedžičše. Hšidenje pšchewřnowo temu, kotryž jeho
tola tał lubowašče, bēšeje wo wšchōn rošom pšchinješlo, so
cžyštje něto šararja šabitč. Duž duchowny pšino, to ma jeho
něto wšchōnčiji pšchewřnowacž. Zo ho tež šta. Šarat pšchewřnowo
njemu šiwēdžejeje, na cžoz bu wopizk doše lēta do jaštwu podaty.
Sdyž jeho šašo s njeho puščščiitu, je t swojeje šwōšje cžahnył a
w jejnym domje je wšchōnčiji šarobje wumrył. Lubžo wo jeho po-
lēpšchenu ničzo widžeti njehju.

Ze něto šararjei žel byto, so je tajše doše lēta tajše nje-
ptōdne polo wobžžetāč. Šchtož by to myškil, tōn njehy ničzo
wo tej lubosći wjedžjał, kiz wšcho cžerpi, wšcho wēri, wšchoje ho
nadžija. Lubosć to čini, šchtož šlōnzo, kiz tež na černje a wōšty
šiwēci, hdyž tež na tšaj žane wōže a šicze njewořiti. Wona nje-
mōže pšchewřnacž lubowacž, dofełž je jej Wdyh mōz ja to špōžkil.
Šchto je wšcho lubowanje pomhał, ho šalle potom šwaji, hdyž
wšcho druše na šiwētko pšchidže. Šacž do toho cžasa pał je cžah
wušywanja; a šbžny je tōn, kiz tutōn cžah prawje wužije.

Trořst pšches džečowny rōt.

Se rta njerēcžozdž a cželšnych by ty šwalbu přichotomaf.
Tał je we šwajtam pšimje w ščejny šwaj. Wateja 21, 16 pšibane.
A temu je tež tał. Ale pšches džečowny rōt je Wdyh tež hžjom
wšchellšč rjenje potrořšnowal a pohylnik. Zo šym tež ja šjonił.
Ša ho ras cžmowy mšchōjoty džeři mēšaza novembra na željnižy
wjelešč a bēch duzy dom, hdyž bēch runje w mječjeje pola ščarja
pobyl, so bchd ho jeho dla swojeje šwarořeje wo rabu praščaf.
Wušlaby, kiz bē mi lētat činił, bēchu ja munje jara hujbene. Teho
dla bēšeje we mui wšcho tał šajšmujene nutšacž, tajše wontač
wjedro. Pšchidob pšchēbe mnu cžmowy došč ležēše. Šwadny a
njelšchšny w šuczji swojejo šupeja hēbžach a hēbi na to myšlach,
šcho so mnu dale šubže. Duž na bližičej štažiji žōnfa je swoje-
maj dwěmaj džečōmaj do šupeja šastupi. Čah šwōž pučz dale
jēbže a to mēšobče teju džečow, s lētna hōčlca w šupeju tam a
šem hšobž s puščōwarow, so wjoni lubowny wafšjomni šmōje-
lešče. Na bližičej štažiji — tajše wēšele ja tei džečiji — jehny
šnes šastupi. Wēšeje to nan teju džečow. Něto pał ho ta
mēšobča teju hōčlowny wōazy ščerēčez njemōščeje, to by swojemu

nauje wołoko śchije padnła a k njemu prajka: „Ty by mój nan, ty by tak luby a dobry!”

„Ty by tak luby a dobry!” Tute słowa ho mi do wutrobny farcachu. Haj, myślać pśchi hebi, ty mala holcška mochj zyle prawje. Za pak też wien, ścho chajjele mi Wobh j tym pśchje tebie rjez. Kaž ty je swojim nanom, swim tež ja je swojim njebojśkim Wótzom cħinicz a k njemu rjez: Ty by mój luby Wótz a ho mnu derje mienisz. Tak buch na jene dobo ťrowjstniťchi a mi bu lśhožo wołoko wutrobny. A hdyž po něšto stazjach j woła wustupich, bėch wjele mienisz, hačj hdyž bėch do njeho ťastupit.

Mjes tym ju lėta ťaschje. Moje cħetpjenje hśchjeje swėhnjene njeje a mje tež wrejdy njewowpuchchj, doniž smjercz jako pśchecħelny poħol njeprħinidze a mje wot njeho njewomozje a nje domoj nje-dowjedze, tam hdyž je zna bolosć wjazj njebudze. Ale hujto hym hebi mjes tym na tamnu holcška j sejmni trochtowazymy słowami myħłit. A hdyž by bolosć wulka była a ťwora wjazj wutracz nje-buch moħj, dħa hym hebi pśchego saħa j nowa prajka: Wobh je tola mój luby Wótz a mje lubuje. Haj, Wobh je luboťj!

D ů ě.

Cħeć, kħwaiba j cħiħej modlitnu
Cħi, knjeze Woħo, kħuħa;
To hu te dary k woporu,
Kiz tebi hwjećj duħa.

Ty by naħ śchjeħerje ĥoħnowať
A j nowa rjane žne nam dať;
Wėj dħat ja taħtu huad!

Na našchu tolu woħyhu
Twój bėchje je j njeħa padať;
Zu cħopte wraħi hřeħadu,
Ze wuħywo kħnožo ĥadať.

Ty pħoħj ĥitnam ťrowcjenje
A twoja mōz je kħaħe;
Wėj kħwalbu ja to, knjeze!

Nam j Woħa derje radħi ĥo,
Cħtoħ j nadħiju bu ĥyte;
Kħe, pśchde ĥoħu, o kħeħeħano,
Maħj saħo blido kħete.

Duž Woħu miħeć ja to kħwal,
Tež jemu dħatny wopor pal
A hallėluja swėwai!

K. A. Fiedler.

Wuħyħschenje w nuħy.

W Amerizy bė ho we wuħywochj podpocħach ras wjele he-wjerjow saħyho: Ĥi dny ja ĥoħu wħo moħne cħinajchu, jo bħychu saħyħnyenach wuħy. Zola bėħde wħšo pħozowanje dotal zyle pobarmo byto. Dħeħacerjo bėchu wustali a, mēno, jo hu saħyħ-njeni dawno ĥiħom morwi a jo wħšo dalħje pħozowanje ničo njepomħa, njehadu wjazj ja saħyħnyenymi rycz, pocħadu ĥwėwmi bħcz a na woħħeħerja podpocħow hwarić, na kotreħož wħchu winu njeħoħa walaču. Woni daloto wjazj wot ťjawnoho swėħta njebėchu. Cħto byrħeħe ho něto stacz? Duž pśchi dħeħacerjach maha jednacħelėna holcška stejeħe, kiž para derje wjedħiħe, wo cħo bė tu cħinicz. A ĥlaj na jene dobo pōcħa wona, najprijebj mjelczo, potom pal wotħiħho je swojim luboħym dħeħazym ĥoħom tōn kħeħluħ spėwacj: „So k Tebi woħam j ĥlubin, ĥiħyħ, knjeze, pħitnu moju!” S molom wołoko ujeje wħšo wočħyħny. Wōħy

jejnemu spėwaniu jedny bħbz po druhim pħyħpadny a skōnczjne zħla ĥromadħijna ĥoħu spėwalche. Wo nēcħim ho ĥoħny dħewa ludħi leħnychu. A hdyž bė kħeħluħ dħpėwany, pocħachu dħeħa-cħerjo j nowej pilnoħcy dale ja saħyħnyenymi rycz. Wōħy ho wuħyħnje swėħny. Dħeħacerjo bėchu ho ĥoħč j saħyħnyenymi dōwpi a wħħiħiħy ĥiħeħe ĥiħyħy namakali. Dōħho tež njetrajeħe, a bėchu wħiħty wumōżeni. Wėma hdy je žane ĥwōħwico w tak ťħlabomy cħaħu pħiħyħo, kaž kħeħluħ je rta tamnje holcħki.

„Wotaj ho te mni w cħoħu nuħy, dħa cħy ja cħe wumōy a ty byrħiħj mje hwalić.”

Wotpocħink sa duħe.

„Cħeħobla ĥy ty kħeħeħijaniħwo pħiħaj?” ĥo jedny Muħame-danar ĥwoħejo narowbwa pħeħeħe, kiž bė ĥo pśchde kħōtkim wuħħeħeħo dať. Tōn wotmōwi: „W ewangeliju je jena śħtucħka, ta budħiħe ĥiħom ĥama ja ĥo je mje kħeħeħijana cħiħiħa.” — „Wot?” kōtra dħa? — „To je to słowo w seħenju ĥwi. Matħeja: „Wjėze ĥem te mni, ja cħy wam wotpocħink dať. Wħy namacħeje wotpocħink ja ĥwoje duħe.” Za ťnaju kniħi islama, ale w ĥonych ĥlubjenje wotpocħinka njesteji; a ja tōne wotpocħink trjebam.” Potom wōn radōħiħwje pħiħa: „Za hym temu wėrit, kiž tuto ĥlubjenje dawo, a ja mam tōne wotpocħink.” F.

Mōz nad duħchmi.

Swłowny general Gordon na jenym mēltnje ĥwoħejo ĥiwojenje-piħa praji: „Za ĥo pħeħo ja tyħ ludħi mōlne, te kōtħnyž pħi-ħobħam. To mi wulki wħwo a spōħijwmu mōz dawo. Du-li pħeni kħoć j jenemu wħiħe, ja kōtħož hym ho najprijebj wobħit je mi, kaž by ĥiħom wuħaj mjes namaj wostaf.”

Kať woħeħeħowanja-ħōħny je tōne poħim ja ĥiħuħu nad buħchmi ja kōħde pobdħtnjenje a ĥjenocħeħiħwo j druhimi cħłowje-kami? Dobroprosħenje ja nič cħe do pranje poħoħowanenje po-mėry k nim pħiħiħe; j tym, jo jich pśchde teħo knjeħa noħyħch, ty k nim do ĥwjeħaczjacz pocħazom swupich a něto loħto tōn puć namacħeħ, jim na něħte wacħenje ĥpomoħny a je ĥōħowanjom bħcz. F.

Wħelake j blitka a s daloka.

— Dħeħa njedħelu, 4. augusta, budje miħioniski ĥwjeħeħen we Wuħtyħ Eħarach. Popoħohnu w 3 ĥoħdnacz budje ĥerħte ĥwjeħeħiħe kēmħenje j pħedowanjom knjeħa fararja Domacħiħi w Budħeħach. Popoħohnu w 5 ĥoħž na nēmħim ĥwjeħeħiħim kēmħenju budje knjeħ miħionar Luczewož w Ĥimo pħedowacj. Wħiħtyħ miħionizy pħeħeħeħo j wołownoħeje ĥo wutrobnje na tutōn ĥwjeħeħen pħeħeħiħu.

— K lėtu budje 100 lėt, jo je ĥo wulka, našch wōtżny kraj wuħwoħobħaz wojna j Napoleonom wjedħa. 13. meje 1813 bėħe tež ĥoħa bitwa w naħeje Łuħizy pśchi bubowej ĥorje pola Wħħoħeje. Tam je 1500 ĥmuktyħ wojakow na bitwiħeħiħu ĥwoje ĥiwojenje wostajilo. Na tym mēħnje budje ĥo na 100 lėtħny wopomniħiħim dniu pomni postajicj. K temu je ĥwjeħeħiħi kōmitej ĥromadu ťkupit. Pħeħeħyħa je knjeħ ĥranyħ radħiħeł dr Weg-enħeħełt a do njeho ĥlūħa k. farar Gōłc-Łakaczanić, k wuħeť Weater w Germanezach jako pħeħeħyħa woħerħeħo towarħiħa, knjeħ wuħeħeħeł Eħeba nad Wħħoħeja a k najeħ kōħni a tamniħiħi gmeħizy pħeħeħeħerjo. Tućki tež dary ja pomni pħiħijamju a bħza wjeħeħe tež naħi Ĥerħija na tu tōn wōtżny, dħatny, wōtħiħiħi ťkupit najemowacj, ho dopomniwo na ja tōn ĥwno wacħeħo lubo, kiž je teħdy našchu ĥerħiħu wōtħiħiħu jemju macħaħa.

Porjedħenje. W 30. cħiħte ma na 1. ťrownje 1. śchjeħpa we 8. ryczicy wot bėħta mēħto runym rumiħym rėħacz.

Sy-II spěwał,
Přinje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprěcny
Napoj mócny
Luboś ma;
Bóh pak swěrny
Přez spař měrny
Čerestwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swěrne džělat
Wiědne day;
Džěł pak swjaty,
Duś daty,
Wospośń ty.

Z njebjes mana
Nječ či khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Křić Bóh pada,
Wokřew će!

Šserbske njedželске loпjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjes knižicijichcjetni w Wudychinje a je tam ja šchwórtlětnu pšehpłatu 40 pj. doštač.

10. njedžela po šwjatej Trojicy.

Erudny křěsluš Jer. 3, 37—44.

Mójjaf je na Bozej horje šatón a šjewjenje Bože doštač. Čžiččina na mjeričku tam da ho jeho duškej šhromadžić. Jeho duška bu pošběhujena a Bóh ho jeje dótny a šjewi. Dženša, na 10. njedželi po šwj. Trojicy, ho tež do čžičhiny na wyšotofeji šendžemy, a Bóh tón knjes ho nam poťaje. Džđe je tale hora abo hórta? To je Bion, Jeruzalemska hora. Tam štuپiny na rospadanki. Prořeta Boži naš w tešćeje tam wjedže. Dženšniška njedžela, 10. august, drje naš po prawom na rospadanki drugeho Jeruzalema wjedže — tola njepraja nam ruiny přeněho Jeruzalema, 650 lět přjedy, to hame? Prašchemy ho po našim tešćeje:

Šhto čže nam řubny křěsluš na Jeruzalem-řič rospadankach byčje? Wotmolwjenje je:

Prořecžiči hłóš wo Bozej mozy, šwjatofeji a prawdošči.

Wo Bozej mozy. „Ty šy naš i hńěwom pšičřyl a pšehšěbał, šy naš mori!“ (řht. 43), rjeńnje Bože płow. „Ščtó čžyl prařić, šo tón knjes to njeje pšičřařař? (řht. 37). Nebutad-Mezar, Babilonřki řeał, běšče drje hwoje wóřřto na šwjate měřto wupóřkał. Romiřte legiony šy řubny Jeruzalem potom do prođa a popjela pšehewobročkite. Wepařian běšče je póřkał, Titus je nawebował. Tola tón we wyšotofeji běšče tež tu šwoju řuku řobu měř, šwoju móž wopotařał. Wřičite řudu,

wřičitzy řebžorojo a rjeťojo wot njeho wotwřijuja. Tař pšeh 100 lětami řurowy Napoleon, řiz nařče řraje řapušćowawšče, řudu pod šwojeje nořy pódčřiwowawšče, čžłowjetow i wotřotčju mječja řbi. Prořetow řót běšče řračelje Božu dobrotu řlubiti, ale prořetowy řót tež Božu móž řnaje, řiz ho w čžěřčich čžabach řjewi. „Ščtó čžyl prařić, šo njeřřčindže je řta najwřičšeho ani řte ani dobre?“ (řht. 38), to čže prařić: Wón woboje pšičřuczi a dopuščeji. Dopomti ho, mój řubo, šo je niž jeno ředny Bóh, řiz je ře řylnej řuku řwět řčinił, řiz řiřčěje řwěřdu w njeřowalnym porjeđže wobđi, řwoju móž řjewi, řhđž řwěřta w nařčju we řwojim čžaju pšičřindže, řně ho nam w lětnym čžaju řeto wot řeta wobradža, a řiřčěje nařyna řwoje płody njeře, ale šo je tež Bóh, řiz do řudu a řiđ žiwjenja nuř pšičima, řiz řim da ř mořy pšičřić řaž řračelje w Dawitowym čžaju, ale tež pšičida, šo řadu, řaž wřwóoleny řud a Jeruzalem, jato běšče čžaj řowpřeljeny. Boža wřehšomóž řručje řuřuje: řudu pšeh čžěřte řomach-pyťanja jeho řašo řačuju a řpóřnaja. Najpřjedy ho prařčelja: „Ze wón to řte tež čžini?“ Mój řřehščžiano, řaj prořecžičnemu hłóřej řašo ř twojeje wutrobje řřinčecž! Praj: řař móřny a wulki je tón knjes, řhđž řebi něřtoho řubeho wóřřje, řbože řwojeho řoma řowali, řebi řuřy, řřehšpjetanje póřčjele. Njeje to řerje, řhđž wěřč, šo njeje řlepe njeřabđujuć to čžinić, ale tón řwiy Bóh.

Jeruzalemske rospadanki řu řale hłóš, řiz wo Bozej řwjatofeji řečja. Woni řu řo prařčeli; woni řu řo pšehčžiwu čžěřčewo dopuščějenju morřotajo řěřali. Me

„kôzdy mortotaj na swoje hrêdçi“ (scht. 39). Bôh njeba wšchemu tak bječz a hječ kaž dje. To wón njemôže. Wón môže jeno to dobre czerpicz a lubowac, wón dyrbi to ste kšofiacz a hječic. D profesyjist hloš, kiz je w fastarču pšchego sašo a sašo so kšifchecz dał. Hrêdçi je ludži skazenje a teŝ ludow njelôže. Wšched lëtkotetkami, jako mjadachu Zendjelečenje frazowosti brjoŝ, kiz bječu hebi dobyli, sašo wopuščiczeč, djeŝeje Franzowja: „Wy kujeja, hdy dha sašo k nam pščinječe?“ Na to nečto wotmolwi: „Hdyž budjeja waŝche hrêdçi sašo wjeŝche hacz naŝche.“ D jo bječu ludu, teŝ dječzi naŝcheho cšaba profecyjist hloš kšifchecz dzyje: „Swjaty, swjaty je Bôh, tón knjes njebeŝtich woŝtow“ — praŝeječe so, feruŝte hlyh, hacz we ŝwječenju abo w ŝtroblym hrêdu ŝteječe! „Pšchepytajmy naŝche puče a wobhladajmy je a wrôczmy so k temu knjeŝej“ (scht. 40). Kôzdy kšifch tónle hloš, dženja jón ŝapšimni je ŝwójimaj wuŝchomaj. Njemortotaj pšchecziwo njebiu, ale rječi: „Ja ŝym ŝhrêdçił na njebiu. Ja ŝym ŝhrêdçił pšched bliŝčim!“ D njepytaj telko winy pola druheho, njeŝiwaj jebu na druheho. Ŝladaj to ŝwoje, ŝpoňaj ŝwoju njepravdu. D Bôh je ŝwjatny, wón njemôže ŝpodobanje nad ŝwontownoŝcemi mječ, nekomu dla jeho ŝhrêlŝchow a Boŝich ŝkubow jeno hnabu podacz, ale wón na ŝprawnu wutrobu hlada a kôzdemu po jeho ŝkutkach da.

Hloš wo Boŝej prawdoŝci! Kaŝte kraŝne ŝlubjenja je Bôh Izraelj w prjedawajich cšabach dał! Kaž pšcheczel je wutrobne ŝ nim wotkšodajal. Izrael je jemu ŝwoje harŝy hrał a ŝhwaleno ŝhrêlŝche djełal. Ale netto ŝrudny ŝhrêlŝu! Jeruŝalemŝe rozpabanki wo knjeŝu a jeho njeŝchemenitej krutoŝci ŝwêdže. Wobladajmy, kał ma jeho dobrota ŝwoje mjelje. „Wy ŝmy njeobkšuchni byli, tehodla naŝ njelje pšchepuščiczi“ (scht. 42). — To je ŝnamjo jeho prawdy. A dale! Hdyž je nehdny rëkalo: „Ŝczerpŝlwy je tón knjes a wot wulkeje dobroty“ — netł wuŝnaja: „Ty ŝy naŝ ŝ hweom pšchitrył a pšcheczeŝeł“ (scht. 43). Hdyž je hewał modlitwa ŝtajnje pomhala, netto ŝduchaja: „Ty ŝy ŝo w wrôczeli potajil, ŝo ŝo žana modlitwa njemôže pšchecziŝcheczeč“ (scht. 44). D ŝrudny ŝhrêlŝuŝ je wopravdže ŝpewacz, hdyž ničto tebe wjaŝy njeŝlyŝchi, hdyž ničto tebi njemotmolwi! A taŝte cšaby pščinidu, hdyž ŝu cšlowjetojo dotho dočz loŝteje myŝle ŝpôdžili, dobreŝo kôzdu njemeli a ŝo temu wŝchodobrocziwemu njeđakorali. Chzemy my tał dako dacz pščinječ? Naŝcha modlitwa kuz dženja:

Ty wolaŝch, cšab je ŝkladny,
 Ešo wrôczječ k wërnej puŝce,
 Duž proŝchn, Abba, wutrobnje:
 Ach Božo, budž mi hnabny!
 Hamjeň.

M. w M.

Šbôžnikowe hlyŝny.

(Lut. 19, 41.)

Štôh: Gžin, knjeŝe, jo muu tal, tož hjeŝch —

Ešo Šbôžnik na Jeruŝalem
 Ze horze hlyh ptałal,
 Wje huaj a moju wjerdoŝč ŝlein,
 Bôh dotho dočz je cšatal.
 Njech ŝkrupita hlyh wabja mje
 Dženj hjeŝeč k prawej puŝce,
 Ešo na ŝwoj hrêdçi teŝ ptałam.

Wšched Wošom ŝteju w njehnadže,
 Wje jeho hneŝ chje kšofiacz;
 Teŝ ja mje ŝelub ptałal je,
 Šbže wjeŝchi trodŝt moŝt doŝtačz?
 Wôj hrêdçi we hlyŝoh Šbôžnika
 Wô Boža hnada wotmwyja,
 D njei to ŝbôžna raboŝeč?

Ach, w ŝwójim cšabnym pšchebnytu
 Mam buŝto hlyŝny ronicz,
 Ešo bêdžic i horjom, njehodu
 A wŝchelu tŝichnoŝci hbonicz;
 Wô trodŝt pał cšecze do buŝche,
 So teŝ môj Šbôžnik ptałal je
 A bêdže w nuŝy, hječju.

Wón widzi moje hlyŝny wŝeč,
 Kiz w nozu horja ptałam;
 Šchôž cšifcheci mje, môj ŝelub wê,
 Duž pomoz i njeja cšalam;
 Tón kiz teŝ nehdny ptałaječ
 A maie hlyŝow boloŝeč,
 Ešo w prawym cšabu ŝmilil.

Šchôž w ŝwêdže hlyŝny wuŝnywa,
 Tón junu rôže žnjeje
 Tam, hbež ŝo wjaŝy njepola
 A Bôh nam hlyŝny teje.
 Duž, buŝcha, cšalaj i czerpnoŝcu,
 Ty pôdŝjedch i horja k wjeŝclu
 Wšched Šbôžnikowe hlyŝny!

K. A. Fiedler.

Słowo wo kħwalobnym kraju ŝa dženŝniŝdu njeđelu.

Zało naŝch ŝkêžor je ŝwojei mandŝelŝej po poŝwječenju ewangelŝte Šbôžnikoweje žrtwie 31. oktobra 1898 w kapalni ŝohanitarjow, w kotrejž bječu ŝo hocz ŝem nêŝte ewangelŝte Wože ŝkubju wotmêwale, jaŝtupjerjo nêŝŝch ewangelŝtich woŝadow we ŝwjatym kraju pšchjo, tehby wón i jich ruŝi dar, bibliju da woliŝoweho drjewa wŝwalanu na ŝteŝajm pulče i woliŝoweho drjewa wot woliŝowje hory pšiwjaha a tutum cšelcêdwoŝtoŝnym woliŝtarnym mužam i molom w mjenje ŝkêžorki ŝa tutón drohotny dar ŝwoj ŝkêžorki dŝal wupraj. Potom tał dale dŝeŝe: „Ja mam Wom hjeŝeč druhi dŝal wuprajic. Ja ŝym Wôŝe w Waŝchich hlydichcšach, dŝeŝtaciŝach we ŝwjatym kraju wopytał, w Gaŝa, ŝaŝa, w Jeruŝalemje. Š poŝtroženjom ŝym widzał, jo je temu wopravdže tał, kaž pšchepnoŝam praji: „Hbež Turka ŝwoju nohu ŝtaji, žana trawa wjaŝy njeroŝeč.“ Turkojo ŝu i teŝo kroja, w kotremž nehdny mlôfo a meč bjeŝeč, runjowom pučiznu ŝčiniłi. Wy pał, moji lubi pšcheczeŝo, ŝeje je ŝwojei pilnoŝcu, hweŝnoŝcu a pobožnoŝcu k temu dozpili, jo je ŝo tam, hbežč ŝeje ŝo ŝaŝubliŝi, i pulčiny ŝašo Woŝa ŝahroda ŝčiniłi. Wôj, hjeŝeč wjaŝy. Ja ŝym hlyŝečal, jo žodyn wot Waŝ ženje pŝchje hudoŝt wot njeje, jo ŝo ženje pšchecziwo Wom ŝtôrčba wjeđta njeje, ani ŝo ŝeje Wy pšched hudoŝt mjeŝ hodu ŝtôrčby mełi, haj, ŝo Waŝche ŝlowo tał wjele ptačzi, ŝo muhamedanŝy wo Wôŝ praji: „Šchôž njeŝy praji, to je tał wêŝte, kaž bylo w foranje (muhamedanŝkim ŝwjatym piŝmje) napihane.“ Wy ŝeje nêŝte mjeno we ŝwjatym kraju k czełczi pščinjeŝli. A ŝa to ŝo Wom dŝataju.“ Potom ŝkêžor wotolo ŝtupajo kôzdemu woŝebje ruŝu da a ŝkêžorka buŝy ja nim

tež kôždemu ruku poda. To bôdže hnujaze wohtlabač a kôždeho, kiz bôdže je pšwedom tuteho křezoroweho setanja i tutyhni swěrnymy ewangeliskimi křećejianami, wješčk abo tola jebyn tych wješčkow to na tutyh pučowanju.

Štož pak tu křezor wopravi, njeje to wohtlwerbźenje křowom našeho Šbôžnika: „Nje, wašč dom dyrbi mam pušty wohtac, hač rjehtječe: „Škwalenty budž, kiz pščiũdže w Knjejowym mjenje“? Škwalobny kraj je něto woprawdže puščina. Džezš pak rjehtu taj tamni pobôžni: „Škwalenty budž, kiz pščiũdže w Knjejowym mjenje“, ho i puščimj šahroda Woža ščini. Tak je na wščitkich městach, džezš temu Knjejje křtja a Knjejla wušnawaja. Tak wibžimj w Jerusaleme. Tam bu ewangelista fara na puštyh kamjeničeju natwarjena, džezš bčchu 1898 křezorowe stany natwarjene, nětkle, tož propšt dr. Zerenimjáš pišče, w křbđowym haju leži, pob kotrehož ištomami, mješ družimj žedrami i Libanona, němsta wošada hjednoczena, hwoj křwjedžer žyrtwinoho pošwječjenja křwečej. Špřista křrotownja ho wot wbtja Šneletera na kromje puštego města rospadankow šolozj, město tak wulle, kaž to, na kotrym Jerusalem nětkle steji. Nětkle i wohnja šašo postajena křrotownja je wščimj i njej křuščazymy wuštanami wošredž křezjazych pđbnyh šahrodow leži. To hame wo wušowanai ja wušadnyh, i mjenom „Ješuhoma pomoz“, pšačej, nětkle tež wo mišionistej křezj jatšeho Jerusalemskeho towarštwa w Bet Sahur pola Bethlehema. Dučewny Boher, našč nowy woščer mišionistwa we šwjatym kraju, w Bethlehemej wyblazy, pišče: „W Bet Sahur ma našča mišionista težomnošč tajki pščeželny, tajki witožy napohlad. Dotal prawe wrota pobrachowachu, něk mamy wyjerde želejne wrota. Na ramu iščnu šhđb wjedže, mješ tym so by dotal jeno na rėbln horje mošt. Tež hu, iščtož hmy hebi woškeje žabali, na pščišbnyh městach ištomy wošabžane, křčezowe, jehstnowe ištomy, tak so ma to žyle pščištojny a pščeželny napohlad.

Nje niž jeno šwontownje tajki porjad knjež, ale tež na potu duča a duške do pšreda dže. W pošlednim ležje bė šchula ja hólzow (pomjšk hebi, w kraju, džezš žoneho nučenja i škuli njeje!), w pščerėstku wot 35 hólzow woptyana, škula ja hólzj wot 25 hólzow. W biščeje wizy! Ša šmiste mēžazy ewangelista wuštu mđobojč we wječojnej škuli wošoto hebj šromadžuje. W pščerėstku ho k temu 36 mđobženzow pščinamaka. Pomjšk hebi, towarštwo mđobženzow dženja w křwalobnym kraju! Tute šjednoczenje mđobženzow, kiz mđobnyh ludžj i Bethlehema, Bet Sahur a Bethlehema wopščinuje, je ho škoženje dale rošwinuato. Šwjetšča ho šromadžena w Bethlehemej šawoaja, dny a dny w Bet Sahur a Bet Džala (njedalato to tamneho). W Bet Sahur bėdže ho njedawno wošoto 50 mđobženzow k tajnemu šromadnemu popoldnju hjednočimj. Wožuzel na rumnoščakč i tutyh mđobnyh šromadšijnam pobrachuje, a my — tak pščešteječer naščeho křstleho jerusalemskeho towarštwa, žyrtwym radščel dr. Wegel, pišče — tož daloto nam to našče žnadne hėdki došola, na hnadny wošadny dom bžekamy, w kotrymž moštje ho towarštwo mđobženzow porjadne šromadžezč. Džeto, kiz ho w tutyh towarštwe čini, wščak wščimj tutyh městam k pomozu pščiũdže.

Wječe je wščeho teho tole wušabžja: Na naščim mišionistkin poln we šwjatym kraju šwontownje kaž šnautšewnje dale dže a dacy, kotrež ho 10. njedželu po šw. Trowižy bromadžaja, wšpotemu, šwjatemu samėrej křtja. To je šamer a nawanš, kiz ma žyle ewangeliske křećejijantimj, so by ho šwjatemu krajej, džezš je našč Šbôžnik hwožit, čėtėpil a wumrjel, haj ja na š wumrjet, ewangelija wješčela wječojč wo hnadže Wožej w Křyštjškhu šošo pščinješka a ho tak Knjejowe křudjenje doplnimj: „Šlai, wašč dom dyrbi mam pušty wohtac“ — hač wračeje: „Škwalenty budž, kiz pščiũdže w Knjejowym mjenje“ (Mat. 23, 38, 39).

M. w. M.

Swěra.

(Wenn Alle untreu werden —)

Hřch: Wšč, poručž Wobu swěru —

Wječ wščižny šwotpadaju,

Ja swěry woštanu,

Šo ludžo njenamtaju

Tu šamny njekřtaju.

Džje na ščičku mje hebi

Šyš wobyt je křwečeje,

Džž wopruiu ho tebi,

D Žesju, na wěčnje.

Ja horžo wopšakuju,

Šo martku čėtėpil hy,

A pščežo woškaruju,

Šo by tak šabny.

Wšč, lubojč je Čže hnoła

Naš i putow wumoz tu,

A tola njewulnawa

Twoj lud čje i bžatknošču.

Ty w lubojči hy wěrnj,

Wščem pščežo pomhač čzeječ;

Njej Čži pak ničtož swěrnj,

Ty swěru njeklanječ.

Wšč, twoja lubojč budže

Dže ščončnje špřinata,

Šo pšačo bušče wščubdže

Šso Tebi pobadža.

Šaš i Tobu šwotščewny

Čže wjazj njepuščeju;

Daj, so něk hjednočjemu

Ja i Tobu woštanu.

Na Tebe slawj tvoje

Šaš i nježu hładaju

A na šotena šwoje

Šso bžatnje pošlaknu.

Žurij Wróřt.

Marodnošč a nabožnošč.

Šwito ho wušwaluje, so je herbřti lud nabožny, haj, so ho herbřtošč a nabožnošč njebodžitej bželicež: „Nješawomni na naš, na křwoj herbřti lud“ — Žibža mėjachu ho ja wušwolemy narod, ja Wožičk lubuščtom. Němžy wraja, so je luterba wučžba woškeje němsta nabožnošč a jo ewangelistwa a němšowistwo nimale tošamo, t. r. džezš ho ewangelista wčra rošččėria, dyrbi ho tež němšowistwo hajječ. Šnate je, so w němsto-pšłřstich štronach pošte a křostle, němste a ewangeliste jako tošamo plačej, tak so ludžo wo poškeje a němstej wėre rėča, mjenja pať katšofistku a ewangelistku. Njebojmy ho šamlyčej! Še dha Wobu jedny lud lubščij dymj družij? Čšitajče šabi Šap. štuti 10, 35: „**W woščim ludu**, iščtož je jeho boji a prawje čžini, tón ho jemu lu bi.“ Štawščki lud bėdže wušwolewy wot Woha, to je wčerno, ale niž tešobla, so by Žib pščeš šwoje mjeno pščeš Wohom wjazj plačej hač družij; ale tešobla, so by Woh tutón lud ja šudobje mē, w kotrymž mošt šwoju šwjatju wolu šjewieč. Šato pať bė tón čžab dwoječnjeny, bu tuto šudobje roškamane a te ščebřti, kotrež njedchachu ho po Wožej woli štožič, buchu šaščijajene, a židowřti lud jako tajki wostlane šaščijajeny hačž wo pošlednič čžakšow.

Woh je hej kam swěrnj. Wón biščeje dženja šadny lud jeho mjena dla njelubuje, ale iščtož ho jeho boji a prawje čžini,

tón ho jemu lubi. Temu muzej, temu lubej, kiz praji: „Za a mój dom, mój dzemy temu kniejcej kłuzęć, temu Wóh wotmolwija: „Za chaj, tój Wóh być a ty dyrbić mój lub być.“ Teno pod tutym tuemienjenom kłuzęć pólacę: „Wóh je i nami, wjedże nań, njech njeprichęćel ho hźhom hori!“ To je kłuzęćta a huwěda nańcheho narobnoho žiwjenja a pōzowanja. Měmży, kotkiz starogermaniile pohanstwo haja, chębda i tym swój narod wulki kłuzińć a jeso originalnolęć pōjanieć, ale woni i tym hwojemu narobej rowu rija. A nańche herbiłe narobne pōzowanie, kotrež ho nětko tał lubofnje hiba a pōstupnje, wone jeno traje a wostanje a smjeje pľody, hdyž ho jenićkiz na Woja sapiercamy, hdyž nam kławjena herbiłta pō- bożnolęć njeje hōta kłwalba a pōsōbne kłwōwa, ale hdyž hmy „Woži wojowarja.“

Tał njech ho pola nań lubolęć i Woje a lubolęć i narobej we pľodnej pchęsenojęći dżerżijej, njech starje kłwalby pōbożnojęće hōbni wostanjeny, potom nańche dżeto, kotrež ma po cłowistim rojomje tał mačo nadżije, tola njebożatane kławne pľody smjeje.

S.

Za abo Ty.

Morja je žałožna hłubina, kotraž tōdže lęto wjele ludži spō- žera a lōdźnikam stajenje je strachom hroty. Tał tež pchęd lętanu lōdźj po morju jēbđęche. Žałožny wachor ho pšęhny. Wđž bēđęche cžemma a lōdźj ho wot žołmow pōžerje je wchęćeni, kiz na njech będa. Wōdźnik, kiz wjeleko wjerčęđęche, bu tež do kłwabiny kłęchnjeny. Ale druha žołma jeso jašo horje cšjhm, jo i nęćim drjewjanym hromadu storzi. Wōn i mozu ja tym hrabolęće a ho jeso dżer- žęćche. Bēđęche to wjetřęda kłęta, w kotrežj bēđhu luty byle. S wulkej pčbu ho jemu poradžj, na nju jalęći, na cžoj ho jeje tru- cje dżeržęćche. Wđma wē ho to stalo, dha we wodže hłowu wuhłaba a ruzy, kiz tež ja tej kłętu hrabolęćej. S wjelchom w tym hwo- jeho kapitāna spōłna, kotrenuž nětko tež na kłętu horje pomhajeche. Ale lđma bēđstaj wobaj na kłęty, ho ta hama wōdnōrjęć pōčka, dofelž bēđstaj wonaj wobaj ja nju pšęćęćstaj. „Młeničj“, ho kapitān lōdźnikta woprašaja, „jo kłęta naju wōbeju wudžerzi?“ „Mł, kapitāno“, lōdźnik wotmolwi, „jedyu wot naju dyrbi ho woprotwacę.“

„Ale loty dha?“ ho kapitān prašęćęche.

„Sa njemēm,“ lōdźnik wotmolwi.

Nętko žałožny wotomil pšjchōdže. Wo žiwjenje ho tu jedna- šche. Skoty dyrbi do hmerčerće? Za abo Ty? Ty abo Za? Žedny pał dyrbi.

Słōncznje kapitān dżęche: „Pōkłuchaj, ja hpm stary muž a njemōdjo w žiwjenju ničo wjele wozaj dołonjercę. Ty hly młodny a hplny. Za pał mam hlyčęće žonu a tji bđęći. Chęćch ho Ty ja nje staracę, hdyž cje Wóh wchj žiwjenju pžerzi?“

„Spaj, kapitāno“, lōdźnik wotmolwi.

„Duž hawbaj mi hwoju rufu.“

Lōdźnik to cžinjęche. Duž tamny kłętu pušęći a ho w morju hbu. Na to ho kuzaja kłęta jašo jēbđęche, ale ža- ložna nōž na lōdźnika cžojajeche. Kał hysto bē hmerčerji blifko! Kał husto hēbi na kapitāna myhłęćhe! Ty abo Za! Słōncznje ranje hwiataće a lōdźnik bu wot druheje lōdže poł mōrtwy du- mōwanje. Sastęćny hwojemu kłubjenju do Ĥamburga kłwataše a tu wudowu phtajeche, ho by nětko dżeržal, klyčoj bēđęche w tamnej žałožnej nozy hłubit. Wōn je to tež cžinił, je ho i wudowu po- bđjchōwo ženitil a jeine džęći hweru wozčahnył.

Cęž w najwjetřęcej nufy njeślōž ruku ham na ho!

Pšchęd wozaj lętanu bohaty wōšębny pchękuzj we Wšnje hwoju ruku ham na ho kłōzi. Wōn mējęćhe mandželstu, lotuzj hač nanajbōle lubowajeche a i kotrežj bēđęche hźhom na wšđę 10 lęć w sođowomym, hdyž tež njepōbōmny mandželstnje žiwu był. A uta jeso mandželsta hystori. Džer a bōle pōcja kłwabnyć a jeine bololęće i mozu pšjchō- bętu. Słōncznje tež pōhlenja nadžija na wotkhorjenje pšabny; pšchętož wšchlyž kławjo, kotkiz buchu wo rahu prašęćeni, wuprašuju, jo ho kłwōwōžj hōjicj njebo. Nlato ta kłwōra, kaž bēđhu to tež kławjo do pľod- bo pžajili, wōšępi. A wobohi mandželsti, kiz bēđęče 2 lęće dołgo wšchu mōžnu rahu phtal, hbuwli wšchu nadžija, njemōdžęće hwoju lubu man- dželstu wozaj cžerpić wđžerčę a — jalęći ho. Lęta dołgo wōn nětko w rowje leži, a hłaj, jeso wudowa je nětko jašo wđžęka a na pučzu pōlchoho wotkhorjenja, pchępōdže ja hwojeho muža, kiz je ho pšchęć cžerpijenje hwojeje mandželstke dał do rowa hōnićj. Dwoje pał i teho wđžimjy:

- 1) Lętał nifomu žiwjenje wotręć njemōdže, doniz ho hlyčęće wudychal njeje! a
- 2) Njeślōž tež w najwjetřęcej nufy ruku ham na ho, jo ho njeby wo ta šōže pšjinińęć, kotrež Wóh ja teđe po twojej nufy kłwōwa!

Wšchelake i bliska a i daloka.

Sawjedžęu pohanlchoho mišjonistwa hwojęćęche ho sańdženu nje- bđelu we Wulko-Sčarjawolęej wōšabđe. Wōšaba bēđęche hwojęćęu nanajwjetřęćo pšjchōjowatana. Čękšnje wrota a bēđę bēđhu na puć i Wožemo domej jęstajana a Woži dom kławnje wupšchęćeni. Do- pōdlnja mējęćhe kłwaj mišjonar Wicženiz i džęćimi mišjonistu Wožu kłęžu, kotraž bēđęche derje wopytana. Wpōdlnju po 3 hōdž, le- stupa ho hwojęćęništ i cžoj pšchęd jaru. Włode hōlzy je selęćny wēnczłani a žurkništa raba a ja nimi kłęža dučhōwni, kotražj bēđęche rjana kłęža pšjchjřta, cžęchnjćej po hwojenjenom swoonow do Wožeho doma i herbiłe hwojęćęništ Wožej kłęžbe. Woži dom bēđęche na herbiłim kłęchnju hač na pōkšebnje męsto napjelnjeny. Kłęžę farat Domačjstja i Wudelęć mējęćche hnujaje, wotrōbu jimaže mišjonistę pōdrowanje wo tešęće 1. Wōj. 12, 1. 2. Wōn wulozi: „Swojate mišjonistwo je pučłowarka. 1. Seje puć wjedže pšchęć hlyly a cžęhōwōće, 2. dołonja ho w mozy wōćerj a 3. dołanje bohate žohnowanje.“ Wokławnu Wožu kłęžu mējęćhe na herbiłim kłęchnju wōšabny kłwaj fjarat Šchottak a archidjakonus Dobružy i Wojerež. Na nęmštim hwojęćęništ kłęchnju pōdrowanje na lotozh 98. pjalma kłwaj mišjonar Wicženiz dżeržęćhe a dawaječe wōwjećę wo hwojim stłutowanju jako mišjonar w Čhinje. S napjatej nuterolęće kłęžowōwacu pōkłucharjo na jcho nashōnjenje, kotrež wōwjeđęche. Wo pōdrowanju mējęćhe jahnje hwojęćęništ dołmann kłętu wēć na mišjonistu wōšabno, ju napominajo, hwoju darniwu ruku wōweterić ja hwojaty stłut mišjonistwa. Kał bēđhu ho wotrōby šohorite, wo tym dawaječe jahnje hwojęćęništ wōšaba mišjonista kolleka. Na herbiłim kłęchnju nauwa ho 223,03 hr, na nęmštim 93,35 hr, na wōpōdlnjchjim kłęchnju ja džęći 32,43 hr. a ja pšchēbate mišjonistę spjhy 10 hr. Wšchō hromadže 358,81 hr. Swojęćęništ je ho kławnje poradžil. Nlantu djał Wulko- Sčarjawolęej wōšabđe je cjeje dučhōwapaštrije.

Listowanje.

K. f. M. w. M. so za wulcy bohatu podpjeru najlubosćiwšo dżakuju. Tež k. f. Br. w Zh. za pčeluwaju pōskaku najwotrōbniši dżak.

F.

Sy-li apéwał,
Piłnje dźéłal,
Strowja ée
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napój mócnj
Lubośe ma;
Bóh pak swérny
Přez spań mérnj
Ceratwośe da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dźéłal
Wśédne dny;
Dźeń pak swjaty,
Duśi daj,
Wotpoń ty.

Z njebies mana,
Nječ ci kmana
Žiwnośe je;
Žywa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřew éel.

Sserbske njedzelske łopjeno.

Wubawa ho łóždu łobotu w Ćsmolerjez knižnicyšćeženit w Budyšinje a je tam za šchtwórtlětnu přichodlatu 40 pj. dostać.

11. njedzela po swjatej Trojicy.

32. psalm.

„Derje temu, kotremuž pšchetupjenje je spušćezene, kotremuž hrěch je pšchitryty“, tak ho trahnje šapocnje 32. psalm, pokutny a s dobom džakny tšerlnišj teho, kotryž je w prawym rostaczu wodacze swojich pšchetupjenjow namakał. Čłowjek wšchaj bu k podobnošći na Boha stworjena, so by w stajnym sjednocženstwie s Bohom swojeje duške sbóžnošć pytał. Ale tak hušo wón, šakalky we swojich słóžgach, wo tutej Božej podobnošći nicžo wjedźeć nočnje, tak hušo wón teho dla tamne sjednocženstwo s Bohom šhubi! Bohladaž do našich wošabow, tam dočej a nadoljeć tajkich nadebžesich, kotřiž hjes Boha bludža, hjesbóžni čas swojeho žiwjenja. Čezja njewuměrne winy jich wor Boha džéłi; pšchetož swjaty Bóh wšchitkich słóžnikow hídži. A wot Boha dželeny byč, je najwještjeje hubjenstwo, pšchinješe najšurawishe bolosce, kaž cžytany: „Wšes moje wšchédne štwilenje wušthnychu moje točje, moja wloha wušthny jato w lětnj huchocze“. Šchto wot naš njemošl pšči křtunym rosmyšljenju swojeje hrěšnosceje runje tak šychowacž? A tak mošło ho tajkim stonanjam tónž cžinječ? Kał mošl hrěšnik šajso s Bohom sbóžny byč? Wšes wodacze, kaž tu cžytany: „Derje temu, kotremuž tón knjes słóž njepšchizpi“. Zola swjaty Bóh njemožje hrědi čłowjetej spušćeć, kotryž ho jich njekaje. Spušćezjenje hrěchow šalle potom dostanjes, hdyž s našim psalmistju přachizpi: „Ža čhzu póšnac temu knjejej swoje pšchetupjenje,

a ty mi woda tu słóž mojih hrěchow“. Kał cžeto pat runje hrěšniktej wušnacze winy pada! Zo je cži jeno potom móžno, hdyž ho pšchod Bohom poterješć, hdyž ty njejšy jato šón abo muł, kotryž wšoma nima, ale kotremuž dyrbi ho wujda a hryjado do huby kaječ, so by tón puč šchot, kotryž tnes šaja. Tak je naš psalm pokutny psalm, kiž rěčži wo šbožu wodawanja hrěchow a počaže nam

1. hubjenstwo teho, kotremuž nije wodate,
2. sbóžnošć teho, kotremuž je wodate,
3. puč k wodaczu, kiž leži we wušnaczu,
4. puč k wušnaczu, kiž leži w pokornosći pšchod Bohom.

1. Bohladažmy na hubjenstwo teho, kotremuž nije wodate. Wwodacze łóžby čłowjek mušnje trjeba, pšchetož łóžby je wjele šreščaj. Kaž přenjej čłowjetaj hmojim špytowanjam podlešeshtaj, tak tež šu wšchizy jeju potom-nizy šwětnym wabjenjam pošchuchali a šo tak pšchecžiwio swojemu Bohu špjecžili. Nječ šu čłowjeketoj mjes šobu šara wšchelazy po staróšje, po powolanju, po darach, w šubšah atd., w jenym nastupanju šu woni tola wšchizy jenajzy: woni hrěšča. Wšchelako pat šajso je, tak šo jich wutroba k hrědej šaja, hacz ma nad nim swoje špodbane, abo hacz ho jeho dla rudži. Tu widžičy: někotry čłowjek ma nad tym swoje wješe, hdyž wšchelake njedocžinstwa šwora, tak je wot mozy šeho jaty, so s žyfa wjazzy njewě, šchto hrěch je. A hdyž ma łóžby čłowjek šwědomnje, so by jeho ledžólitewo cžinilo na prawo a na njeprawo, pola někotreho je tuto šwědomnje, šabwjšaj

Boži hčóš nutschaf w cšlowiſkej wutrobje byč, tak ſačmjene, ſo ſo žane ſwěto do njeſo nutsch dobujč njemóže, ſo wón pó čjnje po cžemnuſ pučadž thóždi a ſo teho ſwěta boji. Tajti loſtoſnyſſeny praji: „Kaſkiž ſym, tajti woſtanu; čžeſo dla ſo polepſchowacž?“ Wo tajtič loſtoſnyſſenyč cšlowjeſaf pak naſčj text njeričej, ale wo tajtič, kiž wo ſwojim žiwjenju thutničſo myſla a wjedža, ſo maju junu Božu ſamolwjenje dač; dopowinja ſo, ſo ſi Wože kaſnje huſto ſtomóždi; wiđža na tſhóžadž ſwojič hčowčjomjeſow, ſo Wóž hřeſčnija drje nj pſchwo hnydom, dha tola polepſiſčo cžim weſčſiſčo thóſta; tſchepotaju tež hižom i boſočju a je čzenjom pſchew hnydom dnjom. A i čžabami pſchidnu tajte čzile na jich ſwědomnje, ſo wuwolaju: Hdyž dhačž ſwoje hřečji ſamolwječ a rjanoičječ, „hdyž ja to dhačž ſamjelječ, wuſknydom moje toſeže pſchew moje weſčdne ſtimlene; pſchetož twoja ruka bečſhe wodnu a w nožy čžeſča na mni, tak ſo moja wloha wuſtſny jaſo w leinej huchóče.“ Kaž roſtina w ſtajnje hnydžžžym hčončžu ſtónčnje wuſtſnje, dolež wlohi nima dale wubitwacž a ſo ſelenič, tak ſajna čzivila martrowaneje bučſhe hřečnikiej wčhu wlohu žiwjenja pſchetreba, ſo ſawutli. Pſchetož wón Wožu ruku na hebi ležerč čzije, niž ſmilnu a hnadnu, ale ſurowo a čžeſču; wona naba nim leži kaž čžeſča mſla, kiž wčhu roſtlinu daloto a ſcheroſo fruadnu a cžemnu čžini a žanu ſwětu praſhu joſneho Wožeſo hčončža njepſchepuſčječi. Do žiwjenja ſtónčnija žane hčončžo Wožeje hnadny neſwěči, njeſo ho jemu njewuſjati, ale čžeſte njewjedra wſježe jeho hčowj ſakbažžeja; woprowdže: „Sčóſnit ma wjele bolóče.“ A njedž wón tule bolóčež kaž le potajniſtowo čžab žiwjenja pſchi hebi noſy, na ſmjerzenu ložu tak nečju pſchew potutu ſwoju wutrobu položa a wuwiđe tak i hudyſnitwa ſaſakleho ſčóſnija a ſaſtupi

2. do ſbóžnoſeje teho, kotremuž je wodate, a móže wjeſelje a ſtroſčtſny i naſčim textom ſpewacž: „Derje temu, kotremuž pſchewupjenje je ſpuſččene, kotremuž hřeč je pſchitruy; derje temu cšlowjeje, kotremuž tón Knjeſ ſčóč njepſchizpi.“ Wſchelate wěžy cšlowjeťa wjeſelja, ſo móže wyſtač: „Derje mi.“ Hdyž ſtanymſchi i dolheho ſčoróžja, na kotrymž ſo huſto je ſmjerzču beđečje, jaſo ſtrowy ſwoje džeło wobſtaračž mođeſaj, ani njetrjebajč pilnym ručom pſchijadłowacž, dha rjetniſčej: „Derje mi, ſym jaſo wužitny ſlaw cšlowſtwa.“ A hdyž ratak hlada na žne, wot Boha wobrađene, dha wón ſabudje wčhu prugu, wiđe kapi ſtroweho potu, kotrež beču k temu wóde, a ſ džatnym wóčſtom k njebu horje pohlawamſchi rjetnje: „Derje mi, Wóž je mje tež leſha žopnowa.“ Ale hičječe wjeſtdu ſbóžnoſeč ſnadu, hdyž ſo čzi twoja wina woda. Kaſ huſto njebž hnydchotal w čzihič hođžitlač ſwojič pſchewupjenjowo dla; tak huſto njebž ſtonal, dolež čzi twoje hřečji tóžde wjeſelje ſamucžowacu; tak huſto njebž ſo čzi ſylſny romik, dolež čze ſčóčeje wot Boha džełachu, kaž wčſač ani naſhóřchi njehmanit ſo njemóže pſtaſana widač, hdyž poraženju wot wótreho ſłowa Wožeſo hebi ſwoje njepocžinki wobhladuje. A hdyž nečto w Wožim ſłowje ja ſwoje hřečji pſchew Wožu hnadu a ſwoju potutu wodačje doſtanječ, njedyrčjal ſo žyle pſcheweměčž. Kotryž ſi prjedy fruđny bečſhe hačž do ſmjerzču a wſchitſon hwoj pſchichod pſchew ſobu wiđžečje kaž njefčončowmu čjornu hčubinu, ja kotrehož bečſhe čžab wjeſelja na tutej ſemi ſčončženy a na kotrehož w tamnej wéčžnoſeč njewu- prajonne martry čžakacu, ſlaj, ty móžeč a dyrbiſč

nečto wjeſelje wyſtač hačž do njebječ, tebi čže dalſſe žiwjenje ſam u rabočej pſchijenječ, a ty hižom tudy ſa- čžuwajč ſbóžnoſeč janđjelow, kotraž budže čze junu ſtajnje a pſchwo wobbawacž. Ty móžeč nečto ſwoju nadžju temu Knjeſej mečž, dobrota čze wobda, a „hdyž wulle powobdenje pſchibynwa, njebudže to t tebi doſhačaj.“ Tuto wulle powobdenje je morjo žalóčewo a ſtyſtnoſewo, próžy a ſtaroſewo; njedch wone je wſche nawalnoſča na tebe pſchidže, njedch ſo w nim wonoričſu, tepič ſo njebudžeč, Wóž tón Knjeſ čze pſchew ſtyſtnoſeč wuſtrowa; wón w- thowa tóždeho, kotremuž je wodate.

3. Pytajmy a namakajmy pučž k wodaču we wu- ſnacžu: „Tón Knjeſ njepſchizpi ſčóč temu, w kotrehož budžu žane jebanje nije.“ Tak nečtury meňi, ſo žabny hřeč nima a ſo ſam ſjeba; nočže ſwoje njeprowođeče wiđečž, w kotryčž hačž do ſchje teži; rana ſo tamnemu knjeſej, kotrehož dothody ſu tak male, ſo ſo porno doſhe žyle ſhubja, a kotryž čze tola hičječe nahladneho tnjeja hračž a duž we ſwojeje hordóčej wčhubdže hwoſti, ſčto wé kelto ſamóžnja ma. Nuna ſo tež tamnemu ſariſſewemu, kiž do templa pſchitčebſchi ſo ſwojeje prawdočeje hwoſti. Wěda jemu! Kunaj ſo radſcho tamnemu žlonikej a praj i nim: „Wožo, budž mi hřečnikiej hnyadny!“ a naſchemu palmitjei, kiž rjetnje: „Ja čžu poſnacž temu Knjeſej ſwoje pſchewupjenje. To iſče nije. Kaſ dolžo traje, doniž džeči na najthutničje napominajja ſwojeju ſtarčjeju ſčončnje pſchidadža, ſo ſu tu abo tamnu hčupóſeč do- tonjate; kaſ dolžo, doniž ſčóſnit pſchew hnydom ſčončnje wjaž njepreje! Kaſ dolžo tež tu ſwoje ſwědomnje po- tčóženječ a hebi ſe žemi pomhač ſpytač, doniž ſo i nič wjaž njewunamakajč. Čžeſto je, prawtu potutu čzinič.

4. Nawuſnjeſč to pſchew pokornoſeč pſchew Bohom. Njeſmjeſč ſo w hčudadž mudracžow ſabudſkič, ale dyrbiſč Bohu poſchacž, kiž ſlubi: „Ja čžu tebe roſwjećajč a tebi pučž potačaj, po kotrymž ty thóžičž maſč.“ Profetojo a Boži Sčyn ju čzi Wožu wolu pſchipowjebali; ale tak kiſale bečſhe huſto ſa tebe, ju dopjeticž! Njeſadwelnj ani njeſamull, Wóž ham čzi praji: „Ja čžu čje ſe ſwoji- maj wočzomaj pſchewođeč.“ Wudže ſo čzi radčič, hdyž ſy Bohu poſchacž; temu pak je uſne, ſo ſo wot njeho wođičž dač, ſo ſo čzi njetrjeba haſte kaſacž: „Njebudž jako konje a mule, kiž roſtoma nimaju, kotrymž wudu a hryadlwo dyrbiſč do huby ſlačž, hdyž t tebi wočžežža.“ Sčoti a mul ſo do džeła njehóžitaj, hdyž jej i wudu a i hryadlwo njewođžitaj; byſtſaj čžeſto, na prawizu abo ſewuju ſčotčij, ale džełacž i nimaj njebju moſč, haſte i hčudom pohončža byſtſaj ho nauucžijo, wólnaj byč. Tak dyrbi Boh wjele cšlowjetom haſte pſchew čžeſte wu- dny wopuđa a temu dowječje, ſo ſo jemu poſchacž; tajtič čže wón mečž, koſiž ſo dobrowolnje wot njeho wođičž dađa a w prawej pokornoſečji hebi Wože ſpobo- banje pytaju. A daj Wóž, ſo budymž tež my t tym ſluſčeli, te kotrymž budže wón na wuſkim diju poſleđnjeho hudyňa prajječ: Wſy ſeže ſwěrní wſtaſi a potutu čzinič: „Wjelečeje wo teho Knjeſa a fruđječe ſo, wy prawu; a wyſtačeje wčſkitaj, koſiž ſeže prawej wutroby!“

Chrośń wodarcza hręchom.

Stęb: Wschiyń tudjo wośkał cżajnu —
Derje mi! pśchęš Khrysta rany
Mam ja něto křowobodu;
Ach, kał twjerdže wumajolany
Leżach křyż i cżimnotu!
Węch we stajnym stjułtu, strachu,
Wóh a wócho mi brachowalache;
Hręch a nusa duchowna
Węschętej mi kał hmjerce cżma.

Derje mi! nętk roslamane
Leża moje rjeczajny;
Hóže je wjetche sbože žane,
Hacj hódž hręch je wodaty?
Ach, kał stwražaj w hřubofoszi!
Nętk pał dońdžach t wjejelofoszi:
Zažny džeń mi sobyhdęža
Do bushe a woblicęa.

Derje mi! wjchę hręschne winy
S Khrysta křwju ho hřubidny,
Hręcha dołh kał mřta ho miny,
Tychnowęž, strachu nimo hu.
S procha moja buscha stama,
S bóžnikęj cżęčę, hřwalbu dawa;
Zeho hřidžja, prawdobęje
Wěra pał ho mozje.

Derje mi! nętk hieš starofęje
Duscha męra a potoj ma,
Dotelę wudńdžach i bjesbóžnikęje
Do Wóžeho dżęćakřtwa.
D kał ju to wobřoboję,
Hódž nętk w Wóży woprocuję,
Sewędomje ju njekřofla,
Dotelę Wóży huabu ma!

Derje mi! ja t bldu hřobđu
Zako Wótza dżęčę, hóčę;
Přichj tym jehu lubofęš hřobđu,
Sapomnjena je wřcha hřóčę.
Sawoje dżęto i lóhčom dżętam,
Hódž ho radži, i dżakom spęnam;
Tón, křj ja mój hręch ho da,
Křódy stak mi polóža.

Derje mi! hlej, ptomjo hęle
S Khrysta křwju mi wuřaňny.
Schtu chęł stwóřęčj nje tam dele?
Zesluš helu přęweriny.
Sewojich ranow wumožęnje
Wulonia wón ja žiwjenje,
Kotwę Wóh chęje i huady hacj
A křj budze węcęnje tracj!

K. A. Fiedlef.

Křęschęcijianske a sozjaldemokratiskę kopjena a přisma.

Mašęe njedželste kopjeno „Přomhaj Wóh“ křódy tydžęu do wjele stow křęschęcijianskř domow jako dobry žohnowazy hóčę ja stwupuje. My jehu jako přęčęzela a přisma męra ja cżęto a duschn

witamy. Wón Wože mjeno, trón a wěru, k temu křalojwěrnju a wóćęnjstwu myšl i našćim hřęchřim lubu haji. Wjchę ho wot přęchęgo wjazę dobřęch křęschęcijianow cżita, tak jo by kaž dobra móg sa naš byt.

Druhe, wěšo wšchřle němske njedželste kopjena hu woprabndže hřjom kaž móg w křęschęcijianstwie, kaž kopjeno „Ssuřob“ i wjazę hacj 100 tyhöz cżitarinje. Wóndano je towařstwjo a křęschęcijianske cżachowpřę w Barlinie, křj ma přęchę 700 hřobustawow a přta křęschęcijianske kopjena a přisma do luda přichinjęčę, hřwoju lętnu rosprawu ja 1911 podalo. Wulke wězy, tak tam hřonimy, hu ho wot towařstwja wujwędę — a wono je ho wřwa móg sčimka. Ma 300 salojnitow, cżiřęchęrijow a dżęćakřęrijow w jehu hřidžje stęji, křj bliže poł miliona hřimnow křwju dostawoja. Zole towařstwjo je křódy tydžę 876 tyhöz kopjenow cżiřęčęto, dale 577 tyhöz tajchř, křj męřaňęnje wuřabđęja, a 32 tyhöz, křj křóže řchtwóřęčęto wuřidu, hřromabnje 57 tyhöz cżiřękow wjazę hacj lęto přędę. K temu do 377 jastiwow křódy tydžę 6500 kopjenow sa jatęch, a do 571 wustawow a křęřow ja hřowęž 9300 kopjenow. Wřchę teho 1651 kopjenow pod mjenom „Lutherowj dar“ do 60 blakow won dżęja, hódžę ho ewangęłjy njedželu porjadnje t Wožej hřidžje řjednocęčęj njemóžęja. Tęč tele hu wažne. „So hřchu wřidžty křęschęcijjenje, kotřymž njedželu wot njedžele swony swonja, ho na huadne dary hřwojeho Wóha dopomniłi a na hřłd dusčęw nađichj wěřębratrow w rospróřęjenju, křj ho hřjom sa natwarigajnym kopjenom dżęža.“

Wuřęhņnjene je w tamnej rosprawje, kařta próza je ho w poleđnim cżajnu a křęschęcijianske kopjena ja žónřtu mčobojęč natožęja. Sa nahladowaki a dżęćakřęčęli hu ho kopjena cżiřęčęte a ros-přęčęčęrate i titulow: „Hřobžina wotpocęnita“ abo „Mačj dom“ abo „Nęmřta dżęćakřęčęta“ a „Wola a pučę“. Zola — a něto rosprawa ma sozjaldemokratiskę kopjena přichřóže, křj ničo wo Wóhy a křęschęcijianskim duschu a žiwjenju njepřichinjęku, wjele bóle tajte něchęto hanja — wjazę hacj tamne wřchřle sozjaldemokratiskę kopjeno ja žónřte abomontow řęčę. „Křimofęčę“, kaž ho tole kopjeno mjenuje, ma řich 94 tyhözow, a je ja poł lęta hřamęch 10 tyhöz přęhibyfo. Kařta móg tale papjera!

Sozjaldemokratowj i pyle mozu hřwj blud do mčobđiny přęh-njęčę pytaja. Hřjom dżęčęzom nowiny jich wachņnja cżiřęčęja. Přęchęde wřchřm ja konřimčęrowanu mčobđinu. A i kajtim wuřęchom! 1909 našta jich nowina „Dżęćakřęčęta mčobojęč“ i 20 tyhöz cżitarjemi. Dwę řęčęje pođbřřchó — 1911 — ma tale nowina přęchę 62 tyhöz cżitarjow. A i kajtim gwařtom ho rospręčęčęra, hódž pomhřřimny, ho dırhęjčęde ho w męřęje Wřidžowjje jejne ros-dżęłenje w řchulač a na hřařaj přęchę řchulřimi domami polizajny łatařęč. Sčto dha hřawjazę mčobojęč na přęřřakł w tutej „př-wuřęčęj“ papjerje cżita? 1911 křowjo na přęřřakł cżitarę:

„Řęraja, njekřicžomna řęja je, wjeřęle do hmjerčęje hieč ja wótžny kraj.“ Wo starym wofaju pomjeda, křj wěchę ja myto hřobfowęje žęłęny řchřj dostal a w hmjerčęj jón na jemju řęřny. Křęžęřřimowj jawěčęčęřřki porjad (Reichsverficerungsordnung) ho wřhanja jako dżęćakřęrijow přichmajzy łakřj a njehóbnj cżinł. Dale řęla tam: „Mařki mčobodostni dżęćakřęrio a našęe dżęćakřęčęli maja jenož jeneho přęchęzela, i dobom přęchęzela jich hřamhęno cżęta a křwę: sozjaldemokratiju.“ A hřidžęje jędny přęřřakł! „Sa wřchřite lute rosřomnanja je wřcho jene, hacj wójna dobřęje abo přęhę-řračęje ja wótžny kraj dżęćakřęrija přichnjębe. Tęřom wudawřki na křódy pad njębe, a wot přobow dobwęčę jęmu žabny jęničęřki do řlina njepadnje.“ Wřořa mčobđina, křj tajte něchęto cżita tydžę wot tydžęnja, dżęń wote dnja!

Kař řračęne a kař móžne je tajte řtutowanje! Sady mčobđiny, křj pod wřřwom a wóđęnjomow dorowčęnych řęji, wřidžřj sozjaldemokratiskę řtronu i wjazę hacj 830 organojowanymi

(w hromadnich wafjanami) stawami a 78 novinami, fiz wŝednje pŝes podbra miliona cŝiŝlow rospŝeŝerajera. Induŝtrija a rzemieŝlniŝtwo (Gewerbe) maja 87 fiziojich nowin a ŝo kŝoŝbu tydŝes w 2½, hacŝ 3 milionach cŝiŝlow cŝiŝŝera. Szapomici, nej, ŝo je nimalo 3000 ŝapraczemych ŝozialdemokratŝich ŝafŝojnitow, rzetrazow a t. d. poŝtajnych, fiz teŝ cŝewienje hŝbanje mŝdobolŝe rzepŝujaj. ŝtoŝe hŝbŝe rzewiŝi f pomozŝi ŝteja, mŝdwe wutrobu je ŝamyŝtom ŝajewoŝeŝeŝ, ŝame wyŝle hŝŝenzena w niejehonjenych ŝlowach topicz! ŝtoŝi hŝbŝe rzetrad teŝi w powŝŝitownym ŝcŝezuwaniu a wotmo- broczjeniu wot ŝpŝojnolŝe a naboŝnojŝe mjes mŝdŝzinu!

Na kŝonzu roŝprawa idŝeŝi, ŝo je ŝiŝcŝejŝianŝte towarŝtwo 1911 826 tyŝaz fiziojich protyflow roŝŝerido. Ale tutym ŝaŝo protyŝi nejŝpŝeŝelowom napŝcŝeŝo ŝteja, fiz pŝcŝeŝiwo Wŝola a wŝtŝeznje pŝiŝaju. Cŝiŝle tŝŝe lŝto wotŝlo 2½ miliona protyflow do luda cŝiŝnu. ŝo je ŝaŝ by ŝotiat pŝiŝioŝet pŝcŝeŝiwo Dawoite. Dawit ma cŝeŝte ŝtejiŝcŝeŝo napŝcŝeŝiwo hŝbŝerŝemu muŝej. ŝola wŝn ŝyobŝle wojuje. Teŝ ny dŝeŝajmy a bŝdŝmy ŝo ŝa ŝwoj broŝi lud. Nŝeŝ dobre kopjena a rzpŝy ŝo rzenje cŝitaj!

M. w. M.

Mŝw ŝpewania.

Nŝany dobry ŝpew je pŝeŝo nŝeŝto, ŝtoŝy wutrobu jima. Wŝoŝeŝje do rzubŝob troŝŝoŝny ŝpew wjaz troŝŝta nejŝe hacŝ rŝezane ŝlowo. W rzjedawŝich cŝaŝach bŝ walŝenje, ŝo dŝeŝi ŝpewajo po hŝaŝach cŝaŝach a bŝyŝu pŝyŝi tym a drugim domom ŝotale a ŝtŝerŝich wuŝpewate. Wutŝer je jaŝo dŝeŝo teŝ taŝ ŝpewat a hŝeŝi f tym nŝeŝto maŝo ŝaŝtŝuŝit. Pŝeŝeb wjaz lŝetami bŝ teŝ hŝiŝcŝe w Wudŝyŝinje wafŝenje, ŝo bŝyŝu ŝdulerjo wyŝtoŝeje ŝdulerje tŝŝibu nejŝelju dŝopolŝnja pŝeŝeb wŝŝtym domani, tŝiŝ wo to roŝdzaju a nŝeŝto ŝa to dawacŝu, ŝpew ŝanjŝiti. Szepwanie pŝŝi- mych ŝtŝerŝuchow ŝaŝ teŝ ŝpewanje na puŝtych wjeŝezach hŝiŝcŝe dŝenzena w Eŝerŝach tu a tam many. W Rzarlŝnje je nejbo dwŝ- rzŝi rzedat Stŝuder taŝte ŝpewanje duchownych ŝtŝerŝuchow pŝeŝe ŝdulerŝe dŝeŝi; jaŝo ŝawjeŝl. Wo wŝeŝelacŝi dworow tŝeŝu ŝpewajo je fizioim ŝpewom ŝtawajo a jŝy puŝk nejje hŝes ŝoŝnowania. Dwŝorzŝi rzedat Stŝuder tuŝo wo tym taŝte powjedacŝe:

Nalŝi ŝpewario ŝu f wjeŝŝeŝa radwidŝeni. ŝola ras, hŝdŝy na hŝajŝ ŝaŝpewacŝu, ŝo do nŝich dŝeŝaczŝeb da a mŝznje na nŝich ŝwaricz a rzetŝj pocŝa. Pŝiŝi ŝamym puŝi padacŝu. Wŝdobŝi ŝpewario ŝo je fizioim nawieŝobwarjom pŝeŝeb to myŝlec nejebacŝu, ale do bruhŝego dwora ŝaŝdŝeŝu a tam f ŝajnym hŝyŝom tŝn ŝtŝerŝich ŝanjŝeŝechu: „ŝa ŝym pŝeŝe ŝhryŝla krowane ramy tŝn prawy ŝaŝoŝ namataŝ.“ Wruŝy, ŝwarjaty dŝeŝaczŝeb bŝŝeŝe jŝy ŝpewacŝe ŝhŝyŝacŝ. ŝdŝyŝ potom jebŝn f tyŝy hŝŝezatow je ŝchŝlŝeŝtu mjes poŝluchajow ŝtupi, ŝo bŝyŝu nŝeŝto maŝe do nejje dati, wŝn widŝeŝe, ŝo bŝ tamny dŝeŝaczŝeb teŝ mjes poŝluchajeni a teŝ dar do ŝchŝlŝeŝi tŝny. Hŝiŝcŝeŝe bŝle paŝ ŝo dŝiwacŝe, hŝdŝy tutŝn dŝeŝaczŝeb ŝa ŝpewariem teŝ do bruhŝego a ŝeŝeŝo doma dŝeŝe, na ŝpew nutnje poŝluchacŝe a pŝeŝeŝo ŝwoj dar do ŝchŝlŝeŝi dawacŝe. Nŝto paŝ ŝo wŝdŝer ŝpewariom dŝeje dŝerŝezŝej nejewoŝeŝe. Wŝn f dŝeŝaczŝerjej pŝiŝiŝlupiwŝiŝi rzewny: „ŝo dŝyŝeŝeŝe mi tola roŝŝanjŝeŝ; najrzjedy ŝeŝe na naŝ ŝwaricz a nŝto na naŝ poŝtu- ŝacŝe, hŝi, ŝamo dar do ŝchŝlŝeŝi dawacŝe.“ Wa to dŝeŝaczŝeb wotmŝowit: „ŝo ŝaju Wam rzajŝe. ŝŝn ŝtŝerŝuch, fiz ŝeŝe runje ŝpewati, nejŝeŝeŝe moja nejbo macŝ jara rada a je jŝn mi huŝto ŝpewata. Nŝto je damno morwa a ja bŝeŝe zŝle na njŝn ŝabŝy. ŝdŝyŝ paŝ jŝn dŝenŝa wot Wŝaŝ ŝhŝyŝacŝ, buŝy jaŝo na moju macŝ dopomnjeny a f tym na wŝŝo to dobre, ŝtoŝyŝ je naŝ wŝona wu- ŝŝiŝa. ŝaj, tu we wuŝtim nejŝeŝe bŝeŝe zŝle na Wŝba jaŝel, ale ja Wam ŝlŝuju, ŝo na Wŝacŝe ŝpewanje zenje wjazŝy ŝaneŝo ŝeŝo gŝowŝcŝa rzajŝeŝ nejebudu.

Was bŝeŝu cŝiŝkami ŝpewario pŝeŝeb wuŝtim domom runje tŝn ŝtŝerŝuch: „ŝtoŝyŝ cŝini Wŝŝ, wŝŝo dobre je“, ŝpewati. Duŝ f nim wo ŝtŝobŝe dele wŝŝa wuŝtŝakana ŝonŝka pŝiŝiŝeŝa. ŝtoŝo wŝona ŝeŝe? Dŝawatowacŝ ŝo ŝeŝe. „Wŝ, Wŝ nejewoŝeŝe“, taŝ wŝona dŝeŝe, „ŝajŝu dŝobrotu ŝeŝe mi wŝopŝoŝali. Runje bŝeŝe moja jenŝiŝa dŝewoŝicŝiŝa ŝwojeje wŝoŝi na wŝezne ŝawdŝelŝka. ŝa pŝiŝi nejje wŝŝa ŝeŝlamana bjeje wŝeŝeŝo troŝŝta ŝeŝdŝaz. Duŝ ŝaŝtŝyŝach wafŝe ŝpewanje a nŝto mam troŝtŝy we ŝwojim Wŝy.“

Szredk pŝcŝeŝiwo ŝaktowanju.

Was ŝiŝcŝejŝianŝta poboŝna ŝona pŝiŝi wotewrjenym wŝotnu ŝeŝdo ŝhŝyŝeŝe, taŝ ŝo delta na hŝajŝ huŝeŝiŝŝo nŝeŝto cŝeŝte na wŝŝ cŝiŝny, pŝiŝi cŝimŝy f huŝbŝoŝi muŝŝi hŝiŝ pŝeŝo hŝojnje ŝa- ŝaktowat. Wŝona ŝtupi f wŝotnu a wuŝlada delta wŝŝ, na toŝny ŝhŝny muŝ cŝeŝte kŝuŝi ŝeŝeŝa mjetacŝe. Pŝeŝego hŝdŝy f wŝn cŝeŝti kŝuŝ wuŝŝeŝnyŝl, by hŝojnje ŝoleŝit. Nŝieni ŝo nab tŝyŝ jara rzudŝi. Ale ŝtoŝo bŝe tu cŝiniŝe? ŝhŝwiltu hŝeŝi pŝeŝemŝlowacŝe hacŝ by ŝnano muŝej wawenacŝa a napominaŝe ŝlowa pŝiŝiwŝata. Ale to ŝnano by jehŝ hŝiŝcŝeje hŝŝerŝeŝo ŝeŝinŝi. Duŝ wŝŝ wotŝeŝe. ŝhŝwiltu ŝnjeni na rziane ŝmacŝi ŝwojeje ŝtuy hŝabacŝe a hŝeŝi pomŝyŝli, ŝo ŝo jey tola wjeŝe lŝeŝe dŝe hacŝ wŝeŝelatin ŝhŝudny lŝudŝom. Potom na nŝeŝyŝ pŝyŝiwŝe. Nŝeŝe ŝwoŝy ŝlŝobŝnu ŝa- wŝata, porŝeŝa f nejje nŝetate ŝewoŝŝa a da jey toŝeŝ do ruŝi, ŝo by ruŝeŝe ŝa tym ŝaktowatym muŝom bŝezata. ŝa hŝeŝcŝta dŝeŝeŝe a bŝeŝe teŝo muŝa bŝrŝy dŝeŝeŝahnyŝa, fiz pŝeŝeb drugim domom ŝwoje dŝeŝo f nowa ŝawoŝca, a f njemu rzewny: „Wŝoja ŝnjeni je Wam f wŝona pŝiŝi Wŝaŝŝim dŝeŝe pŝiŝiŝyŝawŝata a je mŝnŝta, ŝo dŝyŝi Wŝaŝeŝe dŝeŝto tola jara cŝeŝte bŝeŝe, dotelŝ Wŝaŝ f taŝtjemu broŝnemu ŝaktowanju nuŝje. A dotelŝ je jey Wŝaŝ jara ŝel da Wŝaŝeŝo cŝeŝteŝe dŝeŝa, duŝ ŝeŝle Wam tu nŝeŝto.“ — a pŝiŝi tym jemu ŝhŝzobna toŝet do ruŝi da. Wŝuŝ ŝo ŝacŝewieny a ŝabaniŝewny pocŝa: „ŝamŝ dŝa ja ŝelŝ?“ — „ŝaj“, hŝeŝcŝta wotmŝowit, „to Wŝy ŝeŝe, moja ŝnjeni je to ŝhŝyŝala a je wŝŝa ŝrudna, ŝo mŝŝe nŝeŝto bla ŝwojeŝe dŝeŝa taŝte ŝelŝeŝ.“ — „ŝo ŝo paŝ je tola buŝŝana ŝnjeni,“ na to wŝŝobŝn wuŝtŝezŝany dŝeŝaczŝeb rzewny, „naŝ dŝa wŝona rzŝeŝ?“ — „ŝo“, ŝhŝzobna dŝeŝeŝe, „tu nicŝo nejczini. Wŝmŝeŝe jeno tutŝn toŝet. A ŝdŝyŝ ŝeŝeŝe jey nŝeŝto f wŝŝ cŝiniŝe, dŝa wjazŝy taŝ nejŝaktowacŝe.“ Dŝeŝaczŝeb ŝo ja wuŝŝomaj dzapŝacŝe a nejewbŝeŝiŝeŝe, ŝeŝo dale rzajŝeŝ. ŝŝn dar paŝ f dŝakom wŝa a je na dalŝeŝe ŝwoje ŝlowa bŝle pod wuŝtu braŝ.

Rŝekowka.

Wŝy kŝŝowidne cŝlowiŝte dŝeŝeŝi taŝ rady na to hŝadamy, ŝtoŝyŝ nam f wŝŝtym bŝhŝeŝom napŝcŝeŝiwo ŝtupa. Wŝy wŝobŝiwajny, a to f polŝnym prawom, rzekŝa, toŝnyŝ nejŝiwŝawŝŝi ŝmjerŝe, ŝa ŝwoju wŝtŝezŝnu nejŝpŝeŝeŝeŝej napŝcŝeŝiwo dŝeŝe. Wŝy ŝkŝanŝny, taŝ ŝo ŝhŝyŝa, dŝobroŝcŝa, toŝnyŝ f polŝnojŝe cŝeŝnyŝ dŝeŝow, jemu wot Wŝba ŝpŝezŝenych, f lŝeŝpŝemnu ŝwojich hŝobuŝŝowjeŝow dŝobroŝeŝeŝte wŝtŝaŝanja cŝini. Ale je ŝtuda dŝeŝaczŝeŝa ŝona mjenje wŝobŝiwajny, toŝraz ŝa wuŝŝa a mjeŝta, wjeŝte ŝurŝicŝeŝi ŝwojich dŝeŝej pŝeŝego ŝaŝo ŝwuporibŝeŝeŝ, taŝ wjeŝe hacŝ ŝamoŝe, ŝo bŝyŝu wŝŝiŝte po mŝŝowŝeŝi pŝiŝi- ŝojne ŝpŝobŝeŝe? ŝtoŝraz muŝa ŝama nejŝe a teŝ ŝwontowanje jehŝ cŝeŝeŝ ŝeŝezŝeŝeŝe pyta a nejŝpŝozŝiwaje f dŝeŝom ŝwojeŝy ruŝow ŝaŝtŝuŝe, ŝtoŝyŝ jeyne ŝtawe moŝy jeno ŝamŝa, a pŝiŝi wŝŝemŝ hŝuŝienŝtwe ŝpŝobŝaktiwno tola hŝiŝcŝeŝe taŝ nŝeŝa f rzjeŝe dŝeŝezŝeŝe pyta, a to wŝŝitŝto lŝeta doŝho! Nŝeŝe wŝona teŝ rzewŝowŝa a marŝtŝaŝa pŝiŝiwŝŝda?

Sy-li spěwał,
Plinje džěłal,
Strowja će
Swějbny statok
A twój swjatok
Zradny jo.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Ceratwość da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wěddne dnj;
Dńeń pak swjaty,
Duńt daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana
Njech ći kłmana
Žiwność je;
Žywa woda,
Kłž Bóh pada,
Wokřew ćel!

Šserbske njeđzelske łopjeno.

Wubawa šo łóždu šobotu w Šsmolerje; knižničičeječni w Budyšinje a je tam ja šchwórtlětnu pschědplatu 40 vj. dostać.

12. njeđzela po šwjatej Trojicy.

Mat. 5, 33—37.

Židam běšće přičes Wóšjaša Boži fatou daty. Woni běchu na njón hordži a šo křwalachu, šo jón bjes wuwjaća dowjelnjaja. Tak jara šo jim žiwjenje po fatonu špodobajšće, šo, nřz špokojm ř pschifasnjemi, wot Boga datymi, hebi ř čłowškim rošomom džěń wote dnja nowe kofnje pytachu a do nřz žyke žiwjenje Bóhu špodobneho čłowšeta wobšantnychu. Ličba tutyh wustawow běšće hač do čžaša našeho Šbóžnita na 613 narošta. A tola woni Božu wolu hišćeje njeđowjelnjachu; murne běšće, šo Žesuš pschidže, fatou a profetow dowjelnič. Šhto dha šo Bóhu na židowštej fatoušfoteji nješpodobajšće? Žeje šwončnosť a powjeřšnosť. Š čłowštimi wustawami Božu wolu šaniczachu; namalanti čłowššjeje mudrošćeje wřšće Bóžeho šłowa štajachu; a hbyž hebi Boži fatou čšopku wutrobu žaba, ščěroku došć, wšchitkř šobučłowjelow ř lubošća wobječ, džha jich čłowšš wustawti jeno hebičžiwu wřštu wutrobu šnawachu; a hbyž Bóh tón křjes čřšite, wřške šwědomnje lubuje, mějachu woni jara womašane, jara ščěrote šwědomnje. Wóšěbje běšće to widžec, hbyž šo ročjachu, na jich pschifašy. Žesuš jich w naščim džěńšničim tekšće jich loštomššneho ročjenja dla wobšřožnje.

„Dale šče šřšchěli, šo štarym je prajene: ty šo njeđwřšič njeprawje ročjeć.“ Šušto šo njeprawa pschifaša w Žesušowom čžašu wotšpobowalče, šušto šo to tež

w naščim čžašu štawa. Wóšladaj nutš do jařtwow a nadeńđeš tam došć tajtich, kiž ř njeprawej pschifašu nekajše dobyće wocłachacu a buchu teħodla wot šurowejše ruti wyschnojšeje ječji, dokelž jich ža dołho potajna njewořta! A njech šo tež kóždu džěń w křošanskř komorach wotšudžuja, kotřž šu šo njeprawje ročřili, ščto dha čhajř tudy šlicžić, kotřž šu ř tež hamej winu šwoje šwědomnje wobčježeli, kotřčž wina šo pak hałke w tamnej wěčnosťi wotřryje, šo buchu ša to šwoje křošanje dostali? Šbyž Bóh hižom kóždu žu křošta, kał wjele bóle budže wón kóždu njepratu pschifašu křoštač! Šhto dha je po prawom pschifaša? Wobšřucenje wěrnošće pschěd wobřšćom Boga jato šwědka we wěřošći, w padže njepraweho ročjenja šwoje žiwjenje, šwoju dušdu šřibieč. Teħodla wščał tež pschi ročjenju šwoju prawřzu pošběńšć, a hbyž pschi tym wřnje 3 porřty na wjeřšneho trojeničeho Boga jako šwědka wokašuja, dha štaj šchwóřty a pjaty porřt dele šřibnjenaj č šnawjenju, šo w padže wopacńneho ročjenja ččelo a dušdu šařlajšć. Čěłne derječjeje a šbóžnosť dušče loštomššnje přječ čřšnje, kiž njeprawje pschifaša.

Wóšěbje pak Žesuš powjeřšnosť řtruduje, ř kotřřž židži wo pschifašy myšłachu. Wunamatachu hebi wšchelate walašnja ročjenja, kiž pak pláčachu, pak žanu pláčiwojš njemějachu, wo tym hačž jim tamna pschifaša pombařče abo ščłobđešće. Tak šo žabny žid neby ročřil pschi Bóžim mjenje — te wřta šwjate a šo wuprajieč nješwědžičše. Čžim hučřičo pak šo ročěšće na njebo,

na semju, na Jerusalem, na swoju głowu. A mjes tutymni pschibahami wobkřachu soho wšelate sřhodženki, jedyn placěšče wjozaj dylki drugi; bę pat nufne, dha tőzdy swoju placěšnowěz řhubi, kaž rabunfe pschibkowu praji: „Kaž njebio a semja šatbžetej, tak šatbu pschibahi na njebio a na semju. Šdęz řo pschibahi tak mačo waži, tam řo lępie ř zyla njetrjeba, a duř řo řesuf pschęzimo nej wurpaja: „Njeroczęz řo na ničo, ani na njebio; pschetož wone je Woži řot“; tam řnježi Wōh a wodži řiwet; a řchtož řo na nje ročzi, ročzi řo na Wōha. „Ani na semju; pschetož wona je podobož jeho nohow“, řteji w jeho mozju, a řchtož řo na nju pschibaha, řo we wernořęzi na Wōha pschibaha. „Ani na Jerusalem; pschetož wone je wulkeho krała měřto“, a tutón krał je řořo tón njebjelři Wōh. „Tež njedrbwřęch ty řo na swoju głowu ročęz; pschetož ty njemōžęř řaneho wōřoha ani bęleho — we řwojeje mōdōřęzi — ani čzorneho — we řwojeje řtarōřje — čzinič; pschetož ty řy řlabe čzłowřte dęčęzo a njemōžęř ř pschibahu woprawdźitořę pschęmenięz.“

Tež pola nař tute ročęenje ř lořkomyřřnōřę nadeńdęřę. Na čzo mōžęř řo potom řiřęęe řpuchęęęę? Na ničo. Študnje řteji je řewōdomnjom nařęeřo ludu. Je telto řřom, řo řebi na tőzdu malicętořę tež wot pschęczela pschibahu řadařę — a ta je řuřto njeprawa, dořelę je we wořomiku čzinięna a dalřęe wobęzęnořęe wōřtroni. Šsu čzłowętořo, řiž, řo njebyřęu hanibueho pařola wōpnędęęę řreřali, řo byřęu swoju njewinowatořę ř najmjenřřa pschęd ludźimi wobkřowali abo nęřajřu čzertowřtu řpupōřę dořanjeli, řwojeje duřęe řbōžnořę pschęs njeprawe ročęenje přeřę čzřřnu. Šsu ludřo, řiž pschę řiwjatočęzym ročęęnu głowu pschibahi w nuyřłah řebi ř swojemu řęřřęmu wuladuju, řinac dylki řo řewat rořymja. A řchto mōže wulicęę čzřřōdy tamnyř, řiž ta mjenowane „řę řwōřřiwōřę“ njew tak wot řo mjetaju, dořelę nimaju řyřoblořęe dořę, njewernořęzi napřęęęo řpupię! Je drje řuřto wobęzęnje, niřdy řat njemōžne, wernořę přeřę; njetrjebař řo řalle ř njeprawej pschibahu pschęzřiwō Wōhu řřęřędęę a jehō majęřtořę řranicę.

Šęy řat pschibahu pschibahał, potom tež wřtaj řwoju čęęęę w tym, ju dęerčęę; pschetož „durbřęch Wōhu řwoju pschibahu dęerčęę“. řuřto řy Wōhu řajřu pschibahu čzinił, njeh řo tež pschę tym tutón wuras njetrjebařę; pschibaha je tola wřřo, řchtož řunje Wōhu řlubiřę; kaž řlubjenje, řotřę Wōhu we wšelkeř nuyř a řřadęořę čziniřę, řo by čęe řhadnje wuřřowal; kaž teř řlubjenje, řotřę řy pschęd Wōžim wōkřarjom wōtřowōžę, wořnowinōřę řwoj řęęęęřřęřřę řlub. Šęy je řtajnje dęerčal? řako na řlubžu čęęęřřę, dha ř rutinjawdāčjom řlubi, řwęřny řlubžōbnil byčę; řadyn řbudnil to njeje řwjatočęęni napřęřal, ale rutinjawdāčę je pola Wōha kaž pschibaha; řy ju wobkędžowal? řkōždy řařřojnit ma pschę nastupjenju řwojeřo řařřojnitwa řwoju řařřojnitwa pschibahu wōtřowōžę, řo čęęe řwęřny řwojeřo řařřojnitwa řladacę. Ale dęęęřa tu, řulřje tam, nęřajř řařřojnit řemu dořwęřene řjenjeř pschęřřiwōi abo w drubřim nastupowanju řwoje pschibęřřiwōřę njedowęřelni. A dale řy jato wōjal na řřorřoj pschibahu pschibahał kralej a wōtęnemu krajej; řije řiřęęę dęęęřa twōja wutřoba řa njeju, řy řwoju řutu ř jeju řiřęřę řęęęny? Abō řlubiřęřę ty ř tamnym, řotřę tōn tōn męř njewōdęa, řiž Wōhu budž dęal na nařřim kraju wobřęje, a řotřę je wčęęęmi mōžnym řędřkami nutořkowny njemęř řbudęię řřwřaju, njepřojnořę

řwřa a jenu wōřřętu luda pschęzřiwō drubęř řęęęwajaja? Wōni řlubjenu řwęřu řabudęa a řo pschęřęřęha.

Nařę Šbōžnit řotajřim jeno njeprawu a njenuřnu pschibahu řataęę; wōn nam tu řadu da: „Wāřęa řęęę budž řaj, řaj; nę, nę; řchtož wuřęe je, je wot řleho.“ řale řęęę je jednowa a placęi teř pschęd njebjelřim Wōhom; a wona teř dořahaje. řo ř wřęřęch najlęřęři čzłowętořo njeřřu, řiž wjozaj řłowow řęęęa dylki je nufne. řaž řwadym wōhęn wulki řę řapali, tak řęj řajř wjele řęęę řwęř nęczini; a tak nęřotry mōřę čęař, řotřę ř je řwōřenjom na řlęřęřęho řtomdži, lępie wuřřiwacę, by-li wčęęudžom řwoju řęęę na „řaj“ a „nę“ wōbrijowal. řuřto řat řęřęřęřę, řo na řajře řrōřę „řaj“ a „nę“ řiřęęę ničo njewęřę. řratr řořęęe řratrej węřęę; řotřa na řprawnořę řotry dwęřuje; řarřđři řuřto nařřojna, řo dęęęi řę pschęčřiwō nim řtreřaju; řoddani wuřęřęřęřę řa řařřęnyřę dęerčę, pschęd řotřymřę durbęa řo na řędžbu řracę. řanemu wjozaj wobkřęęenje wernořęe ř „řaj“ abo „nę“ njedōřaha, řat ma řo řiřęęę wjele řłowow wo tym čzinič, řat dęęe na řudnitřwo, řo by řo tam ř pschibahu woprawdźitořę namakala abo teř nęřđto njewęřne jato węřne wōbtwōřęřđto. řak dalořo řwęř řotajřim řiřęęęe řady řewřowęřę řlubiřę; řajřę: „Wāřęa řęęę budž řaj, řaj; nę, nę.“ řak malo je řo řotajřim dotal njęř nani řawęřnitō Wōže njebjelřę kraľęřtwu, kraľęřtwu wernořęe; pschęd řęřę řal tuteřo kraľęřwa praji: „řa řym wernořę; řym na semju pschęřęřę, řo byčę prawdęe řwędęęenje dał.“ Wřy řo po nim njmjenym řęęęęęęę a čęęęę jeho kraľęřtwu řerbowacę. řuř ty mamu řo řřowowacę, řo je węřna teř nařęa wutřoba, węřne teř nařęe řłowu. ř temu řpōęę řam krał wernořęę řam dořahaju mōž! řamjen. Kř. w H-je.

Węřnořęřiwōřę.

řřoř: D wčęęnořę, řłowu řřimawaja —

řy, Wōžo, řwęřęř wutřobę,
 řęy njeprawnořęři njęřnadny,
 řęu, njewęřnořę ři řiřęřęř,
 řęi řōđda řařřęnyřę řnata je,
 řęřę řudanję a jebanję
 řy, řwřajty Wōžo, wōđřęřę.
 řuř mi, o řwęřęę, řprawnořęę đaj
 řa moje „nę“ a moje „řaj“!

řduř pschibaham řat pschęd tobu
 A řutu ř njeju řořęęę,
 řęe ja řwęřla řęj řadom,
 řęiř ty mōž řęřřę ř węřęęę řę
 A na řotřęřę w nuyř
 řa ř potřowōžę řřę řladom:
 řęa đaj, řo řbi a wutřoba
 ře řęę řudanję, jebanjęta.

řduř řřōřę teř řubę řani čęe,
 ře řęęę řřwřa pschęd řęęę,
 řř řřōřęa řuřęu řima!
 řęę řęđa! řajřę řęęęęřęřęřę,
 řduř njmo je wřęęa řęęęřřiwōřę,
 řęud Wōži ř mozju řřęřima!
 řęřęř čęęę ř dufęę řamōęe
 Wōř čęęęřę řęu řo řęę!

Ach, Wojo! njebył wjazg mój,
 Niz Sběżnit mój Szyn luby twój,
 Niz njebył berstwo moje;
 Sdyż njemel w czarnej tyłśnosćci
 Tu żadyn troczi wjaz njebieſti
 Sa hmyrtne bėdy hwoje;
 Sdyż njemel Woja, Sejuſka,
 Chyż radſcho byc hjes naroba!

Nė, czeleż niz, kulba, pjenjeſy,
 Wtychcý śwėta, woſhyb wołkomy
 Tón njemohł ho mi lubicý
 Sa wſchitte czarnej czerpjenje
 Sa tola Woja, ſwóznosće
 Szampańskie nochył ſhubicý
 Też ſwoża ſoytk rad wodobam,
 Sdyż i Wojom cziſtu duſſy mam.

Wdy wucz mje ſ łódze pſchibaſy
 Nlec strach pſchod hwojei hwojatoſcý
 A pſchego rėczecý wėrnosć;
 Wón sprożc, hdyż ſlubju i pſchibaſy,
 So hamt hwoi derje ſoſtacý chý,
 Szam f temu móg a hwoerofć.
 Też hwoera, Wo hu hwojeczena,
 Njeſh do wėcznosćce tracze ma!

K. A. Fiedler.

Rėcz wėrnosć.

Na galceru abo wjeſliſzu (to je łódz, na łotrzej mėjachu ſwótny hwoje ſłósce w czeleżi ſtużbje wotpołuczić) raſ kralowſki pryz ſtupi. Wón dżyſche ho wo tym pſchewėdźcić, hacý mėjachu ho ſwótnyſzy na wjeſliſzy wooprabze tał hubejnie, każ pſchego rėcacię. Bohužel bórný ſhoni, ſo bėſche hamu wėrnosćci hſtychcał. Do rėczca-ſow ſputani jećci na hwojich wjeſliſchycých hėdjadu, a durbjadu wo bnyo a w noſy czeleż wjeſta w ruzny mėc. Yeno hubjene lopy bėchu wołeczeſni a hubjena bėſche też jich jėdž, kotruż doſtawachu. Prynzej bėſche jich hubjenſtwa jara žel. Wón woſiamtyn, i naj-njeſiſcha jeneho i tych jatych wamóg a jemu hwoobodu dać. Ale łotrcho mjes telo durbjeſche wobſnadzić? So by jich bónt ſhonił, mjes tymi ludzimi wotofo dźeſche a ho jich jeneho po druſhim praſchjeſche, czeho dla bėchu na tule łódž pſchibaſi. Kał pał ho dźiwosche, hdyż hſtychjeſche, ſo bėſche tu po prawom mjes hamymi prawomy ludzimi. Żadyn mjes nimi njebėſche, toż wot nič hſtychjeſche, ani najnjeſiſcý ſłósć wobėdſol. Na teho jeneho, każ ho jemu praſjeſche, bėchu ho pſchibkòdželi, druhi bė wopor hwojich nje-piſcheczelow, ſkeci bėſche wot woyčynofſce njeprawje hubečny. A tał bėſche to po rjadu dale pſches wiſchiffiſch jatych. Słódžy nutraje praſchjeſche, ſo by ho pryz nad nim hmilil, a jeho wuſwobodžit.

Na poſledtu bėſche hiſchje jeſnićki wſche. Sdyż ho pryz jeho ja jeho pſchewſwjenjom praſchjeſche, dya wón i woprebta ani wotmolwić njedſchje. Słownoznje na djeſiſche napominanje počzo tałte rėczecý: „Njeſtarajecý ho wo mje, kralowſka wſhokofć, ja hyn hubjene, hroiny njebocził. Hżom jalo dźećo hyn hwojeju ſtarichjeju kaźdinał. Woydžičo buch paduđ, jeboł, ſelhałil a wiſcho. Szoro žaneho hėccha njeje, kiż byč njewobėdſol był. Nėto hyn tuby a njećetjrup wjazg hacý hyn ſaktuſi. Duż chý hwoje kſhotanje rad poćetjipć.“

„Scho!“ na to pryz wuwola, a cziſnijeſche, każ by ho hmycjeł dźiwał, „tałte ſłótnik je to mjes hamymi ſrawomyimi ludzimi? Nuczje wotewſmićze jemu jeho rėczcaſy a wuczėćecze jeho mon, ſo njeby je hwojim ſlym pſchikabdom žanyč njeroinowatyč kajć.“

Na mėcje jateſo ſ jeho putow wuſwobodžicý a ſ wjeſliſzy puſchjeſcý. Żeho towarſchojo pał hėbi łódžy frućje pſchewowachu, pſchychobny kłóć też wėrnosćci rėczecý. Nėto pał bė to poſbje, doleż žadyn pryz wjazg na jich wjeſliſzu njelupi.

Szyn a žně.

D wulki roſhwarjo, Seſuſo,
 Tw'e łódze hłowo je nam hmyjeſcho.
 Toſ' wuſywo žohnuj, ſo by ſhobdžalo,
 Szo wozroſtlo a rzejne ſrawito.

Sdyż do njebeſt ty pſeſche, malicýta
 Wė twojich wuczobnitow czerbėdžicýta;
 Pał duchapofni hymjo hujachu,
 Duż hwoit nėtk widzi hystu ſporjenu.

Haj, twoje hłowo wſchón hwoit napjelni
 A ludam twoje mjeno wójeni.
 Drie wſchelle hymjo padje na ſtažu,
 Do czerjow, drupe ptacki ječnachu.

Też njeſcheczel, hłaj, njerjad naſywo,
 Kiż i dobrym hmyjenjom tu ſelſhadža;
 Hacý do žnjom hme wſchał roſć jow wobwoje,
 Szo potom pał wſchón njerjad ſpaluje.

Ach, pſchihotuj, o ſnježe ſhliny ty,
 Szam f dobrej roli wſchitte wutrobuj;
 A njeſcheczelej ſ mozu wobarał,
 Tón dobry wuſywo kaſycz njapſchibaj.

Ty moſta duſcha, ſpomni na wulke žně
 I wopomni hwoeru, ſcho tożi runie bė,
 So prawy hyn do Wózi hwožnjow ty
 Był khrysta dla też i hnydy khowany.

Surij Wrótk.

Bože hłowo je ſpomozetſka móg.

Njeſchecziſtanſtaj mandželſtaj, muż a žona, bėchitwj woſiamtkoj, dźėda, kiż pola njeju bydłeſche, wołtrodnycý. Szarż bėſche hėbi, njeſcho pjenjes nalutowawdai, je na ſtronu pſchijnjeſki. Mandželſtaj, tute namławoj bėchitaj mjes hwoč wotrėczcał, je na druſe ranje, hdyż dźėd hiſchjeſche, jemu woſac. Mjes tym ſo mandželſtaj wjećor hėbi njelutł mjelčo ſarabđičtaj, jeju dźowczicýta w tuće wo jstije na tym wuſniſjeſche, ſchotž bėſche ja juſtiſche nawbate. Dźėcjo czeſny wuſniſjeſche, a poſpochi ſchprudý Wat. 16, 26 wopietowosche: Szcho pomha cłowjelej, hdy by wón runje zlył hwoit dobtł a t. d. Ranej ſchprudý jara njeljeſkijwe kłuczeſche, duż dźećcu wotnje wuſniſjeſche ſakaſa. Šolczta powjebosche cziſcho dale, ale też na jejnym ſchepťanju ſtarichje hłowo hwojateho piſma f jich wutrobje jabnje rėczecý hſtychchitaj. Wórný po tym do łoża dźećſchaj, tola wuſniſcy njemóžjełſtaj, piſchetž pſchego dźećjo ſchprudý wopietowosche. To bėſche ja wobeu njemėrna nóg; tola njeđi-woajo teho i pſchewowacjom ſtanyđtaj, njelutł wuſwjeć. Njeſ tym pał, ſo hoſwoja wiſcho f hneđanju pſchihotowosche, jeine hwo-đomnije wotuczi. Wona do bróžnje dje, hđež ma muż bđezcał, ſo by jeho jamoska, ho hwojeho ſteho pſchewowacja wotajicý. Kał pał ho ſpežiwosche, ſo je jej tońkamý i tymkamym pſchewowacjom napſchecziwo pſchindje. Tał bėſche na wobėmaj i dođom Bože hłowo hwoju wamozetſku móg wopolajado.

M. W. M.

„Shtëo budźiške hebi to myślił!“

W jennym wulkim łuble bęście ho młodoſtny dźełaczeł na woſwęczerja njendrcje roſtkobit. Woſwęczerja hnećwacz woſhjamlny woſwęczerjaju ſapalecz, w kotrcjż woſwęczerjomy nowy njebjeſłſi łabat wſiſciſche. Mjeſe tym ho woſwęcż woltach na polu ſtabło paſejche, tułón woſwęcżetnjn ſapali. Bórcy ho ta ſ pomuſimyo paleſche. Rabat ho ſpali, woſwęcżetnja ho wotpałi, ale niſ jeno wona: Wóhceł teź na te draue twarjenja wſchełtoći a ſa dwanaće hođbin złyty wulki krafny dwór w popjele leźeche. Bórcy po tym młoby ſa palec pſchęd ĩubdom ſiejecyje. Wón woprabowdže tajle wulke njeboże njebońſche cħypl naćimieć, jeno woſwęcżetnej bęście njeſħto cħypl ſlubu ſejimieć. Zemu bęście ho ſejħto, kaź ho cħerť i tħoż a ſaħo tyħa-żami cħini: wón jim jeno ſpocħat ĩeć cħinjenja pokaže, kónż hřeħa ĩim pſħiħtje.

Tam nekoſi w kotrcźimje heđžaħy hebi na hořjo rēcžo. S po- wjeđanja a ĩortowanja bu ĩhurna wėż. Potom ho i piwoſnym i karancźami do ĩłowu mjeťachu, ĩamo k noźam pſħimachy, a pꛑedy hać budźiſke hebi myślił, jedyſn na ſħpꛑubowanju leźeche, ho wjaży njeħbajo. Duź ho wſħiħtży ſa ĩlowu pſħimanoj rjełnu: „Shtëo budźiſke hebi to myślił!“

S wobekħanjom a ſ jebanjom ſtarſħiħy ho tak nekoťre kłóſni- kowe ĩwienje ĩabocza. Potom pſħego dale dźełche na ſħm puczo; jebanje, kradnjenje, wopłiwo a draue hřeħi k temu pſħiħtwyħy; ĩwienje ho w jaſtwe ſady ſamtoſ a ſaħuħow kłónczi a po tym ſtarſħi a drauy luđjo praieħy: „Shtëo by hebi to myślił!“

M. w M.

Napoleon I. jako wuczeł naboźiny.

Wo Napoleonu I. ĩu nam naſħi dźeđojo wjele powjeđali. Mjeſe Eſerbami je nekoťry był, ĩiż je jeko wiđzał abo ſ koťrimyż je wón ĩamo kłónczoj porcėzał. Zał doħo hać bęście Napoleon ĩħeřor, dħa je wón wſħal ĩħeħećħijianſku wėru ĩħſtował, wjele dźeřzał pať do njeje njeje. ĩinal bu to, hōyħ bu na małku ĩupu Helena wyupałany. Tam jaťy dźeřzał a bōchy kłórotawy poća wón ĩħeħećħijianſku wėru ĩam trzećaz a je ho ſ ĩhuajżym ĩłowam i ſa krafnoćy tuteje wėry wuprajal. Teħdy ho teź leźehowazy pobawėł ſa:

W leće 1826 bęście jedyſn ſ françoſſiħi arcybħſtopow ĩwojeje ſtrowołce dla w françoſſiħi kupielach Aix les Bains. Tam bu wón raſ k jenej jara ĩħorej młodej ĩħeħnjeje wołany. Węcheť to ĩowalitanne dħowa nęħbulcheho křaſnoweho Napoleono- weho generala, a ta ĩama ho ſ wulkej cħėłnej rjanojeju wulna- mienjeħe. W teź roſtmioje, ĩiż wona ſ arcybħſtopom neťto męjeħeje, wona tajle ĩhubote ĩħeħećħijianke myħle ſajwi, jo duchowny, na ĩpſhy ĩhuty, ho ju wopraħcha, ſħto je jej tajle dobre wuczyħy dawal.

„Nimo Woħa“, ĩħora wotmolwoi, „mam ho ſa ĩwoju wėru Napoleonej dźakowacz. Za bęch je ĩwojimaj ſtarſħimaj ĩobu na ĩupje Helena. Raa — ja bęch teħy dźeřacz lė — ĩħeřor je mni rjełny: Mwoje dźeřco, ty ĩy rjana ĩołciza, ſa neħto lėť budźeħy ĩiħeħeje rjełniħa. Teħo dla budźeħy w ĩwienju wot ſpytowanjom wobbata. W teħy moźeħy jeno wobłacz, hōyħ ĩy pſħes wėru ĩħſtiana. Ale ſħto dźyřejal cħe we wėrie roſwucħowacz? Wóbił nan ĩam ĩaneje nima, twoja macź ĩiħeħeje mjenje. Za cħy to, ſħtoź wſħtañ twojej ſtarſħej cħimieć dźyřeħato, na ho wjac; pōi je mni a- ĩa cħy cħi pꛑenju wuczyħu we wėrie dawacz.“

A dwė leće ſaħobu ĩyſn kōdy tħeřei wjaży kłeć, ĩwoj kateħimuh po ſažu, te ĩħeřor na wuczyħu kłobźiz. Wón dawołeħe mi w kateħimie cħimieć a mi woħyħto wulkoħadoweħe. ĩwoj bęch 12 lėť ſtara, raſ ĩħeřor te mni praieħeje: Mėto, moje

dźeřco, ĩy doſeć roſwucħowana a dźyřbiħy hebi na to myślić, jo maħy bōryħ i ſproweđbi ĩeć. Za cħy duchownemu i françoſſiħe pſħiħieć dać, ſo by teħje na ſproweđz, mje pať na ĩmjeacz pſħi- ĩotowal. A to je wón teź cħinił.“

Kať moħi ĩo tola pſħes tułón ſħak tamneho wulkeho ĩħeřora wſħełazy ſtarſħi napominać dać, ĩiż hebi myħla, jo moħa ĩeć dźeřei bjes wėry wotać a ĩiż teħo dla ſtomħa, ĩim dobre ro- ſwucħowanje we wėrie popſħeć.

Do jemje dꛑe cħłowjeť teź bjes wėry pſħiħieć, do njebeħ pať jeno — pſħes wėru.

Spomnienka na 5. meje t. l.

Tónle dħeił naſ na wulkeho Napoleona dopominaħe. Wón bęście jeko ĩmertyny dħeił. Kaſte ĩwienje męjeħe tola tułón muź je jaħy heje! Wón bu jaħo ĩyn jendrebno jemjana w Waciao na ĩupje Korfila narobzył. Wocźatowacz njełeť, jo ĩmje wón ĩyn woħeħe wyħołe mełno w ĩwienju nadawał; wħełtoź jeko ſtarſħej niemōźeħtañ wojele na njeħo wjaczeť a bęħtañ wjeħełca, jo wón we wojełſkej ĩħułi w Wienne ĩwobobone mełno toťta. A neťto ſ tułyħ jendrebnyħ pomėrom wuidže Napoleon, tón moźny ĩħeřor françoſſiħe, ĩiż bęście lėta doħo we wėřim nauřowanju roſkałowazy muź w zylej Europie. Teħdy ho tať ĩaħeje, kaź dźyřeħat ho jemu wſħiħte kraleħwa i noħomaj poroćieć. Potom pať pſħiħieć pſħes Woħe wſħeħwidźenje jeko naħy pad, a dħeił 5. meje 1821 tułón wulki ĩħeřor jať wulħazy na ĩendźełſkej ĩupje St. Helena na raťa w ĩoħtu ſawjeje. Wón njebeħeć ĩiħeħeje zyle 52 lėť ſtary. Kaſte ĩhutte wobħantnjenje ĩwienja! Wjełeji w tym ja moħ wſħeħy wotrobħyħujaze napominanje?

F.

Mōj ſa wumrjeće.

Pſħeħ wumſim ĩħeřorom Diocletianom muź ſiejecħe, kotrehōż nićeħo draueħo winowacz njemōħacz, hać jo bė ĩħeħećħijan. Diocletian pꛑaħe pſħes wulke lubjenja jeko nawabić, ho ĩwo- jeje ĩħeħećħijanſke wjeť wotrieć. Zala podobno. Duź ho Dio- cletian roſſnhėma a poća na ĩħeħećħijana rjeiće: „Męweħeħ dħa ty, jo mam ja moź, teħje ĩſonowacz?“ A ĩħto na to ĩħeħećħijan wotmolwoi? „„Ty, o ĩħeřor, maħy dꛑe moź, mje ĩſonowacz, ja pať mam moź, wumrjeće.““ ĩħeřor jara derje cħyjeħe, jo ĩmė ho tułón podoban wſħiħiħiħ mozoſ křwalic, hać wón ĩam, tón ĩħeřor, a to ĩu ſtajnje jeno neťoſi wjeħeħojo ĩnećy moħi. Duź da Diocletian tuteħo ĩħeħećħijana ſħwitać, cħwiloſowacz a na to ĩſonowacz. Ale ĩtne neťto ho potoſa, jo męjeħeje tułón młobħez mōż wumrjeć; wħełtoź wſħiħ moħejech ĩawjeħiħiħ wón cħiħi, ĩmėrom a troſħitny ĩawoſto. Se ĩħowom: „Dęu, moź wumōħito!“ ho ĩſoncznje wudycha.

Sudny dħeił.

Wohaty muź raſ do woħeħneje kotrcźny dźeħeje a poća tam neťto ĩećeť a pić. Niźo w kucħnje a piſny njebeħe, ſħtoź hebi wón ĩodał njełeť. Zał wón tam neħto ĩnyoħ doħo ĩeđeħeje a piieħeje. Tola neťto kořemaz pſħeħ njeħo je ſiećħowanjom ĩupj. „Aħ“, rjełny hōyćł ĩ njemu, „na ſiećħowanje hebi ja ani pomyħlił njeħyħm — ani pomyħlił njeħyħm.“ „Sħto?“ kořemaz na njeħo wrjeħm, „na ſiećħowanje ani pomyħlił? Pať ĩy ty ĩħupu abo jebať.“

Na tajle waħeħnje je wjele luđzi ĩwodyħ. Woni jeđħa, pija a hřeħcha, ale woni na pſħiħeħob ſaħybu, hōjeć budźe ĩeć Wóh pſħeħ ĩud wjeićeť a ĩeć dla wſħeħo teħo, ſħtoź ĩu ſa cħať tuteħo ĩwienja cħinił, budźeć.

Sy-II spěwał,
Plnje džěłal,
Strowja ća
Swójny statok
A twój awjatok
Zradny je.

Za staw sprěcny
Napoj mčeny
Luboš ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaš měrný
Čerstwoć da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěł pak swjaty,
Duł daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana
Njech ći khmana
Žiwnoš je;
Žywa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho łóđu hobotu w Šsmolerjez knižićiškjejeini w Budyšinje a je tam ja šhwórtćetnu pšechpłatu 40 wj. dostać.

13. njeđzela po swjatej Trojizy.

Zak. 2, 13—17.

Salkadna wučba našeje ewangeliskej zyrkaje je: Čłowjek budže sbožny pšes wěru do Jezom Křtyta. Wšitko woprabnje dobre skutkowanje čłowjeka je jeno pšes wěru móžno. Tuta wěra jeho zylenu žiwjenju baće prawu hódnošć dawa. Našje skutkowanje wšah njěkme skut bjes duške być, ale wěra je jeho hylnošć, jeho žiwe žórło. To je wošebje štejšćejo japoschćoł Pawoła. W zylm fatonju Božim hamym, kotryž wšah je wšchelatich jenotliwych wustawow wobšteji, je duška wustajerja fatonja wuprajena. Rak čyžł do zyla něchtó Boži faton dopjelnic, hdyž wón njesapšchimnje wolu fatonja, hdyž wón njeje pšes wěru i wustajerjom fatonja pšes jene. Potajkim, jenotliwe skutki bjes wěry njejsu došahaze; bjes wěry njeje móžno, ho Bohu spodobać. A dopjelneju fatonja wšah blišča myšljenje abo suwštownošć, w kotrejž je ho faton wožiwil, abo wěra. To Kriješćow japoschćoł Pawoł židam, wošebje hamopaschnym Žarilejskim praji, kotkiž čyžy faton po wšimtu dopjelnic, ale dušk wustajerja fatonja njespósnaču. To běše tež našč Knjes Žeufš Bam Žarilejskim dopotał a tehodla jim jato naj-wožnišću kafni kafni lubošće k Bohu a k blišćemu dał, w kotrejž su wšchite druhe wopšchitaje. Wly ewangelizy mohli tež dženska bishće podjankej zyrkwi pšichwołać, jo wšchite swontowne skutki, kotrejž s wěry njewuhadjeju, pšehd Bohom njeđošahaju a čłowjeka pšehd Bohom nje-

wuprawuju. A tym njewěrjozym našeho čžaša, kotkiž čyžli tak rad dokonanošć abo skutkowanje prawdošće bjes nabožiny abo wěry hěbi wumyšlic, mohli my snapšchćo- wicz: Skutkowanje bjes wěry je přodne a njeđokojane a njemože naježšće pruhowanja pšchětać. Wón tajthole skutkowanja dyrbi wošobnjeć, pšchětož to je wobšajne wudawanje bjes pšichberanja. A hylnemu a wutrajnemu skutkowanju čłowjeka wěra hmaneho čini. Wšějo japoschćoł Pawoł tu žiwu wěru mēni; wěra, kotraž nima mozy wob- nowjenja w hěbi, kotraž njecjēri plody a njewumōže, sa Pawoła žana wěra njeje. — Wěra, kotraž njeby pšchōz čłowjeka čžerka, Wože kafnje do skutka šajic, by morwa wěra byla, njeby tež nicōž k sbožnošći pomhała. Tōnlē dypt wěry nēto wošebje Žakub we hwojim lišće, w naš- čim telšce wušebuje. A wōn tajtu wěru mēni, kotraž žanych dobrých skutkow nješchijneje; dha wšah dyrbi wōn wuprajic: „Mōže jeho (t. r. čłowjeka) tež tajta wěra sbožneho šejnic?“ Tehodla tež Žakubowe wuprajēnja wo wērie tak zyle hinał kšicža hač Pawołowe. A tola hěbi wobaj we wēzy na žane wašenje napšchćowo njerečitaj. Pawoł pšchōz mēni skutkowanō žiwu wěru, a ta pomha; Žakub tudy wěru mēni, kotraž žane plody nješchijneje, a tu wēro wōn njemože pšichpōšnac, wōn wjele bóle do- potafuje, so tajta wěra bjes skutkow čłowjeka sbožneho njecžini. Wōškilnošć wjele čłowjekow hmanō runje tež našeho čžaša je, hěbi nabožinu prawje loštu šejnic. Rak nēkotryžkuli ho s tym trošćtaje, so wšah wšchito wēri, šchōž we hwojatym piškje steji; to, kaž wōn mēni,

došaha na nektore slabijeje abo pobrachi we wobendženju, wšahat šo tak nadrobnie njelezbjuje. Zola tajtate wera, ale by cšlowjeja zyle sprawnego a spotojom woštajta a njeby žaneje počerjazeje mozy mela. Tehodla: Twoja wera njebudž bjes skutowanja.

Šbóžnych jeno ta wera čžini, kotraž w lubošci skutkuje.

Zakub rjeknje jašnje: „Šcho pomha, lubi bratšja, jeli šo šhto by rjeknuł, šo ma wera, skutki pał by njeměł? Může jecho tež tajta wera šbóžnego sežinice?“ Kello ludži našeho čžaja hebi podobnie myšla! Wšahat mamu zyrkeł, tež do njeje šhóžimny — hačž runje hušo dočž na tym pobračuju — do Woša wěriny, šwoje dželo dotonjamy a šo wo ničo dale nještaramy. O kak wjele tajkim ludžom pobračuju! Prawa wera šo hama wot šo na tym wopolašuje, šo cšlowjeł tež po šlowje Wožim šhóžji, šwoje žiwjenje šwječži, šo w šmilnošci próžuje a žiwje w Wožim kraštitwje hodu skutkuje. Kak wjele prošného šhčejčžijanšwa pał šo hušo mjes nami namata, hđžčž cšlowjeł w nješbožu, šhorošči a nufy morfota, našpčeho žnjež nufy žanu wutrobju nima, žanu ruku nješibnje, hđžčž cšlowjeł žane wóčžto ša to nima, šwoje šamšne ljubienštwo špóšnacž a šo wo tu w Šhryštušju poščičeznu krašnitwje próžowacž. Tajta wera dže te wulle štutki, wo kotrychž šhčejčžijanšwa zyrkeł wě, ša wérne džerži — wone wšahat džrbja šo pšči wščjem ščžezowanju njewěry tola jato wérne wopolašacž —, ale wone šu ša njeho jeno minjene pobawti, kotrež jecho dale wjazy nješnuja, wón šo na to njedopomnja, šo tajte podawki a štutki tež jemu plačja a šo je Šhryštuš tež ša njedo do šwěta pščiščadži, je šhčičke žiwje a knježi do wěčžnošče. Čšlowjeł wšahat móže wo nabožinje wjele wo džeržičž a tola š tym šhčičke njetrjeba šam žanu nabožinu (wěru) mēčž. Ženo wjedženje wo nabožinškich wježadž pał je š šbožu njedobšahaze. Zakub praji: „Čžerčži tež wěra (šo je jedyn Wóš) a ržu.“ Prawa wera pał wutrobje najprjedy tu šymnu šebnitnošć wofmje a do njeje šobu čžučje a šmilnošć plóžji.

„Nješmilny bud pał na teho póidže, kiz njeye šmilnošć čžinik“, praji našej tekst. Ššmilnošć a lubošć čž bližšchemu je našč miščtr šam jato najwážnišču pščiščiščinnošć napščičezimo cšlowjetam šacžul. Pšches nju my hami wot šo prawe šabžerjenje napščičezimo cšlowjetam trčžimny. Prawa wera do Šhryštušja tule lubošć čž bližšchemu hama wot šo pščinješe. Tu špóšnowamy tón twerjebj wšajš mjes wěru a prawej lubošči w šhčejčžijanštwje. — Šay ty kóždy čžaj šmilny był? Napščičezimo štrachajny, bratram, šotram a pščinušnym? Napščičezimo štrachajny a šanjerobženym, wyštoim a ništim? Lubošć je šatonja dopjeljenje, haj „šmilnošć šhwali šo pščezimo šudu“, to reča, šmilnošć wopolašacž je wjazy hódne hačž prawo wuwječž. Kak njedobšahaze tola je hušo prawo! Šak pšči tym nešotryžnili njewobštarany woštanje! Lubošć pał tež pščitrnje hřečhow hromadu a čžje bližšchemu šhčičž. Krucje wšahat čž žimci šud nad nješmilnošću: „Nješmilny šud na teho póidže, kiz šmilnošće njeje čžinik.“ Wščitke lubaštwu pobožnošće a wščitke wuludane šdobne rěče ničo njepomhaja. Našč tekst praji: „Šdy by pał bratr abo šotra nahaj byłaj a nufy mēłaj na wščednej žiwnošci, a něšto njes wami by čž nimaj rjeknuł: Džitaj šmėrom, wohrėwajtaj šo a najščaj šo! wy pał žimaj ničo njebyščje daki, ščtož čžěnu trjeba je, ščto by žimaj to pomhala?“ Wěšo možemy my tež hžjom se šlowami

troščtowacž a pomhacž, hđžčž žadny drugi šredčł nimamy, ale my nješimny š wuludaništim rěčemi, kotrež po šmilnošci ščinčja, kotrežž pał na woprawožitym wupomžanju njeje ničo ležane, šo šabjeracž; ty nješimnejš šmilnošć ludacž. Žakub tajtej mowrje wěry wšdu hódnošć wot-rjekuje: „Tak tež ta wera, hđžž wona nima škufow, je wona hama w hebi morna.“ Ša štutkami lubošče budže šo našč knjes tež na šudnym dnju praščecž. —

Alle kak možemy tajšu woprawožitu lubošć tež čž nješpščezelam wutracž? To možno njeje bjes pščiščada a lubošče Šhryštušjoweje, kiz je našč prjedy lubowal. Tu wopščiščitownu lubošć a pščezelawnošć čžlowjetam, wo kotrežž tež njewěrjazy šwět hušo šoni, šak by šwět tu hđž do štuta štajil abo cšlowjeła čž njej šymanešo sežinil bjes wěry do Šhryštušja? Šak čžyl ša wopščiščitownu lubošć čž cšlowjetam wopolašacž, hđžž nješšym pščeswědčženy, šo šu wščitžy cšlowjekoto w Šhryštušju bratšja, hđžž šo njewěm pšches Šhryštušja je wščemi šobučžlowjetami wumoženy a čž jeho nješladobnemu nadobnemu kraštitwu powołaž? W naščej cšlowjek wutrobje, kotraž je šóle wot šebnitnošće čžšenjena, tale lubošć čž wščitšim cšlowjetam ženje njeby hama wot šo nastata, njeby-li našč Šhryštuš pšches šwoju wopornu šmjerč a šwoju wumožazu lubošć čž wolu čž tajfej lubošci napjelnil. Pščetož cšlowiznu wutroba njeje hšudom š lubošču čž bližšchemu narobžena — šwajte pišmo ju zyle hinašču šnaj: jato pšches wěru šhorobi a jara bojašnu —, ale šo halte pšches Wože wóžjenje, Šhryštuškowu šnadu a towaršitwo čž wěrjazomy šhčejčžijanami, haj hušo tež pšches žyku šhčejčžijanšmu wotolnošć čž lubošci wóčžehnje. Wščitke štutki lubošče byčdu bórty hžinke abo tola njedobšahaze byše, hđžž nješju wo wěrje hšuboko šatorjenjene. Lubošć je krašny ščtom, kotrežž hatohy daloto došahaja po šemi a pob kotrežž hatošami čži wot čžščinošče žiwjenja špóžni wofščenjenje namataja. Zola tutón ščtom šo šlemi wo wichoradž šwěta, hđžž nima hšuboko štorjenje wo wěrje. Zole nječž tež wopomnja čži njewěrjazy šwětni ludžo, kotizž wo tym šonja, šo močł cšlowjeł tola tež zyle dobrý byčž a dobre wězy dotonječž bjes nabožiny, bjes wěry. Ničto njeměšo woprawóže došonjane a dobre wufščtowacž, hđžž šo njeje najprjedy do rjebliščeho šwěta, do kraštitwa wščeho došonjaneho, do kraštitwa Wožeho, pšches wěru pščesšadžil. Potajšim wěra je čž wščemu došonjanemu došremu štutkej wulna. Alle je ščtom čž tuteho došreho štorjenja narošč, dha tež žiwjenje čž došreho šapoložta, na kotryž šmy w šwajtej šhčženizy šodženi, š kraštitwa Wožeho, š amejny šhwajtach do wščehčž štamow a halosow ššhadža a plody čžeri, kotrežž džrbja hebi Wože a cšlowjetow špobobanje dobyčž, to šu te dobre štutki. Potajšim plody džrbi kóžba prawca a štrowa wera nješčž. Duž šladajecž, šo pščinječčeje te plody duča, kotrežž šu lubošć, wješčelocž, mēr, ščččččččččč, lubošnošć, došročiznowošć, wěra, čžidžošč, póžčiznowošć (Gal. 5, 22)! Šamjeň. Kř. w. K.

Plódnja wěra.

Našč žinu wěru wo dušči, ški štutuje wo lubošci. Dža ju šo Wožu špobobadž A jecho šnadu wážnošč.

„Ach, nie,“ knjeni wotmolwi, „ja hym něko wčha kaž přegmjenjena. Ale tať baħa mŏžešćeje wjeđžeć, jo mi runje tole pobračowawaće?“

Duž lefať na bibliju połaŭa, kiž wotewrjena na jeho bñidže ležeće, a rčejtu: „Hdy buch ja lŏbdu bđeni w tutej knihy nječĩtat, by ſ mojej wědomośću a mozu bŏrny na kŏnzu byko. Sčtož pať Waž nastupa, bħa na měćeje wĩđžad, so Wam snuťstowny měr a nje ſ wyhofoćeje pobračuj. Tęchŏla moja rada.“ „Ale ja,“ ta žŏnka ſnapřščęziwi, „budžĩch ju přhi għany m mŏžobleđžbowana.“

Lefať, ho poħmęwŏnywřhi, bđęće: „Ťaj wřchať, boħuň křori ſ wjeřčha wo tutym lefaťstwjje ničo ħyřščęć njeħadħa; ale ja ħnaju wjele stow luđđi, pola kŏtęchđž by biblija ħame dħiwo ćĩnita.“

To je wěrný pobatř, kiž pať ho ħuřto wŏpjetuje. —

Swwjeć řwajaty dħeň!

„Sčęćęć dnajw dęrbĩch ty bđęlać a wřhitte řwaje bđęto řęĩnĩć; ale ředny bđeň je řabbat teħo řnjeřa, tvojego Woħa, na kŏtęny njeđęrbĩch žane bđęto bđęlać!“ tak ħĩjom w řhřach Wŏjřařowch řĩpane řteji, a řŏbže řęũstte bđęčo tutŏn řčpřuď ſ řřowý wuřnje. Ĥuřto pať ho pođžęřcho po nĩm njećĩni, ale njeħęla řo ſ bđęłom wŏtwępęćje, a tola je Woħa lubeřĩ nam ju l naćĩnem řŏbu daka. Sđuž řĩy žyřĩkřĩ tħđęř řwera a ře wřęje řĩnŏřęu bđęlať, potom řĩy řo tola wŏpřamŏže nadžęlać moħe, a ty dęrbĩat wjeħęte a Woħu bđžatowny byęř, jo ře ćĩ jeħym bđeň w tħđęnju pořtajĩ, kiž ćĩ přĩnĩwa: „Řeř řwonej ruzy wŏtwŏpęćte!“ Wŏřęęje pať twŏja duřka řwŏj wŏtwŏpęćĩni w Woħu řęba. Njeħęla je ćĩ dafa, jo by wřhŏny wřęđęnyħ řawŏřęřow a řŏlořęřow řapomĩni, ſ řęřĩřeħo, wŏřęřawjazeħo řŏřla Woħęřo řřowa w žęřkwi a domach řębi noum mŏz ja dalsęe bđęčo ćęřpaw. Njeħęla je ře řwŏnej řwajate ćęřĩħĩm, ře řwŏjĩm ćęřĩħĩm wŏtwŏpęćĩntom a dęřřowŏnym řewjęnjenĩm lubeřĩm wēřęćęnje mo tannym wēřęćĩm řabbacęe, řŏžęř řŏwŏni, wŏtwŏpęćujŏ wot řwŏjjeħo bđęla, w bęħyħ dřařtaď Woħa řřwala wēřęnje.

W najeħyħ ľubħy řęřbĩřĩ wŏħŏbacy ħo njeħęla ſ wjeřčha ħĩřęće Woħu řwajęci, kať řo řřuřęħa. Ĥuby wŏħadny njeđawno přajeřęe: „Maž toħo řĩm řĩny, ħĩřęće ħęnje na njeħęřĩttĩm dnju ja řŏbu abo řęabęmĩ přęħĩmať njeřĩm. Řŏbžęħo wŏřŏmĩta by mĩ žel byko, kiž ħyč je wřęđęďnyħ budžŏm njeħęlu řwŏjeme Woħu řwadny.“ Tať je řĩď, bđž budž ľubęm Woħu, ħĩřęće wjele řmęřęnyħ. Wřęħuđje tať njeje. Ĥuby řnaty pŏwjeħadęe: „Řaw nŏbžęnj řĩm w řřĩřŏřęĩ Sčŏkŏnija řřuřĩ. Řęarĩna je řřana a teź ľubđo řĩy mĩ přęħęřęlnĩ byli, ale jene řo mĩ ľubĩto njeje: to řřwne řĩnaje njeħęřĩte bđęto. Njeħęluť tam wŏřadu a řřwajęcy, řęřęđĩřu a domŏřřŏwacyħ, ale pŏnŏžęlu řęđęu potom přęđĩni a ľeni, wřchať řęđęu njeħęlu dořę nadžęlať.“ Wřasny řwět, kiž męni, jo řĩme Woħe řawnje bđęř řřŏřĩnaja přęřęstapowawęĩ! Še pať nŏbžęnj mjes řawĩm ľudom dořę ħĩny byť, řo ľŏřto na podobne poħanře wŏřęnje nawući. Tęchŏla řřawĩ, řęřbĩřĩ ľubo, jo ćĩ ničoť twŏru njeħęlu njeřwŏmje a njeřaw.

Řĩjom řo tu a tam žęře njeřęħęřęĩnjanře wŏřęnje teź do řęřbĩřĩň wŏřadow přęħęřwera. Męřŏnyřĩnĩ, řęřęřŏž nan a bđęň njeħęlu ħęnje bđęlať njeje, na řĩnaje teź njeħęlu řwŏjĩ řřŏb do řęřŏwawaręę wŏřa řawřęřęnję, jo by řĩto domŏjřŏwŏť. Dřwřębo wĩđĩřĩčĩ řŏbu na ľuťu abo polo ħĩć. Wny noħęmęy ja řęřęřęojte, wřĩne řęħy wŏřęje řęřbĩřĩ, ale wřęje ľwŏřęřĩ přęħęřęnj Woħęřĩ řawĩ ħęmę wŏřaracę a ſ ľubořęřĩ napŏmĩnacę, jo bđęmý Woħę řřŏwo ja řřwajate bđęřęlať a po Woħęřĩ řawĩnaje, ſ ľubořęřĩ a řřĩnŏřęřĩ nam dacyħ, ćĩnĩli.

Řřęřę wjele stow řŏwňnyħ přęħĩřŏwŏje je naćđ Woħ nan pŏřať, jo njeħęřĩte bđęto řęħęħo řŏħŏwanija nĩma. Wřas řęđę na wuřĩm ľubęe na řĩnaje njeħęlu wot řanja ħať do wjeřęm domŏj wŏřĩň. Wjeřęřŏ bę řŏřęřĩ ſ řřawňny řĩtom napřĩnjenę: ale ħaj, ħbđž je bđęto dořęnanę, pŏčęnję jo wŏřęřęčĩ a Woħĩ ħbřĩ do tutęje řŏwňnje byri a ju do ćřĩřta řřali. W řřŏmęnjacę Woħ wjeřčĩňny řřwŏjeme ľubęe to řřŏwo wuřřawuje: „Řřemŏleće řo, ja řo njeħad Ŀa řřmęħ męć!“

Řĩ abŏ řčřĩny ľęta řu mjes řřm řŏřęřę. Wę řŏřo na řĩnaje řřwęřę řřwŏje wŏřę řęřawę. Řĩto bę řřate. Wořęje bę řŏwęřęřę a do pŏřow řęřawę. Ĥwa bñĩž jo njeħęla, řřana a ľubŏna kať ſ řęba. Ra pŏřŏřđnjŏ pať bu jara tuźno. Řřęřę domŏm řřwŏby řřawęje, řęřęřęzaje řřw mŏbny řŏřŏřat řęřęĩ. Bđęřęĩ přęħęd nĩm ħrajęte. Řřawĩnŏbřęħe ma na řřĩne. Ř njeħęřęm řřľadujŏ řŏřŏřat řřwŏje: „Męř Woħ, řřawurj nař přęħęd njeřędrom a řřwamĩ!“ Š doħom ľubęho řřũřŏba ſ řřŏřęnej řřw nĩmo řęć wĩđĩ. „Řbžęħa ħęřęčĩ?“ řo jeħo přawęħa. „Řo řĩto,“ řęřa jeħo wŏtmŏwŏwjenę. „Řęňęřa pať je tola njeħęla“, tanný napŏmĩna. „Ša nĩmam řřanja a ħęu řębi juřře řawo řřwđom řęřŏře řřw ħwŏřũřęřę. Wřęř je řřęřam.“ řřũřđŏ přawĩ. Řęđom pať je řębi řaw řřawřadowať, řŏ pŏčęnje řęřęřęřĩ ľęć, tať so řŏřęř wŏtw řřŏpŏw řęĩ. Domŏjŏwřęřĩň řaw do řŏwňnje řřwřĩ. Řęđom je řo to řřaw, dom řarĶa. Wřęř je do bđęřęň duřĩ, tola nĩ ju řřawĩř. Woħ bę ħwadny a řřĩmly. Bđęto ľubęho řřũřŏba pať bę žęle pŏřamŏ; na dřwę řanęe męřęřę ħĩto tola ſ nowa řřũřęřę.

Řřaw, dořwřĩmly pať je řřwŏjeħo řřwjenja řęđby pŏwjeħadęe, řo w pŏřędawřęřĩň ħřŏřęčĩ ħęnje ře mřęřĩ řřwđžĩř njeje, řřĩta jeno na wēřęne řęħy. Njeħęlu męřęřę řřawnje wŏřęęje wřĩne a řa řęmęřęnje njeb řřwĩla. Doľęť pať bę řřawĩny a na dořęy pŏřad řřwęřęnj muź, řębi řřęđęo na wjeřęřŏ wuřřęwawęřę, řęħto bę řa bđęň wŏřadowať a da řębi njeħęlu wŏřadowane pŏjęnję na daň. Tať bđe to ľęta dořę dale. Řřĩžŏm je po řřawĩny řřęřęřĩjom jemu wuřřŏba jara řřwęřęřęňŏ, bħa je řęđby řŏřŏ ľęto nĩma. Špŏřŏny naćđ njeħęřĩň bđęlaćęř domach řębi a je runje řębi wuřĩćĩť, řęřŏ je w řŏřęđęm ľęće přęħę řřwŏje njeħęřĩte bđęto bobŏť. Wŏň nalićĩ 72 řřwĩnŏw a 20 np. Tute męř njeby, njebudžĩřę njeħęlu bđęlať.

Řara ćęřęto dŏje by byťo, tutemu muźęj dopŏřaćę, řo njeħęřĩte bđęto řęħęħo řŏħŏwanija nĩma. Wŏň by ſ wēřŏřęřę na řřwŏje 72 řřwĩnŏw pať, kiž bę ſa jene ľęto přęħę njeħęřĩte bđęto řŏřřuřĩť. Sčtož pať ćřŏwŏřęte mŏžno njeje, je Woħu mŏwňŏ: řawo ma řřwŏje řřĩčřřŏwanĩ ħĩřęčę w ruzy, řo do dŏri řřawę. Řřĩřat tu je a pŏřęřŏba jemu řřĩ. Řřĩ je wot jeneħo jeħo dořęřĩřŏw, w kŏtęny jemu tutŏn řęwi, jo ničo wŏřęj pŏřęčęřę nje-mŏwe. Naćđ řŏřŏřat pŏřŏba do řřwŏřĩň ľũřŏwo a wĩđĩ, řo je dořęřĩ řa řŏřęřŏ pŏjęnję řřwŏwŏm not jeħo dořęť. Wŏň męřęřę męwŏřęj mate řřawę. řawo pať wřęřŏň dořę řřwŏmadu řřĩčĩ, nalićĩ runje — 72 řřwĩnŏw a 20 np. Š ħęmý doħom bę wřęřŏ řřũřęne, řęħžŏ bę řřęđę njeħęřĩte bđęto ja žęře ľęto řŏřęřęne. řŏřŏřat tu Woħu řřuť řřŏjna a je řo wot tutęje řŏwňny wřęčęho njeħęřĩteħo bđęta řřaw. Woħ řo njeħa ja řřmęħ męć. Njeħęřĩte bđęto je a wŏřanęe bđęř řŏħŏwanęe.

„Bŏmhaj Wŏb“ njeje jenož pola řřwŏřow dnřŏwŏnyħ, ale teź we wřęčęħ přęčędawawřĩnaje, Šerw. Rowĩn“ na wřčab a w Budyřęřĩnę dořřaćę. Ra řčřwŏřęřę ľęta řřačęĩ wŏň 40 řř., jenŏtlĩwe ćřĩřřta řřo řa 4 řř. přęčędawawju.

Sy-li spówał,
Pilinje dźéłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napój mócný
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mórny
Čerastwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dźéłas
Wšédne dny;
Džoš pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpoďa ty.

Z njebojs mana
Nječ čí křmanna
Žiwnoś je;
Ziwa woda,
Kři Bóh pada,
Wokřew čé!

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wudawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knižnicyšćepetni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu pšchedplatu 40 vj. dostać.

14. njedzela po swjatej Trojzjn.

Psaln 92, 2—16.

Hdyž Luther w małym katechizmuŕu nař napomina, ŕo bychmy Bóha „řhwalić a řo jemu dźatowali“, — dha tu dženja namatamy tajki dźakny a řhwalobny „přalmiřti řherliřki na řobotny džen“, ř kotrehož řłowami móžejš řwoju poknu wutrobu pšched tym řnjeřom wuřypač. Šwoju wutrobu! Ruřne je, ř řubomaj, kotřej řeho mjeno pořnajetej, řeho řhwalič, ře řmilnymaj, w bratrowřej ľubofři dźéławymaj rukomaj řo jemu dźatowadž a ř řruhimi duchownymi woporami řeho čjeřeč; pšchede wšdjem paľ wutroba ř temu řliwča. Rařtař ta je, tajki je řyř čłowjeľ, a řchtoř ta čini, řyř čłowjeľ čini. Nječ Bóhu dźaknje řo wutroba wšdčeh ľudži.

„Krařna wěř je, temu řnjeřej řo dźatowadž a řhwalbu řpěnač twojemu mjenu, ty najwřyřšči.“

Krařna wěř a tola taľ řadna! Šsam řebje řhwalič, řdyž je dźeľo řo rabžito abo polo derje pščinjeřšo abo řbože řačajnyřo do domu, na to řo řiđ wjeľe wuřtej, a na řimž hewal runje wjeľe njeje, tón wě ř najmjěřša wo řwojim duřnym řmyřlenju a dobrym wotpohładanjom řiřče ře dočej powjedadž. Druhich ľudži čjeřeč a mjeno rořnořčez řiđ wořebnořčejow, řiđ dobrořow, řiđ wuřpěchow dla, je pščeřo řiđ to řiřto řotowych, hač řrunje derjba řeđ řuřto najpěřšči ř tyřhne řoľořeč řhonicž, řo řwěť ř njeřžatom płačij. Ale maľo řiđ je, řiđ Bóhu řnjeřej čjeřeč dawaju, taľ řo řliwča. Džeřečžo wuřadni

po řceřnju dženřniřeje njeđeľe we řwojej wulfej nuř wolaču a wřhižny ľudu wuřrowjeni; jenož ředny paľ wot niđ řo wrođeji, řo by Bóha řhwalić a řwojemu wumožniřej řo dźatowal. Čhžemy my řeť tajzy dječ, řo řo řeno w čařnu nuř na wřchewomóžneho pomozniřa dospomnimy, ale hewal na njeho řapomnimy, řo řo, řdyž wyřboto pščiřdže, řa čařhne ľubla řchčedriřewemu daričejej dźakujemy, niř paľ řa řořate duchowne pořohnowanje, kotřej je nam wotewřene w řhryřtiřu řelufu? To řo njeřtaľ. Hewal by řeť nař to řłowo řudžito: Krařna wěř a tola taľ řadna!

Řadna a tola taľ ľořka! Taľle my dale řajrimy. Šchtoř čji pšches rořom abo pšches móž dže, to čji čjeřto paduje. Dže řnadž, wo čimž řo ředna, pšches rořom? Pšches rořom njeř dže řořatřwo Bóžeje mudrořeč a wewomofeč, řmilnořeč a řwěrořeč, moży a mařeřeč, řo řpalmiřta řow ř modleřřim řpobjiřwanjom nuřwoła: „Řnježe, řaľ řu trowe řtutli řaľ wulke, twoje myřke řaľ jara řhubote“, ale řođzy rořymj, řo taľe njewuřleđžena řhubotořeč a njewuměřjena wulkeřej Bóžich řtutkow a myřlow runje ř Bózej řhwalbe čjeři a wabi. Póndže ľi pšchi wřchēm pšches rořom rořomnych, dha je Rařwřyřšči řebi ře řta njerečžožych a čjeřšchnych řhwalbu pšchiřatowal. Abó dže řnadž pšches móž? Šchtoř řam je řwojejo řhonenja wotřwědeži: „Ty, řnježe, čjimřch, řo řa wjeľe řpěnam wo twojich řtutkach a řhwalu to dźeľo twojejnu rukow (řch. ř).“, tuteho męřjenja njeje. Pšchetoř w tym dže ľeži: Šsamo moje dźakowanie njeje moje, ale je twój řtut

a hnadny dar, o knježe, a k čjemužkuli mje dżakowna wutroba pščinući, wot tebe je woboję, to jo dżu a to jo čzinju po tym dobrym spodobanju. S teho sameho wšnacza a šponjenja je rječane, schož hwy. Jan wšche: „To je lubojež k Bohu, jo my jeho koinje dżeržimy, a jeho koinje nješbu čježe.“ Haj, šcho wobylo bjež pšches rofom, tiz je jaty wiaty pod Khrystufowu poškufnowež, a pšches mož s wyhofoteže, kotraž je w šlabuch mozna! Čłowječ, pšchewinuju a pšchemoženy wot Wožeje luboježe, dyrbi a dže a može něštož byčž k hwalnje jeho krašnoježe. Duž pšchi tym woštanie: Zabda wěz a tola tak loška!

Lohka a tola tak plódna! To je poslednje. Dżak a hwalbu hweru Bohu pščinujež, je pučž, tiz wjebže s wješkla do wješkla, je žohnowanja do žohnowanja. S nježakownym ani čłowječ ani hama Boža hnada ničo žapowčež njemože. Schož je dostač, to je dostač. Wšitk s teho ma wšche wěz na hwiłu, niz pač na wječne, sa čjeło, niz pač sa dušku, na jemi, niz pač w njebeškach. Ale dżakowny bjerje pšchezo wjazy a pšchezo wjerše s mičeje ruli našeho Boha. To widžimy prawje na Petře. Jato wón widžeše tamne wšchu měru bohate žohnowanje pšchi swojim rybžtojenju, wščinu jo jeho wutroba do dżakowne wšnacza: „Dži won wote mnje, knježe, pšchetož ja hwy hřešchny čłowječ.“ A na to ho jemu dosta nowe a hiščeže rječne šbože w knješowym poručjenju a hlabjenju: „Njeboj ho; pšchetož wot něč budžeš ty ludži koinje.“ Haj, kat je k wšchemu dobre, ho pokorjowadž pšched Bohom! Na tajke wašchnje ho čži pšchibadž hody, šchož može čje tu a tam, čžajnje a wječnje šbožnohe čzinje. Těhoda trž tuto lubojne pšchirunanje w pšalmje! Hdyž ho bjesbžžni selenja jako trana, hačž sahušeni budža na wječne, budže ho prawy seleniež jako palmowy šichtom a rošrofež jako žedrowe drzewo na Libanonje, a jemu ho stanje po hlabjenju: „Čži, tiz ščžepjeni šu w knješowym domje, budža w pšchitwarčach našeho Boha ho seleniež; a hačž ho runje jeltarja, dha wšchak budža kječž, plódni a čjerštwi byčž.“ Tak šlůza wobojji, bjesbžžni se swojim šrudnym kóžom po krotim kječju a prawu, kottiz ho s dobom dżakowni, se swojeje njeabuhinjozeje mladocžju, se swojim njeaprahnjazym žiwjenjom k pšchetrabnjenju Wožeje njehnuteje prawdy a prawdoježe, jo by tež pšchi tym woštate: Lohka wěz a tola tak plódna, haj krašna, temu knjejež ho dżakowadž a hwalbu spěwadž jeho njenu! Hamjen.

Z. w. K.

Khwalba Boža.

Mad Boha hwal,
škwat jeho mloda hwa!
Wón hšyšči rad,
šbžež čježž ho jeho spěwo,
Čježž jemu daj!

Nječ hřešludž našč
Hačž k jeho štoje klineži,
A wšchitčich hšbž
Nječ jeho hwalbu hweži,
Čježž jemu daj!

Čježž, hwalbu, dżak
Kót s wutrobu daj jemu,
Wšched jeho trón
Našč hřešludž dostup k njemu,
Čježž jemu daj!

Frot. H. Zejlof.

Khwalbny hřešludž.

Se 17. kštotta.

(Po šnatym hšowu.)

Khwalba budž Wječšchnemu, možnemu kralej wšchej šlawy!
Tote budž štajnje, o wutroba, nadawč twój prawy!
Wšchitčom hwež wšchitčibž,
Wštalat a hwač nčš klinež!
Spěwajče, hřeščžanitwa šlawy!

Khwalba budž Bohu, wón stwori čje, šhotowa rjenje,
Štromojež čži špežči, čje wobješe, nješlaby ženje.
We nuly je
Hwadny Boh šaklat čje;
Duž dha nječ dżak l njebju čšhne!

Khwalba budž Bohu! O ho bychu wšchitzy ju dala!
Wšchitko, šchož wobjež ma, dżakone nječ wopory pati!
Woh je čži wšcho,
Wutroba, nješapomá to!
Štajnje ext Boha nječ hwal!

Frot. K. A. Piodlof.

Kak dżyli hiščeže živi byčž w hřešchach, kotrymž hwy wotemrjeji? Romš. 6. 2.

Ščakowny žarkwinu wótž Hawsčštny (Augustin) běšče wot naroba pohan. Do hwojeho wobroczenja njemožešče wón teobla tež hinal živy byčž, hačž tat kaž to mnohy pohanzu mkožženzu čzinjaču. Těho mačž Monita bě wěrjaza hřeščšjansta a ho tež wjele ja hwojeho hyna mobješče; ale tón mody Hawsčštny běšče pšchepšnje pšches hwoje rošžabštoje šwajonaj. Wobjeje bě to njepozčšnowež, tiz jeho jateho dżerželče, a tal wón w počahu štejeje k žónštel, kotraž njedušane žiwjenje wjedžšičše. To wušte bedy žabadiče, prjeby hačž ho wón da wot njeje dšklieč a prjeby hačž mobješe Khrystuš se hwojeje wšiwobodžaje mozu jeho pšchječ. Tola jedyn džeč, jato Hawsčštny tat wobjeje hujšnitwo hwojeho hřešča ščžawošče a ja hwoobodu žebželče, wón na šlowo w šičže na Romšich 13, 13. 14 trjeđi: „Kžobžny pžčžiwje jato wodnjo, niz we wobjžanštwje a wopššiwje, niz w tomorač a njepozčžiwelšči, niz w hwarjenju a jawiřči; ale wobječže ho teho knješa Želom Khrysta.“ Wšchi čžitanju tehole šlowa, kotraž jemu kaž ščžip pšches wutrobu džešče, Hawsčštny l rošžudej pšchibžo. Wón hwojenu hřečej hoby da. Wobjšičho jeho tamna wobja žónšta, s fotežžž bž prjeby w hwašlu šak, na drošy jelta. Hawsčštny ho jnuškownje hłuboto hnuty ščžawošče. Wón šebi hnydom praješče, jo dyrbi tež tamne wobjej duški dopořawadž, jo se ho s nim pšcheměnenje šak. Wona tón žup mwas na jeho wobječžu pšpny, ho jemu bližeše a džešče: „Hawsčštno, to bže hyn ja.“ Wón pač wotmołwi: „„Haj, ale ja to wjazy nješhju.““ Tala wotmołwa bž wurjadnje pošnamjenjaza. Rawoł w horječšnym šlowe praji: „Kač dżyli hiščeže živi byčž w hřešchach, kotrymž hwy wotemrjeji?“ Wěru hřeščštny je k hřečej hinošče štejčičžo wšak. Wón njemože wjazy tal dale živy byčž kaž prjeby. Wón je w Khrystušu živy, a teobla hinal njemože hačž ja Khrystušuom hšobžič. Tu žana druha wóšba njeje. Žešub l hřečej hoby njendže. Čžščž-kli jeho mčž a w nim wostlač, dha dyrbičž ho tež hřečha wšwabawč. Khrystuš a njeprawdočž ho w hromadž nješnjetaj; pšchetož tajke towadžitwo ma prawdočž s njeprawdočžu? Abo šcho ma hweřlo čziniež s čšmnowežju? (2. Kor. 6, 14.) Kšchčššjanste žiwjenje je něštož spodžiwne. Šow ho w šnenocžštwje s Bohom živy, mačž wutrobu hwač l nim a jeho Duch w tebi byšči. A tal potom bže? Žy nočželč wjazy w hřešchach dale živy byčž.

Droga duszka, ty durbjaka ras s mëtrom stejecz s hebi horjeczne
 plowu japoschjota Pawola pshczajacz. Za so hyschje jara berje
 depominan, kak pshcz mnohimu lëkami swojui bibliju studowacz a
 tale plowu Pawola namafadz. Mi bu tehdy taf wulke, hrecham
 motemjety bycz. Za widzacz, so je to drohotny dar s Wolgatha;
 hschjowanje nashchego wysochotowaleneho Knjela so mi w zyle no-
 mym hwëlle jwui. Wëto bu tez moje zyle žiwjenje s tym pshce-
 mënjenje. To dže njemože hinaf bycz. Hdyž nam hwjaty Duch
 Szelaha pshczekrahnja, potom widžym, so hmy pshcz njeho wot
 hrechta wužwobodženi. To šbõžne sawyrtanje dawo. Kaf durbjake
 tola wšchë Wože džečzi taf šbožowne bycz! Wone durbjake so
 wšchitke nad tej špodžimnej wërnošču šwabowca, kotruž nam ewan-
 gelij wobšwëdženo. Pawol može na Romfifch pšpacž (6, 17): „škwala-
 ba budž Wõhu, so šče wotrocžyž hrechow byli.“ Kaf mjele tola
 w tym leži! Zako mõžacz to šapšchjecz, so hmy wotrocžt hrechta
 byl a so njetrjebam wjazy hrechta njewõlnit bycz, mi žame njeho
 šhobžejche. Kaf žiwjenje potom taf zyle hinaščje byma! Šlej,
 luby čhtarjo, to je tu tež sa tebe. O so by ty na tole špodžimne
 štejšičchje f swojemu Šbõžniket štipul a w tutej wõšbožazej žwo-
 bodže staf!

F.

Bõh pomha.

Hdyž čželne wofo njewidžt
 Hačz jeno wõštu mëtlu,
 Da wuščlaba pak w nadžjji
 Šaž! šbõžneczto w hwitamu.

To na Knjela naš pošaže,
 Šo pšchi naš pšchëbwa
 A hwojim rad ho bližuje,
 Žich f hnady wõšhõžajo.

Wõn wšchitkim hižom pomhał je,
 Hdyž bëščje na semu;
 Nëtt krahnjõžo so hjewujuje
 Rašč Šbõžnik njebjefti.

Wõn šmilnu, šwërnu wutrobu
 Tež džemš ma ja tebe,
 A do wješčela šwabowu
 Čži pšchewobrocžicz čže.

Taf štyktu duszku špokoji
 Pšchë hwoje šlubjenje,
 Kaž pškan je w biblij:
 „Šchitž prožy, doštanje.“

Do šnadnoš! wõn rad potaja
 Mõž hwoju hnežektfu;
 We matym hũto wšewojja
 Mõž hwoju najwjetščju.

Haž, raiščje hwëlo šhbadža čži
 A pomoz doštawošč,
 Hdyž mërnje w prawej nadžjji
 Na Wõha wocžafadz.

Surij Wrošč.

Troščt f droščt.

Staro, žiwjenjõštja matka žhõra a hũbjena na hwojim
 wjetrdym kožu leščejche. Wona hebi po šbõžnym škõncženju žadaščje,

doletž bëščje hižom na wšchë 86 lët stara. Wõhužel durbjajche
 widžecz, so bu tym hwojim wšchëdnje s wjetščej wobczëžnõščju.
 „Wõni budu mjë rad wõtbylti“, taf ras f hwojej pšchëčželnizy
 šhychowafche, „pšchëgo porëdžcho te mni pošlaba, a šdy bycz
 f šary wšchëdnje hũtnu pošlowu njedostawala, bycz f hšodom ša-
 wullicž durbjaka.“

Šsyn a pšchjõpdna džwõta bëščtaj jej najšwõbjenschu štwiczku
 pšchjõpofafatoj, hđžecz bë jeno najnušnikša domjaza nadoba. Šaj,
 wonaj napšchëčžwo starzej maczeri buščnaj njebëščtaj. Tež džëčzi-
 džëčzi ničjo boleščje njebëčju. Wõne wšchaf ničjo druše pola štar-
 šchëju njewidžachu. Še wšchëčž rëčjom, kiž by wõwta tu a tam
 šhũščahato, bë špõlnacz, so by jeina hũnjecz wšchëjn jara wõtana byta.
 To ju wëto boleščje a wõna by hũsto šhychymta: „Še dha wšcho
 do čžita šabte, šchõž hmy ja priedawšche dnj jim čžinita?“ Hdyž
 by ju šchõž wõpoytač, bë pšchëgo šrudniščja a žabyn troščt njemõ-
 žejche ju šmërowacz.

Kaž pak, hdyž jeina pšchëčželniza šašo pšchjõdže, ju wõna
 troščtynu a špõtojemu we tožu ležo namafa. Wõna wjazy njefor-
 žejche ani njemotofataše. Hdyž so ju jeina pšchëčželniza praščejche,
 taf je to pšchjõčho, jej žhõra wõtmołwi, so je jej Wõh tajft rjany
 troščt f droščt põštak. Šsobotu wječzor bëščje pšchi wotemwjenčyž
 wõfnacz šhũščakfa, taf so wõfnacz na hašy džëčzi mjëš šobu šchpuchy
 pšchëčžhõchowachu. Najpriedy drje njebë ničjo rožymicz mõška.
 Wotom pak bëčtu te džëčzi na žerdž, kiž pod jejnymi wõfnami
 wiščalche, šalčte a šo tam dele pšchëčžhõchowate, taf so mõžejche
 nětto wšcho rožymicz. Žedyn f tuč šchpuchow bë: „Wšchitku
 hwoju štarocz čžihãčje na Wõha, pšchëtož wõn ho sa waž stara.“
 A na to tule šhëruščowmu šchũčšku šhũščjad:

„Nihdy njeye njebõže taf doščo trafõ,
 Šo by to žamo šašo njepščefato;
 Ščëž ruku mi,
 Šo po hnadžt
 Tež moje njebõže by hšõž kõž wšak!“

To je mjë taf troščtowalo, so hmy nětto je wšchëm špõtojom.
 Ša wëm, Wõh hebi tež po mnye w prawym čžahu pšchjõdže.

A Wõh je to čžinit. Wõščy na to ju wõn f čžëčžju do hwo-
 jehõ njebjeltchõ rajja wša.

Džakownošč.

Dberlin, šnaty duchowny a dobročez, f Strašburgu nabožinu
 studowafche. Kaž jašo šhudy studenta pšchji domoj džëščje. Wëščje
 wõšprijedž hmy a jara šyma. Na jene dõbo jeho šyma pšchëwõsa a
 šchabëlche; pšchi tym počža mučnyž bycz a španje čžyščje jeho
 pšchëmõž. Wõn jara derje wjebjijche, byft hebi tu wuščnyž, na žane
 wõtucženje žaneje nadžije wjazy byčo njebju. Duž so Wõhu po-
 ručži a hwojej wocžt, wot španja pšchëmoženene, šandželi. Tola
 nětto ranje wõšnit nimo pšchjõčžje, kiž jeho namafa, wuščbžji a
 jemu něščto f jëžži a f picžu da. Na hwojim wošu jeho do
 bližšchëje wšhy dowječe. Dberlin ho hwojemu pomozniket jara
 džafowafche a čžyščje jemu pjenjelij dačž, ale tõn ničjo njebje-
 rjelijche. „To je našcha pšchjõštšchõwõčž“, wõn rjefny, so hebi žedyn
 druščemu pomhãm; nimo Wõalchëgo džafa njemõžnu ničjo wot Wõšč
 bracz.“

Duž na to Dberlin džëščje: „Pračje me f najmjëščjaha hwoje
 mjeno, so mošč Wože žõhnowanje ja Wõšč wuproščjecz.“

Tõn pak rjefny: „Ša wõžu, so šče Wõh džëčžjo Wõže, duž mi
 pračje, taf šmilny Samaritjst f mjenõm rëlačje?“

„To ja njewëm,“ Dberlin pšchjõba, „pšchëtož jeho mjeno
 nam w biblij šjewenje njeye.“

„Wõ derje“, wõšnit wõšfamntu, „taf doščo hačz mi teho mjeno
 mjenowacz njemõžëčje, Wam tež hwoje njeprajju.“ Dberlin jeho

Sy-li spówał,
Plnuje džáta,
Strowja će
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoł mócnj
Lubość ma;
Bóh pak swérnj
Přez spať mařnj
Čerstwość da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džáta
Wśedne dnj;
Džěa pak swjstj,
Duši datj,
Wotpoď ty.

Z njebjes mana
Nječ ćí khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew će!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo kóždu hobotu w Šesmołerjez knižicijichjejni w Wudyschjine a je tam ja šchtwórtlětnu pschepłatu 40 pj. dostać.

15. njeđzela po swjatej Trojicy.

Psalm 37, 4—6.

Mjes křerluschemi, kiž jako požohnowane rěki duchowneho wofkšewjenja a požytnjenja piches křesćejzjantwo džěa, je jedyn najrjejšich Gerhardtowj: „Ach porucž Bohu swěru swoj pucž a srudbu.“ Žórko tuteho nješmjertneho křerluschja je horlach naspomnjeny psalm je swojej 5. šchtužtu: Porucž temu Knjesej swoje pucže a měj nadžiju k njemu, wón budže wškitko derje ćjinić. Š njeje je Gerhardt swoje swječene myšle a słowa ćjepať, a to tat, šo šo křerluschemne šchtužti po rjadu kóžda š jenyum słowom šponnjeneho šchtužca šapocjinaju, šchtóž pak na šerbstim křerluschju widžecž njeje, dolež je pšichotěž němšeho. Š nim nacěřpajmy tež my šebí š tuteho šchpruca žiwu wodu, prawy šredť, šrowe lěkařtstw pschecžiwu wškej křobłofczi a bojoćej.

Křobłofcž ničjo duščne njeje. Čěžke myšle djeje křobłofeho nješćerja, šterjcho jeho lohke myšle wobjda. Wón šnadž pšči šebi rjetnje: Nječ dje kaž dje; šchtóž jutje budže, mje njeřtara; džěňša čhu šo swojeho žiwjenja wješćelěž. Ale tat potom, hdyž nješboje jeho nahle nadpabuje? Šchtóž teždy žaneho šwěta nima, tořez by jemu jeho šćěřcju woskřewěćito, ani žaneho řija, na tořyz mošť šo šepjeracž, tón dycbi dře na swojej dušči čěžko šchtobowacž. Š tym prajene njeje, šo je křobly pschězo loh-teje myšle; tajti može mjele bóle tež ćzłowjeť twjerdeje

šłowy a wole być. Š tym padže šo šda, kaž by runje wón křmany byť, šwoje žiwjenje šebi najšěje šawješć. Pšichotěž mjele možetěch dokonecž, mač-š-li wěřtu, frutu wolu. Wjele, ale niz wškitto a niz pschězo! Žiwjenješoh ženot-lywych, kaž štamjny šwěta došć žaknje wofkšewědža, šo može drubdy jenicěti džěni abo jenicěti podawť najšlynišich wotmyšljenja šaniećja a šahanibicž. Kaž došo pšči tym wofštanje, šo ćzłowjeťa wutroba šebi pucž wumyšli, ale tón Knjes šam jeho křód wjeđže (Pšichř. 16, 9), wofštanje tež to najwšyšćha mudroćć, temu Knjesej swoje pucže porucžicž.

Wojofcž ničjo duščne njeje. Težobla mjele křacž we swjatym pschje rěka: Nješboje šo! Wojofny je wobčezěny, haj podtłócžowany še šamjny šarofcžemi. Štrachocžiwofcž a štruchofcž je jeho šrubny džěl. Wón je w štajnym nje-merje dla možnych pšichodnych ćžěřotow, kiž jeho šwano ženje nješotředja. Wšěo šo na tajke wašnje šam pschěb hordofcžu a wšćelakimi drušimi nješočintami wobarnuje, ale na drušej štronje pšči tajke šćhódněj šmyšlenofczi duchowne a ćželne mozy ćžěřja a wotešjeraju. Napořlěbta može wojofcž štoro kaž křorofcž nad ćzłowjeťem knjećicž, šo šo jeje wjazy wobrděć njeměje, a to niz džes šamšneje winy. Duž tež jow placzi: Dolež šo tón, kotřehož šwěto a šboje je tón Knjes, nišho ani ničeho bojeć njetrjeba (Psalm 27, 1), džja je to ta najšěšća mudroćć, temu Knjesej swoje pucže porucžicž.

Temu Knjesej swoje pucže porucžicž — ćžini trošćt- nu wutrobu. Nječ je pšichodny ćžaš pschěb nami

potajeny kaž njebo i mroczelimi pschitryte na deszczojnym dniu, sztoż to żinwej męreje wó a wopomina, so njeje kłepej mozy pschypada podeżibnjeny, ale so jeho lud, jeho dom, jeho czeło a dušha a wšho, sztoż je a ma, we śwernymaj, šmilnymaj rutomaj wišchewowodomneho Woša a Wóšta steti, tón može i dobrym mętom woštač. Njech je šańdženy czař šady tebe štytny a czeżki byl, so šy nětk hiščeje kaž šbity a tyšidny, sztoż swoje dowěrjenje precz nječyžnje, so može prawiza Majwajšichscho wošho wobtroczič a se wiščeje šrubžby, wobczęnošče a štylnošče wupomhač, tón bebi wjeřelu nadžiju tež wošredž mozy czerpjenja wobřhowa. Takle trošdina wutroba wšhu wopaczinu bojoječ šačęerja, a wita k bebi nuš tu pravu, šwajatu bojoječ, bojoječ teho šnjeja, totraž je špoczatk wutrodoče, a bojoječ šbžnošče dla, wo totrejž japošdrot pišče: Cziniče, so wysčeje šbžni byl i bojoječu a se cženjom. Nunje tač dyrbi šo w trošdnej wutrobje wšha wopaczina šhroblošę šhubieč pšchew šwajatej weryšhroblošę. Njech šu nadawki wulke, móž našcha pať šnadna, njech je pšchecziwonitow, tiž i tobu šle męnja, wjele, pšcheczelow pať maťo, džerž šo teho šnjeja a jeho šlubjenjow a dži šwój pucž, tiž pšchew tobn leži, hdy by go tež šwět nierni i cžertami! Wón, twój šwětny Wumožnit, budže wšchitlo derje cžinič a ty budžešh go jemu hiščeje džawoač, so cži je šwojtim woblicęom pomha.

Trošdina wutroba, haj to je něšdto dušhne! Duž njeypšchewoštaj swoje pucže kłepemu šbožu, nješwimi tež swoje pucže šam do šwojeju rukow, ale porucž je temu šnjeje! Šamjei. Z. w. K.

Porucž šwój dót Bohn!

Štöh: Wjeřel šo, o moja dušha —.

Wutroba, šcho tebe rubži,
Kaife horjo tyšhi cše?
Šcho cži štyř a nierni budži
A cže cžišchęja staroče?
Šbje je twoja domęra,
Tale šulna šepjera,
Š totrejž dęchšich w šwęcze šhodžič,
Ššwojej woczj k Wožu wodžič?

Njemń, so šy wopušchęna,
So twój Wóh cže potaby;
Mě, ty droho wutupjena,
Wšchubže w jeho ruży šy.
Šeho wofo težbuje
Wodno, w noży na tebe,
Liczi šylyš, totrež pšacęšch,
Š nimi swoje tožo mačęšch.

Njeitže wšho po tworej woli,
Šchož je rada Wjeřchneho,
Dha wimi šadži, tež hdyž cže boli,
Wožu šnjeješ pobdaj šo;
Špomń na jeho šlubjenje,
So wón pomha, wumožje,
Wotamy šo w nuř k njemu
A šo dowěrjamy jemu.

Duž šo wiščeje rubžby wřawaj,
Kotraž duřhu wobčęja;
Woša šwualicž njeřastawaj
Ša ta množe šmilęta,
Kotrož dosta w žwjenju
Š Wožej wulkej miłošęu.
D šchó wšchitlu šnadu liczi,
Kotraž Wóh cži žižom šteci!

Njech cže tale šnadu cžeri
K roščaju a potuče;
Potom Wóh cži i newa męri
Ššwoju luboščę šchędriwje.
Wón drie drubdy pokřhota,
Tola šwojich lubo ma:
Nany hoi, šylyš tręje,
Šudne duřhe i trořdjom hręje.

Duž dha porucž šwój dót jemu,
Staroče cžiř na njeho;
Njeřpuščęš nadže, džerž šo k njemu,
Jeno jemu dowčř šo;
Wotaj, pšalaj špęwaj, prořh,
Šdychowanja k njeřju nořh,
Dniž Wóh to, šchož cže tyřhi,
Šłončęnje tola njeuwštyřhi.

Praj: Mój Wožo, šladaj na mnje
A na moje šubęstnowo;
Šhryřta dla měj šnadu ša mnje,
Šeho šchęja džerž šo.
Šprųgne mozy pošylył mi,
Š mrořow wjedž mje k jořkwočj;
Polož moje šbđowojnje,
Šač mi šwita šbžne ranje!

D hdyž šmęju tole šbožo,
Kať cžu potom šwualicž cže,
So mje twoja ruřa. Wojo,
Takle šnadnje wjeřta je!
Tam pod męra palmami
Wdu pšalny špęwocž cži,
So šo njeminy mi ženje
K Wožu duřhe dowěrjenje!

K. A. Fiedler.

Wuřlyřchana modlitwa.

Żenbłęstki duchowny tole pšahęde: „Żana cšlowka wutroba njeje tak twjerda, so jnanoh j u hnanuž a šmęchęřic. Šdyž bęch we šwojtim cšahu w Šdinburgu, bu mi raš woķebny cšlowjeł pokařany a prajene: Šlej, tuřón muž je pšchępęnda Šdinburgšhčeho towarštwu „Njewęrijořbųch.“ Ša na męřęje i njemu džęch, šo pšla njeho šubžęch a i pšchęczelnym šhobom prajacy: „Luby pšchęczęlo, ja šo jara wjeřelu, Woař tu wibžęcz, njeřtaračę šo Wšy wo swoje węcżne šbože?“ Wón mi wotmolwi, so do žancho węcżneho žiwjenja ani do žancho węcżneho šatamanštwu njewęri. Ša k njemu ręknych: „Duž polatkiče šo wo mnu a dajęę šo mi ša Woařę šbože modlicų.“ Wón wotmolwi, so do modlitwy žyle ničžo nje-džerzi. Ša móžady cžinič, šchož dęgųch, wón nječahęę šo mnu na tolena. Šłončęnje šo šam pšalanyh a šo ša teho njewęričęcho k Wožu woařch. Wón pať męřęčęje i tym jeno swoje šmęcři. Duřęřichu šym jcho na to hišchęje woařadať, njeřšym pať i nim

jenje wozaj wo wérje rěčal. Wo dlějšim čašju ho sašo f nim jefach. Pščeželne hwoju rukaj na jeho ramjo potožnjšy džach f njemu: „Wóh wóšaf wofan hiščeje wuštjškaf?“ Wón wotmolwi: „Wóh wóšaf žadny njeje a ja hym hiščeje tón hamy, kž pščejo bėch. I hbdž Wó do hwojeho Wóha wěriče, a jo wón modlitwu wuštjškujje, dha čžinče tola, kaž Wom prajach — spytajče hwoj kšmšaf na ml.“ — „Šaj wóšaf,“ jemu wotmolwi, Wóž čžoh njeje ja Wóh hiščeje pščišhof, ale wjele hwěrných hiščežanow f ja Wóh modli, a ja kručje wěruju, wo ho tež Wó hiščeje wobročičje.“

Wóšy po tym bėch w Livepoolu a tam wot hwojeho pščežela f Edinburgh list dostach, w fofrmž m wón jsewi, so je ho tamny njewěričaje se kšyrjškujje wobročič a jo šu f towačistwa „Njewěričozach“, do fofrehož hiščejo kšmšach, f nim istnaczo wustupl a f pónnaczu kšyrjškujje prawdy pščišhof. Rač bė ho jo do tak nable itač moško, ničty njewědišičje. To bėšče kaž džju pščebe wuštjškaf wočženi. Wón ham pak a tamny duchowny to wědišičtaj: Wóh bėšče wěrjazu modlitwu wuštjškaf.

Ad njepuščej mje!

Ad njepuščej mje!
Wóž Wóžo, ja čže prošču,
We hwojej wutrobje ja tebe wošču,
Kaž džěčje, tač ho špuščejam na tebe;
Ad njepuščej mje, ad njepuščej mje!

Ad njepuščej mje!
Dždž njepušče mje pščiama,
I pomozy mi ničty žanej nima,
Dha wěm, mje twoja ruka špšituje.
Ad njepuščej mje, ad njepuščej mje!

Ad njepuščej mje!
Dždž lehnj ho do rowa,
I jemja ja moju bolocž hwo,mo,
Čžit jo mnu, Wódiče, po hnadže!
Ad njepuščej mje, ad njepuščej mje!

Dobroprosženje.

Sedny duchowny se hwojeho wěrožeseho hiščežičana snajach. Nuznjč njz hiščeje we wyšofach letach, bėšče ho tola jara jesarit, dotelž jeho wobaj šynaj po bječobžnych pučžach šhodžestaj. Wóžno je, jo bė hnanu předy nad nimaj pšče wjele miščitrowa. Šsanno bė jimaj we wšech wězač pščiweje předwala a jimaj hwě pšče wuštjškaf čžinč. Wšči tym pak bėšče f nimaj tola hačž na najšje mēnik. Tola f tym bė dawno pščestaf. We wón nēto žadny džej njefšofach, ho ja njēju f Wóhu wotacž. Naš ja f tutemu nužej pščišhof. So mnu do domu listaf jastupi a jemu list f jastwa pščežepo. Wón list wotewri, pščežičta a pšči tym wšchón wotědny. „Wóž hym Armod — 6 lēt jastwa!“ tač wón hšubofu šubženy šydnj. Na to do šomorki wotēdž, kž pšči štwje ležčejše. Tam a hem f šomorki čžiče žatōžčenje a proščenje šaššychach a ja f nim pšči hēbi šobu prošchach. Wo poš hōžnjny wo šašo do jstny wrōčji, bēšče hēbi hwoje wotēdžo šmyč, štroščny a f njebju wotšafawšči njemy: „Ša hym jo jemu prajit.“ Wón bēšče čžinč, šchož jo jeho mozy itečaje a bē hwoju naležofč do Šbōžnitowej rukow poročit. Hačž je ho tamny šyn hōžšičof f Wóhu wotracžit, to ženje šbonit nješšym. Tola pak nanowe proštwy wěšče pobarmo byte njesju.

Tež hym žōšftu šnaf, kž bē šhuda a we hwojim domčičtu hama-

lutta byšlešje. Wšchod hšdžimi bēšče njenahladna a ništa, pšchod Wóhom pak dla hwojeje potōžnjšy nahladna a wōžžana. Wóna hwoj kšlēs je hšgłami jēščejše, njz tehodla, dotelž bē ho tač jara wo njōn pšwōwacž dyrbjača, ale tehodla, dotelž bēšče ho jemy jeničšit šyn, murjēšfti wotracž, na jara hūbjenje pučže šafšubž. Dotelž špoch macžēne napominanja a špuchowanja hšyščej njehačše, bē hym šfōncžnje dom wopuščēžit. Wēta doho ničō domoj njepuščaje. Štola mačž hšyščejše, so f nim pščejo bēle po hōrje bele bēžēje. Wšči hym mačž šfōri a jeyne šfōncženje ho bēžēšče. Ša hym pšči jeynym tožu hēžaf. I hbdž hō ju raš ja jeynym šyn wopuščach, wōna rjēnu: „Wōšjo, dočho nješšym wōzaj žaneho šfita wōt njeho šoflata, šchož pak pščešes družič wo nim hšyščach, bē jara rwudne, ale wumōžemy wón tola budže.“ A to štwō, „wumōžemy wón tola budže“, wōna hšyščje jenu wopšjetowafše, na čžōž ho čžiče wubhča. A šhto ho šta? Dždž mačž štwōwacny, ho na jene doho hym wrōčji. Wón daloko byt njebē, a bē nēto na štwōwanje pščišhof. Wšči rowje poča wón tač hjes rošama hawtowacž: „Ša dyrbju ju hšyščje jenu wōbčēž.“ Ša jehō džeršach, hēwal hūbžičje ja šačžichom do rowa šfōčit, a f njemu rjētnych: Wšičēž ty hwoju mačž wōzaj nje, mōžēšaf, ale hšyščēž ju dyrbšit. Ša tebe je wōna prošpfa hačž do hmerčje. Ša čži praju, jo je jeyne wōšjednje štwō bylo: „Wumōžemy wón tola budže.“ Nēto ho jemu jehō šafšata wutroba šlemi a mačž bēšče prawo mēto.

Boži khōd je šame žohnowanje.

Wulle njepušče bēšče na jenu hwojbu pščišhof. Nan a jehō pščežičny hym dšuchaj wot čžēščeje štrachnejše šhorocžne hwabnjaj na a doho wumrjēščaj. To bē šrudny napošaf, hbdž buščaj wōbej čžēle f domu wumrjēšaj a do šemy puščēšaj. To bēšče nēto na duchownym, jo by troščowal. Še ta wopuščēžena wudowa njehačše ho štroščowaf dāč. Šrudnje jenu šfōžba šticēšje: Wóh je mi moju rjānu tōnu waf. Wóž bēčmōj šbōžnōwaj hromadž, ale Wóh je naju wšajš rostorbnyč. Wšči je njeprawy a njefšitny, hēwal njebj mje tač domachpštal. Duchowny ju na to dopominajč, jo naš Wóh pščeš šchžj pšta f hēbi čžahnyč. Tola wšcho bē pobarmo. Ša wudowa wōšta pšči tym, so je Wóh njeprawy. Wóšy po tym tež tuta žōšfta šfōri. Nēto bē jeyne mōrtotanje hšyščje wjetičje: „O kač njefšitny je tola Wóh. Kaiprjēby je mi mojeho mambššefšho a mojeho šynfa waf, a na tym hšyščje dočž njebē; duž je tež mje hamu na šhorotožo potōžit.“ Tola wšcho mōrtotanje jej ničō njepomohāčje. Šhorocž pščiščerāšje a šfōncžnje škarjo prajach, jo mōže ho jē žimwenje jeno pšče štrachnu operaziju šžerčēč. Šo došlim džōženu wōbha jehō do teje šwoli. Špewōžija ho poradž a ta wudowa po nēčim wōthori. We pak tež šnutšownje bēšče wōšfōriča. Žejna šafšalofč bē ho šhwibta a na wēšto mōrtotanja bēšče džaršowanje šupito, a bē jē Wóh pomhal. Wóh bēšče ju wōnižit, jo by jehō we wērije namatōfa. Wóh wšchaf nišcho pobarmo njepuščaf, ale čže, so byšmny ho natafali a živi byli.

Wěra je dowěra.

Štary Špurgeon (wupraj: Špōrbčj) bēšče 54 lēt f šarajom w mačej šhude wšy w Ženželšej. Wón mēšejše wjele džēčji a malo šaššubž, ale pščejo bēšče dobreje myšle, pšchetož na hwojeho Wóha wšču hwoju nabđiju šajelšje. So by hēbi nēčto pščišfōžit, wōbžēšajče ham šajš role a hēbi šrawicž dšerčejše. We šajš njefšōže! Naš rano štwōa mōrwa w hōždji ležčejše. „Wubj Žano“, jehō žona šaššitny, „šcho nēto budže, f wōštal dyrbju ja džēčji mōlo bracž?“ — „Mōčji“, Špurgeon wotmolwi, „Wón budže ho ša naš štaracž; hbdž Wón čže, mōže nam wōzaj hačž mloto jeyne štwō dāč.“

Tón hamy bżeli wurabżomajšce w Londonje śmilne towarštno, kż křubdy duchowyny pobypjerajše. Sřdy bżchu řobuřtanwy wjehje prřstwy pščeřitali a dopjelitli, jim hiřčje 100 hr. wořta. Sřto ř ty mi? Duř jedyn ř toř njeřow rjeřtu: „Sa wem řubeho fararja, kř řo je staroćsji bđži, bacřrunje nař njeje hiřčje řenje wo pmořo prřhřt. Temu ģsmy te 100 hr. dać, a ja pšchřbam hiřčje 100 hr. se řwojeje mořhřnje!“ — „Sa teř, ja teř“, dařřtaj řo dwaj dřubaj řiřhřčej.

Sřto męřlhy, řo řtaj hę Ąpurgeon a jehu mandřelřta myřliřty, hřhř najajtra ģsjeř liřt přhřřbđje a řo ř njehu te řnate mđbre papjerki — 400 hr. — řypařu?

„Ąaj, Wořa njelabudř, o duřĥa,
Teř won ģje řenje řady nej.“

Wřhi wėrowanju.

Do řiwjenja nęř ř tobn ģřamny
A tebe niřbu njepuřĥęu,
Twbj ř wutrobu wřřřon řawřtanu,
Na tebi wřřam se řiwėru:

Ty moja řy a twbj řym ja,
Ĥać naju řwajř ģmjeręj rořwjařa,
Ty moja řy a twbj řym ja.

Sřdy ř ty řo modlić budřeřĥ ř Wořu,
Dřa ģřu ja řlecęj přhi tebi,
Sa ř tobn pōřbu řbđu dřobu,
Wřęř hřoř řarĥęne hōřjo ģři:
Ty moja řy a twbj řym ja,
Ĥać naju řwajř ģmjeręj rořwjařa,
Ty moja řy a twbj řym ja.

We njehōřu, we řany m řobžu
Ĥje njepuřĥęu, teř njepuřĥęj mje;
Ĥř ģapřhřim ř mnu řuku Wořu,
Ta ř njehęřam naj' powjeře:
Ty moja řy a twbj řym ja,
Ĥać naju řwajř ģmjeręj rořwjařa,
Ty moja řy a twbj řym ja.

Styřk wo domiřnje.

Řo ģmjeręj řwojeje mandřelřeřto řtara macęřka se řwojeje řhęřaj řama budřeře. Řejny řym bęřje přebd wjele řetami do Amerik; wuĥařnyř a tam do wulkeřo řamōřjenja přhřřĥaj; w řiladeliři męřeřje řjane wulłtoe budřo. Wona pať řwōj tuřt pola wōdbđłajehę, řwoju řrawieřtu řararowajše a bęřje přhi tym se wřřym řpokořom a řbōřowna. Tola nęřto bęřje řpęňeřo řynow e najwřtęřje řabanje, řwoju macę přhi řebi nęř, řo řy po prōřy-pokořny řiwjenju wōtpoĥņnjęj mořta a řo jej přhi nim dęřje řĥto. A řkoro bęřje na tym, řo řo jemu tuto řabanje dopjelni. Macę řo na jehu prřřtwnu na daloť puć přęř řĥęřote mořjo pōba. Wjehřu bę bōhate řym do přđła řapĥaćit a duř dřa řo we wōr-řęřřanym ģřřu řtara macę do Newyorka přhřiwjeře, hřęř řy řym ř wjehřelom witařje, řo řy ju wōt tam ř řebi domoj do řiladeliřje přęřewōđil. Dwe wulke řtwe ř řynowym řjanym hōřbje bęřđte řo řa macę přhřřotomatej, a řa wřřo bę w bōhatej męřje řtaran e. To bęřje řa řyna teř wutrobne wjehře, řo męřeřje řwoju ľubowanu macę we řwojim řjanym wōřu wo nęřje wōřto a njehřelu

do řyřtwe wōřęř dawać. Wřřo, řĥto męřeřje řwojeje macęř na wōřřomaj wōřřabacę, ģřinjehę a řo jara wjehřeřeřje, řo męř-řeře řam přhi řam prajieć: to řbōje, kř moja macę nęřto wuřtwa, jej ja jeniřaj řam přhřřotuju. Tola — won bę řo myřli. Wōřę po tym won ř řwojeju řararęj přĥřřbđje, wřřřon řubny, řo řeřt tōn myřleře, řym přĥřřbđje macęřnu řwajęřę wōřjewieć. „Moja macę“, tať wōn poĥa, „ĥje řařo wote mnje prajieć. Wona ģje domoj.“ Dřiwōremu řo to teř třořu dřiwne řeřa; duř řo řyna wōpřařĥa, nęř je řo řynow nęřĥto řtalo, řĥto ř wōřřtanu macę řubđjito. „D řajeře“, řym wřřřon řhęřny wōtmołwi, „niĥo řaje, a tola je řamřyř, řtořhōř dľa ģře mje moja macę řařo wōp-řuřĥęřieć, wjele bōłomriřĥi ja mnje, ģać řhř by řo nęřĥto řtalo břko, řĥto řo jej ľubito njehy.“ — „A řĥto dřa je prajila,“ řo duchowny dale prajĥeře, „řo ģje řařo wōt Wřřę prajieć a domoj?“ — „Ĥř“, řym ř hřořřom řapĥanřymřĥi wōtmołwi, „mje je řtaro řařba, to přĥed Wami wupřajieć. Řenje řebi njehřam myřliřt, řo budu řhř je řta řwojeje pōbōřnje macęřje nęřĥto řaje řhřhřęj dęřbęřeć. Ĥjejeć a niřtōřęje řo: hřdy bęřje mi moja macę ř ģnyřny mřowami wōbřanřila, řo řu na niĥo řorĥieć nima, řo řo jej wjele bōłe řama ľabōřę wōpřařuje, dřa potom řejny: ja ģřu dom ř wojeje — řrawieřtu.“

Dřto řym, hřdy bęřje tole wuĥęřaľ, hiřčje přĥed řwojim řararjom pĥařaře, a temu bęřje ģęřto, řyna řmęrować. A tola njemōže řo niĥto tamne macęřaj řbđwacę. Řej řo po domiřnje řtřřajehę. Wřĥa męřĥęřanřa řrawieřę řo jej njelabęře. To bę jej nęřĥto řuře. Duř ģřhřęje domoj. Wřj řejna řrawieřta řama ju ģęřnjehę, nęř, řejny dom, řejne pōlo, řejne dōtatne řiwjenje, na řotęř bę wōt dęřęřanřta řem řmwęřa, řejna wjehřejne přĥęřęřłřtwo domaĥ — to wřřo ju domoj ģęřnjehę.

Řejny řym poĥa tuto řejne řwřtanje po domiřnje wōřmieć a ba macęři řařo domoj ģřamřęřę. Wjehřela je řo na dompęć pōbata, tam řbōřownje přĥřřĥę, a řbōřownje teř řbōřna řwōj řejniř puć wōřřamłka, řo řy do njehęřejne domiřny řařta.

Dřiwnje pať tola je, řo njemōže nam niĥo nariřu domiřnu řarunacę. A bęřnyřli poť řwřta męři — domiřna by nam tola hiřĥęje wjazy woinořa břta, teř w tym pōbę, řhř by nam wona jeno jednore řiwjenje pōřĥęřowala.

Wřĥelake ř bliřka a ř daloka.

— Pjať řbđerja wumje w Ĥhorjelsu, hřęř wuřojenje přtajehę, řnjeh řantor řteť w Wulezagh. Wōn řo narodři 1861 w Mođegagh pola Pomořz. Řejo nam bęřje nariř řnaty řwajř ģejmiř řapōřřan. A wōn je teř řeřb byť wōt mladořje ř yřli wutrobu. Řwřom jako řeminaristka je řo prōřowal řa řerbře řowaw-řtwno na řeminarę, wōřębe teř řpęwanřeřo wōtrjaba. Temu bęřje wōt Wořa řrawny řhōř řwōřęřny. Na wřřřřĥĥ ģerbřřĥ řpęwan-řĥĥ řiwjedřenaję je řeřow e řwojim wutrobu njamazym řpęwa-njom řtrowal. Řato řwřny řerbřřĥ wuĥęř je wōn řtrowal w Wulezagh, potom jako řyřwiny wuĥęř w Waleřęřagh a řbōř-nje jako řyřwiniř wuĥęř a řantor w Wulezagh. Wōn je řiwėru wuřřownowal řa prawo řerbřeře řeĥje w řĥuli a duř naję řerbřřĥ ľub řaruje wo dobreřo řerbřeřo wuĥęřja, řotřj ře jemu přĥelake wřřat, wōřębe w ģřřu, hřęř řajřĥa wōřęřniřny řmyřřemęř řerb-řĥĥ wuĥęřejow řrjebam. Wōř řapĥać jemu we wēĥęřnōřęj jehu řiwėrnōřęj!

— řanđřenu řrjebd męřeřje řo wōtrjehna wuĥęřřta řow-řrenza we Wořęřagh.

Sy-li spówał,
Pilinje dźółał,
Strowja ós
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróčný
Napoj móčný
Luboś ma;
Bóh pak awérny
Przez spaf mórny
Čerstwoś da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dźółał
Wódnos dny;
Dźół pak awjaty,
Duł daty,
Wotpoń ty.

Z njebies mana
Nječ éi khmana
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kii Bóh poda,
Wokřwé éi!

Šserbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu łopetu w Šsmolerjez křišćijšćichcetni w Wudobšnje a je tam ja šchwórlitnu psychoplatu 40 pj. dołtač.

16. njeđzela po šwjatej Črojzji.

1. Kral. 17, 17—24.

Džeń 23. septembra šo šašo našyma šapocznje a š tym tež tón čjaš, w kotrymž wichełate šchorošće do našich domow šačajahu. Šak někotryžkuli šymny, motry našymšti džeń pšehes šwoje nješwucenje wjedro žyłu šyłu šchoroščow šobupšajinjše! A tež šimjerez počenje šašo bohatscho šwoje žně džeržec, šak někotry dom šo potom š jenyj dobom domej wudowcy š Zarcatha runa, w kotrymž běšče jatry profeta Šeliša po Anjelowej woli šwoje byđenje namała! Šajta šudoba a šajte štróžele potom š jenyj dobom do domu šačajahu, šdyž šebi šimjerez šwój wopor žada! A tebi šu tež šajte tyšchnošće a bološče wot Boha Wječišneho pšłłane, šiz je dopušćej, wot Wšehomudreho a Wšehodoborožiwneho, šiz tola njecha jeno čłowjeka šranicz, ale jeho po šwojej hnadže wješć a š šbóžnošćej wozajnyč. Čłowjel dyrbi w Božej škuli po šwojej duški wulki šrošć, dyrbi někotryžkuli šubš wutnyč džałownje šebi wadžć, někotryžkuli šlad a někotryžkuli šubš šifto wotajć a wozebje wutnyč, Božu krašnosć wíđžec, šak wšćelazy paš tole njemóža, šiz ja podawkami žiwjenja njechadža žaneho Boha wíđžec, ale měnja, šo tole wšćitko šamo wot šo našawa! Čajzy šebi tež potom š našonjenjow šwojeho žiwjenja žanu wučšbu nješerj. Šedžšlwny čłowjel paš dyrbi š wérjazej wutrobu wušnac:

Bóh čłowjeka w škuli čžetpjenja wozčehnje

1. pšehes šchorošć š polucže,
2. pšehes wuju š modlitnje,
3. pšehes čžakanje š wérje a wohladanju Božej krašnosće.

Budž ty Bóhu pšodatu,
Šdyž čše runje šchiz tu šrudži;
Dža mašš Bóha š pomogy,
Škotryž šrošćuje čše wšćudže;
Ničžo teho nješojje,
Škotryž Bóhu luby je. (Špěwarište 418, 3.)

Wulke džwmy běšče Bóh tón Anješ pšehes šwojeho profetu Šeliša na wudowje w Zarcacze w čžahu šwóšchitowneje drohoty a myš dołonał, pšehes to, šo wón Šeliša, tu wudowu a jeje šyna š mutu a wolišom šaštarafše, njes tym šo šewoť w žylym Šraelu ničžo š jedži njemějachu. Šak drje je tale wudowa nad tutym mužom Božim šo šamješelita, a šajte šprošnacze Božich pučow je jej we wutrobie šejšgadžo! A šajtu wobžiwanja šobnu ščžetpniwošć we šwojim dušchowpaštyšćim džełe na tej wudowje a jeje šynu je drje Šeliša wšćopafa! — Dža š jenyj dobom šthori teje žony, jeho hošposy, šyn a bu taš jara šhory, šo žadyn dych w nim njebė. Šajte špušowanje Bože po tym čžachu pomogy a šboža! Dža bu tej wudowje šyšćino a, dožejš běšče wona pšehšo Božu blišćošć čžula, šebi něšto pšchemyšlowašče, šajto drje je mohšo Bóha taš roššnėwac, šak někotryžkuli šredž jeje žiwjenja jej něšto do pomajta šup! Wona šchorošć a šimjerez šwo-

jeho byna jako křofťanie Bože fa hwoj hřeč faču. Haj wšak, fa hřečfinita je bliftofcz Boža kaž hapazy wođen. Tak wona dóněže f prawej poluce. Kaž nětorežtuli rosfacze, tak nětorežtuli přjódotwacze polepřofhowania drje je w jejnej wutrobje nafialo! We wochnju fudowje fo jeina duřka wuczefnje. Kažte žohnowanje domaputjanja! Wona džeřde f Heliařej: „Ščo mam ja f tobu, ty mužo Boži? Ty by te mni přifihčoř, fo by na moju ftořez f pomínane bylo a mój byn morieny byl.“ Kaž nětorežtuli njeje tón knjes wot tamneho czařa řem přes hřofofez f potuce přifinjef! Tak mlyza a wobžeřza, kaž mže hřofofez fa powolanje džeřo a řwonke žiwjenje cžlowjeťa byez, tak wobohacžaza a řpomozja je wona hufto fa řwufteř žiwjenje cžlowjeťa. Přes nětajku hřofofez je hžom nětorežtuli nětajkemu přifimuzčenemu hřečej wotemrijel, džařowniřho a bohupřodobniřho fo řwiojeje řwofowefze wjeřelil, hylniřho fo džeřa řwiojeho powolanja přifimal a, na lubofez druhich potařanj, fo wutrobniřho f nimi řwofař, wobžeře řwio f njeřwiořnyřm Bohom, tořeřoř řuku a prawdořez je won faču. Nuzja wuczj fo modlicz.

W kařej nuzj duřka e w řafkim rořacžju bęřde tola wudowja w Zarpacze! Tala nuzja ju f modlitwje cžeri, f modlitwje f Bohu, tořeřoř bęřde wona řpofna. We řwiojeje nuzj je drje fo tež na Heliařa, řwofu Božeho, wobroczila a jeho wo pomoz prošyla. A tak drje je tež Heliařa tala nuzja f modlitwje pohnila, řiz wřakal fo temu žyle domerjeřde, řiz modlitwu wuřlořa! W nim jeřřabžza najřhrobliřde dowerjenje, fo budze Wóh tej wudowje pom-hač a jeje wěru na najřieřde wařdnu je mžnu dořwofez. Wón teřbala teho morneho byna f jeje křina wja a na lubju džeřde, hđez bydleřde, a pořoži jeho do řwiojeho toja. A modleřde fo f temu Knjejeř a džeřde: „Knježe, mój Božo, by ty tež te wudowje, pola tořeřez ja hřeč řym, tak řle cžiniř, fo řy jeje řyna moriř?“ A wón fo merjeřde (je řwiojem cželom) ři řřoz na tym džeřcu a wofařde fo f temu Knjejeř a džeřde: „Knježe, mój Božo, ja cze prošnu, nječ ta duřka teho džeřca řořo do njeho přifinhđe.“ Cžezteho wořbuda wudowj bęřde jemu řel, wón fo rudžeřde wo jeje wotuczenju wěru a cžini dobro-řofčjenje fa nju. Žemu bęřde to wořbeře tež přifihřuf-fořez džařownořez, fo fa tule řwřchemu řuřču, tořoř bęřde jeho tak přčezelnje do domu wofala, řaracz. Wědu tola tež po řatonju w ifraclskim řudu wudowj wyřfo cžezelene a řobucznežny poboznyř wořbeře porucžene, žyle řinal hač dženřa řihčeře w pohaniřte řwiořej, hđez řy wudowj je wřehelo cžlowiřeho towarřřma wufřořčene a maju njeřnjeř-řiwu wuřub. — W řchli, na přčepřawjenjač bohatej, bęřde Wóh tu wudowu wočahnyř. Wědma bęřde wona přes hnadne džitwu řpofna, fo ma tež wona lubofez-řwofneho Boha w njeřbeřač, dha tuřon ju řařo řwiořez f hřofofczju, nuzja a řwiořez. A njeje tola řara hřofoz řwiořewo wařdnyře, po bohatej mnařřonjenju jeho hnadu, přes tořoř je wěra nafiala a řo rořpřynila, ju něko tež wupřuho-řacz přes cžezte njeřbože a přes cžezřde brēmjenja dač dořwofez! Hđyž bęřde nař knjes řesuš přči řwiojeje řhčezeniř Božu bohatu hnadu dořtal a hđyž bęřde Wóh tón knjes řwioje řpodobanje nad nim wupřařil, bu řesuš bōřny do řwřezny wjedženy, fo by tam hřobu trabař a twot cžerta řpyřowanu byl. Ale přes Božu hnadu po-řřinjeny je wón wařez řpyřowanja přčerař a dobyčezřny tón dořny řeh řwofnař, haj řwioju nařřonitofez přčezřwo řwemu a řeřnofez cžerta dořwofař. — Dowerjenje wudowj

w Zarpacze f Bohu bęřde řo cžezřo řwřowalo, ale Wóh tón knjes nam cžezřde brēmjo njeřapoloži, hač řwiojem řinjeř.

Wřes tola cžatanje bu jeje wěra tak prawje cžehnjena a pořpřynjena, haj wona dořta, cžehoz bęřde fo nadžjala. „Tón knjes wuřlyřka Heliařowu břeř, a ta duřka přifinhđe řořo do teho džeřca, a bu řwio.“ Haj, tola je wuřlyřčjenje řwofeteweho dobrořofčjenja, tola wuřlyřčjenje hōřezho žabanja maczeře, tola to řwioře njeřenje wřehelo-řwiořneho a wřehowudbreřho Boha w njeřbeřač. „A Heliař wja to džeřo a přifinjef je jo f lubje do řhzeř a da jo jeho maczeři a džeřde: „Haj, twój řyn je řwio.“ Kařte wjeřele fa řobucznyřezeho Heliařa řwioře, fo možeřde pomoz a dopřeljenje řwřtwu tak teř wurudženej zonie přifinjef! Kařte wjeřele fa tu maczeř, tořoř tak řwioř, fo jeje řwřtwu njeřbeře pobarmo byla, fo Wóh tež derje f nej mēni, hđyž ju řumje řwiořa, haj, fo je jej w řwioju a njeřbože řwioř! Kař bęřde wona řwřnala, fo tym, řiz Boha lubja, wřchite njeřy f řepřchemu řwiořu! Kař bęřde wona Boha w jeho njeřwupředženej wudrowej řpofna! Hžem přes Heliařowu řer a dowerjenje bęřde wona wřchale řpofna, a něko to wuřlyřčjenje jeju řwřtwu, tořoř wón jako Boži řwofeta je přifinjef! Kař byřbe-řde jeje wěra přes to rořez! Řwřna poněžofez džeřde wona f Heliařej: „Řek f řpřnaju, fo ty Boži muž by a teho Knjeja řwio w twiojem řezje je wěrořez.“ Haj, přes wěru bęřde wona přifihřala f wiořenju Božeje řwřofnořez. Ale tež fa Heliařa řwioře bęřde řwřofofez jeho dowerjenja najnadobniřde řwioř mēla: bęřde wón tola řihčeře řařniřho hač přjedy řwioř, tak blifto je jemu Wóh je řwiojeř pomozu; to drje je jeho řihčeře bole po-řpřynio přčezřwo jeho řwiořem njeřčepřezelje řwioř wřabej, tak fo wón f řihčeře wjeřleřej řwřofofczju jemu napřeh-čřwio řwioř. Wuřlyřčene modlitwu a řwiořene wopom-ňanja mořa cžlowjeťa wtwerđe f Bohom řwiořez a jeho po-řpřynja. Cžatanje wudowj bęřde jeje wěru pořpřynio a jeř f wiořenju přčepomřalo. Kař je drje wona řwřna řwiořeho Boha byla! Ta dobrořa řwiořenja wot řwiořezje njeřbeřde tuřy na řanu njeřdořwiořny wuczřnjena. Kař wř-řoki řwiořez bęřde jeje wěra dořpřla, f jeje řwioř f He-řiařej wiořez: „Řek f řpřnaju, fo ty muž Boži řy a teho Knjeja řwio w twiojem řezje je wěrořez.“ Ščořez je hdy pohladnyř do Bohořo řwiořenja, tón w nim řwioře řwioř, řwioř hnadu a wěrořez wiořez. — Wř pař wiořim, fo Wóh tón knjes nam řwiořez kaž njeřbože jeno f w-čřezeljenju řezle. Te czařy řwiořow pař, w tořyřez nētajř džeř nařehelo řwiořa řo nam wofnje, řwiořeřa nař dořpřla řwiořezez a přifihřowacz na tón wofoniř, hđez mamu wřchito řwioře wopuřčezez, na řwiořez. Cžlowjeř byřbi přčehle wřchite cžepřenje řo na to řwiořez, to řwioře řwiořenje njeje to najwřřřdeřde řwioř, fo pař je najřwiořenře řwiořenře řwiořenře. Duř mař fo řwiořez wiořez, w řwioře dowerjenje wopřafacz, na Boha řo wtwerđe řwiořez, tak njeřbeřa namafacz. řwiořenře. K w K.

řaktoř cžini Wóh, je dořte wřřo.

Hđyž cžezřez cžezře řwioř cze
We řwioře cžahnyř řwiořenře;
Hđyž duřka jeno řwiořez přčezř
A wiořez, tak fo řwioř wřchit —
Dha wopomř, luby řwiořez;
řaktoř cžini Wóh, je dořte wřřo.

Ty rjetnjelch smadž: cšab cšejti je;
 Nč, wón je pohot mitolčje.
 Kščiž lóžby, kž Wóh šejse tebi.
 Tež jeho wulka gnada bebi.
 Duž strofotny budž a wopomni to:
 Šchtož čžini Wóh, je dobre wščo.

Knjež Jeluš spawše we lóžji,
 Wón w prany cšab pał wotučži;
 Tež naš wón nješabowa ženje.
 Hdyž strach a wulka na naš cšehnje.
 Nječ wšchor horoti, njebož jo:
 Šchtož čžini Wóh, je dobre wščo.

Mrašč bédžicž ho tu s tyšchnošču.
 Se wšchkeje mišu, se kšwjerču,
 Dža s dowěru a w ščejepiwoščji
 Twač na Wóha we wšchotščji.
 Wšmi, šchtož wón da, šo troščtjuo:
 Šchtož čžini Wóh, je dobre wščo.

Tyč, lotyčž Wóh Knjež lubo ma,
 Wón huito s horjom pohostja:
 Šchtož we buščji pał wěru wošy,
 Čžnje róže, hódžž wón čženje wošy.
 Duž nječ hwoi kščiž, mož kščejšano:
 Šchtož čžini Wóh, je dobre wščo!

K. A. Fiedler.

Budžče šmilni!

Wiktawšchowa! starčej bédčtja! wumrjetoj a nještaj jemu ničo jawostajtoj hačž bibliju a bušje. Čžitadž buščnje njemó-jelče, čžini lčpje hrateljče na hušlach. Nčkajša dalota čžeta jeho i hebi woja.

Zafo kščejzelneho hólza mječachu jeho wšchitžy ludožo lubo; dotelž tał rjenje hrateljče a spěwajče, bu na kščžžina a poščžiny lafany, so by tam kšmitam a hoščžom něščto lafnač a lafpenač. Š tym hebi něščoty ržany ščěbóniči laščžy.

Nas bédže tež něščde na tšwab bryč, a dotelž bu nóz, tam pšches nóz wosta a w bžžni na škomje težeče, jeho woš pšči nim. Wědma bédže kšwitiu pošpač, wotučži a žakofščožy hčóš wu-ščojšča. Wón stany a pohłaba, i wotlač tajki hčóš pščiudže. A bječ, pšched kšžžngmi durjemi starušča žónka štejelče, šo na šwoi kščiščf šepjerajo štepašče do durj a proščejše: „Wóž šynko, wotetot hwojeje starej wozny. Wje je jara boloto, so ty, mojeho šynowoy šyn, mje nješčy na tšwab prošy; ty šy šo mje hańbowač, so šyn šyda. Duž bu w nozj ł be i čže prošyč, daj mi něščto wort tyčd dječejelčžow, kž šy i wwojeho kšwježženja byštne. Za nješčym dženša ničo jědla, hačž šfóru fucheho šhlěba, we wobže wotacžamu. Ty wšchal žan wěš, so čžičže ničo nimam, dotelž šym wščo to hwoje twojemu šemjetemu nanej pšchepodata. Wó-čžit dža!“ Ničtó šo w domje nješčiny. Wowača mójnje bučafše. „Wočžit durje“, wona dale wlačeče, „ja njemóžu wěrič, so šmetom špšch, hdyž twoja wowača wlačeče durjemi prošy. Šsy dža šabč, so je čži twój nan lafak, šo ja mnje žaracž? Šak dža móže žohnowanje do wwojeho mańbželstwa pšchitč, hdyž hžžom přeni bječ i tajkim hčedom šapočžnjelč?“

Mrašč mašy Wiktawšch bédče to wšchitro kšyščal. Šsyšly jemu dja tajke žakofče do wozčow špawčny. Napoščedtu wó-čžiniču šo durje a metody šoprowadž položj šfibu a luš mjaša na wroš a šchšowofšče: „Šow mače, něščo pał čžinčje, so i dwora pšchitčžěče. Šańbujče šo, so tał w nozj wotloč lafajče

a ludož je španja budžče; druži ras pał mi šašo nješčitčžěče.“ Š tym durje šaprašny. Ta stara šo šybnj a horze kšyly pšafošče, Wiktawšch teho runja; wón padny na folena a proščejše: „Luby Knjež, ty šy tajki bošaty, šmil šo nad tej starej a wofšchew ju!“ A pšči tym jemu to šlowo do myšlow pšchitčž, kž bédče hebi rano domach s Wóžeho šlowa čžitač: „Derje temu, kž šo nad huščenym šmil; tón Knjež budže jeho wumóž w štych čžabach; jemu šo derje pšáđe na šwěče.“ Wiktawšch njedčafše bječe w domje tajšeho hroweého čžlowjela wotlače, i čžiča sa tej wob-štarnej krocžejše, kž pomaku i šwojemu bydla bžžěče. Šo bédče stara špadnjena budta; tam šo wona na murju šybnj a dale pšafošče a žebrejše: „Luby Wóh, šcho něščo šapočžč? Niščo na šwěče wozny nimam, kž by šo trošču ja mnje starak. Ale ty šy pražit, so tež šyrotj a wozowy šaštarajč, teho dla hwoje do-wěrejenje na tebe stajam; njebož šo mi šfalyčž!“ Ša to Wiktawšch wušč štupi, kž bédče wot wonlach wščo kšyščal a rjetny: „Tón luby Wóh waš njewopuščžji; to tola w bibliji šteji.“ Ta stara žónka šo njemato bžžnowšče, hdyž teho žuščeho hólza i tym pšom pšched šobu widžejše. Tón pał wotmolwi: „Luba wowača, čži wlašči šy šle nad wami čžinitli, ja pał čžu wlašče bžžčó byčž a šo ja waš staracž. Šow mače hžžom moju laščžynu wot dženš-nyšchego dnja. Šo budže na něščotre tyžženje došhabadž. Tež na dalšče njedčam na waš šabycz. Dowěčež šo Wóhu!“

Ša to hebi taj dwaj powjedajčtja, ta stara, tač je domach-šyšana, tón hólš, tač je jejne žakofčenje kšyščal a widžal. Hdyž Wiktawšch něščde na kščžičnyach abo tšwabč hrateljče, pšchitčje te j wozny něščto i jědži šobu, a wot hwojeje hčžžy je dočž wudželowašče. Wože žohnowanje pał pšči nim cšab žiwjenja wosta.

Žro a jadro biblije.

Še šwjatym pišnje je bjes dwěla najwážniščji šchpruč tamne ščowo Žešupowe na Mišobema (Šana 3, 16);. Tač je Wóh šwět lu-bowač, šo wón hwojeho jeničšeho narodženeho Ššyna do šwěta dač je, šo byču wšchitžy, kž do njeho wěria, šhubeni njebšit, ale wěčžne žwjenje meš. Ššchtož tutón šchpruč w hebi wlašičte šakofžne wučžy kščejčžijanjše wěry wobšima, mjenujžy: 1) Wóžu ludoščž, 2) načče wumóžženje pšches Šhryštuška, 3) wěru, kž šo tuteho wumóžženja mozaje, a 4) wěčžnu šbžžnošč, kž je nam šlu-bjena.

Tešo dla tež mišionarajo, hdyž něščde i pobanam wo ewan-geliju wěčžčž šapočžinaju, stajnje tutón šchpruč i šakofžej bjeru, dotelž móža jemu wšče najwážniščje wučžy pšchilamajnyč. Š na pobanow tuto šlowo i wječičha móžny laščžičžy čžini. Tač tež ras w Čžinje mišionar tutón šchpruč w kščelčžijanjčy žyrwěčžy wu-čžita; duž na jene dobro šary Čžiněfa, kž bédče jato hčóšč do žyrwěče pšchitčf, i wtomaj kščarč a na šemju teptacž počža a špěwofše a wylafše a čžinječe taž by se hamej wječeločžu rošom šhubit byč. Wšchitžy hebi wšchloču, šo je wopravbže wotrótnič a čžyduču šemj i žyrwěče wumwječ. Wón pał wotlače: „Ša nješčym rošom šhubit, ja derje wěm, ščto čžinju — ale to bč, ja čžimž šym hžžom dawno pytač; te šlowo, kž je tutón žyš muž ranje čžitač, šy balšam ja moju wutrobu, te čžinja je ja najšbžžowniščeho čžlowjeka.“ Š hlaj, tutón šchpruč buče jemu durje do Wóžeho kšaleštwa.

Wty wšchal, kž jón i bžččžatjwa šem jnajemu, hšto w nim dale ničo wošebite njewóžžiny a hašle wječičde njebžže naš šašo ł pšnačžu jeko kšawofšče a jeho moš donwječje.

Nas pšchebawat biblijuč i staremu bžčlaczerej štupi a šo jeho woprašča, hačž ma tola tež žaneje biblije domach. Tón rjetny, šo njima. Duž pał durbjal hebi tola bibliju kšpčč, mječelče pšče-

dawał. „Za trjebam swoje pjenjesh ja nujnische węzy“, starz wotmolwi. „„Sa pał mam“, pšchedawat džejše, „„fa Waš runje to najnujnische,““ a pšchi tym wotełwi jemu hwojich biblijow a čitajše, ištož jemu runje do wočojow pabn, a to b' Jana 3, 16. Něšto klinčejše tutemu ščedžiwzej do wutroby, taž by šo pšched nim f rjanym swonom swoniti, jšlňh šo w jeho wočojomaj hwołacu a wón rjetny: „„Gaj, to je tola samejše rjanj ščpruđ“, a tuteho jeničžeho ščpruđa dla žyłu bibliju kupi.

Kurwječij Weberich Wudru (t 1525) da hebi wot hwojeho duchowneho Spolatina tutón ščpruđ f wulki pšifniami na čornu desku napišacž a tu samu pšched hwojej wočzi na ščžnu powješknyč. A wobjwoda Ernst Bobožnyj f Gotsly nruweo wuwola: „Tutón ščpruđ ja za tyžas šiwetow dat njehyč!“

Rubuj bliždneho!

W rjanjch horach italskeje jemje ležejše pšched lětami klóštr San Pelerina. Wtódna tola, rjane šahroby, bohate winjaj f njemu b'ruščach, tał jo unichojo žaneje nuš njemčojacu. Wič abt b'ejše pobožny muž a wjele hmiłnoščje nad hčornymi a hčudnymi činjelje, tał jo jeho wšdužje hwalachu. Kunjež b' jara star, wšdžejše tola hwoj klóštr w dočnym rjeđe džerječ. Žeho klóštriske mjeno b'ejše Matariuž.

Nas hčudy burit wo jeho durje klapajše; wón bu nutiš puščejeny a položi k'oznu winowu k'ěz na jeho blido f tmi hčowami: „Čelčejeny wotče, inta k'ěz je najrjeišči p'ob mojeje winjaj a f pračowanju ščloda. Za ničo l'epše njemč, hač ju Wam dačž, pšchetož Wy šče najpobožnišči a najdosłojnišči muž žyheho kraja a Wašče modlitwy šu fa naš hčudny ljubži nap'lejšče žohnowanje.“

„Wotajče swoje hčwalenje,“ Matariuž rjetny, to moško njie hordeho ščinič, ja Wašču k'ěz pał džakuju; pšchetož starymaj hubomaj ničo lubišče njie, hač wotščedjenje f winom. Šlabajče, tał šo luby Wšh ja naš flara.“ Pšchi tym hwoju ruku na šo klatnywšchego kura položi a jeho požohnowa.

Hdyž b' šašo ham, hakte tał prawje na tón rjanu Woži dar hlabajše, šo nad jeho rjanowšču a wulkošču džiwajžy. Čorna b'ču laž hlowki, brantomate a f módrinu podychane. Wón ju wotwročejše, hlabajo, hđe durbjal ju nacječž, wščudžom b' ščloda. Duž jemu do myšlow pščińidže, šo b'ejše w klóštriske hčory mničž, runje wot čejžej hčomjž flanjeny, k'ěz ipochi na lačnjosč storži; temu by ta k'ěz strowišča b'ga, hačž staremu Matariužej! Wón šapšidmny hwoju k'ěz, hčwatajče temu slanjenemu hčornemu a džejče: „Tu, bratje Marčžina, čji luby Wšh poštronjenje pščejele, to dawa nomu krej a k'utej wočzi, taž Sonathanej, hdyž b' mjebu woptal. Wšh čje žohnuj!“

Mničž Marčžin b' hačž f hylkam hčunaj, wotšojča abtej k'romu jeho woblčenja a džejše: „Šak dobročinjny šče Wy, luby wotče! Tón knješ, k'ěz na šudnym dnju k'ozbu lapu wodny, w hmiłnowšči wudželenu, šaruna, čhył Wam tež Wašču luboščž šarunacž!“

„Wšho derje“, Matariuž wotmolwi, „štaraj šo jeno wo to, šo šterje a l'epje šašo čerwinenej l'ijž doštanajejč; to budže mi dolečž šaplačenja.“ A pšchi tym wotełdže.

Brat Marčžin šo nad tej rjanej winowej k'ěz do džiwacž njemžejše; tajšeje h'čejže wudžal njebč; šorno pšchi šornje a wščište jenat wulke, to by ščloda bylo ša Marčžina; n'čomnu družemu f nej wjelele ščinič, by l'epje bylo. Na m'ejše wja wón k'ěz a džejše pomaku f klóštra. Delščož wo wšh, w pranjnej hčezžy hčudy k'laž h'čelje, na hčudžinu hčory a hčubjeny. Š temu

wo wón poda a jeho w ščibdu jachtó šebžo namata. „Womaj Wšh čji, miščtrje Krišpinje, kał šo čji wjeđe?“ tał jeho mničž Marčžin poštronwi. „Wšh, hwojaty muž,“ Krišpin wotmolwi, „hdy by jeno tón šašel njebč, a ščejž ničo njemžnu, a f k'ěz ničo hčmaneho nimaju; hdy hdyž tola šterje a l'epje wo moženy byl!“ — „To hčym hebi myšlit, luby miščtrje“, Marčžin rjetny, a teho dla njebu čji tuto wotščedjenje, to džikom ščelječ a Wšh jo čji požohnuj!“ Š tutymi hčowami hčornemu hwoju k'ěz na klm položi a ščhapajče šašo borje do klóštra.

Wšohi k'laž njewjedžejše, darž prajječ; m'ejše tu k'ěz hčwalječ abo jineho hčimoweho ščičeža? Šo dočkim čjaku šo jeho woblčežo šašo přeni ras f wješelu ščahny. „To durbja moje džejčž tež wudječž, hdyž domoj pščińidu,“ ham pšchi hebi myšlejšče, a hwoju k'ěz na h'atow žitrowoweho ščtowa pščob hčezju powješkny. Wščižny lubo ju hčwalacu a jeho džejči šo tež wješelacu, šo něštož wot njie doštanu. W nozy pał, hdyž Krišpin na hwojim k'ozu šaščlowajče, jemu do myšlow pščińidže, šo šo tajki k'rawolnič dar ša hčudno k'laža njepobži; tón durbjel něštož došlacž, k'ěz by jeho doštanu byl. Ščitž pał durbjal to hewat byčž, hač hwojaty Abt Matariuž? Tón je hčornemu Krišpinnej hčjom wjele dobotow wopofašat, šo mošt jemu tež ras wješele čžiničž; jemu čžu tu k'ěz donječejč, „hebi našč k'laž myšlejšče.“

A h'aj, rano šaše, hdyž šo klóštriske durje wotryšelowacu, tam hčjom Krišpin šterječe a hebi f abtej žabajče. Wbi šo malo njehčowajče, hdyž ta šnata k'ěz šašo pšched jeho wočojomaj ležejše. „Š wotkal b'ga šu tajki k'ozny p'ob došlat, miščtrje Krišpinječž, šo abt pračejše.“ Krišpin derje najrjejše dawanja pšcherabžič njehčajše, potom pał wotmolwi: „Wot bratra Marčžina!“ Duž tón pobožny muž hwojej ruzž ščny, f njebu pohlada a šo talke m'oblejše: „Knjež Wožo, něč đaj hwojemu wotročejž w m'erie wumrjetčž; pšchetož ja wudžu, šo twoja luboščž a hmiłnoščž na šemi h'čejše h'akša njiej!“ — Potom wja Matariuž teho k'laža a f nim f bratje Marčžinnej džejče, tam wščižny ščjo wromadž tón dar Woži wužičju. Wošh'žičž njemžemy, ščto wo bóle wotščerjowene: jich ččeto abo jich d'ička. Telo pał je wšite, šo šo hwojčž žandželjo nad tutymi ščjomi duščjemi wješelacu.

Wšhelake f bliska a f daloka.

— Šašo je šo lubowanje berški wučeł. knjes H'anjel f Wšchje, pšches našču ščmjecž minyl. Šerjedu jeho na domojčuju wot Wudychšina Woža wučka šaja a hčjom najajtra rano wón we hwojej domińje wudycha. Wón šo hčwetu ša šerškje wučenje w ščuli štafajče a tehodba wužaraje tež našč berški lub jeho šajne minjenje. Wón b'ejše šo w l'etje 1861 w Pščińewičžach narodžič Š wučerjom je wón byl w Bulezadž, w W'ortu a něšto došta l'eta w Wšchječah. Žeho ččeto bu žandženu njedželu f wulkim woblčenjom na Tuchorju w Wudychšinje hčowane.

— Wot pščińodobneho l'eta (1. h'aprejce 1913) šo w Bruštej ša wučerjom nowy porjad družego pračowanja šawjeđe. Šačž dotal m'ejacu šo tele pračowanja pšchi šeminaracž, taž w Šakfej, hdyž šo wščižny, k'ěz m'ejacu pračowanje čžiničž, šejdžecu. Wot pščińodobneho l'eta pračowanika šomnišija do teje ščule, hdyž ša wučerž hwoju ščulu, pščińidže a šo tam w jeho ščuli wo t'm pšchew'edžičž, kał wón we hwojej ščuli hwoje wučeržče šostojnišno šaritarje. A to je tež wječe najw'adžnišče, šo wo t'm pšchew'edžiččičž, kał wučerž we hwojej ščuli ščitj. Duž je to wječe wulke p'olp'ehčenje pračowanjšeho porjadja a by pšchecž bylo, šo by šo tajki porjad tež w Šakfej šawječ.

Sy-li spéwał,
Pílnje dźéłal,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatok;
Zradny je.

Za staw spróeny
Nápoj móeny
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mény
Čerastwoś da.

Nječ ty spéwał,
Swérno dźéłal
Wábéne dny;
Dźóś pak swjatý,
Duśi datý,
Wotpoďá ty.

Z njebjes mana,
Nječ čí křmána
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Klě Bóh pada,
Wokřewě čel.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho bóžu hobotu w Šsmolerzkej knihičiškacejni w Budyščinje a je tam ja šchwórtlětnu přičepłatu 40 pj. dostać.

17. njedzela po swjatej Trojicy.

Mat. 20, 20—28.

Wjyšle wulkeho krala daloko došahaja. Pšches kraje a čašby, pšches ludži a pšches wobštejnoseče wóczto tajteho móžneho hlada, a jeho hylta wótzowika, kralowka wola spěchuje wščitko. Tak wón šbožownje knježi, a to woskebje, hdyž wón wšchudže křmangch mužij do praweho štuttowanja ně šapšahnyče. Jeho šaktojnizy wjedža, kak šprawnje wón mēni, woskebje, hdyž wón pšči bóždej škladnošči prawe šlowo namata. Zo pšchēd nim jeno šprawnošēj wobšteji, a prójdna česēž ho tu njebšyščeji, hdyž jeno štutki plačaja.

Tajši žadny wulki kral je Zesuš, jeno šo jeho kralstwo njeje wot tuteho šwēta. Wly dženka widzimy, kak Zesuš knježi, a šlyšchimy, šhto wón w knježenju praji, wěšo wo knježenju we šwojim kralstwje, mjes škšēšēžijanami, w žyrwi. Žena macēž mēšēše dweju šynow, a wobaj bēščotaj mjes Zesušowymy wóczobnitami, Žabuš a Jan, Zebedejowaj šynaj. Wona šo š próštwa šo šwojeju šynow na knješa Zesušja wobdružē, šo by šimaj přēnje mēštno we šwojim kralstwje pšchilubil. Wulka to maczērna lubošēž, wulke naježenje, wulka wēž! Wēšēže njeje bóžda macēž, kotraž mēšēše šyna mjes Zesušowymy šwērnymy abo šamo mjes jeho wušwolēnymy, tak ša to byla, č čzemuž Zesuš čzłowjeta wódži; něłotra je šynēj šafatolka, šo njeby ša Zesušom šchot, něłotra jeho šwarila, šaj šakčowčika. Wle tale macēž, Zebedejowa mandželska

(abo najšterje wudowa), šebi pšče wšcho wyšolo wōšēše, šo jejnaj šynaj š Zesušej šlyšchēščotaj. Wona šamo do teho knješa wēšēšēše a wšcho šbože ša šwojeju šynow wot njeho wōczakowalše. Wona bē na dobrym pucju je šwojimaj šynomaj, wona je wšchēm šarkšchim še šnamjenjom.

Wle maczērna lubošēž lohzy mjeju pšchēkčozca, a nanowka lubošēž šawēšēže niz mjenje. Zesuš dyrbi tule macēž wotpotalacž; wón jejnu wērn, jejnu lubošēž widži, duž wón njepraji žane wōtre ně, wón wjele bóle ju š lubošēžu š póšnaczu teho, šchtož je prošyla, domjedže. Tak Zesuš knježi a próštwa wotpotalajuje. Zo je mile wōšchne, bludžazych na prawy pucž domwēž a jich š najšwērnšchemu šlyšēnju še šobu šwajšacž. „Wly njewēšēže, šchto wy prošyčež“, praji Zesuš š tutym šwojim najšwērnšchim pšchitwišowarjam, šo by šim na to š rošpominanjū daž, šchto to rēla, š Zesušowomu bošej poštanēy a powyšchēny byč. „Wōžēče wy tōn šhēlich picž, kotryž ja picž budu, a šo dačž škšēšēž š tēj škšēženizy, š kotryž ja škšēženy budu?“ tak wón šo jich wōwrašča; a jich šwērne, pošne „haj“ wēšēže š wutrobny pšchiludž. Pšchētož Šētr a tutaj dwaj bratraj, tučji štjo bēchu mješe wšchitimi wóczobnitami najblēžšchō š Zesušom šwajšani. Žabuš je pšči šwojim „haj“ wōštal hacž do šimjercze pšches mjēž, a Jan, šo-tremuž Zesuš na šchizju šwoju macēž dowēri, je tež hacž do tōnža šwērnny wōštal; jeho šēženje temu knješej dušče dobywa šlyšēče dženšchijšči džen, woskebje pšches wopišowanje Zesušoweho čšpšenja a wumrjēčja.

Na dwoje wšchne Zesuš šbōčēnje žabanje maczēry

a jejeju hynow rasnje wotpofaja: najprjedy jeno t tutym tjom wobobam džeje, so pola Boha steji, komu dže prjenje město we hwojm raju pschibotowac, a potom pschede wšchitimi wuczobnitami wo móznych a wulskich knjejach rječejše, kotřiž nad ludami kajeja, a wuwola: „Tat pak njebyri mjes wami bycz!“ A nětto wón, kiz chyzje wšchitim hłuzic, hwoju krafnu wuczbu wo hłuzženju poda: „Chze-li schtó mjes wami mózny bycz, tón budž twajch hłuzobnit. A schtóž mjes wami dže wošebnitšij bycz, tón budž twajch wotročej, runje jako cšlowješa hyn njeje pschischoł, so by hebi dał hłuzic, ale so by wón hłuził a dał hwoje žiwjenje t wumoženjju sa jich wjele.“ Chzjejše, tat dyrbi cšlowišta hardošej šo pod tutymi hłowami stamocz? Wjele jich je, kotřiž to nječujja. Knjejstwacławne banžištwow pak je pschew tute knjejšew hłowow wošbeje budzene. Tat rucze bacz wone to jeno czuje, dyrbi spadnyč, so by Jesuš hamlukš i knjejom w zykej zyrtwi był a by knjejšil pschew nješebicšiwu hłuzbu hwojich wěrjaznych.

Škuzic, stufowac, hwiatu wěrnocej a niz cšlowšfe fakone bjes bojocše pschipowjedac, hwiertu zyle žiwjenje po njej škozic, to wuczajni mózneho, wošebneho mužja. Chzjejše a pschipowjedca tajki njeje potrebny. A hwoje džeči wón t hardošej a cšezelakomnocej njewoczehnje, ale t poniznocej, w fotrejž bychu drubim bóle wobdarjenym džečom prjenje město powpšeli a Boha cšezšili, kiz ma móž powyšdzej a ponizcej, pschew kotrymž pak hwiernocej nanajwšchidšo pšaci. „Schtóž šo ham powyšuje, tón budž ponizny; a schtóž šo ham ponizuje, tón budž powyšeny.“ Tat je woprabnje. To widžič w cšlowškim žiwjenju wšchudže, to widžič na Jesušu a na jeho kšchju. Kaš wón knježi, tón wšchit krał a knjes! Wšch pak móžemy jeno hłuzic. Wějmy dočej na tajkim hłuzženju! Šamjen.

T. w B.

Poniznocš.

Štob: Čšin, knjeje, so muu tat taž džeješ —.

Pucz Jesušowu dele dže;

A t chzeš t wšchotocej? —

Wš, wšdawaj ty šo hardošej,

Wóž nječaj nadutocji.

Chzeš t škrystušom ty t njeju bicz,

Dža dyrbičej tón pucz natupic,

Kiz wjeđe t hłuzbam dele.

Tež wón je pschischoł hłuzic nam,

Šso ja nje ponizowac,

Šo dowjedł naš by t mětu tam,

Kiz dže nam pschibotowac.

S nim prjedy dele do dofa,

Šdžež bybli kšchj a nješoba,

Tón pucz naš t njeju wjeđe.

Šaj dele, horde myšle wšče,

Precz, wšchitfe naduwajne!

Bycz ponizny, taž Šebóznik bš,

Šo rječiče šwobelewane.

Wój woczj, dele škozje šo,

Wób hordym steji napšchecjo,

Ša poniznych ma hnadu.

Tež t hłuzbam dele t rukomaj,

Tu kšubšj bratšja steja;

Wšch kšchew, jim t nuš wšpomhaj,

Wšch t tobu t njeju džeja.

Šaj dele, moja wutroba,

Dža Šebóznik w tebi wyto ma;

Kaž dym cšezč hwieta šonbže.

A dele nječ tež t tobu dže,

Ty moje čžeto cšajne;

Tow t proča šy a wot pšechčej,

Tam junu budžejch krafnje.

Duž pschej hej dele do rowa,

Wšchaj t nješo, šdžž Wšb hnadu da,

Ty pónbžejch t njeju horje!

K. A. Fiedef.

Sstuzba pschew woczomaj.

Šnatj mjadšilšj pšebat Spurgeon (wupraj: Špšrbšj w) powjede: Wšch mjach roščerženje t pschekupom. Wjes drubim tež na jeho šastojnikow t rječam pschibžechymoj. Tón knjes mje pschew hwoje wobšchewne pschekupše ramy wjeđešče. Wšchudže namofakomny a wopušchidšičny tuch wšchelakšik nam postajenych, mužšič a žónife w polnym dže. Něk mje tón pschekupš t ščdnym šiclom do hornejšo posthoda do maleje štwow dowejje. „Tu je džera t šladaniju“, wón džeše a mje t nawrajne dowjeđe, t fotrejž móžejše wšchitfo w delnim posthodge najščepje wobšchidšiwocaj, bjes tešo, so budžičše ham nškal mošt wšwymje bycz. Čžto wóždžach? Najwšožny tuch, kiz bčhu prjedy tat pilnje džešali, zyle ničšo nječšijnjadu. Wo pšibanju a pschibotowanju twocow njebčejše ničšo wšožny wštwuš. Wjele bóle šo hmečachu, šortowacu, hamo i papjerjanym šchlešjerbtami šo mjetachu a drube pšile čijnjadu, kiz bčhu šo jeno duš a duš se šastupjenjom kupowarjom pschetorhneke.

Šdžž bčhmoj špšitlu pschibabowatoj a pschipowšchuloj, šo šašo do delnejšo ruma wročejšomj. Šalo šo čji hmečejšo a škšlarjo hwoješo knječa dohlabachu, t tajfej nušnowa a šwmatniwošcn džešachu, taž bčhu pilnocš hama byli. Wšchj božmje-projenju pschekupšj prajejše: „Něk šese mały wobracš wo hłuzbje pschew woczomaj, ludšom t špobobanju, wšlabati.“

Wš bčheje to jara powučeje, t molom tež šolofne. Wjes tutymi jeno t woczomaj hłuzajomim bčh t hwojej želniwocšji tež nšotnych wšlabati, kiz bčhu mi derje šnacšj a wot kotrychž budžič nščto lšchje dočafati. Ša bebi myšle, tole šwadžaje šponjenje budžičše mi šalutowane wštalat, šby budžičše tamni to japošchitofšfe šlowo pschew woczomaj a we wutrobje mšli: „Wšchajčejše hwojich čželnych knjejšj, niz jeno je hłuzbu pschew woczomaj, jako cšlowješam t lubotčji, ale jako wotročejšo škrystuškom, a wščejše, šo wy temu knjejšej hłuzičše a wš cšlowješam. (Čšej. 6, 5—7.)

Wšlyža sa špokojnocš.

Wjedričš Wulki šedwebła, kiz mšejše dobru wutrobu a tež šwój mjecz trjedacž wjeđešiče, sa wšchitfe powyščji. Tón pak šo pschitšojnje dšafowajše a krafa proščejše, šo hmeł wštalat, šchotš je. „Zajša špokojnocš!“ krał wuwola, „nšchmš bjes dšak wšlacž“, a puščejš tešo šedwebła t wječšičej hłuzbju, postaji ješo sa wšchičešo žonifa we hwojm hrodže a špščšji šemu mjeno „leutenant“. Wšchejš nowy žonif do hwojeje hłuzbje čželniče a ju pilnje a šwěrnje šastawajše. Šle bšjom a bwe ščejše wón

chłebem a jenym jerom spowitaj to do druhdy wjazdy dnjom sąsobu." A Melanchthon ham do tutejdy jednortych ludži hśwacził. Szjom jako studenta je wón hśwacził swoju lěpšuju jědź hłademu towaršceji dať a ham je hśwacziłceja za lubo wota. Chyżycje jemu po- bđiŝiŝo jeho mandejiła ras něšto lěpšije t jědži dać, durbjeŝe to t lěpšu czinić. Wožibar Zliebner, jakožet ewangeliŝke diafonije, je teho runja ham a ho malo trjebať. Wón njebje cšepit, jo bychu jeho bđežji a hśibom hdy na jědži něšto wustajeli; jeno běny hśwacził hśwacził.

Zedny f najwadžniŝich nadawnow a za starŝich je teho bla, ho bychu swoje bđežji tež f jednoremu hśwjenju dđerželi. Wožebnje wočehnjene bđežji pođbđiŝo žadny człowjel trjebać njemōže, a tajte bđežji masu pođbđiŝo jene hōrte hśonjenje po druhim czinić. Wuczeť bē ras je hświjiimi hśwacziłimi bđežjiimi wuľet czinić. Horŝach na horje wŝchytzy wotpočiwacu a pŝchi tym swoju hśwacziwu wužyci. Wŝchelate bđežji nějadu něšto malo wina hobu a chłeb a zattu, f mjaŝom pokabženu. Starŝi dbechu imo to wŝcho hobu dali; pŝchetož tute bđežji bęchu f sobathych burŝiŝich domow. Wjez nimi pať bęŝe tež kuzjeji jeno, mōdy hrabja. A hlej, tōn je swojeho malego waczoła jemu kruč hśuchego chłēba a dwē jabkuczy wućeže, kiz bęŝe jemu jeho mać hobu dała. Wón mejeŝke hjeje wŝditićimi bđežjiimi najspataniŝu jědź. Wuczeť to widjeŝe. Wón drje ničo njeprajaje, pŝchi heb pať myŝleŝke, kajtu mudru mać ma tola mōdy hrabja! „Ta wē, ŝchto je bđežjom najbōle trjeba.“

Malý husleť.

Bęŝe njedaloto Nürnberga — tať hrabja Zinzendorf powjeđa — a mōj wōs po horje pomatu hđežjeŝke. Za bęŝ f woja wustupit, jo bych konjomaj polōžiti. Duž je mni maťe hōlčezj štup, kiz mejeŝke pŝchepetki meč nad rostochanym wjeľom wŝbojo a bęŝe po kožanych, jara pŝatanych ŝlowowach a bohy. W ruzy mejeŝke huŝle a te mni rjetny: „Dowoliŝe, hnadyj tujeje, jo Wam malu pękniztu na huŝlak ŝchraju?“ Za bęŝ runje ham do hwojich myŝlow hśuboto janōwjeju a na hōlčezja dale njekęžbowach; tola pať do jaťa hrabych, jo bych ja maťym pjenjeťom wpat. Hdyž pať něto wućeħnjemy wjenjez bđežju podach, do jaħweju, mōdreju wočow hładach a mi bē, kēz by bđežčowa duŝcha wotala: „Wđe te mni a pomhaj mi!“ Hōlčez dach na to ŝabđežac; wōn hrajeŝke, ŝchtož bęŝke hebi na hermanŝach wotpoŝkuchaj.

„Wđežet tež“ ho jeho něto woprašach, „duchowny hśeřluch?“

„Daj,“ hōlč wŝchōn wjeŝelky wotmōwli. Wón ja hwojimi huŝlemi pŝchymu, jo by je hśowowat; pŝchetož duchowny hśeřluch chđežje wōn na derje hśowowanach huŝlach hracj. A na to hrajeŝke hōlč: „Wuđ čjeřez a ŝwalba Wjejeřčnemu.“

„Wđežet tež,“ ho jeho něto woprašach, „fti artikle f hśowu?“

„Daj, te fti artikle, Wože bđeħacj fajnje a hwojaty wōtčenaŝaj.“

„Wđ, hđa mi wŝcho to ŝtwaj,“ ja rjetnych.

Ma mejeŝe mi wōn fajnje a artikle ŝpewaje a mi pŝchi tym proŝe do wočow hładaje. Hdyž pať na wōtčenaŝaj pŝchōkzje, huŝle pŝchod ho na ŝenju pokōži a mežu pōbta nič, ŝtynny ruzy a pŝwajeŝe f poŝhilenej hłowu nutnje hwoj wōtčenaŝaj.

Hdyž ja tole — tať Zinzendorf dale powjeđa — widžach, Woha proŝach, jo by mi tuteho hōtowu duŝku dať, jo by ho ja W; a dohka. A Wōb hmoju proŝowu wuŝpŝyha. Tōn hōlčez je wōn mu domoj čħamaj a bu pođbđiŝo organiať w Herrnhuťe. Teho mjeno bē Tobias Zriedrich. Wón je tam lědžehatki dohgo t wulkuemu narowarjenju wořabnych piŝeħeje hrať.

Kak na předwanije poslušnych?

Frankowŝi krať Ludwiy XIV., kotrehož wopomnječe wŝchaj runje rjane njeje, chđežycje tež ras wo hwojej wčejnōwŝji hśawnowe předarja Maŝjollona hśyħeč. Wŝchytzy hebi tuteho předarja ŝwotaladu a jeho mjeno bęŝe wo wŝchēz rče. Hđež bē wōn předwot, tam by pŝerj potna byť. Tež na kraťa jeho předwōwje hśubof iacŝiŝchēz čziničelje. Wo předwōwanju hebi teho předarja f hebi kaľaje a t njemu rjetny: „Za ģym hđom tať někotreho předarja na kęty hśyħaj a bęŝ f nimi pŝoľojom; bđeħa pať, hdyž ģym Waŝke předwōwaje hśyħaj, ģym jara njeŝoľojny ham je hōbui!“ Tajte durbjate wŝchē předwōwaje byč. To njeje ja nje- hśwalba, hdyž ho wone ludjom lubja. Teħdy njęjku pobarm; bđeržane, hdyž ģu ludjom wočzi a wutrobu wotkŝeľe a jęť t po- fučje dowjele.

Janďzel.

Wŝchod wjaozortymi lětami wumrje lēťat, kiz bęŝe wo Zitlanōze hwoje hdyto mēť. Zutōn lēťat bęŝke hśwacził ŝtrachne operazije hwozornje wuwjedowal, kotrež bęŝe lēťario ja njemōwne bđeržeti. Me ģenje ho na žanu tozju operaziju podal njebje, pŝjedy hač njebū- bđeħe tu wēz do Wožeje ruti položiti. Teho bla ho Wōb jeho bđēľ radžicj dawajeľe a tež nad jeho ģwjenjom ŝtrawowaje. Ĥusto mejeŝke wōn w čzēmnej nozy wot jeneje wŝy do druhjeje jědžbēz a puře bęchu f bđēľa hśetro hubjene.

Nas w nozy bęŝke tež ŝoħo na dompučzu wot jeneho hwo- jich ŝhorach. Wōb durbjeŝke pŝeš hśubof puč, kiz bęŝke tať wustit, jo mōželchaj ho ŝwalke přezu dwaj woľaj wōbēč. Mnjeje hdyž bęŝke lēťar w je hwojimi woju na tutej hśubofim a pŝchi tym: nahlym puču, wobrođzi ho poboncz wŝchōn wuŝtrōžany t hwojemu kuzjeľe a rjetny: „ŝnjez lēťario, tam na puču janďzel ŝlej a na prawy boľ pofajny.“ — „Wħa wobŝeħuj to,“ lēťar f mērom wotmōwli, „a bđerž ho na prawizju.“ Wđma bē ho to ŝloko, hđa po nahlym puču dele dwaj pŝchōħenaj tonjej f čzēřim wō- ŝom čzereľchaj a nimo lēťariwoch wōja hśeħchaj. W bŝiħchim wōfomitu bđeħaj pať tež hđom nimo. Ĥes teho jo budžŝchaj žaneje ŝchody nahczinoj byľo. Wubđiŝke lēťariwoj wōs wōwŝeđb pučja wōľat, by to lēťariowa ģmjeřez byť. Dđiw Wož pať bęŝke ŝtrach wotwōwroczik.

Tať wē Wōb hđeħe bđeħa tuch hwojich hwanowacj.

Wŝchelake f bliŝka a f daloka.

— Wutoru 8. oktobra budže ho hwojebŝi ja hśawstowne miŝion- ŝtawo we Wđbŝitnu hwojczicj. Popołotny 1/2 2 meje jo herŝte a w 1/2 4 hođz nēmlē hwojebŝeľe ŝemŝenje. Ma lubych Šerbow hđom něto na waħny hwojebŝi lēđbŝlwych čziniym a na to do- pomnany, ho ho hwojebŝi hśawstowneho miŝionŝtawo wot něchego herŝteho towawŝtwa ja hśawstowne miŝionŝtawo ja doħe lēta w tamnej wotolinje hwojczit njeje. Ĥawstowne miŝionŝtawo ģje naħ dopomnicj na naħju pŝchŝchōħnočj, hwojim bratram a hořam, kiz ģy w hűbenŝtawo a duchownej nuŝy a ŝtadoħez, pomacj w Žeŝuhowej ŝamariŝkeľe luboŝej. Duž, lubi Šerchaj! pŝchŝchōħje do Wđbŝitna, hwoje wutroby ŝahorizj a hwojaty ŝtaw pomhazeje luboŝeja ja bliħkeje, po hłowach naħwego kuzjeľe a Šebŝitna: „Šchtož ječje wo čziniť jenemu mjeŝ tmy mojimi najmjēŝchimi bratrami, to ŝeje wy mi čziniť.“

— Šerčewu 2. oktobra wječor ŝmeje ho herŝki ŝpewawŝi koncert w Wubđŝchinje w kŝōnje. Wo doħej pŝchŝtawny budže ŝoħo tajti hwojebŝi naħjemu herŝtawo lubej lubje witanj a nabđžijeno derje a boħazje wopŝtany.

Sy-li spěwał,
Pilnje dźěłał,
Strowja će
Swójbnj statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spródný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spań měrny
Cerstwoś da.

Nječ ty spěwał,
Swérnje dźěłał
Wědné dny;
Džoń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana,
Nječ ti kbmna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kia Bóh pođa,
Wokřew će!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Rudana ho kóžbu hobotu w Šsmolerjez knižničičejeini w Budyšinje a je tam ja štrówtlětnu přehlednatu 40 wj. dostać.

18. njedzela po swjatej Trojizny.

Psalm 42, 2. 3.

Šswoje žně hmy dźeržeji; a kóždy, kiž je wotach na swojich polach, litach a sabrodach dźěłał, wě, kajki bě to lětko sa bura wošebje čezki čaš, hdžez husto džen wote dnja k njeju hladajo na Woze kłónczko čkafashe. Kač bějde to tola loni runje na wopak! Kajka bějde to čjopłota a horzota, kajka kuchota! Haj, tehdy štonichmy, tajte možne čjělnje požadanje moše tola lačnosć ja čłowjeťa być. A to wě hiščeje lěpje, kiž pod horzymi kłónczjnymi pruhami Afrikske semje pučeje. Kač wješeli ho na žórko, hdžez moše swoju lačnosć žiatić! Abo ranjeny wojak na bitwischjny ležo: kajke požadanje ma po jeničkej krjepzy hmyneje wody! Wo tajkej móžnej lačnosći rěči tež wobraz našeho teltka: jelen, pšes hory a dolj honjeny wot špěchnych hajnikowych pšow, kiž je kłónczje swojim nješpěchjelam po dołhim napinazjom běhanju wučelny, jachli po hmynej wošchwězajej wodze.

Ale hiščeje mjele móžnišće požadanje, dźyli tutu čjělnu lačnosć, znaje tola naša duška. Kajke je to požadanje? Psalmista praji: „Moja duška štydnuje, Wožo, k Tebi“, a pobožny Augustinus to tak wupraji: „Ty, Wožo, hny naš k Tebi stworil a naša duška praweho měra njenamaka, doniz niewotpočnjeje w Tebi.“ Wy tež něchtó wšchitto měš, šchotz čłowjekejo hěbi na šwěće žabaju, šeršite kubaš, domjaze šbožo, wješkeloče a radošej w powołanju a štuťowanju, čješej a dobre šlawne mjeno, to wšchitto tola njeby

dušku došpólnje špokojšo; w njej wostanje šluboki štyš, šo pyta a žada po něčim lěpšjim a wjetšjim, hačž može nam tuta šemja pošćićej.

A k temu pšchitabžuju w čłowškim žiwjenju hiščeje wošebite našonjenja, hdžez ho tuta lačnosć duške wošebje žiba, čašy horoty a čjopłoty.

Šswojba našeho psalmisty bějde šlawna šwojba dźečji Korah, kotraž mějeshe hžjom wot starých čjapow hem psalmowe špěwanje we šwjatym Jerusalemskim templu wobštaráč; ale jako naš psalmista tutón 42. psalm špěwajše, dyrbjeshe i škajšete pschicžny wot nješpěchjelow pschelčebhany šwjate měto wopušćejć a w pušćinje pschewywač. Tak je tež naše žiwjenje husto kaž pušćina, hdžez žana kweřta wješkeloče nječjeje, žane šelne měšto wofšerowjenja ho nješpotaž, žane žórko trošchowanja njebeži a žana palma praweho měra nješetei. Kač wješelaka je tola tychnošć tuteho čaša! Žow jedyn lěta dołho, haj čaš žiwjenja khorz leži, hěbi a druhim čjeza, tam druhi wo šwocžy našubžich a najšbližich žarje a se šylšami na swoje něhduške šbožo špomina; jow ho jedyn rudži dla domjazeho nješpotoja, tam druhi dla nješporadžnych dźečji; abo jašo drugi njewě, š wotkal najnušnišju potřebu bráč, runjež dźela a ho próžuje tak derje hačž može. Šotom pschidžje štyš na naš, šo štoržimy a šduchujemy; potom štonimy: „Mojej duški čže ho pičž po Wožy, po tyn žiwym Wožy.“

Abo tež ty mašž kaž psalmista nješpěchjelow, hny i škajšete pschicžny, šnažž runje šwojeje wěry dla, wot

druhich hidženy a pščeščehany, masch czetpič pod sfłsczu hłowczłowjowku, so pola nikoho praweho sroymjenja nje-namafach, — nješduchuje w tajkich czahach twoja dušcha po Woŝy?

Ne najšhłubše požadanje po Woŝy pšahindže na dušchu, hdyž ju częza najchich bręchow czishej, hdyž czuješch, tak nješodny wščeje Wožje dobroczyniwočje šy, tak pščezo f nowa šašo stare hręščne wafšhne w tebi mōž dostawa, runjež šo w pranyu hščeščizniamštm hřodženju ja Wošom prózujejch; nihdy spokojom je šobu nješbdžešch. Haj, potom w tajkich czichich šwjatych hřodžinkach ma twoja dušcha prawu lačznoscę po Woŝy a jeho prawdoščizni: twojej dušchi čže šo pičę po Woŝy. Prawe požadanje po Woŝy, prawa lačznoscę je staroscę ja dušchu a žane bręmjō njeje tak częže, taž hręch, žane tak wjele bolōšče a štyška njenaczini. Hdyže dha čžešch šo we šwojom hręšchnym štyfku wobrocęžę, šo by jōn wobu?

Wotpocęžint a potoj njenamafach ja šwoju lačznu dušchu nihdy, šhōba pola najšwerniichęgo pščeščęla šwojeje dušche. Šhwataj k niemu; nješhšchich, tak lubošnje cze k šebi wola: Pšahindžežę šem te mni wšchitzu, kiž šprōzui a wobczęženi šęže? Haj, derje nam, hdyž našcha lačzna a hłōbna dušcha potom pucę k pravemu žōrku wō a namaka, hdyžę budže dospōlnje našcyžena. Pščežo bōle dyrbimy šo potom k temu pšchibizłowacz, kiž mōžęšche wo šebi prajećę: „Šchtōž šo teje wody naprije, kotruž ja jemu dam, temu šo węcęnje pičę nješęže.“

Čzim wješcha našęje dušche lačznoscę, ponizłowęž a hłabowęž, čzim krašniščo šo nam šnješowa wofšchewožaza mōž a pomoz šjewi. Wšcha bojoščę, wšchōn njemēr a štyff pola njeho šaidže, šhōžny mēr cze pščeščehnje, ty wot-pocęžiejch w šnješowej lubošęi a f tym na Wožej wōtznuej wutrobje a wo niečo wjchšęde nježadašč. Tež ty šy hřizom tajfe šhorjenje po modlenju, po wužitwanju šwjateje wječęžerje cziniš, te kotrejšę bę lačznu a hłōbny pšchichow, f kotrejšę šy šo našcyženy a wobhnadženy wrōczęš. Ženo šo nam jeho, potom je moja dušcha čžęča k Woŝu, kotruž mi pomha; wōn wofšchewi moju dušchu; pola njeho je to žiwe žōrko a w jeho šwētle widžimy to šwētko.

A šo wōn mōj je,

Šo mōj duch hacę k rowu teho,

Kiž je šwērny, lubuje;

Dha dže prječę, šchtōž boli,

Mam ho šbōžnje w jeho hłownej woli.

Šamjeā.

R. we W.

Lačznoscę po Woŝy.

Za f špjej dušchu, wutrobu

Wo tebi žedju, Wožo!

Hdyž tebe mam, dha njerōdžu

Wo šwēta čłōšne šbōže;

Ty šy mi šublo najwōjšchęše

A žōrko wščeje radōšęe,

Ma tebie štajnje mšhju.

Ty bē mōj Wōš tež młobowęže

Wē wšękelu a horju;

Wōš čłōtm mōž twoja wōdęšęde

Wo žohnowanja morju;

Wōš wōduch wobarnowal šy,

Ty bęšęde pšchi mni we nušy,

Šolat šy mi pomoz f njecha.

Ty šy mōj Wōš tež nētkole,

Wōš wjerdy hrōb a šlaka,

Kiž křuje mje a šhřituje,

Wl troštaj a potoj dawaj;

Mje wobnoju šwčžich, napowoišč

W wozu čłšhe špacę mi dašč,

Wšimi ja wšępo dječ a šhwablu!

Ty šy mōj Wōš tež ja lōn čzah,

Kiž čžešch mi hřęčęje wobacz;

Tež nēš čže bręchi pščežo šaš

Wl twoja hłowda wobaczę;

Duž špōžęš po šwojei mītoščęi,

Šo, hdyž mōj bęci šo našhly,

Čzi čęšę tež w njeju špēwam.

Ty šy mōj Wōš tež we šchizju,

Šchtō bracz mi tōn trošt mōže?

Nječ wjedžęšch mje čęř čhemjoitu,

Wl tola težęja rōše.

Wšchaf ja tu šbōžnu wētoščę mam,

Šo pšchę šhřiž pōndu l nješękam,

Hdyž mēra paliny wēja.

Ty šy mōj Wōš; nječ je šmjerčzu

Šso wšchitko mi tu šhubi,

Za wēm, šo šrōnu došlanu,

Kiž twoja hłowda lubi;

Šchtō šmjerčę a row mje krašchęč čže?

Za žiwjenje mam hotowe

Wšęš twōju mītoščę, Wožo!

Duž mōj Wōš šy a wōstanješč,

Za nowu šlub šwoj štary;

Ty f wutrobu mi nješhřindžešch,

Špacę mi šo štaja marę;

Šo šy mōj Wōš a ja šym twōj

A do węcęnoščę šwojei šmōj,

Ze moja šbōžna wēra!

K. A. Fiedlef.

„Šso k tebi wolam f hłubiny.“

Tūtōn rjany šhęrlušch je Luther po 130. pšalmje hřizom w ležę 1523 šestajok a tež hřōb k temu wnanafat. To bęšęe jedyn f nojprėniščich Lutherowych šhęrlušchow. Wōn bu na wōšębitę papjerki čžihčęžany a tak bōrly do wšchęch krajow roščęžerjenu. Pucowarjo, wandrowižny, pšchępawšy bydny jōn tu a tam špewali a šobu brali, tak šo bu špew bōrly wšchubšom špēwam. Do Magdeburga wōn hřizom w ležę 1524 pšahindže. Štary mužil, žyly škelnišč, męšęšche jōn na papjerčach wocęžchęžany a jōn na torchowčęžu pšchędawajšche. Lužęo šo wo tūtōn šhęrlušch torchacu a tak bę wōtkolo žyšęho bōrly wulka šhęla męšęžanow. Mšto paš bęšęe tebdy hřęčęje pobjanšfe. Męšęžanowita, f radneje šhęže domoj šhwajo, šo hromady lužji na torchowčęžu dohlaba a šwojejo šhęžobnikla pōšla, šhto by to bylo. Tūtōn jemu powjęščę pšhijęše, šo žyly muž Lutherowe lezafite šhęrlušęe pšchędawo. Męšęžanowita šo roščłōbi a da na męšęje poraczęnoščę, šo by nowej wučęže wōbaral a šo ma šo žušobnišč do jastwa čšjnyščę; tola paš nētko tehdobla mješ męšęžanami tajffa šbōžł nasto, šo dyrbęčęje męšęžanowita jateho na męšęje f jastwa puščęčęžę. Na to tūtōn šwoj šhęrlušch dafę pšchędawajšche. Dōtko njetrajęšę, bę žyly Magdeburg (po šerštkim Džęwin) ewangelišč. Hdyž bu 100 lēt pōšhijčho

“wangeliski Magdeburg wot Křezjofskich do čista wupuščeny a spaleny, tebyd brje ku měščojemu bysto hebi tón křeruščy: „Eso k tebi wočam i hlubiny“, Janošowawo, ewangeliski pał ku pschi wšćem čtepienju wošlali.

Štito ku našej wótožo tutón křeruščy tež pschi křowanjach spěwali, kaž bē to tež Luther sam sa swoje křowanje postajil. Šbuzj ku jeho čěsto i Gieslebena do Wittenberga wješt, ku jemu měščecenje tutoho města wupušćejow šchl, kaščez na swoje ranjenja wšlali a jón do swojeje zyrčtwje nještli. Tebyd wšćizny pšćewožděro hnutje wutrobny spěwachu: „Eso k tebi wočam i hlubiny, křych, křnjež, přóstwu moju!“ atd.

Njedzeržće mje!

Pobožna křeščijčana, i dołhim čtepienjom na swoje wošlafjezje derje pšćihotowana, ras wječor čujelch, so ho jemu tónz blizj. Techo bla požoži, přeby hačj so k měreji poba, do swojich modleričich papjeru. Ma te fanej stějach z słowa: „Njedzeržće mje horje, pšćetož tón křnjež je šbože dať k mojemu pučej; puščezče mje, so ja soho k swojemu křieje počajnu.“ Šbuzj jemu swojóni wječorow mobiltnu čitachu, ku brje tež tuteje papjerki došlabachu; došelj pał na thorej žaneho pšćeměnjenja dale njewidžachu hebi na žane dželenje wot njeje njemyšlachu. S nazy pał ju něto Wóh wupušće. Wón běšče jej šbože na pučj dat.

Ma mije je tutón podatj to prašjenje stajil: Mžozemy my tu abo tam mřezaješo wo křiwitu sadžeržec, a je to sa nješo dobre abo niž? Načše žiwjenje brje w Wózej wazy leži a wón je nam načše dny wotmēril. Tola pał da Wóh, hduž je to jeho wola, člowěti bučij tajlu mož na čěsto, jo može wona čětu žiwjenje na něščto čzaha šberžec. To ho wošboje tebyd stane, hduž hebi mřezajz hiščezje tak prawje i zplej wutrobu žada, jeneho swojich lubyh, křiz je w žubje, do swojeho křowanjach hiščezje wošlabošč, abo hduž na hiščezje waznu wěž Jarjadowač, přeby hačj by wumjel. Tak jedny mřezajz nan, lotrehož pošlednje wotomifnjenje měješče hduž hodžimku pšćitnje, na swojeho byna čzafaje a bē hebi teho wšćy, jo přeby njewumnje, hačj jeho wošlabal njeje. Šsyn pał ho wo dwaj dnjej sakomžj. Tak dołho nan pschi žiwjenju wošta a ho bałte 2 hodžimje po bynowym pšćihodžje i měrom wudycha. Tež to može thoreho pšćeh wumrječjom sadžeržowadž, hduž čezka wina na jeho šwědomnju leži a wón ho jeje wuinač njecha. Tajki ho we swojich bolowjach wije a hebi křnježč žada, ale křnježč pšćeh nim čzeta. Ze pał hwoj hřeh wuinač a tu čezju i wutrobu wotwalil, dha čzifše swoju pošlednju drohu čzěmje. Wóh běšče jeho na pučju sadžeržec, so by hebi přeby wroch hřeha wotšlafčj, hačj by pšćeh njego štuip.

Tola tež čj, křiz wošto mřezaješo staja, moža pšćeh wótre pšćanaje a žalofčenje mřezaješo wo křiwitu sadžeržec. Wón ho je křnježč bēžj, by rad wumrjel, ale žalofčenje jeho domjazch jeho tajšeho njeměneho čzini, so ho čzěto křnježerzi njepobda. Šbuzj hnaty buchowony Oberlin w mřezju leželch, jeho domjazch we hlubokim želenje pschi nim stějach a i s hōšom pšćachu. Tole tež mřezaješo jara jimačje a wobčezčowawch, tak lo wumrječj nje-mžozelje. Duž do wšćeho pšćanaja a žalofčjenja jeho dołošlětna šwětna křiwota, Zowija Ščeplescz, je šwiatej radoščy jawofa: „D šwizny džet, o požobana hodžimka!“ To wšćem domjazym špřly staj. Woni ho šmětowacha a wepomniachu, jo něšto „šwiatej Wóžj“ domoj dje, a mřezajz mžozelje čzifše wumrječj.

Tež horza mobiltna može čzětož žiwjenje šberžec abo tež wóščezj, kaž my to na Melanachthone widžimy, wo lotrehož wotškorjenje bē Luther taž moňje prošp, hačj bē hebi jo wuprošp.

Šbuzj my něšto widžimy, so je mřezajz po pobožnym žiwjenju ho na pučj do njebeškeje domifny nastajil, by tola njeprowaje było,

jeho pschi tym sadžeržec. Ščto dha džeržcu do pučja stupa, hduž je šj i žubje na dompučj pobalo a šwmeta, so by šaršćimaj wotfo ščoje padnyto? Duž dha: „Nježeržec čze mje!“

E.

Wóh šo njeda sa křešč mřezj.

„Mój Wóžo, mój Wóžo, njepšćipij jemu jeho hřehi! Wón njewē, ščto rěči!“ Tak žónfka w Bafutach w Brafweje žalofčelch a wazy lamafše. To šaby njeje stějaz mřezčanjim muž wupřichča, tón k njeje štupi a rjenu: „Ščto ho tak rudžičj, njeje dha Wóh wazy žiwj? Wón swojim džeržcom pomha, hduž je thšćnoščj wulka.“

Ta žónfka, mandželka bura Bartela, wotmolwi: „Šaj, wy mřezčojeno mače derje přebowadž; nječ je křuchota abo mořkota, wam wošoje ničo nječzini. Ale my křubji burja šmy šhubjeni, hduž tajta křuchota pšćimžje, kajuz něšto mamy. Mój muž křeze a džet wote dnja na Wóha šwari, jo beščez njepšćimžje; Wóžo, našcha staročj wšćat tež je čezka, dołh je wulki, daň wšćota, wšćuhdošom hamy wobrach, a dyrčjale něšto žne, kaž jo šda, šhubjene byčj, ščto budž potom? Ma wšćoje nudy je muž hiščezje počal wicz a něšto njeje pschi nim wazy wutracj; pšćeh škwitw je bibliju i wotnom wron čzipnuč a ho na to drěl, so tam njeje ničo wutřach, hačj šame kž.“

Dale njewželch škorčiz, pšćetož Bartel sam i ščez štupi, hrozčelch šakaty k njeju, mřezelch je i revolucor wo wšćota a wutřel, pschi tym projuwšji: „Tak, něšto šym džeru do njebeš wutřel; hduž tam šwerccha něšto wšćo šobuju, mi dyrbi wšćo jene byčj, jeno so my tudy beščezj doštanuju!“

Ze dha Bartel wotom šhubiti? Wšo je wšćo dobre šabyl, ščtož je jemu Wóh čzaj žiwjenja wopofalowaw?

Mřezčanj Selenit k njemu štupi a rjenu: „Prajczje, Bartelo, šče dha wy křup? Tón Wóh, křiz je šwēt taž došho šberžat, tež dale wšćo derje šojtara; wy ničo njepšćemēničje, runjež hiščezj junu horje wutřelili; ale to wam praju: Njemolczje ho, Wóh šo njeda sa křešč mřezj; Wón wam wězje na wšćoje ščelenje wotmolwjenje da, jo budžetj wam wšćej wuščj žeržec.“

Bartel hebi njehwēri, jemu na to něščto wotmolwicz, ale šam do ho bōrčelchje a na thorhoj na wěži hlabačch, křiz ho tam a šem wjerčelchch, pošaluj, so ho wětr wbroczelch.

Křnjež Selenit pšćazju Bartelowu wotřochotowa a ju napomtnačje, by ho šo ja mužka mobilta. Wóh budž wězje wšćo derje čzinič.

Hiščezje njebešče hodžina šačhta, šo nježo počzohowawch, wchory lětach pšćeh ščotomu a po pšćach a našala bē hrmanje šwřidčez. Bartel pšćeh burjem stějelchje a pšćehlabowawch nješo na wšće boli. „To pšćimžje radnje“, wón swoje mandželkeji powědělch, „pšćeštaj žalofčij; ja šym prawje čzini, jo šym wutřelil; džes mojeho projuwšja buchym hiščezje došho na beščezj čzafarč dyrčjeli.“ Štračdne njewjedro horje štupa, tón a tamny wšćepjan rjenu. Wóh budž nam šwabny, my buchym wšćizny šhubjeni byli, hdy by do našćich šćomjanach žwarjenjow bšřl dyril.

Tu křiwitu šbēchaju ho njewjedra je wšćezj wotfo. To bešče bšřkanje a hrmanje džes pšćefšćazja, a čzěmnošč našta kaž w nožy. Duž ho šako šapřwēli, wšćizny ho křnježerz wutřočichu a to šwēto njehobny, a hduž křuhobza je swojich domow wuběžachu, Wartelez dom we wošnuj stějelch, na wšćich žmowach i rošom, runje jako by wošēn na njón padnył byl. Šbuzj ludžo pšćiběžachu, Bartelowa runje štōt i hrožbe wuščezelch; jej jo njebešče ničo štalo, jeyny muž pał pšćeh ščezju pšćefšćerzny leželch — mowny, njewjedro bešče jeho šarajlyto a pšćeh Wóžj šud wotřwēto, na jeho hanjazje šćowaw.

Wobser jeno Bartelez dwór do popjela položi, bala nješčič-mašče, i inanjenu ja wječički lubži. Bartelowa ho boješče, dwór šabo natwariz; wona jon pšehaba a ho na bruhj kónž ležanju. Wowy hojpadat je bohoabojalny muž. To tšljenje do nješčej paf ho wo wyh nješčabudže a to fšotowo tež niž: Njemolčežo, Wóh ho njeba ja fšmčej mječ!

Šhubjene herbštwo.

Š Parisa železniki čžah do mateho mječta pšehibna. Młodny čžlowjet i nješo wustupi a žwitu čžafasche. Wóhry ho i njemu wobstarny mužil w burškej draske blížesche a ho poniznje wo-
prafcha: „Šče wy fšano knjes Kliment a Parisa?“

„Za hym?“ młobženz i hordym hšohom wotmolwi, „a wy drje šče knjes Marčžin?“

„Tak je, starz poniznje fšnapščežewi.

„Derje je, so mi nješčje dala čžafacz, knjes Marčžino,“ žuhj šabo počža, „ja bėh ho teho hžžom nabožak; i tym hėbi paf nješčyščje moju špofojnošč ležanžiti.

Starz Marčžin ničžo njepřiny, ale šrubny do přebda hačž i pšehašej kročesche. „Tu je wlaš wós, hšyđičežo ho“, Marčžin rjehty, „imeju tu čžesek, waš do hrodu dowjesek.“

Špščež pšehed někotrymi dnjemi bėščje knjes Kliment rošomny a poniznje čžlowjet byl, pišak pola wešleho Parisžleho pšehewyža. Ščyto dža paf bė jeho něšto tajšeho njelubofneho, hordcho čžlow-
wjele ščinižo. To je lešto prajene: Wón by wo jenu nžžo bo-
hacy muž. Něfajši kamotny wuj, wo fšotrebož ničšto nječozščje, bėščje wumrijet a jemu fšwoje žyke wušte ležšomnoščje šapřžak. Wjes dšitwa, so jemu tajše nječozžalane šbože do hłowy šlupi a jemu ščřny přesčil!

Starz šepotaty wošyl bėščje dyržotawo někotre hobjžny jėl, doniz na pošledu pšehed šlarum hrodom njeajsta.

Marčžin młodheho knješa powita, fšřubžomyh šawoča a wšchžny jeho poniznje witažny. Potom jemu jeho štwu pošaja. „W tej štwje je wlaš wuj hšyđik a jow je pšehed 10 dnjemi šbžnjne wuřnyl“, Marčžin rjehty, dočžafowawšchi, so budže młodby knjes něščyto dobre wo tym jemřetym prajet abo ho ja nim woপ্রাশ্চesčž. Wle ničžo tajše. Kliment ho fšmjejo wuwoła: „Šamewenje, młi wuj bėščje dšžowny čžlowjet, pšehetož nihšže tajku fšabřny domjažu nabožu wđžak nješčym faž tu.“

„A tola“, Marčžin wotmolwi, „je to ta najrješčičša štwu do žy-
tym domje, a hšyđž ho wam ta njepšoboba, dža njewėn, fak čžesče
tu hšyđik.“

„Tu hšyđak hšyđik?“ ho tón młobženz wottorčny, „to
drje šam njewėriče. Škerje a šerje tutu budu pšehedam a potom
do Parisa počžabnu. W naščim čžabu młejšč ho jeno wo mječče
fšwoječo žiwjenja wješčesčič.“

„Wšy čžyřil te ležšomnoščje pšehedacz, hšžez je wlaš wuj čžah
žiwjenja tak rad hšyđik? A ščto dbyti ho potom i nami fšřubo-
nikami fšacz, fšotřž ho nadžřjadny, tu fšwoj fšlėd boječž.“

„Wšotajže mje na pošoj i tajšim pšapotanjom“, młodby
Parisak fščžowšafsche, „radřcho rub na blido pšehereščje, so byh
ponowšobowal; wo wobježje hromabže i rječžnišej pođžemoj.“
Wobjež wo pšřinježeny, a šabo mječesche młodby knjes porofowacz,
so nješčłotřž, so je wino fšřake a t. d. Tola paf radnje po-
luřowafsche.

Potom ho na wós hšyđnyščaj, so hšyčhtaj i rječžnišej jėhoj,
hšžez čžyščje młodby knjes dła fšwoječo namerčža wššo nuřne wu-
afacz. Hšyđž bėščaj ho něščže 2 hobjžnje wjeřloj, ho Parisarje

wšcho fak něfak wopaki šejda a wón ho woprašča: „Nješčmłi
dža ho hšžom wječera tu wjeřloj? Šėđžemoj dža i rječžnišej po
železniztu?“

„Po železnizy wy fšami pođžesčez“, fščhėđžwju kručje wotmolwi.
„Za hym wlaš wuj, młi młodby pšehesčelto, fiž dšak budž
Wobu, hšřesčje wumrijet nješčym. Wo Waž bėh jow dobre fšřehčaf
a teho bla čžyřž wař ja fšwoježo herbu pošajicz, prjedy paf
čžyřž wař fšemacz a wđžezek, fak wošli šbože pšřenješčž. Za hym
doječ wđžak. Nješčabudžez, wo fšej hordbož a njelubofčžiwnošč wař
wo wulle šamozženje pšřinješčje. Wozemje!“

Wšehelake i blřška a i daloka.

— Na fšwėđženuj, fšotřž herščje wotawžtwo fšnutšowneho
mřižionštwa pšřehobnu woturu 8. oktobra me Wšřřlinu fšwječři,
fšmje přebrowanje na herbřšim kemřenjeje popodnjny w 1/2 4 hobj.
f. šaraf Domajcha i Wubelleg, na nemřinu w 1/4 4 hobj. f. von
ber Trent, přeni duchowny krajneho towarřštwu fšnutšowneho mřiř-
onštwa w Dražžbanach. Wozėđžemy i Wudyřřčina i čžahom dop.
w 9³⁰ hobj. hačž do Šulowa, wot tam je pėřiči hačž do Wšřřlina
hobjžinu. Wječřor čžoh i Šulowa do Wudyřřčina w 7⁵⁶ hobj.
wotđžez.

— Mřejo arčhidifona w Lubju, fšotřž je hačž dotal knjes du-
chowny Guda jato Šeserb šastawal, je ho i nowa wupřžžako, dofeřž
ho knjes duchowny Guda na wotpoćčnij poda. Knjes duchowny
Guda je Šeserčam wokoło Lubija hřřesčje herščli přebrowaf.
To duchowne mřejo je ho něšto wot Lubřřleho mřesčřanřšeho šastupře-
řtwu jato kolaturřtwu i tym pšřřipromjenjem wupřžžako, so je
arčhidifonafštwom nėmřše duchowne mřejo. Wřejo je nam i tym
prajicz čžyřko, so može tež nėmřši knjes duchowny tu šastojřřštwo
na ho wlaš, ale po fšlowacz wupřžajnja ho po fšraču ani na to
nješčžina, hačž by ho tam žobny Šeserb šamolowicz čžyř. Hřřž je
tež mžžno, so by piřči pobrachowoznyh herbřšich duchownyž Šeserb
fšurno njefšamowli, by tola po prawdže byto, so by ho na ho
šamolowoznyh Šeserčow dšřawo, so byhny Šeserbja me wotfšolnřej
Lubija, fšotřžž je hřřesčje dobra ličžba, tež fšwoje duchowne ša-
staranje w macřernej rječž mēcž mořli. Tež šarřše mřjo w Šuřčenje je
ho wot kolaturřtwu, fšotřž na knjes hbašwa Ščall-Malcaur
w Šulžy, wupřžžako a šamolowjenja ho w blřřřchim čžahu woczajnja.

— We fšwojim čžahu je šřřhacel i Šřřnyim piřak, so ho
w Šakřte najřwřžny šamolowarřštwo štawa. Hřžž to tež žylo
nješčřřitřejščři, řu tola ličžby nafřřozaje doščž. Wot řeta 1909 do
1910 pšřebny ličžba šamolowarřžow ja Šakřtu wot 320 na 334
(wobřřizene na 1 milřion wobjerřow). Najmjenje šamolowarřř-
řtwow bėščje w Wudyřřim wotřejřnyim hejtmantřwje, najřwřžny
w Dražžbanřim. Na jenořfime powołanja mječaju ho ličžby taf:

ratařštwo . . .	363,
indusřřija . . .	2219,
wřřowanje . . .	655,
fšřotřojnyj . . .	240,
domjažny řřřžobni	139,
bjes powokanija . . .	628.

A pšřerěřtu žyřleho řřezřřitwa řteji Šakřta hšubjena, dofeřž na
wořebje wjele indusřřije. Ša žyřle řřezřřitwa je pšřerěřř 223, ja
Šakřtu 320 (1909). Najřhorje paf je w Šřřingřfej, wořebje
w Šoburg-Gotha, hšžez 420 šamolowarřřštwo na milřion wobjerřow
nypřřijazže. Š tym fšwřžje tež pšřřibřřerazja ličžba duřčha-
řřownyh a hřřto je dudřřhorěřž pšřřřčina šamolowarřřštwo. Te
ličžby paf řu tež řreute wubudženje ja našč čžam a lud: „Hšžje
řy ty a hšžje ty bžesč?“ Mřjeje to řrubne wopafšamo wotřebjeraje
wřny da Wšša, so hřřesčřřžjan w lořšřomřřžniščřej fšwoje žiwjenje
prajez čřřřenje, hšžž wón wė, so Wšš nař wjedže a njewopřřřščři
a so wón blřř toř, fiž ho me wđžje šylo i njemu wolažnu.

Sy-li spěwał,
Pilinje dźěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny ja.

Za staw sprěduy
Napoj mónoy
Lubosć mž;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerastwoś da.

Njech ty spěwał,
Swěrnje dźěłal
Wašdue dny;
Džěł pak swjaty,
Duži daty,
Wotpoću ty.

Z njobjes mana,
Njech či khmana
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh poda,
Wokřew 6el F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wudawa šo lěžbu hobotu w Šsmolerjez knihcijičkejceim w Wubyschjnje a je tam ja šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostać.

19. njeđzela po swjatej Trojizny.

Pšchizłowa Salomonowe 23, 26.

„Daj mi, mój hyno, hwoju wutrobu, a njech šo moje puče twojimaj wočjomaj špodobaju.“ Snaće hłowa wot schullkeho cžaja, tež wot dnja twojeje konfirmacije hem. Ale cžinišć po nich? Napominaju tebie, Wóh Knjeŕej hwoju wutrobu dač, jemu hłuzič, zyle jeho byč, a jeho tralesto w twardiž w žebi a wotoko šo, a jemu šo we wšćem dowěrič, njech je jeho wozjenje tež džiwne. Šdžž šo pak špytnjem, kał hłaba je huško doleč wěra, kał wulfa njepošlušnošć, kałte njehorne, franjaje hłowa a njepožěwne, nješprawne žiwjenje, haj šamo šazpíwanje a hanjenje teho Knješa a jeho hłowa a wěražožyč; kałta nješpotojnošć a morkotanje, kałte mišćtrowanje njebejškeho hošpodarja, haj šamo šabwělowanje w tojšćnošći! Dha wopomni džěnša šažo, kał cži twój Bóh praji: „Daj mi, mój hyno, hwoju wutrobu, a njech šo moje puče twojimaj wočjomaj špodobaju.“ Słušl jemu:

1. Twója njeđz je moja wutroba, a
2. moje njeđz šu twoje puče.

1. „Daj mi, mój hyno, hwoju wutrobu!“ praji Bóh. Wón móže tał rježnyč a žadač, wšćak je tón wšćeho-možny, kiž ma wšćito we hwojeje ruzy, tež tebie, tón štworiceł njebejšow a šeme, kiž je tež tebie štworil a trahnje wuhotował a cže šdžerži, twój Wóž, kiž je k two-jemu šbožu hwojeho Šyna woprowač, šo mašć w nim hnadu a trošć, wěrnosć a móž, a nadžiju wěčnjeho

žimjenja. Dha daj hwojemu Knjeŕej a Wóžej hwoju wutrobu. Wtoročiž, džěčo matej pšchizłuchosće, wošebje pošlušneje, džakownej byč. „Sa to wšćito ja šo jemu džakowacž, jeho štwaliciž, jemu hłuzič a jeho pošlušnacž winojty hym“, šćonciž Luther tehdla přeni artikel, a tamny špěwat šanošćuje: „Kał je Bóh jara dobrocžiny! Šćho nješnuty mohł šawošćaz a ša još darow wšćedne džiwny jom' winojty džat nočazł dač? Ně! kał mje Wóža lubosć šřěje, cžžu šćajnje š džakom wopomnič. Bóh ženje šapomil mje njeje, duž tež još' nočžu šapomnič.“ Špěwaj tež ty tał. „Daj mi, mój hyno, hwoju wutrobu“, praji Bóh. Wón cže nješa k temu nišowacž, ně, dobro-wólne džyrbiš to cžinič. Tałta lubosć hałte je broša a šćajna. Žow špomni na hwojeho Šbóžnita, kał je jako Wóži Šsyn tutu pšchizłuchosć dopjelnil. Wón bē pošlušny hačž do šćirječe. Wudž tež tał šmyšlenu, šo by prawy šćešćezijjan byl. Žow špomá tež na Žinzendorf, kiž je raš na pučžowanju do doma šastwul, hđžž wuhłaba wobras šćožowaneho š tym napřškom: to cžinjacž ša tebie, šćto cžinišć ša muje? a pod hłšćami hłubi, ša tařtu lubosć džakowny byčž a wón da Žejuŕej hwoju wutrobu, a kał wjele njeje ša njeho došćutowal w šatoženju Herrnhutskeje gmejny a we wožiwjenju mišćiontwa nišć pohanani! „Daj mi, mój hyno, hwoju wutrobu“, praji Bóh. Wutrobu cže mēč, dolečž š wutroby wšćo žimjenje wuhłabaž. Šdžž šo wutrobu, šamo žleho cžiwjela. Šsy-li jemu wutrobu dač, potom šćožžič tež po prawym puču, po puču pobožneho žimjenja, wulkeje šćwěrnosće,

po puceju do Božeho doma, so by šo tam s drugimi
 verjajzami vschceli a Bože zohovovanje dostal. Potom
 čini tež ruka, shtoj je prave a czejne a služji k lepišemu
 domjagšču a houbuzlomjetow, a shtnje šo k modlitvam a
 wosnje bibliju, spewakite, druge dobre knjižki a nowiny
 k natwarjenju a k pošylnjenju wery. Potom tež wóčžo
 k njeju glada, hódžej je našča rjana domišna, hódžej trónuje
 našč Wótž, kž je s nami, a glada mišočejwje a seže-
 pliwje na drugih a w lubosjju na nusu tu a tam a plaša
 se sručnyimi. Potom tež rót Boha škwali, reči lubosčejwje
 s drugimi a je na mēr won. Šdy by nēt tak lóždy
 Bohu swoju wutrobu daš, prajeje hami, njeby to krašnje
 bylo? njeby potom rjane bylo wščo žiwjenje w maubžel-
 stwje, w swósbje, w gmejnje, w kraju? rjane wščo dželo
 w šculi a zyrkwi, w lóžnym potowanju? A kajta kraš-
 nolč potom, hódžj pščiščišča šmjeritna hódžina! Je tola
 Wóh swojim džecjom šlubiš, jo bužja jeho herbojo; reša
 tola: „Budž šwerny hač do šmjerče, dha čaju tebi trónu
 žiwjenja dač.“ Dha dajmy tola temu knjejeji swoju
 wutrobu. Znemu šo wona tola dawa, pač Bohu, pač
 šweteji. Shto pač je mda hweta? Ach, napošlel helo
 a čwila. „Swēt sańdže se swojeji krašnosčju, shtóž pač
 čžini wolu njebesteho Wótža, tón wostanje wéčžnje.“
 Tehodla prošy Wóh tak pščeželniwje: „Daj mi, mój
 šyno, swoju wutrobu.“ Wón prošy waš, lube džeciš, so
 byščeje srome, pošluchne, šwernu byle. Wón šo na
 waš nēt wobročjo, lube pačejste džeciš; zyła pačejsta
 wučžba, to je wolanje njebesteho Wótža: „dajeje mi swoju
 wutrobu.“ Tak prošy tež tebe džeršja s noma, luba
 mlóžina; šwječj jemu swoju wutrobu w pobožnosčji a
 šwjatosčji, so by rjana pyča doma a wošady byla.
 Sstajne mlobe léta stajenje hušo zykeho žiwjenja. A
 sčto je tež šny, wščitim Wóh džeršja pščišwola: „Daj
 mi swoju wutrobu.“ Šak možli tež drušim prijodstacž a
 hami šbožowni a šbožni byč, hódžj nješny Boho teho knjeja?
 Zemu daj tehodla swoju wutrobu. A hódžj je tež s winu,
 s hrědom wobčejejena, daj ju jemu we wutrobnym roz-
 kaczu, wóž ju wučžičji a wušwječji. Daj ju jemu lóždu
 njebdželo, lóždy džej s tym špčowanjom: „Stwoč we mni,
 Božo, čjstu wutrobu.“ Daj ju jemu, prijedy hač wumrjejšč.

Knjeje, wokoškej ty mje,

Šam ty mje do swojeji rutow.

Lubowacž čžu jeno čže,

Wuščej mje zyle s hrěča putow.

Budž mój lóšcht, mój běh a row,

Zetu, budž mój hnadny stol.

Zeho nječ je moja wutroba. A

2. moje nječ ju jeho puče. „Nječ šo moje puče
 twojimaj wóčžomaj spodobaju“, praji Wóh. Zeho puče
 šu wščač hama dobrota a prawda. Šak možlo hinal
 byč, hódžej je wón našč Wótž a my šny jeho džeciš?
 Njeje tež nam šlubiš: „Njeboj šo, ja šym s tobu“, a
 dale: „Za nočžju waš wopuščžičej ani nihdy waš škom-
 džičej, ja čžu waš nošpčej hač do staročej a hačj wy
 seščedžiwicež?“ Zeno šo šo my nētko na to špuščžamy
 a ša jeho ruku dale šhodžimy, hódžj tež tu a tam hinal
 čžini, kaž hebi myšlimy. Lohke to njeje. Hódžj šny
 šnadž k temu šwólniwi, naščemu Bohu wšchelku dobrotu
 wopofacž, wjele ša njeho dostawowacž, dha je nam tola
 čžežto, tež ša njeho čzejwiczž a w tyščnosčji čžijeje myšle
 wostacž. A hódžje njeby žalofčej pščišča? Šak mamy šo
 bebžičej s thoroščju, s nusu a sčtobu, kaž tež nēt šabo,

hódžej je motrota wšchelle poby škajša a drohota knjeji
 Šak nam šwječej lube dušče bjerje! Šak šlóčej a hanjenje
 drušič nam čzejše dny načžini! Šaj, šemja wostanje dol
 šyšlow, to ma lóždy našhonicž. Ale šrudžaje je to nētko,
 hódžj wšchela tyščnosčej wot Boho wotwujedžuje, so nje-
 čamy jeho potom wozaj ša šwiojeho Boha mečž a marto-
 tamy, hrošnje na drušič gladamy a šapadnjemy do hanibj
 a štyh lóšchtow a žadobčjom. Wē, tak nješme byč.
 Našče nječ šu potom jeho puče, so šo šwólniwje pač
 Bohu wšchekomážnu ruku ponizujemy a prajimy: „Sčtož
 čžini Wóh, wščo dobre je, wón wščač ma hnadnu wolu“.
 To je pač jeho hnadna wola, našj s lóždej tyščnosčju
 pruhowacž, k hebi čžahnyč, k potučje dowjeječ. Hódžj
 Wóh šchwita, čže wón zohnowacž, hódžej bjerje, nam tola
 wjele dač. Wón naš wščač njeje k temu šwórnj, so by
 naš šhubit. Zeho Šsyn njeje k temu do hweta pščiščišči
 a pošluchny byl hač do šmjerče, so by šam wostal.
 Wóh čže, jo byčny w jeho tralestweju pot nim živi byl
 a jemu šluziči we wéčžnej prawdosčji, njewinosčji a šbož-
 nosčji. A k temu dyrboja tyščnosčje šobu pomčacž. A
 bjerje, hódžej šo to tak ma. O šak nētoty, Bohu budž
 džak, tež wušwata: šo šym ja na šwóškonnym čzlowjetu
 rošt, šo je šwiojim Bohom a Šbožnikom wutrobnje što-
 waršičit, to je šo štalo w čžaju tyščnosčjom. „A sčto
 šu čži i bečnyim draštami woblecženi? a i wotkal šu woni
 pščiščišči? To šu čži, kotičj šu pščiščišči s wulkeje tyšč-
 nosčje a šu swoje drašty wumyli a je wobšiči w jebnje-
 čzowej kwi.“ Čžajby tyščnosčjom čžajby zohnowanja ša
 čžaj a wéčžnosč, o šo by pola wščitich štajnje tak bylo.
 Zow pohlabajmy na naščeho Šbožnika, kž je tež pot
 ščijšjom pošluchnosčej wutručj a pot moblenjom k temu
 wušwacžju pščiščišči: Wóčeje, čžini kaž ty čžešč. Zow
 wušwimy wot budowneho Gerbarda, kž je we swojeji
 wulkeji žalofčji spewal: „Ach, poručž Bohu šwernu swoj
 pučž a šrudobu.“

Duž dha njeplacž štylkniwje,

Njeplacž, Wóh je žnyw;

Proščj još, wón wščač šlyšči čže,

Wón je dobročžiwju,

Njebudže šawječje

Čže pšches šamozjenje

Špytowacž tu ženje.

Šaj, šlubičej čžemy džeršja wščitžy: „Mój Božo a
 Wóčeje, twoja nječ je moja wutroba a moje nječ ju
 tvojje puče!“ Šamjen. S. w. M.

Bóh na mnje špomina!

Wóh na mnje špomina

Še šwiojeji wóžnjeji šwernu!

Tak praj, o wutroba,

Š tym troščtom dónđžejč k mčru;

Čže ničjo njetracžji,

Ščžič, nusa, šrudoba,

Šdyž wščitich me dušči:

Wóh na mnje špomina.

Wóh na mnje špomina,

Wón je mój Wóčejež mity!

O šak to poščeha,

Šo dučj je šwadny, čžiti!

Mje dječje sčistuje
Tu jeho pravizo,
Duž rjetnu džakowenje:
Woh na mnje spomina!

Woh na mnje spomina,
Wón swoje dječje wibži
A sa njo pomoz ma,
Hdyž kwič jo tyšči, hdyž;
Wón je a woštanje
Hrób twjerdy, hwananta,
Duž mětność njepadnje:
Woh na mnje spomina!

Woh na mnje spomina,
Wón kryje moje paby
A f prawdu Skrytušca
Chze njebjo dač mi f hnadu.
Wón dječjo sčinić je
Mje pčes frej Šebóznita;
Prjecz hele traščenje:
Woh na mnje spomina!

Woh na mnje spomina
Se h swojim žohnowanjom;
Wščak miłošć njebiešta
Mi sthadža f kóžnym ranjom.
Sa jeho pščewod man,
Hdyž noha postupa,
Duž wščednje wuprajam:
Woh na mnje spomina!

Woh na mnje spomina,
Tež hdyž ho njebo mrdězi
A starošć, tyščnota
Mi na wutrobu rědzi;
Haj, pščitbže f dželenu
A jima stjušnota
Mje w hmyrtym bėdženju:
Woh na mnje spomina!

Woh na mnje spomina!
D słowo rjane, trašne,
Ty móžna sepjera
A troščta hćonzo jašne!
Mječ mi cze do dušce
Duč Woži sapšca,
Dha šbžna měštošč je:
Woh na mnje spomina!

K. A. Fiedlef.

Alóž ponižnoščje a cžicheje myšle.

John Wesley (wupraj: Włšči), šnaty jendželski duchowny, ro-
dženy 17. junija 1703, měšćeje hćuzobnita, křž „Woh“ rěšaće.
Tón hantý bė pčes njebo wėru namatał, bė swojemu knjejeje
f apłej wutrobu pobbany a jeho towakř na jeho pučowanjach.
Tola pał bėšce pšči wščej swojeje dobročiwnoščje hulščićcho twjer-
deje hćowu a ho doičj wobnjenjěž njemóžěšce.

Tať dha jemu tež ras Wesley, runje prjedy hacž chžyšće
we wječornjej šromadžinje přebowacž, list ba a jemu sašaće,
tón hantý hnydom wunješć, dokeľž f tej wėžu hćwatašće. Šslu-
žobnik pał wotmołwił, so chze najprjedy hćyčće do šromadžinje

pščitomyj byčs a jeho přebowanje hćyčćešće a so móže list tež jara
berje hacž do drubeho ranja čšalacž. Wesley swoju pščitalnju
wošjetowalše a hdyž ho tamny jašo šapowěžti, wón f njemu
dželče: „Chželch-li mój hćuzobnit byčs, maľš mi na přėnim měšće
poščitomyj byčs, tež hdyž by pščepoščže do wječornjeje nutnoščje
pščyščol a přebowanje štomžiti. Ty wěšč, so Wože hćowu praji:
Wobřušćnošč je lėšćha dužli wopor a ja bym cži tola prajił, so
f listom hćwata.“ Alle hćuzobnit pšči swojeje njepoščuščnoščje
wořta. „Derje“, něto Wesley dželče, „njechajch-li mój list wob-
staracž, dha njemadžěč dleje mój hćuzobnit byčs a mój šmój dže-
lenaj. Šay mje rošmit?“ — „„Haj knjeje““, tón wotmołwi,
„„ale tola mam fa to, so móže list f měrom hacž do jutřišćeho
čšalacž.““ Woprawošč wón tež wořta, ho na šromadžinje wob-
dželi a dokeľž jeho knješ f nim njerěščěje, tež wón f měrom
wořta.

Nasajtra wón swojemu knjejeje hćewny a hrošnje hladajo
hėndanje pščinješe. Duž tušon k njemu počja: „Šay hebi tež
rošpomnit, šćhtož cži wčjera prajach a so mamoj ho něto dželicž?“
— „„Haj, knjeje! A mamoj ho woprawošč dželicž po telto wjele
lėt? Křž ho wam spoboda, knjeje!““ — „Njedajch dha mje wo-
prawošč proščyč, so by wščo pšči starym wostaťo?“ — „„Nė,
knjeje!““ — „Derje“, na to Wesley dželče, postany a swojemu
hćuzobnifej ruku poščiczi ie hćowami: „Dha cže ja wo wodacze prošču,
so bym wčjera, hdyž chžyč swoj list ručje wobstarany mēč,
troch wótrje a hćewny rěčać.“ Duž ho hćuzobnifej hylsy f wo-
čřow linych, jeho twjerda myšl bė šlemjena a ruku swojeho mi-
šeho knješa pščimnywořči jemu hćubi, so njebudže jeho wěščje ženje
wjazy je swojeje twjerdej hćowu hćewacž. A to je wón džerčać.

Šćho pał budžićje šrono f teho hćuzobneho byto, hdy bu-
džiće jeho Wesley w hćewje wuřnak byť? Wótrošč a hordošć
čšini šašakšeho; ponižnošč pał a cžichej dobudžetej wutrobu.
Teho bla praji tež našč Šebóznit: „Šebóznit hu cži, křž cžicheje
myšle hu, pščetož woni šemju woščydnu.“

Wužitnošč herbstjeje rěče.

W našćim cžahu je mješ našćim heršřim ludom bohužel
wjele tajřich, tořičj wo wužitnoščji swojeje macžernej rěče žaneho
wopřihjećša nimoju. Haj, mnohy f nič ju šamo jaťo njewažnu a
njetrėnu šazpimoju a f tym pščerčimož Wožu hřešća, křž je nař
f njeje miłošćimje wodarit. Wščetož wón je hebi tež w herbstje
rěči swoju hćwalbu wuřtajit, dokeľž maju wščitje jalyřt pšnawacž,
so šelšh Skrytuš tón knješ je, f cšejczi Woha, teho Wbžza
(XII, 2, 11).

Duž je tež portočowanje herbstjeje rěče w našćich šćulach
jara wobřarowacž, hdyž chžedja ju w nowščim cžahu, njedžiwajo
na najjednoričěje dibatřiste šašaby, sa přėnjej šćulskje lėče f žyka
wotřroničž. Wjedwělnje ho f tym duchowne rošwıwanje herbstřich
džěczi šadžewa; pščetož jeli ma f herbstřich šćulach špomoznje
škutkowacž, dha je to jeno f dwojorěčnym rošwıčovowanjom možno.
Šćhož pał naučtjenje němšćej rěče naltupa, dha je wono
f notožowanjom tuteje methody ja džěczi tať loře, so f temu jeno
po kójžu cžaha trjebaju, mješ tym, so je hewal šćulřta wučřba fa
nje duchamowriza dresřura.

Šćbőnjenje wužitnoščje herbstjeje rěče sa praktřiste žıwjenje
křždy je šhonjenja šinoje. Duž je to wot tajřich herbstřich star-
řich jara njerořomnje, hdyž woni we swojich hćiwobach je swojimi
džěczi nēmřti rěča a na to njedžerčja, so wone tež herbstřiki
namuřim. Wo wužitnoščji herbstjeje rěče pał je ho we swojim
cžahu tež našč wjelešćowny rěčepřınit a walřyhšbžžbny hćownitacž,
knješ profesor Dr. Wřubł, takle wuprajit:

„Hacž-tež-to je herřřta rěč wuřitna? Šserřřta rěč, křž ma
wjazny grammatřičny tworbom dužli němřta, je rošwıwanju myšłenja

wuŝny ſpomozna; teſo dla ſo herſtyż hólcy, lotſzy wyprawydzę herſtyſki mbyſta, na gymnaſiju pſchy wuſnienju znych rózowy ſ wjetſcha wuſnamjenjeju. Ale wuſtyż herſtyſczyſny pſchęſ wuczertnju won daloto do žiwjenja haſa. Némży Jadaju ja naſch nétſchſy cſaſ pódla némczyju ſnajomnoſć dweju nowiſchjeju rózowy: fraſnowiſteje a jembéſteje, a néforuſtyli na wuſnienie teju haſeju rad wjele pjenjeſ woſi, doſeſſy pſchy puſcowaniju do wuſtraja abo doma we wob-ſhodſje ſ ludźimj druhiſch narodow bjeſ nijeje bycz njemóže. Temu abo tamnemu czeſcyſchęſ cſitaraju ſnadſy ho to tak nuſne niſeba; ale wón ni (ja je ſhonjenja rózcy) na ſkowu wéſ, a toſdu młóſchſy baj ſebi wote manje radſeſ, ſo ſyrowle njedyrti wuſnienie rózowy ſatomſchdec, hdyſy ho jenu, taſz woſheje na gymnaſiju, ſtkadnoſć ſ temu poſſicja. Pſchetoſ — teſz wotſlabujo wot wuſnamjenja literatura — ničtoſ njemóže wjedzeſ, hačy budže wón pſchidyobnje na méreje wjeſny hebdeſ, totaſ je ſ jeneje abo dwémaj rózomaj doſpotnije ſpoſojom, abo hačy ſnadſy do wobſtejnioſcow pſchydſže, kiſ ſnajomnoſć néforuſch nowiſchſch rózowy wuſnitnu abo teſz njewobſhodnije nuſnu cſinja. Zaſ daloto ſowu ſ praktiſkim Némžami zple pſchęſjene, lotſzy germaniſteje a romanſiſte joſſy wobſnamjeju pytaju: ale my hſiſchde néčdu wozaj žadamy; pſchetoſ ſchtoſ némſte mjeſny pſchętraozi, tón loſto do tojſch krajoj dónoſe, hdyſe ani germaniſti ani romanſiſta rózcy njebodaſ. To wóſimny hſojom na naiſliſchſchje biſtoſeſi, w ſuſhodnej Maſuſteje, hdyſe je najwjetſchſy džeſ krajoj wot Eſkolanowj wobchlyeny. Zudy, ſeſz teſz w Pólſteje a Maſteje, je wſkowanja a ſkuzby dla hſojom tón abo tamny kuſiſti Eſerch pobud, kiſ ſebi je herſtyſkeje rózcy pſchęſ kraj pomſchade. Wo wuſnitnu herſtyſczyſnju wjedža teſz ſtari ludžo pomjedba, kiſ wóduſchu ho we wotnjeje ſ ruſkimj woſtakami ad. ſrečdeſ, a lotſzy pſchy tym lepſe wotnjeſchju, hačy ſuſhodni Némžy. Cſim bóle paſ w naiſchſch cſaſach wotſchob ludow mjeſe ſobu (pſchęſe želeſimajy at.) pſchſijera, cſim nuſniſcha bywa — na cſeſy hu némžy pſchęſuſyſy ſ džeſta teſz hſojom teſchbowacſy počeſi — ſnajomnoſć ſ najmjeſchſcha jeneje ſkowjanſteje rózce. Čhóſy paſ jenu woſtmi, namala ho loſto do wóſchſichſch druhiſch jako ſtotowyſch rózowy. A tónle wuſtyż, totaſy budže ho w beſny léſtotow pſchęſo ſjawniſchſchj poſalowacſy, pobawo nam naiſcha luba macerjama rózcy, naiſcha herſtyſczyſna. A ſeſo dla ſebi ju ſhwalim a ſajmy jako woſhodnu dobrotu, totaſy je Woſza niſoſcy nam wobradſita!“ Broſ. Dr. Wſuſh.

Hordolſcye mſda.

Do ſapoczjenja woſnju, totaſy julian Woſhamed IV. pſchęčyſtowo hſeſoreje Leopoldje I. w léce 1682 wjedžeſe, wón na tuteho hſeſora ſtedowaje pſchyſchowjenjeje woſnju pódla:

„E ſnadwy teſo w njebęſchaj kſeſeſeſeje Woſha ſatodam ja, Mola Moſamed, ſtanowy a wſchęſchomžny hſeſore Wabylonije a Židowſteje, raiſchſhebo a wječerſchoreho kraja, ſtal wſchſch ſeniſchſki a njebjeſchſki krałow, wuſki tal ſwijaſteje Arabije a Mauretanije, roſdeny czeſcyſepolny ſtal Jeruſalama, luſes nad rowom ſchſiſowanębo Woſha wſchſchj njewječaręſcy, tebi Awſtriſtemu hſeſoreje a tebi póſſtemu kralej, a wſchſem twojim pſchyſchowarjam ſwoje najſwječyſchje ſlowo, ſo čhu ja ſ twojim mačym krajoj woſnju wječę. Za wjebu je ſobu 13 krałow a 1,300,000 pſchęſow a jędnych a čhu twój kuſt kraja je ſwojom wuſlim woſſtom, taſeſe twoje wóčtoſo hſiſchde ſane wobſladaſo nijeje, bjeſ hnadu a ſmilnoſceje ſ ſopptami hſwojich ſoni roſtepacſy a jnje woſniju a mječzan pſchęſowacſy. Woſheje tebi pſchſiſtawom, ſo mje we ſwojom ſkowimym méſeje Winię wočakalaſy, ſo byčy čſi baſ ſlowu wotrubačy. Teſz ty, mačy póſſſi kraiko, čſin teſo runja. Za čhu tebie a wſchſiſchſch twojich pſchyſchowarjow ſabucęſ a wſcho hačy do poſchjedny ſtworjenja, ſchtoſy

jeno ſchęſčęſtjan rózce, je ſenje wurtorjenę. Najprjedy čhu ja wuſchſy a mačyſy hačy na najóbreje cſwilowacſy a potom hanſimy ſmjerceſy pſchęſowacſy. Twój kuſt kraletwa čſi woſnu a twojich ludži ſelabim. Tebie paſ a twojebo pſchęſeſeſe, póſſſeſo kraiko, taſ doſcho žiwēju woſaju, donęſy ho pſchęſowčęſchſi njęſtaji, ſo ſym woſcho, ſchtoſy ſym prajſi, wuſwedeſ. Wo tym ho ſadžeſtaji! Wſhane w mojim hſowimym méſeje Stambuli (Konſtantinopelu) w 10. léce mojeho žiwjenja a 26. léce mojeho wſchęſchomžnego kſeſenja.“

Wóſnja ho ſapoczja a hſojom léto poſchſiſchjo w léce 1683, teſz ſkawony póſſſi kraſ Jan Sobieſki, wuſchobubawo „wſchęſchomžnego hſeſora Moſhamede IV.“ pola Wina ſ mozu ſiſt, jeſo žyle wóſſſo roſpſroſchſi, a jeſo ſameho domoj wuſnaſ, ſo ho ſenje wozaj wóčęſiſt nijeje.

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

Wóſhinka. Njenſchęſcho ſwječbenja drje njemóže bycz hačy žyrtwiſki ſwječben na wóſch, hdyſe luboſniſch ſchęſčęſtjanſteho wé- rjazeſo wobublerſtwa na pſchęſe a tola žiwe waſſenje do wočęſow ſtupa. A to my ſaſbjenju wutoru poſoſdnju na wječerſchjch mjeſach herſteje kraimj naſhoni. We Wóſhinku na létnim ſwječbenju herſteſteho wobocęnego towaſtwa ſa ſnutſtowne miſionſtowno. Hroſaje ſamjerſnenjeje polow wóſch abeſché néforcho pohonojato, tučón kraimj ſkónčnyj džeſ ſ wuſpnyje nalozęſe, tola beſche žyrtwiſki ſwječben jaſa wočaje žohnowany. Wóſi dom ho hſiſchde w najſtaſnſchſchj pſchęſe žniwoſeho ſwječbenja kraſnjęſeje. A dyrčęſi do hole bele, hdyſe hary doſchu wóſchitnu dawaja, ſo by taiſu lubojnje wudeſjenju žyrtę wuſladaſ; pletna, wéſny, tróny, napriſma a wſchoſe ſčimowne haſowy pſchy ſtodaſy najdoſtojniku ſwječbenſku pędu tworjachu. Čſerſiſki pſchad beſche knjes ſaraz Domęſchka ſ Budeſteſe. Na wutrobie, buſche poſchęſowaze waſenje wón wo hſchowemym (Marſa 7, 31—37) pſchodowaję: Šephata, wotewę ho! Wotewę wuſcho, ſo by hſchſchſch beſh nuſy ſ náſchego luda! Wotewę wutoru ſ ſmilnenu ſtkowaniju na huſjenyſch! Wotewę wóčęſo, ſo Woſe žohnowanje ſpoſnajeſcy, totaſy na ſnutſtownym miſionſtownje teſi! Saſo nemiſi pſchad beſche knjes bučowany ſ Xrend ſ Draſſjan pſchſchſch, totaſy hſubolo do ſwędomnija rózęſeje a wéru poſhſnjęſeje. Žeſo teſi beſche 1. Tim. 2, 4—6: „Wóſy čęſe, ſo by wſchſitnim ludžom pomhane bylo. Krotja je ta pomoz, komu ma ho pomhacſy, po kotrym pučzu, ſ kotrymi mozami, ſ kotrym wuſpęchom dyrčimy ſtkowacſy.“ Wóſhſinčſanſki knjes ſantor pſchęſe natwarjaju huſdžu ſ byrglemi, huſlonaj a mačym méſchamym ſhorom poſchudarjow ſwječeli. Taiſtu néžnu, čſijnju huſdžu na wſchaj wſchubęſe njelaſty- niſchſch. Hándelowe Largo huſterje, dwaj knjeſaj wuſerjeje, na naj- néſchſchj hrajęſchaj a byrgle kraſnje pſchęſowobjadnu. To do radofę poſchudacſy. Woltarnu Wožu ſkuzbu knjeſa ſararjo Wroſat ſ Wub- ſchſtina, Wataſt ſ Njeſchowčidſe, Čſyſtora ſ Winaſaka a Kneſz ſ Wjelečejna woſſararaju. Woporty ſa ſtut luboſeje 103 hr. po herſtyſkim, 89 hr. po nemiſkim kęmſchenju wučjinaju. Zaſ móža pſchęſeſeſo ſnutſtownowno miſionſtowno jara ſpoſojom ſ létnim hſowjenjem bycz, totaſy je paſ teſz lubej Wóſhſinčſanſteje woſbadje wéſche wuſke žohnowanje ſawotajit.

— Wóſnja na Baſtanje je ho ſapoczaja. Čſornowona je pſchinja Turſkoiſteje woſnju pſchyſchowjenja. Druſe baſtanſke ſtaty teſz ſčęſuja, ſo je ho najſteręje horye žohnowanje hſojom ſapoczala. Kaſje ſčęſchſchj imęje woſnja ja naiſču žyſt Europu, hſiſchde pſchę- wjedžeſc nijeje. Ale ſtrach je wuſki, ſo teſz druſe wuſtomozy dla hſwojich ſamęſkow, woſheje Awſtriſta a Nęſowſta, do roſtory pſchſtaju a ſo wuſka europiſta woſnja wudbry.

Sy-li spéwał,
Płinje dźéłat,
Strowja éc
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróony
Nepoj mócny
Luboś ma;
Bóh pak swórny
Přez spař mórny
Čerstwoś da.

Nječ ty spéwał,
Swórnyje dźéłat
Wódné dny;
Džoń pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoć ty.

Z njebojs mana,
Nječ éi khmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kli Bóh pada,
Wokřow éi!

Šsersbske njeđzelske łopjeno.

Wudawa šo kóždu šobotu w Šsmolerčej knihičisćišćejni w Budyšinje a je tam ša šchwórtlétmu pšchedplatu 40 pj. dołtačj.

20. njeđzela po šwjatej Črojizny. Mat. 19, 3—8.

Wot spocjatta hem je Bóh, jako wón muža a žonu stwori, jeju t šjednocženstwu žiwjenja se šobu postajit a mandželstwo šažojit. Njz jeno pohanšće, ale šamo židowšće wašchnja a našlady bęchu pak tele bóšće wustajenje šhétro rošpnišćejite. Ša Škryštušowy čas bęšće wjele tajřid, šotřiz šebi žaneho šwědomnja nječinjajachu, š nęłajteřejšćuli pšćiciziny, tež najškadnišćeje, mandželšći šwjajt rošwjajajac. Šbóžnik je tež w tym nastupanju dopjelnjeř šakonja, pšćečel a dobročel čłowjeřow. Wón je w počažu na mandželstwo hałke Božu šašen a wolu t čjeleži, t prawemu krošymjenju pšćinjeřk. Wón je šchitowar šwjatoteče mandželstwa a pšćečel mandželšćeho šlawo, haj wón je šažojet šćhešćanšćeho mandželstwa, kotremuz je wón šwoje šbóžniřte žohnowanje dał. Wón je šamowoli, lohłomyšći, bjeswotrobnosćej židowšćeho a pohanšćeho wašchnja tóuz šćinik. Wón je mandželstwow šamo poibęhnył š tym, šo je žonu wotšębnyl. Wot teho čšaša, jako wón na šemju pšćinđže t škšžbje nješmjertnyř duřchow a je šwoje žiwjenje ša nje dał, wot teho čšaša, šdžęž je wón mužam a žonam bjes rošweta tón šamer wotřynyl, š herbam bywacž w Božim šralešćiwje, wot teho čšaša, šo je wón nješćonczny, węczny wašnosć tóžbje čłowjeřke duřke pošnamacž murčik, njebęšće wjazy možno, šo by šo je žonu tak š byčom družbeje řjadownje wobřhadžalo, š kotřej šo po špodobanju šwjajšćaj abo wot kotřejęž šo šamowólnje abo šćpatnje pšćiciziny

dla dželšćaj. Šbóžnik je mandželstwo poibęhnył t šwjastej wutrobow a žiwjenja dweju, šotřajž dęrbitaj šebi woprabđitaj pomoznikaj byčž, šebi runorodnaj, jednaj tak wyšotowadžany pšćed Bohom takž tón družki. — A tola šak wjele mandželšćich roštorow a dželenjow je tež mjes tmyi, šotřiz šo šćhešćejjeno mjenuja. Njewěrnó, ty šo wošwobodženého a šdaleneho dęřęžič wot tajšeho nješćhešćejanjšćeho wašchnja? Tebi je twoja mandželšća šluba a droha? Ty ženje nješabymajšć, ju čjeležič jako mačž šwojich dęřęži, jako šotawęščtu šwojeho žiwjenja a šobupomoznyu we wičęž mješćnosćajč? — Ale žane mandželstwo njeje, w kotřnyž njebyšćtaj wawchničęžotęč a niewobščajnočę čłowjeřke wutrobny abo jejna nječęčęřpnočę a rošhorjenočę pošoj do štrachy štajalet. Duž dha dawaj šo rad se Šbóžnitomym šłowom na tón wyřoti a wulki Boži dar dopominacž, kotřnyž je čži w mandželšćiwje daty, a na twoju šćhešćejanjšću pšćikšćušćnočę w nim.

1. „Njeječje wy čitali“, Šbóžnik t tym dęšće, kiž šo ješo prašębeju, hačž je prawje, šo šo muž wot šwojeje žony dęži šařteřęšćuli winy dla, „njeječje wy čitali, šo, kotřnyž w špocjattu čłowjeřka je štworit, tón je činil, šo dęrbješće muž a žona byčž, a dęšće: Tehodla budže čłowjeř nana a mačęř wopušćęčje a šo dęřęčęž t šwojeje žonie, a budętaj taj dway jene čęłow? Šchotřž tehodla Bóh dromad štwaričkil je, to čłowjeř róšno njeđel.“

Wustajenje, škut Štworicežka Šbóžnik šwjajt mjes mužom a žonu mjenuje. A tole mandželšće šjednocženje dęrbješće po Božej woli najšpólnišćej šwjajt na šemi byčž,

móznijshi dżyli kóžde sřednoczeństwo pschečelstwa a pschis-
wujništwa. „Zepobla budže cłowiet nana a maczej wo-
puchczęć a ho dżerčez ł swojej żony, a budżetaj taj dwaj
jene czeło.“ Staršchej dyrbitaj hyna, dżowtu ł swojeho
domu czahupcz widžecz, hdyž staj wotroftoj, dyrbitaj febi
lubicz dacz, ho wot něka druhi přenje měštno we wutrobje
džęćęca wobšpudnje, to jeju džęčo hřano do baloťe daliny
wuczęebnje, pschisłusłdnoćęzi pohlubčajz, pschečęzno kotrež
wščę druhe nětko wroćęo stupa. Steje-li prawje w domje,
ho mandželstaj wozaj wot hebeje njeđęłitaj; wonaj taj
swoje žiwe dny je hodu sřednoczeńoj a ja njeju płaczi
tamne hłowo fromneje Kutby: „Njenusaj mje, so byd ja
cze wopuschęćila; hdyž ty pohlubčęł, tam tež ja pohlub;
hdyž ty budžęł hōprowoacz, tam tež budu ja hōprowoacz;
hdyž ty budžęł wumrjez, tam tež czu ja wumrjez;
tam czu ja tež pohrębana bycz; hmyerčę dyrbi jeno mje
a tebe džęćę.“ — Człowista wutroba žaba luboćę, a sčtož
hjes luboćę psches žiwjenje pućuje, tón je kłudy muž,
a mę-li wón nad horami steta rošťawoacz. Wot wščęje
luboćęze na femi pał njeje žana tak wutrobn a njeđęze
tak psches najhłubčęchu wutrobu tak luboćę mjes mužoj a
żonu. „Komuz je poćęzwa žona wobrabżena, ta je wjele
krahničha dżyli drohe parle“, ręka w Pschisłowach Sa-
lomomowy (31, 10). Nimasł-chi hewal niłoho w dalotim
hřewęze, kiž tebi pschisłusłcha, hačę swoju mandželstwu a ty
hy ł njeje we wutrobnej hřwerje sřednoczeńu, dha mačł nad
tym radosčę a trofchi w žiwjenju, hačę do kotrehož hewal
žadny fetisłi njeđořaha; ja mačł poklad, kiž može cze
hōbateho a wjeřębecho czinić tež w daline wobęczęziwoćęmi.
Sdyž mužowy duch swoje psche sožo w waleje pyta a namata,
dyrbi po Wożej woli žona jemu bliłtočę domjaznosčę
pschijomowu a drohu czinić, a je wón wondač stal w twer-
dym hębenju je žiwjenikimi nowatami a spinadłami, dyrbi
mandželsta nutščad jemu to horze czolo tšłobđęć a spróżnej
ruzy wščęwęze. To takę žohnowanje je to ja žiwjenje
na femi, so je Wōh tón Knjes žony luboćę muž a mužęje
luboćę žony hodu dał! Tak mataj wonaj nětko, jedyn
tak druhi, hřwerne wutrobn, na kotrež možetaj ho stōžo-
wacz, wutrobu, do kotrejež možetaj wščę swoje staroćęze
a wščę swoje horjo wuliwacz. Duž febi ničtō swoje
mandželstwu malo njemaž, a ty, njeabudžę dżata ja wščito
to dobre, sčtož ty czi w nim wobrabżene. — Człowiste
njedostakti a hřęchi węšo tež tudy husto Woži miloćęziwoy
wotpohlad wōbaribeju. Węšto luboćęze a męra tak husto
wadjenje a njepokoj hřęjstaj. Tudy węšo krahnoćę mand-
želstwu do krahčow dęe, a sčtož možęše njebio na femi
bycz, ho do hęle pschewobroćęzi. Węda, hdyž staj dwaj,
kotrež dyręebęćaj jena wutroba a jena duřcha bycz,
febi snuščtownje wozuřbnjenaj a pschęzo hmyřišchęje, hjes-
wutrobničchęje, hōćęćę pschęzno febi dymataj. Snaješč
ty tajti sradny wobraz je swojeje bliźęchęje ale dalšęje
wōkłomnoćę? Za cze prořchi, dał ho warnowacz a wopomni,
prębyh hačę sčtoda pschidžę a hřano ł njesahojnoćęzi do-
troćęzi, kał wjele ty parujęch.

2. Křyřtuř je mandželstwu wustojenje Wože mjenowal
a ja njewranjome wuprajil. „Wđęze tež muž swoju žonu
wot hebeje wuchęćęć katejęćęłti winy dła?“ ho Zaręęřęzaj
přařęjeju. Knjesowe wotmolwjenje je rořhudne nę. „Sčtož
Wōh hromadu stowařchil je“, wón rękneje, „to człowiet
rořno njeđęł.“ Sbožnik je swojim džęlenje mandželstwu
f žyla žalatał, f wuwřaczom to tym jenym pabže, so je
mandželstwu woprawdže hřom dżęlene f njeřęwru teho

jeneho mandželsteho, psches mandželstwu-lamanje. Wščę
Sbožnikom hy ty hewal po wščitkimi wobšęejnoćęmi
na swoj slob swajšany, kotrež hy ty pschę woltarjom
wotpohlezi. — Wulle a hřutne pschisłusłmnoćęze teho
mandželstwu je hodu pschijneje. Wochęćę pschęzno nim
hřęřchęć, dha ho f czahom teho hladaj. Dyrbi mandžel-
stwu po Wożej woli hromadu stowařchene bycz, dha nječ
ho wono pschębe wščęm po dobrym wawřanju a we wščęj
częćej wobšamlaje, niž je slym hřęwodomjom, niž hjes žohno-
wanja starščich, niž hjes žohnowanja ařtweje, hjes hmye-
czijnij f Wozim hłowom. — S prawom ludowy rōt praži:
Mandželstwu ho w njeju wobramłuja. Węšo, wono h
pschęćęzjenjo wochębđęa ho wot Wōha hromaduwobđęć dacz,
wobhebeje w našchim czahu, hdyž žęńte nawęřchiti a žęńte
bitrowy w kęšęwie steja. Tak někoti hłowo „haj“ wu-
męnjeju, hjes teho so može snajer wutrobom swoje „haj“
a „hamęni“ ł temu dacz. Hačę ho wutroby woprawdže
hromadu hōbž, je jim pohlaniřta węž. Woni prařęjeju
ho jeno fa rjanym wobščęjom, kiž je tola sachodne, abo
ja blyščęćęšęje pomozi, kotrež njemožę tola žęnje snuščtownje
harmonijno farnaczę. Ach, hdyž je mandželstwu jeno człowitł
stak a niž Woži stak, tam rukowanje fa sbožowny pschichod
pobrahczaj. Tehobla pęřęje napomina: „O prębu, sčtož
ho czahnje waja, hačę febi duřcha ł duřchi tala! Wład
trōtki, kacze dolhe je.“ — Wōřłuchaj dže na radu swojeje
macęřęje a swojeho nana, jeli je czi Wōh jeju džęřaj, a
waž febi jeju hłowo a derjemenjenje, jeju pschisłowowanje
a žohnowanje. Ty węřch, starščęju žohnowanje a pokleće
na Wożej waly częstō wazi. Nanowe požohnowanje twari
džęczom hřęje, ale macęřene pokleće torcha je jašo dele
(Sir. 3, 10). — Hdyž pał hy Knjesowe požohnowanje
nad hodu a swojim wutrobimom swajřtom dostal, hdyž je
pschęd jęho wobščęjom tón wjas swajšany, potom dżęć
twęrdže f žyle duřču na tym hłubjenju, kotrež hy řęjinił.
Wōłkōczaj wščitęje myřle a hibanja njeřęwru. Sbožnik
roschubjaz a hudyži křęczę: „Sčtož na žonku pohlada, tak
so by febi tuřhamu požadał, tón je hižom mandželstwu
f njej kłamał we swojeje wutrobje.“ Duž niž jeno hřow-
townje, ale hačę do potajnjeje wutrobny nuds džęřč slob
hřęwru, kotrež hy řęjinił. — Potom njedaj ho tež mulić
wot tyč wščęłakich brachow a njedostakow, kotrež na swojeje
mandželstęj namatačę. To dže je mandželstwu pschisłusł-
noćę, hō sjeju drugheho w luboćęzi nořny, ho jedyn w
druhim sčozuje. Wutřicęz male węzy w domje, dła kotrež
hřup wulle swaby nastawaju, jašo male wobšladowacz.
Njeabudžęze pał psdi tym, so wot teho, kał ho wone
wobšęđęduja a wōbararaja, wjele wotwiřnje ja njeloženje
pořęja a pschijomnoćę w domje. — Kał dżęczę ty wščę
te cęžeke nadantki mandželsteho žiwjenja wuwjedowacz, hdyž
njeje Knjesowa hřynozęć we wař mōzna? Duž dajće ho
temu Knjesowej fa hřisłowo a porućežę jemu hřęwre pućę.
Sčęzicęz swoj dom ł modletni, ł hęćę Wożej pola czł-
wjetow. „O sbožny dom, hdyž pschijeli hu tebe, ty
duřchow pschęćęlo, tñjes Žesłuso!“ Zeli so Knjes tšęhę
njętwari, dha džęłaju podarmo, kotřij ju twarja. Wščęho
žohnowanja njewuščępajomne žōrto je: Hnada a miloćęzi-
woćę teho Knjesa. Wón wući cze řęczęřęwnoćę a ho we
wodawanju hřuwowacz, wón wući ho w řęchju řtuřčloćę
wdawacz, wón tebi wući wotewrjeneje džęřzi ja wščęho
brōhacłtwa sbožny samę, wón dawja fa řōždu pschisłusł-
noćę mōz a tųęje ł wščęmu stakta. Wón žohnuje, kotřij
ho teho Knjesa boja. Hmyjen. H. w. H.

Swěrna duska.

(W. Flemming.)

Štož jow swěrnu dusku swaje,
Tón ma požab najwještšiji;
Temu swože jabne braje,
Niz tu paczet woobedži.
Mi je berje we horju:
Sa wěm swěrnu wutrobu!

Šdyž ho swože druždy kloni,
Nadžje woštačej f wołi nam:
Swěrna wutroba ho bronni
Pšecęziwo wšćem njehobam.
Mi je berje we horju:
Sa wěm swěrnu wutrobu!

Swowjo raboščej satoznje
Ma sprawnošć, kiz družji ma;
Zeho horjo hobu čujje,
Tež we nudy njehabla,
Mi je berje we horju:
Sa wěm swěrnu wutrobu!

Pšecęzelenje swože hlada;
Wohatstwo wšćo rozejndže,
Čželna čjanošć hinja, paba;
Swěrna duska woštanje.
Mi je berje we horju:
Sa wěm swěrnu wutrobu!

Štož da swět, ho bórny šubi,
Niz pał swěrna wutroba;
W šódyh čožj ta pokoj lubi,
Čžěhni naš tež njehoda.
Mi je berje we horju:
Sa wěm swěrnu wutrobu!

Rajši wošćerw: Swěrneje duski,
Kotrejž lubošć jenedoča!
Zole hčónzo hylly hušči,
S Bohom f šožu pšewodža.
Mi je berje we horju:
Sa wěm swěrnu wutrobu!

Ršćeščijanske wječzenje.

Tamnu stonu Zordana muž wojelja leži, kotrežž Nummenia
rěkaju. Krajinja je plódna a dazh ho ludžo w nej berje žiwja.
S tuteje wšy ho tole powjeba:

W 12. lěstotku na tym měšće, hčžžž nětko tuta wješ stej,
Ršćeščijanska burika hřwěba hlydělčej, kiz měšćejde wot wožebneho
beduinu pola wotajate. Zónle beudina bě wjednik zykeho beduin-
steho rodu a měšćejde potajim mjeno a došlownošć „šćejča“. Tutón
„šćejča“, wo wěnje muhamedanač, měšćejde mandželstwu,
f kotrežž by ho dla jeineje nepošluchnowšće bysto wadžił. Zajta
swaba ras tutu mandželstwu ponučij, so swoje smachj wša a dom
swojeje mandželsteho wopušćej. Pola Ršćeščijanskeho bura, kiz
měšćejde jeineho mandželsteho pola wotajate, wubłowanje pšylošće
a namata a mšćozny dožo w jeho domje wošta. Ma to ho se swo-
jim mandželstwu sjebna a ho šašo f njemu wróćej.

Wóhly ho mandželstaj šašo mjes hobu swabžičajta. Zene

K. A. Fiedler.

šfomo f družemu wjedžesće a słóučnje f słóučnje rošhńěna a na
fwoju žonu šarjima: „Wšz tola šašo f temu Ršćeščijanej, tutemu
pšej, pola kotrehož by hčžom ras był!“ Wšća rošhorjena ho jecho
mandželstka šama šaby a wotmowto: „Šćto? temu pšej? Zeho
čžrij je džekáč tróčž lěpšij, hačž ty šam!“ Wšć šćejch šo na
to šmjerčž rošhńěna, a do njeho najboržičej hčžńenje pšćečžiwu
temu Ršćeščijanskemu burej, kiz běšće tola žyle bjes winy, ša-
čžahny, tak fo na měšće wobławnim, tuteho Ršćeščijana šabijčž.

Kajajtra šćejch swojeje konja šejbedla a pšćed dom Ršćeščij-
jana pšćijčćeja. Wot njeho bu, kaž ho to ja wožebneho beduin-
steho šćejcha Ršćeščejče, f čželnu pšćijajtu. Zyle pšćečželnie ho
wobaj nutšćach mjes hobu rošččžowajšćajta. Ma to ho šćejch
šćehny, so by ho wošćalil. Ršćeščijanj temu jecho konja wotwaja
a jecho f njemu dowjedže, so do njeho hčžžž na tonja šalčž. Tutón
pšćijndže a hčžž ho hotowošče, ho na tonja hčžnyčž, ručje wótrny
nóž wučžejše a jón burej do wutrobna štorčž. Bur ho šwojety a
pšćij tym f mozu šalčžitny. Šćmjerčž wutróžena jecho žona se
šwojimi šćjomi małymi šynkami f domu pšćijndže, mjes tym so ho
beduina směrom na tonja hčžny a wošćalil, kaž bušćijče ho ničžo
dale njestako. Macž pał a jejni šwojno žalolčžajtu, wofoto šwo-
nje mječžejeho nana šćejo, kotremuž čžewjajna krej f hčžboteje
ranu žyřćajče. Se šwojimai mječžajmaji wočžomaji wobohi šranjenty
šćudny napohlad pošćeščejče, šćhny hčžžž hčžuboto a ho wu-
dycha. Zeho mandželstka jemu f šćhóm pláčžo nóž f čžěta wučžejše
a pšćed hčžčćejče čžšćohym čžžčom jich nana šwojim šćjom małym
šynam pšćijšaháčž do, ho nad mordarjom wječžičž; to drože
nanowe žiwjenje móže ho pał, hčbi wona žabošće, jeno se šmjerčžu
hřubeho mordarja wmožičž.

Wohřwoczěna šwožba njemóželče wěšo dlěje w blisłošćij mor-
daršćeho šćejcha wofáčž. Wšobha wudowna šwoje smachj šřomabčž,
šwoje šćij džěčžij wša a čžehnjelče tamnu stonu Zordana do šwojeje
něhdušćejde domišny, blisło pola měštka Nablusja, a ho tam šprawnje,
ale šřubobnje doščž žiwjelče.

Mjes tym pał jejni šwojno wofáčžu. Šćh ramjo bu šylne
a šřobłošćej jim f wočžow šapáčž. Macželne wočžto ho nad
šwojimi džěčžimi šřadowošče. Duž nětko mječńejče, so je prawny
čžož tu, ho nad mordarjom swojeje mandželsteho a nana po pšćij-
hčžšćhnoščćij wječžičž. Tamny dotal berje šřowanaj nóž, kiz hčž
šubemu jemu wutrobu pšćelłot, macž f hčžijnje wučžahny; f hnuja-
žym hčžowami šwoje džěčžij na nanowu šmjerčž dopomni a f tymi
šćowami wobšamtnj: „Zeho krej ja wječženjom woła; tutón nóž
dyrčćej tež wy mordarje do wutroby štorčžičž.“

Kajšćijšćij šyn šoláčž f hčbi wša a wšćitžž šćjo ho na pučž
f ranju dachy, so hčžny swojeje njepšopomuteho nana, kož ho hčžšćeja,
wječžijil. Woni bčžny bórny, ho wobšonitwšćij, šřonilil, hčžž šćejch
je, a šćtož mječaju hewal hčžčćej wjedžičž, a wobšamtnyčhu, ho
w nozy šřabžu do jecho šćana šwinyčž a jecho šřizy šalččž.

Šćlepa čžna šemju wóžewajče, hčžž ho čžile šćjo čžijče
f šćanej mordarja blizčaju. Kajšćijšćij šyn čžyžćej tutón šćut šćam
wwojelijčž. Zyle mječłčo f šćanej a do njeho šalčžy a wjedžičćej
tole tak wšćitšćej došłonečž, so ani poš njepšćčžšćonota. W šćanej
šćany šćejch a jecho žona we hčžubohim šřanju lěžćajta. Nětko bčž
jemo trěba, kačáčž f mozu do wutrobny šalččž a — jecho nana by
wječženy był. Wřobženz pał ho tuteho žaršćneho šćutka šřožij.
Zola šřominajo na swojeje mječžejeho nana a na wječžiwu
myšłij swojeje šřubowjenije macžerje a swoje baje šřubjenje,
ho f wótrny nožom ša njepšćečželowej wutrobu šćanjelčćej. Ale
šćewpotajo da ruzny šašo šřabnyčž. Wšřwjet ju šćehny — ale šćut
wmuwelijčž bčž jemu šašo njemóžno. Wón čžyžćej ho wječžičž, ale
to njedolajna. Čžijčćej šašo se šćana f šwojimai w blisłošćij
čžajazymaji młbšćajmaji bratromaji wšćij. Wřaščahny, šćto je ho
šćako, jimai powjebáččej, tak je ho jemu šćejcho a namotwčćej

Sy-li spówał,
Pilnje džiłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój awjatok
Zradny ja.

Za staw sprócy
Najpój mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mčrny
Čerstwosć da.

Nječ ty spówał,
Swérnje džłás
Wšedne dny;
Džas pak swjaty,
Dušć daty,
Wotpoń ty.

Z njebes mana,
Nječ éi kmana
Žiwnosć je;
Žywa woda,
Kíž Bóh poda,
Wokřew éi!

Sserbske njeđzellske lopjeno.

Wubawa ho kóždu hobotu w Šsmolerjez knihičičičečni w Budyšinje a je tam fa schwortlětnu psychoplatur 40 pj. dostać.

21. njeđzela po swjatej Trojizny. Mat. 12, 46—50.

Lubosnišeho powjedanja žaneho njevěšć, hač džensnišće seženje: Žesuf w Bethaniji, hđžez Marja, sabwóychi na wšchitón swět, k nohomaj njebejšeho wučerza heđži, kotrjž ju pochwali, to je hebi dohny džel wuswolita. Hač ho njebohži, tež to, sčtož na kónzu 12. stawo pola Mateja namatamy, Žesufej ja lubosnišć wuložec a niz ja wótrociž přičežimo mačerje a bratram? Přičežstaj hebi, kajta móž lubosće ho w Žesufowej wutrobje horješće! Wšefapomj, so je Žesufowa mač wě wěrije a lubosći pod kichžom swojeho Šawja stala a so je Žesufowu bratr Žatub niz jeno fa swojeho Šobónika wumřel, ale tež tón wobheje na stufki wěry potajnowazy list napisał, f totřymž dzyšće jako „wotročil Boži a teho knjeja Žesom šhryta“ swój lud, wšće židowite naroby, ja Žesufa dohycž pomhač! Najsterje je tutón Žesufowu bratr tam hobot k Žesufej přichišćol se swojeje mačerjeju a bratrowaj abo wjazó bratrami. Nječ šu přeni čjaž přičežimo Žesufej byli! To šu wobmyšljenja měli, šu wutrobnje derje a sprawnje měnili. Čłowjek wšći, Bóh wobži, tak je tež tu rěčalo. A Bóh jich stóněžnje k Žesufej wobži: Žesufowa mač a bratřja (někoti abo wšchitizny) štejadu wonka, čzi čhycžu f nim porěcěž. Čhto čhycžu, nješhoniym. Mějadu swojónu naležnosć? Wědu wot Žaršejščich pšćkani? Čhycždu Žesufa w Božim mjenje probyč, so nječy jaton šbėnyž? Čhycžu f hotowej wutrobju jemu

čječez dawacž, kaž wón jich lubosć po prawom ženje šhubil njebešće? Wšćilny hebi pšćkanišće. To najsterje trechji. Čštož pak Žesufa nastupa, kotrjž je tak šmilnje, kaž jeno Šobónik wšćičich ludy, rjeknyl: „Teho, kiž te mni pšćhndu, njebudu ja won wutorčizć“, kaž mohli kamo sa tón pad, so jeho mač a bratřja f dobrej wutrobju nješpšćhndu, jeho šlowa ja wotpořasaze wobhladač? Wě, šterje je prawje, so Žesuf ho f žyčej wutrobju wješešće, hđžž jemu jebny powjebži, ščtož wonta šejo hebi jastupjenje žada. Wón pak w šynagošy „hišćeje k ludu rěčješće“, a hđžž ho jeho pošćhwarjo dohladaču, ščtož wonta šteješće, jemu jedny ščepny, so by mač a bratrow pomital, kiž wonta štejadu. Dyrbješće wón na to bješe wšćeho swoje předomowanje pšćetorchnyč? Wěčež niz na to wošćnje, so by swojich šwěranž na bof wostajil a ho nad lubosćju swojeje mačerje a swojich bratrow bješe tamnych wješćil, ale tak, to wón swoje šlowa f najrjejšim prajenjom lubosće a f dobom napominanja šfónčji. Wón žohnuje lud na kónzu tuteho pšćetorchnjeneho předomowanja f wušćestrjenej ruku: „Čšto je moja mač? A kotři šu moji bratřja?“ „Šlajče, čzi šu moja mač a moji bratřja! Pšćetož ščtož mólú čini mojeho Wótza, kiž je w nješćech, tón je mój bratr, šotra a mač.“ Hač wón na to njeje pšćes lud, w šynagošy šfromadženu, k swojeje mačerje a k swojim bratram kročji? A hđžž je tam Žesufowa mač w durjač se šwójim šynom a f tamnymi šynami šafowobladanje šwječšća, bėču wšćitizy kaž jena šwójba mačerjeju a bratrow a šotrow w jenym

wješela nad Jezusom. To bēšče wošēšewoazy, hnušazy wokomik! Takji je jeno možny pšes Jezusowe wašchnje, pšes jeho wutrobnu, wultu lubość. Žywa, njebješta moź je w tajkej lubośći, kotraž wutrobny dobywa.

Šchtōž tule lubość nježuje, temu drje ƚo ŋda kručje, haj nješminije prašene byč: „Šchtōž wolu čini mojejho Wōtza, tōn je mōj brat.“ Wa tožōž pak ƚo Jezusowa lubość pščenješe, tōn hinał nježōje, hač ƚo ƚwōnje swojeho štņela žiny byč. Štņnje Jezusowy brat Jakub je napominał: „Wubdźe činjerjo ƚwōta!“ Tak je Jezusowa možna ruka nad nim wupšestřena byla niz jeno jato nad čželnym bratom, ale tež nad bratom w duchu žitweje wery a štufomneje lubośće.

Šwajł mjes nanom, maczeru a džecźimi, šwajł mjes džecźimi jeneho doma je najwutrobnišče towarštwō; to na jenośći krowe a wašchnjow, mjena a statota leži. Jezus je wješeje najzjenšče šbožo džecźastwa nashonik. Ale žaneho mjenešeho wješela wōn mjes swojimi šwērnyimi wužōbnikami njemēješe. Towaštōw Jezusa a jeho najšwērnišćich bē džuchowna swojōba, kotraž možnišcho hač jenośći krowe a naroda džuchowne pšeczełstwo wjašaje, a wēšte je, wo ƚo Jezus šterje wot maczerje dželešče, tež wot najlēpšyje, hač wot swojich džuchownych bratrow.

Jeho lubość ł maczeri by ł bolosežu napjelnjena byla, hdy by macź ł nim w jenyum duchu ƚo njemōšła modlicy a njebiešeho Wōtza namakac a jeho šwjatu wolu činič. Mjeje tež we swojōbnym žiwjenju pšče wšcho druhe wažne a wulke, wo jednu duč, jednu Bōh, jena wera we wutrobje wišćitich bydi? O kat busto je krej pšeczežiwō krowe! Widačetož w člowšej krowe je hebiečiwosć kaž wloha we winowym pješku. Ale we swojōbje, hdyž žywa wera wšče wutrobny abo tola maczerinu wutrobno wōdži, dobywa wērność a lubość. Jena dušcha w lubośći, to je žōto wšeho šboža ja žyly dom.

Kaške pšćitřōšćenje domjazego šboža pak je, hdyž čže žona džecźi we wērie a modlitwje woczahnyč a jejny manželski ƚo w tym wot swojōbje dželi! W naštim čžahu dyrba ƚo tehdoba wošebje našdi mlobži wšćitzy na duchownu swojōbu kšćečžijanskeje wošady pokajac, w kotrejž bychu hebi swoju swojōbu pytał! Krej a šwētna lubość bjes dobreho kšćečžijanšeho ducha njemōžetej swojōbu a dom dočej salojeć. Šchtōž pak ł swojōbje džuchownego towarštwā ƚwōta, tōn burže niz jeno dušćim byn, dušćim manželski, ale tež dušćim towaršć a ƚowubratr wšćitkim ludžom. A Jezusowa ruka budže nad nim, kaž tež to ƚwōto: „Šchtōž wolu čini mojejho Wōtza, tōn je mōj brat.“ Šamjei.

T. w B.

Šwajaty dželi.

D wotpočinto w pustych honach,
Wot palmow mēra wōdbaty,
Ty čeršiwne žōto w ƚuchich štronach,
Dnjo šwjatocžny budž witanj!

So kwečju ł tobu Wože jmeno,
To swoje lačnjej wuštj dai;
Nječ Šbōžnikaj ja ƚkaju jeno
A jemu hežju ł nohomaj.

Džen starošč, horjo njelamože
Wi dušcu jmacź ł wšćotnu;
So prawje kšćichu ƚwōto Wože,
Šeje modlo šwječju wutrobnu.

Šćich, dušcha, hižom kšćica šwōny
Tak jašnje ł wēje žyršiwnej;
Duž nēk ƚo našaj na te štron,
Kž wjebu ł žyršiw, ł wōtšerjej!

K. A. Fiedlef.

Kšćečžijanske wječenje.

(Škōnczenje.)

Hdyž ƚo něto čžetazy bratja wo potajnych šćečžach pšćeho dale wot šćwa beduinom šbalowachu, ratišče jera kšćabžachu. W lēhwe žony hižom ratišče džela činič požachu. Tu ruzny mlau kšćotajče, tam ho w tožanym ƚwōdubju butra dželajče; pšć šćečžowlachu, konje rječotachu. wōny bječachu. To šćečža kšćečžnje ł twerjedno španja wubudži. Hdyž kwōi pšćečž, ł kotrymž bē wōšety padł, wotwalil, ho njemato džiwajče, ƚo ł njeho wōtřu kačac byn. Wōn jōn do ruki wja a je wšćečž bokow wōšbladowajče; ale wōn jōn nješpōna a hebi njemōžetej wumyšćil, tak je na jeho pšćečž pšćišćot. Žōn do boka potōžiwil ƚo do pšćečžca šawali a štanu, wo by ja swojim tonjom pošlabał. Šak pak wo wutřōža, hdyž widžešče, to bē ƚo konje džel čžōtnych hrinow w nozy šwōtšibał a wo tute wōtřil na jemi ležachu; ł tym bē ƚo jemu najwēšćcha šarba šćinita, kiž mōže ƚo šćegnetu, wōjomazemu beduinej dostac. Šćinim ludžom to najpředy samjelca a ƚo do swojeho štana wēščil. Šwōweje žonie tam swoje wōšēžowanje iščžil. Ta pšći tym na njeho pošlabał a ho na mēšče teho pošlaba, to bē ƚo jemu kōncž jeho pšćečžca wōtřinyl. Hdyž něto bole wōšelo ƚo šlabajčaj, špōšajčaj tež, wo beču nēkotre štanowe powjaly pšćeršiwne a ƚo tež teho pošlabašćaj, hdyž bē ƚo žyly po šćachu do štana šunyl. Něto šćečž wje- džešče, w šajtim šćečž bēšče tu nōž pobuj; tola pak jemu hu- dačžo wōšta, šćito je pola njeho był, šćito je ƚo ł nožom do njeho šahanaj a swoj wotpošlad tola kšćečžnje njewowjebil.

Na to swojich ludži wōšelo ƚo šromadži a jim wšcho šwupowjeda, Šso džiwajo a je šćudnyimi myšlemi wšćitzy w štanje hežžachu. Wōni wšćal jara derje wježžachu, šćito je w nozy jich wjenškej broškjo; tola pak ničto wēž rožōžnič njemōžetej. Škōnczenje da hebi šćečžowyr brat kačac pšćinječ. Wēdna bēšče na njōn pošlabał, wuwošto: „Šawēšče, to je tola tvoj kačac, tōn nōž, ł kotrymž ƚu nēby tamnego kšćečžijana šaktot.“ Šćečž šćiwēd a nōž do ruki wjašćaj džešče: „Alaš je wulki, ty mačž prawje, to je mōj kačac.“ Něto bē jemu wšcho jašne. Wšo njepšćečželo, lēpšji džili wōn, beču jeho pšćepuščćili a jemu žiwjenje wōštajili.

Wjes kōmbženja wo ša tej kšćečžijanskej swojōbu, nad kotrejž bēšče ƚo we swojim čžahu ta! čžyto pšćečšot, wōšhōjowajče, a hdyž je ty wšćibžil, na swojeho tonja šalēy a ƚo ł nēkotrmi pšćewōžerjenim ł njej na puč pōda. Tam pšćečžebžiči ƚo ł nimi jjedna. Wjeje wšćeho šawdawta pak tajte jjednanje njemōžetej wōštac. Čži bratja hebi žabachu, wo ma beduina jim te pola, kiž bēšče nēby jich nam wōnožate mēł, ja wōšēžnēštwō pšćewōštajič. To beduina jara bad wōwli a jim hičječe wšće teho swoj šćit polubi. Něto mačž a jejni kšjo šwōno ƚašo do pšćebawšće domij čšćinija a ƚo na šćečžowne ƚwōto wšćečžachu. Wōn je tež ƚwōto džeržal. Wōd jeho šćitom ƚu tam swoje plōdne pola dželali a ƚo wōženiwšći je swojimi džecźimi

w sbožu bydlili. Poślijcież ku tute żydło Nummenta mjenowali a nęczyłszy woobydlerjo teje kamaje wbył ku potomniyż tamnych tjoich bratrow. Manowa krej bi wot synow na kšępcęšjanje woafčajuje wječena, a tat našta zyle kšępcęšjansta wejš wošrejšy muhamedanski lubži; a so Wože žognowanje nad potomnikami tamnych tjoich pobožnych bratrow leži, najlepje na tym widiščy, o je tuta wejš hačy do dženšničeho dnja kšępcęšjansta wostata.

Moja nadšija.

(Start ist meines Jesu Hand —)

Głos: Jesu, moja nadšija —.

Sylna ruka knješowa
Budže mje tu k hebi zšahnyčy;
Wšo je na mje wažiła,
Duž mi njeda nišdy pančyč.
Esmilnik mój mje šahowa,
To je moja nadšija.

Widžu w swojej njewęci,
So moš w štrahnej bitwoje wostacę,
Jesuš škiči ruku mi,
Eštabom' dawo pomož dostacę.
Dobychę mi wobradša,
To je moja nadšija.

Wobštoržuje štoržbnik mje,
Škrytuš, blaž, mje šastpuje;
Šdyž mje škóšnik kraščyč čže,
Wbi knjes prošnje wuščyščuje,
Je mi ruka njebejska,
To je moja nadšija.

Šdy by šaczmifo so tu,
So byč w štyknoščy ko rubžił,
E njewęštej ja tročješu,
Wušhóo pytajo, šo bludžił:
Jesuš kij a šwětko ma,
To je moja nadšija.

Nječ šo šwětej šastnyščę,
W nješožu nječ šwalil, štona;
Ešwětej šžože šhablože
Šbudžuje jom' tužne hrona.
Knjes je šfaka nješnuta,
To je moja nadšija.

Čže knjes š móžnej ruku mje
Ešworicę š swojej podobnoščy.
Dha čžu ja tež poniznje
Šemu mjelčecę w pošwuchnoščy.
Zaš šim w šudže bješ štracha,
To je moja nadšija.

Žeho ruka džerži mje,
Eščo dha tutón troščy mi rubi?
D mje šwječ'li wutrobnje,
Eščož mój Ešbžnik swojim lubi.
Jesuš weščnje wušhowa,
To je moja nadšija.

Zurij Wrośt.

Wože wočęzo wšo widži.

Franžowski kral Ludwig XIV. šlaboše raš fe swojeho hrobu pšęchę dalokowid do dalokolęje a wušlaba w ręzy Seine tjoich młobžęnow, kiž šo kumpaczu. Zaj dwaj wšędęje podobnjęstaj tešo mjęščęcho, runje kaž byščajaj š nim něščto prjóbł měřoi. Žón jimaį čękašę, wonaj ša nim bęžęščaj a ješo wrčęzo wlečęščajaj, tepički ješo. Potom šo štrahočęšnje wušlabowuščajaj, hačy nije to něščto widžal, šo šwoblekajščaj a domoj bęžęščaj.

Kral Ludwig na konja štoči, wša je šo šwob ščęšč musštetrow a tymaj mordarjomaj napiščęšimo džępašę.

„Mojej knjelaj, wy leče štjo wuščili, šdže dha je waju to-wuščę?“ šo kral praščęšę. „Žón wušnje pluwacę,“ wonaj wotmolwiščajaj. „Šlajęče jeju!“ kral šwojim wojašam pšękalala a da jeju šawrčę. Potom da šudnitę pšęšicę, powjedašę jemu tu węz a špóstanje ša njęju žabašę. Ešubnil wotmolwi: „Maještošę, našę šalon dwęju šwětdow žaba, wy leče jeno jena woškoba; našę šudženje budže pobarno, je-li šo taj škóšnikoj přętaj.“

„To by šiščęče rječničo bylo, šdy byču w mojim kraleštwje mordarjo njęšhosišni wostali“, kral Ludwig rječny a pšękalala, šo džerbi hnydom 20 wošębnųž męščęšnow t njemu pšęšicę; tež žyly kralowski dom męšęčę pšlba byč. Kral šam šo na šudny štol šudny, šwoje našęonjenje powjedašę a da tymaj mordarjomaj pšęchę šo šlupicę. Ša kralowe wuwoprašęowanje šo wonaj šoręy we šwojich rčęčach šašymajščajaj, jeju wina bi šjawna a šmjercę wšęta; šiščęče tón šamų džęni byščaj na tym męšęče tepjenaį, šdžęž bęščaj swojeho bratra ššęngowatoį. Žón tepjenje bęšęchę mjęnuwaj jeju pšęšrodny bratr a bohaty; šo byščaj ješo pjenjęly na šo šęšahnyčoi, bęščaj tón njęštut wuwjedoį.

Šalajtra buču ški čęla š rčęi wučęšnjene, ale jeno to jene čęšne šhowanje dosta.

Kralowe wočęzo bęšęchę njęštut widžalo, Wože wočęzo paš šiščęče dale a wjazy widži.

Dobre wotmolwjenje.

W męšęchę bęču wški. Wjšęnjeno, kiž bęču w męšęchę swoje wušpřoby šrošpšęchewamali, šo na dompučę hotowaczu. Duž šo žafošne njewjedro w hromadu kšęžom. Šylny bęšęčę šo lečę počę a wštworajo džębyčom do hoščęngow. Tež pobožna žonta, kiž šo hewal woje w šorčimach njęšabžęšęčę, džęrbješę šwój wošř pod torbož šęšahnyčę a něšto šama w šorčimje wušhowanje wytačę, hačy by šo bęšęčę šašo wošpšęšal. Tu pa něšto do družęho šuwowjenja tręchę; pšęčętož šorčima bę pošna wštworajom, šotkiž hńewni na to, šo maju tu čęšatačę, a pšęti tym pjeni, Wožu wumjetowaczu, šo jim š bęšęčędom dompučę šabžęwa, a ješo něšto š hrošnyimi štwowami hanjaju a jebyn pšęchęmo družęho šatrowaczu. — Šalčha žona bęšęchę najprębučę čęšęchę w šęšřtu šęžęaka. Něšto paš džęje wjazy wuštracę njemóžęčę. Wšęha hńewna dla tajčęje bješobžnoščę do šřędž štwy šřipi a do tpač bješobžnyč wššę šawota: „Eštyščęče, wy lubžo, leče wy něščto šarčęchų męli, kiž šu waš tajčę něščto wuščili, abo macže wy džęči, šotrež čęčęče tajčę něščto wučęžę?“

Wšęčitny wotmjelčęny. Ani jebyn wjazy hanjajęšo štwowęka njępřny. Ša žona bę jim přędowanje džęřęka, šřite drje, ale tajčę, kiž do wutrobny rčęšęchę.

Šandšęškwolamat a ješo dwóřski přędač.

Nęšajki wječy bęšęchę do čęšęšeho hřęcha šandšęškwolamajna padnył. Žeho přędač džęšęchę š njemu a ješo fe wšęchę štwotnoščy

napominajoče, so by ho hwojeho hrčca woštajit a pokutu czinit; tola podarmo. Hdyž tego dia bōdyj jašo pšchidžje, bu wotpošafanu. Małajsta na sletyjos wojosji, so je jebdn staw jeho wošady do czeje- teho hrčca padnył a pobōrlōchenju sa zpu wošabu, a jo ho napomina, so by hnydom pokutu czinit a Wožu czeječ dawal. Hdyž to tež bjes wošpēcha wošta, wōn nēchtō njeđzel pođžōscho sjawnje na sletyjos wojosji, so buđže tebo hameho sjawnje pšchod lubđžim mjenowacž a jeho i zyrkwoje wuśamkuje, je-li ho ho njepolepšči. Tež na to wječah hwoje žiwjenje na žane wošahnje njepolepšči. Duž tōn prēdat bližšchu njeđzela w pšchōtmmosći wječaha jeho hrčch mjenowajoče a jeho i zyrkwoje wuśamkuje.

Wočy po femjenju wožajy po prēdarcja pšchicžahnychu a jeho do sale dotwjeđečahu, hdyž dale ničō njebješe, hač woškriehsa bromabla pēša. Tam mējeječe zpu hodžinu čafatač. Duž jo burje wotewriču a wječah je hwojin katom pšchidžje. „Wdy byrbičje wumrječje, wječah na buchwōneho šahrima,“ pšchihotuwječe ho na hmyrečje. — „Mačještočje,“ prēdat mērnje wotmolwi, „tu je hižom moja hmyrtina točha,“ a pšchi tym hwoju šulnju trochu wšowpina a tu košahjo pošafa, kiž bē ho spody hawnje woblek. „Ma derje wjeđahaj, šcho na mnje čata a hym hotowy,“ wōn pšchidži. Hdyž wječah hrowtolečž tuteho muža wošlaba, bu wōn mōznje jatōchjeny a wšchōn blēdy stwu wopuščje. Ma to pak je do ho šahō, ho wot hwojeho hrčca wotwobrocžit a Wožu spodobne žiwjenje wjebl; hwojiemu njebojōšlōwemu dnōrskemu prēdarjej pak bē cjaō žiwjenja i zyleje wutrobny dšakorny.

Wo kharctowanju.

Nēhdyž bē hojczina. Wo njei ho nēlošji hnježa jo čido hdy- nychu, jo bychu tharty hrali. Tež farat bēhe mjes hočzemi a blitō pšchi hracafčah štejeleče. Wētal na žort jebdn wot nič fararjej pšchiwōta, hačž njehač hōbu hrac. „Zara rad“, farat wotmolwi, „ja pak njeižōm hišēče ženje hōr; duž mēčje tečjeznošč jo mnu, hdyž ho ras pšchēslōdam.“ Zarat ho i hracafčam hdydu a dale rjełny: „Moje wāchnje je. jo wšchito, šchož čziniu, i modlitwu ja- pōczinam.“ A wōn ruzy šitny a ho modleče: „Zuby knježe a Wmōnožito! Daj hwoje žōhowanje i naščemu hracju, hdyž twōja czeječ w nim leži. Mam-li pak prawje, hdyž praju, jo kharctowanje tebie srudzi a je haiba a twōjič knižōbnikow, dya je hwojei mozu mjes naš šahrimaj, jo bučhny hwojnje twōju wolu pōšnal. Šamjen!“

„Nēto w Wožim mjenje hrajmy“, farat rjełny; ale ničō ho kharctow njeđōstny. Duž farat džeječe: „Derje, hdyž ničō hōbu njehraje, hym ja dobyt; ja ho wam w mjenje naščich hdyduch a bēdnōch dšakulu.“ Pšchi tym pienješ bromabu šchryču, a wje- ložy jemu hišēče nēchtō darow pšchitnychu. Wōtom hdyž hōbu bromabže a hēbi wo hwojič naščōwjenjač powjeđachu, šchož bē rjełnje hōč kharctowanje.

Mały hōlczk jako prēdat.

Wōtofo lēta 1830 hēzječe 16 lētna hōlczka, Marija Mērcžin- tež, ja pēstōncu w hērim mēčje pola lētarca. Tam mēječe jeno 4 lētnego hōlczka wobkēđžōwacž a ho i nim wuśhōđžōwacž. Bēšeče pale to jažna hēwōczka a jara wczōpny, so by wšcho hōniti a hēbi wšcho wuślōdawacž dal, šchož by hdyje wiōžak abo hēhjačal. Ma rjanyj namētnym dnju dopōłdnja džeštajaj wōbaj, pēstōncza a mały lētarčez hōč, wōsofo mēšta, hdyž wōžajy nimo njeju na to mēsto czechniču, hdyž hō wumucžōwacu. To bē nēchtō ja naščeho

hōča. Tōn ho faraječe, so pēstōncza dočej wotmolwječž nje- mōžječe. Wōn čyžječe wjeđečž, šcho a t čzemu byrba wōžajy wuśhwyč. „Wō, dya pōj hōbu a wošlabaaj to ham“, hōča wot- molwi a wōbaj džeštajaj ja wōšafami. Ma eferzēczniščōju wōžajy iafkacu a hucžōwanje ho japoča. Mačh hōlczk šteječe runje šady hejtmana, kiž fctro pšchi lōžnym šupjenju a wōbōwrtjenju wōja- fow hwaraječe a jeleče. Wōžajy jeno ničo prawje čzinič nje- mōžacu. Duž ho ras hejtman wotroczi a maleho lētarčez hōlczka wuślaba. Tōn jemu bjes štracha jašnje do wočōw połlaba a hrowbe pšchōwōta: „Dyrbja to modlitwu buč, šchož ty rēčžij?“ — „Mē, mōj hyno,“ hejtmar wotmolwi, ho jačēzōwjeniošči, „ale mōžehy ho ty modlicž, a hōy to čziniš?“ — „Namo, hdyž stawam, wječor, hdyž ho lēham, a tež hdyž ho t blidu hdydu“, hōlczēz rjełny.

„Njechajš hje hwoje modlitwu nawucžječ?“ hejtman dale rēčječe.

„Zuby rad“, hōlczēz džeče, „ale prjeđy byrbič hwoje hrowne hawrowanje woštajič.“

„Daj, to čzu,“ hejtman pšchilubi.

Wōn je tež hōwo dzeržal, nad čzīmž ho wšchitaj jara dšawacu. Wo powjeđanju stareje čety.

Wšchelake i bliska a i daloka.

— Sa našlēdnika knjeja kantora Reita w Bulezacy je ho knjes zyrkwiniški wuczeč Wōdny we Łupōji wuślōł. Wdy pšchējmy i wutroba, so by nowowuśoleny zyrkwiniški wuczeč i tym hamny žōhowanjom w Bulezacy stutowal, kiž nejapōmnitny knjes kantor Reit, a jo by tež w škuli po jeho pšchitabže prawa naščeho hēb- šleho luda ištupowal.

— Wšchōdnōy šchwōrt hwoječimy jašo hōbji reformazijski hwojebēti. Wdy ho dopōninamy na žōhowanja naščeye drohjeje ewangelišto-lutherjeje zyrkwoje. Duž pak njeabudžny tež hwojič wczōbratow a hwoje wēnyhōty, kiž w rospriščōnju ničē druso- wēryzajmi bydla a niemōžja žōhowanje a dary naščeye wēty nje- myleni wužič. Reformazijski hwojebēti hrowabduje ho ja nič kolletta, jo bychu ho woni tež lēto a lēpie tebo žōhowanja hwe- gelič mōšli. Duž wotewimy tež w dšakownej lubōszi i naščej drohjej wērie reformazijiski hwojebēti hwoju ruku sa žōhōwane ištufowanje Gušaw-Wdōłšleho wōwafawa.

— Wōjna je ho japočaja a krej ho hižom na Balkanje pšchelata. Wōno hu žame japočatki a botalne wōjowanja ani pōšnawacž njeabōža, kotra štrona je me wōjowanju pōfraccōwana. A temu je tež powječejam malo wēričž; pšchetož lōžba štrona hwoje powječeje, katež ho jej spodobaj, do hwieta dawo. Rosšubženje je halle fa netore njejebe wočafōwacž. Wēlōmōzaj pak jara je, hačž wōjna na Balkan wobnūjelōwana wōstanje abo hačž njebudža tež wuśkōmōje pōlba do njejednoty pšchitčji a do wōjnij mjes hōbu čzējenje. Tu je najwērtiči štrach pšchōwōta, kotryž ho w tu hwiutu pšchewōđžēč njehōdži.

„Pomhaj Wōh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchēch pšchē- dawařnjach „Serb. Nowin“ na wšach a w Budyšchiny dostacž. Ma šchwōrcz- lēta placži wōn 40 pi., jenołkliwe czištka ho sa 4 pi. pšchēdawaju.

Sy-ll spéwał,
Plinje dźółał,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw spróczy
Napój móczy
Luboś ma;
Bóh pak swérny
Přez spaf mэрny
Čerstwoś da.

Nječ ty spéwał,
Swérnje dźólał
Wáedne dny;
Džóš pak swjaty,
Duš daty,
Wotpođi ty.

Z njobes mana,
Nječ ói křmanna
Žiwnoś je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew óe!

F.

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa hó bóđu hóbotu w Ćsmolerjez křihćizšćećeni w Budyščinje a je tam sa šchwórtkótnu pšchedplatu 40 pj. dołać.

Sa reformazijiski šwjedžen.

Džen popólnjenja a wješela sa našuju ewangelsku zyrkef, reformazijiski šwjedžen, je saškol. Swony, kiž hižom křjedu wječor w poknym, móžnym křorje sašwonić, hu wupřonite. Wóhady hu hó w šwjatnijach šhromadžite. Nadošnićho hač hewat křinežachu ewangeliske škólusche pšches zyrkwoje. Nuzy hó štylowachu, tolena hó šhibowachu, wóhady hó dopomniću, škto je nam ewangelskim křećećizjanam wot Bóha date, dowěrjene. Kož hušo hó reformazijiski šwjedžen bliži, šhwataju moje myšle mi wróćo. Šbžy šwony šafrownja a noha kemschi štupa, na šaridžene čjobj špominam. Myšle mi džeja pšhes mjeju našeho šakšeho kraja do blišteje Ćžestjeje. Žana huša štrawjam w duchu. Wón je nět hićeće wot našich šlowanjich bratrow w Ćžestjeje čječejeny, lubowany, wyšoto waženy jako narodny šbudžet a wótećizniš wóđer. Nam je wón wjažy. My jeho widžimy, kať hó podnórja w čjichich mobileškich hodžinach do šwiojeje biblije, kať hó čjezte šmuskowne bédženja bédži, hó byť k pólnacuž Wozeje wérnošće pšichólol, ať pšched šwiojim ludom wušlupi, jón k pokuce wótoľo, ať šdobom čjizny ewangelij jemu pšchijowjedajo. W měšće košitny hu jeho na šchěpěpowzu špaliti. Žeho róz bu šamknjeny. Žeho hšbš Wozeje wérnošće škoru nješlyšchany wušlince. Jako šmartrat sa šwioju wěru wumreje Jan Huš. Ewangelska zyrkef pak jeho nješapomni, ale šjelele jemu w duchu palny džakta a lubožeje. — Na reformazijiskim šwjedženju muža, bédžera drugého, wjele wješćećizniš tež wóđu a w duchu štrawjam.

Wišasche hó leto 1517. Wječor bėšče pšched wušlim šwjedženjom wšich šwjatych. W měšće Wittenbergu mnich pšhes hašy štupa. Wěšto je hišćeje maš, šdobom 300 nišich, i wješćaha křudobuch twarjenow šiczi, ale dwóršta zyrkef tam hižom šjeji. Š u nej bliži hó mnich. Něto šteji pšched wyšokimi durjemi dwóršteje zyrkwoje. Wišmo ma w ruzy. Wóćto mušcha k šemi hlada. Šchto šebi rošmyšluje? Dyrbi to bédženje na hó wšać a wuššupicž sa bójštu wérnošć w Wožim šlowje? Witwa budže hórca, čježta, šrawna. Je wón na prawym pučju? Žeho šbudžene šwědomnje je šwajšane w Wožim šlowje. Šlób šlyšchi we wutrobie: Něč a njeboj hó; š hlaj, ja šym i tobni! Nět hamor do rufi wošnje. Nět pšchibwa šwioje pieč a džewječdžehač šhešow we Wittenbergu. Kož byču Woži jandželo na šwiojich šchiblach je dale nješli, tať bėže- tute šhešy sa nětotre dny šnate pšhes žyly wóžny kraj. — Dwanace, ššnacze šet šaidu. Na reformazijiskim šwjedženju w duchu widžy našich ewangelskich wóžow w Špeieru a Augsburgu. Wšechjojo a šeršchjojo, wučerjo a wóđerjo, lud i měšow a se wšow je šhromadženy w šenym duchu, w jenej wěre, w jenej lubošci. Nět pšchěćiznja hó se šhewnošćeney mozu pšchěćizmo wšohem, škšoteteki šarym, šbudnym wučšdam, nět wušnaja pšhed móžnymi šwěta šwioju šwjatju ž wěru. Wažna hodžina! Koššubžaje, šwiate wótomšknjenja, w šotrychž Duch Woži móžnje k ludam rězi. — Šašo šaidu šetdžehalki. Šrawne pšchěćehanja wěry dla hó šapocžim. Witwy hó bija. Na reformazijiskim šwjedženju na wšchě

martry a bolejšče, čeripjenja a srudobij spominam, ki su našci, evangelijski wotzjojo pšebierajci krowje wěry bla. Za wibzju s'ich i pucjowariskim s'itom w ruzp. S'ich domy su japosčene. S'ich statoki buču jim spalene. S'ich lubto a samozenje bu jim rubjene. Za wibzju s'ich i waltwad a na mēstnack krowanym b'udow. O wjmy ewangelijski wotzjojo, wy swěrnij martarajo a wobci b'edzjeru, wy s'ęse wjedzeli, s'ęho bu wam we wafčej ewangelijskej wěry date. Wy s'ęse dobre b'edzjenje ho b'ęhiti a wěru b'edzjeli hač b' swojeho poklebdneho s'udčnjenja. S'ębz na reformazijiskim krowdženju ewangelijske wotzjojo ho w Božij s'iwotajnskej s'prowadźuju, potom wibzju waf mjes nami. Za wibzju waf i wafčimij b'istnamij a ranamij, ki su w pšchindzėje i horow a puščinow, i jastwow a s'ędžepowow. Za s'ęstju wafše žarowanisť a teš wafše wěryb'ylne, wafszje b'ofny. Za s'ęstju wafše praščjenje na naš. Kotre praščjenje? O wy našci wotomizny w ewangelijski kraja, kak wafzije hebi te drowotne lubta wafše, ki s'ęse te wafš namreš, i wafš m'ę wy woprowadźamj dom a dwor a krej a žiwjenje? Za s'ęstju to na pomonanje i wjele tybzaz row na naš ewangelijski, ki pšikane steji w 1. listje na Kor. 15, 58! „Wubzje wobstajni, njechnući a pšchibjerajće stajnje w s'fuktu teho Knjela, doleš wy wědže, so wafše b'ęžo podarow njeje w tym Knjeju.“

I Ewangelijski s'ędžerajmo, japosčitarim na prawym s'akladze wěry. „Wubzje wobstajni, njechnući!“ W čim wobstajni, to je japosčitol Pawol w p'reniji p'atnacze stowac swojeho lista rostlad, s'ębz Korintzijiskim jato jeniški jalkad wěry wob'ędžęzi Žejom s'ęstju, naščeho Ešbōnita a S'rednika.

„Žodny drugi podlož n'ictho njemōže jalozije, s'ęba tōn, ki je jalozjen, kotrj je Isus s'ęstju.“ Tōn, ki z wafše, tōn japosčitol Pawol, b'ę berje jalozjen. W'ędch Damasowimij wrotami b'ę wafša jecho hamoprawda ho s'ęubita a b'ę wōn swojeho Ešbōnita namatol. Tam i solenow stanymij wōn jenož jedyn podlož wěry s'ęaje, i horjazej lubošč jenož jeneho lubuje, p'ędže kraje a marja jenož jene mjeno nošy: Isus s'ęstju. Wōn b'ę wobstajny, njechnutj.

Do jecho s'fopul je Luther stupak. Hač ja wam Luthera pokasaju jako m'icidha, ki i p'osčjenjom a i m'oblenjom w nožy a wodnoj krowjemu Bohu s'ęuzi a swojeho Ešbōnita pyta, hač mj wibzjm teho wafšnamarja p'ędch burjemij dwōwōšće zyrhwe je Wittenbergu abo teho njebojaln'iweho b'edzjerja p'ędch s'ęžerom a možnymij tōm s'ęweta we Wotemju, hač ja waf wježu na hōrtu Wartburg pola Eisenacha, b'ędž wōn, pjero w pilnej ruzp, p'ębilenny bibliju p'ędčozuju, hač mj s'ęstju teho s'ęk'elufšerja a m'oblerja na twjerz'ęšnje Koberg, hač mj s'ęstju w Lutherowej s'ęmjernej tomorzy temu wobzčerje teš na p'obledniji nuhy do b'ibehow woflička: O mjenuježe Luthera p'ędcho naščeho luda najwješčędcho s'ęna, to najwōžnišče w jecho s'fuktu tōla je a wofšanje, so je wōn Isus s'ęstju s'ęstju s'ęba so do s'ęstju s'ęstju wotajnozow a wutrowow staj. Wōn b'ę „wobstajny a njechnutj.“ A my?

Njeformazijiskij s'ęwješt' wot naš i s'ęstju žaba: Wy nihby njewotšupimj wot praweho podložta wěry. Abw praj, na čjo je dom twojeho s'ęba natwarzenj? Na člobitnu lubošč? Wafšajo wona h'izom po h'awiti p'ębi k'afčęzad a zowac steji. Abw na s'ęniste lubta? Kač ruzje ho s'ęubja, su proci a p'owjel! Abw na člobitnu m'udrošč? S'ęhož tōn jedyn t'rad, drugi p'obtorb'uje. S'ęhož jedyn wuči, drugi s'ęstju. Nješju člobitke m'ęhke a wafša člobitna m'udrošč njewēšje kač m'ęšje žetow, ki su horje s'ębajo a s'ęba s'ębawo, b'ędž žetow žetow p'obtorb'uje a p'občerje? Wy p'ytamy podlož wěry, ki njechnutj steji a njepowalny wofšanje, s'ębz wafšito druhe lašnje. Ale njeje runje njewēštož w b'istki wēnošćaz d'ewelowanje na wafšim s'ęstju, ki čęšja s'ęstju naščeho čęšja? Tybzazy a s'ęba tybzazy w naščim ludu ho praščuju a p'ędcho s'ęba ho praščuju: Ze to wěrnō, s'ętož ho na

s'ęstjad wofšadam pšchipowjeba, abw njeje wěrnō? Ze Isus s'ęstju s'ęstju s'ęba s'ęba abo je wōn člobit, ki je we wofšclawim b'udab' kač my a b'ęst'claw a jalo martaz s'ębancje na s'ęstju wumrjel? S'ęmy my wumōženi p'ędch jecho žiwjenje, čeripjenje a wumzježe abw s'ęmy h'ęstje w swojij b'ędčad? Ze Wōje wofšanje to wufka, f'woma wješčer Wōžej h'ęba, p'ębi kotrj ho i mozami i wēčnōšće wafšotujemy a swojeho wumōženja wješeli a wafšęi č'itnimj, abo je jenož s'ęmajoj a pomonježe na s'ęstju s'ęstju? Ze wofšad na Wōžej rol tōn lōž s'ęmje to p'obledniji, s'ętož nam wot naščij lubčy s'ęwofšanje, abo je wěrnō, so je jabo teho s'ęwēšclaw, ki nam wēčnōšć p'ęst'claw, kraj s'ęstju b'ęst'claw so tyč, ki su p'afclaw, domlna ho wafše b'ędčę Wōje, ki h'ęb'ęzaju tu w f'ęstje, ale wěru b'ędčę? Člobitna d'iwča žaba hebi tola po wēstju, žyle bowēst'ijem wotomlowenjom na tute praščjenje, a Bohu b'ęk! my jo mamj w s'ęstju Isus s'ęstju. Za ho jalozijumy we wěry na njeho, teho h'ęstju wofšaneho a horjastanje, teho, člobitsteho a Wōžej s'ęba, naščeho s'ęst'claw a wumōžnja! Wubzjm wobstajni a njechnući! Njeowotšupimj n'ak a nihby wot praweho podložta naščej wěry! —

II. Njeowotšamj pak teš s'ęstju p'ębi p'ędčęst'claw s'ęstju! W'ęst'claw stajnje na s'ęstju teho Knjela.“ Korintzijer drje we swojom starym pohaniskim m'ęšće žane prawe, johne p'ōnščę za krajnōšč swojeho pomofšanja jako s'ędžerajmo a wuščobnizy s'ęstju njemēčaju. Woni d'ębzaju pšchibjerajz w s'ęstju teho Knjela, ho p'ęst'claw w mozy Wōžej, rozč i w h'ębač a p'ōnščaw a ho wopofšacaz p'ędch pohanami w d'uchu m'ęra a bratrowšje luboščę jato s'ędžerajmo.

„Pšchibjerajće w s'ęstju teho Knjela.“ Nam to japosčotk'ę napomnjenje p'ęzi. Wy nješjm ženje dokonjeni. Wy ženje nješjm doleš č'itni. Wy nješjm ženje h'ęstje swoj nadaw' jalo p'ębi Isus s'ęstju b'ęst'claw. Hač do p'oblednijo s'ęstju mamj rozč i w mozy wěry a bratrowšje lubošč! Do p'ędta, tač r'ęta niz jeno wofšad w s'ęstje h'ęstje, ale wofšje teš ja naš s'ędžerajnow a tu w d'uchowim žiwjenju. Wōžje našč lud a p'ęst'claw ho bale a bole na mozaj i w'ęst'claw abo wofšerajmy my? Džemy w'ęščo? Za wibzju naščeho ewangelijske h'ęžera a d'ubij s'ęstju a w'ęščow' i nim, ki ženje swojewe ewangelijske wěry ho hanibowal nješjm, ki je s'ęstju t'claw kotrjje ho p'ęst'claw p'ędch kraom, i č'ęst'claw k'rowanym a na s'ęstju p'ęst'claw na Wolgatha; ale p'ębi nih namalaju ho teš p'ędcho s'ęba tajte slawy we w'ęščow' s'ęstju, ki s'ęstju ewangelijske t'claw n'akajški s'ęstju s'ęstju h'ęst'claw bla p'ęst'claw. P'ędta mužow w'ęščow'ne, ki w'ęst'claw w'ęstje w'ęstje swojewe wēdomoščę ewangelijske wot s'ęstju s'ęstju. Na s'ęstju h'ęstje, ki s'ęstju w'ęstje w'ęščow'ne, ki wēdomoščę w'ęstju swoju wěru woprowal. W'ęst'claw na s'ęstju teho Knjela abo niž? W'ęst'claw ho! Jenož na n'ēk'ęte lubta naščej ewangelijske zyrhwe č'ęba p'ofšacaz.

We twojim domje je biblija. W'ęst'claw ty, so je h'ęstje ewangelijske zyrhwe nam ju wotewerila a do t'claw d'afa? Luther je w 15 w'ęst'claw na r'ęczas s'ęstju namatol. W'ęst'claw ho je ewangelijske b'istke wofšclaw, ki ho sa rozp'ęst'claw Wōžej s'ęstju h'ęstje naščim ludom s'ęstju s'ęstju, h'ęstje tamaf a s'ęst'claw m'ęst'claw, ki s'ęstju h'ęstje. Praj, s'ęto je tebi ja s'ęst'claw a swoju s'ęst'claw a wofšje za swoju d'uchu Wōžej s'ęstju? Našci s'ęst'claw wotzjojo wjedzaju, s'ęto na nim m'ęčaju. Stara wufka biblija ho mi njebawno w lubnym domje pofšana. Zu s'ęstju wot nana, naščeho b'ędca namreš, tač bu mi p'owjedane. Tute s'ęst'claw je wōn s'ęstju i s'ęst'claw r'ęst'claw s'ęst'claw. Tute s'ęst'claw je wōn s'ęstju a tam a s'ęstje je h'ęstje p'ōnšč, tač je njefota h'ęstje wješela abo s'ęst'claw na s'ęst'claw biblije p'owjedane. S'ęst'claw wotzjojo s'ęst'claw s'ęst'claw Wōžej s'ęstju wafšili, a my? Kač m'ęst'claw w s'ęst'claw živi b'ęst'claw a rozč, s'ęst'claw jecho w Wōžim s'ęstju nješpmamj!

Wszystko domy, doły, woźni naś
Niek domoż w ludości,
A potom, jeśli sprawony czaś,
Też t wężnej ludości.

Wt bliży wożo ho posleđni,
Wdżeż pódni ludości dom;
Wo wdzełnej pódni po hmierzci
Spacz sudu spofojom!

Zurij Wróśt.

Paś moje jehnjata!

To je to dźeło, kotreż je nęby stanieny Szóznik Pėtrej na jehno ramjo polożił. Pėtr je luteho sastojsnistwa na tuzh śwėru hlabał a njeje pjełefat, swojich sboćuźlowel na tuzh Wożejo słowa palcś, hacź je swoj palnyfisi tiz w hmierzci i ruki polożiź dyrbiał. Tęho dźeło pał je wołano a wono nęto na druzich ramienjach tęzi. Na czejż? W hwanarowu wobohiż pochanow wofoło ho sbromadźujia a jim Woże słowo pichprowejadoju, to bydu slobzi niyeli. Czi j tım Khrystusowe jehnjata pašu. Duchowni wđzićizki njejedelu na kłęzy Woże słowo wufakubia, to bydu je woabnoym do wutrobny sacyćepili a jich f doctym skutkam napominali, i czińiz też womi Khrystusowe jehnjata pašu. Wohebeje pał je to też nadamł kšęćejzjanfisch wuczercjom. Wo jutracz je wšchelačich domow dźećzi prėni krocź do šhule fastupnja a maczerje je f wuczerczej wjedu. Czeż dyrbja wono w šhuli? Wone maju ho we wšchelačich wedomosćach rosmuczowacz, to bydu ho pobjiżcho w žiwjenju same dale namatacz mohe. Wohebeje pał ma wuczeri to nad nimi czińiz, štoż by nęby Pėtrej i pichfahaju: „Paś moje jehnjata!“

napofożene. „Paś moje jehnjata!“ to pał njerėta: „Wotracch moje jehnjata!“ Tole poslebnje pał ho tu a tam stawa, hbyż mole dźećzo, tiz je w staršichfom domje wošo herbfki kšęćchato a lėdma nęšto nęmfi rožnyi, na męćje same nęmfi kłowa klychki a hbyż byrbi hebi hbowu i hlyćje njeboctojumjenmi nęmfiimi špřrudami pjełnicz a te herbfke, tiz je domach kšęćchato, w šhuli nještchki i ujeuweluje. Wono ho wotracchi a męćjeće ho tola palcś jako jehnoju a Khrystuswe wobdęćzi. Nunje teho dala też šafiki šhullfi šafon postaja, so ma ho tak dofoho, hacź ho w žanej wošo bōdže herbfki pėdruje, nabožina herbfkim dźećjom to herbfkej rēzi pōdawacz. To je jara rožnomy šafon, ja fotrız ho našej latfelj wšchynofczi doleć dođajatomacz njemōjemy. Seno so by ho też wšchubōjom po nim czińizo; ale na tym husto doleć pōtracaju. Wšchelazy herbfiz staršich mėnia, so hmeđža jani postojęćzi, hacź ma jich dźećzo špřrudchi herbfki wufnyć, kož bydu womi hani šhulizj impetoztoju byli, so męł potom wuczeri na jich rēzihtanju pohudacź. Wo tym pał ničo w šafonju nještje. Tu wěta žjawnje doleć: „herbfkim dźećjom herbfka nabožina. Njemadži to dźećjom wēćje ničo, hbyż pōdia wšchego drubeho, štož ho po šafonju w nęmfiel rēzi wuczi, też nęšto herbfich špřrudowu nawuťnje. Wobšteji tola žyfa herbfka wuczba w najchich šhulach w tym, so herbfke dźećzi nęšto špřrudowu a šhėluzkoju a š hawpřchutowu herbfki nawuťnu. To je wošo. Wołęto to što kštoždęć? Wjele bōte to, so dźećzo i woabėmaj rēczomaj dźeta, jehno duch a pomaj žylnifich rēćini, tãž je tole tajny šhullfi radžicel škofa w Drazđžanach, tiz tu wēł lępie rožnyi hacź tōn abo wēłi wjeřny wudracź, ham žjawenje prajil, so maju dźećzi herbfich šhulow wjele hibićziwołęchego buča, dūži dźećzi nęmfič šhulow. Też wšchōbne šhonjenje wuczi, so herbfiz hōžny na wyoščich šhulach lępie do pėdwa pichōnu, hacź nęmizy. Wohebeje pał też ja pobjiżcho žiwjenje ničo wufničde njeje, hacź so herbfke dźećzo też swoje špřrudchi a hawpřchutki a swoje šhėluzke herbfki nawuťnu. Czeho dła? Dźećzi herbfich šhulow wōdžijōto buča, hbyż je herbfke kęmšēnje prėnje, na herbfke šhōdža. Šsu-li nęł w šhuli nęmfi špřrudchi wuće, dba hu jim herbfke šhėluzke a špřrudchi njełnate,

a teho dla je jim Woža kšęćba woštubta, so w njeji sywaju a špja a škofnjeje wo kęmšifchōbjenja i žpła wołaja. N nęmfi Wože kšęćiz, dolećiz hu špřrudchi a šhėluzke w žurej rēzi wuće, tiz jim teho bła nješprowijene wołacu, i tym žamym mačym wużifkom wopřytaja. Wudželi teho dla wuczenje herbfke nabožiny hlyćke žhwilu w tej samej męće woteberacz, tãž nęšto, budža mjes Šer-bami herbfke špřrudchi a šhėluzke bōry šabje — a načje rjane Wože domy pōdbne. W tuzh wošabacz, tiz maju hlyćke we wuľfim a žyhm herbfke rosmuczowanje w šhulach, hu Wože kšęćiz runje tat derje wopřytane, kož pjełef 50 lėtami a bļeje. W tuzh herbfich wošabacz pał, hbyż je ho te herbfke wuczbu w šhulach bōle a bōle pjełefata, hu Wože domy i kōžnym lėtom pōdbnićne. Czešōž je w tajfel wošabče žam sastojsnistwo mēł, tōn to wē, a druży to bōry šhōnja. Ze bha to nęšto hōže, hbyż ho načje Wože domy bōle a bōle pōdbnića? Wōđ dūžyl ho žimilic w wšchifim, wotebeje pał wšchēm herbfkim staršich na hweđomnje hwasajacz načjecho luteho šafteho kłowa šafon: „Šerbfkim dźećjom ma ho nabožina herbfki wuczećzi!“ Pratom by ho wšchubōjom w žpřtmi a šhuli czińito wo Khrystusowej pichfahaju: „Paś moje jehnjata!“

Wšchelake f bliška a f daloka.

— Šnjehełazy wuće f pruřfa šhullfa wšchynofcź ja reformazijfki hweđećit wudaba. Hbyż by ho reformazijfki hweđećit 31. oktobra, niz tãž bēćje pjećy wōchōnje, njejedelu po tym dnju hwećizil, by drie šhula žmėla wupadnjeć, ale tōn džen by ho pobjiżcho wot pėdbniow wotliciz. Nęšto pał je wšchynofczi plicif hwołita, so ho šhula powšchifomnje tam njeberęzi, hbyż ho reformazijfki hweđećit 31. oktobra žpřwimazny hwećizil.

— Džiwny, žrudny šaficđęć czińi šofonif nacizif, kōtřiz je nęšto wuľhof f komiřije drubeje komory. Węšo duchowna šofatna impelja pōdnje a duchowni ja njeji hlyfki pēłacz njebudža. Wle to tamnej hrowobodo-řozialdemokratifje komiřiji hlyćje doleć njebēćje, nē, duchownemu dyrbjećeje ho prawo wšacz, nadkēdžu nad nabožinftej wuczbu w šhuli mēć. Šsamo hōbuťnu šhullfšeho plicšōstejećizfstwa wōn njebyrbi dale być, hšiba so ho wot šhul-keje gmejni wuľfowi. Nimalo žmēćhaje je to postojenje tuteje komiřije, so žabyu fanibata duchowniřta a też wōľfōhmanofcze njęmje ho wōzaju jako wuczer nabožiny pichu ludowej šhulje postajęć, hšiba ho wōn pjećy prubowanje wōľfōhmanofcze ja wšchēřowu pichu ludowej šhuli wotpolozęć. Wšchi wšchifich šhulach, gymnazijach ho kandidatoju duchowniřtwa jako štatni wuczerjo nabožiny postaja, ale pichu jebnoručich ludowych šhulach womi po swojim študowanju na duchowniřtowo pichu uniwercize f temu kłmami njeřhu. Hacź botal dyrbajuju wuczerjo, tiz nabožinu wuczacu, też hlybjenje pichu nastupjenju swojejo sastojsnistwa wotpolozęć, so dšēdža pranje a czićje wuczećiz po wufnaczu načjeje žpřtwe. To ma wšchōbndje wotpadnjeć. Š tym pał też pōdnje kōdže rufowanje ja pratu šhęćizjanfhu wuczbu nabožiny. Šsamo wo wopřyćizuju nabožinfteje wuczbu je tale komiřija jednaka, hacźrunje f temu po prawom pichfahufchōbncze njemēłęć. Dūž ho žabanje wuprajti, so ma ho nabožinaz wuczba w duču teje žpřtwe, bjes šrowajana na pichim wēřnywufnacza štawacz. Šaf budže to mōžno, to komiřija wuprajita njeje. Wajřtjeje žjawenje wuprajęć njęchaju, štož wjeřčina hebi wšchēřke: Nabožinaz wuczbu w wuľfi žiwimifich hōdom. Šaf budže ho hejm f tajkim namjelam štajęć? Wo wjeřčinyje 2. komory najřtjeje druba komora f wjeřčeta temu naciziftej pichfahōwje. Tola je nadžija, so 1. komora fruta wōstanje, so byduym pjełef tajkim šhullfkim šafonjom wōbarnowanani byli.

Sy-li spěwał,
Pilmje děštal,
Strowja će
Swědžny statok
A twój swjatk
Zradny je.

Za staw sprěčný
Napoł mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spaf měrný
Čerstwosć dá.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje děštal
Wšedne dny;
Děš pak swjaty,
Duš daty,
Wotpođ ty.

Z njebjes mana,
Nječ či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

Sserbske njedźelske lopjeno.

Wubawa ho kóžu šobotu w Šmolerjez knižničisćeječni w Budyschjnje a je tam sa šchwěrtlětnu pschepłatu 40 pj. dostacj.

23. njedźela po swjatej Trojizny. Mark. 12, 41—44.

Knjes Jezus je něhdy swojim nucžobnikam prajit: Za hym wam pschillad dal, so byšćeš čzinił, taž ja wam čzinił hym. Haj, najlěpši, najkrasniši pschillad praweho pschesezjanskeho žiwjenja mamy na našim Šbóžniku. Tat ponizni, tat čzijeje myšle, tat šcerplivi, tat hmlni a pokni luboježe taž wón, dyršimy tež my byč. Šchtóž ho prózuje, w jeho štopak thodžić, šchtóž ma jeho psched wočzomaj a we wutrobje, tón njemóže ženje praweho puča šmylicž, tón budže pschego dotonjeniši a bohšpudobnišiči. Ale tež ludžo móža nam dobry hešempel dač, taž na pschillad šwicež japošchtoljo. Šewjaty Pawoł napomina naš w epistolli dženšniščeje njedžele: „Čzineže po mni, lubi bratija, a hladaježe na tych, kiž tał thodža, jo mačeje naš sa hešempel“, abo našch duchowny wótž Luther, kiž je w dženka psched 430 lětami w Čislebenje narodžil, abo twojej štaržeje, kotrež staj tebe w bohobojosci a napominanju k temu Knjeje wočzahnyłoj, kotrež staj ho tał šwěru modlitwj a kemschi thodžiloj, i kotrež rta njejšu ženje žane njeprame, bjesbožne słowo štychaj. Kat wjele móžemy wot nich ja šwoje žiwjenje a šadžerjenje nawuknyč. Tón Knjes ham je nam hušo mužow a žony jako pschillad psched woči stajit: šmilnoho Samaritšeho, šananejštu žoništ a wjele drubich. Rakiš krasny pschillad pschesezjanščeje wošporšiwosčeje mamy tež w našim tešče, kotrež nam wo thudej wudowije powjedja, kotrež wischitto, šchtóž měješče, do Božeho šaschjeza položi.

W tempłu w Jerusaleme widžimy teho šnjeja. Běšče wutoru abo šrjedu do čzicheho pjatta. Jezus wě, jo ho jeho žiwjenje tu na šemi le kóngej pschiblišuje. Džen wote dnja bē nješpěschestwo a hidjenje wošderjow šedy pschegžimo njemu wješče. Ale wón ho njeboji; pschego nušnišeho a throblišcho wustupuje wón pschegžimo nim. A runje je wón we wotrym rošćezowanju hebi šwažil, šwanje ludži psched nimi warnowaje: Hladaježe ho pišmanucženyč, šostiz w došich drašach thodža a badža ho radži na thorboshčezach šostrowječ a šyduju radži wšpoko w škulach a sa šlidom pola wječerjow. Wšoni šezeru wudowow, domy a wudawaju ho i došimi modlitwami; čzi hami budža wješče šatamanštvo dostacž. Š tutyimi šłowami je wón šid do wutrobj trjedih, něč nješpěschachu jeho pschegžehacž, hacž njejšu jeho morili. Jezus widži wěštu šmjerč psched wočzomaj. Ale to njemóže jeho štrožič. Wón wotědže a šydnje ho Božemu šaschjezu napšegžimo, so by pschilladowat, tał ludžo do Božeho šaschjeza šlabuja. Šo tón Knjes to runje něč čzini, to je tola šakne wošopafšmo sa to, ja tał wažne wón ma, tał ho ludžo pschi Wožim šaschjezu šodžerža, hacž tu šwoju pschiblišchownošč dopjelnja abo niz.

Šcho widži Jezus pschi Wožim šaschjezu w tempłu? Šakwamy pređar je to ras žiwje wošpšak. Woža šlužba je ho škončizla; ludžo du dom. Brěni pschidže. Pschedolho je jemu Woža šlužba traka; wón je pschegžele šlubit, jo čzetaj ho trjedič. Ručeje wón šwoju móščen wucžehnje a wošnje něštiki pjenje a čzihnje jon do šaschjeza.

Tak czini wón kóždy krócz, tak je wón swuczony wot młoboczeje sem. Kóždy krócz, hdyž je w templu pschepywal, woprucie wón Bohu swjót dar. A spotojom, so je tež dženba swoju pschislučnosc dopjelnił, chwata wón dale. Druhi pschindže. Tón ma po sđaczu wjazg chwile. Wón steji docho pschod Božim kaščejom a pyta a pyta we swojiej mósčini. Wón nima drobnych pjenjes pschi bebi. Nad by ho suatego prašadł, hačz njemóže jemu brivnu wumienić abo něšto požežić, ale tu njeje ničto, kotrehož by bliže znał. Duž da wón stónčnjeje brivnu, ale na jeho woobličju je widžeč, kał njerad wón to czini a wojmje hebi prjódit: w pschichodže woprurješ jeno sčerpaktu, a wón wullicza hižom, dat doho traje, hačz je dženhičnu sđatodu wuruwał. Tječzi pschindže. Tón je po sđaczu do hlubotich wjeslow tał ponórjony, so Boži kaščej s zyla njewidži, bys teho, so něšto do njeho položi, dže wón nimo. Jeno to je wón widžił, so ničto w blisťoski njeje, kiž by jeho znał. A hlej, nět pschindže wožebnj knjes. Wly jeho snajemy, je fariejfisi, kiž je so w templu modlit: Božo, ja ho tebi dšatuju, so njejmym taž druhy ludžo. Tón ma swjót dar hižom hotowy, w papjerje awaleny. Hižom domach je wón hebi wulicził, kał wjele dže dačz. Ale prjedy, hačz jón do kaščejca puščej, pofhebnje jón mały kufł, so bychu jón ludžo widžili a tež Bóg jón — Wóh hlada wchał tež pschod papjeru — a pschi hebi wón praji: widžiš, Božo? Tu je džešatł wješeho, sčtož bym hebi w tydženju dohł. Ja jón tebi wopruiu, taž bym prjedy prajił. Wo małej chwili pschindže jažo něšto. Tež jeho snajemy, je žonit, kiž je runje w templu tał ponórnje a nutrnje prošł: Božo, budž mi hrěšnikiej hnadny! Jecho hłowa je pschodo hiščejce poškilena, ale w jeho wočzomaj blisťočja ho hysli, kotrež njejmym prjedy widžili, jačo wón do templa šastuju. Wón pschisłupi t Božemu kaščejcu a praji pschi hebi: Ja njejmym doštojny, so něšto za twój dom dawam, ty wulfi, hšwajty Božo! Ale dotelž by tał hnadny a hšwiltu, dža młój hnadny dar nježaspich; wón wučježnje mósčeni a hšwujnje ju do kaščejca, što a hšeboro, a chwata dale, jačo by ho dojał, so jeho něšto widži. Nět pschindže džečjo, wono ma troch w ruzy, přeni trošch, kotrež je hebi šastužiło, tón dže Bohu woproutačz. Wono hšwichi, kał tón trošch w kaščejcu kłinfota a wješełe chwata m. Stónčnjeje pschidube stara maczjetka, ta dže jara pomalku a sepwera ho na swjót kij. Na jeje draščej je widžeč, so je s wudowu a jara hšwata. Na jeje wočzomaj pošnajemy, so je wjele platała. Seje zyle žejstke šbože leži wščał w rowje. Ale wona je trošchitna, wona njemortota pschěžewo Božemu dšwinnemu wobženju, wona w: sčtož czini Wóh, wščo dobre je w Božim domje je jažo wroščał a pošgnjenje a wofkčewjenje namatata. Dža dže ho nět fa to Bohu dšatowacž. Wjele wščał nima. S džełom swojeweju rukow dřebi hebi dohycž, sčtož t žiwjenju potřeba, a wjele džełacž wjazg njemóže. Woczi stej hlabei, ruzy hšewjetatej. Ale wona móže hiščejce džełacž. Wčžera je hšwujny mšdu dostala. Wona je šaplacziła, sčtož bešče pžela pschekupza winojta, je hebi muku a woflij ja žnyty tydžen kupa, dno sčerpakty stej jej šhwitnje woštafej. Sčto dřebi s nimaj czinič? O wona jo wě. Pschi wšdej hšudobie ma ho Bohu ja wjele dšatowacž. Wona je hiščejce strowa a njetrjeba wuju tradačz. Wona móže hiščejce do templa hšobžić a tu se hšwujim Božom rěčezč a wě, so ju Bóg hšwichi. Njeje to hnada? Duž dřebi ho so to dšatowacž a w-

čježnje hšwojiej sčerpakty a položi jej do Božeho kaščejca a wročiž ho zyle hšowjorna do hšwojeje hšwici. Wly njemohli ho dšwacž, hdy by tuta wudowa hšes wopora nimo Božeho kaščejca šcha a tež tón Knjes by ji to wěčeje wodał. Tón abo tamny hšano pschi hebi myšli, hdy by wona jemu sčerpaktu woproutačz. Dža by to dočz a na-dolež byho, hdy wjazg njeby dačz hšmėła, wona tola njewě, kašfe wudawki hšičejce w behu tydženja šmėje a wona by tež lutowacž dřebyła, so ju njetrjebała gmejna šastaracž, hdyž budže hšora a hšubjena. Tón Knjes hšinal myšli. Tón šawota hšwojich wučžobnitow t hebi a t nim praji: „Šawěrnie, ja praju nam: ta hšwata wudowa je wjazg do Božeho kaščejca položiła, džiłi wšchwizny, kotřiz hu nuts kladi.“ Kał, wjazg džiłi wšchwizny dřeby! Jako hu lewi-tojo potom kaščej wotewrili, dža je ho šhano štało, so sčerpakty wot šhba dele podnyščej, woni hu jej pytali a njemóžachu jej namatačz. Dža je hšano jedy wot nich praji: njech jeno ležo woštanjetej, ja hšym widžał, so beščejte jeno sčerpakty a tu mamy telko šlota a hšebora. A tón Knjes praji: Wona je wjazg do Božeho kaščejca položiła džiłi wšchwizny dřeby. Tón Knjes hšinal wěri hačz człowjekojo, tón je widžał, so bešče dar wudowy woproutačz wopor. „Wšchwizny woni hu wšchwizny wot hšwojeho šhwita nuts kladi, ta pak je wot hšwojeje hšudoby wšchwito, sčtož měješče, to je hšwoju žyłu žiwnočej, nuts položiła.“

Ludy czitarjo, što chěžej ty s tuteje historije nawukajez? Wopomni 1.: tón Knjes teždžiłje na te dary, kotrež ty dawajš. Tež w našchich Božich domach hu Bože kaščejce, hdyž ho dary šberaju ja wšhwitowu abo sa hšudych, pola naš ho kolekty šberaju ja wšchelał škwiti Božeho traletawa a tu a tam pschindže pošfelnił do domu a proby wo dar lubočje. A Bohu budž džał, tał něšorty bawo rad; a tón Knjes ho nad tym wješeli. Ale njeje tež jich wjele, kotřiz sa Boha a hšobczłowjetow žaneho pjenješka šhwitneho nimaju a hordži praja, sčto to mje štara! Kał cziniš ty? O špomi na to, kał wjele je Bóg na tebe wjažil, kał bohacze je tebe žohnowal w czel-nym žiwjenju! A sčto je wón t šbozu twojeje njehšwert-neje duške czinič? Šwwojeho Šsyna je wón fa tebe dał a twój Šbóžnik je fa tebe wumrjel, so by ty šbožny był. A duž njechał ty niččo šhwitne mēčz ja njeho a ja jeho hšwde džečzi? Tón Knjes hlada na tebe a na twój dar. Chěžej ty na to čžalacž, so wón tebi na hšudnym dnju praji, sčto hebi wot twojeje hšwiltnočej a nješhwiltnočej myšli.

A wopomá 2., so Bóg hebi wopory žada. S wjeřchta dawamy jeno wot hšwojeho šhwita a hšwito dočez wutroba niččo wo tym njewě. Tajfe dary nješhu žane wopory. Wopromacž rěta, s džełnje wješekeji wutrobn dačz a to niž wot šhwita, ale tał wjele, so dřebymy hebi hšwojeho dara dla netafe wješeke abo wšhwitnje šapowješčej. Njech my pschiruwamy, sčto je Bóg nam dał, a sčto my Bohu dawamy, sčto fa ho trjebamy a sčto fa hšudych woprurjemy, kał dřebymy ho hašbowacž. O wufitny wot hšwuje wudowy prawu woporiłowež! Šomuz je Bóg wjele wobradžił, tón woprui Bohu so hšwojim šamozženju. Šomuz pak je Bóg mało wobradžił, tón njemyšł, so jeho mały dar niččo njewuczini. Wě, tež małe dary Bóg trjeba a ma hšwoje špobanjenje nad nimi; tež małe dary móže wón bohacze žohnowacž. Duž dał wjele abo mało, jeno so je twój dar wopor. Potom budže ho tón Knjes nad tobu wješekeji a hšwoje hšwubjenje nad tobu dopjelnicž: Šbóžni hu cji hšwiltu. Šamječ.

Ršhješčijanska smilnosc.

Byčž smilny, taž našč Wšočesz je,
D to je pycha rjana!
Hbyž buščja tu ho woblecze,
Dha, hbiščjo dofanjana,
Kaž hščezjo Wože štukuje
Po Šbđžnikowym piščitkadž.

Hbščez w kšješčijanskej wutrobje
Ššo luboščj f Woju hori,
Tam knjełowu Duch do njeje
Tež f bliščijach luboščj stwori,
Kžž wščitku sidu wušalscha
A družich šoože piščijowja.

Haj, kšješčan bratra nješubđi
A njetama, hbyž padže;
Wšon praji: Stań a ruku wšimi,
Ššo poruč Wščej hnadže!
Wny wščitaju jenał kłabi kmy!
Duž padbnjenja ho hlabajmy.

Ze bliščiji šubđit, kščiubđit naš,
Dha wobajmy to jemu;
A twščji jeho čščej čžaj,
Troščit, pomoz nješmy f njemu;
Njech w horju kmy f nim šubđenti,
A ma-li šbože, šradowni.

Hbščez kšudy piščje we mju,
Njech daty hšlyh treja,
So potrebnyh ho wutrobju
We džakownoščji hřeja;
Šchščž kšudym hšlyh kšučit je,
Žnje junu ržže nješjeke.

Tež braščnyh, kšowych, hujjenych
Njech f krajštom woščęowušješ
A pišči jich lęhwač bološtnych,
Wščju šyščnosčj hōbu čžajščj;
Žim tajki wšly šmilienja
Wšl ranow wozju polžža.

D Wožo potny šmilienja,
Kžž našče čščje mječiščijšč
A f tym, so nōž taš woščpadža,
Nam čžajny piščębyłt rješčijščj;
Mje piščęwoł hebi f šmanjenju
A wščj mje f hbiščtej smilnoscju!

Hbyž ja taž D tež smilny kšym,
Wam hnadu Wožič hščezj,
Tak so po čžajhu šachōdnym
Wšim wščęne hšwēto hšwēčji;
Šchščž pak taž Wšočesz smilny njeji,
Škał mōže tōn piščitščj f Šbđžnikowej?

K. A. Fiedlef.

Wuštyhšana prošwa.

Wohaty piščęwaj, kžž bęščje f došom piščęwč kšudych, tole piščę: „Sa bęšč ras jara dobre doščody mēł. Hbyž ho wječčor domoj padadž, bęščje moja mōščęi potna. Wščpach hebi, jo męju tutu nōž doštry wotpočžinł, doščlž mōščadž ho f tej wšitōščju

f męru padadž, jo hym wulki došytł. Toła f tym f wšępredka ničžo njebē. Hbyž bęšč ho hšjom do mēł lehmł, piščitščje mi, ja šam njezewjebadž tał, wudowa mojšeho nęšbudšęcho piščęčęla do myšlow, wo kotrež wjebadž, so je we wulkej kšudobje žiwu. Šnustkowny hšh mi piščiwola: „Dži a baj tutej wudowje džęł šwojšeho džęnšniščęcho došyta.“ Š wobšamknjenjom, jo našajtra f wudowje pōadnu, čhščž wušęwščj špętač, ale to njemōščadž. „Dži na męščje f njei“, tał šnustkowny hšh bęšč dale ržčęščje; „piščętož wōj mōžetaj wobaj hačž do jutřišęcho dnja moraj byč.“ Napošlebtu šaščę, ho šwoblecłaj a na pučž padadž. Węščje hšjom kšetra pōšđe, hbyž piščę wudownym domom šejadž, wo kotrymž ho hšščęže bšwta hšwēčžja hšwēčęščje. Čęščho po ščpōđe hačž f jejnym burjam horje džęč. Durje bęšču trošču pomōčžinjene, tał jo mōščadž hšlyščęčž, šchščž ho nustščlž ržčęščje; a ja hšlyščadž, tał tuta wudowa, drje je kłabim hščōm, tola pał f potnym dowęrenjom Woža wo pomōž proščęščje. Ža hebi nješwēričj, ho hšimnyč, doščlž ju w jejnej modlitwje myščlž nješčadž. Toła njebęčž ja wot Woža pōšlamy, jej pomōž piščinjęčž? Škał to šapōčęčž? Hbyž bęšč hebi hšščęže kšwiltu piščęmžpšlomał, tał jej pomōčž, wščadž je šwojšej mōščęnje něščto tolerowja a šwadž a jeđny po družim f durinej šchmartu do jšwy, kžž bęščje f tečajami postadžena. Ša to čžišče, taž bęšč piščijščol, šašo f domu džęč. Něšto mōščadž, ho do toža lehmynščji, na męščje wšpnyščž. A ta wudowa? Hbyž bęščje ho wot šwojšej modlitwy ščęmžna, wušłada te hšwētle tolerie ležo. Wona jara berje wjebđžišče, ho bęščje Wšh jejnu modlitwu wuščlyščaj a jej piščę něščto nišnu potreže wobradžil. Duž ho šašo polłatny a něšto džakownu modlitwu šęwajščje — niz wjazy je šarōščjwje, ale f wjebękejej wutrobu.“

Nječžini Wšh wjazy džiwow? —

Ržčž wěrnosc.

Štary jašwōwny dušowny tole powjeda: Wščęd něšotrymi lętami bu mi młody piščęwaj po wotpočžęnju tšlęnecho jašwta piščęštajeny, jo byčž jemu napominanje na pučž dał. Młody muž bęščje f Warlina a męjšęče tam młodštnu mandžštu f jenym džęščžom.

„Šchto něšto je mnje budže?“ praščęščje ho. Napominadž jeho, so by kručje pišči wěrnōščji wōstal a Wože tajnje wščitkōn čžaj piščę wočžōmaj mēł. Wšon mi šnapščęčžini, jo něšto niščęje šaštojštw njedostanje, hbyž budže f wěrnōščju powjedač, tał je jehanšwta bla iši lęta lo jaštwje hędžal. Toła ja pišči tym wōstadž, a škōčžnje tež młody piščęwaj kručje kšubi, so piščijōdnje wjazy kbač njebudže.

Po dlejšim čžaju mje wohebnje šbračžęny kšęs, wo kotrymž prjedawšęcho kšofanžja štoro wjazy njepšōnadž, wōpšta a mi ščęšowaze powjedaščje: Šnydom po šwojim piščitščadž do Warlina ho do jeneho f najwječščijšč piščękšpšiwow padadž a ho praščadž, hačž mōžu tu šaštojštw doščlž. Wudč priznajdale piščęwjeđžęny a jemu šwoje prjedawšęje jara dobre wobšwēčęčęni piščępōložich, kotrež wōn jara kručje pšęwōwajšč. Něšto piščitščje praščęnje, štreščž ho hšjom dawno bojad: „Hbže bęščęčje wy pōšlebnje tšj lęta?“ Wutroba mi pułotaščje, hbyž wōtmōlōwich: „„W jaštwje wo Ž.““ — „Čęšpōbla buščęše kšofanž?“ — „„Šebanšwta bla.““ — Škał hebi šwojčęje, to wščitko tał šwawnje praščj, hbyž mōžęčje hebi tola myščlž, so wašč pot tutymi wōhejnješčęni do šaštojštwaj wščadž njemōžju?“ — „„Wōj tamniščji dušęowpaščf je mi radžil, so byčž piščęgo wěrnōščj ržčaj a hym jemu to tež kšubit.““ — „Zał, mōj luby“, priznal wōtmōlōw, „ščę te hšwōjemu duščę-paštwjere kšubit, so čęšęje teho wēka kšwērny a čęštiny wo šwojim pomōčanju byčž?“ Hbyž to wobkručęčj, mi štary kšęs rulu poda a praji: „Wōščlž ščę jene kšwērjenje tał šwērny džęščaj a wěrnōščj ržčaj, byrnječž f teho najšwawnišču šchōdu mēł, čhu wam wēričž,

o budzące też to druhe hitowe dżerżeczka mi świernie pżucież.“
 „Chtoż ho sto druhim halle po tydżerjedohim pytaniu radzi, to
 hym ja hysom na swojim pżemim puczu namafad, dotelż hym wżer-
 nojeżi czejeż dat: dobru pżazbu.“

Tal powjedabaje mi tżofianż, kiż je netto w sożozownych wos-
 fejnołeczach żyty.

Sprawna żonka.

Wobstarna żonka i lęha porjadnie do wulkeho męsta pżebżecze.
 Wbohycż jej jeiny świerny poż czahnycz pomohaje; na nim leżecze
 fa jeinych męchecjanich wotejerowom drzewo, rjenje do walcżofow
 hżojane. „Tżeciż też?“ — „D tñieni,“ — żonka i mlym a świer-
 nojeże potłym poślabanienjom wotmolwi, „ja wam tola žaneho
 kucżecza pżemafad njeprżijnjehu; pżecetoż to wcho dyrżajata tola
 junu pśched njebejstimi burjeni saho sełberacz.“

Wšo ho jeine wotmolwjenje po słowje roymnicż njejmę.
 Ale kaja htabofa myśl tola w nim leży! Kōdże tradijone kusto
 je wopracze ładżewł na puczu do hżoznojece a jebate njebejeje
 wrotu jarażi. Kajle dha pał by było, hdy by ho tuta žonka na
 pucż podata, pśched nałch kraj czahnyta a ho se swojim portom
 wo wśch te domy křapal, hżycze je sprawnofcju prawje njejeje?
 Dha by ł wikowarje pśchicżła a prajita: „Wñmi te lohle punit
 precz a stoj je do wofa a hładaj ho makeje mery a hbyjenim two-
 row; bęwaf budze to nęchdy wścho pśched njebejstimi burjeni lesecz
 a ty njebudżecież nutś mōż.“ Albo wona by netotremu krawzej
 pśched ramjo pohładala: „Hżbe hu te kōny, łapti a banity, kiż by
 ty pśched wōżijy padonęż dat? Za czi praju: wone pśched njebe-
 stimi wrotami leża.“ Też by netotre dżeczo na bok wśala: „Wo-
 hćchajecze, wśch te jabłuta, kiż seje tradijite, wśch te pjenjeżi,
 kiż seje starżymaj wśale a pśchetyśofdżecżite, te leża pśched njebe-
 stimi burjeni.“ A ty a tam by czeładnit wot njeje pśchac: „Ty
 by lęni był, a twoje bla je twojemu hojpodarzej wjele žita na potu
 hupadafu a wjele sornow wurofito; ty by wjele Wozeho dora
 rosbrojil se hamej lęnojfcju; wścho to budżecież saho pśched njebejstimi
 wrotami wōdżecz. Duż polpśicju ho!“ Potom by ta żonka fa
 hmończ wullicż domow to męcje cżabajata, nutś sawotawdji: „Wy
 bogacz pjenjeżniży, kiż seje i lecejū a i jebanjom telto pjenjeś na
 ho seżahnył, a kiż wy i liřowonjom swoje bohafitno pśchijporjecze.
 Wecze wy, hżbe wśale pjenjeś a pjenječne papjery hu? Nęcto
 hñcchje je wśachdż jelejnich pjenjeżnych křamoracz. Żunu pał
 budza pśched njebejstimi burjeni nathopijene lesecz każ wulfa hora,
 a wy pśched nje mōż njebudżecze.“

Tal by ta żonka wofoto bęfata, a hdy by do wśchczeh domow,
 kiż bychu teho trębne byle, hñcz dyrżajata. dha by docho bęhacz dyr-
 biczaj; pśchetoż tych je wjele, kiż sprawnofcż ja nęchto jofartit se
 bęfata, i fahoj ho do noweho cżajba a do noweme mōdy njebohżi.
 Dotelż pał żadny cłowietj wchicite njeiprawne domy wofthohdżicż
 njemōże, fo wśchicżaj pwanowafit, dha je Wōh do fozbeje wu-
 trobje řiwedimom stojit, kiż czi wścho řte na męcje pokozje. Duż
 leżubj na tuteho strażnika!

Chinejske rēcze.

Koż ho w Europje wjele rēczoj rēczi, tal też w Chinje. Hdyż
 cżyżtoj Chinejoj je wśchelakeju tōzow wulkeho kraja hromadze rē-
 czeje, ho njebejchajit řrowymitoj. W Chinje je wjele rēczoj, kiż ho
 rēcza, ale njeipajū, jeno jena pał, kiż ho pśide, ale njeżecz. Zuta
 jena najwōżniwża rēcż, w foteřej hu wśchc Chinejske pżema pżiane,
 je jara czeřta. Żu dořpnojne pñacz nawuřnycz, nje je ja nař,

ale je hano ja Chinesej ahdle njemōżna wēż. Żortnje ho praji, fo
 jeno tōn cłowietj tutu jenu, wulchōje w kraju řrowymiu rēcż pñ-
 acz nawuřnje, kiż je tal docho žiny każ Metulalem, a kiż ma
 wśchc teho wōtce każ wōtcoł a pomjatt dobru każ janđel.
 Chinesejoj i tym bami wuřnowajata, fo nićho wśchc pñamiti, abo
 lejeje, wśchc řnamjenja tuteje rēcze, domuřnycz njemamōże. Kōdzy
 miřionar po řwiojich dorach jeno dżel, jeno njenje abo wjazy pñ-
 misow nawuřnje, a leđma jebhu tu wśtofoć dořpje, fo nimalo wśchc
 řwioje myřle w tutej pñkomnej rēczi wuprajicż famōże. Kōdzy
 żubnit, kiż cżje w njej pñacz, pomoguita i tamneho łuda trjeba
 a też tutōn hñcchje huřto maka dofeż pomta.

Se pał tuta rēcż fa pñajene czeřta hñcchje czeřccha je fa czi-
 tane a řrowymjenje. Hdy by mōżno by, biblijū dořpnojne do
 tuteje rēcze prawje pñchetojeć, a hdy by leżby Chinesej tuta rēcż
 potom też i prawym řrowymjenjom cżitacz moħł, kajle křařne, wul-
 kotne dżelo by i tym dafonajne był! Wjazy byłi 400 miřionam
 pohanan by i jeny domow biblijū wotwerajna był! Hñcchje tal
 daloko njeřymy, tola — da-li Wōh — junu też tutōn wotryřnjeny
 kōny dořpniemy. Křudzi biblijū by pñchetożene, a nařhi pilni, řprow-
 nimi miřionarajo njemustawjazy dale dżekajū. Wulcofeż i řabkudżenym
 pohanam a wjeřele nad ewangelijom jich do dżela hōni

Wuřnym wot nęd! Wuřnym też wot Chinesej, kiż wjele přoxy
 naložaj, ho bychu jowuju rēcż pñacz a cżitacz nawuřli! Nęctoty
 řserb byłi w luhym řerbfim kraju, ale hdyż ho jemu řerbfu
 biblijū, Pawina, Miřionisti pōħol abo „Wombaj Wōh“ woficżi,
 wotmolwija: Za řerbfy cżitacz njemōżu! Śle dojeć; wōn cżita jeno
 nęmśje nowiny a bōry je ho řserbfistu ahdle wotřekajū.

Wiz tal, lubi řserbio! Naložecze też kufł přoxy na jowuju
 rēcż! Tudy žaneho wōcźka każ wōrjoł, a žaneho pomjatta każ
 janđel njeopotrjebacze, nę jeno kufł lubofoce ł narobnojeći, kufł
 wjeřela nad maczejnej rēczi a nęchto řeřeprowofcze a pilnofoce je
 nafne, a wy seje řerbfy cżitacz nawuřli, każ wafci pilni wōzjojo.

Wśchelake i bliřka a i daloka.

— Wuturo 12. nowembra dořpednaja w 10 hođż, řmęje řerbfu
 buchownka konferenca swoje poředjenje w řerbfim domje a ho
 wśchizny kñeja buchowni wutrowne pñcheprowdźija.

— Na nowy tydżen budza też diwjejanřte řhromadżijny we
 Łuźijy, a to pōndźelu 11. nowembra popōdniju 1/2 hođż, w Żitawje,
 wuturo 12. nov. pop. w 4 hođż, w Wudyřinje na wrodze Orlenburg
 w řali, foteřaż bęhczje přebyjo a pñchicżajne řuby; řerjedu 13. nov.
 pop. w 1/4 hođż, w Klamjeņu w hołcjeņu řtoteje řwędy a
 řhtwōrtk 14. nov. pop. w 3 hođż, w Lubiju w řeminarje řali.

W poředniich diwjejanřkich wotřezach budze ho pśchē-
 nořchownoje wo žyrłwinřkim řamozenju. Dale też ho řrowpna poda
 w Wudyřinje a Klamjeņu wo řtaranju fa i řaltwa pñchcjenych.
 Wñchicnojeć wozćakuje, fo i najmiejřna řhtwōrtj dżel kōdżeho
 žyrłwinřteho pśchēřtejeřcztwa na diwjejanřtu řhromadżijny pśchidōze.
 Też hu řollatarńwa wofbeje a pñcheprowdźija. Wotřez je jenićka
 řtabnojeć fa žyrłwinřkich pśchēřtejeřcziow, we wjeřcchim řhroma-
 dżenju nęchto wo žyrłwinřkich pñchcjenach řñyřecze, a řhromadne
 pohnućje dořtać a buchownke žyrłwinřte řjednoczeřitno hñicż, ho
 bohaty wopyt wozćakuje.

— Wōjina na Walfanje je dalřche poraźenje Turkow pñch-
 njeřka. Turkojo jowuju řtabojeć cżuja a hu wulfomow wo to
 přohřiti, fo cżyłi jebanje wo męř do rufow řacōż. To by wōřcze
 najrjenicze wjeřele i ģobam był, hdy by ho přeby hñcchje męř
 řćinik a pśched łudy nafičje Europy i ģobam křicćało: „Męř
 na jeni!“

Sy-li spówał,
Pilmje dšóal,
Strowja óe
Swóbnj statok
A twój swatok
Zradny je.

Za staw spróony
Napoj móony
Lubosó ma;
Bóh pak swérny
Přez spař méry
Čerstwoó da.

Nječ ty spówał,
Swérnje dšóal
Wóóne dnj;
Dšóal pak swjaty,
Duál dnj,
Wtopóal ty.

Z njeboš mans,
Nječ ói khmana
Ziwnoó je;
Žiwa woda,
Kš Bóh poda,
Wokřew óe!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa šo šóđu šobotu w Šsmolerzj knižicšičeřetni w Budyšinje a je tam ša šchtwórtlétnu přehedpátu 40 pj. dostać.

24. njeđzela po swjatej Trojiznj. Čut. 13, 22—25.

W naščim teščeje namalamy teho knješa na jeho poľebninu pućowanju horje do Zerušalema. Wón we, ščo tam na njeho čjata, šo budže pobaty do rukow hwožjich nješpěčelow, kotřiz budža jeho šchizowacj a morječ. Še šrudobu wón widži, šo je wšchitta jeho prošja podarmo, šo šo jemu njerabžil, lud k wěje bowješj, šo je wón tón, wo kotřimž šu prošetoj wěščežili, tón šlubijeny meššjaš. Ale pšes do njebawa šo wón wotđeržecj, tón wot Bóha jemu poručeny nadawš wuwješj; nawopaf, čjim jašnijšo wón pšnawa, šo šo jeho žiwjenje tu na semi ke kotřej pšchibližuje, čjim pilnijšo wón štukuje. Wón čže džěfacj, tak dolgo taj džěti je, pšcheruce nóz pšchindže, kotraž wšchitto džělo ščóněji. Tehodla přěduje a wuči wón we wšchittich meščah a wšach, pšes kotřez jeho puć wjeđe. Tež jenotiwych ludž, kotřiz šo j neľajšej proštwu k njemu wotročuju, wón njemotpofajnje, ale teždemu pošny lubočeje š bójškej mudročej wotmolwja. Ras k njemu jedyn muž pšchitupi a šo jeho prašaja: „Knježe, je dha tyč malo, kotřiz šbóžni budža?“ Wj njewěmy, ščo to běše, hač jedny jeho wučšobnitow abo něčto družij. Tež to šo nam nješpewjeđa, ščo je jeho k tutemu praščenju hnušo; šnawo šo wón je šameje wučšpnočeje prašča, šnawo běše jeho šwědomnje wotučžilo, bowošč a hroša běše jeho wutrobu pšči myšli na šmjereč a wěčšnošč šapšchimnyša a wón ju pyta šmerowacj w tej nabžiji, šo jemu tón knješ wotmolwi: wjele je tyč, kř šbóžni budža, a tež ty šy njěš

nimi. Wj jo njewěmy, šwajaty Duch nam to wšchitto potaji. Ale to je jašne, šo šo tu wo jara šhujne praščenje jedna, na kotřez bučmy wšchitzy rad wotmolwienie wjeđžili. Abó njeje to šame praščenje twojju wutrobu hšiččeje ženje hnušo? Šlaj, ty mašč row na pohřebniščežju, w nim něčto špi, kotřehož šy jara lubowal, mandželski abo mandželska, nan abo mačj abo lube džěčjo; šuřto k njemu pšchitupišč a nutrnu modlitwu špewajš, a twoje myšle du wročjo na tannu šbožownu čjaš, w kotřimž běše twój ludj šemřety hšiččeje pola tebe; wone pošběhnu šo horje k njebošam, hđžeje je, taj šo trošćtnje nabžijěš, něšto pola teho knješa žiwj, hđžeš čžešch jeho jumu šašo widžicj. A pšchi rowje, kotřez je tebi šwajate mešto, je hšiččeje wjele družich; w nich leža ludž, kotřimž šy drje šnal, šchěžiwjzy, kotřiz běču špřozni a žiwjenja hyczi, a džěčji, kotřez běču nabžija a wješele šwotjich štarčich, mužojjo a žony, kř meščacu po čšlowitich myšlach hšiččeje wulle a šwajate nadawki tu na semi bowoščj, a mlodoženy a mlode holzy, kř wot žiwjenja hšiččeje wjele dobreho a rjanešo woczafowacu, bowoščj a šhudži, tajzy, kotřiz šu šbožowni byli, a tajzy, kotřiz šu wjele horja a čšběhnočejow nješli, tajzy, kotřiz šu dolgo šhori byli, a tajzy, na kotřimž je šmjereč nahle pšchšičša, taj paduž w nozy. A šamo wot šo w tebi to praščenje wotučži: Ššu woni wšchitzy je šmjereč, abo je malo tyč, kř šbóžni budža? A wot morowych twoje myšle k žiwim šwataja. Ty wěšč, šo je w naščich dnjach wjele tajčich, kotřiz šu runje tak žiwj, taj ludžo w čjašu do šljenzy: woni jěđa a pija, kupuja

a pšchedamaja, ženja a wudawaju ho, jenož na semšće wězy myšļa, jeno po bohatštwje, po čješčci, po čelěnym derje-
hicyz honja; na Woža ani njemjěšļa, wo šbože swojeje
nješmirtneje buďže ho nješkaraja, haj, šamo wjele tajšćich,
kotřiz to swojate hanja, Woža a jeho šlowo šawpazajta a
šamopušanje w šlawnych hřeďach šhodja. Šchoť buďže
s nich? Budža woni wšćitazy šhubjeni? Knježe, je malo
abo wjele tydž, kiz šbóžni budža? A ty myšľični je naćh,
kotřuch najbóle lubuješ, na swoje džešči. Šty je naćh
čžoš. Wóžne štu špytowanja, kotřez na nje pšćinidu.
Twoja wutroba šćhepota pšći myšľi na štrachoty, kotřez
jim na čzele a na dušaji broza. Budža šo dobre bėdženje
bėžičez? Woštanu temu Knješej šwěrne? Namataščy je
jašo w njebješčach? Knježe, je tydž malo abo wjele, kotřiz
šbóžni budža? Wože šlowo nam wšćat praji, šo Wož
čže, šo by wšćitkim pomhane byto, šo je Žesuf ša
wšćitkich wumrjel; tón Knjes rečaji wo wóžnym domje,
hđez je wjele wobypolenow. Tute šlowa šabža ho nam
ša to šwėdčičez, šo je jich wjele, kotřiz šbóžni budža. Ale
nješteja jim drube šlowa napšćerčimoť kož n. pšćh. wjele je
powołaných, malo je wnikolených? O šak rad byčymy
tubž jańšće a wěšćoščy mēli! Knježe, je dha tydž malo,
kiz šbóžni budža?

Luby čšitarjo, tuto praščenje a to žabanje po jaš-
nym wotmolwjenju njeje šawěšće njeprawe, wošebje niz,
hđyz šo lubošć a šarošć wo wěčnje šbože bližšćeho w naš
šbudži. Tón Knjes njeje teho mužja, kiz šo s tutym
praščenjom t njemu wobročaji, wotpošajal. Ale jašne
wotmolwjenje njeje wón dač. Wón njepraji ani šo je jich
wjele ani šo je jich malo, kiz šbóžni budža, doleť wě, šo
njeby nam dobre a wužitne byto, hđy byčymy to wjeďželi.
Pšćetoz hđy byčymy wjeďželi, šo budže wjele šbóžnych,
wšćetoz ložy šeni a liwazy byli w honjenju ša wotmynjenym
tónzom. Šdy byčymy pať wjeďželi, šo budže malo šbóž-
nych, dha byčymy ložy wšćitku šćhobošćy šhubili a ša-
wěšćowali. Woboje by naš wódsěržalo, je wšćitkim
možami to jene pytač, šćtož je nušne a s bojošču a še
rženjom čšinič, šo šbóžni budžemy. Těhobla je šo tón
Knjes nam w bóšće wudročaji potajil, duž njeczwiłuj
swoju wutrobu s tutym praščenjom, na kotřez halle we
wěčnoščej wotmolwjenje doštanješč. Wjele wóžničće hač
tuto je ša tebe drube praščenje. Špac je malo abo wjele
tydž, kiz šbóžni budža, to tebi ničgo njepomba, hđyz njes
nani nješļa. Těhobla dyrbi twoja najwješčča šarošć
byč, šo šbóžny budžesz, a twoje najwješčča praščenje
ma rečacz; šćto mam čšinič, šo šbóžny budže? Na to
naš tón Knjes we swojim wotmolwjenju wokaže: „Wojuješ
wo to, šo byšćeješ pšćes te čzešne wrota nutš šćli; pšće-
tož wjele jich budže, to ja wam praji, ša tym šćacz, šak
byčnu nutš pšćišćli, ale njebudža móž.“

W tutych taťhutnych šłowach ša naš šćodki troščit
leži. Pšćetoz wone nam praji, šo možemy pšći wšćitkich
hřeďach šbóžni wjeď. Šsu wrota ša hřeďanikow, kotřez
do njebješ wjeď. Našće hřeďi šu moźh-rjez wyšote,
tošće murje, kotřez nať wot Woža wotbžela. Ale Žesuf
je pšćes tutu murju dšera šamal, je wrota šhotawal, šo
je nam pšćitup wo wěčnjeje šbóžnoščje wotewrjenju.
Š wulfej prazu je wón to dokonjal. Š njebješ je wón
na našu šćudu šemju t temu pšćinicz dyrbať, šo by
swoje žiwjenje wo hřećim čezepjenju a wumrješču ša nať
wotšajil. Ale jašo wón na šćišću wuwoka: dokonjane je,
dha bėčnu te wrota wotewrjene. Nēřk šbėžny šo troščitnje

na to šćuščezčez, šo možemy šbóžni byč; nēřk wušnatowamy
šapostřichom šamotom: Pšćes Žesufa mamy tu šćhobošć
a tón pšćitup s lubeje nadžije (Šf. 3, 12).

Ale wopomni, luby čšitarjo, tute wrota šu te jeničte;
nješļa žane drube, haj, njeje bewal ani najmješčča bžera,
pšćes kotřuz moť ho nēřčoť do njebješ pšćezšćezčez.
Wšćitazy, kotřiz šbóžni budža, budža to jeno pšćes Žesufa
Šćřstufša. Tu plačaji: pať wy džečje pšćes tute wrota
do šbóžnoščje, pať wostanješće wěčnje wotšak. A tute
wrota šu čzešne. Wone šu wobmješćowane wot dweju
šćowopu, kotřiz blišćo jedyň pšćaji drugim štejtaj a nab
nimaj leži nišći horny proh. Tutoj šćłowaj rečataj: pokuša
a wera. Wjes pokuša njemóže ničto do njebješ pšćinicz.
Šan tón šćčženil, kiz temu Knješej pučž pšćibotowawšće,
je ludej přednawal: čšiniče pokuša, pšćetoz Wože krałštwu
je šo pšćibližiko; a s tym šamym napominanjom: „čšiniče
pokuša“, je Žesuf šam wušćupil. A hjes wery možio
njeje, šo Wožu šćowobacz, čšitajny w lišće na Šćebřizki
11, 6, hjes wery do Žesufa, kiz je wo šebi prajil: ja
šym tón pučž, ta wěrnošč a to žiwjenje, ničto nje-
pšćidžičez t Wožej, šćiba pšćese mnje. Tón horny proh
tutych wrotow pať reča bohupodobne žiwjenje. Tón Knjes
praji: Woni njebudža wšćitazy, kiz te mni rečnu: Knježe,
Knježe, do njebješćho krałštwu pšćinicz, ale kotřiz wolu
čšinja mojšo Wótžy w njebješčach. Šswoju wolu je
Wóh nam šewil w šćowatych 10 kałnjach. A Žesuf šam
je nam pošalal, šak dyrbišy po tutych kałnjach šćhoběž.
Tať šmyšľeni šak wón, šak ponižni, šćezčpłivi, šćitni,
šćwėrni, uť pošćušćni a podaczji do Wožej wole šak wón,
dyrbimy teš my byč. A to njeje loško. Wóždy, kiz ho
prđužje, šo šbóžny budže, bórny pšćajne, šo šu te wrota,
kiz do njebješ wjeďu, čzešne.

A t temu pšćididu hřeďeješ možni njepšćezšćelo, kotřiz
njehadža pšćidacz, šo my pšćes te čzešne wrota do njebješ
šawěšće. Židž najwěšćowar je čert, wo kotřuz šćpewam:
„wón jara móžny je a ma doleť leńošće, tu pšćes njoh'
ničto njeje.“ A wón ma wjele šćužobnikow, pšćehde wšćem
šćet wotočo nať, kiz nať šawěšć a na šo šćawajacz pta,
a našće čzeťo, kotřez nať t štemu čzešnje a wabi.

Těhobla pšćiwola nam tón Knjes: „Wojuješ wo to,
šo byšćeješ pšćes te čzešne wrota nutš šćli.“ Wojuješ,
šćtož njemowuje, tón čřonowamy njebudžet! To je žyle wo-
paczne mējenje, šo njemóžemy ničgo čšinič, hačž čšatač,
pšćez a šo nabžičez, šo šbóžni budžemy. Šdy by to wěrno
byto, dha njeby tón Knjes pšćezgo šašo nať napominal:
pójče — čšiniče pokuša — wěčze — prošće — w-
tataje — kaparče — wojuješ. Wěšće, šo možemy šbóžni
byč, to mamy ho jeno Wožu bžatowacz, wón je, šak šwi.
Šawol pšćhe, nam dať to, šo čžemy a to, šo čšitajny po
tym dobrym šćowobanju, to reča, wón je nam wolu a
šćedki t šbóžnoščej dať. Ale našć nadawč je, šo my tutu
wolu a tute šćedki naložamy, šo my te brónje trjebamy
t dobremu wošowanju. Wjes horzeho wošowanja njepušćaji
čert jenu jeničtz bušću je swojeho šćejšćawo, bjes horzeho
wošowanja njemóže ničto šćet pšćewinycz a nad šćojim
čzeťom dobyč. Šćutne myšće šapšćimajny moju wutrobu,
hđyz še rta swojejo Šćobžnita t napominanje „wojuješ“
šćišću a pšći tym myšļa na wlašćnje wjele luđzi, kotřiz
čžebža šćezčšćijenjo byč, haj, kotřiz maja šo ša dobrých
šćezčšćijanow, doleť šo pilnje mobla a šćejšći šćobžy.
Wjele dobreho byč wo nich prajicz moť, ale to jene niz,
šo woni wojsnja, šo byčnu pšćes te čzešne wrota nutš šćli.

Duby czitarjo, ja tebe njeznamu, njemem tež, kak si tobu feji, ale wo to prosihu tebe, kedbuj na to, so šhubjenu njebudješ, dotelž njevojuiješ. Jena droha wjedbe wječje do hele, ta droha duchowneje lenjoseže a luvkolose. Czert nima ničjo pšebczjivo temu, so jo pilnje mobilšč a femjši kšobdžij, wón tebi dal dowola, so kóždu njejdulu předowanje Božeho šlowa hřěšćich, so kóždu džen swoju mobilnu spewalaš. Wón we, tak došlo hacž njevojuiješ, šy a woštanješch w jeho mozy. Tež hladaj šo, wojui je wščitkimi swojimi mozami. Za myšl, i kotrejž šo tak někotry samotwija: pšewojele njemóže hebi Wož wot naš žadacž, je wot czerta do wutrobny pšobzema. Wož žada hebi wot naš wjele, haj wščitko. Al jara wótre je to šlowo, kotrejž tón knjes w našim tešćeje nakóži: wojuičeže wo fmjercž a žimjenje, wojuičeže tať, jako by wašče žimjenje wot teho wotwibnowale, wojuičeže je wščitkimi mozami, so byščeže nad fmjercžu dobyli. Czjuičeže tak nědžto, kiž je w palazej kšěži a kiž wščitte swoje mozy napina, so by i pšowjenjom mučejekny. Tak a hiščeže bole wojuičeže wo to, so byščeže pšdjes te czěšne wrota nntš řhly; pšdetož tu njejedna šo jenož wo czěšne, ale wo wječne žimjenje.

Wojui hacž na krej a kofče,
 Czjuičeže šo t Božom! fralektwu;
 Pšebczjowa šo czerta řhčěže,
 Wjedž i nim wojnu wostajnu. (Řheř. 257, 3.)

Al nještomdž šo, so njebudže ja tebe pšepšodže. „W tym czěšju, hōžj hōšpodar je štanul a durje je šawřel a wy budčeže počinač wontach řlacž a šo wo durje řkapacž a řlenječ: řknježe, řknježe, wotemř nam. Al wón pak budže wotmowlwčež a k nam prajič: Ja waš njeznamu, i wotkal řeže.“ řdy budže šo to řtač? řdy budže wščitko wojowanje, do njebež pšidžič, pšobarmo? řo je řawčěže řhnutne prařenje. Něšto řteja wrota hiščeže ja kóždeho hřěšćhniša wotewřjene. Ale džen pšidžidže, na řotrymž budža řamřjene a řhadny řtol budže řrijecž wjaty a řhudny řol poštanje. řo řtanie šo ja řóždeho jenotliwého wo řmjertnej hōžžinje. Al na řhudnym řnju budže řiř jich wjele ja tym řtač, kať bydu nntš pšidžičli do njebež, ale njebudža moč, tón řnjes budže řim prajič: ja waš njeznamu, i wotkal řeže. řiř wjele potom k řošnacžu wěrnoseže pšidžidže, ale ač, něř je pšepšodže. řiř wjele budže čpžecž pokutu řimječ a budže řlacaz a řalosečija a na řwoje hřědi řpominacž, ale pšepšodže! řiř wjele budže hebi řorož žadacž wo njebežř řřowščoři, ale pšepšodže! Wrota řu řawřene. řiř wjele budža řprijecž: řknježe, wotemř nam, budža šo na to powolacž, so řu řemšči řhōdžili a řo mobilšč, haj řruhich wo řeřuju řowščeweli, tón řnjes pať budže řim prajič: ja waš njeznamu, i wotkal wy řeže: wotendžeže wote mnje wščitžy, wy řřotnižy! Woni wostanu wontach, dotelž je pšepšodže.

Čěšt šo čji, kiž wontach wostanu? Měnišč ty, jo řu to jeno čji, kotřiž i žyla njeřbu řpntali, so řřōžni budža? řa tebi řraju, to řu tež čji řřewěřčijewno, kotřiž njeřbu řrawje a dořež wojowali. Wož čje řwaruňj, so njebudješch ty mjes nimi! řa tebe řprořhu, nještomdž šo, wojui wo to, so by pšdjes te czěšne wrota nntš řhot. řiřčeže je řa tebe řhadny čšōh, hiščeže řteja řa tebe wrota wotewřjene; ale ty njewěřšč, kak došlo hiščeže. řehodla řapocžj řhydom dženřka, je wščitkimi swojimi mozami wojowacž. řhwatja řhydom ř řeřubej, wušňaj řo řwojich hřěšow, njeřamřelč jemu ničjo. řřowšč jeho, so tebe wo swojim řřubjenjom řřōžneho čřini, so tebi řpomyřa, šo dobre

ředženje ředžeč. Wón niško njewustoreči, wón hřěšćhniřow pšidžijima. Al potom wojui!

Wojui, czěšne řu te wrota,
 ř njebeřkam řuč wušři je;
 řřech řo duřčha njeřařđmata
 ř wječje, ale k njeřbu dže.

řamřej.

Mr. w B.

Nasche keřowny.

řesbōžny čłowjeř dije řřowo keřow rad njeřřhčij. Wono jeho na řōž žimjenja řopomina a jemu wěrnoseč pšdch wočři řtaja. řřech njeř šo wón tola boji, řunjež by Woba a pšdčehobne žimjenje rad přel. Wón čzuj, řchō ma wocřařowacž. řobōžny čłowjeř pať hebi rad na keřowny myřli, wjedžo, to jeho řřazne ččeto tam junu wotpocřinř namata a řo ř řhle řpř řřowabž, kotřiž řu „tón pučž řrijecž nišč řhly, wo řotrymž řo wjeř njewěřčō.“ řehodla wěřazj je tebi rad tole měřno wotpocřina wopřtuja a řo w řudcu je řwojim řubny řowščowjeja, kotřiž tam řpja wo řotowjenju řeniřteho řhčla a ř řotrymž je wón nědy hromadže řpucowal a řřudobu a wjeřele čłowišteho žimjenja řhčeli. řrawy čłowjeř wšřať řež pšdch řmjercž je řwojimi řubny řřewočnyjem řawoštanje, a tak je jemu Wōža řola. řdžež řiř ččela řpja, kať řřud řomřnu, řotryž wón hōži a ččejči. řo šo wón rad mobilšč, dotelž tu wosheře Wožu močnu řulu a řože řđtane, ale tola řřōžne wōždenja řačwama. řow pať wón tež wosheře řimnyřkōř a wōžnosčej čłowišteho žimjenja, ale tež řřořčř a wěrnoseč Wožeho řřowa řřowym. řa něřotřewōžřili čłowjeřa by wušřinichō byto, řhō by wón řhřejřičšo na keřowny řhly do řotrymž řhōžřiř. Ale to wšřať je, řesbōžny čže hebi rad wěrnoseč žimjenja řotajič. — Ččiwšč pať je wěřtu řomřinu na keřowje namatel a řōžōž řuboseč je řemřjetym wjaja, tón budže řōn rad wopřtowacž a řato Wožu řolu wōřřowobacž, tón tež budže řowny řubny řemřjetčy w řobřym řjedže řřerčejč a řpřidčij. řajčej řu řowny, řořj tež řhřto řol. Wōřhōba, kiž řwojich řowřwč ččejči, řo ř tym řama ččejči. řřowinac řowřhōw Nieř pšdč: „řdyž čgu žufe měřto řřiže řemřacž, řo najřrijedje na řekajřu wěžu řobam, so řhčž řyle měřto řpřewidřel a wot řorla do řo mjerwōžazcho žimjenja a wōřřhōba řpōřladni. řřowom pať du na keřowny, so řhčž tón ččidj, řokorny wōřřhad wōřřebřowal, kotřiž řiři je řwojimi řemřjetym: řaja.“ řello řobřny wōřřobny, wot řobřich řřawřidčy do wutrobny řōřččejčepřewč, wōřřal hebi čłowjeř wōřřowma, kiž tež jo řiř řmjercji w řiřnym řuchownym řwajřtu i nimi řawoštanwa; pšdch řello řpřownanjem řo tón wōřřaruj, řotrymž nan ale řobřowčija mačž řtanjje pšdch řuchownym wōřřowom řřewitaj, řello řpōčřinow tón we řwojim řiřowjenju wopōřaluje, kiž řřewu řawoštanwa řob řřawřidčim řřowřowanjom ale řob řpřidřadowm řřōžne řōřowjanč!

řřowřowom je řemřjetčy řo čłowjeřto řōřje mořli, tak došlo hacž řřawřny čłowjeřstwa wōřčō dořabaju. řřaham řiřom hebi řerře řpřewřebřiwčijewno w řřewronje řupi a tam řwoju maňřelřu řaru řpřerje. řšamo řa našōřeho řšōžniša, řotřōžō ředcu řiřowřaz wjyřčijē wo řwoje řōřakřofčej kať řřōřniša na řřidž pšdčibili a řotřōžō řehy tež jeho wōřřobřny wopřččejčij, řo řena řhmlna řudča namata, řmjenuňj řofej ř řřimatičej, řiř hebi wot řřlatařka jeho ččeto wupřōřy a jo do ččřiteho řuba řawali a řokōž jo do řwojeho wōřřewo řowa, řotřž ředče wón hebi řal do řřaty wōřřubacž, a wōř wušř řamřejč řōřje řowa řřew (řřat. 27, 59. 60). řež naščj řerřij wōřčōjo, řunjež řōřanjō, njeřbu řwojich řowřwč na měřce řežo wōřřelē, ale řu řiř ččela pať do řemje řpōřčelali, pať řřawli a řřwřne řōřje do řpōřimřejew hromabřili a bele do řemje řřowali, řemřjetemū pať tež řřewōřje a řřowō řobu do řowa řawali. řřchj řpřerjebe hiščeže řowřewu k ččejčej řōřčřinu (řřawu) a řřy

Sy-ji spówał,
Filnje džółał,
Strowja ée
Swójbaj statok
A twój swjatók
Zradny je.

Za staw sprócný
Nápoj mócný
Lubość ma;
Bóh pak swérny
Préz apaf mérný
Čerstwość da.

Njeh ty spówał,
Swérno džółał
Wšédne dny;
Džół pak swjaty,
Duń daty,
Wotpoń ty.

Z njehes mana,
Njeh éi khamana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kia Bóh pada,
Wokrěš ée!

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa ho kóždu gódotu w Šsmolerzj krišćijšćejšni w Budyšinje a je tam ja šhtwórtlětnu pšchedplatu 40 pj. dostać.

Šswjedžen semrjetnyh.*

Šhluboka šhtuńnošč léha šo džěnja na škhešćaniste wošady, hduž swony š wyšłofch wějow š pošłednej njedželu zyrłwiného léta šwjedžen semrjetnyh šajwonujuja. Pšchetoz jich njedžowe synki napominaju: Špominaježe na šwojich semrjetnyh a wošomnježe, šo tež wy wumrječž dyrbieže! A hlej, tynčnošč a šruboba jima wutroby. Wliž jeno nowe, tež štara rany šapocžinuju paliež. Želaza boloež a džafowna luboež pohnuwa hohate šlyty lawošajenych, wopytaje šwječjenu rolu Wožu a wupyšćiež te drože hórty, pod kotrymž jich lubi wotpočujuja. Šoho pýtaježe na pohrjebniščuju, wy džěči, kiz wy tam klečžo ruzy žamaje a tał horze šlyty pšćeliwaježe? Ač, wy pýtaježe šwojeju štarščuju; taj meještaj waš tał lubo, taj beštaj šo š najwještichim woporami ša waš štarčoł, na tymaj wišaječe wašča žyła wutroba; a nětko wotpočujetaj we šwojimai rowomaj, nětko šteježe wopušćejene te šwěče a njewěče, tał macje šebi wupomhačž; wohoe džěči! — Šoho ty pýtajš, šhtuń mužo, kiz ty tam tał do šlybofich myšlow ponórzjenu pšćeh tym bežym rowomym tamjenjom štejijš? Ač, ty pýtajš šwoju mandželstu, kotraž je š tobu wješeje a šrubobu džěłta, pšćes šwoju luboež čži žiwjenje porještata, je šwojim zunim a čžichim štkuńnomjom čži twój dom pšćijomju čžinita, čže w šrubobie tročštwaka, w twójich šhoročžach šhladała a čži twoje džěžatka šobu woczahnyč pomhała. Žandžel šwječje je

čži ju wotwjeđł š twojeju rukow, tu šwérnu, luboežžiwu dušnu. Šač šo tebi nětko tał štyčeže! — Šoho ty pýtajš, želaza žónšta, kiz ty tam w žarowanščj dračže pšćes rynti rowow tročžijš? Ač, ty pýtajš šwojeho mandželšeho, kotraž bė šebi wušwolila, šo by š nim pšćes něžny šwajš luboeže a šwěry šjednocjena pšćes tutón šwěť šćta. Š nim bė šebi šaktarja we wšćehy naležnoščah šwojeho žiwjenja dobyła, a šhaj, šlěda šwječje je čži twuju šewjeru šlamala; ta wutroba, kotraž čže tał horžo lubowaječe, wjaž nyšpuztoča, a ty šačžwajš šo nětko tał šamotna, tał wopušćejena! — Šoho ty pýtajš, šarcy šćebžiwžo, kiz ty tam, šo we šwojeje šlaboež šći štuleny na kiz šepjerawščj, š štabožymni tročšejemu štapošč? Ač, twoje džěči, nad kotrymž meješe šwoju rabež, šu čži do předa wušče do wěčžnoščje a njemóža čže w twojeje šlaboežći pobjerajež; tež wot pšćelězow twojeje mlodošće njesteji čži hižom dawno žadny wjažy po šobu; ty šy š žušbnikom njese něčžišćim šplahom. Šač je tebi tał čžežto! Žiwjenja šlyty šdučujajež: „Šnježe, wono je došč!“ a pýtajš šebi tuz měšćačžo, hōžž mošł wotpočžowajež wot šwojeho džěła.

D čžežny tule boloež šrubnyh šawošajenych! Š tymi berje njesteji, kotíž wo šwojich semrjetnyh njěšela. Tež boloež žohnowanje wopšćija. Šola to došč njeje, šo my džěnja na šwojich semrjetnyh lubych š džafownej luboežći špominamy, jich rowy š wěžamaj wušćimaj a je šwojimi šlyšami mačžamy; šo šwoje dušče do šandžentych čžahow ponórzjamy a dopominjenje na šhubjene šbožo wo-

* Pšilubjeno natwarjaee rozpominanje njedzelskeho teksta njeje pšialo. F.

nowjamy. Nimamy dale niczo hać dopomnierzca a hysły, sruodobu a żelenje, dha nam hwybdeń semrjetych wjele zohnowania njepršćinješe. Wopomniny pšchede wšchém, so nam kóždy row našcha sachtodnošč prěduje a naš i Wožim hłowom najwjetšchu wšćtošč na semi wuczji, so tudy žane wobstajne měřno nimamy. Wšćhityz dyrbimy wumrjeć! To wobšwědčza niź jeno pošlebnja njebžela w zyrkwinym lěće, to praji nam padaze ličeje a kóžda sčedžiwna włóška na hłowje, to pšćiwoka kóžde sachtadže hłowno a kóždy dzeń, kiž ho k hwojemu kónzej natšiluje. A sčto wě, tak bórny hžjom našcha pošlebnja hodžina pšćinidže! „Sčtož dženš je krowy, czerwjenu, je jutije thory, morjenu.“ Dženša stejišč wšći rowje hwojeho lubeho a njewěšč, tak bórny móže tež tebe hórta pšćikrywacz. Kaž kóž na mroju njepršćejstajne pšćinistawe napšćeczajno jěč, tak ho tež našcha žiwjeństa kóž i kóždym dnjom, i kóždej hodžinu hmyjerczi a rowej bliži.

Ssmjercz pak njeje kónz, ale pšćekřod. Hžže potom pšćinidžemy, na to wotmoliv hebi žam. O njesapomni, precz křwatazy hnadny czaš k hwojemu wěcznemu sbožu ualozic! Hžž nam row prěduje, so tudy žane wobstajne měřno nimamy, dha naš kšćiz nad rowom k njebiru pokazuje a napomina, so buchmy to pšćichodne pytali. Žow žmy w zupobje, hortacy je našcha domijna. Tudy se hysłami roščywowamy, tam budžemy i wšćefoščuju žnjecz. Srudnje je, sčtož dyrbi w czařnyh žiwjenju wobhdenje hwojeho cžela wopušćizic a nima žane měščeczanske prawo w njebiru. Duž je to najnuřniše, so pšćichodne měřno pytamy, tak dolho hać hšćeše w tutej czařnoščej pšćebymamy. Kšćiz nad rowom, kaž pućnik do njebia pokajowazy, naš na našeho Sčožnista dopominaj, kotryž je hmyjerczi mōž wša, žiwjenje pak a njesachodnošč na hwičto pšćinješt. Žeho kšćiz je tón klucz, i kotrymž je nam wón tamne pšćichodne měřno wotanunš. Wrota steja wotewrjene; duž pytajmy i czařom, so junu pšćes nje nutš pōndžemy do hwožneho žiona!

Hamjeń.

F.

Ssmjercz hebi wšćitkič žada.

(Spěw i 30 lětnje wojny, wolofo lěta 1638).

Ze žnjecz a hmyjercz jom' rełaj;

Tōn mōž wot Woha ma.

Dženš wōtli hej tožu.

Hžž trawa je i tožu.

Wōn bōrny naš hubi; —

Hać nēlom' ho lubi?

Esu hlada, rōžicza!

Sčtož dženš ičže mlōdne, selene.

Ze jutije pokřte:

Tu hnehowe swōnczi,

A žalowne dōnczi.

Tam wutrowne kwētki —

Esu nalēne hweđki —

Esu hlada, rōžicza!

Wšće kwētki, hoj tej nalici

Sšerp sruba w hruboščej;

Ho, rōžiczi krašne

A liti je jašne,

Tež czerwjene klucje

Žnjecz požnēwa rucje.

Esu hlada, rōžiczo.

Esu ja tožu tež rošwalja

Kaž maložja a rošmarja

Tak njesapomniczi

A kwētowe kiczi.

Ho, njepršćepušćejena

Tež kwētka nje jena.

Esu hlada, rōžicza!

Tak irani kroćel ja kroćel

Wšće rōže kwētow moriczel,

Kiž w sachtodje lěće.

Esu na polach hmeja:

Tu hmyjerczko wjele,

Am kořćiancže sele.

Esu hlada, rōžicza.

Wšćinidž, žnješo, ho cže njeboju,

Wšći hwoju tožu wōtenu!

Hžž wōn tež mie šije,

Wšć knjes mie šaš žije;

Do šdena wōdži.

Wš, to ho mi hōdži! —

Esu wješel, rōžiczo.

Žurij Wrořt.

Naške hwojowy.

(Sčōncženje.)

Pohřebniščca hu dženja dženje do wšćelacich dženow, tak io ho na jenyh hnanow dorozčeni, na druhim dženji a schulle dženji pohřebaj, wěte měřina ho ja herbče pohřebniščca pšćebawaja a hnanow nēlaři krač je ja samomordarow poštajne. Čžēta ho w tch jednolich dženach w rymu porjadu křowaju, so by ho žydu rum lěchowu derje wutřeba. Pšćes to pak husto bošč jebny rym ho druhemu cžičže runa a wotmēnjenje ja wōčžto a ja wōščēnjenje bušče pobrachuje. A tola tež pšći wšćej harje a hwořnownyh žiwjenju našeho cžaba pšćiwōtliščć k semrjetym, pšćēnje rowow a hōjenje pohřebniščćow njeje šařcho. Krujce w pošlebnim cžojhu hu nēlote wušte mēřta hebi krašne pohřebniščca šařožite, na kotrychž móže bušcha lawořlajenyh harje wšćedneho žiwjenja wuščēnjenje ho derje wutřeba, i sčubymi semrjetymy ho rosmtowjeć a do wěčnoščje ho pšćebadžec. Wšćto Hamburg je hebi wušte krašne pohřebniščćo, tak mjenowane Dylsdorffje žentralne pohřebniščćo, šařožito, kotřž ho wulfej sachtodje runa a je se wšćēmi mōžnymy rōženi, sčtomami a rořtinami wōbbate, wšćēne a wōbhadžene. Wōbebe wjele ho tež wōbžiwna pohřebniščćo mēřta Wnidžowa (München), tak mjenowany Walsriedhof, Wšćto Wnidžow mjenuzny kupi hebi pola Hořapjelšćreutka lēš, wōbšćejaz je sčmētēlow a jēdēntow a tutōn hebi sa pohřebniščćo wuřwoli, so by wōd jeho hātořami abo wōbředž sčtomow na wuprōdnjenym mēřce hwojich semrjetych hłowow. W hmyje kaž lēče tuto pohřebniščćo tōňhamy cžēmno-selenu, šćutny napohlad pořćke, a rjenje ho i jeho cžēmnoščje te pohřebje i pomnikami šēbaja. Wšćiščče sčtomu k wotmēřowanju abo wotmēnjenju wšćař naščim hweščkim pohřebniščćam i wjetžcha pobrachuja. Tam a žem hu hnadž nēlote mjeničke sčtomu žiwjenja wušte narōřtke a pšćes hwoju kehelej pobōbnu formu rjany napohlad pořćke. Ze nješč ho po mōžnoščej stejo wōřtaja. Wone wšćař maja i dobom do-

pominać je na to nowe živjenje, kotrež wěrzajomy i rowow nastanje. Wohebeje rjenje tež wjetšce rowy a wjetšce žiwobijne pohrejbnišćca na lěšnym pohrejbnišćcu w Mnichowje w lěšu rosdželene leža.

Kajke pał ƚu hewal i wjetšca našce kěčowcy? Husło je ƚo jim poroƚowalo, ƚo ƚo wone w posłednichim čašu bōle kamjenitnym morzjam runaja, t. r. ƚo pščenulite a pščenowbōle kamjenite abo zementowe pomniti a twarj sƚoro žyty row pobuščuju. Tak wjetšaj je husło w měšaj abo tež hžjom drubny na wobjč pola nowšćich rowow, ƚo je žyty row wot kamjenja abo zementa sƚoro šatčženy a ƚo ƚo nimalo žadny blōst na nim njenamata, na kotrymž moško něšto selene točej abo bđejž moška ƚo i luboščija něšajta wōwta abo rōžička badžiče. Wšōto je ƚobne, ƚo ƚo hōždemu fementowu pomnit staj, ale i tym ƚo hiščćeje njetrjeba žyty row potajiče. Pohrejbnišćcy tu je rowow bla a niz pomnikow bla. Kaj rjenje debja row hiščće te šolidne železne abo kamjenite hčičje starčebco čašgo abo tež te kamjenitne platy i napřimom. Ale dženha pyta husło jedyn drubhe pohčetrjēdčej pšces prawje nadpadny pomnit, kiž prawje wjele wot ƚo čini a wosolne pomniti pščetrjēdčej, mjes tym pał je njelopy i hubjenje tworj, husło i zementa. Tež čjorna ščelkeřa i šalozymy šwētłymy piškamit, kiž pał ƚo sa došojny material ja pomnit njewobhlubaje, ƚo nam hōbna njelba. Sa to pał steja w Mnichowje sašo jara rjane drjewjane hčičje. Wšōto ščičōž jamože, mōže žiwjim fementowu wšofotny pomnit stajčej, ale tutōn njedž tež je woprawbōže wušojny a wumjelšci. Pomniti pola naž drje i wjetšca kamjenječebaj po žiwjej wušli abo žiwjej wušfioščej twori, tola dyrčaj jōn žarowazy šam hebi i luboščju wubjeraj abo po žiwjim ščičužcu a žiwjej luboščej hebi dačž šhotowacž. — Napřimo njehme dyc i pobōrčičju, ale ščejčćijanite. Husło je w Šerbach na pomniku teki čjēlneco předomowanja spomnjeny. Je fementy dobny Šerch bōl, ma ƚo jemu, kaž ƚo hamo wot ƚo šoflymi, tež heršile napřimo na pomnit dačž. Šerchste napřima na kěčowje ƚu nancajo ƚo to, kał hebi wožabni žiwje Šerchowstwo hiščćej woža. W posłednim čašju ƚu wone we wjēch-ladič wožabadaj wožaromnje šhēro wotebjerače. So by to heršile napřimo tež woprawbōže bjes šmawlow hōto, ščičōž husło njeje, njedž ƚo piškamawšojni praščaja, kiž rad radu dadža.

Č čini ma ƚo row wožabđečej? Tu ho njehōdži wjele přibōt-přibacž, ale njedž ƚo hōdža, ščičōž je po ščičužcu a luboščej šawoštajenyč, ƚo by fementycho čjēčjēto: šwēti, kotrež hewal twojaj šahrodu pyšca, hpačimj, žawč, šyrowki, naliki, tulpy, wrejōž abo rōže atd. Njamy ščičiščej tež čini row, wobroščeny wot močja abo efujna, džiwoho wina atd. Wščihōbne dočej ho njelba, w lēče row pšychičž i čžinjnyymi šwētami abo rōžemi (š wōšta, papjery, liny atd.), mjes tym ƚo je na žiwobjenju fementyč, hōdž je liščje je ščotowu špadalo, hōdž ƚu wjēčje šwēti šačhte, a je Woža štwōrba kaž i otomrjeta, žyle ƚobne a pščihōbne, hōdž wotemrjete rjōditi rowow ƚo bēhčćca i wōdželanymy šwētami, kotrež ƚu husło šaplečene do šelency wēzow.

Šwjable wēnžy, wohebeje mtočy rowow, kaž tež wuščćejete šwēti a wjōdžōn njerjad ma ƚo i rowow bōrhy šrumowacž, ale niz pšces murju kěčowwa smjetacž, ale žnawo do pošajeneho šorba a na pošajene měšto. Wjēce kěčowwa maja ƚo w dobrym rjedže dđerječej. Wušy wužitna ja hajenje kěčowwa je tež plumpa; w dženšujšim čašju ƚo wona husło hžjom na najmjenšćich pohrejbnišćcač namata. Došojnyč pohrejbnišćca, jalo čjēcheco měšta wotpočjintu telšo ludyč špřezuyč pučowarjow, hebi tež žaba, ƚo ƚo ƚo tam žana hara njecžini, ƚo tam dđerčej njefrajajna, ƚo ƚo tam hušy njepočaj, ščajny njefuščca, pwy njefanjenja a ƚo ƚo tam tež njeturj. Šotom ƚo tež žane rowy njetrjebajaj i pšotom wobdadč, wohebeje hōdž je žyty kěčow hewal derje wōwbroženy; na lēšnym pohrejbnišćcu w Mnichowje je do žyta šafajane rowy i pšotom abo murju wobdadč. — Šōžbe pohrejbnišćcy abo hycž a buščju

měšno pobhēnjenja a natwarjenja. Š dobom ma wono pšchōwacž myšl ja žiwōžu a dom a dopomnjecje na heršičich pšchōw-jučyč, pšchēčjelow a došojnyčyč. Žehōba mōža ƚo wohebeje tež žiwobijne abo heršile pohrejbnišćca poruščej, w kotryčž čji, tokiž ƚu w žiwjenju šjednoceni byli, tež w šmjerčej hebi blisko leža. Dočejž něšotryžtuli pobōžny tež rad (w lēče wječjor) na kěčowje pšchēbywa, kiž je tam dominjny ja buščju namata, by tam jara wužitna dya šawta, žnawo po wušfiočimaj šipomaj. Šajki kěčow pał i tym šōželanōčž duryše špředuje, kaž tež wohebeje luboščej i dominjne a ššarowatymy dočurym wuščajny. Šajku wočehnjaju mōž ja mtočyč a šawčy ma šōžby w dobrym wotšladanju štejazy kěčowaj! Njēč jo wuščaj wožabni špřisnawaju a žiwju ledžiwjowščej na njōn šōžujaj! Dopomnjecje na fementyč je žōgnowanje ja šawoštajenyč.

Kř. w K.

Pōjmy won na Božu rolu!

Pōjmy won na Božu rolu
Zam, hđžej našči lubi špa
W našdžij, kaž šorna w polu,
Šbōžno' šahowibženja.
W šhōbnyim šlinje čjichōž' rowa
Drēm jich jima šhuboki,
Šačž we mozy žiwjōj' šłowa
Wšy jich sašo wubudžij.

Kaž tam i šhōrow wubiwaju
Šrawne šwēti naščene,
Tak tež i putow wuškamaju
Čžeta ƚo jich i žiwobōžje,
Šbōž je jandželow hōč wola:
Pōičje, šajšwa wopuščćejce,
Wšimice něšto i Wožōž' šłota
Šronu, myto šiwērnōčej!

Šubje na nič špōtinajmy,
We wēnje ƚo pōšchēčimy
Š nim do šbōžnōčje a prajmy:
Tu šmy hčičće pučnjy,
Ale dominjna nam šwa,
Wōl a pláč ƚo pošhubja,
Wōrhy šrawje ƚo čjita
Duryča šahowibženja.

Pščelōšij Kaplč.

Boži hlōš we šwēdomnju.

Škude pjenjeh buščju, kaž kōžbe lēto, na Domajcha hnydom po fementanju pšces šararja wuščelene. Wjele jich njebē, jeno 10 hr. Ale hčubnyč w malej wjējy tež wjele njebē, jeno 3 abo 4. Njajowjazy, njemujaj potajny, došta kaž pšchōzo, šłuba šilja, potajim žyle 5 hr. w jenny tručju. Žyle lēto bē ƚo na tutōn bar wje-šelka a hebi došho pšchemyšłowata, ščōto čžje hebi wjōžo ja tutōn pjenjes šwicē. Šilja bēšče hjes dwēla wōjšhubčca wōšōba we žykej wšy. Šjōm wjele lēt bēšče i wudowu byla a bēšče žyše šama. Njēšōm mašo mōžčej hebi hčičće žama šašćitjēč, ƚo drje žanje mlyš dale njemēčejče. Šola pał by kōžby raš na Domajcha te 5 hr. rada wšata, dočejž by i nimi ja dđerčej žiwjōje džowki něščōti i hōbam šupla. Tež tōm lēčž čžyžje špōpōrdnju do bliz-ščejho měška na witi hčej, ƚo by tam to nušne našupomala. Šjōm bēšče wjōžo na pučž pščihōtowala, duž ƚo dopomni, ƚo hčičće wō-štenzu šačjintu njebēčje; pščičōž wona ščičćejče, kał wētō do wōšta

storkaſe. Duż rucze swoj korbił ſ moſchniczku do kſzeje ſtaji a rucze po kſkobrze horje dobęza a tam wotenuj ſaczini. Tola to tón kſobz trochu huſjenſcho dſęče, haż bęče hebi myſliła a baſte něbže po 5 mjeſchnacz do ſaſo belſach. Hiſęče junu, pryebuj haż piſchi woteńdženju burje ſady ho ſamny, ſa ſwojimi pjenjeſami hładaſe. Duż — taſe wuſtſoženje! ta moſchniczka bęče prybna, tón pjeſchirniwat bęče pryjez. Lędna mędſeje to ſa piſchijęz, ale to bęče woprabwke taſ. Wón njeb niſbže wozaj namafac.

Bóbla huſob runje drieno rękaje. K niemu najpryebuj bęčeje ho ſo jeho ſ rękepotazim hłogom proſečęje: „Mjeje pryebuj něchtó do mojeho domejſta ſupić?“ — „„Daj“,“ tón wotmowi. „wawobwofeſo ſym tam runje ſaſupicę wđſat, tón paſ be na męſeje ſaſo wnu a potom l lęſu hnowačę.“ „Hiſiny domejſt mjenujujz zyle piſchi lęſu lęſeje, lędna 5 mjeſchniczym wot njeſo. „Tón je mi mój pjeſchirniwat kradnyč,“ wawoła nětſo Hliſza a poča płaſacz każ maſe dſęčo. „„Daj“,“ na to huſob dſeje, „tu ho njebudze wjele czinič dacz, tón cłowjez męjeje jeja doſe nobi teho ta loho ničtſo njeopobadnje. Ale dſęče tola t gmejnifemu pſchętekejeręje a powjeleje jemu to, hnaſo jeho žandarma ſaſo opobadnje.“ To wſchāt teſ Hliſza czińejeje, njemęjejeje paſ, ſo budze jej to něchtſo pomhačę. Ma to t l duchownemu dſęčeje a jemu wſchu ſwoju nuſu wuſtorzi. Tón bęče jeja hñemy nad tutej njewuſchnoſeju, runje każ bęče jeju wobuſeje hudeje žſnič žel. Wón ho teſobla roſhudzi, teſ jonje naſtatu ſchłodu ſe ſwojeje moſchniczki ſarunacz, njedywbał ho tón pjenjeſ wozaj namafac. Mjes tym pał Hliſzi prajejeje: „„Wytajęz nětſo hiſęčeje junu w domje ſa pjenjejami, a njeſeje je haż do njedzele namafata, dha piſchirniſeje a powjeleje mi to ſaſo. Ze-ſi je pał tón wandrowſki te hame wſat, dha budza wone jeho kaſ žęlime wuſto do ruſi paſieč; a hdujz wſęčeje węzy hiſęčeje ſwētnemu hudiſneje wuſelneje, dha Wóh węleje piſchę hñedowneje wótre htoiwčęſo ſ nim poręči. Woſu na žone wajęhneje njęſęelneje.“

To Hliſzu trochu ſmētowa a wona dreje ſrudna, tola mēniſija domoj dſęčeje. Na wuſi węſo nětſo wozaj hič njemęjejeje. Wje-čer pał, bdujz piſchi czińejeje we ſwojeje ſwie hębejeje, hęhęjejeje ſo ho wot wotkacz burje ſapraſnyču. W tym hāmym wookomif- njenzju dohſi cłowjez po dſęty l lęſu cſęrejeje. Hliſza dſęčeje do kſzeje poſhladač, haż njeje hnaſo ſaſo paubuch abo rubjezičſi pola kſzeje poſhladač, ale iſtſo dha ho jej na kawzy w kſzeji napriſchęčſno bęhęjeje. Zeje wuſki hłębſſon pjeſchirniwat. Saſo jej hſny do wocęzow ſupicęju, ale tón kſobz hſny wjeſelęjeje. Na męjeje na ſaru hwaſtajeje a tuby tón wjeſety pobawł powjedajeje, kaſ tamna žſniſta w piſchirnanuju, kotraž dſęčeje: Wjeſelęjeje ho ſo mnu, ja ſym ſwoj kſobz namafata, hič bęče huſjenju. Zarat pał jej prajejeje: „„Mjejeſym wam to pryebuj rękę! Swojemu Woſu ta rucze ničtſo njęſęelneje; piſchetož na hwečeje njeje jeno cłowſta, ale teſ bſiſta polizija.“

Wón wokoſheje je.

Stari ſu hebi powjedali, ſo ho naſch Ebſchſnſt ženje we ſwojim žiwjenju ani poſhmētwnyč njeje. Na tole teſ taz w něčejim domje rękę piſchirniſeje. Mjeſheje dſęčeje bęče pódla a tole węſo hęhęſata. Duż wone na męſeje l ſwojemu nanej dobęhny a rękęju: „Mje- wēno, nazo, to tola njeje mōžno, ſchtož cęile tam rękę; piſchetož maſe dſęči ſu dſe Ebſchſnſta ta lubo mēle; to njebychu węleje czińite, hęčy budziſeje ho wón ženje ani njepoſhmētwnyč.“

Wſchelake ſ bliſka a ſ Daloka.

K hłownej ſhromadſziny herſiſhego duchowniſtwa piſchirniſny ho hłowna ſhromadſzina luſterkeſhego knihowneho towaſtiſtwa. Zu woteweri pſchębędza knihownego towaſtiſtwa, knjes ſarac Bſſęč; Mate- cſanſi. Wón hſęti, ſo je ho porabęto, nomeno hłortuena, knjeja Schſtu je Bſornohyl, dobęč, kotryž nětſo, hdujz je pólne dſęto doſoniane a lubo ſo domaz nabeſč; naſche wſobady piſchęhobſziny. Wón je hſom rjanu lęſu kniwoch hſobuſiſtawo wobyl, a nadſzajny ho, ſo ſmęje daſchſi wuſpęch piſchi ſwojim hſobęzju do naſchſch herſiſch domow. Naſchſch luboch hſobuſiſtawo teſo pſchymu, to cęyli ſwojich huſobow a iſnatęch namotwicz; do knihowneho towaſ- ſtiſtwa ſaſupicę a jim wuſžit naſchęho towaſtiſtwa roſtkadomacz. W nowym teſe ho lubym Šęerbam ſaſo nowe kniſi poſſicę. Š radęčju wſchęjz piſchitſſonni tu powjeleč hęhęchęču, ſo je njeſo Hęerta hñowdowina Wicęjaſowa w Zaregach naſchemu knihownemu towaſtiſtſu 300 hr. jaſo legat wotſaſata. Ze to nětſo druhi legat, kotryž je ho naſchemu knihownemu towaſtiſtſu w poſledniſch lętač doſtat — 300 hr. wot knjenje profesor Wjuſloweje a nětſo wot Hęerty Wicęjaſowje. Mjech je to dohny, wubudęzju piſchitſkad ſa druhič, kotſiž mōža po ſwojim ſamoženju naſchemu wōžnemu towaſ- ſtiſtſu teſz něchtſo wotſaſacz, ſo moſho towaſtiſtſo hiſęčeje wazaj rjanęch natwaręzajnyč kniſi roſſchęreč; Wſchetož wot teho, ſchtož lub cęita, wotwiſuje piſchidoh luda. To najlępie ſ teho pſhwanamy, taſ wjele iſchduy ho hſom kaſaje kniſi ho wutrobacz wobęjeje mčobnyč naczińite a jich do ſchłubęjenjo, do jaſtwa piſchirnjęſte. Knjes poſtkadnik Tſchęch na to ſhwinia, ſo je w Pruiſte Wuzſjz ſiſčba hſobuſiſtawo wotehjerata, hdujz je ho teſz tam pomēnjeje wjele knihow roſpſchębata. Duż ſu lubi knježa dudowni pruiſeje herſ- ſteje Wuzſjz wutrobneje proſchęni, to cęyli piſchi ſtkadnſečſi ſwojich wſobanędu na ſamę a wſoſnſchſch naſchęho knihowneho towaſtiſtwa potaſowacz. Młowy biſiſki puečnit, kotryž je knjes ſarac Mroſat w Wudſchęintu ſaſo piſchęczelniſtwe jeſtſak, ho cęihęčſi a budze ja- pſozacz bezembra hotowy. K roſčowanju biſiſkeho puečnitiſta doſtanu te wſobady, kotrež je haż do teho cęaſa poſelnik piſchęhobſič, nowy ſariſch hſobuſiſtawo. W tych wſobadach pał, kotrež hiſęčeje piſchę- hſobęne njęſhu, mēl t roſčowanju puečnitiſta doſtanu ſariſch pſaczič; Poſtkadnik knjes duchowny Tſchęch poba ſiſčębwanje na lęto 1910 a 1911. Šwjeſelęze je, ſo je wotwaſtiſto, kotrež męjejeje piſchi wſobamſhnenju poſlednjego ſiſčębwanija něbže 300 hr. dohna, tſone žyty wotwjebdo a ſo ma po wſobamſhnenju něčęhęchęho ſiſčębwanija piſchę 400 hr. ſamoženja. Wuſpęch je piſchę to piſchęchſo, ſo je ho rjana lęſtſba kniwoj we ſkaba piſchębata. Duż ho teſz namjetuje, ſo mēle ho teſz w piſchęhobęde kniſi n. piſch. „Młoby a ſornjatta“, kotrychſi je hiſęčeje wjele na ſtkabę, piſchębomacz. Knjes piſchębędza ſłonečſi ſhromadſziny po dleſchſch roſčęženju a wuprajenju mſhlowo, kotrež budze wuſjerel we ſwojeje bliſchęje ſhromadſzinyje do hſojęho wuwadęenja wſacz l lępiſchemu naſchęho knihowneho towaſtiſtwa.

— Knjes ſarac Kſrygat we Waſu hſwječęeje ſaſdzenu pſndžetu, 18. nombera, hſwoj 25 lętny ſaſtojſſiſti jubileje. Zemu doſtachu ho wſoſoſatma cęreje a luboſeje wot wſobady a ſaſtojſſiſchſch bratrow. Š Kſajowſki wſobadu piſchęjeju, to cęyli Wóh luby Knjes jeho hiſęčeje doſte lęta cęiſkeho a ſtroweho hſęrečęž jaſo hñemęho duchownoſtſtwa w winiſzy Wojei.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownyč, ale teſz we wſchęch pſchę- d wawarňach „Šęerb. Nowin“ na wſchę a w Wudſchęinje doſtač.

Sy-li spěwał,
Plinjo džělal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprócnj
Napoju mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Přez spaf mčeny
Ćerstwoć da.

Njoch ty spěwał,
Swěrnje džělal
Wšedne dnj;
Džěł pak swjatj,
Dułł daty,
Wotpođ ty.

Z njeboj mana,
Njoch ći khmana
Žiwnoć je;
Žiwa woda,
Kiš Bóh pada,
Wokřew će!

Šserbske njeđzělske lopjeno.

Wubawa šo kóžbu hobotu w Šsmolerjez knihicisćiczejni w Wudbyńšnje a je tam ja šchwórtlětnu pšchěplatu 40 pj. dofać.

1. njeđzela adventa.

Mat. 21, 1—9.

Wrota noweho žyrwiněho lěta šo dženša pšchěd nami wotowěrja, wješeće hłójšy adventstich křěslušchow naš postrowja. Nam je ćešće wokoło wutrobu, hdyž na stare žyrwine lěto wróće hladamy. Žalo šwěrnj pšchěžel je naš pšchěwodžało, a hdyž luby pšchěžel wot naš dže, šmy žrudni. Ale dženša je š dobom našcha wutroba wješela, hdyž na teho špomina, kotrjž je wěćnje pola naš, a kotrjž ćaje nětko šašo šwój nutšhód do domow a wutrobow džeržecj. Hłaj, twój kral pšchindže t tebi.

1. Hłaj! My wšak šmy teho potrebnj, šo tajši šbudžejšći hłójš š njebejš dych a dych nam napšchěćiwo kłincj. My bušo tat tupa na šwójich pućach pšchěš tute ćazy hłóžimj, žimani wot kłincowjch šemšich wězow, kotrjž šo nam tat wulke a wáže šedanu, a šu tola tat šwadne a kłincowne. Tu hłójš jawola: hłaj, hladaj horje! Wšćižo, wutrobu do wšćižoće! Špominaj na wulke štučki Bože t šwójemu šbožu! Nowe žyrwine lěto, nowy ćzajš žnady šo šapocinja. Šody šo bliža, šwěda Wěšlehemšta šhadža, njebeje šmy šo šwójich šarfow pšchimaju t šbóž-nemu „ćešćej budž Bohu we wyšćiwoćej“ — hłaj, hlych, wotbežbuj, šrošny to; wutrobnj šo šwójim hěćšnym ćezam a lošćam a pošeđhš šwójej woczi na to, šćtož je horjeła a wěćnje traje.

2. Twój kral pšchindže t tebi. Tutón hłójš wyšćo šapocinja, na njebešim trónje w šlowje „kral“; š njebe-

šće wyšćoće šo wón potom dele pušćej we šlowěžu „pšchindže“; šwój wototkniem kónž šćonćnje namala w tym „t tebi“. Kajtj wyšćo wulhód: kralowšta krašnowšć horjeła; kajti ništi dotkód: mała, kłuda, hřěšćna ćžlowšta wutroba! O špobžimwona móž lubošće, kotrjž trón krašnowšće a křudu ćžlowštu wutrobu šjebnoća! Twój kral. Pšchi tutym šlowje myšl na wšćitko, šćtož je wulke a krašne na twójim Šbóžimju; kał wón w špocjatku bē jako to šlowo, Bóh pola Boha, a Boži jandželjo mējachu šwójje wješele nad nim a šo t njemu modlachu, a wón bē wulki w njebešach; kał wón potom na šemju dele štupi a bē wulki w křudobje, w ćernjowej trónje a w purpuršćej drašće, jako kral, kiž je t temu do šwěta pšchidžol, šo by prawdže šwědčijl, a bē šćonćnje najwješći na křidžy; kał wón na to kralowšy w krašnowšć najwješći a bu wulki t prawizy Wótza jako tón, kiž ma mjeno, kotrjž je wšće wšćitke mjena. A tutón kral pšchindže, pšchidžadja. Ćžlowšće džěćj šu jemu tał lube, šo je njeje jemu jutrńć wšćypała, ale šo pšćego š nowa t uim pšchidžadja, runjež šu šle došćj š uim šašadžěli a pšćego hřičeje šašadžěja. Lubošć jeho pšćeho hřičeje š kralowšeho tróna krašnowšće dele na šemju ćžeri. Wón pšchindže w přėdowanju Božeho šlowa, pšchidže we wóžje šwajateje křěćenizy, w šklebje a winje Božeho wotšafanja, pšchindže kóžbu tuch 52 njeđzel tuteho noweho žyrwiněho lěta, pšchidže, hódž rano šwójej woczi t horam pomozj pošbēhuja, pšchidže, hódž wjećor šešje a šwójich lubych temu wajšćarćej Šraellštemu poru-ćaju, kotrjž njelji a njeđřna, pšchidže, hódž jeho pšchid-

pošdnju sa hoječa prosiča, so by jedž a pieše zohnowal; wón pschindže k staršchimaj, totražj w nowym zyrwtwym lécze džezgato wjebečaj na rukomaj dzeržitaj, a proby: Njech džezgata te mni pschindu; wón pschindže k šlubjenumaj, totražj pšchod wozim woltarjom k šlubowobow w jeho mjenje wobtruczitaj, a jemu zohnuje; wón pschindže k mrejazyym a dzerži jim ruku pod hłowu a setreže jim šmjerntu pót. Kajte nješpšchetorchnje, špodžiwne šbóžne delestupanje i njebešj na jemu, se šwěta bohatawa do šwěta škudoby, i raju czjstoseže a šwjatoseže do šwěta hrěcha, se šwěta žiwjenja do šwěta šmjerže. Wón pschindže, twój kral pschindže, niž jeno tak powiščitowanje do šwěta, ale wón pschindže k tebi. Haj, to je wotpohlad jeho pschindženja: tebe wón mēni, wo tebe je jemu czinicz, na tebe wón džiwa. „Ja mam dženša pola tebe wostacz“, wón w tutym adwentiskim czasož toždemu mjes nami pschiwola. Šk tebi! o srogn, šaršchimaj, wēt to, luša dušča! Abo mēniš ty, so ty teho njeby hōbny byš, dolež šy sa to pšchēšnadu, pšchējara hrěšchny? Haj wšchaj, hōbny teho nješy; ale njewēšch dha, šhto je hnada? Wopofašanje luboseže pšchēczjwo tym, kiz jeje hōdny nješy. Zesuš je kral wšchēje hnady. Duž njech ho czi jeno tak špodoba: wón pschindže k tebi. Abo myšlisch šebi, so jeho njetrjebach, so by bjes njeho mohš šbožowny bycz a Bohu šo špodobacz? Ach, jelišo mēnišch, so možešch je šwojimi poczinkami a dobrymi škuttami wēžu natwaricz, kotrejež kōnz do njebešj došaha a po kotrežj by ty šam do njebešj štwiczj mohš: i tym jeno štaru tōrnu blašnocž Bohylnišeho tōrma wopšjetujesch. Ty njemōžešch do njebešj pschincz, jeli so njebešja k tebi nješpchindu, šhba jeničezj w škrytušku, kralu njebeškow. Duž wēt i poniznym džaom tutej wjebelej adwentškej powjeječi: Šlaj, twój kral pschindže k tebi. Wona šbudž w tebi wyškozj wotšlōž: Štanay, džiwj jemu napschēczjwo!

3. Lud w Jeruzalemju temu knjesej napschēczjwo myšlisch: Škwaleny budž, kiz pschindže w mjenje teho knjese, šofianna we wyškofeži! Tak džeme tež my našchemu kralaj Zesušej i šhwatow šwojeju hubow a i wjebečym wšmāczom hōdowacz. W tajšim czasož, hđžež mnošy ho wot wēry wotwobročujaja a Bože šlowo a zyrlej šazprowaju, dyrbi šwēt i našcheho wušnacžjo šwōšnacž: Tōn knjes ma tola šhijech budž, kotrež jeho mjeno czeleži. So paš hōdowanje rta njeby hōly škut hōwob byle, dyrbi k njemu pschincz hōdowanje žiwjenja. Tam lud temu knjesej palmore halošy na pučž šezelēče. Palmowe halošy my ntmamy, te druhe halošy našchich šchtomow šu nētō prošdne a šuche, duž pschinjeshmy temu knjesej žive pohnuwanje šwojich wutrobow a njemjertnēczjki džačowneje luboseče: njech wutroba czi kežeje a njech cze lubuje, hōžj ju ta luboseč šhrēje, dha wona czeleži cze. Jeruzalemski lud temu knjesej šwoju draštu na pučž pšchēšezalēče. Hōžj my šhudym a šhorym, šbōdnym a hubjenym, wudowam a šyrotam sa krtu šymu czoplu draštu pschinjeshemy, to tež jemu czimny, pšchetož wón je prajil: Šchtōž wy czimil šče jenemu mjes mojnaj najmjenšchimi bratrami, to šče wy mi czimil. W Jeruzalemje wjele luda prjedy a sa nim džēče. My džeme tež sa nim šbōdžicz w pošluchnōczj wēry a luboseče, ale i wječchēj šwērnowēczju dŷžil tamni, kotizj malo dnjow pođžišcho to mordarške wolanje pšchēczjwo šwojennu kralaj powēchnu: škchizj, šchizj jehō!

Šlaj, twój kral pschindže k tebi! tak adwentiski czōž nam pschiwola. Našče wotmolowenje budž:

Budž powitany, krošny hōseč!
Mi hrēšchnikej dačh hnady doščj;
Šay do hubjenjewa pschijšchōl k nam,
D tak ja czi doščj džača dam?
Šamjeit.

M. w Hr.

Adwentška palmiczka.

Šlej, twój Šbōžnik steji i nowa
Pšchod durjemi wutroby;
Štōšchj! kal wón tam škapa, wōta,
Pšchēje šebi hōšpody.
Ty šy šhorj, wopomū to!
Wōn ma dušchow škafštwō.
D duž wotemš durje jemu.
Dowēenje praj talle k njemu:

Šofianna! Powitany
Budž mi, luby Šbōžnik!
Pōžj, mōj dom je špotowany,
Šczjū šej we nim pōškončōž!
Durje šym czi wotemš,
Pšchēbyš rjenje wušeč;
Duž dha pōj, so by w nim byšil,
Šalo kral na tōrnje byšil!

K. A. Fiedloš.

Wy šče njechali.

W jenej Lūbeškej zyrtwi jara rjane škrytušowne šnamjo wšy, kiz ja napishom: „Škrytuš štychuje na nješakowny šwēt.“ A špody tuteho šnamjenja steji tole:

Ja šym to šwētō — šchtō widžj mje?
Ja šym tōn pučž — šchtō wušwola mje?
Ja šym prawda — šchtō wēri do murje?
Ja šym žiwjenje — šchtō pyta mje?
Ja šym bohaty — šchtō proby mje?
Ja šym najrjehčej — šchtō lubuje mje?
Ja šym wučež — šchtō žaba mje?
Ja šym wōžny — šchtō boja ho mje?
Ja šym šmitny — šchtō dōni našchto sa mnje? —

Duž štorczju-li cze do hele — nješōrščj ho na mnje!

Šwērnj kaž šloto.

„Šwērnj, kaž šloto, to drje tu a tam prajicz škryšchich. A to njeje wopaf rečjane. Ja šym to šom škonit. Wōj šloto pieršchēžen bē ho mi ras šhubil; a ja šebi šōn tola jara wāczaj. Šak bē ho šhubil, njewjedžach. Tola paš šebi myšlach, so jōn šašo namašam, njebēch dže tōn žyly džen, hđžež bē ho to šloto, i domu pschijšchōl. Nētō so nim pyłach, pšchēpach kōžbu kuczil a kōžbu šomorča, tola podarmo; pieršchēžen šhubjenj wōta. Šlōncznje ho do teho podach, taj cšečh hačž mi bēše.“

Wāzj lēt ho mjes tym miny. Najata žōnšta runje w mojej šabrožje, hđžež čyčchym sa warjenja izabj pšchōštomacz, rjehčēje. Duž nētōho šmēczate šbēžny, jo wobšlaba a rjehny: „To dale nētōho k nječomu njebudže; duž čhu jo šwōjim džēczom šobu domoj wōcz.“ A to mi tu namašanku pošala. Šak paš ho šwješchil, hōžj w njej šwōj šhubjenj pieršchēžen šašo wōšlabač! Wōn bēšče hīch:

eže žyle njewobščobženy. Kaj dha pak bšče pjerčžečen do ja-
hrodi pščiščol? To bu mi bšryj saſne. Za mečjad wo jstwe stare
hachle stej, ja kotrež bš tepjenje hiščže po starim woščnjm
wontadž wučjenje. Nšto ho dospomnič, jo bšč runje tón bšči,
hbyž bš ho pjerčžečen šhubik, sam nštojo molčijm do hachli ty-
nyl a šatepil. Wšči tym bš ho mi pjerčžečen i worsta šunyl a
do hachli pščiščol. We wohejnu pak bš ho ja dobre što wo-
pofala. Na to bšče je popjetom do šahrodki pščiščol, hšžež ho
nšto jašo namala. Kaj wohej w hachlach, tak njebš jemu tež
lejenje w motrej jemi ničo wadžito.

Šwerny kaž što je nam wiščem našč Wšh. Toła pak tež
my dyrbjeli nštojo wot tajše žiwěnoščje ludžom a Wohu na-
pješčejo mšč.

Modlitwa.

(Spitta).

We tvojim šwětle daj mi dženja hšobžič,
Tež tvojjo lubošč dženja jašo hšobžič,
So žmy byl kaž nowe šmorzanje.
Čhyu i nowym žiwjenjom či šhwabwu špěwačž
A i tvojje čheščje wščejo ipražnje džečakč.
Šso wopofalačž džeščo džačotwne.

Za njepročju: Ach, wšmi precž wobčežežnoščje,
Wo luboščž pročju, kš wiščš pščečiwonoščje
We wšreje wofnje na ho i čšičjoščje.
Taf šhože je wiščebo mi wučšhadnjue,
Ščtož tvoja wšznna ruša poščšjuje,
Kšž we wiščem žohujne mje i miščošču.

Tež njepročju wo čšahnošč mšra wjele,
Šso šlani, ščtož tvoja wola mi tu ščjele,
Špožšč jeno džeščžo mi wutrobno.
Čhye šwětl mje jaš' do šwětnoš' jaščymatowacž,
Čhyt ty mje w šwojje hnadže tweržeš čhowacž
A i njebškam mje čšahnjež jo ho šobu.

Surij Bröckl

Š d a č ž e.

Wuj by nam džeščom pščežo nštojo rjaneho šobu pščinjšeč.
Kajše wječele, hby ž i nam polhabacž pščiščol? Kaš bšče je
to ščdeho nowy dwajnowočki pščinjšeč. „Tu šym wam“, won džeščje,
„někotre štoe šobu pščinjšeč.“ Wšylajo ja šwoj „škoty“ do na-
lutowarškeho kaščšičnja polojšč.

„Ty drje čšitak njemžščto?“ wuj rječny, „wščaf na pjenješu
dwaž nowaj šteješče.“ Šu, to čšitadž, ale ja pišmom dale njehladadž.
Šwubjenje dwajnowočski, menjad, šo tola tafle bšyščščiči njemože.
Hižom hujšo dyrbjač, šo na to dopomniščji, teho dšimacž —
a tola! Njše šwětl wotny tajšeho šdacož? Šhadab na šwětny ščičty,
bšyščče a wušot! Čžeji je to wbrecaš? Kaj ma šo napišmo na
teje krašojnošč? Š wullkami piškamiti šteji wščubžje pišane: Šwětl
šaidže je šwojje žabošču.“ Tutej škutnje wernošči ho žadny
čšjowječ žyle šamžnyč njemože. Wščubžje je wona čšitak! Wščubžje
ho wotbrašy šmjerče a šachodnoščje nam pščebo wščož kšadžje.
Ty žranot tež něšle šo na to dopomnišč, jo jene po družim
šaidže a wotpabnje, kaž jene šyščičžo po družim. Ale wono wo-
prawdže hujšo hinal njeye, hačž pola tamneho bohačža, kšž pšči
wščej manowščji lubošči w žyrtni wššje a mžgnje šobu špěwašče:

„Ščto rođju ja wo šwětl a wščitke šwětne ščagzy?

Šwětl pyta pjenješy a mamnom šebi žaba,

Wšon i wulke štaročju po čšahnyč luskadž hlada;

Za ščpješke lubko wem, kšž bebi požadam,

To žeslub je, moj ščaz, duž na šwětl njehladam.“

Špěwašč, luby čšitarjo, taf jeno se štom abo tež i wutrobno?

Rjane nashonjenje se šandženščje.

Wščebo nimalo što šetami jena wškowatka wo pščiščkabnej po-
božnoščji a dowerje i Wohu tole nashonjenje powjedajše: Šduž
bšču moje džeščji hiščže male, ja do nabožnyč šhromadžšnowo
hšobadža a šo se šwojimi džeščimj wmodlač. Wšh mandjšelsti pak
njemžješče te šhromadžšnyj njješčž a mi jafaka, do nič hšobžič.
Za šo podwolič a čšaladž, hačž Wšh to njepščeměni. Našmu
1816 šo moj muž a ja do Nšdbu wštoje do wšer podaćmoj. Najuu
šakšžba njebš wulla, wjedro bš njepščjóbšne, šhšč a beščščž ho
wotmėnjowadžtej, a doščž tež drohota šnjejšče, ho lubšo hšadabuč,
wjažy šupowadž, hačž šo trebne šhachje. Na dompčuju pšče-
hšobščičmoj hiščžež někotre wšh a pytačmoj w domač nščto
pščebadž. Taf pomaku to Wonež pščinšdžečmoj. Wječorne
šmērki tu hižom bšču a moj džeščmoj něšbže wščeš nož wostacž;
ale w ščtyrjoč dwotadž njehadžu najuu wotšhowacž. Wščš ho do
dweju hššow džešlešče, moj ščždy jenu wadžmoj a šebi prajadžmoj,
šo, ščtož najpješbo nžunu šhšobwu doštanje, dyrbti družemu napšče-
čšimo pščinšč. Šašo někotre domy pobarmo pščelšhšobžič. W jenym
šhšowa rječny: Za wščaf njemžžo prajšč, jo bydy ruma njeměla,
toła pak wam rođju: džeščje i naščemu wučerjej Šurzej; njemošt
wašž tón wotšhowacž, dha pščinšdžeče te mi, potom čhyu tabu
přacž. Wona mi drobu pofaja a ja džšč.

Šo šhwiti šwojeho mandjšelškeho namašč. Tón šo praščješče:
„Mš, mašč nščtojo?“ Za wotmolwič: „Nš, ale ja dyrbju
i wučerjej hišč.“ — „Wot teho runy pučž bu“, moj muž džješče,
„tón čhye noju wotšhowacž.“ Wšh džščmoj a buščmoj wot njeho
pščečšelnje pščinjajta. Najuu šrečmenja a kaščšičiti wučerž rjenje
na boš šlaji a w tej najuu dla šatepienej štwje dyrbjačmoj šwoj-
draštu wušpšščiči; wučerž a jeho mandjšelška namaž taf doške
šwojjo poščšičšty. Na to žo wučerž i namaž hačž do wječerje
pščečšelnje wšrečšjowadže.

Šotom šho bšido štyte a ščšla čšopleje poliwki šo na nje
šlaji. Wučerž blidowe pacžerje wušpšewa a my šo šehybačmu,
my ščtyrjo doročženi a pječž wučeržjowmž džečšatow. Mš
šhčejje najpješbo pošnaj talerje došladžmoj, potom ščže džješči
pot ščšičšti. Napoššebu ša wučeržja a jeho mandjšelška nič-
wjšče njewošta hačž džješčžana ščšičšča. Ze džješčata, to wšdž-
čhyžu ščže nanej a mačšerje nštojo wotebadž, taj pak najowščštaj
„jěšče jeno, jěšče jeno.“

Za menjad, taf wškowatka dale powjedajše, jo hiščže ščšti
bėrnomo pščinšdže, wščafšo njebšču hiščžež wot teho lufka hščž;
Ale ničo njepščinšdže. Wučerž wroščješče wot te džješči, hačž maj
doleč. Žene wotmolwi: „Za šym šo najebš.“ Ze druše džadžu
Wšh mžčemu hačž do juščšdeho čšaladž. Wšči tym šo wonč i name
wotwoščj a džješče. Šhadabiti, lubaj šhčej, nščš Wšh mže te
i dyrbjješčšami pombačž. Šdy bučnyj wjažy mšl, byčnyj wže-
rabž wjažy dali, ale tón, kšž je š 5 poškatami 3000 ludži napščje
mžež tež i pječšim i džščšlami šholojšč.“

Za šo ščočšim, bbyž tajtu šhšobwu wošhabadž a mje šhčebadž
šo šmoj tutym ludžičškam jich šhadom wječerž pščiščšičšiti.
„Witacžže dha ničo wjažy?“ ho wroščaf, „žanadž bėrnomo, žanadž
žhšeba?“ — „Šyle ničo nimanym.“ Šhšowša wotmolwi, „žanadž
šliti, žanadž ššofki, ani mušti, ničo, ščtož moššo šo waričž al

ješč.“ Wój muž a ja ho hiščje bóle džiwachmoj a ja ho
praščja. „Scho dha chječe jutije sapočje, hdyž ničjo nimaeče?“
Wučet wotmolwi. „Wo to ho nijetaram. Za hyn ho Wobu
poručik je žonu a džječini; Wóh wé, čjeho potrjebam, a je ho
hijom ja jutifše starak, runjež nijewidžu, kaf abo hžbe.“ Wí ho
hijly vonjaja a mojemu mužej ho stynstno pšči tajfiam dowěerjenju
na Woha. Wučet naju napominalče, jo dychimoj ho w kőzdej
nuhy Wobu dowěeriz; „tón mje njeje ženje wopuščješt,“ wón
wobhijewěč.

Wo wječornej nutnošči bu hloma do jstwy pščinješena a
ja naju lěwio pščišpotowane. Wój dostojamoj poplěščja na hlomu,
womaj pščišwěštaj ho je starej drafku. Za doho wuhnyčj nje-
mőžach; mój muž tež niž, wón ho na prawizju a lěwizju wobrocješče
a ja htyžach, jo budyčnowalče. Duž ho praščjač: „Se čji
něščto?“ — „Demał ničjo, hač žučj wučerizje.“ wón wot-
molwi. Za džach: „Hlaj, hdy budyčmoj jeno tež tajfaj bytoj!“

Wo htwil mi do myšlow pščinědže, jo bčch w Něpžjechach
tofačz a hfofej kupa a rjetnych f swojemu mužej. „Scho menišč,
ja wobta jutije rano hfofej nawarizč a tón tefačz bač.“ — „Čtjž
to,“ wón wotmolwi a mój wuhnyčmoj.

Nano wučerizje sohe stanydž a wó jstwy jatepičju. Wón
ho pščečelanje woprašča: hač hmyđ derje spaloj. Za rjetnyč:
„ja dha derje a je-li je trjani wučetizj spodobno, čhu ja hfofej a
tofačz bač, jo budyčmoj wščižaj žirėdač mošli. Duž wón swjebelje
džešče. „Njejhym wam hnydom prajil, jo luby Wóh, wé, čjeho
my potrjebam a ja nam wščiho we swojim džobu wobradži?“ W
to hiščjech hfofej a hlyč! To ja dohjo wjazj něli njejhym.“
Pšči tym ruzj stynst, f njejuj hlabačje a ho Wobu džatowalče.

Hdyž ho mój žubonitaj po hnebanju f hčju botowachmoj,
nijemőžach hčbi hčj bač, ale wopraščač ho: „Knjes wučerjo,
ščto buduče džewka wobjedowaeč, hdyž ničjo nimaeče?“ Wón
f wjebeljom woščimow wotmolwi: „Wo to nimam žanjeje staročje;
luby Wóh je ho hčjom sa naž starak, runjež to nijewidžu.“ Wój
jo wutrobnje a ho potpobowanje podžatowawočjo a wón namaj ja
naju dar. Potom naju pščečewozi hač f hčježjzj, po foteřizj
mőžachmoj bliže domoj pščiněč. Hiščje raz naju f pobožnemu
žiwjenju a f nutrenemu modljenju napominalče. Potom ho dželachmoj.

Samhilenaj džěchmoj ja a mój muž hromadje. Wo htwil
wón rjetny: „To je pobožny muž, hdy by tola wjazj tajfich na
hwoče byto.“ — Za wotmolwič: „To čhuł Wóh bač!“
Kšětnj truch dale nadebžječmoj muža, pšči farje stejažeho, kiz
hčbi pót f woblicza trječječe. „Wy derje maeče něščto čješt,“ ho
praščjač, hdyž widžach, jo wón dwaj mčejaj wjelešče a w nimaj
wulle a male wězjo. Wčipnje, faž žonife hu, ho dale praščjač:
„Kaf daloto dha chječe ho hiščje martrowaeč a ščto dha w tymoj
mčjomaj maeče?“ Wón powjebalče: „Ja mam tu hčlč, ma-
fanje, bėtny, warjenje a wšchelake druhe potrjebnošče. Tam w tej
wšy, kiz Wonezju njenuja, hčuby wučetj bydli, ale jara dobročimny
člowjek, kiz hčydemu hožu džěl. Tón hamy drje njejměje něšto
w tym dychim čhažu wjazj wjele luščaj. Težo dha hmy hromadu
stbowalč a ja dychim jemu to něšto dowjeteč.“

Mi a mojemu mužej počjachu ho hšhly wonič, hdyž tajfe hty-
ščachmoj. Tón muž ho džiwaečje, jo hmyđ tak hmutaj ho jo wo-
praščja, hačz naju ščto bolč? Na to powjebachmoj jemu wo naju
nozowanju a ščto bčchmoj pola teho wučerja naškonitoj. Duž
pochjati jemu hšhly kapačz a wóu džječe: „Wdha čhu jeno
hynadč, jo tam do wobjeda wudu; pščetőž čhaž je w hčachach
fatepizj.“ Pšči tym rjetny wón do boženje, ščěhny hwoju faru
a čšičješče ju dale. Wój tež wjebelaj dale tročjachmoj, wščiho
wjedčachmoj, jo maju wučerizjzj wobjedowaeč.

Wot teho čhaža pał je mój manžělšči zyle hinajšči. Wón
ho f nami hožu wobli a ja hčim tež šažo do hšromadžimow
hčobizčj. Tajte pščeměnjenje bozpi pobožnojč Wonečjanšeho
wučerja.

Wšchelake f bliska a f daloka.

Ważny džěł bčchje ja Hucjinjanstu wóžadu potutny džěl.
Dotalni pomozy bčchomj, knjes kandidat Kščinjan dofa budyčnowu
hwočješnju a bu f bobom jako fariti wifar lapofanjan. Wóžada
bčchje Wózi dom hwočješizju wupščišča a ho w bohatej hčijje
ješča, jako swony 1/2 11 f nēmškej Wózej hčubje jasnowičny. Knjes
wščišči žyrwinšni radžšel Kofentanz faž knjesoj fararjej Matef-
Baršči a Mitefa Maleščanšči f žyrwinšim pščebrečječerjom pšče-
wobžjachu knjeja kandidatu do Wóžejo doma, jo by tam budyčnowu
hwočješnju dostal. Knjes farac Mitefa mčejšje wotlawnu Wóžu
hčubju a na to šupi knjes wščišči žyrwinšni radžšel na wotkač.
Wtožuje, jo ho potutny džěl a hwočješnja budyčnoweho derje
hromadžitej, položi mdobemu fawojšimemu wratej a wofabže žyfu
wožnojč tejele hčožimj we wutrobu jimažyč hlomach na wutrobu
a wultona hwočješnju je hčobustawowanjom pščištomneju dwaju
knjesow budyčnowej. Dalšču Wóžu hčubju džječelaje knjes fariti
wifar Kščinjan a bu wona pščeš čowšči špew porješčena. Knjes
budyčwšči žyrwinšni radžšel spomni we hwojej rěči tež na dotalnohe
budyčnowpščiřja, knjeja fararja Matefa, foteřiz je hčoraječ dia 15.
nowembra hwoje fawojšimow školiz. W jeho byhlenju bčchje ho do
Wóžeje hčubje hwojatočnojč wotmeka. Knjes wščišči žyrwinšni
radžšel bčchje jemu w pščišpotowaeč jeho dohwalčewo hwrneho
stufowanja rječješt hčijž 1. rjabowanje Abrechtowego rjada pšče-
podač. Zemu ho f wutrobu pščeje wophljenije jeho strowoščje a
čjčaji wječor žiwjenja, nowemu knjeju budyčnowpščiřjej pał bohate
Wóže žobnowanje na puč stufowanja w Wóžej wintizj.

Č Drazdjan. Mědželu 2. adventa, to je 8. hčobownifa,
pščišpotujuj 1/2 12 hčobj, ho nam Kščinjan žyčel ja přebowanje a
wudželenje Wóžejo wotfalanja w našej lubej herštej macšejnej
rěči jutročnojč wótewri. Spowobidnu wučbu jmeje f. farac
Domalščja f Wudelcz, přebowanje pał f. farac Mřdščaf f Wrodžičičča,
pščečebnda hčlowneje heršteje přebaščeje koferenzy. Wščizy
Šerbio f Drazdjan a f dalščjeje a bližčjeje woščimow ho wutro-
bnje pročha, jo čhpyli ho niz jenož na Wózej hčubje a přebó-
wauju wobdžělizč ale wofšeje tež po pobožnym wawšimju naščich
wóžow něk w adventskim čhažu sožo džěl bračz a šupiez f Wo-
žemu blidu.

f rozpominanju.

Djes modlitwy a čšičimny čji žabny džěl, žabny wječor nje-
fajščj.

Wobaty halle hš, rošmijščiči hwoje famoženje naložowaeč.

Č jentym hwojim wóčkom wjazj widžičč, dychi žuř f dwėmaj.

„Wombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow
budyčnownyč, ale tež we wščěch pšče-
dawarščach „Šerb. Nowin“ na wščach
a w Budyščinje dostać. Na ščtwórcz-
šeta placzi wón 40 pj., jenočkliwe čšička
ho sa 4 pj. pšchewawaju.

Sy-li spówał,
Pílnje dóláł,
Strowja óe
Swójbny statok
A twój swjátok
Zradny ja.

Za slaw sprócnj
Napój mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spať mérnj
Óerátwosć da.

Njech ty spówał,
Swérnje dóláł
Wódné dnj;
Džéń pak swjátj,
Dušá dnj,
Wotpoáń ty.

Z njeboj mana,
Njech ói křmanna
Žiwnosć je;
Žíwa woda,
Křž Bóh pada,
Wokřew óe!
F.

Sserbske njedzelske lopjeno.

Wubawa jo kóždu sobotu w Šsmolerzj knihicšćizjeńni w Budyschinje a je tam ja šchwórtlětnu pschepřatnu 40 pj. dostacš.

2. njedziela adventa.

Ent. 21, 25—36.

„Wotkał wón pschicńz budže, hújicěj žiwych a mor-
wych“ — tak wusnacze druheho arifla wobamkrujenj.
Křćelcizijeno přehicńch cžafow hěbi žafopřichidženje teho
Knjeja jako zyle blišće myšlachju; woni męnjachu, tón Knjes
šleji pschěd durjemu a móže kóždu wotnikó šastupicš; potom
by hřwěta kónz byl a jeho gmejna by byla wumóžjena.
Tehobla bęchu jich wutrobja a myšle zyle na pschidženje
hwojeho Knjeja štožene. Kruńjež wo tón Knjes dotho
fomdžesjde, woni wšćak móžachu cžatacš. Tuto cžatanje
jim throbšćošć, šćerpliwosć, wutrajnosć a wěřšćošć dobęža
dawašjde.

Dženša je wšćak hínal. To, šćtož pschěd nami leži
a se hwojinaj wóczomaj wíđžimy, ma tajtu móž nad
čłowěčšć duschju, šo, wot njeho zyle jímarni, to njewidomne
a pschichodne loško š wóczow puschćamny, haj šo šo nam
tošamo jako njewěšte abo hole wumyšlenje šawa. Hřšom
na jastarschich cžafach křćelcizijanjntwa wušćimęwzy wustu-
powachu, kotřž šo pralščachu: „Šdže je tón šlab jeho
pschichoda? Wščetoz wot teho cžafja, jako wótzoyo šu
wušćnyli, wotlajnje wšćitko taf, kaž bylo je wot špocjatka
teho štworjenja.“ W naščich dnjach niž jeno njewěrjazy
nabđžiju na Kruńjetowe šafopřichidženje jako šonaršće wu-
myšlenje wušćesćujnja, ale šamo tajžy, křž šu hewak
wěrnosćej ewangelija pschichileni, šo nad tutym wóczako-
wanjom pohóřćujnja a šlubjenjam, křž na njo potalujja,
šwtajni družu myšl pobšunęcš.

Tehobla ma hřwědženje naščeho teksta taf wyškotu
wážnosć; wono nař tuteho ša našče zyle křćelcizijanjntwo
šrašćneho dwěla nad Křřtyřšćowym šafopřichidženjom
pschěbęhujje, nam wutladujjo, šo je šafopřichidženje
naščeho Šbóžnika podawł, na kotřžž nař wšćitke
podawisny hřwěta pschichotuja, na kotřžž mamy
pak tež my šo pschichotowacš dacš.

1. Přěnje šjewjenje naščeho Šbóžnika na hřwěcze je
šiwět pschěšlapniko. Žanemu čłowjetej, tež žanej tamnych
wěrjazych duschow, kotřž na šraelski troščt cžafachu, nje-
bē do myškow pschichćšo, šo runje něko, hđžez zuyš nad
Šfraelom kruńječachu, hđžez bęšjde lud šawutlenny a rošho-
njeny, šo tón šiewi, na kotřžž bęšjde žędenje kralow a
profetow štožene bylo a kotřžž tola njebęchu wíđžili. W
tola bē jeho šjewjenje berje pschichotowane. Šakle jako bē
cžaf dopjeljnjeny, pohla Wóh šwojeho Šěyna. Žewšćowny
narod njebē šćhipad, njebē jenotliwy podawł, kaž narod
druheho hđžesćja, ale šteji w najwušćim šwjastu se wšćit-
kimi štawisnyami šraelsčeho luda, haj zyleho čłowjěštwja, je
šćaly plód wšćitkich přjedawšćich wóđenjow a šjewjenjom
Wojžič.

Pobodnje budže wo Bozej radže pschij jeho druhim
šjewjenju, hđžž šafopřichidže w křabnosćej. Tež wono
šo štanje pschěčizwo wšćemu wóczakowanju; runje jako
powlęcžena hřčez, kaž paduch w nozj wón pschidnje. Kruńje
hđžž je šiwět najšćubšćo do šenšćich węgow, do šarajcšćow
powlęnanja a šwěšćelenjom žiwjenja šawęcęny, hđžž po-
wšćitkowna šafparnosć tež wěrjazych šafšćimęny, hđžž

falinciji: Tón Knjes pšhindhje! Ale tež tuto pšhindhjenje, šo bjes pšhichotow njejtana. Kotre šu tajte pšhichoty? „Nješto a semja budsetej šahincyz, ale moje słowo njebudža šahincyz“, praji tón Knjes. We wšhichkij pšchemjenjach šlowonowich wobšerjowozowa a čłowičkij mjenjowje je Knjesowe słowo njepowalne a nještahkate wořtalo. Kaž pšchod šestotetkami, tak je hišhčez dženšja žiwje a možne, njepšchekotny šwědč pšchecziwo wšchemu bjesbžoznemu wadžanju. Šdžy nětko čłowista, wot wětry wotpadniena mudročej Křtyřtušowemu słowu šahincjenje wěščići, šo jeno na to dopomnišy, šo bu tuto wěščhčenje hižom huřto i tuncj křhobtoščy wuprajene, ale kóždy ras je šo jato šelhatne wupotajlono. Tuto słowo pať wot špocžatka hač do kónca na dopjeljenje a wukonjenje Wožej raby potašuje, njepšchekotowajzy wono wo šahipšhindhženju Knjesowym rěči a wukaduje, šhto mamy žebi i nješo wšczaj a šwoje zgle šahžerženje, čžeho mamy šo boječ a nadžičej, kat mamy šo próšowacž a lat wotpoczowacž, kat mamy šelšte tubła wobšladowacž a wužiwacž. A hdyž tuto słowo w našich dnjach šo pšchego dale wot lubu k lubu rospšchecžera, wono ludy na tutón pšhichod pšhichotuje; pšchetož to ewangelion wot teho kraľstwá budže předomane po wšchem žiwčez, a tchdy kónz pšhindhje.

A kaž pšches šwoje słowo, tak Wóh tež pšches wšchelatě šmanjenja a dživny šwět na šahipšhindhženju šwojeho Šsyna pšhichotuje. Ak tajkim šmanjenjom bludšerija čžahy wukšhik, pomšhichotowacž njowjo, hdyž šo lubžom šeznje pšchod šrachoty a wotčahowanjom tydž wěžow, kiž na semju pšhindh; wulke šahžahňenje w kraľstwě šwědčy, kotrež kóždemu šahžuwacž dawaju, šo něčžičij šwět, kajkiž je, štajnje njewotšanje; žibanja w žiwjenju ludow, w kotrychž šo potažje, šo ludy je šwojeje mozy kraľstwo mēra a prawdoščezje, po kotrymž jich wutroba žebi žada, njemóža šhotačez; wumanatania, pšches kotrež ludy, dotal žebi šhwalene, žebi šhžje pšhindh, kraje, dotal šamjtjenje, šo wobštahdej wotewrjeju a ludy pod móž a wliw kšchecžžanštwá štupaju.

Wožebje pať mamy w tym, šhtož šo i šraelškim ludom štawa, tajke pšhichotowanje pšhichotnacž. „Šawěrnje, ja praju wam, šo ta šchłachta njebudže šahincyz, hačž šo to wšhichito štanje.“ Nještaji tutón lud njemí namí kaž nálemjenny, ale njaz dolemjenny šhtom, kiž šo pšchego dale šeleni? Wjes krała, bjes wotněho kraja, bjes tēmpła, bjes wopora je wón dale žiwu, hubancžto a potajništwá za kóždeho, kotryž bibliju njestaje. Šestotetki šu šo minple, ludy šu pšhichčle a šahčle abo šo te šwojimij pšchewinjeremij šmēřchale, to nješju wozajz rošćnacž: tutón lud je njepšchewinjenny wšhichke mny pšchecžehanja pšchetrak a je lud šam ja šo wot wšhichkij ludow wotžetelny, hačž do dženšhincžeho dnja. Židžy nimaju žaneho kraja wozajz, a tola jim wožebžewitowo njepobrachuje; se šwojimij mammonom šu woni što křoč žwojich potčozerjow žebi šhžobnydž šćimili a pšchewinjny, šu wšchak po nadawtu, wot Woha jim datum; pšchetož po Wožej woli dyrželji woni pšches wěrn wobjerjo ludow byčž, niz pšches šoto. Ale telko je wěšte, njepomalny dopotaz šu woni sa wěrnočej Křtyřtušoweho wěščhčenja, a tamny šarat mēšezhe prawje, kotryž na prašenje kraľa Wjedriča Wulkeho, šhto je wěšte šwědčezjenje ja wěrnočej biblije, wotmolwi: Židžy.

2. Šdžy pať Wóh wšhichito čžini, šo by čłowjekow na šahipšhindhženje šwojeho Šsyna pšhichotowal, duž je tola našča pšhichuřhincžez, šo šo tež pšhichotowacž da-

wamy. Šhto pať š temu šhčahč? Do šhoh čłobobozčow móža tež čži, kiž šu hižom Žesuhowi wučžobnazy, loško šapadnyčž a šo tak wo zgle žohnowanje jim postajeneho wěčžneho herštwá pšhichincžez: šechernojčž, šenjojčž, štrudloščez. Tón šecherny dyrbi šo warnowacž, tón šeni šo šbudžowacž, tón štrudly šo troščotowacž dacz.

Do duchowneje šechernojčze móže čłowjek šapadnyčž pšches loščat a pšches šarocžž šwěta. Wobojje, loščatštwiwo a šarocžž, wutrobu tak rospšchčuje a potažuje, šo tón, kiž je jeju wotročej, šapocžnje drēmčaz a šhčancje wuřnje, kaž tamne njemudre knježy, a šapomnja, žebi wolija sa pšhichad nawoženje nahromadžez. Čžim bole šelšte šmžhjenje naš napjelnja, čžim bole njebošle šmžhjenje w naš wotemrěwa. Žehodla tón Knjes warnuje: Šladajež šo, šo waščje wutroby njebudža wobčezžene i wohžranštwom, i wopšštwom a je šarocžžemij žiwnoščez, a šo waš tón džen njepšchahwata.

Štrach šenjoščez nam hrořy, hdyž šo tón Knjes se šwojimij pšhindhženjom šomžy a na dopjeljenje šwojich šhuhbenjow a hroženjow došho čžakčž dawá, abo hdyž wšchědne naložowanje našich pobožnydž wadžnjow naš po něčžim ja Wože šlowo tupyčž šćimij a jecho móž nad nami wohžabja. Wulke šahorjenje šo i wjeřdča wotmēnja i wēřteje wotpajotočžu a horjazna luboščž i šiwotočžu a bjesbžakniwořtaje. Tón Knjes pať praji: Šhtóž do kónca wšchetrnje, tón budže šhóžny. Šeni byčž w dobrym njeje mjenje štrachne dyžli šo š temu pohanjecž. Tajki najpředy w moľch šprowanjach žiwjenja šo podšunje a šhabla a šhčancje sa te poľebnije wulke rošhuhadžez wojowanja šhmanj njeje. Duž wotewny šwoju wutrobu šbudžewitewno napominanju teho Knjeľa: Žehodla wučžujez kóždy čžah a modľez šo, šo byčžez doštojny byli čžahčezj temu wšhichitemu, šhtož šo poda, a wobšlacž pšchod čłowškim Šsynom.

Štrudloščez a bojojčez šo loško do wutroby dobwama. Šdžy čžehnojčez a žalocžž, wojowanje a šyľly žaneho kónca nimaju; hdyž je jena nija šedma pšchetrata a druha, wjeřdča hižom šahjo pšchod durjemij šteji; hdyž džen wote dnja šwercenje pšchecziwo temu Knješej a jecho kraľstwó šo pšhichiparja a wotpad pšchego dale wořtalo šo žerje; hdyž je bēdženje pšchego horžyšče a my to móľčize šadło, se šwojej mozu šo njemóžemy mēricž i wulkej njepšchecžškej bytu: i wortal dyrbi nam křhobtoščy a šmžitocžez pšhincž? Ale, Wobu budž žak! tón Knjes šwojich njewopuřhčiji. Šak pšchecželniwje wón bojařnycz troščtuje: Wošbēhčez šwoje šlowo, žehodla, šo šo waščje wumóženje pšhichibljuz. Štynčkowčez poľebnije čžahow, štróžele a žalocžž, kiž potom pšhindh, nješju ničžo druže, šhiba náštnje wětry, kiž pšhichowjedaju, šo šo náležžo bliži. Štom tón Knjes pšhindhje, wumóženje šwojich došotnez.

Móže byčž, ludy kšchecžžjano, ty we šwojim šemškim žiwjenju njeboczahacž, šo tón Knjes šahjo na semju pšhindhje; ale zgle wěřty je tebi tola kónz twojeho žiwjenja: ty wotšak potčezhujezš a š nemu pšadžezš. Troščtina wēž je, do rutow žiwčeho Woha šapadnyčž; ale šhóžny je kóždy, kotryž ma wučezł i jecho šimilnoščy. Tón čžah nam wšhichitim pšhindhje, hdyž pšchod nim štejmij; ničto jemu njemóže wučezłenz. Štom wón tym jenym rěknje: bžičje přezč wotmēnje — pšchod tym šwaruju naš, luby njebošle Wóčez! Ale tym druhim čžze wón potom rěknycz: Bžičze šem — š temu pomhaj nam, luby Wóčezje w njebščak! Čžaj je křóti, šamolwjenje je čžezžte, šudnik šteji

psjehed durjemii: o budźnyj swjěrni wotrocźyj swojeho
Knijsa!

Hamjeń.

M. w Hr.

Szwjaty adventski čas.

Nbź cjeła, ranje purpurne
Pšeha Božu miłocę swita;
Nět hnu mrofi cjełmita,
Naš rješeha swěto wita;
Adwentka hwěda jažni ho
Nad tohu, hřešhne cžłowjeſtwa,
Eso ſraduj teho ſboža!

Hlej, bórny hłozgo prawdojeje
Čži ſhobdža w btyſhčęu kraſnym;
D ſo by wono hřečo cže
W cžmnam dole cžamym!
Njech w jeho pruhach ſhobźiſh ču,
So t njebeſham cže domječu,
Hbžež wěcžne swěto hwěcži!

Twój Ebźžnič, hłozgo hodowne,
Kral wěcžny ho čži bliži;
Wbón w twojej duſhi bydlieć čže,
Čži hnaču ſ njebia niži.
Hlej, hižom ſerja kralowſke
Eso hřbela čži do duſhę,
Adwentke harfy kłincža.

Duž hlecž ho draſtu maſanu,
Ta tebie wchibžuje,
A wurjebž hwoju wutrobu,
Kiz nuſu hřeča cžuje;
Etořež poſučežine žaſhadło
Esej do wutroby hřuboko,
Eo wóčęko w hřylach plawa.

Čhat wěry duſhę wobžewaj,
Wimi brónje hwětki hebi;
Pucž wučžihč, wupyhč, wurunaj,
Njech pobožnočę dom debi,
Hbžež wěra bydli, moſenje,
Adwentke kłincža hřečluſhę,
Čhtom hodowny ho ſtaja.

A ſhobdža hodow hwětlina,
Dha wěnyj wimi a palmy,
Eo duſhę krala powita
A ſpěwa rjane pſalmj;
Dži, hřwatai! Wbón nět bliži ho,
Duž wotewi wrota ſhěrota,
Ečęel palmy na pucž, wyſkaj:

Čži hřwalba, hřno Davita!
Lj džeſh we Knijsa mjenje;
Eſy Ebźžnič, pomoz Žionſta
A njebeſh wolboženje.
Čži hoſtanna, kralo mój!
D wobgnabž mje a te mui pój!
Mbj dom je ſhotowanj.

Adwentski hřbš.

Hoſtanna Eſynu Dawitowemu! Křwaleny budž, kiz pšhribžje
w Knijselowym njenje! Hoſtanna we wyſholočeſi! — Tak wyſta
křehęečęjanſtwa, tak wyſta jenotliwa křehęečęjanſta wutroba we ſwoja-
nym adventſkim cžahu. Pšehęož wěcžajej wočęi widžitej Knijsa
pšhribęę; pšhribęę ſ jeho jaſneje njebeſteje wyſholočeje dele na naſhę
cžemnu ſemju; pšhribęę ſ jeho ſwjatniję do naſhich hřubych, trochta-
potřebnych wutrobow; pšhribęę jało teho, kiz je cžędomyſlny a
pomoznič, kotryž niſhko won njewuſtorčęi, kiz t njemu pšhribęę;
kotryž ſpřoznych a wobęečęnych t hebi woſta, ſo by jich woſkřewič;
kotryž ſdychowanje a ſtonanje ſhorų wuſhřęhje a jim žanje a
nėžnje hojažu ruču pod ſpřozny hřowu połoža; kotryž mřęazych ho
minjazej wočęi doabnžela ja křófi hřmjetny ſpač, ſo bychu bórny
ſaſo wotučęili t wěcžnemu žimjenju; kotryž hřubych w jich ruſh
trochtuje, ſo hu ſpotojom je ſwojim hřuchim hřęebom, dokež wjebža,
ſo je hřęeže wuſhřęi hřęe, byži tón na ſemi; kotryž bęečęata
miłocęiwje na hwojei ruzy bjeje, je woſoſhča a žohnuje. Eſho,
Ebźžniča hwěta, na torehož wotęojo cžataču a nadžiju ſtajuču,
ſa kotrymž woni žebžnje proſhęajej ruzy wupřęęęerachu; jeho,
kiz je w Beſlehemje rođenj, na křęžu wuručeł, je hřmječeje
ſtamę, wot ſemje ſaſo do njebia ſpęč; jeho, wſhřitlo napjelnjazeho,
njebeſny pšehękraſnjeneho, jeho widžitej wěcžajej wočęi pšhribęę,
miłocęiwheho a pšehęjelniweho, lubočeje a hnadypolneho, dobrocęi-
weho a na hmiłnočęi bohathego; pšhribęę do domu a hřobžby, pšhribęę
do žrtweje a ſhule, pšhribęę do wutroby a duſhę, a teħobla wyſta
křehęečęjanſtwa, wyſta tőža křehęečęjanſta wutroba: Hoſtanna Eſynu
Dawitowemu! Křwaleny budž, kiz pšhribęęje w Knijselowym njenje!
Hoſtanna we wyſholočeſi!

F.

Swěto wěcžnočęe.

(Čhřehęyſte ſpěwawſte: Wridj herfür —)

Bołaž ho, ſbőžne wſhčo
Swěto wěcžnočęe!
Eswěcž nam do žimjenja cžnowoh,
Moſam ſpōžęž tež mozy ſ nowoh,
Duhči wjeſeje.

Prōža tu ſ tyſhnočęu
Wſhędnje potraje;
Nuſa ſ gorjom wočęi mačęa,
Wbōhu wutrobu nam hačęa;
Wět' bže burtoje.

Nadžija jeničęa
Eſy ty, Jeſu, ham.
Bołaž nam te krožnje hōna,
Ea kotrymž duſhę ſtona,
Kiz tež hřubihč nam.

Wěcžnočę ty, hwěcž wſhčat ty
Nam do cžhřinočęe,
Eo by ſeniſte ho nam mačo,
Njebeſte pač kraſnje ſdato.
Wěcžnočę ſbőžna je.

Zurij Wřóſt.

Bhč čłowękeje rady njetręeba.

Dwaſ muičaj w raſhčim kraju zaſ woboj tón hamy bęęi
křōžy woljowų ſobęęęhčaj: „Wbj čhtom byreč hřłniſhči a rješhči

bpeč," jedyn teju mnidow rjeakny; ja wem, sčto je ja njón dobre, a nochu pšchotaj Woža probyče, jo dycht jemu to pščežo damacz." Tón tamny mnich pak mjelečyje, ale hebi pšchewija, Woža probyče, so by jeho sčtomik pod swoj sčtit wšat. Sduž preni teju mnidow pšech swojim runje hadenym sčtomikom šteječe a wi- bjeleče, jo jeho ličeje wjadowanije, wón probyčeje: „Knježe, počel wošchewojazy delčeč; pšchetož tón něto sčtomik trjeba.“ A Wož pšča delčeč. Wšty na to ho mnich boječ poča, jo mošt lijaz delčeč wót kšobeho sčtomila wšchu pierčečž wotwječe a teho dla probyčeje: „Knježe, daj kšobu swěćić, wón ma ně- to doječ wšoči.“ Zał mjeleče mnich kšob džen nowe žabania; dženha durbječe imjerit korjenje wjerde činječ, jutje wětr je sčtoma huškanj wotšchafčej atd. Ale hlaj, runječ Wož stajnje po mnidowej proštwje činiječe — dha mnidowej sčtomik wušpny.

Wšchón sčubny něto mnich pšech bratrowy sčtomik stupi, kiz rjany i mlóbnym ličežom pšča šteječe. „Kač dha hy ty šapozčaj,“ ho jeho probyčeje, „jo je Wož twoje próstwanj wušpšhčat, a mój sčtomik je pšči wšchěč próstwach šabiny?“ — „Ja hym,“ wraščanym runje wotmolow, „swoj sčtomik žyle do Wožeje ruti stajje; ja hebi prajach, jo budže tón, kiz je wšchě sčtomu ham štworiz, tež najšnje wjebječ, sčto i swojemu woleženju trjebaja a jo wón teho dla moju rabu a moje mdrowanje njetrejba. Duž hym jeno nutnje probyč: Šladaj mój sčtomik a damoj jemu, sčtož je ja njón dobre a wužitne. A hlaj — tón knjež je to čjinit.“

Szwjercenje njeđeje.

„Pomhaj Wož“ ras napominaječe (cf. č. 35), jo bučmy njeđeje šwječjili, a wušwalowajče, jo ho mjes Šerbamii hiščeje njeđeje šwječi. Wožu budž dha, jo to i wjetřiča ta t. Enaju jemu wješ, kotraž je jara wot wuščeho knjeja wotwijnja. Tam junu šobotu w šynowych žnjach knježi šastojnik i burej pšchidže, kiz „šora“ wobšara, a šajaječe, jo bučmy burjo čjdu njeđeje i wšetej ličžu šorami ja knježich šyno wopili. Bur džeče: „Wrajčž jim to čhu, ale jěbšić njebudža, dolečž njeđeje njeđečamu!“ — „Sduž njeđeje, dha žanyč knježich šorow wjazaj nješmječeč!“ — wot- molwi šastojnik. Bur rjeakny: „Dha najebacz knježich šorow; nje- džeča je nam wušchěča dhyli pjenjeh.“ Wobnyderjo tuteje wšy hu mjenujazy w wobuch wobšejnowečach, žaj, nětozy drje je šamo šamozitny.

Kruč dale je druga wješ, hđže jara mato kemschi kšobža, ale wšta na njeđejač džečaja. Zola ho šebj hđe tał wjele škoržy dla kšubowj štyřich, kaž tam, hačrunječ ludžo rjany pjenješ šakřaja.

Zola tež pola Šerbow ho njeđeča dale a bóle wotšwje- cjuje. Zowajštna a reje, to kšob wje, kaři kšičit šej tutej što- wje a pobožneho člowjeta. Rano do kemscha na „wobujowja woborona“ šwoje štwczowanja. Wšchidžejch-li wote miče, dha bižom pšech wješ něštaje towaštjow mlóbnjow i blifšeho mēša čehenje; ludžo šladaja na jich drafu a čjinienje, hólzy hebi myšla, hdyž mēšchjenzjo kemschi nješobža, čeho dla durbimy azy. Šotom wješne towaštjow. W nětožych wšach paba na što ludži, t. j. na něbže 30 šročenjach mužičij žene towaštjow. Wječor hu reje. Šak durbj šymjo Wožeho šlowa šelšabžeč, hdyž žaneho mēra nima, jo by korjenje puščjčiko? Jedyn herbšik rječat po prózowajšče, jo njebyču i najmješticha njeđeje a pšondšew pšech pošutnym dnjom reje byče, — pobarmo! Šorečmat ho wobročj na „amtarja“ a tón jemu domoli.

Jedyn herbšik farač, kotrež wšošaba bē jara roščhčrjena, wuwowjona se šwojei křutočjny, jo ho i najmješticha kermuřcha a pšlšnyž po žylej wošabže na jenej njeđeji šwječjčščeje a niz, kaž prjebu, na šchyrjoč njeđečelach.

Tež našče herbške towaštjwa hu na njeđeju pošajane, to je čjim šubidžny, dolečž dčemy tola we šwojich towaštjwach tež nabožnojč hajič. Tu durbimy jara šebšimj byčž, so njebyčmy to čjinit, šchtož pola durbich bižimy. Ja hebi myšla, šby žychu najšj knježa bučowimj tutež towaštjow křuče šladati, kšže po- šebženje i wuškwadomaniom i Wožejo šlowa šapozčej a potom by šo roštwczowazy pšchewnojčtj abo čjitanje čjinito, dha by to wa- žitne byto. Na durbje njeđeji byču ho žony runje tał šejče, a na wječor byču mlóžji pod namjedowanjom wučerjca našče rjane narodne šchurčki abo tež nještane žyčkwine kšeršičke wuti. Zał byču njeđeju berje wužitow. Našče wulle šwječženje pak wotšchjuzimy džečamu džen. Wučerč abo šwoje prošbnyj, kotrež jemu rabu wopjčejemy, mēšchčan jěbži do kupiel — njeje dha bur ja žyle lēto telto šakřajči, so by mošt jedyn džen abo tež dwaj šwječjč? W nětožych herbšich wšach je waščenje, jo na poč šwajtych dnjach na polu njeđečaja. Duž pošajmy tute dny ja dny narodnych šwječženjow. Wječ knižonne towaštjow, šwojč herbšich towaštjow, kšže wošabne towaštjow na šastim dnju mošt šwječženj šwječj, potom šmje njeđeča šwoju čješčč a našče bžešo njetrejba ho Wožejo šnēwa boječ.

Wšchelake i bliska a i daloka.

Šubija. Šastžene njeđeje, přenjeho adventa, šmy tu po wotšabže našchego wyšfocžčšeneho bučowneho Šubj přnju herbšu Wožu škužu mēš, kotraž je t. farač Mrošak i Šrodžičšča wozit. Šjana šizba nutnych pošchurjow bječe ho wopozdnjo w 3 hōž, w Šanšej žyčwi šelchja. A Wožemu šbitu, kotrež ho po předomanju šwječjčše, 33 wošobow pšchistupi; i štorny doša doma Wože wotšajane. Wližiče herbške kemsčjenje budže tu, da-li Wož, njeđeje Šatere, 2. mēža, pšchidžobneho lēta.

Mrošak, i.

2. komora šastže šejma je šakřit šakōn i wjetřichowj šlobōm tał pšchjajča, kařiž hebi jōn liberalni a šojnalštwczotjny myšla. Škonšerwatjwim hu pšchecjizno njemu šlobōwali. Žabania ša našče herbške šchne hu šo wšchitke šakřičke, šamo to, jo na kšže džečō herbšich šaršchjč herbšik wušpšch. Hdyž non ho pšchecjizno temu njemuprajaj. Wobužel tež šastupjer wušchmōšče pšchecjizno prawemu žabaniu našchego herbšeho luda rēčejče, dolečž by pšchewjebženje teholo žabania w škulšetej organizaciji pšchewjele wobčezšmōšče čjinito. Sduž ma něštō prawe žabanie, ho wēčje tež pučž mamata, jo pšchewjčšč a šamo pšchjōwšacž, jo je našč herbšik lub wōtčžin- ižy šmlyňen, njepomna, hdyž ho na nošče prawe proštwj nje- džiwa. A to je tola jašne žabanie prawdošče: džečō herbšich šaršchjč herbšik wušnje. Sduž pak herbšik nar we šwojim šm- pšlenju tał štej, jo njedja džečju herbšik wušpšch dacz, ma dže prawnu, to žabanie wuprajčej. Ale jo něto kšže herbške džečō jenož nēštj wušnje, hdyž nar herbšik rēčž nježaba, to rēfa w ži- wjenju šamym herbšiku rēčž bóle a bóle podkšewowacz; pšchetōž nětožnyškulšič budže ho wušpšch pšchjčiznow dla wdacz, to žabanie šjownje wuprajčej. Ša žabanie herbšeho luda hu šlobōwali Škonšerwatjwini a jedyn šojnalštwczot, knježa liberalni wšchjzy pšch- cizno njemu. Zał wōžž našč herbšik lub, šchto ma wot liberal- nyč wōščafacz. Šeno jena našžija bižičšje je, jo 1. komora na drauhe šejšičščo štuji.

Š Matečjanšče wōšady wot M. N. pšchjōwščane:	
Ša armeniške šyroty	5 hr.
Ša mižionštw	5 hr.
Š wutrobnyč džašom štwjzje	

Š ó l c ž, redaktor.

Sy-l spówał,
Pilinjo dźślał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubość ma;
Bóh pak swěrny
Přoz apaf měrny
Čerastwość da.

Njoch ty spówał,
Swěrno dźślał
Wěśdne dny;
Děść pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpość ty

Z njebos ma na,
Njoch čí khamna
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokřew će! F.

Sserbske njeđzělske łopjeno.

Budawa ho łóđu hobotu w Šamolerjez knižicisćichjejni w Budysćinje a je tam ja šchwórtlětnu přehěpłatu 40 pj. dostać.

3. njeđzela adventa.

Mat. 11, 2—10.

Nětk w najčěmnišćim čašbu zyleho lěta stejimy. Nětko žana hlóncžna pruha nětk k nam pučž namata. Tołste mroćezje nad nami čahaju. Wóčžo wyta ja hwiětom a Wožim hlóncžkom, ale je njewidži. Tajke hu, kaž nětk wonkač w štwórbje, tež w čłowiskim žiwjenju čašbu, hđžež ho hwiětko šhubi. Šatónžo Wožeje hnady je kaž psichitryte. Čěmne mroćezje starošow, rudženjow na duški wotpočuja a naš tyčha. Storo njesamóžny ho wjazy do Wožich dšimnych pučšow namatač. Čěžežo je nam we wěrje, w nadžiji, w pidi modlitwje samofač. Stokpy duchotowneho žiwjenja, kiž hačž dotal njeowalnje a wěšje satožene stejachu, počinaju ho khablač. Wěra hačja. Wšcha radošć hnje. Nadžija spaduje. Ščto mjes nami tute čěške hobjiny bėdženjow, spytowanjow, dwělowanjow ham se hwojeho žiwjenja snał njeby? Runje našč čaš je polny dwělow. Žane kniži w zylej bibliji njeihu, nad kotrychž hwojatej wěrnofežu tyžazy i naščeho luda dwělowańi njebychu. Žane jeniče wuśnacze w tjičoh artifač wjazy njeje, na kotrymž zyle čyrjody někaři nastok namatale njebychu. Tak je runje našč čaš polny dwělowanjow. Dwělowanje pak je kaž natytwowaza štrachna šporošć, kiž dale bže a tež družich jaschimuje. Ščtož dwěluje, njeje hwojeje wěry wěšty, wješety. Wón je kaž sežina, kiž tam a kem khabta. D wbohi, wobžarowanja hobjny je tón čłowjeł, kiž hwoje dwělowanja přehewinjež

njesamóže. Sbožowny pak je tón, kiž i nič prawy wupuč k temu knjejeje namata.

Š dwělowanjow k wěrje!

1. Bjes spytowanjow a dwělowanjow ničto njesawoštanje.

W jasťwje Jan kščeženik leži, we hlubokim jasťwje Tam, hđžež rěła Jordan ho k morwemu morju bliži, tam, hđžež Jordan po šfalobach napše hlubje bele pada, tam něhdy wyhota twjerdžišna Mačarus stejecy. Do čěmneho, hluboteho jasťwa tuteho hrodu je Herodasč žana jateho hobjil. Měkaz po měžazu sanđe, ale hobjina wuřwobodženja ja žana njebije. Do hlubotich myšlow podnórčeny kščeženik Jan na hwoje wumnoženje čjata. Čžaka podarmo. Žana pomož ho njebliži. Kaž ho šba, ani Bóh ani čłowjeł wo njeho njerodži. Dža ho počnje tež tuta hylna duška we wěrje khablač. Ščto dža je wón tola šawinowal? Wěrnofež je rěčal! Herodasčej, temu słošnikaj a mandžěstwowamarijej a tej Herodiasčej je wón rjeł: To njeje prawje, so ty ju maš. A nětk wón ja to čěpi w jasťwje. Hđže je ta hylna ruła, kiž jeho wuwjeđe. Wón je wojowal ja Wožu čěžež a nětk? Wšchd trótkim hu tyžazy na jeho hlóh poščinjali a nětk leži wón tudy. Tón lud nuńnje tuteho wobjerza a wuczerza trjeba, ale wón je w jasťwje. Wonkač w Wožim kraestwje je džela wjele, a wón je nušowaný tu wotpočowac. Wón džił rěčez, hwiědžez, duške k Ješuśkej wobjez, a hlaj, wón dyrbi mječez. Čžma je wokoło njeho. Storo

chże też w jeho duszy ǳo sǳemnię. Dwielowanja wery Jana nadpabnu. A jenoż Jana?

Dobż tótun muž tǳabla, kiz tola we wěrje hewat tak twjerdże steji, kaj w swojrej jemi ǳuboto sakorjenjenu du- bowy ǳichtom, ǳichto s nami budże? Naśch czaś a lud je poųny dwielowanjow. Se wśdęch stron naś wone nad- paduja. S mozu ǳylnych wicborow huśto w naśchim czaśu dwielowanja pśchĩdu a do trǳapnego twara ǳiwujate wery ǳielowanja. Tak je nętotryżiti do njemjery, lĩwofęje a Boha- jǳpręcja ǳapadnył a je ǳo po czeųęch będženjach, abo też j łobkej wutrobu wery ǳiwocij pobodnjęz wozjow wotręck. Stǳonęje jich w naśchim ǳywowanjow-poųnym czaśu wjele njeye, kiz ǳje twjerdże w swojrej wěrje steja a s wjełelom wulnaja: „Ja wem, do kogo wěrju.“ Dobż pak bychmy tych ǳo ǳraųcheli, kiz ǳu do njemjery ǳapadnył, tak ǳu tak dałoto pśchĩdłi, hačż huśto to wotmolwjenje s jich rta doųtali njebychmy: My ǳmy wěrili, ale pśchęd ǳiwone po- będjenja we ǳiwomj ǳiwjenju weru ųhubili. Dobż by Wóh był, by wón tełto ǳubjenkwa dopuńchęł, tak huśto każ tu w ĳistoriji křęcenika Jana pod hrubej mozu njewinowa- temu a prawemu podłęczęł dał? Dędż woltawa Boha lubofę, hędż uam wón to naųlubiše, ǳichtoż męjadomy, wosnje, wścho waųche wjelele do kradoby a ǳyłow pśchę- wotroczę?

Dobż tebi, mój křęųęcijano, ǳubno w tutym na- ųtupjenym ǳyrwinim leče ǳny pśchĩdu, hędż ǳo czi każ femja pod nohomaj ųhubuje a twoja wera mřeje, a potom wojuj a będż ǳo, a lezel każ Jan tu ǳiwocij pǳelow, ja męnju swoje modlitwy, k Żesufej a tak każ macę mjes ǳiwocij ǳęczi to thore j czim wjeųęch lubofęz pyta a ǳoųt- ra, tak budże jowwędże ǳo wón ja tebe ųtačęł, każ macę cze trǳoųtowačę a s dwielowanjom ǳaųo k wěrje cze dowjeųę. ǳy ty jeho ųhubił, wón tebe puńchęczę nję- budże, hędż jeno ty po nim ǳadał a jeho pytaų.

Ale křonęje pola křęcenika tola njeye horjo ǳiwjenja, niz ta ųlǳę, kiz ǳo jemu ųtawa, kiz ǳe do dwielowanjow wjebże. ǳęlykęje naśh tełt: „Zało pak Jan w jaųtwe Křęųųubowe ųtuki ǳylykęųe“, dha porca wón dwielowač. Wón je hebi tełtotełi dołho wozǳawaneho Meųųiaųa ǳyle ĳinaųęheho myųłi. Wón ǳo do jeho ǳykeho ǳađerzenja namatačę njemęje. Wón je jeho wozǳawoł w krolowųej mozy a křaųnwojci, jato ĳnjezerja w purpurje, kiz wot dobyčę k dobyču ųhwata, jato krala, kiz ĳwęł pśchewinje, ludy podčęųinje, ǳjesbǳożnyk pobije, s wjełkųim łopačom ǳito a pluwj ǳęłi a s wojenjom křęcijej ǳiwocij ǳwę- nyč; a ǳaj, nęł tón Meųųiaų pśchĩdże do swojeho luda w niųtoųej, ųludy, potorny, poniżny, wot wjele ǳapjeny. Jęho kralowųi pśchewod ǳu ĳręųdinizy, ǳlonizy. Jęho ǳiwędż czerpja, ale pśchęcijwizny moźnje ĳnjeja. To czi ni Jana křudneho a ųlubi dwielowanja w jeho wutrobie.

Kał huśto ĳizom je ǳo nam pobodnje ǳcho! Też w naųtupjanju Węjeho kralęwa ǳu Węje pučje huśto ǳimne, też ǳęnia ĳiųęche. Nęlotry ǳwęny ǳwęł Żesufowj, kiz by każ Jan mjes ǳiwomj ludom rad ǳwędęł, dębeł mjełęczęł, ale ĳanjerjo wjebu wulke ǳłowo. ǳyle czerjody miųionarow ǳu swoje ǳiwjenje na pohǳniųh ǳupacy woprowali, a tełto bu jich ųabitęch, pśchę thoroųęje morjenuč, a pobarmo bę huśto dołę, s najmjenųcha po cziłowųim ųdaczju, jich ǳęlo. Křęųęcijenjo, kiz ǳo k Węzemu ǳłowu ǳerża, maju huśto ĳicj po křęųęnych pučęch, njewęrzyży pak ǳu w ǳamym wjelelu ǳiwi. To ǳu pobędjenja, kiz ǳo ųpytowanje ja naųchu weru pśchĩnjeųu. Wiųchudże pak

namakaju te dwielowanja loųto nowu ǳyrbu, w křiųach, kiz cziłomy, w norwinach, kiz ǳo nam do domu noųcha, pśchę ųnatęch a pśchęčelow, i kotrymż ǳmy kromabę ǳiwi.

Tón wulki roųdęł pak nęł je: Czi jemi maju swoje wjelele nad tym, hędż ǳo jim jich tuar wery ųniči. Woni cziłaju, ǳichtoż jich weru wobruwa. Woni nočędę wěręč. Druųy pak modli s wjele tybż ǳyłami wopłatowač, ǳo wěręč njemęja. Takųi dwielowaj je Jan křęcjenik. Takųa ųpytowana duųcha ǳo wroćę namata. Wona je wjeųej swojrej tyųchnoųej k Żesufej křwata a węte, křaųne wot- molwjenje wot njeho doųtanie.

2. ǳłowo teho Kņjesa poųaje puč s dwiel- wanjom k wěrje. Tak pǳkaj Janowaj ųaj k Żesufej doųchłoj. „ǳy ty tón, kiz pśchĩczę na, abo dęrbimy na druheho cziłaczę?“ Tak ręka jęju pśoųęnje. Jędż ĳimoj wotmolwjenje a w ǳłowie a poųtuje na swoje moźne ųtuki. Krolowotoło njeho wjele cziłowųite nuųy, kiz wo pomoz wola: Tu jębuų ĳlepy, tón Kņjes wotewri jemu jeho ǳlepe węczęlo. Tam wwołi njemohłuchi. Pęphata, wotewri ǳo, tak pśchĩwola jemu Żesuf a ĳizom je wu- ǳyųchany. Tam leciĳ ĳręciznija k nohomaj Żesufa, a ǳaj, wón tu poųtatu a jęine ǳyduowanje a ǳubjenje wuųęchęłi. Tak steji Żesuf pśchęd ǳiwomj ludom jato lekař thoroųch cziłow a ųałubędęnych duųchow. Wón je tón Meųųiaų, na wotręboż je ǳrael cziłacz. Jęho moźne křaųne ųtuki jeho wobųwędęca każ nęhdy też ǳęnę ĳiųęczę.

Wobu ǳał, ǳo my tute ǳwędęenje wo Że ubu jato Węzim ǳęnyu ǳęnę ĳiųęczę mamy. Jęho ųtuki ǳwędęca a ręca ja njeho.

Nęhdy ǳu na ųchępępowačach polli tych, kiz njewęrzychu tak, każ ǳyręk wuči. Wobu ǳał, ǳo je tón czaś pśchę- winjeny. Na to waųnjene ǳadon cziłowk k wěrje nję- pśchĩdę. Też je ųchpuchami biblije huśto njewęrzyčęz njebodobędęmu, dołęk jęje węrnofęz woni tola njepǳnaju. Tu wostanu nęł ĳiųęczę każ nęhdy ja ųpytowanjow naj- leųųi dopoųas Żesufowe ųtuki a ǳimny nad cziłowųtmi cziłowami a duųchemi. S tełto nuųoj je wón nam wtu- pomhał! W tełto ųtračach je wón naų ĳmarnował! Kełto modlitwow je wón nam wuųlyųchał! Wjes Żesufa ǳmy my każ ǳlepi, pśchętoż my njewidęimj puč, po kotrymż mamy ĳię. Wón ĳakle nam jón poųaje. Wjes njeho ǳmy my każ thromi a njenamatamy móz, poųtanyč s ĳrę- chow, ale wón czi ni naų ųlǳoųnych, ǳylnęch, wjelełch, k dobremu ĳotownyč. Żesuf bę a wostanje tón, kiz pśchĩczę męjęųę, a my nimamy na druheho cziłaczę. Wjes njeho ǳmy my ǳęųchłi. My drje wuųchamj na wabjenje ǳwęta, ale niz, hędż Węje ǳłowo ręci, Węji Duč naų křoųta; ale je Żesuf nam wutrobu dobył, pśchewinyl, potom je ǳłowo teho Kņjesa nam radobęz a móz ja buųchu a dom. Wjes Żesufa ǳmy my każ morni, duųchowjnie morni, morni ja Boha naųęheho Kņjesa. Ale ǳmy my Żesufa jato swojeho ǳbǳinija poųnoli a we wery pśchĩwoli, potom ǳo nowe ǳiwjenje ųawęcjenje w Żesufowej mozy, dwielowanja ǳo pśchewinu, tyųchnoųej a horjo naų runje każ wjelele a ǳohowanje k Wobu wjebże, femja a ųeniųte ųubka a loųdęty swoju wozǳoųęč ǳhubja a Żesuf je nam jeno a wųcho. S dwielowanjom k wěrje wjebż a pomhaj nam naųh Kņjes.

ǳamjen.

Wěra dźěsca.

Bě wječor, pučž mje domoj wjedźišce,
Duž zwa holčička te mni pschistupi,
Ta trudna próhy mje je hyljami:
„Ach hmičže ho a dom mje domjedźe!“

Š tym ja ruku mje pschimny i dowěru
A hwojej rucžy ja mnu wupřehelirje:
„Šsyn sřožna, duž mje domoj domjedźe!“ —
Ja rad to dźěčo wšach hej na ruku.

Šso te mni žatko tula džaofownje,
A potoj jemu i wóčžnu hmičži ho.
Tak njehedž samšubžene dźěčatko
Ja čijšce doh do ruti mjaerje.

„Ščto rjelny mi we hwojomj potaju,
Ty dźěčo, zufemu ho blizaje
Tak wěrupotne, měrac, dowěrne? —
Praj, kajtu wučžu dawajš ja dušču?“ —

„Wšahimú ty tež Wo ha čijšce ja ruku,
Tóžž k njemu ho we wěrje, nadžiji!
Wón prawy pučž tu ženje njefmili:
Š nim junu witašž wěčžnu domijnu!“

K. A. Fiedlof.

Móž Božeho šlowa.

Šsyn a našedniti njeho šararja Žiebnera w Špamijšce, kiž je tam ewangelij je wšchey možu přebowat, bě ras runje na katoliškim pohřebnjehčuju w Madridže, jako tom čžto wyhótoho katolišeho wóiwody pschinjehču, jo bychu jo šlowali. Še wšchey wulkej vyuču a šwonofownej krašnojčju ho šhowanje po katoliškim wučšnjuj wotmě. Tola nad wotewřenym rowom a nad šolščžom, do semje puščšćenym, ho jeno wpručžow šad k njeju šdžahšce; žane štwóčžo paš ho ja trošat abo nadžiju njeprajelše. Duž mtody Žiebner, kotremuž běšče tojšto šhowanja žel, k rowu pschistupi a po špamijšce rěči: pomatu a šwjatocěnje to šlowo rjelny: „Ja šym to horještawanje a to žiwjenje, šchtóž do mnje wěri, tón budže žny, hačž runje wumrje.“

Měšchto dujow pošdžijeho šlužobnik šyna šemrjeteho wóiwody k Žiebnerzej pschindže. Žeho knješ ho wšchey šlužobnika da woprajchecž, hačž je wón pschod rowom to šlowo prajit, kiž běšče taf rjane a trojščne, jo čžajž jo jemu Žiebner napřehačž, dofelž hebi wón pscheje, jo by wono na nanowy pomnik pschijščo.

Kajtu móž ma jeničže krotke štwóčžo šwjatého pišma. O jo bychu tola ludžo bóle w šwjatym pišmje čžitali!

Šchaty a šněž.

„Mas džěč“, taf powjeda nahonjeny šchječšijan, „won na wješ, jo bych tam šnacu šwójšu wopřat. Šdžyž na šahřobu štwých, wibžach tam šchaty wřahajo, béle taf šněž. Ja ho nad tym wješelach. Na paš hodžimy běču w domje nutštach. Wjes tym paš bé ho šněža našchlo a wšcho běšče š bělym přačhčžom wobjete. Na šahřobje hiščžje šchaty wřahaju, haj, ale šchto bé ho š nimi štafo? Še běchu něto šimuju wazru šwabite a běču bóle na žolčž. Šak dža bé to možno byto? Šchaty dže běču wštat, kajščž běču byle, ale pschirunane š bělym šněžom běču wone něto žolče.“

Taf je tež š našchey wutrobu. My hebi myššlmy, jo je ta šama čžišta a Wošu špodošna. Šdžyž paš ho š ščyrštwowej šwjatojšuju pschirunamy, dža pynjemy, šaf njecžičšžimy šym. Duž njaje

nicžo njeteršne, šo my hujšo k špowjedži a k Wožemu šlidu šhodžimy, šo bychmy ho na wutrobu wučžičšžičž dali.

Šwěrnofčž hačž do šmjercše.

W špitalni měša Wern 21 lětna šlužobna šizža Džibi, kiž běšče ho pschi wumoženoj mošcho dźělčja wopralika, na hwoje rany wumrje. Šetoleumowa lampa wěšče ho na šemju čžišta a rošwuchša. Macž je hwojim dźělčžom na měšče we pšomjenjach šteječe. Tole šlužobna wušlada a do lučimy pschidžšo, hřabny to šo palaze dźěčo, njehelše jo won a baščelše jeho draštu, na to njehedžbujšo, šo ho tež jejna drašta palčž počžo. Šo dźěčo je ho šmjercži wukřowato a je tu šhwili je wšchého štracha; ta šhwila a šwětna šlužobniža je paš wumoženoje tuteho dźělčša je hwojim žiwjenjom šaplačičta.

Boža móž.

Wóh špěw je móž!
Wón čžini krotke štufti,
A knježi šam ra šwěče štufti,
We njebu ma štoš možy šwóž.

Wóh šwětošofčž je,
A došra jeho rada,
Kaž ššónžo ho nam bljščžči jeho šhadu,
Wón je Wóh šwěry, prawdošče.

Ščto je a bé,
Šhaj, š moćem šwěť našč žny,
Wšcho šnaje Wóh, a jeho štuftow šbyž
Šem wšchod nim wěčžnje šjawne wšch.

Ščtož prošču ja,
Ščtož wutroba hej žada.
Šo šnaje wón; wón wě, hdyž dušča trada,
A ja nju štajnje pomoz ma.

Wóh džerž mje
A pomha mi se šleho,
Ščto roždu ja wo šwěť a krašnojčž jeho?
Wje hela nišby njefmje!

Šchto mi wješna žyrkej powjeda.

Še pišchow njehob prof. D. Kanjga, šluščhonišeho dźělčžo, ša jeho narodnu wošadu pschetožit š. w šahčřtrowje.

Šwšto hiščžje wšchod moju dušču mi šuba wješna žyrkej mojeje dominy je wšchém hwojim njewurječimym šukom štupi. A to mi hiščžje dženša jeno w paradišu mojšho dźěčatšizna njelěži, ale žyle woprowdže to paradišu, wo kotřymž šwjate pišmo powjeda. Šo je tuto w šopozčatku hwoje jo to běščatš přenjej čžlowječaj w nim pod wočojmaj bytošeho štworicelja ššojženja a ššóžnje žiwaj, pišmo wobjšwědžči; šo tu napoštědu šašo budže š řětu žiwjenja a še šchotomami žiwjenja, pišmo šeworunja wobjšwědžča; šo je jo Wóh tón šknjes wot šemje wšat a šwano do njehedž tochnyž, biblija nišdže njepraj, jeno šo je Wóh šuby šknjes šhadama a Žěwu š paradiša jeho břežha da wuhnaš. Duž tu hiščžje je. Ale našč hředž je wudowimym šchewojež na wšču jeho krašnojčž wobjšž, šo šon njemoženy š naščimaj tupymaj wočojmaj wibžčž a je krašnu Wožu štwóřbu štonožu čžiniš. Druhy paš šchewož roštorčnje a ššónčžna prubša š paradiša do šchřeho wšchěneho šwěta šwěčži.

W tajkim šwětle šwabjeného a wšchey Želom ščřyštka šo wšchěčžeho paradiša šwójju šubu štatu wješnu žyrkej wibžju, šemšfe

Sy-li spěwał,
Plinje džětal,
Strowja će
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny ja.

Za staw sprěcny
Napoju mčeny
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spať měrný
Čarstwow da.

Nječ ty spěwał,
Swěrnje džětal
Wědno dny;
Džěd pak swjaty,
Duš daty,
Wotpoď ty.

Z njebes mana,
Nječ ć khamna
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh pods,
WokFěw će!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Budawa ńo kóžbu ńobotu w Šsmolerjez knihičičečejni w Budušinje a je tam ja šchwórtlětnu psychoplatu 40 pj. dostać.

Sody.

Ješajah 9, 6.

„Nam je ńo džěćo narodžito. Šagn je nam daty, kotreńož kniejstwo je na jeho ramjenju. A jemu reťaju džijnny nadžiećel, Bóh móžny, wěcny Wóćez, měrný šeršćta.“

Dženša hodowne swony pšes kraje swonja. W Bóžich šiwjatjach ńo nutrne wopady šromabžuja. Še rta wullich a malych šćerlufšće klnjeza. Anuž ńo k modlitwam šćujta. Šolena ńo šćibuja. Šelene šćureki a jědłe ńo njeńu do žyrťowjo a domow. Wšćečezate, šybolate šćwěczi ńo na niđ šćwěće. Šćto je ńo šćato? Šćomu plaćji wšća ćećez? Šćomu klnjeza wšće šćerlufšće?

Wšćed 1900 lětami je ńo w malym Bethlehemej kraľ narodžil, kiz je do tuteho kraja šylhow a horja, hrěchow a winow kraľešćwo měra a trošćta, lubošće a nadžije natwaril, kiz je jako pošol Boži ša šćuđe ćźlowješćwo i njebešć pšichšćot, nješćeba nam tu na šćemu pšćiwješć a k nješćebam našć pošćat a wjeđl. Tu nam profeta Ješajah mjena tuteho kraľa mjenuje. 700 lět do Šćryťuša je tón wěšćezet wo nim wěšćezil. Čžaj ša Šćraela bē tehdy tšćidny a šćradny. Wšćed wrotami měšća Jerušaľema nješćezěšćo šćejachu. Tam, hđez hacz dotal ćeće kšćy ńo k šćmi šćilachy a winowe pjeńki šćwoje plody nješćechu, tam bē nēk kraľ pušćy, šćubšćeny. Še wšćeho horja toľo wotšćo pak profeta won do pšćichoda hľaba a wđži a šćrowi a wita i wšćanjom kraľa, móžnyšćeho hacz

wšćidny nješćezěšćo šću, kraľa, kraľnišćeho, džžiti wšća ćźlowišća kraľnošć je.

Kotre šću mjena, š kotrymiz Ješajah hodowneho kraľa Ješćuša Šćryťuša šćrowi?

Wón reťa: „Džiwny“. Hđze byhšć šćapozćal a hđze šćonćil, šo byhšć wěrnosć tuteho mjena dopotćal? Njeje hđjom žyle šćodžiwne, šo tón wěšćezet lěšćotetiti do naroda jeho kiz i woczajny wđži a wo nim móžnje šćwěćez? Šćawšćny ćźlowješćwa wjele tšćžaz lět wrděćo došćabaju, ale podobne ńo niđže wjazzy šćalo njeje a tež ńo wjazzy šćac njebudže. A njeje šćodžiwny tón wšćidhad Šćryťuša do ćžěľa. Njeje šćodžiwny jeho žyly wuež pšes žiwjenje a jeho wotšćalšćez? Njeje džiwne jeho přenje šćlowo w šćemply, kiz šćaršćimaj rjeńke: „Njewěšćaj wóš, šo ja być mam w tym, ičćtož mošćeho Wóćza je?“; runje kiz jeho pošćlednje šćlowa na šćižju: „Dokojane je!“ a „Wóćez, do twosjeju rutow porucam šćwošćeho duđa.“ Njeje žyle šćodžiwna džjenša hšćeće ta potajna móž Ješćušowa na wšćehšć ćźlowišćah wutrobah? Hacz tšćžazy w našćim ľudu ńo wot njejo wotwobročja, wón jim toľa měra njewosťaji. Šćudy wón bē, taľ šćudy, šo nima, hđez by wjećor šćwoju hľowu pošćilil, a toľa taľ došćaty na duđownych darach a njebešććah kšćblach, šo miľiomy ćźlowješćwa tu na šćmi wobohaczji ša ćžaj a wěćnošć. Šćazpjenty wón bē taľ, šo šću jeho šć wjaćezemi biłi, jemu do wobľećja pluwali, hšćeće na šćižju horťah jeho hanil a toľa je to mjeno Ješćuš Šćryťušć ćećezene, šćiwate, wšćohokšćwalene, a kolena pobožnyhšć modľerjow ńo šćibuja,

kaj hufto ho to mjeno mjenjuje. Muž bolosečov wón je, tutón Jezus, hdyž jeho s čjernjemi kónjuna a na sčichž pschibija, a tola je a wostanje wón tón jenički prawy trochtar za naš wšchých, muž chorosečov, a tola tón lštar fa wšče choroseče wobohich čłowichých čželow a dušchow. Ssudženy a tamany stejí wón pšchěd Pšlatom a hwojnim ludom a je tola tón sudnik wšchých hwdnikow, kiz tež naš junu a nštk hčjom čjasto pšchěd hwoj dušny stol woła. Na drjewje pokleca wón mreje a je tola to wulke žobnowanje za zlyh hřešny śwet. Se smjercečov ho wón bėdži a do smjercečov wón padnje a je tola Jezus, naša nadžija a našde žiwjenje. O Jezajaso, ty wulki wšchěčerjo, ty by prawje wo nim hwědčel, hdyž wo nim wšchěčijah: Wón reka dšjwuy.

„Radžicel“. Nštotry mudry čłowjet mōže nam ja pučpolaowarja a radžicela byč. Pobožni starčiji čhězjo a durbja byč dobrí, mudri radžiceljo ja swoje džěci. O jo by naša midoběz tež w hěrbštim ludu bēn, nō na radu hwojich pobožnyh wōzow a šhonyenyh, wšchých wojebnikow požuchala; ale hlaj, wšchě wšchých šestich wojebnikow a wōdžerjow stejí tón jebyn, kiz dobre puče wšchudže a pomoz wudželi, wo kotrymž Jezajah tu wšchězi: Wón reka „radžicel“. Na njeho čhzymy ho wobroczijo a pola njeho radu a pomoz pytač w wšchých storkach, špwtowanjach a widochat našchego čžaba. Hdyž je wšcha čłowita mudrowěz šahanišjena a wšcha čłowita raba fe kōnjej, wón we pomhač, radžicel, s bėbow a fe stujow našch lud wuwjeze. — Tuteho radžicela ho džerž tež w prōzah, staročach a bolosečach hwojeho žiwjenja! Hdyž w hěrbštim kraju lačzy šu, kiz šu pšchě čžete doma-pytanje w tutym lēče ššli, pšchi kšchěčach a wotwěrjenyh rowach štal, kiz na wutrobje njēšu štyltnu bōl, kiz žadny čłowjet jim wotwěrajč njemōže, o jo by tež do jich čžem-neje tomorki šallnečalo tuto hłowčjo: „Wón reka radžicel.“ Kiz wy pšlajajo se hwojimi hpyrotami hładace na tu a tam ho šhbolate hōbowne ščotmy, kiz wy pšlajajo ne wulkiš staročejah ho lēhacje a pšlajajo šošo stawacje, o njewěracje, ač njewěracje wy, so Jezus šhryštus tež wašch pomoznik a šastar a Wōžja a šhlynu wōdčel byč čže a mōže? Wón reka radžicel.

„Bōh mōžny.“ Tak čžitam tu w Jezajahowym wšchěčenju dale. Šastluzi hēbi tón kral š Wěshlěbema tež tuto mjeno? Hšchěje leži wón hōdy jako džěčo w žlobie a njemōže ruku poschěnyč, ale hdyž ju poschěnyč budže, potom budže ju wupšchětrjenu džeržerč wšchě kōščějow a rowow, tak so čži mōrwi šlawaju, a budže šamtač a wōtanlač hēlste a njebješte wrota a kaž teho šchadžarja do Paradišja domoj dowjezeč šabluzjeme čłowistē džěci. Hšchěje to džěčo w žlobie njemōže hōdžicel, ale hdyž pšchě kraje pōndže, potom budže lud wyštač: „Wulki profeta je mjes nami pošlany!“, potom budže dšjwy čžinijč tu a tam, mōškim žolkam rosławowacž, šhōrych šojicž, šrudnych šmērōwacž, do hidy a njemēra hwdeta njebješti mēr nōpčez. Hšchěje to džěčo w žlobie njemōže rēčezč, ale hdyž rt wōtwěrjēz budže, potom budže jeho šlowa mōz a žiwjenje, tak so ho šluby na šemi špodžiwaju, potom Bētr na kolena padnje a wušnawa: „Kniže, hdyš pōndžemy, ty našch šlowa wēčezno žiwjenja“, potom Domačh jo pošlalnje, so by ho pšchěd nim modliš: „Mōj Kniže a mōj Wōžo!“

Šawěčez, Jezus šhryštus je, ščtož Jezajah pšchē: „Bōh mōžny“. Tamny Augustus, pod kotrymž wón ho

narodži, kaž šhēzor Tiberius, pod kotrehōž knježčitwom Jezus wumrije, Šannas a Šašas, Cyrenius a Pšlatuš šu šlōncanje tola jenož graty w jeho ruz, wōtrocžy w jeho šhuzje. Wón je kral wšchých kralow a šhujes wšchých jeničich. Wón reka a je „Bōh mōžny“ a šjewi ho jako šastl žiž tež w twojim a mojim žiwjenju. Čžeržy ži hwoj hšchě trōiditnje njēčez, hwoj bēh we wērie dōkōnječ, dobre bēdženje ho bēdžicel, dha hładaj na Jezusa, teho šapocžerja a dōkōnerja wēry, kiz ho tež w naššlōstah mjes nami jako tón mōžny pšchōwinjēl a pšchēmēnje čłowistich wutrobow šjewi. Wón je a wostanje Bōh mōžny.

„Wēčžny Wōčez“. Kaž wōntač w Wōžej šmōrbje po šhlynu hrimanju hufto hnydom lubowne Wōže šlōnceljo šahwēči, tak ščžehuje tutemu majštātšikemu šlowu „Bōh mōžny“ to lubowne mjeno: „Wēčžny Wōčez“. Šnaječ ty jeho jako hwojeho Wōžza? Šsu tu džěci, kiz šu hwojeho šestšeho nana a šastararja pšchēs šmjerčž šhwbile, kiz šnana nēto jako šyrotki w zlyhm domje hēbi hwoj wšchēdny ščlēs pytajni, a hōdōmny čžaj je tōn, w kotrymž ho nam šjewi tōn „wēčžny Wōčez“, kiz nihdy njemumrije a wēčžnje wostanje. Šsu tu starčiji, kiz šu hwoje džěci pšchēs šmjerčž šhwbile, hōdy ho nam prēdjuje wo tym, fe kotremž šu ššli, pola kotrehōž šu tola šawēče lēpe šhōwane, hač w hřešnym hwēče, kiz je: „Wēčžny Wōčez“. — Šsu tu šabluzjene wutrobny, kiz šu wērnu šhwbile, wot Wōža ho wōtwōrocželē, hōdy je tōn čžaj, hdyž ta lubošč Wōža njebježa rostorchuje a mjes nami ho šjewi, so by pytala, ščtož šhwbjene je. Jezus reka „Wēčžny Wōčez“ a šlōncanje „mērnu šeršča“.

To je posłbne mjeno, kotrez Jezajah šeršēba da. O kajfe mjeno! Njeje, hdyž tuto mjeno šhlyššimny, k iz by ho šwērneje mačēerje ruka kahōdnje šhōremu, pošlōsemu džěčez na čželo pološita, tak so bu zyle šmērom a pšlatač wšchēta? Wón reka: Mērny šeršča. Tu na hwēče hēmal žaneho mēra njeje. Šoll a hara, ščōč a hida tu knjeza. Mēžoz dolho hōzom na Balkanje ludy hromadž wojuju. Našchi hšiwianjazy bradžja bēdža ho tam fe šurowym pšchēčimōnitom. Tu na šemi hufto mječ knjezi a mēra je malo wōntač w hwēče a šmštkač we wutrobach. Jezus šhryštus pak reka a je „mērny šeršča.“

Jeho žiwjenje bē čžehče, hač žaneho mjes nami. Wón je dželč, kaž žadny, čžerpi, kaž žadny, wumrjel po wjele čžinilach a marračah, kaž žadny, a tola, tak wēšty dže wón hwoj puč! Tu šhwjata wōlu Wōžza a to wšne wumōženje šhwbjenjeho hwdeta čže wōn dōkōnječ a je dōkōnaj. Tež w naščžšchich domapytanjach wón ani wōšmōšimjēnje njeje mēr š wutrobny šhwbil.

Wón je šeršča mēra tež ja naš! Hdyž jeho šhwate šlowo ho pšchōwōjeba, jeho duč hwēdčiz, jeho blido ho kēnje, jeho lubošč wutrobny šhřeje, hdyžkuziž šhōre čłowiste duške jeho hnadu pytajni, tam wōn šastpi se hwojnim mērom, tak jo staročje ho šhwbja, čžez je duške padnu, žadōseče a šōšaty ho pšchewinu w mozy tež, kiz bē w Jezajahowym čžahu a je dženš hšchēje tež mjes našim lubym hěrbštim ludom tōn „šeršča mēra“.

Mjena Wōžeho dželčja šmy kēbi rošpominali. W ščōžnym mjenje je ho nam džel jeho trahōseče šjewi. Šsnano je w hěrbštim kraju nštotry dom, w kotrymž hšchēče žaneho hōdōmneho wjēbela njeje. Šene mēšmo no druhim je ho wupšōšōdno. To wōšbudženje na čłowistej luboščzi je hōrte a bolōšne; ale hlej, Jezus je tu! Š nim je nam wšcho date ša čželo a dušku, ša šwōžbu a dom,

ja lub a kraj! Zesuj je tu, o wješel, wješel ho křiže-
fečijanstwo!

Samjeit.

Nješwacziłskemu knjezińskemu towarštwu

3. nječjelu swj. adventa 1912.

Dženš hy ty i došpoh' spanja wozučjeto,
Ty čjeŕnych mlobdych hołow towarštwu;
Ešwój hwiaty hłub hy jašo wobnowilo,
Adventiske Hojanna spěwata.
Daj Wój čži šbože! D, nječ wjele hnadny
Twbój nowy pučz i tym knješom wobšoži
A wotwobroči hłuby, swady, pady,
Ešam jeho Duch nječ tebe pošluni.

Epamú i džaotnošču na tuch, kiz tebe prybej
Ešú i lubošču a hwiču wobjiłi;
Eštož jač a tebe sjeđnoščejše tehdy,
Tež naš tu dženja jašo sjeđnočzi!
D, Emny Zakuhez! my čizemy stajicz
Tež tudy tebi pomnił luboščje,
We duchu i tobu sjeđnočzenj prajicz
Džał tebi i wutrobny a: Wozemy.

Eštoha ty dyrbišč? Napščečziwo tpožičz
Se hwičami a jašnje spěwajo
Tom' nawožen, kiz čže domoj wobjičz
A pščečražničz tuch hwiwojz stobličje.
Ešto dyrbišč? Ešwěrnú dušnu, čisłje čžečo
We čješčy Wóju knjeleji pošwioščje,
Bracz i jeho rukow hwoje senileš džečo,
Wo jeho woli wščitje puče hieč.

Ešto móžešč? Nječij čzjódba hłaba, mala?
Ešto dofonješč na hwičeže hřeščnym, kym?
Ešto pomho, bdyh' hwiđ hřečlušč ispěwata
Na bračnej kóžzi žolnam pščečziwnym?
D, ty mašč wulku móz a krašnu hšlnošč
We mjenje hwojož' knjeleja Zesuja!
Čže wobji jeho wščešpomóž a hšilnošč,
Wón je twój měr a kšitit a wulka wšba!

Ešto čžešč? Niz wotáč a na haščach trubicz
Wo walčanju hwičta, potnoh' nješboža.
To čžešč pat: Ešwajatu čžiču hwiču hšlubic
A wobarnowáč tež hačz do kónja!
Ea teho, kiz na Golgatha tam pobyt
Ze našče dla a wščitko dofonaj,
Ea teho, kiz najkrašniščje je dobył,
Eo dobyče a měr by hwojom bał.

Ešto hy ty? Ešwěđt, wot knjeleja pošwotany,
A stabto Zesuja, hšěš Zioniř;
Kónz wotytšijeny, Marjiny wěšč rjany
A kónu pyłamy tam to džeščošč.
Ešto hy ty? Džowta, džečáčejka mala
We Wožim kraletwoje ja Zesuja,
Kiz rad by ty ja njeho wušywata
A hšopy wješela tam wošyla.

Ešto budžešč? Žohnowane, žohnowanje
Budž, towarštwu, jaš našče wožbaže;
Nječ wščitko i lěpšchemu ho tudy stanje,
Tak prošhymy dženš w nutrneji mobitwoje.
A junu? Spěwarka pšči Wožim trónje
Budž, mloda čzjódba, palmow noščetka
Pšči knjeleja prawizy we wěčnej kónje
A herba Wožoh' šbójnoh' kraletwo!

Tak dženja hřečlušč hwiču ispěwajomy,
Adventiski kralo wščeje krašnoščje;
Tak mjes hwo bu hej dženja ruku dajmy
A woštanmy tež hwiču w bronabje.
Nječ wješety duch, hšlny, čzertny, mloby
Wot knjeleja naš tu wščitkič napjelit;
Adventiski hnadny čžoh a šbójne hoby
Nječ tu a tam našč knjes nam wobradži!

W Nješwacziłe, 15. hodownika 1912.

San Waktat, Jarat.

šodowny podawk.

Ešma hieščičakče a nuša a hubjenstwo běčkej w hšubdych
domach. Žadny dšim, jo bė hodowny hermant hubjenje došč wu-
padnyč a nšotrozšluni pščečdawar wopuščičzi torhošččžo hšubšči,
hačz bė na njón pščiščoh.

Najhubjenšcho bė pał ho Michalkež matemu Zantej ščlacheščico,
kiz wot hwojich rjanych małych gyprowych figurow ani jeničku
njebė pščečadž mošt. Šubjenu draščičku na hšebi, je hšmu dyrlo-
tajo a wuššobnjony, stelečče wón hšičče wščežo pšči ržku tor-
hošččža a wotloščje i ščšepatnym hšohom: „Škupičže gyprowe
figury!“, ale žadny kuzj njeprščiđže. Torhošččžo ho bóle a bóle
pršonjeleše. Niz ho hšizom na semju lšahaje a jeno tu a tam
šabtyščičzi ho mala hwičča na pščečawatišč budadž.

Čžešč štyst joja maleho Zanta. Wón myšleleše hšebi na
wbohu mačžeku domach a na hwojich tšioch małych, hšbnych
brašitow. Zola taž ho hšmjerčz-mučny wojał na hwojim mštnje
hwojeje pščiššluchowáč nježmė, taž tež niz wón.
A teho dla štonače a wotloščje wón pščežo dale: „Škupičže
gyprowe figury!“

Zantowa mačž bė hšizom wjazy lét wudowa. Wjele hubjenstwa
bėčeše je hwojom mužom w jeho doščej tšoroščzi mēla a bė jeho
hwiču wotšladowala. Žejne namrčeže bėču ščtiry džečzi, i šotryčž
bė Zant to najštarčeše.

Duž bė ho žyle ščznito. Wštr i potnozy dujele a Zantej
hšez hšilnoščje kšeh mjes woczj mjetalše. Torhošččžo bu
pršbne a Zant dyrbičleše tež hieč. Se hwojomaj pščemjenjny-
maj rukomaj hwoju dječičku i gyprowymi poštanami jeno i nušu
na hłowu ščitny a nēšt ho domoj nastaji — na šdace žyle wo-
pušččženy čšlowjeł. Zola pał bė hšerwne wobjiwše wobjčo na
njeho škožene. Žeho pučz, kiz bė wobjčženy došč, jeho pščeš
wšchelate hašny wječe. Wė patoržizy a i žyrkoinje wēže čzjejeleše
5. hodžina. Wštr bė njerwan a pšči tym hšabłi. Žeho nošy
štej njewēteje, wón ho wobjšny — a tał čžibny ho wón i deštu
je wščėmi gyprowymi figurami — a wone wšče, jeho žyle bohat-
stwo, do wjele tšpazž fručrow rošbite na hašny ležadžu. Ešyšt a
boločz wobjehjo hščezža wopibačz, njeje mžno. Wšrėnje wošomił-
njenje tam šatorženjny stelečče, taž hšičče došč wješčal njeby,
ščto bė ho štało, potom pšakaje a wotloščje tał wóšje, jo jeho
hšěš daloto do hašow nuts kšiččješe.

Ea kšitit čžoh bė ho, kaž to w mštach pšči tojtim nēčjim
je, wototo njeho čzjódba wšjpných ludži hromadu šrežala. Žatoščjo

Zant hwoje njesbože powjedabče. Wschitzy hólceza s wutrobu wozarowacy, ale nychtń njerohymjeje, tudy to prawe słowo prawječ. Duž pšchitńže tš hudy jednowy dnewolatat nimo, pitu, hfeleu a kóšit na ramjenju a to móšćni hwoju czešto-šafluženu mibu. Wón wibzi, ščo bē šo stato, a Zantowe njesbože jeho wutrobu hnuje. Šeam hudy, wē wón najšepje, šaf hudemu je. „Tu ma šo něšto stac“, praji wón šam pšči hebi. Mucže šo pščeš hdu wučpnyč f hólzej pščeščyčca, pšćimny do šafa, wučšafny dnwčrjwnak a poča na to f wołoto nješo štejazim: „Dowolcže, lubi knježa; temu hólzej šo hubjenje dže. Š wožžarowanjom šamny pal tu wjele pomhane nijeje. Zene Wšmi wščať!“ Je to wjazy winojte, dužš hbeščak, „Wšh čyzt šo na d tobu šmilic“: Šchtož je teho dla čowpeje wutroby a ma hiščče něšto to móšćni, tón wopruij něšto mato. Derje nadoženy tón dar budže!

Šhubeho mužja šłowa wščem do wutroby pšćimacy. Wón bē to prawe trječiči! Wschitzy, jedny na pšćemoh f družim, pjenješy dawacy. Nychtń njehačče do šady wšłacč. Šankowa mježa bu bórny f mašćni a wulšćni wjenčejnyšy kručami napjeljena.

Šašny we wočjomaj džałowajše šo darcjelam. Zemu bē, jako by pščeš Wožim šłowom šaf a janbščejo bydu wołoto nješo špewati. Duž czejepješe 6. hošćim. Šurkwinne šwony šawonjacy Wožu nōz, a we woššwēšlencyš Wožič domach špewacy:

O najšwječičiči, o najbōžnišiči hnadby polničiči Woži dnjo!

Wšćjón šwožomy Zant f tym hwojim dom pšchitńže. Wšćfajo wupowjeda wščo mačeri a bratškam a wušypa te wjenjely na šlido, na kotrymž hiščče ženje teho šafatšwa poležalo njebē. Mačš pal hwojej ruzy šfnyušfči špšpewa:

Wón dobre puče wšćhubže a pomoz wubžē!

Šhrslušk, kiž je žiwjenje šderzał.

W čašju šydromščeje wojny beču Šakuzju do Łužicy pšćičišli. Wožazy wšđaf šo derje šabžežacy a nifomni ničjo nječćinjacju; ale ša nini čšhnjeleče wjele prošdnego, wopikeho, rubježneho ludu, kiž šo f kradnjemom a rubjenjom žiwjeleče.

W mjenščim měšćacšku naščeje Łužicy tehdy hohaty pšćefužy byhleleče. Šady jeho doma bē dwór, wołoto kotrehož pšćibocžne kótnje ležacy, hólzej pšćefužy hwoje tworj šłowajše. Mas bēščitaj mandželšfaj hač do nozy w šlamacy dželacž měfoj. Šato je šačćimščitaj, šo wšćitaj šo f měru podafoj, šo mandželšfa dopomni, šo ma w šabnim twarjenju hifšče něšto šo juščiči džeč dočćimčič. Duž hebi rubičežčo wołoto hwoje šwajša a pščeš dwór f šadnemu twarjenju šupačše. Mōz bē čšmowa, našymiši wētr pščeš hohaty šćumjeje a jej dječčž do woblicza šćumjeje. Duž hebi na to mpyleše, šo nychtń jich njebē popadnyčž mošt. Šaf dha, hdy bydu runje něto do tušeho čšmowego dwora šalšči byli? Š bojošćju ju šemi podobowacž poča. Šo by tehobla šćoblošče nabyta, šba šafšpewa:

Šchtož Wožu wješćšnemu šo podba

A štaji f njemu nadžiju,

Šdyž pšćitńže nija, šćiž a šćfoda,

Dha je Wšh pšči nim f pomozu;

Šchtož na Woha šo šalozi,

Tón ženje na pšf njetwari.

Taf špewajo wona nimo tyč wulščy čšwizow na dworje do šadnješo twarjenja dželče, bolonja tam hwoje džečo a wrčeči šo šašo do hwojejo doma.

Nychto dnjow podžiščo rubježnikom, hdyž beču šo w tym šamjnym měščo do twarjenja hohywtaj, šajacy. Šato jich šubžacy a woni hwoju winu pšćibacy, tež powjedacy, šo beču pščeš kóšćim pola tamneho pšćefurja šady wulščy čšwizow ššowonni byšf, šo bydu do nozy kradniš. Šdyž šotom pšćefurjowa žona wječor hifščeš taf polše pščeš dwór dželče, beču šo mježa šobu šćeželi, šo f semi poračječ a šabčž. Šato pal bē tón šćer- lušč janšeka, jich wšćitščy tajta bojošć šapopabže, šo šo žadny wot nič ani šibōžč njewēri a šo dwerjacy tej žonje f mērom nimo a šašo wołoto hičš dāč.

Taf bečeš Woži janžel, w šćerluščy ššowony, pomhať.

Wolijowz.

Dušto šo w šćilji wolijowz njenuje, na pšćifaf f tymile šłowami: „Twaje dječiči budža taf wolijowe šopjena wołoto twojejo šlida.“ — „Šdyž šy hwoje wolijowe ščotom kščaš, dha nješmēšč f hišččeš junu šćhačž; to šfytne dřeby wudowom a špřotow byč.“ — „Ša woštanu taf šelenu wolijowz w šćnjefowym domje“ atb. A šchō by njewjedbał, šo je šo wot Moacha wupšćtany hošt f njemu wrčeči a mješčče wolijowe šopjeno w hwojim pšćfu! Štare italle pšćišćlowo praji: W wolijowzu tčži šłoto. A to je werno, šo we wšćelafič krajnacž Šafšćje a Šalšćim wulki džel šamोजना we wolijowacy teži. Nadži šo woli, dha je wšćem pomhane, taf šdyž šo pola naš žiti radži. Wolijowz ma w šmje a leče nimale tón šamny napošlab, dotečž ženje hwoje lišče na jene došo nješhubi. W Šafšćje šafšćjewa wšn mēža. Šćenje je bēle a mašfe, a bōrny narofu šelene, na šłowtu podobne šłoby, w kotryčž je novembra šafy woli. Tēhdy šo došrawjene pšby šefčšćipaju a šo na mješčje w mēpnyš wutčōca. Tón woli, kiž přeni wubēhjenje, je naščšči a šo do župšč krajinom wuwōžuje. Něšto šo druži křočž troču šćilniščo kčōči. Tōnle woli je tež hišččeš došry a šo domacy pšćerjeba. Na to šo na šłoby woba našje, kiž šo hišččeš junu kčōca. Šchtož šo pšči tym wutčōči, je woliš ša mašćiny, koleha atb. Wutčōžene šłoby šo hufčja a šo fa wutepjenje šłowom naložnja. Wolijowz wušpōto štarobu došpēja. W Šalšćimje šu wolijowzy nadečč, kiž šu wēščje hižom fa šćyřfušowoy čaš šfate.

Wšćelake f bliška a f daloka.

— Šašfi šejm šo 20. dezembra wobsamtuje. Šdyž šo nowy šćušfi šatōn nješćiwomije, je wulščeš wuradžowanjow šara hnadny. Dolhobny šatōn fa šćuhownyč, šo kotnyž bydu šo štarobne pšćifloš f krajnje, f temu šafōženje potkadnišy pračćjež mēre, f špza f šćōčćiznemu wuradžanju pšćišćol nijeje.

— Wšćilšći pčuznik na šeto 1913 šo w bliščičij dnjacž wofeščjele. Ššobušawny šćilnowomjo towašćina jōn darmo doštanu. Ša taišč, kiž hohušlawy nješju, pračji wōn 15 pj.

— Nadžije na mēr na Šalšćane šu w tu šćwitu šepšče. Nadžjomije pšćipowjedaju hoby šubam šašo šłoty „mēr na šemi“.

„Pomhaji Wšh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšćech pšćedawarňjach, „Šerb. Nowin“ na wšćach a w Budyšćimje došćacž. Na šćtwōrčž šeta pšćizj wōn 40 pj., jenotliwe čšifšla šo ša 4 pj. pšćedawaju.

Sy-li spěwał,
Plinjo džěln,
Strowja 6e
Swěbjny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrny
Přez spaf měrny
Cerstvosć da.

Nječ ty spěwał,
Swěrno džěln
Swědno dnj;
Džěln pak swjaty,
Dušl daty,
Wotpošl ty.

Z njebjes mana,
Nječ 6i khmna
Žiwosć je;
Žiwa woda,
Kiz Bóh pada,
Wokřew 6e!

Sserbske njeđzelske lopjeno.

Wubawa ho tóždu hobotu w Šsmolerjez knižićiškčjetni w Budyšinje a je tam ta schwórtětnu pšchepłatnu 40 pj. doštač.

Njeđzela po hodžoch.

1. Jana 1, 1—14.

Dženšnišča njeđzela rěka njeđzela po hodžoch. Tole mjeno praji, so runy pučž s Božeho křwalenja džemy. Tule křwalba miłosćiwneho Bóha, so je nam swojeho jeničěšeho narodženeho Šsyna dał, njeđwóři pola naš ženje pšchěstáč. Duž njejabomnmy jeho křwiate, hnadne mjeno w tóždu čaš křwalicě, a to niz jeno s jasytom, ale tež s wutrobu a s žylym swojim žiwjenjom.

Dženšnišča njeđzela po hodžoch je pak tež po šlednja njeđzela lěta. O tak wjele Božich dobrotow je so nam w běhu po šlednjeho lěta došlawalo! Nospominamy Božu wulku dobroćiwosć a šchědriwosć po schwórtěj proštwje, jeho njewuprajnu lubosć a humilnosć po šljoch artiklach najšče křchěšćijanskeje wěry, dha njewopšhijamy, tak móže tak wjele čłowjekow bjes Božoje křwalby byč. Pohladajmy na řebje a na wišcite dny tuteho lěta, kotřez ho ž swojomu kónzej nakřila, hač žmy tořamo k Božej čšćelci a k swojej šbóžnosćej naložili a swoj čaš derje wukupili. Prašajemy ho na křwědomnje: Steji dženska pšči kónzu lěta lěpje s našej dušku, hač pšči jeho šapocžatku, abo je s našim duchownym žiwjenjom wróčo šćlo? Wopomně, so nam k šarumanju došlatnych štombow dalšchi řeniš čaš řawěšćeny njeje a so je teħobla wěžna šćtoda wo tóždu řhubjeny džě.

Šwiate řćenje ša njeđzeli po hodžoch je řhubofeho wopřhijěča a řteji napřhaje w přěnim řawje ewangeliša řw. Jana wot 1. hač do 14. řćwěćki. W nim řěči

japošćol Jan, tež řheologa abo bohofšłowž mjenowany, wo potanjnje bójšćeho byča a bójšćeho řewjenja a wjeđe naš řižom s přěnimi řłowami do najřhubšćeje řlubiny křchěšćijanskeho bójšćeho pošnacžja.

Ważne je, so bu špocžak řanoweho ewangelija runje ša jenu njeđzeli hodowneho čaša jako teřt wušloweny; pšchetož hodowna powječž a wyřkote myřle, kotřez Jan wurjekuje, maju tořamo řwjeđžijěcho, — Wumóžniřa řwěta, kotřehož řćenikaj Matej a Lukař nj w řlobje polajšujetaj jako džěčatko, Jan pak nam jeho pšchěđtoja jako jeničřonarodženeho we Wóřza řlinje; tannaj džiwataj na jeho čařne špocžatki, tón wušřějuje jeho wěčnje byče a řćutkowanje. Přjeđy hač řwjaty japošćol Jan řćut řěřuhofeho wumožjenja na řemi wopřhaje, nam wón jeho řćhřnosć pola Wóřza pšchěđ woczi řtaja. „W špocžatku bě to řłowo, a to řłowo bě pola Bóha, a Bóh bě to řłowo“, tak wón řapocžina. Wřž s řeho pošnatwamy, so měrny Bóh wot wěčnosćej řem řenje w řebj řamym njeđě wotřamnjeny był; ale tož řo čłowřka myřl s přěnim wotomitom swojeho naštača řćutkownje řłowo čřini, tež řdžž jo rđt njewurjekuje, tak wurajšowajšče řo Bože byče řižom w špocžatku, t. r. do řitworjenja řwěta a čaša, we řłowje. Bđžž pak je řłowo, tam je řěčž jako wuraz myřlow a řewjenja. Šso wotwěrič, bě po řatřim Boža wola wot wěčnosćej řem. Teħobla mjenuje tež Jan Bóha we swojim přěnim řićje — Luboćž, pošnatwjenjwřhi ju jako byče Bože; pšchetož luboćž řćutřnosć wotřatkuje, nočžje tež řama byčž a řada řrubje

byče, kotrenuž čje ho bobudžičej. To, pšches čzož pat ho wona bobudžičej, je słowo. A tole słowo, wot wječnoščje pola Boga, t. r. rosběželne wot njeho a tola najwužšeho f nim šjednocžene, bė samo Böh a f Wótzom runebo bobjške byčja. So po tajim wuras „słowo“, kotruž japoščtoł Jan wo Božim Esynu trjeba, žane wurječane słowo njeje, ale so je f nim bójsta wošoba mėnjena a to ta Božeho jenicizkonarobženeho Esyna, nam f wječnemu sbožu sežlowječeneho, to je je 14. a 18. shtučki jańje widječej. Spomnujene mjeno je Jan drugej wošobje bójškeho byčja wošebje tehoła pšchijowič, dofel je tónle jenicizkonarobženy Esyn jak ról Wótza wošebje w nowym testamencie f cšlowjetaki režcał a jim jeho radu f wumožženju jich dušnow wošewjał.

Pšches bójstu mōz wječneho słowa budu wšče wězy stworjene; jich žiwjenje bė we nim, a we žiwjenju bėšče šiwětlo po Božej podobnoščej stworjenych byčew. Tak šjemi ho nētto tuta bójsta wošoba — słowo, žiwjenje a šiwětlo — w šiwěče, wot njeje stworjenym; ale cžemnošč w stłazenym šiwěče njeje šiwětlo pšchijala, runjež bėchu cšlowjetajo na sfbadžajomne šiwětlo kėžbłimi šezinjeni. Pšchetož šičeznił Jan džečje jemu jako šiwětł a wumolał do prjedy a pšchijowjebačje jeho pšchikhad do cžemneho šiwěta, ho runajo ferničazy, słōnazu pšchēdšadžajej, kotraž woblėdnje a ho šhubi jo jeho seikhadženju.

Šizom dawno bėšče hebi tōn knješ židowski lud sa šiwōjstwo wujmōlił; tola tež tōn jeho jato šiwōjeho Šbōžnita we wjeje njepšchijōjna a stōrzi jeho wot hebje. Jeno nad nētotrymi, tosiž jehō pšchijaju, mōžešče ho jehō bōjšta mōz wopotašacj, nad tymi pał tež hačz na najtrašičšo; pšchetož wōn jich hebi runych šezini: džečji najwušičšeho Boga šameho! Čželny narod cšlowjetow džečji Bože njeczini, tež hdyž woni wot Abrahama wotšhadžuju; ale wot Boga šameho durbja ho woni pšches jehō słowo f temu f nowa narodžičej.

A woprabwěje šezini ho nētto wječny Esyn Boži, kiž bė hžjom w špocžatku jako słowo wot wječnoščje pola Boga a f nim wěrnj Böh, cželo a frej, t. r. wōn cšlowstku naturi, šezje hreča cšičezčazju, tak pšchija, ho šo jato bōjšta wošoba, kiž je Böh nade wščitnim, šam poniži, tež runje tak wěrnje cšlowstke džečjo f cželom a ktwju a, kaž druhy cšlowjetajo, f šhubnym hubženym cšlowjetom byčej a mjes nimi bydličej polny hnadu a prawdy. Šeweržej japoščtołjo bėchu teho šiwėdzy a šu, njedžiwajo jehō pšchijateje ništoščje, f worčzomaj widželi jehō trašičnošč, kaťuž ničto mēcz njemōže, šhiba jenicizkonarobženy Esyn wot Wótza.

F.

Lėta wofšamknjenje.

1. Mōji. 16, 8. Š wotlał pšchidžejč a hđze čžečejč?

Takle ho nēbhy Boži jandžel Saqaru w puščinje woprasha. Tajstele prošeni durbj hebi ložby ščesčijjan na lōnzu lėta tež pšchēdžopolajčej.

Š wotlał pšchidžejčejč? Š lėta, w kotrynž je šo Boža dobrowoščej nade nnu a mojim domom wulka wopotašala. Wōn je naš jašo kaž worjeł na šiwōimaj šchidžomaj nošty a nam pšče wšču nnu a wšchōn štrach pšchepomhal, kotruž je nam drosł. Še šiwōjej šezepłiwōščju a šiwōjim cšakanjom je naš pšchewōžlał a naš je šiwōjimi dušownymi šubłami, je šiwōjim drohim šlowom a šakramentomaj načyčzowel a wotšchewjał. Kaž

wjele mēješče šańžene lėto dnjom a hodžinom, tak wjele mējač wopotašom lubošeje a šiwēnoščje šiwōjeho Boga. Wudž jemu ša wščo wot dženja džatny wopor pšchijeheny! Wōn čyzt jōn f hnadu pšchijejč. —

Š wotlał pšchidžejčejč? Tak šo hščeje junu prošam a durbju hebi wotmōliwējč: Š lėta, w kotrynž šym jašo hreč a šibčej ho ho šhopil. Wošleđni džen lėta pšchijehny šiwōje šičšewanje f Wošom do rjaba. Nječ ho ložbu poškōnje a hebi pšchewšič, šchto je w šonžentum lėče čžinił. Nječji, kaž bychu twoje hrečji mješče byle, hačz šu, a njelamōliwēj šo, taž by pola tebe wščo rjane a dobre bylo. Že-li ho šami šubžim, njebudžemy šubženi. Dajmy ho f potuče wotacj. Wopor pošorneje a potučne wutroby nam Böh šopizč njebudže. —

Hđze čžečejč? To je to druge prašjenje. Hđze čžečejč je šiwōjimi hrečami je šańženeho lėta? Ša čhu šo pod šchž šiwōjeho knješa Žejuša stupicj, tam čhu je dele položicj; čhu je we wērie do jehō wujebnaje šmjerčeje na njeho položicj a potom čhu f troščtom we wutrošje, šo je mi mōj hreč wōdaty, do pšchidženeho lėta kročicj. A njecham ho wjazy do stareho žiwjenja a wadžnja, do starych hrečow, do starče njewōry a do starych štoročew wotročicj, nē f nowym lėtom čhu ho noweho cšlowjeka wōleč, kiž je po Božy štworjenti. Čhu f wječelom dowěrjenjom do noweho lėta šańč, kotročej dny a hodžim, wjekele a štrudobu ma Böh we šiwōjej ruzji. Wōn nam wēčeje da, šchtož budže nam ščuzōbne a šbōžne. Dowērēny ho jemu f nowa f nowej wēru.

To stare lėto šańčo je,
Wō, Žesom škrvščejče, škwat'my cje,
Šo ty nam f wulkej štrachoty
Wō lėtu hnadnje pomhal šy.

Ač njewōmi šiwōje šlowo nam,
To je trošč najšim wutrobam,
Naš pšchēd šej wuščbu pšchibžicj
Ty, knješe, šwaruj, pšči naš šiej.

Daj, šo ho hrečow wotajny
A bošabojšani tu šmy,
Špuičej šary doš nam hrečšnikam
A pšchidž kam f nowej hnadu f nam.

S.

Wotkhad lėta.

Kač škwatač, o cžajo,
Dom f wječnoščji ty!
Dženš lėto nēł šašo
Ty dołonjał šy.

Šwēt, hory a fraje
Šso pominu šaj;
Wščo šaržawa, šnaje
Najč šachōbny cžaj.

Čšto wušuda, praži,
Čšto pšchichob nam da?
Šačž šboža dny taji,
Nječji, njehodu ma?

Šačž wadoščje hraja
Nlam w pšchidžobny cžaj?
Šačž mary nam štaja,
Nlow pšchitruje naš? —

Eszo smérü, o duška!
 Budž bjes starošeje!
 Wóh wé, sčto cši sluscha
 A wuzitne je!

K. A. Fiedlef.

Sčto wé mój kónz?

Rajnahlabnišči duchowny je Stuttgart, Dr. Braun, ho wo meji 1904 do Pašafinny poba, so by tam wošče najwotnišnje mešta wopytal. Hýžom léta doho bé ho wón wo twarjenje zyrkujow wo slubjenym kraju a wo šafariranje tamnišnych ewangelišnych wošabow starak a fram wulke wopory pšichnjepš. Duž bé ho tam nětko se swojej mandželstkej a nělotrymi pšechcelemi šam pobač. Strowy a czerštwy wo pšichštanje Zaffa na brjoh slubjeneho kraja wustupi a tam tež wo Wetšleamje a Zerualemje pšehed ewangelišni make pšehednošči dzerželaje. Wotom cšyšče wón nowonawetnomu zyrkej wo Zaffa wopšojezče, duž pač wo Zerualemje na czerštwanu šchori. Šchorozčé ho njebalsche štrašnja byč, a dotečž mějelche šchory wo špitalni Sobannitarjow wo Zerualemje dobre wotšlabaenje, bé nadžijta na wotšhorjenje. Nětko pač ho wutrobina šhabolecž pšchida, duž šchory hiščeje Wože wotšafanje wuži a wutrota 31. meje rano wo Zerualemje wumje.

Pšči wulkej horozče, wo slubjenym kraju knježaje, maju ho jemrečije hýžom šmjeritny džen šhowacž. To ho tež s čelom Dr. Brauna šta. Pšched wječorow jo do noweje zyrkwoje „Wumóžerja“ donješeču a na wotkatiščežo stajiču. Tu pšchitomni duchowni cšéne rěče dzeržachu a wošaba šmjeritne šherušche špewalche, na cžož cšéto s zyrkwoje a s mešta won na ewangeliše wopšejebniščežo na Zionje donješeču. Pšriedy kaščeža dželche 9 kawassow (turkowiškich polizislow), kotliž je swojimi dolžimi šijemi po rjabu na pšestre šterachu, so bychu s tym wšchém, kž ho s cšahom šetachu, s pučža bičž šafali. Ša kaščežom dželche jemrejeteho mandželšta, jeho pšechceštwow, kž bé s nim s Europy do slubjeneho kraja pšichšiču, a wjele ľudu. Na Zionje ho jeho cšéto do rowa potožji. Šak dha bé Dr. Braun šeršiki slubjeny kraj wopšatač čyšt a Wóh bé jeho do njebješkeho šowotak; pšchetož:

„Ščto wé mój kónz? wón šmadž je blišto,
 Čžab minje ho, šmjerčž pšichšabđa!“

Wóh ho njeda ša šmječ mječž.

W nozy pšched nowym létom bēču ho wšeheli towašičojwo me swojej torčnije šelšči a wofoto šlida šehyđali, ho bychu šylwester šmjecšili. Šezubojče s čšoptum pušičom štejelche na šlidsže a šchleňzy bēču pšichšotowane a nalate. Woni cšafachu na tu hodžinu, hačž by cšahšif 12. hodžinu bič, potom cšyžachu ho ššehnyčž a nowe léto je šchleňžu wo ruzy hódnje wovitatčž. To so šta. A hódž bé šak nowe léto wovitanje, ššehny ho jedny s nič, došli Michal, a počža wo štarym lēče dzeržerčž, pšči čšimž tež na šemrejeteho towašiča Zurya špomni; jeho měšto pšči šlidsže bēču tutón wječor pššone wotšafili. A hódž bé rěčž ššončžena a na nowe léto pošna šchleňža wupita, jedny mjes nim rjebny; hačžtež by to Zuryi pšichšičol, hdy bychmy jeho wotakš? To bé nješbožowne praščenje. Čži hýžom trochny pjeni towašičojwo tam a šem mudrowaču, hačž by pšichšičol abo njeda, hačž na wšchém poššebčú wjeta našta. Me šchío dyržak nětko wopšerčž nozy na šechow hiež a pšči jeho rowje wumotacž; „Wrašje Zuryo, pój won!“ Čšičhina našta mjes nim, žadny šebi njewošji, Wóha špuytowacž. Duž bječeje došli Michal: „Ša šym pšchego wo šemi džšak, ja šo ani cšerta nabojak njebyčž; ja pošidu!“ Wšelcha pušičba wo nalata, wón ju do ruki wša a dželche. Čži drny bēču ja nim; pšči šechowje wotšadny ša murju štejo njebaloto Zuryoweho rowa. Michal krocželche kručje

pšches šyrotaty šnež hačž s špomnjenemu rowu. Woni šlyšchachu, šak šon pušch na row puššofačje a šak došli Michal wotže wumotak: „Wrašje Zuryo, pój won!“ Šim dyrčotafche wutroba, ale ničžo ho njesta; čšičhina bu a čšičhina wosta. Woni cšafachu, ale došli Michal ho njewročšji. Duž bječu ja nim hlabočž; a šhaj, pšchštrjety jich towašičy wo šnežy lēželche a ho nješibalsche. Woni jeho wjadny a s šechowowa domoj nješeču a po šchšičžič dnjach s domu na šechow, — wón njebe wozaju l šebi pšichšičol.

Ščto pač bé ho jemu štalo, šchto bé ho jemu šjewito? Pšičto njeby to šhonič byč, hdy budžičje šléd wo šnežy to nješpotakš. Čži towašičojwo bječu walajtra hlabočž a pytačž. Duž namataču čšlowšle šlopy s Zuryoweho rowa hačž na šbnz šechowowa a pšches murje dale. Ša tymi bječu a pšichšičechu do domu šludneje žonštelje. Ša tam hiščeje šebželche, bēku pšadny woblečžena, runje šaž dučž s rowa. Wona bēčeje wo nozy pšči Zuryotom rowje šebžofa, šaž by to hušto čšimla. Došli Michal njebe ho jeje do hlaboč. Šak, hdy wotšanje pač bé štanyla, a wón bé ho pšči tym šak wutšrotak, šo bé to jeho šmjerčž.

Njebēčeje to Wóji pošti, šo bé wona runje tu nož a tu hodžinu tam šebžala? Njemrečje ho, Wóh ho njeda ša šmječ mječž!

Nowe léto.

Dženš s Wóha šašo šelšabđa
 Šam léta přenje ranje,
 Š nim nowa cščž ho wotewrja
 Ša našče dráshowanje.
 Duž je špšowom a modšitwu
 Šij šapšičjam a šale bu,
 Wóh powjedže mje wotžanje.

Mje pšichšobda nož njetráčči,
 Šij čšojny pučž mój kruzje;
 Wóh wé tež mroki šajnikž mi,
 Šo šorjo l ššowu tje.

Šchtož čžemne tudy njepšónach,
 To šakne budže wo njebječach
 Šše pšchekrašnjemym šwētle.

Mój pučž njedž runy, šchjowy je,
 Ša trošhenje po nim pošidu;
 Šhdyž šhodžu, šaž Wóh wobji mje,
 Dha l dobrom! kónjež dšitbu.
 Nječ šhwež, šij wón wotšubđi,
 Nječ žiwjenje, šmjerčž wuššofki:
 Mri l ššepšemu wščo budže.

Mój kónz budž blišto, šaloto,
 Š tym wozaju dušku šhječž;
 Čžu Wožel wot pošabacž wščo,
 Ššo s štrónu wery pšichšičž;
 Šbn Wóh, šij mój čžab wotmēri,
 Špovčž jeno, šo pučž l wēčžinočž!
 Tu junu ššožnje ššonjam!

K. A. Fiedlef.

Dženša ho wobrocž!

Wobženz, kž bēčeje wo swojim čžahu dobre šchšičšijantse wocžščenjenje wuziž, bé ho do hřečšewno žiwjenja nauwčžik. Šas bé tež wječor pošže piany a š wotšymni hřečšami wocžščenju domoj pšichšičol. W nozy wotučžji a jemu bé, šaž by šakny bššž šhšičžak: „Šy dyršič šinafche žiwjenje šapocžerč!“ Dotečž bēčeje wobžoneju šaršičow, mla, bé wo nim hiščeje něščto wot dobreho jabra wotšafato

Duż psihi hebi rjetny: „Potajim ja lito džu i nowym lępišim žiwjenjom sapoczeć.“ Na mełce stany, fivęz sa fawkwezi a tole fliwbenje do fiviojich triztoju napisa. Džyż hebi pak fliwlu na to myślełe, ho jemu čas czałanja trochu dołgi fbałe a wón bę hęfęse jemu stany a to fłowo „lito“ wumajny a to do „mełaz“ staji. Zola też to jeho njełmowa a duż ftezi fawżę stany, fivęzu fawkwezi a ja „mełaz“ něto „tubęzi“ napisa. Psihi tym pak dyrbełe fębe też hęfęse prajće, so budęfęse po prawom ja „tydżen“ dyrbał „lutije“ stajić. Zola e temu ho njeđołe nawałić dacz. Węchu tola runje pōstniży a wón bę na wchłateke fawjehelenja hžjom pšchepročęnenje dołkał a teke cħyžoje tola hęfęse hošu wacę. Potom cħyžoje sapoczeć, pobožny być. Ale fak bu? Ča njeho bę čas hnadu na fanytm łōzju. Pšchetōž hbyž na-fojtra wječor i rejuanfsteje łubje domoj dźęłe, pšchędźe jeho cħęzka drōžka a fcani jeho tał, so wjedńenje fłubi a domoj do-njeńenju, też wjozy i hebi njepręhńudze, ale hęfęse tōn fany bżen wumrje.

Potajim dż e n a ! Suti je je fcano hžjom pōdže!

Prawa fliwoboda.

Stary duchowny Senka w Berlinje, kiz je tam pręni mizjioniski seminar fawżić, dźęłe ras e jenumu fiviojich fčortych wořadnych. Jeho puć jeho nimo twarjenja wjedźełe, na łotrym ho hęfęse twarjełe. Runje murjerjo psihi fawkwezi heđęaču. Duż jedyn mjez nimi, hruny womj, poča: „Stary Senka, pōj a wupij tutu fčłełau.“ a psihi tym jemu fčłełeńiřu walensa pšchep woczi dżer-jełe. Jeho wotawřchojo ho wōfije fmeđęaču. Duchowny Senka i mečom e fanjazemu murjerje fłupi a dźęłe: „Wubij pšchęzelo, hby hęch ja pieć dzył, hęch to mołt, ale ja nječom; ty pak dyr-biřy pieć.“ Ma to dale dźęłe. Tōn wopitę pak ja nim wo-łaje: „Čęto? Za dyrbiřy pieć? To džu tola połać, to pšę njeřiebam!“ A i tym nalatu fčłełau wo famjeń wřeńnu, so ho wostraš.

Njeđełe dołho je potom wopitę murjer pšchęčino fiviojemu wopitřnu wojowak, kiz ty pšęgo a pšęgo fašo nad nim dohęlo.

Duż wobfamtny, e duchownemu Senzy hęć a jemu fivioju nuřu a fłaboć wufřoćeć a jeho wo wodaće ja fivioju frowoćę pšchęře. Senka wboheho wotwocęta hřeča na teho poła, kiz bę prajil: „Sčłōž hřeč čini, tōn je hřeča wotwocęć; je-li so wař Sęyn wuřwobohđi, dħa seje prawoje fliwobohđi.“ Wbohemu piećje ho na pokleńtu i Wojeje pomozu tola porabđi, ho wet fiviojeho wopitřna wuřwobohđić.

Wopacęna darniwosę.

„Njebudž darniwoy!“ Ale fak dħa moł něčto tajfule wućžu dacz? Tajseje wućžby meł ho famo poban hańbowac! A tola, mamy-li też henał pšęgo bęfłięčenu rad fobudźęłeć, w jentym tola jeho wšęho na bruhich rođbowac njeńmęny. W čim dħa niz? Hłaj, hbyž je pređať Woje fłowo wukładowak, luđgi warnowak a napominak, dħa potom wchłelazy kemjherjo po předownařu fty-řawne fłowa fcani na ho njenaložuju, ale je na druhič ro s- dźęłuja. „Předawarjow warnowanje pšchep fłupofčju“, tak praja psihi hebi, „dźęłe na teho, jeho wolanje e potuće na tamneho a jeho hřeńenje pšęčęłe tećjemu“. Takle wōn ničo, řchōž fu fęfłęłi, fa hebie fameho nje wobřowajau, ale wšęho druřim wo- bđęłuja a psihi tutej darniwosęi na fiviojei duřiři řchōbujau. Duż njebudźęje na tole wafęnje darniwi!

Dřiwne wumōženje.

Čħořak na wřećšim fable bę w nozy wotucęzi, dołež bę do fiviojeho wofna fłepacz fařfłęřy. Něńjo, so je fcano cħeladny do wofna buřak, dołež je jene fłečo fłhorito, bę řchōřak na mełce stany a mołno wotewrit. Zola ani pšchep wotnom ani pšchep durjemi njebę ničty wōdźęć. Duž hebi myślełe, so je ho myřit, a ho fašo do łoza leńny. Mjes tym pak bę w bęfłęři fivioje ležazy poř wotucęřit a poča je wřęře mozu řchęřowac, řchōř- řašo hořpolu je fpanja wubudž. Za fama stany, fawkwezi hęwu a na cħajnit pořadawuřęři, ři fęchju hōđžim połařowawę, dźęłe e hołčei komory, so by hořju pšchep fłepanje e rančęmu dħętu wubudžla. Wōřty też jena tħę hořowoj i komory pšchędźa a ho pšchep durjemi, wot njemozy wobjato, na femju fwoje. Hořpolo na mełce pšna, řęto a, do komory e tym druřim hořam bęřęłe, kotřę bjes wjedńenja we łoza leńo namata. Wōđote dymy i fčawđi bęđu tole fawnowawę. Wřęře wofna wotewriřęti je hořju rybowawę, tak so wōřty řašo e hebi pšęńudźęchu. Nětko pak bę do najpōđžimwřęti to, ho hęfęće ani ranje njebe, ale runje w 12, hōđžimje w nozy. Hořpolo bę ho pšchep cħajnitowaj połařowawę, wulki a mały pšchemęniwřęti, fawřlyć dala a mėnito, so je hžjom rano w 6 hōđžinad, a te hořju wofata. Wudžiću te fčęřobne hęfęće 5 hōđžinow dħęje w jeđojitħ płunach ležale, dħa budžiću węłce na ranje mornę byle.

Wumōđęřka pomoz.

Třjo wužjojo dźęchu njeđęlu popořdnju nimo forčęmow pšęi wulkim fawřifim mełce. Wřęře forčęny bęđu pokne. Zulfanje, pšłanje a faworanje jim je wřęřę wōn fčęřęłe. Hōđž nimo jende tħę famny dħętu, wōđęaču tak prawje, fajte hujenitwo tola w tajřik wulřik mełow bęłi. Psihi pućju w pšęřowje mjeauży do cħiřta pjanu cħłowel, hjes wjedńenja a pomozu, wřęřon i błotom řawłitanu, ležęłe. Domž bęłe hęfęće pjenes dołę w řaču meł, bęłe witanu hōřę i forčęmje być; hbyž pak bęđu te wuřęłe, bęđu jeho i forčęny cħiřti, a wōn bę ho hęfęće trochu dale řčmatak, domž njebę w pšęřowje ležo wofak. Fak nje- dyrbał nođšim řřom muřam tutōn řchōřny napořad hętofo do wutrobny řęřak! Satorčņeni pšchep wobřim pjanym řęjo wofaču. „Čłłowjeće“, tak da ho tōn najmełbđi mjes nimo do pjaneho, „nje- hańbujeće ho, fwiatu njeđęlu řaž fłečo w pšęřowje ležęć?“ a pjanu trochu fivioju hōrow pōhęny, so by hłabak, řęto to je, ale wōn ho řažo do pšęřowna řđny. Duż poľciř tōn řęni mjes nimi pjanemu řuku a dźęłe: „Wřęře, řęhńęće ho, ja džu Wāř wuřčahńęć!“ Ale tak to też njebđęłe. Duż najřarčęti wōt nič fham do pšęřowna řłupi, pjaneho pođ pažu wfa a jeho do bęfłęře řłōnje dowjeđe, hđęž jeho na fłomu połoji a i konjazymi wōbe- čęmi fliwobęwa, so wōžęłe ho bjes řchōby wupřac.

Čħōž mjes nimi je něto frowe pomohak? Ty prajřić: tōn fteći. Zola pak řtaj taj přęnej dwaj też pomohaj, jeno so dyr- bęłe to fteće hęfęće e temu pšęřić. Zamy pšęřić. Wo wourawęře řtal a něřđto podobne ho węřęće řchōby tħęřę wjozy řčęć řtawo. Řčōđy pak wot nař ma fcan to řoje činić, řchōř fu tamni řřjo hromadźe činiłi, je-li so dħę wōn wourawęřit pomoznit bęć.

„Pomhaj Wōh“ njeje jenož wola fñęřow duchownyř, ale też we wřęřę pšę- dawarńjad „Serb. Rowin“ na wřęř a w Wubřęřimje dołacę. Na řčtwocę- řta plaći wōn 40 pj., jenotliwe cħiřta ho fa 4 pj. pšchędawaju.